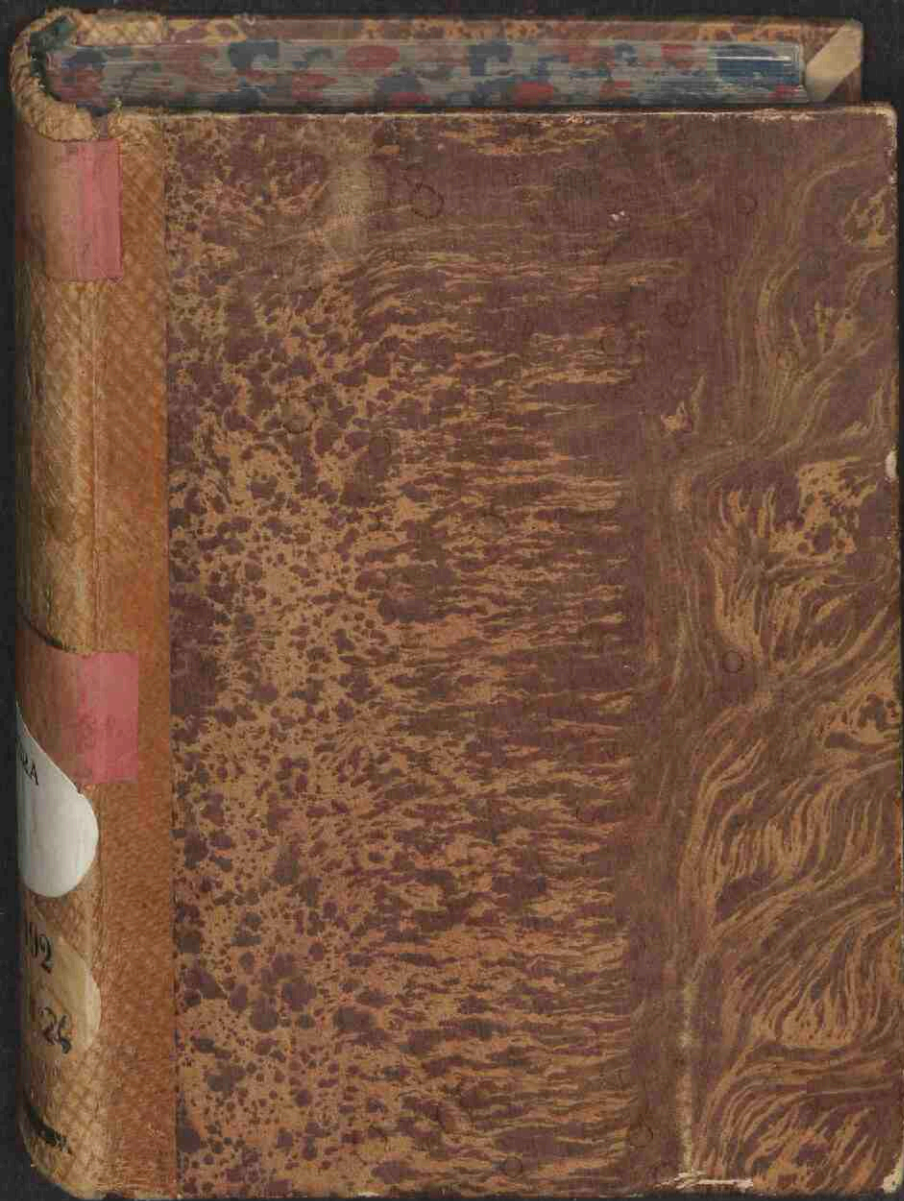

Liber divinae doctrinae ;

<https://hdl.handle.net/1874/361940>

nb

2475
H. 11673

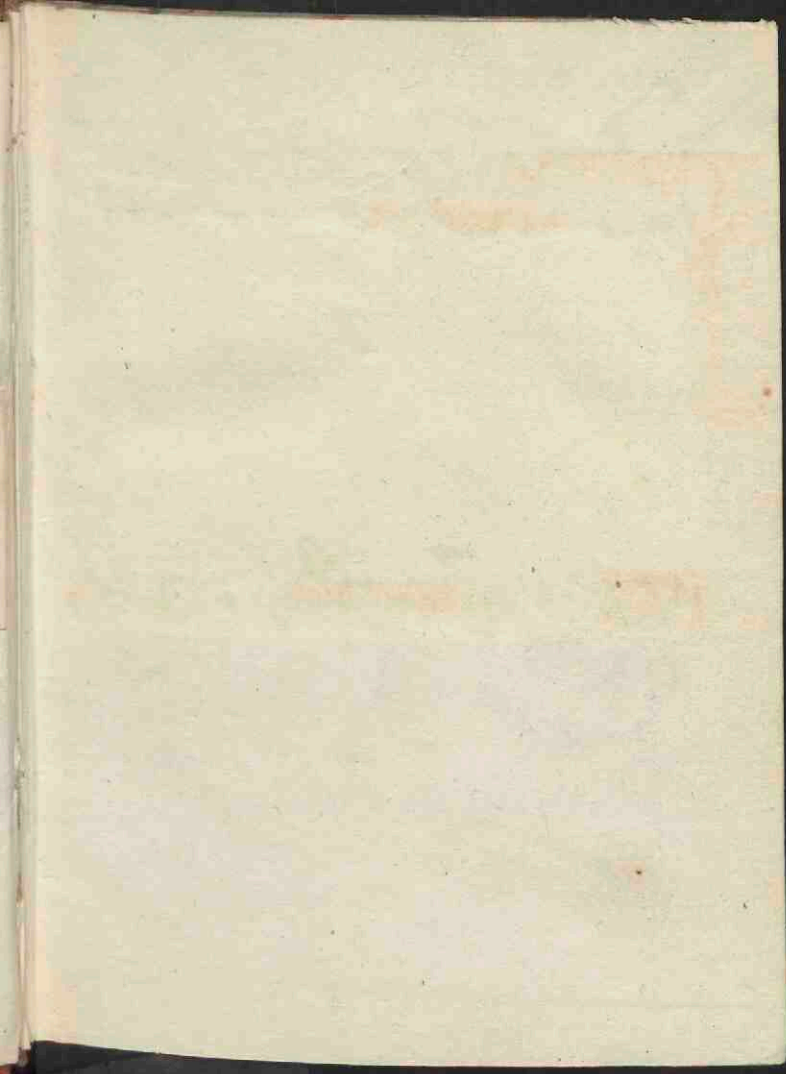
Kast 192

Pl. F N°. 24

non ora

173. Catharina de Senis, Dialogus et orationes, [latine,] interprete Raymundo Capuano, cum Pii II versibus ad laudem S. Catharinae. Brescia, Bernardinus Misinta 15 April 1496. 4° min. 192. F. 24

Typen 5, 7. — HC* 4693. — Peddie II p. 161. — Pell. 3392. — Pr. 7034.
Op het titelbl.: „Conventus Scti Stefani de Bergamo“.

Conte Paolo Vimercati-Sorzi

Socio degli Atenei di Bergamo e di Paphos
della R. Accademia Valdarnerese del Toggio
Membro effettivo della Società Italiana d'Archeologia e Belle Arti
della Società Lombarda d'Economia politica
dell'Istituto Stivico di Francia sezione Archeologica
Vice Presidente d'onore dell'Istituto d'Africa
Membro della Commissione per la conservazione dei Monumenti
ed Oggetti d'Arte nella Provincia di Bergamo
Membro effettivo fondatore dell'Accademia Stivico Archeologica di Milano
Socio corrispondente della Società Filologica di Torino
Membro onorario dell'Accademia Fisiologica Medico-Statistica di Milano
ora Presidente del P. Fico Stivico
Socio onorario dell'Assemblea di Sicilia patria in Palermo

192. F. 24.

nariora

Be.

Dialogus Seraphice ac Di
ue Catharine de Senis
cum nonnullis aliis
orationibus.

Conventus scti Stefani de Bergamo

Marcus Tullius Brilian⁹ Fra
tri Paulo Sanchezo Aragonensi sa/
cri obſeruantis predicatorum ordi/
nis

S. P. D.

Inter vitia: quib⁹
christiani nominis
professores a suo i/
stituto degenerant:
illud vltimum vobis
obsequētissime ap/
pime rāmandūz

cenſeo: quod saluti erudimenta ne/
cessaria: ad que studiosē perquiren/
da: sibiq; diligenter applicanda in/
pntuentibus oculis innigilare de/
berent: alienas tanq; res: et superua/
cua negligunt: qualq; impruden/
ter sibi christi nomen assuerint: po/
tius quicquid christi non sapit ap/
petunt: q̄ quod et nominis consenta/
neum sit: et firmissimam opem ad sa/
lutem conferat. Capitale proculdu/
bio vitium: et mentis caligo mortif/
era. Sicuti. n. si salubria documēta:
quibus animus illustratur: addisce/
rent: suum attendendo finem qua/
riter ad illum est pergerent: ita his
spretis vere rationis expertes falsa
bonitatis specie decepti delirantes
eam vitam viuunt: cuius transacte
errorem frustra deinde cognitum
sempiterno miseri supplicio luunt.
Nemo quod non nouit: aut bonum
amat: aut malum deuitat. quis. n.
tam peruerſe: et sibi contrarie natu/
re esset: qui si celestem illam hierusa/
lem solummodo q̄tum vitium cha/
ritas imbecillitati nostre per sua: et
sanctorum patefecit eloquia agno/
p

2

ſeret: rurſuſq; q̄ ab illa salutis exi/
libus mala parata sint expecto: et
iuste penſulaſſe: animo metiretur
non ad eam laris affectuum habe/
nis curreret: et contraria veluti mor/
tē: qua et peiora sunt: reformidaret:
Id cum alias: ex quo mihi lucis alii
quid inclarnit: semper existimant/
rim: tunc precipue liquido patuit
cum catharine Senensis rarūz san/
ctitatis spectū dialogos lectitan/
dos assumpsit. Vobis diuinam bo/
nitatem: que in illis ad mores com/
ponendos documēta proposita: que
ad affect⁹ castigandos precepta tra/
dita: que ad habendos nos in ratio/
nis frenis descripta cōsilia. Non ali/
bi iocundus ad dei amorem homo
allicitur: non horridi⁹ a peccati cul/
pa deterretur: non profundius se/
cluso errore veritas intinatur: aut
clarius virtutis dignitas aperitur:
et vitij turpitudine detegitur. Vbi nox/
ma integritatis conseruande: ibi p/
bitatis augende disciplina colligi/
tur: ibi cecitas dei aperimuntur con/
silia: ibi diuine gubernationis alti/
tudo monstratur: ibi cecis per cu/
rationem lux redditur: videntibus
noxia defendendo seruat: ibi cu/
riosi vi rationis ostensa satissit: sa/
picntibus sua cognitione digna red/
duntur. Deniq; in his dialogis tam
copiose salubriter: ac sancte calligā/
ti humane peregrinationi prouisus
omnifaria est: vt saluti ipsius consu/
li: meo iudicio: consultius nequeat.
Nec mirum: nā vt sepiſſime: et ex ar/
bitrio ad deūz spiritu rapiebat: eos
p extasiz et p̄cipe: et dictar solebat. vñ

hand verebor: hoc affirmat nemine
peruerse adeo: et obstinate iniquita/
tis esse: qui si illos rumina abunda: et
non deuoranti lectione tractarit: si
non verba tantum auribus: sed et sen/
sus mente perceperit: si ab illucce
te usque uaque ueritatis lumine ocu/
los prorsus non auerterit: generosus
transfuga non appareat. Quem. n.
illud non maxime moueat: et valde
mira bundum reddat: tenere etatis
virgunculam: cum que in feminino
seru uares uirum eruditione eritite/
runt singulari miraculo sint: atque pro
fundas sententias: tam alte et ipsa
diuinitate de promptas scripti: con/
didisse: ut uir plerumque percipi sap/
ientissimis queant: At illius glorio/
sa: et inelita sanctitas preceptis suis
non conciliet auctoritatem: nonne ip/
sa sibi per se certissimo testimonio
sunt: quacumque fuerint fistula: ut/
nino procul dubio fonte promana:
se: nec aliunde traxisse originem: quod
quo lectorem ducere studiose contem/
dant. Non potest solis splendor nisi
a sole proficiscat: nec lucis claritatem
preter lucem afferre quid potest: ce/
lestis celestia proueniunt: et que dei
sunt ipse solus nouit. Et igitur om/
nes: liceat queso mihi deuotissime
christo paulo tecum: et alios alloqui
eius inque omnes et qui celestia non cre/
dentes malo uostro contemnitio: et
qui fallacibus seculi huius illecti il/
lecebris detinuit: quique prope sa/
lutis amantes mortali exuto corpo/
re immortalem consequi beatitudi/
nem cupitis: eia iterum: atque iterum
omnis generis homines omnes uo

bis et huius libri fonte adquam ple/
nis pectoribus haurite: ipsam sitite
in ipsam uos ipsos ingurgitate. Qui
captus est oculis: lucem recipiet: qui
tristis: consolatione: qui fessus: quie/
tem: qui tardus: alacritatem: qui u/
bilis: uires: qui rudis: eruditionem
Rursus: cui lux perspicua: mens tran/
quilla: indefessi nervi: prompta ue/
locitas: constans fortitudo. Doctri/
ne lumen: hoc se fluueto omnia
uirtute predicto immerset et non solum
sui ornamenti conseruandi presidia
inueniet: Sed et augendi fomenta con/
cipiet. Si cui maiora fide uideo: pro/
mittere: et que minime constatura
sint: in rem presentem uenies id
est opus ipsum pertractans quid illud
sit: et quid utrum conferat: tunc
si non contra senserit: uidelicet me
longe maiora: quam pro re debuerim spo/
pondisse. ut hominem loquacem:
uannum: et nullius sicut me digito mo/
stret. Nec quenquam terreat: aut sa/
stidulo amoueat infimus: et uulgari
propior: quam latino orationis stilus: li/
buit. n. olim spiritali Lathrine
pater que ipsa uernacula locutione edide/
rat: in tale genus dicendi transerre
rerum eloquentia illinc: non uerbo/
rum petenda est: nec propter sermo/
nis infantiam rationis elegantia con/
temni debet. Liber hic non ad au/
res mulcendas: nec linguam polien/
dam: Sed ad animam: et sensum in/
struendos paratus est: nec recte di/
cendi: Sed recte uiuendi precepta
continet. Satis superque facit: qui
quod proficitur: id preesse: graphi/
ce: et perfecta ex arte edocet: celestia

pollicetur: prestat abunde: verita-
 tem promittit: dilucide profert. Ne
 si: vt ex vntoris corticis fructibus
 corpori gustulum conquaramus: z
 dentes cōcutimus: z palatum mul-
 toriens amaritudine offendere susti-
 nemus: multo magis: vt salutaris:
 ac sua anime cibaria comparamus
 vt diuini illi ministremus edulia:
 animi simul: z auriuz molliciem ve-
 bemus comprimere. Delicati nimis
 z luxuriantis esset putamihum sa-
 stiditio talem nucleum perdere: z rez
 salutis adeo vtilis: vt etiam necessa-
 ria sit: quia secum baldimenta nōn
 asserat spernere. Poetas sepiissime:
 qui paruz sapiant: z minimo sale cō-
 ditū sint sola rhtimū modulati de ve-
 tenti percurrimus: z nō cōm apud
 nos valebit sententiarum dignitas
 rationis pondus: lux sapientie: vita
 lis vtilitas: vt hec quia verborum
 fucus non compserit: fastidiamus:
 Si sapiamus vel ob hoc grata nobis
 fuerit orationis simplicitas: quod
 nuda ratio oculis p̄sentatur: quod
 nulla persona: nullo lenocinio: nul-
 la extrinsecus petita specie estiman-
 tis iudicio subtrahitur. Generosuz
 mcreatorum dicimus suisq; fidentē
 meriti bus: qui res non mangoniza-
 tas: sed vtut sunt venditioni expo-
 nit: placetq; ille ingenuus institor:
 qui nulla verborum calliditate fal-
 lat emptorem: hec enim ita habeant
 nemo sit: hortor: z consulo: qui tanta
 se capi fœordia: ac stoliditate patia-
 tur: vt ex hac vite arbore: qm̄ vctus
 sa sint folia: fructus non ve: it decer-
 per: z huius plusquam nectare p

culdubio fontis: quia non per art/
 ficiosos tubos: s; naturales topbos
 persuat potator eē recuset. Sed mo-
 lesta quedam turba: que dente liui-
 do huic pulcherrimo Latherine li-
 tio honestamentum querit detrahe-
 re: mihi stomachum mouet ait. n.
 Christi stigmatum ornamenta non
 assecutam: quasq; immerito in nu-
 merum sanctarum redacta sit obij-
 cit pontificē: qui eam vulgari vtar
 verbo. Canonizarit: suum fuisse con-
 ciuem. Cane tibi inuida turba: ne:
 quos tu frustra ad serendum ven-
 tes acuis: patraris ipsa gregis sui cu-
 stos christ⁹ Jesus: cui suae care sunt
 oues: lupos insequi solet. Tedit: no-
 litue quisquis a dnerfanti incassum
 animo obstitit: hūc sanctissime vtr/
 gini redemptor noster cicatricē sua-
 rum stigmata impressit: verum est
 quod profunda adeo ipsius humilitas
 fuit: tātum vel honestissimi splē-
 doris in hoc seculo contemptus: vt
 eorum manifestationem depreccata
 sit: z tam illustribus stellis velamē-
 tum precibus impetrarit: eodemq;
 momento pariter z patibuli illius
 vindicis vite mortalium monimē-
 ta in corpore: z humillimi animi al-
 tam in celo gloriāz promeruerit. Et
 qd̄ mix cū his longe maiora assecu-
 ta sit: illeq; omniparens Deus: qui
 infirma mundi eligit: quibus fortis-
 sima queq; confundat: pro sua in-
 enarrabili bonitate z diuinitatibus
 illā honestamētis illustrarit. Per
 legatur eius vita a beato raimon-
 do descripte fideliter: perlegatur
 epistola diui stephāi sacre dotis car

tuffeſis: vt aſſumpto vtar cognomi
ne: in cuiusdem ſanctitatis teſtimoni
um edita. Diui inq̄ ſtephani qui eſt
ſecundis huius ſeculi rebus: delicti
ſq̄ vincetis detineretur mirifice ab
ea ſolutus: ac familiaris illi factus
dialogorum plerumq̄ dictata cala
mo ſuſcipiebat. Perlegatur ⁊ que
de eadem a P̄dio ſecundo Pontifi
ſice carthis condita ſunt. Item alla
non pauca: que omnia recensere lon
gum eſſet. Conſtabit preter ſtigma
ta plurima miranda: ac ſingularia
huius ardentis caritate lampadi at
tulſiſſe fulgorem: vt chriſtum ip
ſum ſibi i ſponſam o ſuſcepſiſſe: vt po
ſſimio ad vitam redactus: celefti
um archanoꝝ reuelatio: pp̄ij cor
dis chriſti manu facta mutatio alic
ni inſpectio: diuina vita nullo: pre
terq̄ ſpiritali cibo reſecta: ⁊ alia
multa: que niſe referre non attinet:
vt nulla nos admiratio mouere de
beat: cui tot vniuerſa attributa
ſint: eandem ⁊ ſigmatum gloria ſu
iſſe donatam. quantum vero ad ſan
ctitatis nomen attinet potius me il
loꝝ miſeret: qui id inq̄no patien
tes animo impie oppugnant: q̄ q̄
propulſatoꝝ: deſenſoꝝ emue deſi
derare rem cenſeam. Vita etenim:
meo iudicio: grauius teſtimonium
ſanctitatis aſſert: q̄ mortalium quis
quaq̄: ſi ciuitatis vinculum fidem
ſuſpectam ſaceret: multo ſuſpectio
rem ſacere deberet cuiusdem inſtitu
ti profeſſio eademq̄ religio. Arctio
ris namq̄ neceſſitatis coniunctio eſt
correligioſos: vt ita viderim eſſe: q̄
conſue: ⁊ tamen Pontifices nō

nulli eos in ſanctorum numeris re
tulere: non de monachis quorum
in hoc genere infinita exempla ſunt
ſed de alijs loquor: euz quibus vni
eundemq̄ colendi. Dei ordinem ſe
ctati fuerant: nemineq̄ detracton
te: nec immerito recepti ſunt. Non
eſt tam longe repetenda ſuſpicio: vt
communis parens ciuitas fidem in
firmet. Vis omnis: ac facultas teſtā
di tolleretur ſi reſcienda conciuiz
teſtimonia forent. Id quod quoni
am per ſe adeo patet: vt: qui aduer
ſentur: potius ridiculi ſiant: q̄ ali
qua ex parte ſui ſani compotes vo
ti: non in hac ero aſſeruatione pro
lixior: ne improboꝝ fatuitas me
in id vitij trahat: vt ſuperuacua me
veritatis aſſertione proboꝝ ſalez
offendam. P̄os tantum moridaces:
ſi quis apud ipſos precibus locus e
oratos vehementer volo: ne adeo ſi
bi in hac falſa opinione concepta in
dulgeant: vt opera ſimul cum auto
ris ſanctitate reſpnant. Tantisper
a proprio obſequio temperent: duz
angelice huius virginis dialogos
perlegendo cognoſcant. Id cum ef
fecerint ſuo liberum relinquimus
arbitrio ⁊ de ipſa ſentire quid libe
at: ⁊ nobis etiam quid de eadem ſen
tiamus ex ſua voluntate preſcribe
re. Nunc vero te P̄dante: quoniam
cum ſat prata biberint: riuuli clau
dendi ſunt: per chriſtum: quem vt
par eſt: vnice: ac ſūme colis: rogo: ⁊
ſi ſinis oro: vt catharina: cui te erē
mia deuotione veditiſſimum ſcō:
quoddianis ſollicitare nō deſinas
precibus: vt ſua interceſſione: que

nos in hac miserarum periclitabū
da valle familiaritas conciliavit:
es in montis non trāquillitate per/
petua securus: letiusq; perfrui me/
reamur. Vale.

Episkola Dni Stephani Car
thagenensis.

Enerando re/
ligioso sibiq;
pamabili cor
de sincero fra
tri Thome
Antony de se
nis ordinis p
dicatoruz: in
conuentu san

etorum Joannis & Pauli Vene
tuz inuozanti. Frater Stefanus
de Senis prior: licet indignus do/
mus sancte Marie & gratia carthu
sienis ordinis prope Haptam salu
tem in eo qui est vera salus. litteras
vestras affectuose recepi: & atten
te perlegi. per quas me valde requiri
tis atq; rogatis: vt veridicam in/
formationem vestre caritati virri
gere debeam etiam in publice for
ma de gestis moribus virtutibus:
atque doctrina famosae sanctitatis
virginis beate catherine de senis.
Cuius conuersationem aliquando
aperui dum ageret in hmanis: vt

asseritis. Et presertim occasione cu/
iusdam querele facte Venetijs in
episcopali pallatio circa celebratio
nem festi sine commemorationem
eiusdem virginis: quia multi cre/
dere nolunt veras esse virtutes que
de ipsa veridice predicantur. Ut ve
rum. aperte fatear facies ipsius vir
ginis cum omni genere suo mihi: &
omni genere meo penitus ignota
fuit: licet in eadem ciuitate Sena/
rum oriundi fuerimus: vsque ad an
ni domini. M. ccc. lxxvi. vel circa.
Nec etiam illo tempore velut im/
mersus in fluctibus vite presentis
eius habere noticiam exoptabam:
nisi q; eterna bonitas que nemine
vult perire: per hanc virginem ani
mam meam a faucibus inferni li
berare disposuit. Accidit igitur illo
tempore sine culpa nostra: nos scur
rere quandam guerram cum valde
potentioribus nobis. In qua cum
plurimi magni ciues aliquando su
issent occupati: atque fatigati nul
lam omnino spes alienius bone vo
luntatis: vel pacis ab illis aduersa
rijs nostris habere potuerunt. Tūc
virgo presata valde florebat in vni
ueria iusticia: & magnis virtutuz pre
conijs a quampluribus extolaba
batur. Et opera valde miranda re
ferrebantur. Unde mihi suggestuz
erexit: quia si rogares illam de tali
negotio: sine dubio pacem haberes:
quia multa similia fecerat. Quare
consilium habui euz vicino viro no
bili qui longo tempore portauerat
odiu: & postea pacem fecerat: eiusq;
sacre virginis conuersatione habebat.

Qui vi mortuum meum auduit
illico respondit. Indubitatum ha-
beas: quia nullam in ista ciuitate
personam inuenies que sit aptior ipsa
pro tali pace. Subiungens ultra
non differas: et ego te sociabo: visita-
uimus igitur eam: que me recepit:
non ut uerecunda uirgo sicut cri-
stinabam. Sed affectuosissima cari-
tate ueluti si germanum a remotis
partibus redeuntem gratulose susce-
pisset de quo sui miratus. Et atten-
dens efficaciam sanctorum verbo-
rum quibus me non solum induxit
uerum etiam compulsi ad confessio-
nem: et ad uirtuose uiuendum uiri.
Dignus uel est hic. Et audita cau-
sa mee uisitationis absolute respon-
dit ualde filii carissime considerans in
domino quia libentissime laborabo
donec habeatis optimam pacem. Et
huiusmodi pondus domino super
caput istud habere me sinas. Et ita
postea rei probant euentus: quia
miraculose postmodum ipsa med-
ante pacem habuimus: et etiam con-
tra uoluntatem ipsorum aduersa-
riorum nostrorum. Et hanc omitto cau-
sa breuitatis. Interim ego sollicita-
re desiderans huiusmodi pacem: i-
stam pluries eam. Et quotidie pro-
pter efficacissima uerba sua et exem-
pla perfectissima sentiebam interio-
rem hominem in melius conscientia
compellente reformari: me rogant
hoc intervallo temporis: ut aliquas
epistolas quas ore uirgineo mirabi-
li modo dictabat ego scriberem. Et
hoc utique ualde libenter acceptant
quotidie sentiens in me per nouum

fernozem ad ecclesia cor accendi uil-
lipendendo seculum: et omnia sua
cum tanta displicentia uite pristi-
ne: ut uite me tollerare ualarem. Et
talem ac tantam in me sensi muta-
tionem: ut etiam ab extra tempera-
ri non posset. Ita ut scire tota ciui-
tas miraretur. Et quanto plus at-
tendebam uitam exemplares mores et
uerba prefate sancte uirginis: tan-
to maius augmentum in me perci-
piebam aperte diuini amoris: atque
seculi contemptus. Post modicum
vero temporis prefata sacratissima
uirgo uixit in secreto. Noueris uul-
cissime filii: quia cito complebitur
maius desiderium quod habeas.
quo percepto sui suspensus in men-
te quod aliter: quoniam in me nescie-
bam inuenire quid in mundo uel-
lez habere: imo potius oia sua recu-
sabam. Ideo uixi. O beate carissi-
ma mater: quod est illud maius de-
siderium quod habeam. Et ipsa que-
ras inquit in corde tuo. Ad quam
ego: uere mater amantissima: nescio
maius in me desiderium inuenire:
quam esse iugiter iuxta uos. Et illa
subito respondit. Et hoc erit. Ego
vero nesciebam intelligere modum
qualiter honeste siue commode pos-
set ita fieri propter dissimiles con-
ditiones et uirtutibus statum. Ille ue-
ro cui nihil est impossibile per mo-
dum admirabilem ordinauit ipsam
ad ciuitatem Auinonem. uidelicet ad
dominum gregorium papam un-
decimum diuitem: grecus. Et ita
licet indignus acceptatus fui co-
mes tam sancte societatis: parump-

dens: atq; verclinaq; vtrinq; pa/
 rehtes germanos: sorores: z alios cō/
 sanguineos me beatum esse repu/
 tans ex virginea presentia. Post h
 ipse sūmus pontifex venit ad vrbez
 Romanaz ipsa virgine sanctissima
 solummodo confortante: tamen ex
 diuino precepto prout apertissime
 mihi constat &c. Et pro factis eccle/
 sie sancte misit eam florentiam. que
 tali tempore rebellis erat ecclesie:
 vbi multa mirabilia deus operat⁹
 est per eam: vt aequaliter in sua le/
 genda panditur. Et ibi seculi adhuc
 esse merui. Tandem etiam in Ro/
 ma sui seculi: vbi post multos: z vt
 ita dixerim intollerabiles labores
 insatigabiliter ad honorem dei por/
 tatos: z illarissime tolleratos felicis/
 simo cursu vicem clausit extremum
 in presentia mea. quam etiam pro/
 prijs manibus ad mineruam: vnde
 licet fratrum predicatorum eccle/
 siam vetuli tumulandam: Immo ve/
 rius in capsa cypressina z honora/
 bili sepulcro marmoreo conseruan/
 dam. Dum vero laboraret in extre/
 mis ordinauit cum aliquibus quid
 agere deberent post eius transitu:
 postea faciem virgineaz ad me ver/
 tens ait etiam protendendo digi/
 tam: tibi autem ait in virtute san/
 cte obediētie precepto ex parte dei
 vt omnino vadas ad ordinem car/
 tasiensem: quoniam ad illum ordi/
 nem ipse te vocauit z elegit. Et vi/
 cēdo nos iuxta se plorantes ait. Fi/
 lii carissimi nullo modo plorare de/
 betis: Immo potius in domino leta/
 ri z agere festiuum diem: quia car/

cerem egredior: hodie: vadens ad
 amantissimum sponsum anime mee.
 Tobis autem indubitantissime p
 mitto: quia magis incomparabiliter
 vos adiuuabo postea: nunquā
 adiuuare potuerim dum fui sic in/
 carcerata. Et vt ore promissit: z ver/
 bo sic opes perfectissime compleuit:
 z implere quotidie nō cessat. Et vt
 h aliquali pateat exemplo: proferaz
 vnum ad honorem dei z ipsius vir/
 ginis quantum ad verecundiaz me/
 am accedat: quia quando mihi pre/
 cepit ex obediētia dei: vt irem ad
 ordinem cartasiensē: ego non opta/
 bam illum: vel etiam altum ordi/
 nem. Sed ex quo migravit ad ethe/
 reas mansiones in corde meo tale
 desiderium insa perficiendi succē/
 sum extitit: vt si totus mundus mi/
 hi contradicere voluisset. Ego nulla
 tenus acquiescere potuisset: vt expe/
 rientia docuit. Vbi quantum vel
 quid operata iam fuerit: z etiā ope/
 retur cum filio suo licet inutili z in/
 digno. Nō est huius temporis enar/
 rare: hoc autem in tactum omnino
 preterire non patiar. quia post de/
 um atq; beatissimam virginez Ma/
 riam: ego magis obligatum existi/
 mo me presate sancte virgini Late/
 rinez: alicui creature mundi. Et si
 quid alicuius virtutis esset i me to/
 tum attribuo sibi post deum &c. Et
 qd per supra scripta comprehendī po/
 test assquibus annis habuisse me su/
 pra plurimos etiam familiarissi/
 mam conuersationem eius: litteras
 atq; secreta sua z partē sui libi scri/
 bendo: z ab ore virgineo percipien

Ho: quia supra merita me nlmis af-
fectuofe materna caritate dilexit.
Ita vt multi filioꝝ & in chꝛiſto fra-
trum meoꝝ egre portarent & emu-
lationem haberent. Ego tamen at-
tente cum diligentia magna confi-
derabaz verba moꝝ & actus eius
in omnibus & per ſingula. Et i pau-
cis volendo multa concludere ſu-
per coſcientia mea coram deo: & vni-
uerſa eccleſia militante veridice ſi-
bi pꝛebebꝝ teſtimonium iſtud: quia
licet ego me peccatoꝝem intelligaz:
tamen habui elapſis ſaz annis ſera-
ginta & vltra conuerſationem mul-
toꝝum: & valde famoſoꝝum ſeruoꝝu
dei: & nunqꝫ vidi: vel etiam audiui
a multis elapſis temporibꝫ aliqꝫ
vel ſeruum: qui eiſet in omni virtute
in tam perfectiſſimo: atqꝫ ſupꝛe
mo gradu quare merito reputaba-
tur ab omnibus virtutum ſimula-
toꝝum: atqꝫ ſpeculum ſeruoꝝu dei lu-
cidiffimuz. Non habeo memoꝛie ta-
to tempore conuerſando ſecuz: vnqꝫ
ab ore ſuo virginco verbum aliqꝫ
occuſum audiuiſſe. Sed verba no-
ſtra nunqꝫ ſic erant inepte prolata.
Quia ipſa ſtatim ad aliquem ſpiri-
tuale profectum adduceret. Sem-
per inſatigabili corde loquebatur
de deo: vel ad ipſum inducentibus
Nūqꝫ extimo dormiuiſſet: vel come-
diſſet. Si auditoꝝes iugiter habuiſ-
ſet: vt expebamur i ipſa quotidie.
Si quando vero compellebatur au-
dire facta ſcena: vel ad ſalutem in-
utilita: ſubito rapiebatur in extaſim
& corpus ibi remanebat abſqꝫ ſenſu
quocunqꝫ. yclut in oratione pſiſſes

illo modo quotidie rapiebatur: vt
ipſi vidimus: non dico centum vel
mille vicibus: imo valde plurimo.
Omnia membra: na rigida rema-
nebant & inflexibilia. Ita vt pꝛius
oſſa frangi potuiſſent qꝫ ſlecti mem-
bra valuiſſent. Et pro veritate iſtꝫ
paſſus apertiffime demonſtranda
ne forte quis extimare vellet ipſam
ita ſimulatorie ſeciſſe vnꝫ volo nar-
rare geſtum in pſentia noſtra. Quā-
do fuimus in auinione. papa Bre-
gorius antedictus aſſignari nobis
ordinauit vnam pulcram domum:
cum ornatiſſima capella. Soroz ipſi
us domini pape vcluti deuotiſſima
domina poſtqꝫ aliquando locuta ſu-
it euz ſupꝛaſcripta virgine. Magnā
affectioem atqꝫ deuotionem coce-
pit ad eam. Et inter cetera dixit in
ſecreto magiſtro Raimundo confeſ-
ſoꝝi ſuo qꝫ valde poꝛtabat ad eſſe qꝫ
ſacra virgo coicaret: qꝫ pmiſit ei qꝫ
die domica futura ſibi notificaret.
Qua die veniente hora tertia: ego
ſerā capellā iſtrauit abſqꝫ ſotularibꝫ
tūmō cū pedulibus: & moꝛe ſuo ra-
pta fuit i extaſim coicaf deſiderans
& expectans: vocauit ergo me magꝫ
Raimundus & ait. Quidas ad tale
palliatium vbi moratur veneranda
ſozoz pape. Diceſqꝫ ſibi quia Cathe-
rina communicabit iſto mane. que
domina miſſam audiebat. Sed ſi-
cut intraui quandam anam val-
de magnam ipſa me conſiderauit:
& agnouit eſſe de familia Catharine
vnde ſubito perſonaliter ad me ve-
nit & ait. Fili quid queris tu: Cui
reſponſi que miſi fuerāt infantia.

Ipsa vero subito festinavit et venit domum nostram. Cum honorabilis societate serus viri usque. Inter alios autem additur virorem nepotis patris. Qui vocabatur dominus Rai mundus de turena. Juvencula quidem erat vanitate plena: nihil habens de deo. Soror pape valde devote se gessit. Illa vero misera sicut certino cogitavit: et virgo simularet. Ideo post missam ostendit ex devotione faciem suam superponere pedibus virginis: et eam pluribus vicibus in pedibus acerrime perfravit: virgo vero stetit immobilis quemadmodum ita stetisset: etiam si pedes abscidisset. **Postquam** autem omnes abscesserant: et virgo restituta fuit corporis sensibus valde cepit dolere pedem. Ita quod vir ambulare poterat. At ille societate sua considerans vix dolebat: viderunt enim tuum sanguinem ex puncturis: et intellerunt aperte malitiam et infidelitatem illius misere. De multis exemplis ad propositum hoc unum estimo sufficere posse viro fidei. Circa quem certaticum statum eius unum valde mirabile est nullatenus omitendum. Sed cum debita veneratione recollendum: quia precipue quando pro quibusdam arduis eius anima serventibus in oratione semet ipsam exercitabat: et cum ipetu maiori satagebat ascendere: grauedines quoque corporis post se trahere et a terra subleuabat: unde multoties a pluribus in oratione posita visa sunt a terra suscensa et elenata. Quorum ego sum vixus. De quo val

de mirabar et obstupebam. Qualliter autem ita fieri possit aperte scribitur in libro quod ipsa virgo sacra composuit. Quae ego pro parte scripsi dum illum ore virgineo valde mirabili modo dictabat. Super quam materia valde notandum est: quia divina maiestas isti fidelissime spiritus se suae tantam auctoritatem: atque familiaritatem secum exhibuerat: ut frequenter in oratione sua confidentissime loqueretur dicendo. Ego nolo sic. Et quando tali modo sponso suo loquebatur: videbatur esse necessarium quod illi eo suum esse certum haberet: ut in multis possumus veridicum exhibere testimonium. Sed hoc unum quod in me percipi tacere non debeo. Cum de auditione rediremus sumus in civitate Janne per mensis: et ultra in domo cuiusdam nobilis et venerande domine que vocabatur dicitur scotta: ubi fere tota societas nostra fuit infirmata. Illa vero domus sollicitam de omnibus curam habebat. Adducendo quotidie varios medicos valentes viros. Cum quibus habui laborem valde magnum volendo satisfacere singulis firmis. Donec ab omnibus quasi de domo mihi predicteretur quod etiam infirmarer. Et infra paucos dies ita subsecutum est. In lectum ergo cecidi acutissima febre correptus una cum excessivo dolore capitis et vomitu laborioso. Cuius sacra virgo percipisset hanc me personaliter accessit: una cum personibus atque sociabus eius. Et ante perijt in quo eram ita

grauatus. Ego vero letatus ex eius
latissima presentia solaciose respon/
di. Aliqui mihi dicunt q̄ ego pati/
or: ignoro quid. Tunc ipsa caritate
maerna mota: mihi frontem virgi/
nea manu tetigit: et caput suum ali/
qualiter agitans ait. Audiat isstū
filium qui dicit. Aliqui mihi dicit
q̄ ego patior: ignoro quid. Cum ip/
se patiatur acutissimaz feb:em. Et
illico subiecit. Ego proculdubio nō
permittam te facere: prout agunt i/
firmi ceteri. Sed in virtute sancte
obediētie tibi precipio: vt vltimus
hanc egritudinem non patiaris.
Nam omnino volo te sanuz esse. Ac
vt alios adiuues vti solebas. Et his
dictis iuxta morem suum incipit lo/
qui de deo. Mirabile dictu: sed val/
de mirabilis in facto ipso. Tunc
adhuc ea loquente: fuit plenissime li/
beratus. Et interrumpendo verba
sua me liberatum esse clamaui cum
ctis qui aderant admirantibus. Et
annis multis postea cum perfectis/
sima sanitate p̄cueram. Simili mo/
do prefata virgo videlicet: ex prece/
pto potestatis venerabilem viruz
dominum Joannem monachū pro/
fectum et habitantem in cellis val/
lis ymbrose liberauit. qui sicut mi/
hi firmiter asseruit: hora tali labo/
rabat in extremis in abbacia passi/
gnani prope senas. Preceptum au/
tem ab ore virgini audiui: quod in
absentia dicti domini Joannis sa/
ctum extitit. videlicet in p̄sona duo/
rum discipulorum eiusdem quos ip/
si virgini direxerat precipiens illi
per eos ne amplius infirmaretur.

Sed indilate veniret ad eam. Et
absq̄ mora sic opere compleuit. Su/
per quo facta admiratione multa
digno. Ipse postea pulcherrimā ep/
istolam luculenti stilo dicitur. Ad
memoriam tanti miraculi. quam in
ecclia nostra deuote conseruauit. Tū
adhuc valde plenius vna voce mi/
hi suprascripta seriose narrauit. No/
te publica virginem extollendo. Et
ad eius deuotionem omnes audie/
tes inuistando: que de porta mortis
extraxerat eum potius precipien/
do q̄ orando. Multuz adorans lau/
dabat altissimum qui talem: atque
tantam auctoritatem isti sponse sue
concesserat. Et q̄nis vniersa vita
suprascripte virginis tam secunduz
hominem interiorē q̄ exteriorē
extiterit: vt ita dixerim inaudita et
valde miraculosa: tamen aliqui ser/
ui dei magis excellentes alt̄ vno
in ea considerabant in homine ma/
iore valde stupendum et insolitum:
qz quicquid ageret diceret: vel au/
dierit inseparabiliter sua sancta mens
in deo semper erat immersa. Sibiq̄
actualiter vnita. Et quando ex ha/
bundantia cordis os loquitur nun/
q̄ nisi de deo loquebatur: vel ad de/
um inducentibus. Semper et vbiq̄
deum querebat inueniebat et possi/
debat per actualem affectuz et amo/
ris vnionem. Recolo q̄ quando vs/
debat in prato flores in quibus vir/
go florigera valde complacentiam
habebat. Cum sancta leticia nos in/
uitabat dicens. Nōne videtis q̄ om/
nia deum honorant atq̄ clamant.
Isti rubri flores rubicūdas iesu xpi

plagas apperte nobis intimant. quoniam
 videbat multitudinem fornicarum
 dicebat. Ita sunt egressae de sancta
 mente dei: sicut et ego, qui tantum la-
 boravit ad creandum angelos quoniam
 istos arborum flores. Et in effectu sem-
 per omnes et in omnibus eramus in
 sua presentia consolati et tantum edi-
 ficati: quod ut ita dixerim absque corpo-
 rali cibo stetitsemus iugiter ad au-
 diendum eam: quantumcumque fuisse/
 mus aliunde tribulati vel infirmi-
 tate granulati. Etiam suspendendi si-
 tue decollandi quos accersita quan-
 doque visitabat in carcere videban-
 tur omnes oblivioni tradere pro ta-
 li tempore penas et afflictiones suas
 videntes venirent. In eius aspe-
 ctu mirabili modo temptationes dia-
 bolice videbant omnino cessare ve-
 luti quando sol in virtute sua luget
 et vndique tenebrae fugantur: nec au-
 dent apparere. Recolo multociens
 ad eam fuisse cum proposito narrandi plu-
 ra de statu meo: et postea sibi dicebam
 quod oblivioni tradideram: vnde solebam
 ab ea petere qualiter mihi esset quod pro
 eculdubio melius exponeret: et in ne-
 cessitatibus occurrebat quod ipse sciuis
 sem exponere: sive postulare. Et ne-
 quis admiretur de tali modo loque-
 di nouerint omnes. Quod ista sanctis-
 sima virgo quasi cognoscebat anti-
 map dispositione veluti nos agno-
 scimus dispositione faceret: put ex-
 perientia multociens aptissime ve-
 monstravit: vnde non poteram cum
 aliquo modo lateri: sed nobis omnia se-
 crete propebat: Quare quandoque
 sibi solaciose dixi: vere mater est ma-

tus periculum esse iuxta vos quod ambu-
 lare per mare pro eo quod ita videtis
 omnia nostra: et ipsa mihi subintulit in
 secreto. Noueris carissime fili quod in
 mentibus eorum seipsum super quas am-
 plius inuisitare studeo nulla ma-
 cula sive nubes alicuius defectus
 ita cito posita est quod illa subito videam
 visio demonstrante. Et ad maiorem
 evidentiam istius veritatis aptissime
 mihi postulat quod prope efficacissimas exor-
 tationes eius ipsa proferri fecit: et in
 presentia mea vtrinque seruis ingen-
 tem multitudinem: quod nullus poterat
 ei resistere: vnde prope tantum fructum aiaz
 quem ipsa faciebat in huiusmodi. pa-
 pa Gregorius. r. ci. gratiose proestitit
 iugiter hic secum tres proferores cum
 auctoritate valde magna etc. Quoniam
 tantum occurrebant peccatores aliqui tam
 tenaciter alligati. quod omnino resiste-
 bant ei dicentes: vere domina si mihi di-
 ceretis quod roma iret: vel ad sanctum
 Jacobum infalenter adimpleret: super
 hoc aut articulo proferis obsecro pea-
 tis mihi quod non possum. Tandem quoniam
 per alium modum ipsa proferre non pote-
 rat in secreto peccatori dicebat. Si vi-
 xero tibi eam obsequium tu renuisi conse-
 rit: nunquid postea confiteberis. Ille
 vero tanquam attonitus atque proterus ita sa-
 cere permittebat. Et ipsa dulcissime
 frater oculos huius aliqui lateri: pos-
 sum oculos vero dei nunquam. Ideo ta-
 le peccatum quod in tali tempore: in tali loco
 fecisti. est illud vnde diabolus tali mo-
 mente tua ita proferre te quod te proferre
 non sinist. Ut ille videns ita se deprehensum
 sum ad pedes eius humile se proferre
 bat eam abundantia laetitia veni

expōcēs ⁊ indilate cōsuebatur. Ap
tissime mihi cōstat q̄ plurics ⁊ cum
pluribus hoc actū ē. Quorum vn⁹
per totā italiā valde famosus ⁊ ma
gnī status mihi dixit. Solus deus
⁊ ego sciebamus illud qd̄ ista virgo
mihi dixit. Tñ pculdabio vide q̄
ipsa maior est in cōspectu dei q̄ cre
datur ⁊c. Per hūc ergo modū vir
go prudētissima peccatorū aīas de
mann diabólica liberabat. Et ista
pro p̄nti de mirabili vita sua secun
dū hominē interiorē dicta sufficiāt:
h̄ amplissima sit huiusmodi mate
ria. Secūdū exteriorē hominem ad
huc erat ipsius ita mirabilis: immo
miraculosa: q̄ sicut in legenda sua
multo tēpore sustentabat aliquan
do virginē corpulentiā absq̄ cibo
quocūq̄ materiali ēt abstinendo a
a gutta frigide aque: qd̄ impossibi
le indicare nisi vidissem oculis me
is in roma quēq̄ sumēdo solūmodo
venerabile sacramentum. Lōis tñ
modus viuēdi quē tpe multo serua
uit: vt ego plurib⁹ annis vidi ē iste:
carnes: vinū: cōsuetōnes ⁊ onā mul
tū abhorrebat. Ille sociē sue p̄para
bant et cōiter herbas crudas quas
insalaticis vocam⁹ qñ poterāt ha
berc: vel aliqñ ferculū olerū cū oleo
de anguilla comedebat solūmō. ca
put ⁊ caudā. Lasciū vero nō comede
bat nisi qñ bene putridus erat ⁊ si
milliter vnas ⁊ huiusmodi Neq̄
tñ ista comedebat: sed aliquando cū
pane: aliquando sine pane ventib⁹
cōterebat: ⁊ omne bolūm quo ad
materiā grossā expuendo: ⁊ aquā
purā ⁊ frigidā frequētissime bibē

do imo sorblando. Et quasi tanto
tempore differēbat ita facere: quan
to sociē comedendo stabant in men
sa. Postea surgebat vicens. Tada
mus ad iustitiam istius misere pec
catricis. Et cum vno virgulto senti
culi vel altero qd̄ ad stomachū im
mittebat violenter per eandem vi
am illum sucum ⁊ aquā potatā ad
extra reuocabat: ⁊ aliquando tantā
violentiā in hoc actu substinebat
q̄ ex ore sanguis viuus eribat. con
funditur igitur hinc opinio immo
detractio quorūdam incredulorum
qui falsissime detrahebant ei vices
tes. Quāvis ipsa nō cōmedat apte
cū alijs: ipsa postea cōmedat i secre
to. Simplicissima veritas est ista q̄
aptissime vidimus ⁊ cognouimus
multo tpe. Qd̄ vñ in stomacho suo
erāt aliqua substātia cuiuscūq̄ suet
sue liquoris: vel aque: sine rei alte
ri⁹ ēt ad istar vni⁹ auellane: corpus
eius efficiebat i firmū: atq̄ totaliter
inutile. Aliqñ veniebat ad eā aliqui
magnī viri tpe quo debuisset agere
iustitiam illam: vt vtar vocabulū
suo. Et sic vt eis illico satisficeret op
portebat eā differre talē actū. Sed
ipsa subito sincopizabat: ⁊ efficieba
tur quasi mortua: donec illā euacua
tionem ope p̄cessisset. Hoc aut̄ vidi
mus: vt ita dixerim infinitis vicib⁹
Quod ego diligēt̄ attēdēs valde
confidenter aliqñ dixi sibi. Mater
amantissima considero q̄ refrigeri
um ei⁹ quod isto modo sumit̄: ita
modico tpe tenctis in stomacho: q̄
nat: ra nullā: vel medicūz inde pōt
habere subsidii: p̄cipue q̄ statim u

stomacho reuocatis ita difficulter et
 afflictiva pena. Quas melius vide
 tur esse quod abstineatis oio a tali sum
 ptione. Que tanquam virgo discretissi
 ma mihi rñdit: dilectissimi me filii plu
 res habeo bonos respectus in ista
 sumptioe mea: vnus est et rogauit de
 um vt in pñti vita pro peccato gulae
 me puniret. Itaque libenter accepto
 disciplina ista adeo mihi gratiose co
 cessam. Deinde quod conor isto modo
 satisfacere quod pluribus qui videtur
 in me scandalizari: quoniam non comede
 bam. Dicebant enim quod malata sca
 me decipiebat et. Itaque comedo si
 cuti mihi deceat. Alius est potest esse
 respectus: quod per ista corporalem pe
 nam mens aequaliter ad corpora
 les potentias reuertit. Alias enim
 forte corpus insensibile remaneret
 pro eo quod mens taliter esset absorpta:
 his auditis tacui non habens ad ei
 replicandum. Propter hanc autem ha
 bebat ista sacratissima virgo tantam
 sapientiam anime sue diuinitus in
 fusam. Quod omnes eam audiētes
 in stuporem vertebantur. Omnem
 sacram paginam ita lucidissime de
 clara bat: et interpretabatur: vt om
 nes quantumcumque docti sine ma
 gistri velut attoniti mirarentur. Et
 quod etiam apparebat valde mira
 bile humana scientia in eius aspectu
 ita efficere videbat veluti nix: vel
 glacies: in aspectu solis ardentissimi
 liquefieri solet: pluries fecit effica
 cissimos et admirando silo sermo
 nes in presentia prius domini Gre
 gorii pape. xi. Postea domini vr
 bani sexti. Atque domini cardina

lium dilectum vnanimiter admu
 raride multa suspēsi. Nunquam sic locu
 tione habere et absque dubio ista non mulier
 est quod loquitur: imo spāscēti: vt aptissime
 me comprobat. Et quod materia se prebet
 ad propositum vni velo succinte recita
 re: cui sui prius. In animo cum papa
 Gregorius. xi. isti scilicet virgini mul
 ta audientia exhiberet: atque reueren
 tia hinc ei tres magni plati videant
 ipsi quo spiritu super ipsa fuerit et locuti
 dicentes: prius beatissime inquit ista
 catherina de senis est tate sanctitatis
 quod te videtur. Qui rñdit: de credimus eam
 esse sanctam virginem. Et ipsi visitabimur
 eam si vobis scilicet placet. Et ait ipse: credi
 mus quod eritis edificati: veneret ergo
 domum nostram idilate post nona in esta
 te: pulsantibus illis ad hostium: ego cu
 curri ad eos. Qui dixerunt: dicas ca
 therine: quod volumus ei loqui. Quo pro
 cepto sacra ego subito descendit ad
 eos vna cum magistro. Joane plesso
 re suo: et quibusdam aliis religiosis: et in
 apto loco secerit eam in medio sedere:
 ipsorum autem erordit a magna superbia
 cepit ipsas irritando valde mordaci
 bus sermone: inter cetera dicentes. ex parte
 domini nostri pape venimus et audis cupimus
 mone atque vtrū florentini te mittant: vti
 fama publica tulit: et si verum est. Nunc
 quod non habent aliquem valentem vix quem pro
 tanto negotio dirrigeret valeant ad tale
 officium. Si pro te non transierunt valde
 miramur cum tu sis vilis muliercula
 quod plurimis de tanta materia loqui cum
 domino nostro papa et. Sed ipsa ego prudē
 tissima velut imbecilis colina pscue
 rabat humilis et efficacissimas exhibi
 tendo responsiones: ita vti illi val

de mirarent. Et cum de tali misericordia plenissime satisfecisset eis. Pro posuerunt ei valde magnas et copulatas rimas questiones: et precipue de istis abstractibus et de atque non singularissimo vine dicit. Et cum apostolus dicat quod angelus sathane se transfiguravit in angelum lucis. Ad quid ipsa cognoscit vtrum a diabolo non sit illusa. Et alia multa dixerunt atque proposuerunt. Et in effectu disputatio protraxit fuit usque ad noctem. Aliquam magister Joannes pro ea ridere volebat. Et hoc esset in sacra theologia magister. Illi tamen erant ita valentissimi: quod in paucis verbis cum confundebant dicentes: vos erubescet de hereticis in conspectu nostro tanta proferre: permittatis eam ridere: quod valde magister ipsa satisfacit nobis quod vos. Inter illos pro tres erat unus archiepiscopus ordinis minorum qui pharisaico suspensio peccatorum: ut apparet habita sacre virginis aliquam non videbat acceptare. Sed alij duo tandem insurrexerunt contra eum dicentes. Quid ultra queritis ab ista ecclesia. Sine dubio materias istas explanauit aptius et uberius: quam unquam iuenerimus ab aliquo doctore. Et multo plura signa verissima luculenter expressit. Et ita scilicet fuit inter eos. Postremo recesserunt omnes edificati ut pater et solati. Referentes visio patet quod nunquam iuenerunt aliam ita humiliter: neque sic illuminata. Qui tamen papa qui precepit eos ita virginem irritasse displicentiam habuit: et apud eam efficaciter excusant. Differens ultra voluntate suam eos ita fecisse. Subdens quod si ventrent ulterius ad eam: faceret ostium in suis pectoribus se

eludi. Die vero sequenti magister Franciscus noster de Senis medicus pape mihi dixit. Cognoscis tu prelatos illos qui venerunt hereticam nostram. Qui respondi quod non. Tunc ille. Noueris quod si scia illorum trium poneretur in una bilancem: et alia poneretur scientia omnium qui sunt in curia Romana. Scientia illorum trium valde preponderaret. Et scio tibi dicere: quod si non inuenissent istam virginem Latherinam habere solidum fundamentum: ipsa non quam egisset ita pessimam iter. Deinde valde commendavit eam affectuosissimis verbis: que gratia benedictionis dimitto. Postremo quis enarra re sufficiat intrinsecas virtutes huius alme virginis cum illarum actuali experimento. Sicut humilitatem suam profundissimam patientiam inuictissimam. Ita quod nunquam visis fuerit in facie: vel semel alterata: sine quod unum verbum cum impacientia: vel iracundia quantumcunque leui protulerit: quod est utique martime perfectionis indicium. Quia eius ardentissimam caritatem exprimere posset. Qua non solum modo bona temporalia cum erat in domino paterna in honorem dei et consolationem proximorum: imo semetipsam insatigabiliter exhibebat: unde multa miracula deus ostendit aliquid quando multiplicando panes in castra: vel augmentando vinum in vetegete. quandoque tribuit pauperi tunicam suam propriam. Postea saluator et monstravit in suo dorso lucidissimum gemmis ornatum: prout

est actus iste Rome iuxta sepul-
chrum eius. Alia vice cum confessori
bus atq; sociabus eius ibat ad que-
dam loca & habuit obuiam paupe-
rem vt apparuit valde procacem:
qui petiuit elemosinas ab ea. Ipsa
vero rñdit ve La terine frater ego
nullam habeo pecuniã. Et ille vos
potestis mihi dare mñellam quez
habebis. Et ipsa verum est ait: & illi
eo sibi vedit. Confessores hõ seque-
tes eam vir et euz bono precio po-
tuerant ab illo paupere redimere.
Que cum arguerent ab eis. Qua-
re sine sui ordinis habitu decrene-
rat incedere rñdit. Ego volo poti-
us inueniri sine habitu. q̃ abiq; cari-
tate. Qui nesciuerit ei rñdere: p-
fectionem eius admiratur. Nũc hõ
quandã in dispõne corporali suade-
te: imo verius opellente simul cum
occurrẽtibus occupationib⁹. Quo-
niã ex hac amplissima materia
multi libri confici possent. volens
verbis meis in compositis impone-
re finem. Erhortor in dño deuotos
hõles qui delectantur audire vir-
tutes reales imitabiles saluberrí-
mas & exemplares istius alme vir-
ginis. Et vt ita dixerim in auditã
familiaritatem quã et dum effecti
mortalis corpore iugiter habebat
cum domino nostro iesu christo at-
q; beatissima virgine Maria simi-
liter & cum scis alijs non vico dor-
miendo sine somniando: imo corpo-
raliter vigilando: legant vitã atq;
legendam ipsius virginis editam
& ordinatam a Reuerendissimo pfe
magistro Raymondo de capua sa

ere pagine professore. Qui hõgo te-
pore p̃fessor eius extitit & post eius
felicissimum obituz fuit factus ge-
neralis magister ordinis. v3 predi-
catorum: vbi multum vtilia simul
& pulcherrima reperit: Et quã
aliqui fastidiosi lectores & ab oi fru-
ctu deuotionis alieni dicant qz val-
de prolixè scripsit. Hoc apertissime
nonerint vnuerſi: qz in cõparatiõne
gestoz ipse nimis abreuiauit vitãz
ipsius in qualicũq; modo descriptã
Et ea que scripsit idubitatè existi-
mo: quia spiritu sancto dictam te
scripsit: hoc verbum hic apposui
cõfidenter quia longam conuersã/
tionem immeritus habui secum.
Et non ignoro cõmendabilem vitã
eius atq; dotes odoriferas: Videli-
cet virginitã nobilitatis et corpo-
re sciẽtie magne & aliarum virtu-
tum quibus a domino fuerat in si-
gnitus: hoc vnum in sine tacere nõ
potero quia sicut optime noui bea-
tissime virgini Marie deuotissim⁹
extitit. Ut et apparet omnibus illã
pulcherrimã atq; deuotum tracta-
tum quem ipse super magnificat
edidit attente legentibus. Et quia
sicut ego pie credo iã trãsiit ad vi-
tam. Annum secretum hactenus in
psenti propalabo. Ut apud me cer-
tum habeo: quia per annos pluri-
mos anteq; cognosceret almay vir-
ginem supra scriptam vel ecõuerſã
beatissima virgo Maria corporali-
ter apparens ipsi sacre virgini La-
terine promisit ei dare vnum sice-
tissimum deuotum suum in patrez
& p̃fessorem qui daret ei valde ma-

Tractatus.

iozem cōsolationē q̄ hactenus ha-
buit a ceteris suis p̄fessoribus. vt a
pte. postea rei probauit euentus.

Hec ergo pauca nunc occurrūt
in testimoniū vite sancte virginis
chaterie d̄ senis vestre caritati trās
mittenda. vt ame cū instātia postu-
lastis que simplici stilo descripsi. z
lz egritudine corpali generatus z
in q̄ plurib⁹ occupatus corde sim-
pliciore dictaui. Et qm̄ i lris ve-
stris attēdi. vocabulū v3. q̄ p̄dicā
iformationē vestre caritati dirigerē
h̄ itactū oīo p̄teritū nō patiar: Ab-
sit ab estimatione cuiuscūq̄ p̄cipue
sapientis a b̄sit ēt a sinceritate scie-
nitae atq̄ puritate cōscie mee vt
ego sciēter. z h̄ cōsciūm aliq̄d alle-
nū a simplici veritate p̄miserē vel
lem in quibuscūq̄ sermonibus me-
is. Quia noui qd̄ os qd̄ mentis occi-
dit aīam. neq̄ deus idiget h̄ic mē/
datia n̄ra: neq̄ fienda sunt aliqua
mala vt inde p̄uentant bona: Cer-
tissimū igit̄ beas qz mēā veritatē
ptuli supra scripta narrādo. vel ve-
ritate asserere putant. Pro qua nō
tm̄ expono iuramētū iurta petitiō-
nē n̄fam z p̄tū offero me sub qua/
cūq̄ forma fuerit expēd iēs effici-
cissime iurare: imo q̄ valde pl us ē.
vt ita dixerim p̄ tali veritate p̄fir-
māda z ad honorē dei: z edificatio-
nē: p̄solationē atq̄ salutē p̄ r̄imoz.
Sum patns ēt in ignē ponere ma-
nus: vt ille nōuit aptissimē qui ni-
hil ignorat. Cui ē laus honor z glo-
ria p̄ infinita secula seculoz Amen.

Data in domo n̄ra supra scripta
die. xxvi. mēsis octobr. M. cccc. xl.

sub manu publica v̄ndoz notariorz
i p̄ntia q̄ plurimū testū z cum ap-
pensione nostri magni sigilli conuē-
tuālis in testimoniū veritatis. z vt
nostre petitioni satisfacerem.

Incipit liber diuine doctrine da-
te per personam eterni patris intel-
lectui loquens admirabilis z alme
virginis chaterie de senis yhu xp̄i
sponse fidelissime sibi. sub habitu
beati dominici famulantis consecr-
ptus dictante ipsa vulgari ser-
mone dum esset in extasi sine raptu
z actualiter audiente quid in ca lo-
queretur ipse dñs z corā pluribus
resserrēte. primū ergo capitulū i se
ptinet quō p̄ orionē v̄nio sit i deo z
qualiter h̄ aīa de qua loquitur hic
quatuor petitiones dñi porrigat.

Urgens aīa q̄dam
versus honorem dei
z aīaz salutē anxia
desiderio maximo p̄
alicuius t̄pis spaciū
i habitata virtute

semetipsam exerceo solite i cella
cognitionis p̄prie fragilitatis stetit
ut bonitate dei melius in se cognō-
sceret: qz post huiusmodi cognōnē
illico sequit̄ amor atq̄ diligēdo se/
qui cōnat z se idnere veritatē. Sz
nullo mō tm̄ gustat nec est ab ipsa
veritate tm̄ illustrata q̄tm̄ oratiōe
mediāte p̄tinua deuota z humili i
sua atq̄ dei cognōtione fundata. Nā
oratio talis v̄nit aīaz cā deo sequē-
do. yhu xp̄i crucifixi vestigia. Et sic
ex affectuoso desiderio z v̄niōe amo-

ris efficit alium semetipsum. Hoc
 yhm dixisse videt cum ait. Siquis
 diligit me sermonem meum seruabit.
 Et iter. Qui diligit me diligetur a
 patre meo et ego diligam eum et manife-
 stabo ei meipsum et erit vnus mecum et
 ego cum illo. Et in plerisque scripturae
 locis verba similia repimus per quae co-
 gnoscere manifeste possumus quod aia
 per affectum amoris efficit alter ipse.
 Et ut hoc aptius videre possimus
 sciendum quod a quadam memini serua-
 dei audisse quod dum orationi vacaret cum
 ingenti mentis eleuatione pius deus
 in mensam affectionem quas seruus
 suis habebat oculo intellectus eius
 aperte patefaciebat dicens. Aperi-
 oculum intellectus et aspice in me et
 videbis dignitatem atque pulchri-
 tudinem rationalis creature mee
 et in pulchritudine quas aie tribui
 creando illam ad imaginem et similitudi-
 nem meam istos aspice qui sunt idumem
 nuptiali vestiti caritate vs. mul-
 tis varijs ornati virtutibus qui sunt
 ex dilectione continue mihi coniu-
 cti. Et ideo si peteres a me qui sunt
 isti tibi responderet asserebat amabilis
 et omnipotens deus ipse sunt alter ego:
 quia spon te perdidit et abnegauit
 eorum propriam voluntatem fa-
 cti mee voluntati conformes et vniti
 sunt in omnibus cum induti. Ergo bene
 vixit quod aia deo se vnit ex dilectio-
 nis affectu. Itaque aia predicta vo-
 lendo lucidius veritate agnoscere
 ac agnoscendo sequi magno deside-
 rio quanto humiliter ab eterno pre-
 postulabat. et rimum per se ipsa desi-
 derans aiam in veritate non posse

doctrinae vel orationis et exempli primis
 utilitate asserere: nisi primo sibi per-
 eum virtuose fecerit: vs. acquirendo et
 in se possidendo culmina virtutum.

Secunda petitio fuit per reformationem
 sancte matris ecclesie. Tertio ge-
 neraliter per salutifera pace totius or-
 bis et precipue christianorum qui tam ele-
 nata ceruice eius execrabili persecutioe
 sunt ecclesie sancte rebelles. Quar-
 ta vero petiero pertinebat quod in cordi et
 in particulari cuiusdam obscuro et in oppo-
 sito nato casu viuina misericordia pro-
 uideret.

Quomodo hunc anime desiderium
 exercuit dum ei mundi necessi-
 tas a domino demonstraret. Cap. ij.

Hoc vero desiderium erat iustus
 atque continuum quod amplius et
 seruentius illi creuit et augmenta-
 tum est ex quo sibi demonstrata fu-
 it ab vniuersi opifice necessitas ma-
 xima miserissimi mundi in quanto pe-
 riculoso turbine atque dei offensa con-
 tinua mundus ipse tacebat. In-
 tellererat etiam ex quodam tenore
 litterarum quas ab patre anime
 sue receperat in quibus ipse demou-
 strabat habere penam immensam
 atque doloris intollerabilis aculeus
 offensarum dei et animarum perdi-
 tionis et persecutionis ecclesie san-
 cte dei. Et ecce antem omnia ignem
 ei sancti desiderij succendebant cum
 offensarum amaritudine. Et cum
 sancto gaudio cuiusdam viuens per ipso
 labat altissimi bonitatem et misericor-
 diam tantis malis atque periculo gressu

Tractatus.

provideri. Et quoniam in pceptōe sanctissimi sacramenti aīa deo dulcius inheret atq; veritate eius melius agnoscit: q; tunc aīa est in deo et deus in illa quēadmodum pīces in mari morantē et mare in pīcib⁹. Ideo desiderii habuit ardens ad mane sequentis diei puenire: et misis audire valeret: que dies erat dulcissime misis iesu christi. Quo mane missam audiens hora pgrua cum ingenti desiderio: et agnitione sue fragilitatis ac imperfectionis erubescendo multum quā sibi videbatur eē cā principalis otuz malozum que fiebant in mūdo. vnde concipiebat in se quoddam odium cum displicentia magna sui et quādam iusticia sancta: ex quibus pūriscebatur oēs maculas q; sibi videbantur et erant in aīa sua aut Clementissime pater eterne coram te facio querimoniam de me vt ī isto finito tpe punias oīa peccata mea. Et q; penarū n̄ quas proxim⁹ me⁹ tollerare v; ego pp̄ delicta mea suz eā potissima: id maiestatem tuaz ex oro supplicis vt sup̄ me isigas eas.

Qualiter opera finita nō suffi-
ciunt ad puniendum vel ad remu-
nerandum absq; caritatis affectu.

Cap. iij.

Tunc vitas eterna desiderius
sui acceptando rapiens atq;
vehementius ad se trahens agebat
vt in veteri testamento. Quia vñ
accepta sacrificia deo fiebāt ignis
de celo descendens ad se tale sacri-
ficium attrahebat. Sic illi aīe dul-

cissima veritas faciebat q; mitte-
bat sanctispiritus ignem et sacrifi-
cium sui succenti desiderij rapiebat
q; ei de semetipsa faciebat. Et ait
ei. An ignoras filia q; oēs pene q̄s
aīa sustinet vel sustinere pōt ī p̄nti
seculo: nullo mō condigne sunt ad
culpam eē minimā puniendā. Quā
offensa que mihi fit qui sum bonū
infinitum proculdubio satisfactio-
nem erigit infinitam. Et ideo te no-
sce volo q; nō omnes vne que van-
tur in isto seculo satisfactorie sunt:
sed correctiue et pro corrigēdo filio
cum offendit. Sed est verum q; ex
anime feruenti desiderio satisfiit v; ex
contritione vera et peccatorum
displicentia: vera contritio: tā cul-
pe q; pene satisfaciunt: non quidē ex
pena finita qua puniatur. sed ex ī-
finito desiderio. Quia deus quā ē
infinitus amozes pariter et dolorē
expetit infinitum. Duobus quippe
modis infinitum dolorē erigit:
vñz quidē ex offensa propria quā
cōmissit contra creaturam suam. et
alium ex offensa quam videt a suo
proximo perpetrari. Talis habent
tium infinitam desiderium quā ex
dilectōis affectu mihi copulant et
valde dolent cum offendunt vel of-
fendere quēq; vidēt oīs pena quā
sustinent spiritualem vel corpora-
lem ex quacunq; parte processerit
habet infinita merita vnde culpe
satisfaciunt que penam infinitam ha-
bere merebatur quā opera fuerit
in se finita et finito tempore perpe-
trata. S; q; virtus perpetrata fuit
cum infinito desiderio: et pena simi-

Il modo tollerata fuit cum contritione atq; displicentia defectuum commissorum infinita ideo plenarie satisfecit. Ita beatus apostolus paulus ostendit esse dñs ait. Si linguis hominum loquar et angelorum et si habuero pro phiam: et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas: et si tradidero corpus meum. ita ut ardeam: caritate autem si habuero nihil mihi prodest. Non dicit itaq; beatus apostolus opera finita non habere sufficientiam ad puniendum siue premia tribuendum absq; condimento et pinguedine caritatis affectuose.

Quomodo sanctum desiderium et contritio cordis culpe satisfaciunt atq; pene in se et in alio: et quomodo culpe satisfaciunt aliquando sed non pene.

Capl. iij.

Quod tibi filia carissima quomodo culpa in isto tempore finito non punitur ex aliqua similitudine et mera pena que tolleretur: sed punitur ex pena que cum ingenitae dilectione desiderio et contritione cordis ab aliquo suscinetur et non virtute siue merito pene. immo virtute desiderij ferventis anime. sicuti desiderium et alte virtutes habent in se vitam propter iesum unigenitum meum crucifixum inquam animam dilectione extraxit ab illo: et virtutibus vestigia eius sequitur: et per hunc et non per modum alium valent. Et ita plene satisfaciunt culpe cum intima dilectione acquisita in agnitione mee dulcissimi

me bonitatis et in dolore cordis et a maritudine semetipsum atq; defectus proprios agnoscendo. Que cognitio parit odium et displicentiam peccatorum et proprie sensualitatis quare se fructu indicant indignum et penam valde dignam. Itaq; dicebat illa dulcissima filia: vides quod ex contritione cordis cum amore huius militatis atq; patientie se reputant homines penarum dignos et indignos fructu. Et ideo per humilitatem omnia patientissime tolerant et isto modo satisfaciunt ut iam dictum est. Tu postulas a me penas ut satisfaciatur offensionibus mihi factis a creaturis meis et queris me qui suus sum ma veritas et omnis vita cognoscere propter et amare. Si via ergo ad perfectam de me cognitionem venire et me degustare veritatem eternam huius est via saluberrima vix ut nunquam a tua cognitione viues vel discedas. Et ex quo profundata fueris in valle humilitatis in te bonitates meas agnoscere studeas ex qua notissima poteris agiliter haurire cuncta tibi necessaria. Nulla namque virtus in se potest habere vitam nisi caritate ministrante. humilitas autem est precipua nutrix et baula caritatis. In agnitione vero tui humiliaberis te considerando pro te non esse sed a mea gratiosa bonitate tuum esse recognoscere. Nam antequam ipsi nasceremini vos dilexi. Et ex ineffabili caritate quam ad vos habui volendo vos ad gratiam recreare laui vos in precioso sanguine iesu christi filij mei qui fuit habundanter effusus cum inertima et

b iij

Tractatus.

bili dilectiois ardore. Que sanguinis effusio facit illum agnoscere veritatem: qui remouit a se nubem amoris proprii: nam aliter agnoscere non valeret. Tunc in cognitione mee bonitatis in se succenditur anima cum ingenti dilectione propter quam in iusti pena comoratur: non quidem in pena que cruciet animam vel exsuet imo pinguefacit ipsam. Sed quia veritatem meam agnouit et culpam suam atque cecitatem et in gratitudinem proximi sui penam intolerabilem habet. Et ideo quia me diligit conturbatur et dolere: nam si me non diligeret non doleret. Statim ergo quod tu et alij serui mei noueris modo predicto meam veritatem oportet: ut vos iniurias quamplurimas tribulationes et improperia verbis et operibus usque ad mortem propter gloriam et laudem nominis mei multipliciter sustinere. Tu ergo et alij serui mei tolerate cum patientia et doloribus offensarum ac amore virtutum propter meam gloriam et honorem. Sic enim agendo satisficit culpas vestras in tantum quod pene quas ita tollerabatis vere caritatis virtute sufficienter in vobis et in alijs ad satisfaciendum atque premandum. In vobis quippe fructum habebitis vitalem extinctis vestrarum ignorantibus macularum et ego tradam oblivioni cuncta delicta vestra. In alijs vero satisficiam propter vestre caritatis affectum et illis donabo libere secundum dispositionem quam in se recipient et acceptabunt. Spualiter illis culpam pariter et penam gratis relaxabo qui seruos

meorum doctrinam recipere eius reuerentia et humilitate se disponunt. Quomodo? Quia ex hoc veniet ad veram huiusmodi noticiam dispersitiam atque contritionem suorum omnium peccatorum. Itaque meditantibus orationibus atque seruenti desiderio seruos meorum humiliter acceptantes et benigne recipientes in se gratie singularis fructum habebunt in maiori sine minori gradu prout voluerint gratiam cum virtutibus exercere. In generali vero dico quod propter vestra desideria sancta remissionem et donationem solummodo recipient commiserorum nisi iam ipsorum tanta foret obstinatio quod a me voluerint ex desperatione reprobari sanguinem filij mei contemnendo qui eos cum summa dulcedine redemit. Quem ergo fructum habebunt: hic est ille fructus quem accipient: quod a seruos meorum inductus et artatus orationibus eos expecto lumen ipsis exhibens: conscientie canem excitando eos degustare faciens virtus odorem: et delectari salubri conuersatione seruos meorum. Aliquando permitto quod iste mundus ostendat misericordiam suam: in quo sentiant et vident varias passiones atque suam instabilitatem ut cor et sua desideria sursum eleuent et supernam patriam eterne vite perquirant. Et ita predictis et alijs quampluribus modis et vijs quarum varietatem oculis videre non sufficit: neque cor cogitare: neque lingua loqui preualet ex sola dilectione perambulo ut ad statum

gratie redueantur et eis mea veritas impleatur. Ad ista compellor ab inestimabili caritate mea que me coegit ad creandus eos et etiam sermorum meorum orationibus et anxijs desiderijs et offerensarum ingenti dolore quia lacrimas atque sudores et ipsorum orationes humiles valde gratanter accepto. Nam ego sum ille qui suos proximos amare facio ac etiam de animarum detrimento viserosc dolere. Sed huiusmodi generalibus non exhibetur pene satisfactio: sed solummodo culpe: quoniam ex ipsorum parte cum amore perfecto dilectionem meam atque sermorum meorum apprehendere minime se disponunt: nec etiam dolorem ipsorum cum amara contritione et perfecta peccatorum suorum scilicet cum imperfecta contritionis et amoris. Et ideo non habent neque recipiunt ut alij pene satisfactionem sed culpe. Nam ex utraque parte dantis videlicet atque recipientis dispositio congrua requiritur. Et quoniam ambulant imperfecto modo imperfecte recipiunt perfectiones desideriorum illorum qui cum penis offerunt pro eis illa coram me. Et quia tibi dixi quod satisfactionem recipiebant et etiam eis donabatur. Ita recte veritas est eo modo quo superius dictum est. Nam ex lumine conscientie ac alijs supradictis eis remittitur culpa quia dum de se cognitionem incipiunt habere seccam putridam peccatorum suorum vomunt et a se reiciunt unde recipiunt a me donum gratie singulare.

Hi sunt in communi caritate commoventes qui si loco correctiois humiliter acceptant ea que tollerant et sancti spiritus clementie minime resistunt ereuntes a mortali culpa vitam proculdubio gratie recipiunt. Si vero tanquam ignorantes et ingrati circa me ac indefessos sermorum meorum labores in sua miseria perseverant: illico quod eis a mea misericordia donabatur: accedit eis in preiudicium et in ruinam. Non utique misericordie defectu: nec illius qui pro ingrato misericordiam impetrabat sed solum ex duricia cordis eius qui liberi arbitrij manu lapidem adamantinum cordi suo super imposuit qui nisi sanguine frangatur: alio modo frangi non valet. Verumtamen etiam dico tibi quod etiam non obstante duricia donec est in te peccatum quo potest uti libero arbitrio sanguinem postulando dilectissimi filij mei et illum imponens eadem manu super duritia cordis eius indubitater illud infringet: atque sanguinis dulcem fructum inde recipiet qui pro ipso tam habundanter effusus est. Nullus vero decetero remedium ei restat ultra tempus differendo quia non rettulit mihi votum quam ei tribui. Nam ut desideriorum meorum quotidie recoderetur ei tribui memoriam et intellectum ut agnosceret veritatem ac esset affectum ut me veritatem eternam amaret quam intellectus agnovit. Ita vos est illa quam ex gratia sola vobis exhibui que debet ad me patrem redeundo presentari: sed ille vedes

h uij

TRACTATUS.

illam demonio tradidit et euz ipso
recedens vadit portando illa fecit
que lucratus est in vita presenti me
moriam v3 implendo delictis atq3
re misericordia peccatorum. supbia
sanaritia amore pro prio fuit odio
piter et d' displicentia proximoy exi
stens euz perfidia persecutor seruo
rum meorum. In huiusmodi mise
rijs obfuscat intellectus: et ita cu
sordibus coram sine idunt in tara/
trum eterne vanationis abiq3 sine
q3 neglexerunt culpe satisfactioe
cu contritione cordis atq3 displice
tia peccator: habes ergo q3 non
ex penis finitis tantummodo sed ex
contritione cordis perfecta pena sa/
tisfacere culpe potest. et non solummodo
culpe: sed etiam pene que sequitur
post culpam his qui habent huius
modi perfectionem. Generalibus
vero satisficit culpe solummodo vt itaz
dictum est: q3 donum gratie recipi
unt priuati fecibus mortalitaz pec
catorum qui contritionem atq3 di
lectionem non habendo condignas
ad satisfaciendū ad purgatorij pe
nas adducuntur. Itaq3 conspice q
ex anime desiderio copulato et vni
to in me qui sum bonum excessiue
summatum huiusmodi pene satisficit
modicum atq3 satis iuxta metam
perfecte dilectionis orationes et ve
sideria sane ta largientis atq3 per
cipientis. Eadeq3 ipsa mensura que
mihi prebetur et in se ab illo reci
pitur a mea clementia remetitur.
Igitur ignem affectuosi desiderij
tui iugiter argumentare stude ne
q3 pmittas atomū huius tibi con

cessi temporis inaniter pertrahere
quin humili voce coram me p cū/
dem et oratione continua clamet
Ita tibi et ante tue patri dico que3
dedi tibi super terram vt vir iliter
tolleretis ea que conceduntur vo/
bis omni voluntate propria sensu/
tua precepta.

Quomodo valde placet altissi
mo desiderium velle pro ipso pati
Capit. v.

Ualde mihi gratum est pro
animay salute iugiter v3q3
ad mortis horam labores et penas
vndeunq3 prouentiant vehemens
desiderium tolleradi q3 quanto sa
tisnetur amplius tanto magis di
lectionis mee signū ostenditur. Et
ita diligendo plus de mea veritate
comprehenditur: et quāto plus a
gnoscat plus de meis offensionibus
dolet atq3 penam intollerabile sen
tit. Tu quippe super te puniendos
alienos effectus humiliter a me po
stulabas et tu nō aduertebas q3 di
lectionem et lumen et notissimam ve
ritatis habere desiderabas q3 ti
bi tam viri q3 quāto maior erat a/
mor tāto magis augetur amaritu
do simul et dolor. Ergo dico vobis
petite et accipietis q3 nūq3 denega
bo in veritate petāt. Cogita filia
q3 amor diuine caritatis qui viget
in anima copulatur et vnitur adeo
cum perfecta patientia q3 vni nō
valet ab alio segregari. Quare dy
aia eū diligit atq3 disponit amare
me. similiter eliger estatim amore
mei tollerare penas vndeunq3 pro

uentant vel qualitercūq; sibi p̄cel-
sero: q; patientia solūmodo probat
l'pena. Et vt ex pmissis aperte cō-
prehendit indiuisibiliter est vni-
ta patientia caritati. Ergo virili cor-
de portate. nam aliter filij fideles
atq; sponsi mee veritatis nō esset
nec hō noris mei ⁊ animarū salutē
in veritate videremini gustatores.

Qualiter oīs virtus ⁊ oīs defe-
ctus sit proximo mediane.

Cap. vi.

U Num te volo nō ignorare. s.
q; oīs virtus ⁊ oīs defectus
mediane proximo p̄petratur. Ille
qui cōmoratur in odio mei dānifi-
cat proximum atq; semetipsum qui
est proximus principalis. In gene-
re illi atq; particulariter detrimē-
tum infert. In genere q; tenemini
diligere proximum vestruz velut
vos metipfos. Illum diligendo spi-
ritualiter orat ionibus ⁊ verbis ei
consulendo ⁊ eū spūaliter adiuuā-
do atq; spūaliter ei debetis in suis
necessitatibus subuenire saltem bo-
na voluntate si nequaq; haberetis
aliud: q; qui me non diligit etiam
proculdubio proximum non diligit
⁊ qui non diligit eū ipi non subue-
nit. primitus ergo semetipsum of-
fendit q; sibi gratiā abstulit: dein-
de proximum suū ei subsidiū suffe-
rendo: qm̄ orationes ei minime lar-
gitur atq; scā desideria que coram
me pro illo tenet effundere. Queli-
bet. n. subuentio v; oris ex dilectio-
ne quā ei gerit intuitu mei scī nois
Et eaduerso quicūq; defectus pro-

ximo mediate p̄petratur: q; v; me
nō diligit ē proximi caritate p̄-
uatur: vnde cuncta mala procedūt
eū aīa nō ē caritate mea atq; pri-
mi. Qui nāq; bonū nō opat̄ ex p̄nti
malū agit. qui hō malū agit ⁊ que
agit atq; demonstrat. primo ⁊ seipm
deinde p̄tra proximū suū. Nō p̄tra
me qm̄ in nullo me dānificare pōt
nisi pro quāto qd̄ illi fit ego repus
to mihi sc̄si. Semetip; ergo culpe
detrimēto dānificat que priuat eū
grā mea: ⁊ ita nihil ei deterius ac-
cidere pōt: proximum quoq; dāni-
ficat ⁊ offendit ei non exhibēdo de-
bitum amoris atq; fraternitatis vī-
ctiois ex quibus ei subuenire te-
netur v; orone sc̄si ⁊ desiderijs ob-
latis an̄ me pro illo. Ista subuentio
generalis est que v; oibus sp̄cāt.
Particularis autē ē vtilitas illa q̄
fit his qui magis v̄is oculis ap-
propinquat: qm̄ adiuuācem subue-
nire tenemini verbo ⁊ crepulo bo-
norū opoz: ⁊ in oibus alijs oportu-
nis fideliter ei consulēdo tāq; aīe sue
sine respectu proprie passionis vel
vtilitatis. Hec vō nō agit ille qui
is; priuatus est caritate fraterna.
Itaq; vides q; ita nō agens intulit
illi p̄ticulare dānum. Et nō solum
dānificat illū bonū qd̄ poterat nō i-
p̄dendo v; ēt in ingi detrimēto
v; isto mō. Peccatū actualiter at-
q; mētaliter ab hōie p̄petrat. De-
taliter. n. iam constat eē commissum
qm̄ cepit ex peccato p̄lacentiā. ⁊
odiū virtutis ex amor proprio sen-
sitino qui priuauit eū affectu car-
tatis que; hīc v; ad me p̄ter ⁊ ad

Tractatus.

proximum suū. Et ergo concepit parit vni post aliud super verticez proximi modis varijs vt eius volūtatē peruerse placet. Nam aliquādo p̄cernimus spirituales atq; cor porales quādam crudelitātē parere. Spirituales est in mortis atq; dam natiōis periculo videre se ceterasq; creaturas ex priuatione gratiæ: z ē adeo crudelis q; amore virtutuz z odio vitiorum sibi z alijs subueni re nōn curat: imo veluti crudelita tis amator suam crudelitātē vltē rius extendere studet: v; q; nōn solum virtutum exemplo minime re fulget: sed veluti neq; homo demo niorum assumēs officiū subtrahit a virtutib; z ad vitia iurta posse cre aturas adducit. Ista crudelitas ē aduersus animam quoniam dete stable se fecit instrumentū ad auferendā ei vitam gratiæ sibi procurādo mortem eternam. Crudelitate vero corporali fruitur ex iniqua cupiditate q; nōn solummodo de substantia sua proximo subuenire negligit verū etiā aliena rapere iurta posse conatur personas paupculas ex poliando. Aliquādo p̄teritu dō minationis: z aliquādo studio dolo se fraudis redēmi faciēdo bona proximorum: z quod etiā est valde crudelius etiā proximorum perso nas proprias. O miseranda crudelitas que mea miseratione priuaberis: nisi cum illo reddas ad beatitudinem atq; pietatem. Et aliquādo parit iniuriosa verba post que

quandōq; sequitur homicidium. Quandōq; parit inhonestatem in persona proximi propter quam efficitur animal omnino brutus omnino putredine plenum. Nec vnū vel duos tantāmodo venenat: sed vni uersi qui sibi dilectiōe siue conuersione coherent ab ipso proculdubio torcantur. In quē parit z erect elationem atq; superbiam: solūmodo in proximum ex propria re putatione sui z inani factantia: vnde cum displicentia contēpnit alios existimando se maiorem: z iniuriam inferre illis. Si dominij status habet iniustitiam atq; crudelitātē exercendo fraudator: z vorator hominum est effectus. O carissima filia super offensione mea cōdoleas z super hōs mortuos amarissime plora vt oratione pia resurgant ab huiusmodi morte pestifera: vides enī vbiq; ab omnibus contra proximū z illo mediante peccata quāplurima perpetrari. Alias peccatum occultum siue manifestum omnino abesset. Occultum enim est dum illud in quo tenetur illi nōn impedit: manifestum vero quando vitia parit vt iam dixi. verum est ergo q; omnis offensio mihi facta mediante proximo perpetratur.

Quomodo virtutes mediante proximo perpetrant z quare virtutes ipsarū in creaturis posse sunt differentes.

Capitulum. viij.

Narrant tibi quod effecti dese-
ctus mediante proximo pera-
gunt quantum ad illos qui privati sunt
caritatis affectu: que virtutes oēs
uiuificat roborat et confirmat. Et
sic amor propius qui caritate auferit
proximorum est proculdubio malorum
omnium execrabile fundamentum.
Oia scandala crudelitates et odia
et inconuenientia multa procedunt
ab ista venenosa radice: hic execra-
bilis atque detestabilis amor vniuer-
sum orbem leuiter vulnerauit et infe-
cit egritudine inferendo corpori mi-
serico laetec matris ecclesie: necnon
et vniuersali corpori christiane religio-
nis: quia iam tibi vixi quod vniuersae virtu-
tes in proximi caritate fundantur: ac-
citi quod oibus virtutibus ipsa cari-
tas vitam administrat. Et vere sic est
quod nulla virtus acquiri potest absque
caritate. id est quod ex pura mei dilectio-
ne virtutis meritum accipiat. Postquam
enim anima semetipsam agnouit ut iam
vixi reperit humilitatem et odium pro-
prie passionis atque sensualitatis per-
uersam legem agnosces in membris su-
is annexam que contra spiritum ingerit
pugnat. Et sic cum sancto zelo surre-
xit cum odio atque displicentia prefate
sensualitatis illam conculcandam sol-
itudine maxima sub iugo rationis.
In se ipso reperit ex perceptio mul-
torum beneficiorum affluentiam bo-
nitatis atque caritatis mee que cum
ita ruminat in semetipsa et particu-

lariter ea recopensat. Notitia vero
de semetipsa reperta ex humilitate
manifeste quod ex gratia singulari de
tenebris eam abstrari et ad lumē ve-
re cognitionis eam adduci. Mea de-
nitque cognita honestate serueni amat
illam absque medio pariter et cum me-
dio: absque medio. Sui vel utilitatis
proprie ipsam virtute mediante: di-
ligendo quam ex mea dilectione conce-
pit quod cernit aperte quod nisi conce-
re et odium ex peccato et ex virtute
dilectionem mihi non esset accepta
sine grata. Postquam autem ita conce-
pit ex affectu sincere dilectionis il-
lico parit illam in proximo sine su-
per proximum quod non esset aliter ve-
ra virtus illa quam in se concepisset.
Nam putat in veritate me diligit sic
utilitatem proximo suo facit. Aliter
enim esse non potest quod meus amor atque
primi vniuersi sunt. Et quanto plus me
diligit anima tanto magis proximum
eius amat: nam amor proximi ab
amore meo procedit et dicitur. Hoc
est utique medium illud vobis a mea
bonitate positum ut in vobis vir-
tutes experiamini: ut utilitate quam
mihi facere non valetis exerceatis
eas in proximo vestro. Et hoc aper-
te manifestat quod me per gratias ha-
beatis in animabus vestris fructum
in illum exercentes cum orationi-
bus deuotis et affectuosa caritate me-
um honorem exquirendo atque salu-
tem animarum. Nunquam anima phi-
locapta et inflamata de veritate

Tractatus.

mea vniuerso mundo iuxta posse p
ficere negligit gnaliter atq; parti/
culariter modicum vel satis iuxta
dispositionem recipientis. z prout in
gens desiderium intercedens a me
postulat z erigit vt superflus est ex/
pressum vbi declaravi q; ad culpā
detergendam absq; desiderio vehe/
menti solū modo pena minime suffi/
ciebat. Postq; autem vtilitatez at/
tulerit propter vniōē amoris quā
fecit in me vnde procedit amor p
rimi eius affectu dilatato circa sa/
lutem orbis vniuersi: subueniendo
iuxta posse necessitatibus omnium
ex quo primitus sibi ipsi profecit ex
habituali cōceptu virtutum a qui/
bus gratie vitam extraxit illico po
nere conatur oculum in particula/
ri circa necessitates proximorum.
Cum igitur primum in genere fece
rit omni creature rationali ex cari/
tas affectu sicut iam dixi. vensq; p
pinquis affectuose subuenire cona/
tur iuxta numerum z qualitatem
diuersarum gratiarum quas ei con/
cessi ministrandas z cum proximo
participandas. Nam alicui conce/
do virtutem doctrine verbo consu/
lendo recte sine respectu sue cōmo/
ditas. Alicui vero exēplū virtuose
vite: ad qd oēs obligantur: v3 hedi/
ficationem exhibere proximo suo
sācte z honeste vite. Iste sunt vir/
tutes z alle plurime quas enumera
re longum esset quas operat z p̄t
amō atq; sincera dilectio proximo
rum. Et eas distribui valde differē
ter qm̄ omnes vni soli concedere no
lui p̄sertim vt quasi compel am/

ni violenter virtutem z actum cari/
tas in alterutrum exercere. Nam
vni concessi virtutem istam: alteri
vero qdam aliam q̄uis vna perfe
cte sine ceteris hēri non valeat qm̄
omnes virtutes adinuenire ligare
sunt z ānere. Sed aliquas dono sin/
gulares veluti principales z p̄ ca/
pitate ceterarum. Alicui nāq; conce/
do principaliter caritatem affabile
Alicui iusticiam: alteri humilitate:
Alicui fidem vitam: Alteri p̄p̄de
tiam: tēp̄erantiam: patientiā. Al/
teri fortitudinem indefessam. z im/
perterritam. Iustas z alias q̄pluri/
mas concedo differenter non vni so
lū modo sed multis. Quāuis anima
possideat vnam pro p̄cipali obie/
cto cum qua magis anide cōuersat̄
z exerceatur q̄ cum alijs tamen ex il
lius affectu ceteras virtutes ad se
trahit. Nam vt iam dixi virtutes
omnes inuicem ānere sunt in affe/
ctu caritatis. Et ita q̄plurima vōa
z virtutum gratie spiritaliter at/
q; corporaliter sunt a bonitate mea
distributa differenter. Corporaliter
dico pro rebus hominis vite neces/
sarijs in tanta differentia sum om/
nia largitus: omnia nos exhibens
vni: vt ex necessitate causam ha/
beas virtutem z actam caritatis
alterutrum exercere. Ad hūc nāq; sa/
cillimum erat homines quoscunq;
bene votare s̄m corpus z s̄m ani/
mam omnibus oportunitis. Ego ve/
ro potius volui q; vnus alterius in/
digeret vt eēt mei boni disp̄sato
res ad cōtribuendum gratias z vo
na que receperunt a bonitate mea

q: velle nollit homo cōpellitur vti cum proximo suo caritatis actu. Si tamen actus huiusmodi non sit in- tuitu mei: sicut ad gratiam nihil ei prodest. Itaq; vides quā vt mu- tue caritatis vterentē virtute meos ministros eos p̄stitit et in diuersis gradibus atq; statibus varijs col- locauit hoc vtiq; apte demonstrat qd in domo mea multe sunt mansiōes. Nā ego nihil aliud a vobis q̄ amo- rem exigo qm̄ in amore meo dile- ctio primi p̄sumatur et qui primū diligit vtiq; lege implet. vñ quicū qz dilectionē hūerit oēm vtilitatē quam primo suo p̄t afferre turba posse libentissime facit et operatur.

Quomodo probantur virtutes et fortificantur in hominibus ex cō- trarijs ipsarum. Capi. viij.

Hic etiam dicit tibi qualiter i ca- ritate p̄stitutus vtilitatē agit et operatur iurta posse primo suo. Et in hoc actu manifeste panditur amor quē erga me gerit. Nūc vero dico tibi qd ipso primo mediāte p- bat in se virtutes vj patientiā in- furiāq; tpe quas ab eo recepit. Et exp̄itur humilitatē in supbo: atq; fidem in infideli spē: verā in eo qui sp̄at sine diffidit. Et iusticiā in ini- sto et pietatē in crudelitē: et benignita- tē atq; mansuetudinē in iracundo. Quē ergo virtutes in primo pro- banē prout iniqui p- oppositum oē vitij et in primo paritunt atq; de- monstrāt. Si hū consideras humill- tas in supbia cōprobatur. Nā hu-

militas extinguit et vincit supbia: qz supbus humili dāpnū inferre nō p̄t: nec infidelitas hoīs iniqui me nō amans nec in me sp̄ans ei nocere p̄t qui mihi fidelis est vel eius in aliquo fidē minuere neq; spē illius qui vere p̄cepit cā in semetipso ex dilectione mea imo fortificat illā et exp̄itur in sincera dilectione pri- mi sui. Cū. n. ipm̄ videat infidelē: et sine spē quacūq; tā in se q̄ i me: fide- lis tū seruus meus nō cessat ex hoc quin illā sincere amet: ideo sp̄ cum vna spē quā in me p̄cepit ip̄suis p- rimi sui salutē iquirat. Ille qui me nō amat nō p̄t in me fidē vel ali- quā habere spē qz collocavit illā in p̄pria sensualitate sua quā diligit. Itaq; vides qd in infidelitate talis et in defectu spei virtus fidei com- probatur. In his igit et alijs in qui- bus fuerit exp̄ediens illā cōproba- re in se p̄ter et in primo suo homo salubriter cā exp̄itur. Et similiter iusticia non minuitur vel decrescit p̄ iniusti iniusticias: imo virtute patie patēti ostendit hoīem esse ius- tum sicuti mansuetudo benigna et pa- tia virtuosa manifestatur iracū- die tpe Inuidia quoq; displicētia et odiū primi sup̄atur ex affectu sin- cere dilectionis cū aris desiderio at- qz fame salutē alarū. immo noueris qd nō solū modo virtus h̄ experien- tiam verissimā in his qui bonū pro malo reddere sattagūt verumetiaz frequentissime carbonēs igne car- tatis accensos in capite primi col- locabit qui cordis hoīs iracūdi ran- corē et odiū effectualiter anihilat.

Tractatus.

et ex odio sepe reducuntur homines
et veniunt ad benevolentiam. Et hoc
a virtute caritatis atque perfecte pa-
tientie procedit que iugiter in illo qui
sustinet iniquorum iram supporta-
do defectus in omnibus eorundem.
Si diligenter attendas: virtus for-
titudinis atque perseverantie preci-
pue consistit et comprobatur in tol-
lerantia tribulationum et molestia-
rum: et virtuose portando verborum
injurias atque persecuciones et detra-
ctiones hominum qui sepe seruum
mentum abstrahere et impedire co-
nantur ne viam veritatis et doctri-
ne sequatur: aliquando contumeliis
et aliquando blanditijs. Si vero vir-
tus ista fortitudinis est intra se ve-
re concepta totum cum forti perse-
verantia patientissime tollerat et illa
in proximo demonstrat et experitur
ut iam dictum est. Et si tunc necessi-
tatis huius extollerantia contrario-
rum in patientia desiceret aperte vi-
deretur quod virtus non esset in veri-
tate fundata.

Hic incipit discretionis tractatus
et primo quomodo affectus poni non
debet in penitentia principaliter sed
in virtutibus: et quomodo discretio
vitam ab humilitate recipit et quomodo
debitum suum vnicuique reddit. Ca. ix.

Hec sunt operationes dulces
atque sancte quas a seruis meis
exposco et virtutes anime probate
et intrinsece ut iam dixi. et non solum
modo virtutes que peraguntur actua-
li corporis instrumento exteriori cum

diversis et varijs abstinentijs atque
penitentijs que sunt instrumenta
virtutum sed in se minime sunt vir-
tutes. quod si solum hoc esset a blas-
phemis iam supra nominatis valde
modicum acceptabile mihi esset. im-
mo sepe si quis penitentiam suam
discrete non ageret ponendo et af-
fectum suum in sechoata penitentia sua perse-
ctio penitus impediret. Ergo principia-
le fundamentum est et in affectu carita-
tis cum odio sancto sui cum humilitate
vera et patia perfecta et in alijs virtuti-
bus intrinsecis anime cum desiderio mel-
honoris et salutis animarum. Que virtutes
apte demonstrant voluntatem esse
mortuam et iugiter occidit quoad pro-
pria sensu libertate ex affectu dilectionis
virtutum. Cum hac ergo procedit di-
cretio debet per agere penitentiam et po-
nere principaliter affectum in virtuti-
bus intrinsecis potius quam in exteriori-
bus. Penitentiam hoc est ut instrumentum
exercere per incrementum virtutum potest
videri expedire et operari poterit sa-
luta sue potentie metum. Si vero super
huiusmodi penitentiam fundamentum agere
vellet indubitanter impediret quia per-
secutio: quod minime fieret cum lumine primo
et discretionis: et non amando quod ego
plus amo nec haberet odio quod ego pro-
odi. Quod discretio nihil est aliud quam
cognitio quam de se simul et me quibus
anima et hic. In hac utique cognitione
fundat. Ipsa quidem est veluti sicut vni-
versum et vni- ipsi caritativi. Tunc est
verum quod multos filios habet velud ar-
bor que plurimos ramos habet. Sed illud
quod arbor est ista atque ramos vine
re facit est penulimbo radice omni in

hūilitatē terra plātata fuerit q̄ nu/
 rit ē atqz baſula caritatē vbi confi/
 ſit ſert? Ille fil? z arbor discretōis.
 Nā aliter virt? discretōis appellari
 n̄ poſſet neqz fruct? vite pducereſt
 n̄ plātaret alibi q̄ i hūilitatē virtu/
 te. Et ſa nāqz cognitiōe quā h̄z a ſa
 de ſe pcedit hūilitas. Et iā ego viri
 tibi qz radit huiusmodi discretōis
 erat vera ſui z mee bōitatē agnitio:
 qre discretiſſime qd ſuū ē vni cuiqz
 ſine dilatione reddidit. p̄ncipaliter
 ſo mihi gloriā atqz laudez nomini
 meo reddēs attribuit mihi cū grā/
 rā actiōe multa munera q̄ recogno/
 ſcit a mea bonitate gratioſe recepſ/
 ſe. Sibimet autez attribuit ea q̄ me
 vniſſe iudicat: z ſe p ſe n̄ cōgnōſcēs
 ſuū eſſe cū gratiō ſuper eē fundatē
 ſi a ſe ſz a me p grām ſingularez hu/
 milliter z apte pceſſiſſe ſateſ. Et vi/
 det ei fuiſſe nimis ingratā ad huius/
 modi bñfitia tps ēt valde negligē/
 ter exercuiſſe quare penitē iſinitū
 alicat ſe eſſe dignā. Tūc vero p̄cipit
 odiū atqz diſplicētā p̄tra ſemetip/
 ſam ex defectibus ſuis. Et hoc opat
 vera discretōis virt? i ſui cognitiōe
 cū hūilitate fundata: qz ſi h̄ hūili/
 tas i aia n̄ cēt idubitatē eſſet idi/
 ſereta z n̄ diſcreta. Que quidē idi/
 ſeretiō cēt i ſupbia fundata ſicut in
 hūilitate discretio. Et ideo tanq̄
 latro meū honore idiscrete furaret
 illū tribuendo ſibi ex ppria reputa/
 tiōe: qd ſo ſuū ē attribueret idiscre/
 te mihi qrelas atqz marmuratiōes
 iniuſtas agēdo circa miſteria mea
 q̄ facere erga ſe vel alioſ. In oibus
 i niuſſe ſcandalizaret i me p̄ter z in

primo ſuo. Cōtrariū autē opant illi
 qui virtute discretionis vtunt. Et
 quo nāqz mihi z ſibi ſicut iam viri
 debitū reddiderūt illico proximo
 ſuo retribuūt p̄ncipale debitū affe/
 ctioſe caritatē cū oīone deuota: p̄ti/
 nua z hūili. qd vtiqz debeſ i alter/
 utrū opari ēt ei reddēdo debitum
 exēplariſ z honeſte vite: iſup ēt vo/
 cetrine ſaluſſere p̄ſulēdo ſibi ſideli/
 ter z auſtium exhibendo put vi/
 derit expedire ſue ſaluti. In quocū/
 qz ſtatū fuerit homo dñs vel plar?
 vel ſubditus ſi ſic opat z primo ſuo
 p̄tribuit vtiqz diſcrete procedit z
 cū ingenti caritatē affectu. Nam
 in ſimul anere ſunt diſcretio z cari/
 tas z in hūilitatē humo plātate q̄
 quidē egredit ex vera cognitiōe ſui.

Similitudo quomō caritas hu/
 millitas atqz discretio ſunt inſimul
 vite cui ſimilitudini debet ani/
 ma conformari. Cap. x.

NAnquid audiſti ſine noſt q̄/
 modo tres iſte p̄tutes cōmo/
 rant: velut hēres rotādū vnū cir/
 culū i terra collocatū z i medio cir/
 culi arbor vna p̄gredereſ cū vno
 filiō penes illam. Tūc arbor i terra
 nutrit q̄ latitudinem continet cir/
 cularem: quā ſi eſſet extra terrā ar/
 bor illico moreretur z nullū oīo fru/
 ctum ex ſe pducereſ donec iterato
 plātaret i terra. Simili mō cogita
 qz aia eſt quedam arbor ex amore
 plātata ſine creata quare ſolum ex
 amore viuere ſine nutrirī poteſt z
 non aliter. Si vero non habet in ſe

Tractatus.

diuini amorem vere caritatis: ut
fructu nullo modo producit sed mor-
tis: oportet ergo quod radix huius ar-
boris v3 affectus anime morietur et egre-
diatur de circulo vere cognitiois prope
fragilitatis que cognitio sui unita con-
sistit in me non habente principium
neque finem ut in circulo rotundo pa-
tet exemplum: in quo neque principium
neque finis inuenitur. huiusmodi noti-
ciam sui atque mei reperit in se funda-
tam in terra dulcis humilitatis que
tanta est quantum circuli latitudo vel
amplitudo. id est notitia sui: recepta et in
me unita sicut iam dixi. Nam aliter il-
le circulus penitus non esset abs-
que principio et absque fine. Immo prin-
cipium haberet unde se transire incepisset
agnoscere: veniens finem in profuso-
ne si notitia talis in me non esset unita.
Tunc arbor ista caritatis in hu-
militate nutritur iuxta se pullulas
vere discretionis filium ut ex predictis
apte colligit. Arboris vero medul-
la v3 affectus vere caritatis existen-
tis in anima est inuicta passio: que signum est
evidens hac aptissime demonstrans
aiam in me consistere postea et in ea me
pro gratia esse. nec arbor amittere ita
plantata flores virtutum odoriferos
varijs multisque saporibus in se ger-
minat et producit gratie fructus anime
reddens: primo vero fructus utili-
tatis iuxta mentem fructuose sollicitu-
dine volens percipere fructus amice-
rum atque seruatorum meorum. Mihi vero
ingit odor glorie tribuit et nomi-
ni meo laudem. Et ita facit illud ad quod
cum ex ineffabili caritate mea creauit
unde puenit ad felicitatem terminum sui

Lad me qui sum vita durabilis qui
sibi non possum quouoquo non aufer-
ri nisi voluerit ipse. Omnes ergo fru-
ctus ab hac arbore procedentes ad in-
uicem uniti sunt atque prudenti discre-
tione conditi.

Quomodo penitentia et alia erer-
citia corporalia pro instrumento vult
assumi puenienti ad virtutes et non
pro principali affectu: de lumine di-
cretionis in diuersis alijs modis et
operationibus. Cap. xi.

Usti sunt illi fructus quos ab
anima requiro v3 experientia
realium virtutum oportuno tempore. Ideo
si bene recordaris iam diu dixi tibi
quam desiderabas amoris mei facere ma-
gnam penam. Ego sum ille qui delector
in paucis verbis et multis operationibus:
apte tibi demonstrans quod ille mo-
dicum est mihi gratus et acceptus qui
tuum modo me sonitu verborum vocare
rit dicens. vnicuique pro te vellem al-
quid agere. Similiter et ille qui pro
me corpus mortificare disponit cum
varijs penitentibus voluntate propria
vina remanente. Sed ego multa cu-
plebam opera precipue sustinendo virili-
ter cum virtuosam patientiam cum alijs vir-
tutibus intrinsecis anime de quibus
tibi dixi et sunt operantes in anima fru-
ctus gratie. Alias autem operantes que sunt
in alio principio fundate quoddam
vocare solimodo verbo reposito quod
sunt opera finita. Ego vero qui sum
infinitus a vobis infinitas operatio-
nes exigo: v3 cum infinito desiderio
et amoris affectu factas. ergo volo

q̄ opera penitentie aliorumq; cor/
poralium exercitiorum assumatur
veluti instrumenta perueniendi ad
virtutes z nō pro affectu principa/
li. Quia si affectus poneret ibi prin/
cipalis exhiberetur mihi finitum
opus z esset velud verbum quod ex
quo peccat ab ore nihil apparet vl/
terius. Nisi forte verbum cum ani/
me progreditur affectu qui virtu/
tes in inueritate concipit z parit:
hoc est quod si finitum opus quod
verbum vocari solet unitum z ad
functum affectui caritatis valde mi/
hi gratum esset tunc z acceptabile
qm̄ operatio sola non esset: imo lau/
dabiliter associata cum vera discre/
tione sumendo corporales operatio/
nes veluti instrumentū z non: p̄ prin/
cipali fundamento. Multum esset i/
conueniens q̄ principium siue fun/
damentum in exteriori penitentia
vel alio exercitio corporali ponere/
tur. Jam. n. tibi dixi q̄ erant opera
finita z proculdubio finita sunt p̄
eo q̄ facta sunt tempore finito. Ne
etiam q̄ compellitur homo multo/
tius illa dimittere vel ex obedien/
tia: vel ex infirmitate: vel alia sup/
ueniente causa: precipue si sui prela/
ti obedientia cōtraderet: si vellet
huiusmodi penitentiam suam exc/
qui non solum illam nō acceptare:
imo graniter offenderet. Itaq; vl/
des q̄ operationes huiusmodi fini/
te sunt illas ergo v̄z assumere tanq̄
exercitium z nō pro principali fun/
damento. Quia si nō faceret ita qm̄
compelleretur eas obmittere vt vl/
timum est anima eius vacua remane

ret. Et hoc ostēdit aperte gloriosus
preco meus apostolus in epistola sua
vices q̄ mortificaret corpus v̄z mē/
bra vestra que sunt super terras: vo/
luntas vero propria v̄z occidi. i. re/
frenando corpus dum vellet cōtra
spiritum pugnare per immunditi/
am: libidinem atq; concupiscentiā
inordinatas zc. Voluntas vero p̄pa/
sicut iam dixi v̄z occidi suffocata z
subdita voluntati mee per omnia.
Que quidē propria voluntas occi/
ditur eo debito de quo tibi dixi qd
virtus discretio s anime reddebat
v̄z odium atq; displicentiam offen/
sarum z proprie sensualitatis quod
odium acquisiuit in sui noticia. hic
est ille gladius acutissimus qui pre/
cidit z occidit omnem amorem pro/
prium v̄z in propria voluntate fun/
datum. + ¶ sunt illi qui non solum
modo verba sed opera multa mihi
quotidie reddunt: in quibus vtiq;
delector. Sed ideo tibi dixi q̄ vole/
bam habere a vobis multas opera/
tiones z pauca verba. dicendo mul/
tas ibi non anotaui numerum qm̄
affectus anime caritatis igne succē/
se que virtutibus omnibus vitam
exhibet in infinitum attingere ve/
bet. Non tamen absolute verba re/
nuo siue contempno: sed dixi pauca
verba velle venotans omnem ope/
rationem actualem esse finitam: id
dixi pauca. Illa tamē accepto si po/
nantur pro virtutis adiumento siue
instrumento z non p̄ principali fun/
damento: vnde cauendum est iudi/
care queq; in maiori p̄fectione con/
sistere licet amplius in maiori peni

Tractatus.

tentia. corpus affligat illo qui mino-
rem penitentiam agat. Nam ut ita
dixi virtus vel meritum ipsorum in
hoc actu minime consistit. quia male
succederet eis qui nequeunt ex cau-
sa legitima facere penitentiam actua-
lem sed solummodo in caritas vir-
tute consistunt eo. ad ita lumine ver-
discretionis nam aliter non valeret.
Hunc autem amorem ista discretio
mihi sine modo et absque sine contri-
bit quia summa sum et eterna bonitas.
Ideo legem sine terminum amor
meo non vult imponere: sed amor
proximi bene modum imponit et
ordinata caritate ut nullo modo si-
bi faciendo detrimentum culpe. pro-
pter aliquam utilitatem ipsi proxi-
mo conferendam. Quia si solus unus
peccatus et consensu committeret ut
mundum uniuersum erueret ab in-
ferno aut aliqua virtus humilitatis
maxima nasceretur inde nullo mo-
do licet virtutem aliquam vel uti-
litatem proximo facere cum vene-
no peccati. Discretio vero sancta ta-
liter ordinat quod anima potestas ei
uniuersas cum omni sancta sollicitu-
dine dirigit atque disponit ut mihi vi-
uenter et fidelissime seruiatur. proxi-
mum quoque diligit affectu dilectio-
nis ordinate ponendo ut vitam cor-
poris in salutem animarum etiam
si possibile foret nullas tolerando quod
cumque tormenta ut anima proximi
vitam gratie reperire valeat. Sub-
stantiam vero temporalem expo-
nit in utilitatem atque subuentionem
corporis ipsius proximi sui. hoc agit
virtus huiusmodi discretionis in

lumine suo quod a vera caritate progre-
dit. Itaque vides quod omnia alia que vult
inuenire gratia discrete ut impendere
mihi dilectione infinita et absque modo.
Et proxima vero sunt infinita dilectione
mea diligere cum modo et ordinata cari-
tate non isserendo sibi meriti peccati
culpam propter aliquam utilitatem proximi. Su-
per quo beatus paulus vos admo-
nuit dicens. Quis ordinata caritas in-
cipit a se. Nam aliter alicui non esset et
non fieret utilitas aliqua perfecta.
Quia anima perfecta carens omnia quecumque
facit perfecta sunt in se propter et in aliis
Multum esset inconueniens ut pro salute
creaturarum que sunt finite et a me crea-
te: offenderer ego qui summum sum
et eternum et infinitum bonum. Ma-
gis non esset atque detestabilior ista cul-
pa que esse posset incomparabiliter ali-
quis fructus inde proueniens. Itaque
quod nunquam illo modo debes acquirere
secere siue consentire culpe cuiuscumque
peccati. Sincera caritas hoc ap-
te cognoscit eo quod secum habet lumem na-
ture discretionis. Ipsa lumem est quod
illico dissoluit omnes tenebras et au-
fert omnem ignorantiam et omnibus virtu-
tibus atque instrumentis virtuali im-
pendit utile ordinatum. Ipsa prudens
est ita quod ab aliquo decipi non potest:
ita fortis quod ab aliquo vinci non va-
let. Ipsa peruerantiam habet ingentem ut
usque ad finem hoc est a celo usque ad ter-
ram in eo quod a notitia mei descendit
ad sui notitiam: et a caritate mei usque
ad caritatem proximi. Cum humilitate
prudens et vera pertransit et euadit
omnes demonum et aliarum creaturarum
laqueos. Cum inferni manu ut

aduersa patientissime tollerando: carnem et aduersarij victorioso de bellauit isto gloriose lumine media te. Quia nouit aperte fragilitatem propriam: qua cognita sibi debuit: od ipsancti seruenter intulit. Nunquam uniuersum vilipendendo suppeditauit et ipsum contemnendo factus est dominus eius. Omnes mundi peruersi persecutores non valent et virtutes anime tollere sed omnes eorum persecutiones experientiam virtutum operantur: et ipsarum augmentum que prius ex affectu dilectionis mee concepte fuerunt: profusa vero probantur in proximo et in ipso parturiantur ut iam tibi videri. Quod si virtus illa non appareret oportuno tempore neque lumen impediret ante creaturas: proculdubio virtus in veritate precepta non videtur. Nam ostendit tibi iam quod virtus esse perfecta non potest atque fructuosa nisi mediante proximo. Sicut est de muliere que precepit in utero filium. Nam antequam illi fiat atque pueniat ad lucem ante creaturarum oculos non cristinat sponsum hinc se filium. Similiter ego qui vere sponsus sum a se: quod nisi fiat virtus filium in proximi caritate demonstrando patet ut expedire cognouerit opere subueniendo sibi particulariter vel in eodem secundum exigentiam illius temporis non indico virtutem veram in se precepisse. De vicio quoque similiter accidit quod mediante proximo perpetratur.

Repetitio quorundam et quomodo deus promittit asserit: seruis eius ecclesie reformatione. Cap. xij.

Nunc autem videre potuisti prout ego summa bonitas ostendi tibi veritatem atque doctrinam quam venire potes ad statum excellentissime perfectiois et in ipsa te conserues. Similiter aperte declaravi qualiter penis atque culpis in te pariter et in proximo satisfieri debeat in vita presenti. Referendo tibi quod pena sola nullo modo sufficit ad satisfaciendum culpe simul et pene nisi sit unita cum affectu sincere caritatis et cum vera contritione cordis atque displicentia peccatorum. Cum vero pena caritati connectitur et unitur isto modo satisfaciuntur in virtute cuiuscumque pene que sustineatur actualiter imo virtute caritatis atque contritionis culpe commissae quam caritatem acquisiuit anima cum intellectu actuali lumine corde sincero et liberally attendens in me suum obiectum qui sum ipsa caritas. hoc vero tibi demonstrare volui quia velle pati pro me penas humiliter et instanti a me postulasti ut tu et alij serui mei noueritis qualiter et quomodo sacrificium de vobis mihi facere debetis. Dico sacrificium actuale pariter et mentale simul unitum prout unitum est vas cum aqua quod alicui domi non presentatur. Nam aqua sine vase presentari non posset. vas quoque vacuum domino presentatum non esset acceptum. Ita dico vobis quod mihi debetis offerre vas istud videlicet labores plurimos actuales et alia corporalia exercitia sancta quocumque modo mihi cedere placuerit vobis. Nec estis ger debetis vestra voluntate tempore neque

Tractatus.

locum sine labores ut vobis gratū
est sed ut mihi peccare placet. Sed
istud vas omnino vobis esse plenuz vobis
omnia tollerando cum amoris affe-
ctu atq; patientia vera defectus ve-
stri proximū cū odio tamen et displic-
centia peccatorum. Tunc isti labo-
res quos tibi nomine vasis appella-
ni reperitū aqua gratie mee ple-
ni que cōfert anime vitaz. Ego ve-
ro tunc accepto valde gratatē hoc
ensentiam a dilectissimis sponsis me-
is vobis a qualibet anima que fidelis
sine mihi seruit. Ab eis inq; acce-
pto anxia videria et ignita suspiria
ipsorum cum continuis et humilib⁹
orationibus que sunt veluti mediū
vnuz acceptabile mihi. Quia ex ip-
sorum amore placat iracundia mea
quam contra se pronocauerant ho-
mines iniqui et impij qui me tantū
lugiter offendit. Itaq; tollerate vi-
riliter vsq; ad mortem et hoc erit ap-
tissime signum qd me diligitis. Ne-
q; formidare debetis siue retrocede-
re cuiuscunq; tribulationis vel ali-
cuius creature timore sed in tribu-
lationibus exultate. Mundus iste
lectatur in iniurijs meis: vos autem
in ipso tristamini propter iniurias
quas mihi fieri conspiciū vnde eti-
am vos offendunt. Et dum vos of-
fendunt me quocunq; similiter offen-
dunt qd vobiscum vni caritate pa-
terna sum factus. Aperte nanq; cog-
noscere potes qd cum ad ymaginē
atq; similitudinē meam vos gra-
tū creasse: et occasione peccati ve-
stri pūati gratia fuisse ego perop-
tans vos iam amissam gratiam sa-

lubriter inuenire diuinam naturā
meam in vobis vntre decreui velas
illam humanitate vestra. Itaq; cū
suis ymagine mea realiter insigniti
vestram humanitatē diuine natu-
re mee copulare volui: vnde suis vo-
bis paterna caritate coniunctus et
vntus nisi forsitan anima discesse-
rit a me per mortale peccatum. S; qui
me diligit in me manet et ego in
illo. Et ideo mundus eum ita perse-
quitur eo qd ipse mūdus nullam ha-
bet conformitatem mecum. Et id
circo persecutus est vnigenitum fi-
lium meum vsq; ad mortem crucis
ita crudelissimam et obprobriosam
et ita persequitur etiam vos atq; si-
milis modo psequetur vsq; ad mor-
tem qd me non amat. Nam si mun-
dus ipse me dilexisset et vos vtiq;
diliget. S; exultate qd gaudij ve-
strum in celo plenissimum erit. In
super addam ad consolationem tu-
am qd quanto nunc habundant in
corpore misero ecclesie mee tribu-
lationes et angustie tanto plus ha-
bundabit in ea salubris et consolati-
ua dulcedo. Et erit ista sua dulce-
do qd reformabit in bonis atq; san-
ctis pastoribus qui sunt veluti flo-
res odoriferi et gloriosi qd laudem et
gloriam nomini meo iugiter exhi-
bent et procurant: exalantes et ado-
lentes in conspectu meo virtutum
odorem fundataruz in veritate. Et
hec est optabilis et odorifera refor-
matio ministrorum atq; pastorum
ecclesie mee: Non qd fructus huius
ecclesie mee reformari simpliciter
egeat qd non obfuscat neq; mi-

mittitur vnq̄ ex culascunq̄ defectu
ministri. Itaq̄ letare tu simul & pa
ter anime tue ceteriq̄ serui mei cō
sistentes in amaritudine presentī.
Quā ego veritas eterna promitto
vobis refrigerium exhibere. Atq̄
post amaritudinem istam vos in
veritate consolabor ex quo pro tali
reformatione multa sustinueris.

Quomodo h̄ anima simul creuit
atq̄ defecit in amaritudine pro re
sponsione diuina. Et quomodo facit
orationem pro ecclesia sancta & vni
uerso populo. Capi. xij.

Tunc anima succensa & anxia
desiderio ignito ingenti velle
ctione concepta in maxima bōnita
te dei sue latitudines affectuose ca
ritatis aperte cognoscens que cum
tanta dulcedine petitiōi sue satissā
cere dignata erat etiam prebendo
sibi spem de salubri remedio super
amaritudine quam habebat in cor
de propter offensas deo factas: atq̄
detrimentum ecclesie sancte necnō
& miseriam propriam quam ex ve
ra noticia sui p̄cepti sui cordis mit
tigabat aliquantulum amaritudi
nem licet aliunde cresceret amari
tudo. Nam ab eterno patre sibi p̄
fectionis itinere demonstratio nouit
offensam propriam apertius vna cū
animarum detrimento patefaciebat
ei prout infra clarius intelligi po
terit. Et etiam q̄ melius anima co
gnoscit in se bonitates dei prius ha
bita noticia sue proprie fragilitas
Et in lucidissimo dei speculo perse

cte dignitas & indignitas propria
cognoscitur dignitatem v̄ attendē
do q̄ ad ymaginem dei solū ex gra
tia singulari & non ex debito creata
sit In quo diuino speculo cognoscit
etiam in dignitatem propriam in
qua ex culpa venenit. Quā sicut
materiale speculum attendēdo ma
cula que fuerit in facie deprehēdit
tur: sic anima que euz vera noticia
sui consurgit ingenti desiderio euz
oculo sui cordis & intellectus ad cō
siderandam faciem propriam idū
ei speculo dei sibi propter eius clarif
simam puritatem aperte cognoscit
indilatae maculas faciei sue. Et sic
q̄ lumen erat augmentatus i hac
anima modo predicto: quēdam ex
creuerat in ea dulcis amaritudo lē
cet aliunde fuerit imminuta. Nam ī
minuta fuerat in eo qd̄ sāma veri
tas exhibuerat ei spem ita gratam.
Et vt ignis crececit quanto plus
ei materia datur: ita creuit ignis ī
hac anima intm̄ & taliter q̄ impossī
bile fuisse humano corpori posse tol
lerare ne mors idē secuta fuisset. vn
de nisi q̄ fuit illico circumdata no
ua fortitudine ab eo qui est omniū
vera fortitudo nunq̄ erat euaden
di possibilitas. Postq̄ ergo fuerat
h̄ anima purificata diuine caritatis
igne quam inuenit in sui noticia &
diuine bonitatis in se cum vna salu
berrima fame atq̄ spe vna salu
totius orbis & ecclesie sancte refor
matione: postq̄ adeo fuerat docta
de lepra victorum in ecclesia regnā
tium: atq̄ de mundi miseria cū san
cta & humili fiducia coram diuina

T ractatus.

maiestate stabat et quasi cum moi-
se vicebat. Domine mi dulcissime mi-
sericordes oculos tuos ad populuz
istum gratiose conuerte pariter et ad
corpus ecclesie tue misericum: qz glo-
ria maior nomini tuo sancto suble-
quatur parendo tante multitudi-
ni creaturarum tuarum eis infunde
do lumen in animarum salutem q
laudarent omnes ineffabilem boni-
tatem tuam: se considerantes a tene-
bris mortalium peccatorz et ab eter-
na damnatione soluz ex paterna ca-
ritate tua gratiose liberatos qz soluz
de me miserabili que tui offendi ma-
iestatem tuam: et vt estimo sum cau-
sa potissima omnium malozum que
ppetratur. Et ideo te deprecor eter-
na bonitas vt vindictam de me sili-
mas et populo tuo pcas. Nunq. n. a
desiderabili presentia tua discedas
vsqz quo videro qz eis gratiose mi-
sereris. Ego quomodo consolari pos-
sem videndo me vita perfrui si po-
pulus tuus esset in morte: Et vidē-
do tenebras peccatoruz in perama-
bili sponsa tua ex meis defectibus et
altarum creaturarum tuarum vo-
lo igitur et pro singulari gratia pe-
to qz illa caritas in extimabilis que
te ad ercandum hominem ad yma-
ginem et similitudinem excitauit di-
cendo faciamus hominem ad yma-
ginem et similitudinem nostram. Et
hoc egisti trinitas eterna volens ho-
minem tocus trinitatis esse parti-
cipem. vnde tribuisti ei memoriam
vt in ca tua beneficentia retineret: et i-
ipsa tui patris eterni potentiam p-
ticiparet. Intellectuz quoqz tribu-

isti sibi vt videndo cognosceret boni-
tatem tuam et p-rticeps esset vni-
geniti tui sapientie. Insuper et volun-
tatem ei dedisti vt amare posset il-
lud qd intellectus vidit et agnouit i-
tua veritate participado de clemē-
tia spiritus sancti. Quid siue quis ob-
secro fuit in causa vt hominem i tā-
ta dignitate locares? Certe solus
amor extimabilis quod creturam
tuam i temetipso resperisti de qua
fuisi phisocaptus. Et ideo solum il-
la mi ex affectuosa dilectione creasti
sibi tribuens eē vt eterno bono tuo
gaudēdo frucretur. Sed aperte co-
gnosco qz propter peccati culpam
iuste dignitatem amisit i qua loca-
neras eā et ex rebellionē tibi facta
guerram et odium contra se cū tua
clemētia prouocauit vnde sacri su-
mus inimici tui. Tu autem eodem
excitatus amore volendo tibi gen-
humanum gratiose reconciliare vo-
nasti nobis verbum vni- geniti filij
tui quod vere fuit iter nos et te seque-
ster atqz mediator et iusticia nostra
qui puniuit et in se portauit omnes
iniustitias et iniquitates nostras ex
obedientia quam tu pater eternus
inuaristi sibi cum humanitatem no-
stram ipsum assumeret decreuisti. O
inextimabilis caritatis abissus qd
est illud cor ita durum qd i sua pos-
sit integritate conseruari et minime
scindatur attendēdo tantum sabli-
mitatem ad tantam profunditatē
atqz deiectionem descendisse quan-
ta et qualis est humanitas nostra.
Nos ymago tua sumus et tu yma-
go nostra propter vniōnem quam

homine fecisti vellando veritatem
eternam cum miserabili nube ac in
fecta massa carnis ade. vnde proce-
sit hoc. Solum inefficabilis amor tu-
us est in causa. deus quippe factus
est homo et homo factus est deus.
Per hunc igitur amorem inertem/
mabilem humiliter erodam manifesta-
tem tuam omnibus viribus anime
mee vt miserabilibus creaturis tu-
is gratiose misericordiam impendas.

Quomodo deus conqueritur de
populo suo christiano et precipue de
suis ministris: aliquid de venerabi-
li sacramento corporis iesu christi
tangendo. Et de beneficio incarna-
tionis.

Capi. xiiij.

Pissimus ergo deus vertens ad
causa oculorum sue misericordie
compelli se permittens ab humili-
bus lacrimis eius et humano mo-
do loquendi: sancti desiderij sui su-
nibus alligari respondendo coque-
rebat et ait dulcissima filia mea la-
chryme tue me compellunt ex eo qd
excellētissime caritati mee sunt vni-
te et amore mei sunt effule: ne non et
anxia desideria tua me ligant. Sed
aspice per amabilem sponfam me-
am in facie conquistatam et immu-
dam veluti leprosam ex amore pro-
prio: atq; tumefactam ex anaritia
pariter et superbia illorū quos vbe-
ra sua lactant qui sunt vniuersale
corpus christiane religionis. Ne eti-
am corpus ecclesie mee misticum: p-

cipue loquor de ministris ipsius ec-
clesie qui saggentes eius vbera suo
dulcissimo lacte nutriuntur. Nec ip-
si solum modo paucuntur et aluntur
ab ea: verum ad huiusmodi mam-
las eius: tenere debent et ex his ale-
re corpus vniuersale christiane re-
ligionis ac etiam infideles qui tene-
bris infidelitatis in veritate vere-
licis vellent vbi velle membrum
ligare se corpori mistico ecclesie sui-
cte. Considera cum quanta ingrati-
tudine tenebrosa et ignorantia vani-
nabili manibus immanis lac hu-
iusmodi dulcissimum ipsius electe
sponse mee pariter et vniuenti mei
sanguis ministratur ab eis: et cum
quanta presumptione et irreueren-
tia recipitur ab alijs. vnde illud qd
in se veraciter est vita et vitam di-
gno sumentib⁹ exhibet: ipsis qd mini-
strant indigne et indigne: sumentib⁹
bus in iudicium est atq; mortem.
Preciosus iste sanguis filij mei vni-
genti: mortis atq; tenebrosam me-
datum abstulit et confudit donan-
do lucem et veritatem. Omnia cir-
ca salutem et perfectionem hominis
necessaria prius iste sanguis ope-
ratus est vniuentem indispotito
recipientis non impediatur. Quia si-
cut vitam exhibet et animam om-
ni gratia docat et ornatur medicum
vel habundanter turta dispositio-
nem et affectum illius qui recipit ita
mortem inserit illi qui vsut inq;.
Nō ex defectu sanguinis nec ex de-
fectu ministri si fortitan esset in eo-
dem peccato sine maiori sed ex de-
fectu proprio. Quia nullus minister
c. iij

Tractatus.

defectus contaminare potest nec in
quinare siue minuire gratiaz et vir
tutem ipsius pretiosi sanguinis. Non
nullo modo nocet illi cui tribuitur
sed sibi meti ministranti valde nocet
vix detrimento culpe postquam ama
rissima pena sequitur nisi culpam ip
sam vera contritione cordis atque di
splicentia sui peccati delere studeat.
Hoc ergo venerabile sacramentum
valde nocet illi sicut viri qui reci
pit indigne non ex defectu sangui
nis vel ministris sed ex defectu sue
male dispositionis quia cum magna
miseria mentis et corporis et imun
ditia atque crudelitate contra se pa
riter et proximum ita processit. Si
bi crudelis extitit cum abstulit a se
gratiam sub pedibus affectus huius
pretiosi sanguinis conculcando fru
ctum quem a sacro baptismo traxe
rat quia tunc ablata fuerat virtute san
guinis huius originalis peccati ma
cula quam incurrit cum a suis pa
rentibus est conceptus. Et ideo ver
bum unigeniti filii mei donant vo
bis quia tota massa generationis hu
mane corrupta fuit in transgressione
primi parentis vestri ad eum. Et ideo
vos omnes veluti vasa formata de
tali corrupta massa corrupti fuistis
et ad vitam eternam inhabiles et in
epti. unde propter hoc altitudines
supremam iungi et vniri voluit est
vestre vilitatis humanitate: ut re
medium adhiberem humane gene
rationis mortis: scire corruptioni et ita
recuperaret gratiam quam ex cul
pa sui peccati perdidit. Cum er
go in me pena cadere non possit et

de culpa diuina mea iusticia pena
omnino requireret: neque purus homo
per se satisfacere quoquo modo suf
ficiens vel idoneus erat eo quod illa
culpa perpetrata fuerat in me qui
sum infinita bonitas: et homo debi
lis pauper et imbecillus: ex solvere quod
se nequibat ut iam viri paterna ca
ritate coactus: verbis mihi coeter
num vestitum eiusdem vestre natu
re vestimento nisi vobis ut in ipsa
massa corrupta. primi parentis ve
stri qui peccauerat exsolueret illa
pena quam exigebat iusticia diu
ina. Et ita tollerando supra vos sum
eius penas acutissimas usque ad mor
tem crucis obprobriosam satisfacti
extitit iusticie diuine pariter et affe
ctuose caritati paterne que cum in
estimabili misericordia satisfacere
voluit pro culpa commissa hominem
gratis disponendo ad felicitatem
illam eternam ad quam ego creau
eram cum. Itaque humana vestra na
tura diuine nature coniuncta et vni
ta sufficientissime satisfecit pro to
to mundo et vniuersa humana ge
neratione. Non tamen ex pena tol
lerata solus in vestra natura finita
et incorrupta massa supradicta sed
virtute deitatis eterne que fuit et est
infinita potentie. Hanc ergo vni
one contracta virtutis nature sacrifici
um sanguinis unigeniti filii mei gra
tanter acceptum coniuncti et vniti
eterne deitati et igne diuine carita
tis crucis que vere fuit vinculum
illud quod in cruce detinuit eum in
cruce suspensum et affixum. Per hanc
ergo modum et non aliter humana

natura vestra satisfacere potuit hu-
iusmodi culpe v3 virtute diuine na-
ture. Et ita sanies abluta 2 ablata
fuit illius transgressionis atq3 cul-
pe prima vestri parentis ade rema-
nente solummodo signo sine somi-
te v3 inclinatione naturali ad pec-
candum cum alijs defectibus qui
sustinentur in corpore veluti cicu-
trix que remanet ex vulneribus ho-
mimi liberato. Ita culpa transgres-
sionis ade que letalem sordem atq3
miseriam 2 inclinationem humano
generi produxit in vobis est opera
ta sed magno superueniente medi-
co v3 vngēto filio meo perfecte en-
ratus est egrotus amaram absorbe-
do medicinam quam homo per se
bibere non poterat qz nimis erat i-
becillis effectus atq3 debilitatus 2
infirmus discrete fecit vii solet age-
re nutrit quādo paruulus infirma-
tur que pro ipso medicinam absor-
bet amarā pro eo qz ē fortis 2 adu-
ta: puer vero nec sumere neq3 tolle-
rare posset amaritudinē huiusmo-
di medicine. vnde tulit ipse tanq3
batula sine nutrit: operante fortitu-
dine atq3 magnitudie vestris: na-
ture vestre medicinam amarissimā
crucis 2 pendie mortis vt vos velu-
et puerulos imbecilles 2 ex culpa d-
bilitatos 2 infirmos sanaret 2 habe-
retis vitam 2 integram incedumita-
tem. Remāsit ergo solummodo signū
originalis peccati qd apertibus ve-
stris in conceptu 2 traristis. Quod
v3 q3 signum etiam ab anima tolli-
tur quāuis non ex toto v3 in sacro
baptismo qui virtutes habet: 2 gra-

tie vitam exhibet in efficacia glorio-
si atq3 preciosi sanguinis huius. Quā-
n anima recipit ab ecclesia sancta
baptismum: auferitur ab ea pecca-
tus originale infunditurq3 sibi gra-
tia: 2 fomes peccati v3 inclinatio ad
peccandum ab originali peccato p-
cedens: atq3 remanens veluti cicu-
trix ex vulnere sicut iam diri debi-
liatur ita qz si anima voluerit po-
test optime refrenare. Tunc huius-
modi vas anime dispositum est ad
recipiendam 2 augmentandaz in
se gratiam habundanter 2 modicē
vt ei placet exercere sine dispo-
nere semetipsam cum affectuoso deside-
rio seruendi mihi pariter 2 aman-
di me. Simili quoque mō se dispo-
nere potest ad malum sicut ad bo-
num non obstante qz in sancto ba-
ptismo gratie receperit infusiones
vnde tempore discretionis adueni-
ente ppter arbitrij libertatem qua
votaz est a me gratiose quilibet po-
test operari bonum sine malum vt
a sua mera processerit voluntate. Et
est talis itaq3 libertas ista qua vo-
tat⁹ est homo 2 ita sacrus est fortis
virtute sanguinis hu⁹ preciosi qz
omnes alie creature quecumq3 non
valent eum etiam ad minimaz cul-
pam alicuius peccati compelleri nī
si sponte consentire voluerit. Abla-
ta nanq3 fuit ab eo seruitus atq3 li-
bertati donatus in sacratissima pas-
sionē dilectissimi filij mei vt prope
sensualitati dominaretur. 2 eternaz
felicitatem obrineret ad quam euz
ita gratiose creati. O miser atq3 mi-
serabilis hō qui dilectaris i peccato

Tractatus.

rum scienti luto morari tanq̄ ani-
mal immundum z velud ingratus
agnoscere negligis vel non vis tan-
ta: beneficia que tibi gratiose con-
cessi. Ultra recipere non poteris o
miserā creatura mea circumdata dā-
nabili atq; tenebrosa ignorantia.

Quomodo culpa punitur acri-
us post yhesu christi passionem q̄
ante. Et quomodo deus permittit
mundo facere misericordiam ac est
am ecclesie sancte mediante oratio-
ne atq; tollerantia laborum seruo-
rum suorum. *Capit. xv.*

Uolte nosce filia mea q̄ pro-
pter gratiam hominibus a
me factam non solummodo pro pri-
ma creatione sed quoniam eos i san-
guine filij mei recreavi z reforma-
ui restaurando eos ad gratiam ex
peccato iam deo deperditam non
volentes eam a me gratiose humi-
lister z recognoscere sed iugiter am-
bulando peruerse de malo in peius
z de culpa in culpam me cum inu-
rijs offendentes ita gratias meas
vilipendendo de quibus nō solum
erga me sunt ingrati verum aliquā-
dō reputant a me receptisē cōtume-
liam quemadmodum si aliud eis
optarem q̄ sanctificationem ipso-
rum. Incomparabiliter punientur
acrius z maiori pena cruciabantur
ex quo redempti sunt glorioso san-
guine filij mei q̄ ante redemptionem.
Quia proculdubio valde cō-
ueniens est vt ille qui plus accepit
amplius obligetur ei a quo recepti.

homo quippe multum mihi obliga-
batur ex eo q̄ cum nō esset eis crea-
ui ita nobiliter v; ad ymaginem z
similitudinem meam vnde mihi te-
nebatur exhibere laudem z hono-
rem. Sed eam abstulit a me quan-
tum in eo fuit z sibi met impendere
voluit propter quod obedientiam i
iunctam a me damnabiliter est trā-
gressus z inimicus mihi factus est.
Ego vero cum humilitate destruxi
z vici superbiam eius diuinam vt
humiliando naturam z illam vni-
ui humanitati vestre z a seruitute
diabolica liberatas restitui eos in
potestate libera. Et non solūmō li-
ber; hoīem esse feci; si bñ p̄sideras
hō scūs ē de? atq; deus scūs ē hō ex
vniōne diuine nature cū humana.
De ē vtq; donū vnum valde sin-
gularis excedēs alta dona q̄ accep-
erūt hoīes: thesau; dico sanguis i
quo sunt ad grām recreati. Itaq;
vide q̄sto magis obligant post redē-
ptionem q̄ an. Obligant. n. asserre
mihi gloriā z honore sequēdo vesti-
gia scarnati hōi filij mei dilectissi-
mi. Et tūc i dilectōe vera mei atq;
primi debitū valde gratum z ace-
ptabile p̄tribuit vt sup̄ius ē exp̄-
suz. Si hō n̄ agūt ita q̄ multū obli-
gāt: maiori p̄stitōe digni sunt. In-
dubitāter ergo diuina iustitia mea
p̄riet eos eterna dānatiōe. Quare
maiori pena cruciat vnus rōianus
iniquus q̄ vnus paganus infidelis
z ignis isernalis amplius cum cru-
rit z vt ita dixerim absq; consum-
ptione consumit erigente diuina
iustitia. Nam exterius ignis affli-

git et vrit et interius vermis scie ta
 bescere facit eos. Neq; cōsumpti de
 ficiant eo q; illi qui sunt in tali vā/
 natione ppter aliqua tormenta mi
 nime perdūt esse ita q; omnino def
 ficiant. Unde noneris q; ipsi mortē
 inuenire popptāt: et illam habere ne
 queunt q; desicere nō possunt quā/
 tum ad esse simpliciter licet ex cul
 pa sua perdidērunt esse quātum ad
 gratiam. Itaq; proculdubio culpa
 punitur amplius atq; grāius ex
 quo redemptio vestra facta fuit p
 effusiones huius preciosi sanguinis
 filiū mei q̄ ante q; plus valde rece/
 perant. Neq; videtur q; velut ilen
 sati perpendant tantam miserāu
 suam q; nimis insipienter. mihi sa/
 cti sunt inimici cum ego grāiose re
 conciliassem eos in sanguine dñe.
 et iussu filiū mei. Unum tamen assu
 mendum ego te docebo remedium
 quo diuine iusticie placabitur ira.
 v; mediantibus amicis meis inquā
 tum ipsi me compellant et inducāt
 eum deuotis et lacrimosis oratio/
 nibus et eorum ignito desiderio li/
 gare conentur diuine iusticie ma/
 n^o. Tu cernis aperte q; isto ligami
 ne me ligasti nunc quod vtiq; liga
 me ipse tibi tribui quia vere cupio
 mundo facere misericordiam. Et idē
 mentibus amicorum meorum in/
 fundo famem ingentem et ignita de
 sideria circa meum honorem atq;
 salutem animarum vt inclinatus.
 Immo compulsus ab eorum deuo/
 tas orationibus temperare studeā
 ram iusticie mee diuine. Assumas
 ergo lacrimas vna cū sudore tuo

similiter et alij fui mei faciāt et huius
 rias cas a mari mee diuine carita/
 tis et cum eis abluite faciem valde
 maculatam amabilis sponse mee.
 Quia tibi promitto q; isto reme/
 dio cooperate sibi pulchritudo pri/
 stina restituetur cum pace deside/
 rabili: v; orationibus continuis et
 deuotis sudoribus atq; lacrimis
 amicorum meorum effusis ignito et
 anrto desiderio. Et non in gladio si
 ne cū vera nec hostili crudelitate p
 cedendo. Et ita desiderio vestro sa/
 tisfaciam v; adueria plurima tol/
 lerando et cum lumine vere patie/
 tie tenebras illuminabis iniquorū
 hominum. vos vero nullo modo tē
 meatis eorum perfections inu/
 stas: ego nāq; pugnabo pro vobis
 nec vnq; in aliquo deficiet indigen
 tias vestris mea diuina puidētia.

Qualiter hec anime plus de di
 uina bonitate cognoscendo nō erat
 contenta solummodo pro christia/
 no proprio rogare ac ecclesia san/
 cta sed orabat etiam humili me p
 vniuerso mundo.

Capl. xvi.

Tunc anima cum aghitone
 maiori consurgens et ingentē
 gaudio letabunda diuine maiesta
 ti astabat valde confortata super
 diuina spe quam assumpserat in di
 uina misericordia tum etiam pro/
 pter amorem ineffabilem quem in
 telligendo gustabat attendens q;
 ex affectuoso desiderio atq; pīna ca
 ritate mot^o de^o pio venerat hoib^o

Tractatus.

gratiose facere misericordiam non
obstante q̄ inimici sui facti fuissent
Et ideo modum suis amicis impen
debat et vias ostendebat quomodo
possunt ei facere sanctam violenti
am et iracundiaz iusticie diuine pla
care. valde letabatur etiaz omni ti
more perdito ex quibuscunq; mun
di persecutionibus attendēdo dñiū
esse secum et pro se pugnaturum. vn
de multum augmētabatur ignis
desiderij sancti intantum q̄ animo
quieto minime remanebat: imo cū
sancta fiducia pro toto mundo mi
sericordiam instanter et humiliter a
domino postulabat. Et quāuis in se
cūda petitione sua contineretur sa
lubre bonum et vtilitas christiano
rum et infidelium in reformatione
sancte matris ecclesie nihilominus
veluti famelica et sitibunda dilata
bat orationem ad vniuersum orbē
vtrūsemet de^o eā expetere faciebat
vnde vehementer exclamando vi
cebat. *O* deus eterne p̄ssimos ocu
los tuos ad ouiculas tuas tāq; pa
stor vere bonus misericorditer ape
ri. *O* bsecro non differas vltra mū
do facere misericordiam in q̄ iam vi
detur ex toto desiccare priuat^o vñto
ne tue caritatis et proximi sui. Non
ne alterutrum inter se dissigunt amo
re realiter fundato in te.

Quomodo deus conquerebatur
de populo suo, p̄cipue propter amo
rem propriam qui regnat in eis cō
fortans ipsam animam ad oratio
nem et lacrimas.

Capl. xvij.

¶ Tunc erga salutem animarū
velut ebrius p̄ssimus domi
nus ampliozem amorem atq; volo
rem in hac anima succendebat: ap
te monstrando cuz quanto dilectio
nis affectu creauerat hominem p/
ut iam supra aliquo modo haberetur.
Et iterum ait. vide filia q̄ iniustū
me quislibet me percutit offensionē/
bus iniquis cuz ego creauerim eos
cuz estimabili dilectione et eos gra
tiose orauerim infinitis donis nō
ex aliquo debito sed ex gratia mea
solūmodo paterna et liberali. Consi
dera nunc innumera peccata et vitia
quibus me iugiter offendunt et p̄c
cipue cum abhominabili atq; de
testabili amore proprio vnde proce
dunt omnia mala. Cum hoc amore
peruerso totum orbē venenauerūt.
Quia sicut amor erga me cunctas
virtutes in se continet illas per ef
fectum operis effundendo in proxi
mo vt ostendit tibi sic amor propri
us in se continet omnia mala qz sibi
dā est in superbia sicut amor erga
me fundat in humili caritate. hoc
vero malum creatura mediante p/
petratur: qz separati sunt a vera p/
ximi caritate: qz me non dilexerūt
neq; proximum diligunt. due nāq;
dilectiones iste cōtere sunt adinui
cem et vñte. Ideo dixi tibi q̄ omne
bonum et omne malū proximo me
diante patrabatur. Multifarie val
de cōqueri possum de creaturis me
is. Nam a me non habuerunt nisi
bonum et ipse mihi retribuunt odi
um operando multa mala. Tū iam
dixi tibi q̄ propter lacrimas ami

eorum meorum atq; deuotas hu-
milter effusas orationes iracundia
diuina placaretur & idem assertiue
confirmit. Tu igit & alij serui mei si-
tis obuiare solliciti cum orationib⁹
affiduis atq; desiderijs igniferis
amarissime dolentes de culpis & of-
fensis contra me factis & de anima/
rum damnatione vt illi possint eua-
dere iudicium eterni supplicij.

Quomodo nullus man⁹ dei eua-
dere potest vbi sumus vel per mise-
ricordiam vel per iustitiam.

Capl. xviii.

Noueris igitur indubitanter
q nemo potest euadere ma-
nus meas. Na ego sum ille qui sum
vos vero non estis a vobis ipsis nisi
quatum a me recepistis esse vestri
qui sum creator omnium que sunt
excepto peccato qd omnino nihil e-
& ideo nullo modo processit a me:
quare non est amari digni. Ex hoc
igitur excecata creatura mea mise-
rabliler offendit qz diligit qd ama-
re non v3: v3 peccatum & me sume
bonum odit a quo recepit esse suuz
cum alijs infinitis gratis in hoc ce-
fundatis a me sibi paterna caritate
gratiose concessis. Si ipsi nequeunt
vlatenus effuger manus meas qz
vel a iusticia punietur vel a miseri-
cordia saluabunt. Igit aperit ocu-
lum intellectus & vide manum me-
am & aperte cognosces huiusmodi
rei veritatem. Tunc ex obedientia
sami patris eleuans oculum in ma-
nu sua videbat vnuerfum orbem i-

clusum. Et ait illi dominus. Opti-
me nunc vides qz nemo potest a me
quomodolibet auferri & sicut iaz vi-
ri vel in manu mea sunt per iustici-
am vel per misericordiam. A me na
qz creati sunt vnuerfi & ea que feci
no odi sed affectuose diligo. Et ideo
non obstantibus ipsorum iniquita-
tibus ego dispono eis misericordia
ipendere gratiosaz humilibus ami-
corum meorum orationibus inter-
cedentibus. Et ita petitionem tuaz
effectualiter adimplebo que cum
tanta cordis amaritudine pariter
& amore rogasti me.

Qualiter h anima desiderio igni
to successa cupiebat ase sudorem
sanguineum emanare & se redargu-
ens orationem pro patre suo facie-
bat.

Capl. xix.

Tunc anima p affectuz amo-
ris ebria: quasi non esset in
se igni sancti sui desiderij crescente
stabat veluti beata pariter & volo-
rosa. Beata quidem erat ex vnione
perfecta quam in deo fecerat gusta-
do sue bonitatis a multitudine &
quasi suffocabatur in ipius ineffa-
bilis misericordia. Dolorosa vero co-
siderando diuinam bonitatem ita
damnabiliter offendi. Cui gratias
vberes agebat aduertens ei mani-
festata fuisse peccata delinquentiu
hominum vt affectuosa caritate co-
pula cum maiori sollicitudine san-
ctum desiderium augmentaret in
defesse. Percepit igitur in eterna
deitate sensum anime sue mirabilis

Tractatus.

modo renouari. Et ea tantum ex cre-
uit sanctus et amozolus ignis que
sudorem abundantiter effusit a cor-
pore propter uolentiam ab anima
sibi factam que tota succedebatur
a more diuino ipsa contempnebat ex
vehementi desiderio que habebat ut
illud loco sudor uini sanguinis ema-
neret. Perfectior enim erat unio
quam tunc anima fecerat in deo que
fit unio corporis et anime. Ideo cor-
pus laboriose multum affligeba-
tur. Anima non semetipsam argue-
bat dicens. O anima mea misella
totam vitam tuam cum tempore ti-
bi gratiose concessio multum inuti-
liter expendisti inmo potius per-
didisti. Et ideo tot et tanta dampna
et innumerabilia mala non solum in
ecclesia sancta: verum etiam per uni-
uersum orbem decurrerunt comu-
niter ac etiam in particulari. An-
de uolo te cum sudore sanguinis in
presenti remedium adhibere. Uersus
eter hic anima! bene mandauerat
memorie doctrinam optimam quam
ei ueritas eterna: tradiderat ut
semetipsam agnosceret atque uinam
in se bonitatem nec non et oportuna
remedia pro reparatione totius orbis
ad placandam iracundiam iustitie
diuine ut cum humilibus continua-
tis atque sanctis hominibus. Pro-
pter quod hic anima uehementi
compulsa desiderio ualentius in sur-
gebat et apperens intellectus oculum
attente speculabatur in carita-
te diuina: ubi lucide cognoscebat
atque degustabat que tibi obligabamur
amore in desesse procurando glori-

am et laudem diuini nominis in salu-
tem animarum. Et ad hoc uidebat
et intelligebat uocatus esse dei ser-
uos. Et precipue ueritas eterna uo-
cabat et elugebat anime sue patres
que offerrebat in conspectu diuine
maiestatis ipsam instatissime depre-
cans ut ei lumen gratie singularis
insundere dignaretur ad perficiendam
in omnibus in ueritate uoluntatem
ipsius eterni uestris.

Quomodo sine tribulationibus
eum patientia portatis nemo potest
deo placere. Cap. xx.

Perissimum ergo deus tercie sue
petitis ut respondendo: ut de
fiderio salutis patiens anime sue ait
ei. Filia carissima patre anime tue
uolo cum omni sancta sollicitudine
salutem animarum in desesse perquirere
in quo proculdubio mihi ual-
de complacere: hoc autem ipse sine
tu uel alius quicumque perficere non
uolueret absque persecutione et tribu-
lationibus que plurimis: ut iam tibi
dixi prout mihi concedere placebit
et expedire cognouero. Sicut enim
optatis: honorem uidere meum in
ecclesia sancta sic in corde uestro con-
cipere debetis affectum amore mei
tollerandi cum uera patientia que
etiam concessero. Et in hac experientia
uidebitur utrum honorem meum
in ueritate perquiratis: et ipse
tunc erit amabilis filius meus. Et
una est alius amicis meis ipse quod
requiescet supra peccata uigentis in
in mei de quo uobis potest fieri ut

incolimes peruenire: valeatis ad
gloriosum finem atq; terminuz ad
quē vos ego gratiose creauī: ubi re
cipietis fructum omnium laboruz
quos amore meo cum patientia por
taueritis. Itaq; tollerate viriliter
quia non sunt condigne passionēs
huius breuissimi temporis ad futu
ram & eternam gloriam: ad quam
vos introducam.

Quomodo fracta via per quam
ad celuz ascendere debeamus et obe
diētā ade deus potestatem de filio
suo fecit per quē trāfire possunt cō
incolumitate fideles. Ca. xxi.

Quāz ibi dicit q; ex vnigenito
filio meo humano generi po
testate fecerā nolo vos ignorare si
ly mei electi q; via per quam ascen
dere debeatis in celū et i obediētā
& propter transgressionē ade fracta
fuit & interrupta per modum q;
nemo transire poterat & ad vitā per
tingere durabilem. Itaq; genus hu
manum mihi gloriam & honorē
non rependebat vt obligabatur:
non habendo finem illum ad quez
ipsum gratiose creaturam & ita ve
ritas mea minime cōplebatur: hoc
est autem veritas mea quoniam ho
minem ad imaginē & similitudinē
meam & magna dignitate creauerā
vt ad vitam eternam veniret: ibiq;
participando gustaret inestabiles
dulcedinem atq; bonitatem meam
Peccatum igit impediebat ne per
tingeret ad istam felicissimum ter
minum & ita veritas ista non impe

diebatur. In nismodi nāq; pecca
ti culpa celum omnino clauerat at
q; nunc ianuam. Predicta culpa
spinas angustiarum tribulationem
atq; molestiarum homini germina
uit. Sicut enim homo mihi rebel
lis extitit in semetipso subito rebel
lionē inuenit. Caro contra spiritū
illoco rebellauit & impugnavit. Et
innocentie statum amittendo esse
ctus est veluti animal immundum
& etiā alie creature facte sunt ei re
belles ubi plene fuissent eius obe
diētie subditē si se conseruasset in di
gnitate qua creaueram & collocaue
ram cum. Sed quia se cōseruare no
luit meam obediētā offendendo
mortem eternam corporis & anime
proculdubio meruit. Unde post hic
illoco stuitus quidā inquietus imo
tempestate plenus valde periculo
se profurū qui suis vndis ingster
allidit cum cum varijs afflictioni
b^o atq; molestijs a semetipso v; ab
aduersario pariter & a mundo pro
cedentibus. Omnes in isto stuitio
mergebamini^o quis nullus ex qua
cunq; iusticia sua poterat ad eter
nam vitam ascendere. Quamobrem
ego pie more paterno cupiens ve
stris multiplicibus obuiare pericu
lis ordiamini potestatem omnino
saluarem donando vobis vnigeni
tū filiū meū vt trāsi tu sumis hui^o
enadē possitis cō piculū. piculosus
itaq; stuit^o ē ista mūdi pcelosa pi
ter & tenebrosa vita. Nūquid aduer
tis q; tu m obligatur amare me ge
nus humanum & cum q; ta proce
dit ignorantia periculosa volendo

Tractatus.

potius in flumine se suffocare q̄ al/
sumere salubre remedium quod ei
gratis concessi.

Deus iducit hanc animam ad cō/
siderandam victi p̄s magnitudi/
nem que tenet a terra vsq; ad ce/
lum. **Cap. xxiij.**

Orit etiam huc anime domi/
na. Apert oculum intellect⁹
z videbis excecatos z ignorantes.
videbis insuper imperfectos atq;
perfectos qui me viriliter z in veri/
tate secuntur vt de perditione mi/
serorum z ignorantium caritative
condolens: z de felicitate seruorum
z electorum meorum affectuose cō/
gandeas. Item aperte videbis qua/
liter incedit euntes in lumine nec
non z euntes in tenebris. Sed itea
velo te considerare pontem istū de
quo dixi. Nam a sūmo celo vsq; ad
aridam extendit z occupat altitu/
dine sua hoc est qm̄ altitudinē diui/
nitatē terra vestre humanitatis vni/
tur. Et ideo dixi q̄ a sūmo pertin/
git ad infima: v; ex vnione vtrius/
q; nature. hoc omnino necessarium
extitit: volendo reficere disruptum
iter vt ad vitam eternam pertinge
re valeret: amaritudine periculosa
vite presens cum incolumitate trās/
madata. Iste vero pons de terra so/
lummodo construi non poterat al/
titudinis que sufficeret ad transitū
huiusmodi summis vt habere pos/
set vitam. Quia v; terra vestre hu/
manitatis ad satisfaciendum offen/
se contra ne perpetrare nullo mo/
do sufficiebat nec abluere poterat
illius culpe putredinem que quidē
vniuersum genus humanum z cor
rupit z infectit vt laz dixi. O portu/
it ergo naturam vestram vniū no/
stre diuine vt satisfacere posset pro
vniuerso genere humano: dum hu/
mana vestra natura tollerando pe/
nam in dilectissimo filio meo misit
pro vobis oblato acceptaretur i suf/
ficientissimo sacrificio virtute natu/
re diuine secum vntē. Et ita mors
q̄ vobis auferretur z vita gratie vo/
naretur. In hunc ergo modum al/
tudo diuinitatis humiliata fuit
humo vestre mortalitatis. Et ex ta/
li vnione perfectissima constructus
est iste sacratissimus pons z via sa/
lutsera reparata. Quare se fecit vi/
am: At per eam transcundo veni/
retis ad eternum gaudium vna cō/
angelica natura. Sed vobis mihi/
me sufficeret ad obtinendam vitam
licet vniūgenitus meus de se pontē
fecerit nisi per ipsum transiretis.

Quomodo sumus omnes labo/
ratores adeo missi ad laborandum
vineam ecclesie sancte **Cap. xxiij.**

In supradicta sententia veri/
tas eterna demonstrabāt q̄
nos creauerat absq; nobis sed sal/
uare nos absq; nobis omnino non
vult. Oportet ergo q̄ apponam⁹
in salutē nostre negotio bonam vo/
luntatem cum arbitrio libero tem/
pus in veris virtutibus excedo.
Ideo subiunxit illico dicens. Om/
nes trāsire debetis per pōtē istū z

quirentes indefesse gloriam et lau-
 dem nomini meo in animarum sa-
 lute cum pena tolerando labores.
 plurimos amore sincero dulcis et
 amorosi pbi secundo vestigia. Nos
 estis cultores atqz coloni mei qd ego
 conduxi ut vineam sancte matris ec-
 clesie laboraret. Vos vtiqz labora-
 tis in vniuersali corpore christiane
 religionis a me conducti per grati-
 am exhibendo vobis lumen bapti-
 smi salutaris quem habuistis in cor-
 pore mystico sancte matris ecclesie
 per manus ministrozum quos ad
 laborandum conduxi sicut et vos.
 Nos estis in vniuersali corpore.
 Ipsi vero sunt in corpore mystico
 ad pascendum animas vestras ele-
 cti: ministrando vobis in sacramen-
 tis vniuersi mei sanguinem extri-
 pando spinas mortalium peccato-
 rum atqz plantando virtutem et gra-
 tiam in vinea vestrarum animarum
 alligata vinee sancte matris eccle-
 sie. Quilibet homo vineam habet in
 semetipso: v3 animam suam cuius
 colonus et cultor est voluntas vna
 cum arbitrio libero dñi viuunt in isto
 breui tempore. Transacto vero te-
 pore nullum opus in ea facere po-
 test neqz bonum neqz malum. dum
 autem est in tempore potest imo de-
 bet vtriliter in vinea sua laborare
 ad qua cum introduxi. Et a me gra-
 tiose recepit iste colonus tam val-
 idam fortitudinem qd omnino nul-
 la creatura potest asferre sibi nec
 eum violentare nisi spore voluerit ac i-
 quiescere nam in sancto baptismo su-

it ita fortificatus. Tunc accepit vni-
 gladium bicuspitem v3 amorem vir-
 tutis et odium peccati que duo repe-
 rit in sanguine. Quia amore vestre
 salutis et odio peccati mortuus est vni-
 genitus filius meus effundendo pre-
 tiosam sanguinem habundanter: in
 quo sanguine vitam habuistis in san-
 cto baptismo. vnde gladium habe-
 tis quo debetis vti manu liberi ar-
 bitrii dum estis in tempore ad cuc-
 lendas peccatorum spinas pungen-
 tes atqz mortiferas in anima vestra
 plantando virtutes. Aliter. n. fru-
 ctum sanguinis non haberetis ab
 ipsis colonis quos in ecclesia sancta
 collocaui de quibus iam dixi tibi qd
 a vinea nostrarum animarum au-
 ferebant spinas peccatorum et ifun-
 debant gratiam in sacramentis ec-
 clesie ministrando sanguinem. Est
 ergo necessarium qd prius humili co-
 tritione cordis atqz displicentia pec-
 catorum assurgas et amore virtutum
 et ita sanguinis huius pretiosi salu-
 tiferum fructum habebitis. Aliter
 n. minime posses habere nisi etiam
 ex parte vestra virtuosam dispositio-
 nem faceretis veluti palmites vni-
 ti vere viti videlicet iesu christo si-
 lio meo qui ait. Ego sum vitis vera:
 pater vero meus agricola est et vos
 palmites. Et ita verus est. verus. n.
 agricola suus a quo sunt egressa que-
 cunqz sunt in esse creata. Potentia
 namqz mea penitus inexcusableis
 est. Ipsa quottidie gubernat atqz re-
 git vniuersum orbem et absqz me ni-
 hil omnino factum est. Ita qz sum

Tractatus.

ille uerus agricola qui filium meum unigenitum in terra uestre humanitatis plantauit tanquam uites ut uos ueluti palmites uniti per fidem z opera ue uite fructum afferatis. Ideo quoniam salutiferum fructum uidelicet bonorum operum afferre neglexerit ab ipsa uite uera praecidetur z arefcet z in ignem mittetur eternum quoniam ita praecisus illico uite gratia amittit: ueluti palmes aucte praecisus z are factus infertuosus e oino z solūmō suat ad ignē. similit̄ isti peccatis eorū erigen tibus ita praecisi moxentes in culpa mortali mittentur a diuina iusticia ueluti inuiles in ignem eternum. Isti colere noluerunt uineam suam imo potius exterminauerunt propriam z alienam. Nec in ea solum obmiserunt aliquam uirtutis plantam immittere imo quod uidetur esse deterius inde semen gratie qd in lumine baptismali perceperant abiecerūt atq; modo miserabili cōeulcauerunt. In quo lumine partecipabant unigeniti filij mei sanguini qui suauissimum uinum erūt quod uobis uis ista uera produxit. Ipsi autem abstulerūt a uinea sua semon istud z in cibum exhibuerunt animaliam aliquorum: uidelicet iniquitatum diuersarum: illud uilissime subpeditantes per inordinatum affectum cum quo me satis offenderunt z semetipsos ualde miserabili modo damnificauerunt atq; proximum. uos uero serui mei si deles inserti esse debetis uere uiti:

quia tunc afferetis habundantissime fructum participantis huius uere uis humorum. Nobis autem i filio meo dilectissimo permanentibus in me stas. Nam ego sum unus eum eo z ipse mecum. Si stabis eum eo sequemini proculdubio uestigia eius z doctrinam z ita substantie eius participabitis uidelicet eterne ueritatis unite uestre humanitati dum inde trahitis amorem ineffabilem atq; diuinum ubi fidelis anima inebriatur. Et ideo uiri q; participabitis de substantia salutifere uis huius.

Qualiter deus palmites praecisus uiti uitos uidelicet seruos suos putat z quomodo nullus potest colere uel destruere uineam suam. quin colat uel destruat illā proximi
Cap. xxiij.

Tem ait dominus. Scis filia mea quem modum ego tenco postq; serui mei sic uniti libeter animo prompto desiderant uesū chrisi filij mei sequi doctrinam atq; uestigia: Ego puto illos amonendo su perflua ut ampliozem fructum producant z fructus eorum sit acceptabilis z electus z non efficiatur inanis atq; sine ueritate sicuti palmes uiti edinetus putatur a cultore ut meliozem fructum atq; plus afferat. Quod uero sine ueritate uiderit ad ignem ponit. Similiter ego uerus cultor ago. Seruos meos in me per amoris affectum in moxantes ego puto: multis varijsq; tribulationib;

bus ut meliorem atq; maiorem tu-
cum afferant et eorum probata vir-
tus elucescat. Steriles vero preci-
duntur a gratia et igni comburen-
tur. Tales. n. veri sunt cultores val-
de bene colentes animas eorum et
tirpantes ab eis omnem amorem
proprium in me terraz verentes af-
fecus animarum eorum nutriunt
et iugiter augmentant in se gratie
semen quod in sancto baptismo re-
ceperunt. Et ita bene vineam pro-
prium excolentes: etiam illam pro-
prium sui bene colunt quia non bene
potest coli vna sine reliqua. Jam. si-
tibi viti q; omnia bona similiter et
omnia mala mediante proximo per-
petrant. Itaq; vos estis coloni mei
ame progressi et electi qui sum opti-
mus laborator: vos vnicus et in se-
rens vere viti propter vnicionem cu
humanitate vestra factam. Dilige-
ter attende q; omnes homines ha-
bent vineam propriam que sine me-
dio inangitur et vnitur vince proxi-
mi sui. Et in tantu vniantur q; ne-
mo potest proficere sine nocere sibi
q; idem etiam proximo non opere-
tur. Ex omnib; vobis videlicet ex
tota religione christiana vniuersa-
lis vinea constituta est eo q; estis vni-
ti pariter in eo: prope mystico sancte
marie ecclesie vnde vite gratiam
habetis. In qua vinea plantam vi-
tem hanc veram vnicenti filij mei
cui vos inseri esse debetis pariter
et vniti. Si vero non cens in eo ta-
liter inseri rebelles essetis indubi-
tante ecclesie sancte ac essetis ve-

luti membra putrida q; preclsa su-
a corpore verumtamen dum estis
in tempore potestis a peccati putre-
dine consurgere habendo recursum
ad ministros meos qui sunt coloni
tenetes clauis vini saluberrimi vi-
delicet pretiosi sanguinis ab ipsa vi-
te vera producti et egressi. Qui tan-
te virtutis atq; perfectionis est q;
ex nullo defectu ministri contami-
nari potest vel inquinari neq; po-
test a vobis auferri fructus ipsius
immaculati sanguinis. Vinculum
vero caritatis est illud cum quo li-
gantur cu humanitate vera et noti-
tia salubri mei et sui. Itaq; vides ap-
te q; omnes vos veluti colonos ad
laborandum adduxi. Et nunc eti-
am inuito vos venio quia misus
in se defecit et in tantum vepes in
eo multiplicaste sunt q; omne semen
omnino suffocatur. ita q; nullus fru-
ctum boni operis vel gratie facere
volunt. Itaque volo vos esse culto-
res veros atq; fideles. qui cum so-
licitudine sancta et indefessa in cor-
pore mystico sancte marie eccle-
sie pro salute fidelium quotidie
laboretis. Precipue ad h; vos eligo
q; decreui mundo miserabili facere
misericordiam pro quo tu tam hu-
militer et instantissime rogasti me.

Qualiter h; anima post aliquas
dei laudes humiliter exposuit ei de
monstrari per pontem ambulantes:
et alios qui per ipsam ambulare vo-
lunt.

Cap. xxv.

v ij

Tractatus.

Hec anima tunc a more vniuerso valde faccensa vicebat exclamans. O dulcissima caritas in certis mabilis et ignifera quis ex tanta dulcedine non accendatur et uratur? Quod est cor ita durum quod se defendere valeat ut non deficiat. Tu abyssus eterne caritatis: ita philocaptus es de tuis inutilibus creaturis quod ut ita dicam videris insanire quemadmodum si vivere non posses a blasphemis illis cum tu sis omnipotens deus noster qui nostris nullatenus indigeres: et ideo de quocumque nostro modo nihil additur magnitudinis tue. Et quod tu es immobilis de quocumque nostro verberamento nihil omnino deintur eterne honorati tue. unde pro vocaris obsecro ad tantam atque talem misericordiam et benedictionem. Solummodo tua caritas ineffabilis hoc agit. Non quidem ex debito sine quod egens adiutorio quod sumus vere neque et infidelissimi debitorum. Si bene considero summa et eterna bonitas: ego latro sum: tu vero pro me suspenderis atque torqueris quod video filium tuum vniuersum in cruce pro me suspensum atque elauatum: de quo fecisti precium humano generi sicut mihi miserissime serue tue pro palam dignatus es. unde cor meum et vehementer desidero atque fame tui honoris in presenti scinditur et tamen ut opto scindi non valet. In super habeo memorie quod mihi ostendere volebas qui sunt illi qui pro pontem incedunt et alios qui per illum ire nolunt. Et ideo si maiestati tue

placet ego libenter viderem atque te docente libenter audirem.

Quomodo pons iste tres gradus habet per quos aperte notantur tres anime status et qualiter intelligitur verbum christi. Si exaltatus a terra fuerit etc. *Capitulum xvi.*

Eternus vero deus ut animam illam circa salutem animarum amplius philocaperet atque feruentius animaret ait. Antequam pandam tibi ea que tibi monstrare dispono et id quod a me petis: volo te nosce qualiter iste pons est vtilissime dispositus dixi tibi quod a celo usque ad aridas extenditur versus ex unione quam in humanitate vestra fieri volui. Nam de limbo terre primum hominem ego formavi. Iste pons versus filius meus vniuersum genitum tres gradus in se continet quorum duo fabricati fuerunt in ligno sanctissime crucis. In tercio quoque persensit amaritudinem valde molestantem versus quando potatus in cruce fuit aceto selle vermireto. In his ergo tribus gradibus intelliget poteris tres anime status ut apertius tibi subiungat primus gradus in pedibus intelligitur: quod sicut pedes portant corpus sic affectus animarum. Ad firmi pedes tibi faciunt vnum gradum ut ad vulnus lateris attingere valeas. Secundus tibi cordis aperte manifestat archana postquam homo super affectum pedum ascenderit incipit: iam gustare cordis affectum vtilentissime considerans intellexit

eius oculo cor apertum vniuersi si
 li mei vbi reperire potest ineffabi-
 lem atq; perfectissimum amorem
 vere consummatum. Consummatum i
 q; q; vos non amat ex aliqua vili-
 tate propria. Nam utilitatem ei fa-
 cere non valetis q; unum est me-
 cum. Tunc anima repletur amore
 considerando se in ineffabiliter ama-
 ri. Postq; ergo gradum sui ascen-
 dit peruenit ad tertium vs ad os om-
 ni suauitate repletum vbi reperit
 pacem quietissimam et amarissima
 guerra quam prius incurerat pro-
 pter offensiones eius. Igitur in pri-
 mo gradu leuando pedes affectus
 a terra respuit vicia. In secundo re-
 pluit animam virtutibus. Sed in
 gradu tertio gustat pacem. Itaq;
 pons iste tres habet gradus vt ascē-
 dentes primum atq; secundum per-
 uenire possit ad tertium. Est etiam
 iste pons eleuatus in altum quem
 aqua decurrens ledere nō valet eo
 q; in ipso gloriose ponte non fuit vn-
 q; aliq; peccati macula. Et licet ipse
 pons in altum extiterit eleuatus: ta-
 men a terra fuit nullo modo separa-
 tus. Scis filia carissima quando le-
 uatus fuit in altum. Quando affi-
 xus fuit in ligno salutifere crucis.
 Non tamē separata fuit aliquo mo-
 do a terra nostre humanitatis alti-
 tudo nature diuinitatis. Et ideo di-
 xi q; licet in altum esset eleuatus a
 terra: tamen non erat separatus ex
 vniōne dei atq; humane nature.
 Nemo quippe poterat incedere su-
 pra pontem istum vsq;quo nō exti-

tit in altum eleuatus. Et ideo dixit
 ipse. Si exaltatus fuero a terra om-
 nia traham ad me ipsum. Ego ve-
 ro considerans q; alio modo melio-
 ri trahi non poteratis: a mea pater-
 na caritate solūmodo motus vobis
 eum transfusi super ligno salutife-
 re crucis eleuandum et exaltandum
 faciēdo de corpore suo quandam
 incedem i qua fabricaretur huma-
 ni generis filius auferēdo sibi mor-
 tem et ei vita gratie restitueretur.
 Et isto modo trahit ad semetipsum
 omnia dilectionem inextimabilem
 ostēdēdo vobis: q; cor hominis agi-
 lius trahitur amore q; alio modo: et
 ipse vobis maiorem amorem osten-
 dere non poterat q; vitam pro vo-
 bis exponere. violēter igitur homo
 trahit ab amore nisi forte propter
 ignorantiam et ingratitude eorū
 omnino rennerit atq; resistantiam
 damnabilem adhibuerit dixit er-
 go q; si exaltat⁹ esset a terra omnia
 traheret ad se: et ita verum est: hoc
 autem intelligi potest dupliciter.
 vno modo q; hominis attractio cor-
 de per affectum amoris vt iam di-
 ctum est: etiam anime potentie ce-
 tere sunt attracte: vs memoria in-
 tellectus atq; voluntas. Congrega-
 tis igitur et vnitis his tribus anime
 potentijs in nomine meo tunc om-
 nia que facti actualiter atq; mentali-
 ter attrahuntur et vniuntur in me
 per affectum amoris. Ideo sunt mi-
 hi valde grata pariter et accepta q;
 sunt in altum erecta sequendo dile-
 ctionem igniseram vniuersi filij

Tractatus.

mei. Itaq; verū est quod ait: si eral-
tarius fuero a terra omnia traham
ad me quia videlicet attracto cor-
de cum anime potentis opera cum
era similiter attrahuntur. Secun-
do modo potest intelligi quoniam
omnia creata sunt in obsequium ho-
minis et non homo propter alias crea-
turas: imo propter me solummodo
videlicet vt mihi seruiat et affectus
se me diligat et toto corde suo. At-
tendat ergo q; homine sicut dicitur
est attracto cetera sunt attracta vti
omnia creata sunt propter ipsum su-
it igitur expediens q; iste pons in
altum erigeretur et q; haberet et-
iam in se scalas vt agilius ad ipsum
ascendere valeretur.

Quibus lapidibus iste pons est
muratus: vnde qui per pontem tra-
sit omnino saluus est qui vero tran-
sit per fluitium vadit ad mortem.

Capit. xxvij.

Liste pons constructus est ex la-
pidibus vt venientibus im-
bribus viatores nullo modo prepe-
diantur. Nosti qui sunt isti lapides
proculdubio sunt reales et vere vir-
tutes. Qui lapides ante passionem
vntigeniti filij mei murati non erāt.
Ideo viatores impediebantur in tan-
tum q; nemo peruenire poterat ad
terminum ad quem ego creaueraz
et 33 quantumcumq; per viam virtu-
rum ambulare conarentur. Celum
adhuc omnino clausus erat: claus
n. sanguinis preciosi filij mei dilectis-

simi mundum illud appertierat. p̄sa
uia quoq; diuine iusticie nō admit-
tebat aliquem pertransire. Sed ex
quo lapides isti supra corpus ipsi
vntigeniti filij mei de quo tibi dixi
me fecisse pontem dolati fuerunt at
q; conuasi. postmodum ipse mura-
uit et fabricauit calcem ad mura-
dum conspergendo suo precioso san-
guine: que casta creta cum igne di-
lectiōnis immense fortitudinez ha-
buit inertissimam vigorem diuini
saris eterne. Cum potentia mea sa-
pides virtutum murati atq; con-
structi sunt super eum: quia nulla
virtus est que non erit in eo p̄-
bata: et ab eo virtutes omnes habet
vitam et efficaciam. Et ideo nemo po-
test habere virtutem aliquam que
vite gratiaz exhibeat nisi solum ab
eo videlicet suam sequendo doctri-
nam atq; vestigia. Ipse murauit at
q; plantauit virtutes tanq; viuos
lapides in edificio: firmavit et costru-
xit proptio sanguine suo vt omnes
fideles expedite transire valeant abs-
q; timore seruitutis eunq; pluuie
diuine iusticie quia misericordia pre-
uenit. Que misericordia de celo de-
scendit in incarnatione dilectissimi
filij mei. Cum quia clauis celum fuit
apertum. Solummodo cum clauis
sui preciosi sanguinis. Itaq; videre
potes hunc salutiferum pontem et
constructum atq; muratum ac et-
iam coopertum ineffabili misericor-
dia. Super quo viridarum ecclesie
sancte velut apotecha consistit in
qua panis vite ministratur esurienti

tibus & sanguine precioso scientes
 habundantissime potantur ne via/
 tores atq; peregrini veluti scissi desi/
 ciant in via. Et ex hoc ordinant af/
 fectiosa mea paterna caritas vt vo/
 bis corpus atq; sanguis vniuersitatis
 filij mei quotidie ministraretur qui
 verus deus & verus est homo. Cum
 vero pertransieritis pontem perue/
 nietis ad iannaz que tamen ianua
 idem est & pons per qua omnes vos
 indubitanter oportet ingredi. vnde
 dixit in euangelio. Ego sum via ve/
 ritas & vita: qui vadit p me non am/
 bulat in tenebris: sed habebit lumē
 vite. Et alibi dixit idem. Nemo ve/
 nit ad patrem nisi per me. Et ita se
 veritas habet. Nam est via veritas
 & vita. Et si bene meministi taz tibi
 monstrari q̄ ē via sub forma pontis.
 Et qz necum est vnum qui suz eter/
 na veritas etiam idēz est v3 eterna
 veritas: qz qui sequitur eum in ve/
 ritate perambulat. Est insuper ve/
 ra vita qz qui sequit veritatem istā
 vitam gratis recipit: neq; fame pe/
 rire potest qz veritas se vobis exhi/
 buit in cibum: neq; potest in tene/
 bris ire qm ipse vera lux est omnes
 hominem illuminans omni menda/
 cio priuatus: imo cum veritate sue
 lucis irritauit & ad nichilauit omni/
 no mendacium aduersarij euz quo
 deceperat eū. Quod vtiq; diaboli
 mendacium iter ad celum vobis ir/
 rupit veritas vero reparauit: illud
 vt iam viri fabricando precioso san/
 guine suo. Igitur omnes qui viam
 istam in veritate secūtur vtiq; sunt

veritatis alumni qz veritatem imi/
 tantur & per portam veritatis in/
 trantes ad mare pacificum vni/
 tum cum hac eterna veritate por/
 ta pariter & via felicissime perue/
 niunt. Qui vero declinat & om/
 nino tenuit hanc viam saluberr/
 mam ambulare: vadit infra per flu/
 minis alueum. vbi non est via con/
 structa lapidibus: sed aqua proce/
 osa decurrens. Et quia nullum est
 sibi sustentaculum siue subsidium nul/
 lus inde transire pot quin ab aqua
 submergatur atq; suffocetur. Tales
 proculdubio sunt huius mundi ve/
 licie: status & oblectamenta sue va/
 nitaz eo qz affectus hominis super/
 vno & angulari lapide non est col/
 locatus: imo verius in creaturis &
 alijs vanitatibus est extra me posi/
 tus illas inordinate amando atq;
 possidendo: similitudinem habent
 cum aqua quotidie recurrenti. Si
 iniliter & homo vna currit euz illis
 singularis diebus infalibiliter vnam
 dictam agit ad mortis terminum
 properando. vellet vtiq; semetipm
 conseruare ne curreret ita vna cum
 rebus quas diligit. hoc autem est
 eis penitus impossibile: quia neq;
 se: neq; sua multo tempore conser/
 uare pot. Statutum est. n. homini/
 bus indubitantissime semel mori:
 etiam ea que possidet necessarium
 est domino relinquere. Quia vel ip/
 se per mortem auferretur eis: vel
 illa per ordinationem sine permis/
 sionem meam auferetur ei. Isti me/
 dacium imitantur: ideo merito filij

Tractatus.

diaboli nominari vnt qui mendax est et mendacii pater. Et qz transeit per mendacii portam eternam incl dunt iustissime damnationez. Nunc autem ostendi tibi veritatem atqz mendacium v3 viam meam que veritas est: et viam diaboli que mendacium in se continet.

Quomodo per viam dei v3 per pontem istum ac etiam per viam contrariam v3 per flumen cum labore transitur. *Capl. xxviij.*

Lste sunt due vias: sed per vtram qz cum difficultate transitur. Attende diligenter hominis ignorantiam et affectatam eius cecitatem qui viam habens expeditam atqz salutarem: vult ambulare per flumen ad interitum. Via vero mea tante consolationis est electis meis ambulanti- bus in ea qz omnis amaritudo efficit eis valde dulcis et omnia p- dera lenissima. Qui licet adhuc habitent in corpore tenebroso lumen inueniunt: atqz mortales existetes vitam inueniunt imortalem degustando per amoris affectum cum lumine fidei veritatem eterna: qz p- mittere refrigerium inextimabile ceteris qui fideliter amoris mei laborant valde namqz sum liberalis et gratus atqz iustus unicuiqz retribuens iuxta merita sua. Quare nullum malum est impunitum nec aliquid bonum aliquando remanet irremuneratum. Jocunditatem vero quam habet ambulans in veritate: per vi-

am istam lingua tua narrare non valet: nec auris audire: nec oculus videre pro eo qz etiam in vita presentis participando gustat illud ineffabile bonum quod ei preparatur in vita durabili. Ergo vere stultus est ille qui bonum huiusmodi recusat: et potius eligit in hac vita miserabiliter aram inferni gustando recipere tendendo per viam fluminis in qua cum angustiolo labore perambularet absqz refrigerio vel aliquo bono: qz propter eius culpam et iniquitatem est omnino priuatus me qui sum eternum atqz summum bonum. Ergo rationabiliter vos electi mei statis in amaro dolore cordis propter offensas quas licite ab homine recipio et ex compassione sue vanabilis ignorantie cum qua me grauiter offendit in detrimentum imo damnationem anime sue. hoc. n. a vobis accepto gratanter et ita volo vos agere. Nunc vero vidisti atqz comprehendere potuisti qualitatem et dispositionem huiusmodi salutiferi portis ad declarationes eius quod tibi dixeram qz pontem humano generi feceram ex vnigenito filio meo. Et ista veritas est aperte tibi patefacta vt iam dictum est.

Quomodo iste pons cum ascendisset ad celum die ascensionis non tamen se a terra separauit.

Capl. xxix.

Postquam autem vnigenitus filius meus ad me rediit quadrage-

gessano die post eius gloriosam re-
 surrectionem iste pons eleuatus est
 a terra: v3 a conuersatione corpora
 li mortalium 2 ascendit i celum vir-
 tute diuina sedens ad dexteram patris
 eius eterni prout angelus ip-
 sa die ascensionis eius discipulis ait
 qui mente suspensi stabant et eo q
 eorum corda in celum ascenderant
 vna cum ipso filio meo dicēs. Non
 expedit vt hic ultra moremini qm̄
 iste dominus vhs ascendit in celum
 2 sedet ad dexteram eterni patris.
 Cum ascendēs in altum ad me cor-
 poris suo redisset: q3 nunq̄ ex vniu-
 ersitate discessit: ego nisi magistrū opti-
 mum humano generi: v3 spiritum
 sanctum qui venit cū potētia mea
 2 cum sapientia verbi mei pariter 2
 cum clementia suamet: v3 eiusdem
 spiritus sancti. Qui spiritus vnum
 ē mecum 2 cum vnigenito meo. vn-
 de confirmant vīam atq3 doctri-
 nam quam ipsa mea veritas in mū-
 do reliquerat 2 aperte docuerat. Et
 ideo licet humana conuersatione di-
 scesserit a mundo: remansit ibi salu-
 terrima doctrina sua pariter 2 ve-
 re virtutes que sunt velut vniuersi-
 tates fundati 2 constructi super ip-
 sa doctrina sua que vobis est certis-
 sima via facta pro salute mundi ab
 isto ponte glorioso. prius ipse cepe-
 rit vīam istam inchoare conuersanti-
 bus virtutibus dādo vobis doctri-
 nam istam exemplo 2 opere magis
 p̄ verbo imo plus incepit opere fa-
 cere q̄ verbo docere. Doctrinaz hu-
 iusmodi clemētia sancti spiritus va-
 lide confirmant: mentes discipulo-

rum virtuose roborando vt annun-
 tiarent atq3 constantissime fateren-
 tur in vniuerso mundo veritatem
 2 vīam istam doctrinā: v3 vhs chri-
 sti filij mei publice mandum argu-
 endo v3 suis insusticijs atq3 falsis iu-
 dicijs de quibus alias apertius ti-
 bi p̄adam. Ista vero volui tibi nar-
 rare ne forsitan in mētibus aliquo-
 rum error valeat exoriri dicentū.
 Ap̄te fatemur q3 de vhs christi cor-
 pore factus est humano generi p̄s
 ex vnione nature diuine cum huma-
 na: sed iste pons ascēdit in celum di-
 scedens a vobis. Ipse vobis erat ap-
 tissima via salutis efficacissime vos
 docendo veritatem 2 omnes virtu-
 tes verbo pariter 2 exemplo. Nunc
 autem vbi possumus exemplum i-
 tueri vel vīam inuenire? Respondeo
 talibus. lucidissima doctrina sua cō-
 firmata fuit a spiritu sancto p̄ apo-
 stolos: in sanguine declarata marti-
 rum innumerabilium: lumine san-
 ctorum doctorum illuminata: quā
 apertissime declarant 2 publice cō-
 fitentur. Ex hac etiam euangelice
 spiritu sancto repleti vobis fidē ple-
 nissime faciunt etiam per publicuz
 instrumentum. Omnes apertissi-
 muz 2 acceptabile testimonij exhibi-
 bent in corpore mistico sancte m̄ris
 ecclesie christiane veritati veluti lu-
 cerna clarissima super candelabro
 posita vt vīam veritatis ostendant
 que vere conducit ad vitam. Et illā
 non solum verbo docuerunt imo p̄
 experientiam in semetipsis apertis-
 sime demonstrant. Itaq3 quicunq3
 voluerit vti ratione salubriter de ta

Tractatus.

si veritate potest informari nisi voluerit ab amore proprio damnabiliter excecari. Indubitanter ergo noueris q̄ uerissima sua doctrina remansit in mundo ueluti nauis tutissima ut animas eruat a proceloso mari et incolumes adducat ad felicissimam portum eterne salutis. Itaq̄ prius humano generi feci p̄d̄tem ex uirginito filio meo actualiter in mundo conuersando cum hominibus. postea uero ab actuali conuersatione sublato remansit in mundo loco pontis uia saluberrime doctrine sue que doctrina condita est a potentia mea cum sapientia dilectissimi filij mei et cum clementia sancti spiritus. Potentia dat uirtutem omnibus imitantibus huiusmodi uiam: sapientia uero eis lumen infundit ad agnoscendam ueritatem et amor infunditur a spiritu sancto qui penitus auferit ab antiqua proprio amorem sensitiuum et solum modo remanet amor uirtutu. Quo libet ergo modo siue per actualem in mundo conuersationem uel per doctrinam ueraciter ipse uia ueritas est et uita. Que uia est ille pons qui uos adducit ad celestem altitudines. Et hoc exprimere uoluit ubi dixit. Erui a patre et ueni in mundum: iterum relinquo mundum et uado ad patrem et ueniam ad uos etc. Quasi ut ait pater meus me misit ad uos faciendo me pontem uerum ut incolumes euadatis a sinu damnationis et peruenire possis ad uiam eterne salutis. postea subiecit. Non uos relinqua orphanos

uado et ueniam ad uos et mittam uobis paraclitum. Quasi dicat. Ego uadam ad patrem et ad uos ueniam q̄ uis spiritus sanctus adueniens qui paraclitus dicitur apte uobis ostendit me uiam ueritatis in uobis confirmando uerba salutaris que uocui uos. promittendo se rediturum uerum dixit q̄ spiritus. uenit cum potentia mea cum sapientia filij mei et cum clementia eiusdem spiritus sancti: uides ergo q̄ rediit non quidem actualiter sed ex uirtute: sicut tam dixi fortificando et illuminando uiam doctrine sue. Que uia deificere non potest neq̄ uolenter auferri uolentibus eam imitari et per eam ambulare: q̄ stabilis atq̄ firmissima procedens a me qui sum immobilis et non mutor. uirtutiter ergo debetis per istam uiam ita saluberrimam ambulare sine quacumq̄ tenebrosa nube sed cum lumine filij dei que p̄ principali uestimento uobis exhibetur in sancto baptismo. Nunc ostendi tibi plene declarando pontem actualem atq̄ doctrinam que unum est cum ipso ponte. Et ignorantibus ostendi quis uia huius patefecit in ueritate et ubi morantur illi qui docent eam narrando q̄ erant apostoli euangeliste: martires: presbiteros atq̄ sancti doctores et corpore mistico sancte matris ecclesie: ueluti lucerna splendida collocati. Itē ostendi quo uenies ad me rediit ad uos non corporali presentia sed uirtute spirituali uis adueniente spiritus sanctus super apostolos et alios fideles discipulos. Quia cum presentia sue manifestata non ueniet ultra: nisi cum uisita die

auditi veniet i maiestate sua z vni
na potestate mica indicat ur^o orbē:
vt electos i aia cū suo corpore p la/
boribus eoz eterna mercede remu
neret. Reprobos ūo qui male vine
re decrenerūt i mūdo cū demonib⁹
in inferno ppetuo cruciandos igne
p dēnet. Nunc ego veritas eterna ti
bi mōstrare volo qđ antea tibi pmi
si v3 illos qui ābulant i pfecte z eos
qui vadūt pfecte: alios ēt qui sunt i
pfectiōe magna z qualiter ābulant
Insup z iniquos hōies qui cuz suis
iniquitatibus eligūt voluntarie se/
metipso i flumine suffocare inde p
uenientes ad eterna supplicia. Ex/
horroz ergo vos electos atq; filios
meos carissimos vt vadatis ad pō.
tem qm̄ illa ē via veritatis atq; sa/
lutis z non iſra per sumū qm̄ illa ē
via p ditionis z mēdatij p quā am
bulant iniqui peccatores de quib⁹
i pnti narraſ tibi dispono. Isti sunt
illi peccatores p quibus ego vos af
fectuose deſco: vt assidue me roge
tis p salute quoz a vobis exigo su
dores atq; lachrimosas oratiōes vt
eis impendam vt opto misericordi
am gratiosam.

Qualiter anima stupefacta mi/
sericordia dei multa vōa narrat hu
mano generi pcessa. Capl. xxx.

Inc h anima vniū caritate
multū inflama ta quasi tanq;
ebria n videbat q semetipsaz i se cō
tinerē poss; q stabat i ppectu dei ve
lut atrōia z abſorta diceo: o vniū
misericordia z eterna bonitas q vif

simulas ita libēter z opis iniquita/
tes creaturaz tuaz: ego n admiroz
si de pueris peccatoribus ad te re/
deūtib⁹ dicis. Ego nō ero memoz i
iuriar; quas mihi fecisti. o stupen
da misericordia penitus icrtinabi
lis ego n valde sum admirata q ita
dicas illis qui peccata declinant z
abhorrent ad te redcūtes hūllī cor/
de qn loquēs ita de illis qui sic ere/
cta cernice te suis iniquitatib⁹ quot
tidie psecunt. Ego dicis volo q me
pro illis affectuose rogez vt ego eis
miam impēdā vt opto. o misericor
dia icōpzhēfibilis q de sinu eterne
deitaz egredit: q potētia tua guber
nas vniversuz orbēi tua misericor
dia creati sum⁹: in tua misericordia
recreati sumus i sanguine xpi xpi
vni nre: tua misericordia nos i quo/
libet ope bono glose pseruat. Misericor
dia tua fecit z ordianit vnige
nitū i ire vnellū i ligno scissimo cru
cis cum morte. Tūc vita pugnauit
acerrime cū morte z ecōneris mors
aduersus vitā. Sz vita gloriose triū
fauit de morte peccatoz nroz z ibi
mors huiusmōi pēpta fuit i tali cō
fictu. Mors ūo culpe nre corpora/
lem vitā abstulit agno totali. i ma
culato. Quis ergo fuit in tali bello
vict⁹: pculdubio mors. Et hoc vñ p
cessit: Solū a mīa tua. Misericordia
tua vitā naz exhibet atq; lumē val
de salutifex q mēdāte cleūtia tua
cognoscit i oib⁹ creaturis v3 i iust
z i peccatorib⁹. In celi sublimitate
mīa tua respēdet v3 in scīs tuis. Si
pſidero terrā misericordia tua sup
pabundat. Etiam in tenebris infer

Tractatus.

nalibus habitat ipsa misericordia tua non inferendo reprobus tantas penam quantum habere meruerunt. Cum ineffabili misericordia tua mitigas gratiose rigorem diuine iusticie. Ex pura misericordia loti sumus a sordibus peccatorum in sanguine filij tui pretioso. Quod etiam ex ipsa misericordia voluisti cum tuis creaturis licet in mundis conuersari super terram. Tuus etiam vnigenitus infans tuas ex ingenti dilectione videtur. Non enim sufficit incarnari sed etiam ex immenso desiderio nostre salutis vtilissima morte mori decreuit. Nec etiam hoc apparuit ei sufficere sed etiam descendit in limbum inde liberando patres antiquos qui tibi virtute seruierunt vt in eis tua veritas misericorditer impleretur: eo quod eterna tua bonitas eternam promissam valde gratiose promissit omnibus tibi seruientibus in veritate. Ideo descendit in limbum vt eos a tenebroso carcere liberaret et eis fructum laborum suorum habundantissime largiretur. Iterum attente considero quod misericordia tua coegit humano generi etiam ampliora concedere nobis in cibum exhibendo corpus et in potum sanguinem vnigeniti filij tui ne nos infirmi desicceremus in via et veluti imemores et ignorantes obliuioni daremus excellentiam beneficiorum tuorum. Ideo singulis diebus in altari nobis offertur atque presentatur iugiter in corpore mistico sancte matris ecclesie. Quis obsecro te coegit et indurxit ad hoc: solummodo tua beni-

gna misericordia. o misericordia ineffabilis in tua consideratione deficiat et in ea cor meum omnino suffocatur. vnde cumque nanque me verto non inuenio nisi misericordiam. O pater eterne digneris obsecro gratiose parcere paupertati et ignorantie mee quod loqui presumpsi coram altissima maiestate tua. Sed amor humilissime tue misericordie me redat excusatum in conspectu patris eterne benignitatis.

De indignitate transuentium per flumen versus sub ponte quorum anima vocatur a domino mors arbor que radices habet in quattuor vitiis. Capit. xxxi.

Postquam anima cor summi altitantum in dei misericordia verbo suo dilatauerat humiliter erectabat atque pelebatur vt promissio sibi facta effectualiter impleretur. Unde resumendo verba sua dominus ait. Carissima filia: quedam quod gustandam illam exhibui tibi preferim in verbo quod ego tibi protulsi dicens: isti sunt illi peccatores pro quibus vos affectuose deprecor vt me quotidia rogetis. Sed indubitatissime noueris quod absque comparatione valde maior est erga vos misericordia mea quam tu videri possis quod videre tuum est imperfectum atque finitum sed misericordia mea perfecta est et infinita. Itaque definito ad infinitum nulla proportio siue comparatio datur. Voluit quod misericordia

cliam istam aliquantulum intelli-
gendo gustares vna cum hominis
dignitate de qua tibi dixi vt aper-
tus agnoscas et intelligas iniquo-
rum hominum in dignitatem atq;
crudelitatem qui potius ire volunt
infra per flumen eterne damnatio-
nis q̄ per pontem exoptade salutis.
Igitur apertui oculum intellectus
et videbis istos qui voluntarie suffo-
cant in flumine semetipsos et confi-
dera diligenter inquam indigni-
tate atq; miseriam ex culpa propria
deuenerunt. Ipsi principaliter esse
eti sunt imbecilles et egroti. Et hoc
accidit eis ex quo mortale peccatum
in corde conceperunt et postmodum
opere perficiunt unde gratie vitam
amittunt. Et accidit eis veluti ho-
mini mortuo qui nullo membro suo
potest vti neq; per semetipsum ali-
quo modo mouere nisi quantum ab
aliquo mouetur. Sic isti qui sunt in
flumine submersi mortui sunt ad gra-
tiam atq; suffocati sub aquis amo-
ris inordinati deliciarum vite pre-
sentis. Et ex mortui sunt vt dixi me-
moriam minime retinet in se benefi-
cia mea q̄ sibi gratiose concessi. Ocu-
lus intellectus videre nequit veri-
tatem meam ex eo q; sensus est om-
nino mortuus est vs intellectus ni-
hil ultra sibi proposuit i obiectum
nisi se cum amore proprio sine sensa-
tione. Et ideo etiam voluntas mor-
tua permanet quo ad voluntatem
meam q; non amat nisi que mortua
sunt. Ex tunc igitur his tribus anti-
me potentis omnes operationes ei⁹
actualis et mentales proculdubio

mortue sunt quo ad gratiam nec vi-
lo modo se tueri potest homo per se-
metipsum ab inimicis eius q; nisi
per me fuerit gratiose adiutus adiu-
uare se nullatenus valet. verum est
nihilominus q; dum iste mortuus est
in tempore viuens in corpore mor-
tali qui solū modo liberus habet ar-
bitrium a me subsidium in verita-
te postulando ipsum adiuuare pro-
mitto sed vt dixi per semetipsum ad-
iuuare se non valet. Ipse factus est
sibi met ipsi molestus et impotabi-
lis. Et exoptans isti mundo cū am-
bitiōne dominari subiugatur a de-
minio peccati quod omnino nihil est.
peccatus est solūmodo priuatio gra-
tie. Sicut ergo cecitas nihil est nisi
priuatio luminis ita peccatum om-
nino nihil est. Et ipsi sunt effecti ser-
ui atq; mancipia peccati. Ego crea-
ueram eos veluti arbores amoris cū
vita gratie quā obtinuerunt in san-
cto baptismo et ipsi semetipsos fece-
runt arbores eterne mortis q; mor-
tui sunt ad gratiam. Nihilquid agno-
scis vbi radices ista detestabilis ar-
bor habet? In elatide superbie quā
amor proprius valde perniciose so-
uet atq; pernitiōse nutrit. Medul-
lum eius est impatientia: sed stilus
est indiscretio. Ista sunt quatuor vi-
tia principalia q̄ penitus occidunt
animas eius de quo tibi dixi q; erat
arbor mortis qui in se vitam gratie
non habuit. Insuper infra victam
arborem nascitur atq; nutritur vnus
vermis conscientie qui dum homo
viuit in peccato mortali cecatus est
ab amore proprio et ideo modicum

Tractatus.

Mum aduertit. Fructus autem huius arboris omnino mortiferi sunt ex eo quod venenatum humorem attraxerunt a radice superbie. vnde miserabilis anima repletur ingratitude: postmodum inde succedunt omnia mala sibi. Quia si grata fuisset agnosceret innumerabilia beneficia mea et ita me diligeret. Agnosceret etiam semetipsam atque fragilitatem propriam et in hoc humilaretur: et in dilectione mea consisteret. Sed ipsa velut ab ignorantia cecata conata applicare se fluio decurrenti: nec aduertit quod aqua festinat in suo cursu nec cum expectat.

Quomodo fructus huius arboris varij sunt veluti peccata varia sunt. *Capitulum xxxij.*

Noueris quod tamen varij sunt huius arboris fructus qui mortem inferunt quantum existunt varia genera peccatorum. Aliquos videlicet potes esse cibos animalium in mundorum prout illi sunt qui stare delectantur in fetore luti tanquam in mundissime sues que se circumvolant in luto carnalitatibus animam cum corpore vanabiliter inquinantes. O anima miserabilis et ignominiosa ubi nobilitatem atque dignitatem qua te gratisce votant colocalit: Creaueram. n. te sororem angelorum: ex tua vero miseria nunc es velut animal imundum ita fetidum et abominabile quod non solum ego qui sum excellentissima puritas verum etiam aduersarij demones quorum

te fecisti seruum hanc imunditiam abhorrent. Nulla transgressio est in conspectu meo ita detestabilis et que tamen auferat homini lumen intellectus ut est ista peccatrix contra naturam. hoc etiam infideles philosophi cognouerunt non ex lumine gratie quod carebant: imo solum ex instinctu naturali et ne suus intellectus obscuraretur. Ab hac imunditia continenter vivebant ubi in suo studio magis essent illuminati. Insuper a se diuitias eiecerant ut illarum excogitatio sollicita corda sua non occuparet et a studio retardaret. Non agit ita christianus ingratus et ignorans qui voluntarie gratiam amittit ex culpa sua.

Quomodo fructus aliquorum est auaritia et de malis que procedunt ab illa. *Capitulum xxxiij.*

Fructus aliorum quod nondum est ex terra. Isti sunt auari cupiditatis et usurarij. Tales directe faciunt veluti culpa que quotidie de terra nutritur usque ad mortem: profusa vero nullum omnino remedium inuenire possunt. Isti cum auaritia sua meam gratiosam liberalitatem et temporis diuitias contemnant quod tempus a me libere concessum proximis suis cum sua cupiditate vendunt. Ita faciunt usurarij: veluti crudelissimi suos proximos inra se conantur expoliare ex eo quod obliuioni tradiderunt opera misericordie mee. Quia si memores essent procedendum non essent ita crudeles anime prope neque proximo suo imo prope

misericordia virtuosè viuendo fruerè
 tur atq; proximo suo caritative sub
 uentirent. Quot & quanta mala in
 giter ab ista nequitia procedunt.
 Oriuntur. n. homicidia: furta: rabi
 ne: prodiitides: illicita lucra: cordis
 impietas & iniusticia contra proxi
 mum. Cum his & alijs iniquitatib⁹
 eorum occidunt animam suam faci
 entes ipsam diuitiarum atq; mamo
 ne seruaz: vnde dissipant vtilia
 precepta mea. Tales nullum omni
 no diligunt nisi propter vtilitatem
 propriam. hoc vitium a superbia p
 culdubio procedit atq; superbiam
 nutrit & fouet. vnum ab altero pro
 cedit q; secum habet reputationem
 propriam & illico peruenit in aliud
 vitium. Et ita de malo procedit in
 deterius ex detestabili superbia q
 semper elata reputatione sui proce
 dit: hinc et qda valde pestifer ignis
 oritur obscurum ex se fumum vani
 tas cordis & inanis glorie mendose
 produciens. vnde cum falsitate fre
 quentissime gloriatur in illis a qui
 bus alieni sunt. hec est vna radix q
 ramos aliquos in se continet quo
 rum principalis est propria reputa
 tio: vnde libido dominandi proxi
 mo suo procedit & in omnibus illo
 maior apparere desiderat. Ideo nō
 habet in corde simplicitatem: sed est
 duplicitate sicut cum omnibus am
 bulat: vnum verbo demonstrando:
 & oppositum corde retinendo. Et vi
 litate propria non veretur occulta
 re veritatem impudentissime profe
 rendo mendacium. hinc etiam ori
 tur inuidia quedam parturie no ver

mem vntus a quo iugiter anima sua
 consumitur neq; permittit eum ali
 quo bono suo vel allicto leto corde
 gaudere. Istis miserrimi tot in/
 quitatibus inuolati quomodo pan
 peri proximo suo subuenient exhi
 bendo ei de substantia propria qua
 do rape non desinunt a linea: Quo
 modo purgabunt immundam ani
 mam ab immunditia sua: quando
 mundam animam in fetibus im
 munditie submergunt. Nam ali
 quando sunt ita bestiales q; filijs at
 q; filabus vel alijs attinentibus in
 quocunq; gradu non desistant sed
 etiam cum illis immunde multas
 iniquitates operantur. Nihilomi
 nus a misericordia mea clementer
 expectatur & non iubeo terre vt vi
 uentes eos absorbeat & huiusmodi
 culpas emendent. Quia non opto
 mortem peccatoris: imo potius vt
 conuertatur & viuat. Sed isti mis
 ri quomodo vitam corporalem in
 salutem animarum exponēt quan
 do renunt etiam vilem tempora
 lem substantiam expenderet. Quo
 modo proximo suo dilectionem as
 sectuosam impendent quando pro
 ximum ipsam ex inuidia lacerant.
 Quia vitia detestabilia que celum an
 te vultum eius prosternunt. Celum ip
 sam voce quia fecerant ipsam tan
 qm celum vbi per gratiam habitaf
 delectabar celando me infra eam ibi
 mansionem eligendo per affectum
 amoris. Nunc autem heu tanquam
 adultera talis anima discessit a me
 creaturas amando plusquam me:
 immo de se quem fecit idolum:

Tractatus.

z deū: me vero persequitur cum va-
rijs iniquitatibus eius atqz multis
generib⁹ peccatorum: h̄ autem om-
nia facit qz velut ingratiſſima bene-
ficiū effuſi ſanguinis yhu chriſti
filij mei cum extimabili caritate re-
nuit ex cogitare.

Qualiter aliquorum qui ſtatuz
terrene dominationis occupant in-
iſtice fructus eſt. *Capl. xxxiiij.*

Hij quoqz ſunt qui pretertu-
ti ſuperbia caput erigūt in quo ſta-
tu verilum iniuſtice geſtant erga
me deum ſuum contra proximum
atqz ſemetipſos iniuſticiam exerce-
tes. Erga ſe nāqz procedunt iniuſte
quib⁹ ſibi met virtutij debitum nō im-
pendunt mihi vero ſubtrahunt ho-
noris z glorie debitum quod nomi-
ni meo iugiter offerre vnt vt obli-
gantur imo veluti ſures auferunt
a me quod eſt proprie meum z an-
cille ſue ſenſualitatis attribuunt. Ita
qz cōmittunt iniuſticiam erga me
pariter z erga ſe tanqz ignorantes z
excecati ab amore proprio nō agno-
ſcendo me in ſemetipſis. prout acci-
dit illis iudeis atqz phariſicis qui p-
pter inuidiam z amorem proprium
excecauerunt ſemetipſos z ideo nō
agnouerunt veritatem v3 vnigeni-
tum filium meum. Ideo debitum
ſuum nullo modo reddiderūt igno-
rantes vitam eternam que tunc in-
ter eos erat vt ipſa veritas mea vi-
xit eis. Regnum dei eſt. Inter vos.
Ipsi vero qz lumine rationis care-

bant qd vſiqz perdididerant volun-
tarie quāntum in eis erat mihi ſimi-
liter z ei qui mecum eſt vnum debi-
tum abſtulerunt v3 honoris z glo-
rie. Quare veluti ceci tam execrabi-
lem iniuſticiam cōmiſſerunt ipſum
obprobriose perſequēdo crudeliter
vſqz ad mortem ignominio ſe cru-
cis. Similiter etia3 iſti valde culpa-
biliter. z iniuſte procedunt erga me
z proximum atqz cōtra ſemetipſos
abſqz miſericordia ſine diſcretione
quacunqz.

Quomodo per h̄ z alia plurima
quis incurrit in iudicium falſum.
Capl. xxxv.

Et hoc ergo z alijs defectibus
in falſum iudicium incidunt
vt in antea tibi clarius aperiā. Ipsi
quotidie ſcandalizantur in omni-
bus operib⁹ meis que ſunt omnia
iuſta z i veritate facta ſolum ex pa-
terna caritate procedentia. Etiam
hoc iniquo iudicio cum veneno ſu-
perbie pariter z inuidie calumnio-
ſe redarguebantur ab impijs opera
ſancta dilectiſſimi filij mei. Falſiſſi-
me nāqz dicebant. hic in virtute
belzebub eleit demonia. Sic huius-
modi peruerſi z iniqui fundati ſu-
per amore proprio imunditia pol-
luti: ſuperbia inſati: auaritia z in-
uidia putridi atqz corrupti ſibi met
ipſis per impatenciam importabi-
les: per cecitatem z ignorantiam in-
diſcreti cum alijs iniquitatibus qd
ipſi frequentifſime cōmiſerunt quot
tidie ſcandalizantur in me pariter

et in seruis meis mendose iudicando
 quod ipsi sicte virtute viuant. Et hoc
 accidit eis eo quod eorum omnino
 putridum est vnde procedit quod et
 am gustus est infectus et alteratus.
 Quare dulcia iudicant velut ama
 ra et conuerso. Similiter opera bo
 na iudicant esse mala et conuasio
 propter vitam eorum inordinatam
 opera mala iudicant esse bona. O
 recitas humana cur attendere ne
 gligis dignitatem tuam: Ab alitu
 dine namque dignissima descendisti p
 pter iniquitatem tuam ad statum
 infimum atque detestabilem. Domi
 num ego te feceram honorabilem:
 tu vero te fecisti seruum valde mi
 serabilem: eligendo super te domi
 num vilioris domini quod eligere po
 tueris vs peccati cuius te fecisti ser
 uum. Et ita factus es talis qualis est
 illa res cui seruis. Et quod peccatus ni
 hil est ergo tu nihil eo effectus qua
 rum ad gratiam. Abstulisti tibi vi
 tam et elegisti mortem. huiusmodi vo
 minium et vitam habuistis omnes
 ab vnginito filio meo de quo salu
 tiferum et gloriosum pontem ego se
 ci vniverso generi humano. Luz. n.
 esse serui diaboli vos omnino libe
 rauit ab ipsa seruitute sua. Ipsum
 vnginitum meum ordinavi fieri
 seruum ut vos a seruitute pessima
 liberaret. Imposui sibi obedientiam
 ut anhilaretur inobedientia per
 petrata per adam. Semetipsum hu
 militauit vsq; ad mortem obprobrio
 se crucis ut omnino superbia con
 funderetur. Omnia vitia sua sacra
 tissima morte destruxit ita quod nullus

in veritate dicere potest pro aliquo
 delicto non esse satisfactum neque i
 esse igni u. imo omnia fuerunt sa
 bricata punita et anhilata super eoz
 pore suo de quo tibi dixi quod feceraz
 ego quasi vnam incendem vbi talia
 fabricaretur. hominibus omnia re
 media prouidi ut si voluerit euade
 re possint valde facilliter eternaz da
 nationem. Ipsa vero sanguinez ista
 ita pretiosum vilspondunt ipsum
 conculcando pedibus affectus for
 dinati. Et hoc est iniustitia et iudici
 um iniquum et falsum de quibus ar
 guuntur: et etiam in die iudicij man
 dus arguetur. ut exprimere vide
 batur veritas mea dicens. paracleti
 tus autem quem misit pater in no
 mine meo ille mundum arguet de
 iniustitia et de falso iudicio. Tunc
 vero reprehensus erit ita quando spi
 ritum sanctus sup apostolos effudit.

De tribus reprehensionibus qua
 rum vna est continua. Capi. xxxvi.

Noueris carissima filia tres
 esse reprehensiones quarum
 vna fuit in aduentu sancti spiritus
 in discipulos ut iam dixi. Qui for
 tificati a potentia mea et illuminati
 a sapientia dilectissimi filij mei ple
 ne fuerunt edocti cum eiusdem san
 cti spiritus plenitudine qui est vnus
 meum et cum filio meo et per os il
 lozum apertissime mundus est argu
 tus cum doctrina mee veritatis. ip
 si ceteris sequaces eorum agnoscen
 tes veritatem quotidia mundum
 arguunt. hec est illa quotidiana re

Tractatus.

prehensio qua mundum arguo: v3
euz efficacia sacre pagine seruis me
is illum argumentibus. Nam a spiri
tu sancto linguarum suorum erudite si
unt atq3 diserte ad annuncianduz
veritatem meam: prout aduersarij
inimicus instruit atq3 disertus facit
in malum seruoium suorum linguas:
v3 eorum qui per fluium vadunt
ad mortem. Hanc ergo reprehensio
nem dulcem et acceptabilem ordina
ui mundo euz affectu magne pater
ne dilectionis in animarum salute.
Itaq3 nemo potest excusare dicēs.
Ego non habui docentem vel argu
entem q3 iam eis ostendi veritatem
aperte cognoscentibus virtutem et
vitium atq3 demonstrauī premiuz
virtutum et execrabile detrimentū
vitiuzum vt habeant in se timorem
et amorem sanctam cum displicētia
vitiuzum et amore virtutum. Insu
per ista saluberrima veritas nō ex
puit ostensa vobis per angelum ali
quem solummodo ne quis inaniter
excusaret se velit dicēs. Angelus equi
dem impassibilis est atq3 beatus et
offendere non valet neq3 sentire po
test molestias huius corporis prout
et nos. hoc ablatum est nec aliquis
opponere potest q3 monstrata fuit
ab vnguento filio meo qui vere su
it idutus vestra mortali carne. Sz
etiam virisq3 seruis innumeri qui
virtuose secuti sunt huiusmodi veri
tatem: qui siue quales vel vnde fue
runt: Proculdubio creature mor
tales et passibiles: vt estis vos cum
i impugnatione carnis aduersus spi
ritum a qua non fuit exceptus cōtra

apostolus precipians et electus pre
co meus et alij plurimi sancti qui di
uersis modis impugnati fuerūt ad
augmentum virtutum et corone.
Tamen ita nasci fuerunt in peccat
to sicut et vos eodem educati cibo.
Et idem deus in presenti tempore
sum sicut eram tunc. Neq3 mea ma
nus infirmatur et infirmari non po
test aliquo modo quin omnia que
volo possim. Itaq3 subuenire: et pos
sum: scio: volo: paternam caritate om
nibus a me subueniri postulantijs.
Tunc hō demonstrat aliquis a me
velle subueniri quando fluium egre
ditur et vadit per pontem viam at
q3 doctrinam imittando dilectissi
mi filij mei. Et ideo nullam excusa
tionem habent quoniam via demō
stratur eis et ingerit arguuntur: vn
de nisi se fecerint dum tempus
adeat in secunda reprehensione con
demnabuntur que fiet in vltima ex
tremitate: v3 in morte vbi iustitia
mea clamat dicens. Surgite mor
tuis eos ad gratiam atq3 morti cor
porali propinquas exurgens veni
coram iudice summo cum iniusti
cia et falso iudicio tuo: cum extin
cto lumine fidei quod vtiq3 succen
sum et ardens extraxeras a sacro ba
ptismate: in autem extinxisti cum
ventro superbie pariter et vanitate
cordis. Et his ordinasti tibi quoda
modo velum vnum: illud exponēs
ventis valde contrarijs tue salutē.
Tantum, n. proprie reputationis
augebas et nutricebas cum velo per
uersū amoris proprii. Quare velos

effine crebas per fluuij delicia-
rum atq; mundane prosperitatj vo-
luntarie sequendo desideria carnis
atq; temptationes diabolicas. Ip-
se nanq; diabolus cum velo tue vo-
luntatis inordinate nauigare te se-
cit per decurentem ⁊ mortiferum
fluuium ⁊ sic vna secum ad eterna
tarrara merito peruenisti.

De secunda reprehensione in qua
reprehenditur de falso iudicio ⁊ in-
iustitia. *Ca. xxxvij.*

Ista secunda reprehensio filia
carissima iaz est in facto quia
venit ad sue mortis extremitate
vbi non valet vltra remedium in-
uenire. Tunc. n. vermis conscientie
⁊ quo tibi diri q; erat excecatus amo-
re proprio icipit aperte videre. Na
iste in extremitate tali clare cogno-
scit euadere non posse manus meas.
vnde valde rodendo semetipsuz ar-
guit attendens ex defectu suo solū
modo se deductū ad huiusmodi mi-
seriam intollerabilem. Si tamen eti-
am tunc anima lumen haberet cui-
dam agnoscendo propriam ⁊ in ve-
ritate peniteret atq; doleret: non
quippe propter penam quam se vi-
deri incurrare: sed intuitu mei quez
offendit qui summa suz ⁊ eterna bo-
nitas adhuc inueniret in conspectu
meo misericordiam. Si vero mors i-
nferit cum absq; tali lumine: vel
absq; spe sanguinis vnguenti filij
mei: sed tantummodo cum verme
conscientie suz propria passione vo-
lendo magis de pena sua q; ⁊ meo

offensionibus indubitanter eterna
damnatione pnuictur. Tunc. n.
irremediabiliter a mea iustitia co-
ripitur tam de iniustitia q; de fal-
so iudicio suo. Et non solum in gene-
rali prout est vsus in omnibus ope-
ribus suis in mundo viuens impte-
sed etiam arguetur in particulari ⁊
iniustitia ⁊ de iudicio falso quibus
est vsus in hac extremitate sua: vj
iudicando falsissime: ponēdo ⁊ certi-
mando maiorem iniquitatem suaz
ineffabili misericordia mea. hoc est
illud irremissibile peccatum cui non
parcitur in presenti seculo nec in fu-
turo quia detestabili modo contem-
pnerē decreuit in extimabilem mi-
sericordiam meam. Nam amplius
ego detestor ⁊ abominor hanc vlti-
mam ei⁹ iniquitatem q; omnia pec-
cata sua que prius in vna commise-
rat. vnde noueris absq; dubitatio-
ne q; illa desperatio perfidissimi tu-
de displicuit amplius mihi simul ⁊
vnguento filio meo q; illa crudelis-
sima proditio sua. Itaq; tales acri-
ter arguuntur de falso iudicio suo
pro eo q; extimauerunt esse maio-
rem iniquitatem suam q; sit diuina mi-
sericordia mea. Ex quo postea cum
demonibus irremediabiliter eter-
na punitione cruciantur. Insuper
arguuntur de iniustitia p eo q; ma-
gis de suo detrimento volēt q; de su-
is offensis ⁊ me scio. Tūc. n. iniustis-
sime pcedūt ⁊ iudicant n̄ exhibēdo
mihi qd meū ē neq; sibi qd suam ē.
Mihi nāq; reddere debēt affectuosuz
amorem ⁊ amaritudinē atq; cōditio de
rā p̄tendō: cōfessōdo mihi pp̄ offēsis

Tractatus.

contra me factas & ipsi faciunt op/
positum exhibendo sibi met amorē
carnalis compassionis atq; dolorē
amarissime pene quam ex culpa cō/
missa p̄solātur. Igitur aperte pa/
ter eos iniurissime iudicare. vnde
merito de vtroq; vniuntur v3 de
falso iudicio pariter & iniusticia. Et
q; misericordiam meam ita cōtē/
pserunt erigente iusticia crucian/
dos eos ordinant vna euz serua cru/
delissima sensu' itatis eorum: & im/
pio demone cuius tirānidi se spon/
te submisserunt vt sicut infimul of/
fenderunt ita puniantur & exerati
entur infimul a ministris meis des/
monibus quos ordinauit iusticia
mea lictores ad puniendos omnes
iniquos.

De quattuor principalibus tor/
mentis damnatoruz que cetera sub/
secuntur. Capi. xxviii.

Nlla carissima nulli creata
lingua penas in felici us ista/
rum animarum enarrare sufficit.
Et prout ista tria sunt vitia princi/
palia: v3 amor proprius vnde pro/
greditur vana reuerentiā sue virtu/
tis & inde subsequitur elata supbia
cum iusticia falsa & alijs impijs & i/
mundis iniquitatibus que postea
secuntur: ita tibi dico q; quatuor in
inferno principalia tormenta recu/
piunt que cetera subsecuntur. Pri/
mum ē q; ipsi benefica visione mea
se priuatos esse conspiciunt ex cul/
pa sua. Et in hoc inextimabili pena
cruciantur & affliguntur intantuz

q; si possibile foret ipsi potius elige/
rent igne comburi videndo me q̄
omni cruciatu carere non videndo
me. Ista granissima pena c̄is inno/
uat aliam v3 q; vermis conscientie
rodit animam incessanter attente
p̄siderādo se priuatos visione' mea:
pariter & angelica conuersatione so/
lum ex defectu suo quem volunta/
rie contra me cōmiserunt vnde se
fecerunt demonum conuersatione
dignos & eorum horribili visione.
Lictorum aspercus omnem eis cru/
clatum mirabiliter augmentat at
q; duplicat. Et hec ē pena tertia. vñ
de sicut in visione mei sancti semper
erulant & cum inextimabili gau/
dio renouatur in ipsoz a anima fru/
ctus laborum quos in vita sua per/
tulērunt amore mei atq; displicen/
tia sui contemnendo semetipfos: sic
econuerso damnati miseri & infel/
ces iugiter innoantur in peccatis
atq; cruciatibus in aspectu demo/
num. Nam in omni visione se cogno/
scunt amplius & apertius q; cogno/
scūt q; solummodo propter iordina
tam propriam voluntatē se dignos
huiusmodi visibili conuersatione se/
cerunt. Et ideo vermis conscientie
validius ardendo atq; cruciatōdo ro/
dit nec vnq; aliquo tempore mori
sue rodere desinit. Tugetur etiam
eis amarissima pena q; demōes vi/
dent i propria figura que tm ē hor/
ribilis q; nullus hominum excogi/
tare posset. Et bene recolis quando
semel cum in forma sua tibi mon/
strauit quasi per scutum oculi: postq̄
ad sensus corporeos restituta fuisti

tu potius eligebas ire per unam vi-
am igneam vsq; ad vicem iudicij du-
raturam q̄ amplius cum intueri.
Nihilominus licet eum ita videris
in breuissimo spatio temporis ad-
huc ignorans quantum est horribilis.
Quoniam operante diuina iusticia
horribilius videtur ab anima tar-
sato deputata: plus vel minus pro-
ut erigunt infelicitium animarum
excessus. Quartum vero tormentū
ē ignis qui iugiter ardet consume-
re tamen nullo modo potest. Nam
anima non ē materialis que consu-
mi possit sed ē incorporea ideo non
deficit in esse suo. Sed erigente di-
uina iusticia sic ordinant q̄ igne di-
uinarum anime comburantur affli-
ctiue sed non consumantur: tamen
inextimabili pena semper affligun-
tur atq; cruciatur plus vel minus:
vt eorum demerita requirūt diuer-
simode iuxta diuersitatem iniqui-
tatum eorum. Ista quattuor princi-
palia tormenta plurima subieun-
tur euz intollerabili calore z inexti-
mabili frigore atq; lamentabili de-
tuz inauditio stridore. Sic igitur ir-
remediabiliter eterna damnatione
reprobi cruciantur qui post repre-
hensionem eis in vita sua factaz de-
falso iudicio z iniusticia. corrigere
se noluerunt vt tam dirē: nec etiam
in secunda reprehensione: vs; in mor-
te sperare voluerunt in me patrem
z in sanguine filij mei dilectissimi n̄
dolentes de culpa contra me comi-
ssa quannis de sua pena quam sub-
sequi culpam agnouerant.

De tertia reprehensione que fiet
in die iudicij. *Capit. xxxiiij.*

Nunc vero de tertia reprehe-
sione que fiet in iudicij die:
dum est vt aperte cognoscas quan-
tum excecatus z ignorans homo se
decipit ego declarabo te de reprehe-
sione tertia: vs; de generali z ultimo
iudicio in quo animabunt infelici-
bus augebitur z innotabitur ama-
rissima pena propter vnionem quā
cum suis corporibus habebunt euz
intollerabili reprehensione que ge-
nerabit eis verecundiam confusibi-
lem atq; ruborem inextimabilem.
Noueris ergo q̄ in nouissimo die iu-
dicij quando veniet vnigenitus filius
meus in excelsa maiestate sua: vt
orbem arguat z iudicet in potentia
diuina: non veniet velut pauperes
lus prout eo tempore quo natus ex
virgine fuit z in stabulo reclinatus
inter animalia: postea moriendo su-
per ligno crucis: vt malefactor ster-
uos latrones. Tūc. n. abscondi po-
tentiam meam in eo permittendo
ipsum velut hominem penas z ob-
probria tollerāf. Natura tamen di-
uina separata non erat ab humana
natura: s; ego permisi q̄ ipse penas
illas tolleraret vt verus homo vt
ordinate satisficeret iusticie diuine p
culpīs vestris. In hoc autem vlti-
mo iudicio non ita veniet: imo cum
potentia magna personaliter argu-
et z iudicabit vniversum orbem in
equitate ita q̄ in conspectu suo om-
nis creatura contremisec. Ipse ve-
ro iuste retribuet vnictiq; prout ē

Tractatus.

Vita sua operando promeruit. Re-
probi miserabiles et infelices ex aspe-
ctu iudicis huius tantum timorem
atque terrorem habebunt quod lingua
carnis exprimere non valet. Iusti
vero timorem habebunt non quip-
pe crucem sed filialem cum reue-
rentia et incertabili gaudio. Non
quod in se facies immutetur immuta-
bilis. non est nam est vultum mecum se-
cundum naturam diuinam ac eti-
am secundum naturam humanam ex quo
gloriosissime resurrerit a mortuis ipsius
facies est immutabilis: sed oculo re-
probi talis apparebit videbit. non enim
oculo terribili: et obscuro prout
habet in semetipso. Sicut oculus in-
firmus de luce solis non videt nisi
tenebras: oculus vero sanus videt
lucem valde gratam atque delectabi-
lem. Hoc vero non accidit ex velle
oculi sine varietate solis: imo solus et
defectu infirmantis oculi. Simili-
modo damnati videbunt in odio et
confusione tenebrosa non ex velle
oculi diuine maiestatis cum qua ve-
niet indicaturus orbem: imo proce-
det ex eorum iniquitate perfida.

Quomodo damnati non possunt
velle bonum aliquid vel optare.

Capitulum xl.

Tantum est odium quod ha-
bent isti miseri damnati quod ip-
si non possunt velle sine desiderare
bonum aliquid nec quotidie bla-
sphemantes. Causa vero propter qua
rati nequeunt bonum aliquid appe-
re patens est quia videlicet in mor-

te ligatur arbitrium liberum: unde
de postea nemo potest aliquid op-
meritorium operari. Ergo quicumque
quod moritur in odio eius gratia culpa
peccati mortalis erigente diuina iu-
stitia semper in odio perseverat ob-
stinatus in illis iniquitatibus in qui-
bus cum hora mortis inuenit quoti-
diane corrodendo semetipsum et au-
gendo sibi penam. Et precipue pro-
pter penas alicuius creature de cuius
damnatione fuit in causa: pro-
ut aperte cognosceret potes exemplo
diuini pulpitis in euangelio notati qui
peribat ex gratia lazari sui fra-
tris in mundo dirigit ut eis an-
nuntiaret amarissimas penas eius
ut illas euadere possent. Hoc autem
ex caritate non dicebat: vel ex com-
passione fratris quia priuatus erat
omni caritate neque poterat optare
denum in honorem meum: vel illor-
um salutem eo quod ipse vita finita
fuit in odio mei pariter et virtutis.
Sed ideo dicebat quia maior atque
principalior erititerat inter eos et eos
vitiose nutrierat in suis iniquitati-
bus. Cuius igitur ipse cognosceret eis
exhibuisse materiam et occasionem
eterne damnationis videbat angu-
mentis sue pene si venissent illuc
ubi quotidie se rodunt cum odio
quandocumque vita finitur in odio.

De gloria beatorum. Capitulum xli.

Sic anima iusti crescere quidem
in virtute non valet licet in af-
fectu caritatis vita finita fuerit: sed
cum ea dilectione eius qua venit ad

me semper amare potest et cum ea mensura remetitur ei. Quotidie me cupiens habere: iugiter habendo me possidet atque fruatur. Ipsi ergo desiderium nunquam est vacuum: imo continuo plenum: quia deus aut de famelicis habundantissime saturatur: saturata vero famelicis: procul tamen est a saturitate fastidius et omnis anxietas est a fame remota. Semper vero gaudet in eterna mei visione participando in se bonum illud ineffabile quod est in me. Quilibet habet in semetipso iuxta mensuram eius hoc est quod cum ea mensura caritatis eius qua venit ad me cum eadem ei remetitur eo quod unum fuerunt in caritate mea pariter et proximi sui. Unde quotidie gaudent omnes et exultant in me. Quilibet est in se participans cuiuscumque gaudii proximi sui cum affectu sinceris sine caritatis ultra bonum uniuersale quo generaliter omnes exultant. Etiam cum angelica natura: beatorum anime singulare festum iugiter habent precipue cum angelis illis cuius quibus iuxta merita sua collocati sunt secundum varias virtutes quas in mundo principaliter habuerunt. Et licet omnes vinculo perfecte caritatis indissolubiler unum sint habent nihilominus iocundam atque familiarem participationem cum quodam singulari gaudio cum his quos amore singulari dilexerunt in mundo: et amore suo sancto crescebant in gratia semper augmentando virtutes: et vnus erat occasio salutis aliorum: unde nomini meo resultabat

honorifica laus et gloria. Itaque post modum in vita durabili sanctus amor eorum non est imminutus: imo cum habundantia maioris felicitatis inter se participant ultra gaudium atque bonum uniuersale ceteris a bonitate mea concessum. Nec tamen existimes quod illud gaudium particulare de quo dixi solum ipsi possideant: imo participatur ab omnibus electis atque civibus superne ciuitatis et etiam ab omnibus angelis. Cum enim anima sancta peruenit ad vnam eternam omnes beati participant illius anime felici beatitudine similiter et ipsa participat omnium felicitati bono. Non tamen intelligas quod illorum vasa: vel illius anime crederentur possint ultra: sine quod exeat amplius impleri quod plena sunt et aptari non valent: sed hinc vna iocundam exultationem que recedat et renouat in eis est gaudioso subilo ex a gratione felicitatis illius anime. Nam anime considerat atque ipsa a queritate terrena subleuata a misericordia mea cum plebui die gratie. Sic igitur exultat in me per illius anime bonum quod a mea benignitate recepit. Et conuerso similiter anima letat et exultat in me videns atque degustans pulchritudinem atque dulcedinem eterne mee caritatis in animabus atque spiritibus angelicis. Quorum affectiosa desideria coram maiestare mea quotidie clamant pro salute potius orbis: pro eo eorum vita finita fuit in caritate proximi quam penulim: non amiserunt: imo cum illa transierunt per iannam unigeniti filij mei ut infra tibi pandam. Itaque potes aperire etcernere quod cum eodem gradu siue nexu dilectionis in quo finiuist

Tractatus.

illoꝝ vita permanent in eternis. Ipsi sunt omnes ita voluntarii mee cōformēs q̄ optare vel velle nequeunt nisi quod ego volo quoniam ipsorum arbitrium est ita ligatum vinculo caritatis q̄ hominis vita velleciente in statu gratie non potest ultra peccare. Et in tantum voluntas eius est voluntati mee conformis et vnita q̄ quantum in inferno parentes vnigenitum suū aspiciant ipsi nulla compassione mouentur: imo valde consentantur illum videre puniri sine cruciari tanq̄ inimicū meū. Et a me nunq̄ in aliquo desiderantes habent eorū desideria plena. desideria beatorū appetūt in vobis viatoribus atq̄ peregrinis qui quotidie curritis ad mortem terminum videre meū honorem et in honore meo desiderio salutem vestram affectuose peroptāt et ideo quotidie maiestatem meā pro vobis exorant. hoc autem ipsorum desiderium ex parte mea semper impletur in quantum vos ignorantēs et ingrati misericordiam meam acceptare velleis et ei eū vris iniquitatibus non obuiareis. Beati quoq̄ desiderant habere votem corporum suorum: sed huiusmodi desiderium eos nullatenus affligit quamuis ipsa corpora non habeant imo gaudent et exultant in me quia certissime sciunt huiusmodi desideria adimplendum. Et nō affliguntur iterum quoniam beatitudo eis non deficit: vnde nullam omnino penā inde recipiunt. Neq̄ tamen existimare debes q̄ post resurrectionem

glorificatio corporis ampliores beatitudinem afferat anime q̄ si hoc esset vnq̄ sequeretur q̄ beati donec haberent corpora suā beatitudinem haberent imperfectam quod esse nullo modo potest. nam eis nulla perfectio deficit. Itaq̄ corpus nō auferet vel augetur anime beatitudines: imo corpori dabitur anima beatitudinem et habundantia sua eius in ultimo die iudicij vestietur idem propter carnis quam habuit in mundo viues. Sicut. n. anima creata est immortalis in me stabili: sic in vnione tali corpus efficietur immortale perditatq̄ sua corruptibilem grauedine tenue sine corruptione fiet atq̄ leue. vnde corpus glorificatum per impenetrabilem murum transire potest nec vnq̄ offenditur ab aqua vel igne: nō quippe virtute propria sed anime virtute quam ei gratis concessi ex ineffabili dilectione mea cum qua illud ad ymaginem et similitudinem meam creauit. Oculus intellectus tui videre non sufficit: nec auris audire: neq̄ lingua narrare: neq̄ cor cogitare quāta beatitudo sit electorum. O quale gaudium est videre contemplari et frui me qui sum eternum atq̄ summum bonum. O quātam iocunditatem habebunt vna cum corpore glorificato. qua tamē vsq̄ ad diem iudicij carendo nō habent inde penam aliquam quoniam anima beatitudine perfecta repleta est: quam vnq̄ beatitudinem etiam corpori postea participabit vti iam dictum est. Nunc volo tibi di-

eere bene quid appiēdo super in-
 effabili gaudio quod habebit cor-
 pus beatorum in humanitate glo-
 rificata dilectissimi filij mei que cer-
 titudinem vobis impendit vestre
 future resurrectionis. Unde iugi-
 ter exultant in aspectu sacratissimo
 rum vulnere eius quorum cicā-
 trices in corpore sancto suo recētes
 apparent et ita conseruantur que
 quotidie pro vobis in p̄spectu mee
 diuine maiestatis misericordiam ac
 clamant et instantissime postulant.
 Dēs vna cum eo ineffabiliter exul-
 tabunt et omni modam conformita-
 tem habebunt. Oculis cum oculo
 manus cum manu atq; totum cor-
 pus cum ipso filij mei corpore. Cō-
 morantes in me stabitis in illo quo-
 niam vnum est mecum. Oculis ta-
 men vestri corporis in humanitate
 dilectissimi filij mei delectabitur. Et
 accidit hoc pro eo q̄ ipsorum vita
 finita est in dilectōe mee caritatis;
 et ideo durabit in eternum. Non q̄
 ipsi possint vltra bonum aliquod
 operari meritorium q̄ solum modo-
 dum in mundo viuunt merituz a-
 cquirunt sine peccatur vt volunta-
 ti cuiuscunq; placet cum arbitrio li-
 bero. Sed in eo beatorum anime ga-
 uident bono quod ex operibus eorum
 factis in mundo secum attulerunt.
 Isti non expectant cum timore ser-
 uili diuinum iudicium: sed cum ala-
 cri gaudio. Neq; dilectissimi filij
 mei facies terribilis apparebit: vel
 odio plena quoniam ipsorum vita
 finita ē in dilectione mea et in beni-
 uolentia proximi. Itaq; certum est

q̄ mutatio faciei non erit in eo quo-
 niam veniet in maiestate mea iudi-
 caturus orbem vniuersum: sed i his
 qui iudicabuntur ab eo. Quia vā-
 naq; apparebit cum odio et iustitia:
 saluaq; s̄o cū misericordia et amore.

Quomodo post iudicium gene-
 rale damnatis augetur pena.

Capit. xliij.

ALiqua tibi narrant de digni-
 tate iustoz vt amplius agno-
 scas miseriam impiorum atq; dam-
 natorum. Hęc ē. n. alia pena repro-
 bis videre beatitudinem iustozum
 que quidem visio generat eis angu-
 mentam penaruz: et iustis
 meis visio damnatorum ē in augu-
 mentum exaltationis et i mensi gau-
 dij mee bonitatis intuitu quia con-
 traria iuxta se posita magis luce-
 scit: vt aperte videtur in albo et ni-
 gro i tenebris et luce. Pena erit igitur
 eis aspectus electozuz et cū ama-
 rissima pena diez vltimi iudicij pre-
 stolantur eo q̄ aperte cognoscunt
 penarum suarum futurum angu-
 mentum. Et ita firmiter erit: quoni-
 am i illa terribili voce. surgite mor-
 tui venite ad iudicium anima reuer-
 tetur ad propriuz corpus. In iustis
 quidem erit glorificatum: in repro-
 bis autem erit eternaliter in infer-
 no cruciatum: et intollerabilem ve-
 recundiam et improperium habe-
 bunt in conspectu tremendi iudi-
 cis et omnium beatorum. Vermis
 vero conscientie crudeliter arboris
 interiora corrodet v3 animā ac etiā

Tractatus.

exteriorē corāteem: v3 corpus. Au-
dent imp: operum effusi sangui-
nis pretiosi pro sua redemptione
per soluti & opera mee misericor-
die que ipsi vnigenito meo medi-
ante feci tam temporalia quam spi-
ritualia. Et id quod obligabantur
in proximo facere neq; fecerunt vt
in euāgelio continetur. Etiaz val-
de terribiliter arguentur de crue-
litate quam erga proximum exer-
cuerunt cum ego magnam eis mise-
ricordiam impenderim. Item de su-
perbia cordis eorū: amore proprio
& immodestia pariter & auaritia. In
morte sua solum eorū anima repre-
hensa fuit: in iudicio vero generali
simul anima eorū corpore redargue-
tur quia corpus associāuit animā
& ipso mediante fecit anima bonum
vel malum sicut voluntati proprie
placuit: Omnis operatio bona siue
mala mediante corpore perpetrat.
Et ideo carissima filia valde p̄grue
remunerātur electi mei gloria & in-
finito bono cum corpore glorificato
simul & anima prout in simul amo-
re mei laborauerunt. Et ita redde-
tur iniquis eterna pena vt i anima
crucietur vna cum corpore quo me-
diante peccata perpetrauerūt. Ip-
sis ergo renouabit amarissima pe-
na reāsumpto corpore i aspectu di-
lectissimi filij. Misera quoq; sensua-
litas eorū cum immodestia sua
confusibiliter arguetur attendēdo
naturam humanam in xesu christi
corpore diuine nature conformata
& vnitāz in puritate maxima super
choros omnium angelorum exalta-

tā. Et iniqui se vident ex eorū
solummodo defectu in p̄fundo tar-
tari sic immensos. Immensam vero
vel misericordiam cōsiderant in cle-
ctis & in istis habundantissime saper-
fluere qui recipiunt agni sanguinis
effusi fructum & apertissime vident
penas omnes quas illi⁹ amore por-
tauerunt in corpore glorificato sta-
re velut ornamētum: vel auri frisi-
um in panno seu vestimento nō qui-
dem virtute corporis: imo solum ex
anime plenitudine que corpori frus-
ctum laborum suorum representat
quoniam eam associāuit in operib⁹
virtuosis. Itaq; fructus huiusmodi
laborum ab extra demonstratur vt
in speculo factes hominis apparet
modo predicto. Dum igitur atten-
dunt isti miseri tenebrosi tam excel-
lentem dignitates qua priuati sunt
ipsi propter iniquitates eorū au-
getur eis amarissima pena & intolle-
randa confusio quoniam in corpori-
bus eorū aperte signa demonstrā-
tur iniquitatum suarū quas in se-
culo cōmiserunt. Unde quotidie
cruciantur. In illo namq; terribili
verbo quod audient ite maledicti s̄
ignem eternum: ibit anima eorū cor-
pore simul ad conuersionem atq;
societatem demonum absq; reme-
dio cuiuscunq; sp̄s & sic circumuo-
luti cum omni putredine totius or-
bis vnusquisq; per se diuersimode se-
cundum varias iniquitates eorū.
Auarus. n. inuoluet in auaritie pu-
tredine quam inordinate d̄ lerit &
igni comburetur vna eorū vana m̄-
di substantia. Cruclis vero cum

tra crudelitate: & inmundus cum
 immunditia putride cōscientie sue
 valde fetentis. Inustus cum impij
 sūma iniusticia sua: inuidus cum in
 uidia qui proximum oderunt cum
 odio suo. Qui semetipsos amore p/
 prio & inordinato dilexerunt: vnde
 processerunt alia mala quoniam ē
 velut origo atq; principium aliarū
 iniquitatum elata superbia socian/
 te: perpetuo cruciabuntur igne cuius
 atrocissima pena. Itaq; omnes in
 gradu suo punientur indubitanter
 in anima simul & in corpore. Sic er/
 go miseri peccatores ambulantes p/
 inferiorē viam fluminis: qui no/
 luerunt desuis iniquitatibus in ve/
 ritate penitere neq; misericordiam
 meam acceptare quaz ego libenter
 eis impendissim perueniūt ad mē/
 datiorum ianuaz eo q; imitati sunt
 diaboli doctrinam qui est pater om/
 nis iniquitatis atq; mendati. Un/
 de per eum tanq; per ianuam suaz
 omnes iniqui transiunt per quam
 transiētes ad eterna supplicia per/
 ducuntur sicut iam dixi. Sic econ/
 verso filij & electi mei per superio/
 rem viam videlicet per pontē am/
 bulantes imitati sunt viam verita/
 tis ideo veritas est ipsorum vera ia/
 nua. Et scireo veritas ipsa mea di/
 xit. Nemo potest venire ad patrem
 nisi per me. Ipse quidez est via & ia/
 nua per quam ambulare atq; per/
 transire debēt omnes electi vt que/
 scere valeant in me mari pacifico.
 Sed illi reprobī miseri transire vo/
 luntarie recreuerunt e contrario p/
 viam obscuri mendati vbi mortu/

am aquam innenerunt. Et ad illaz
 ipse demō eos inuitat quasi vicat.
 Quicunq; sitit & aquam mortuam
 habet desiderat veniat ad me quia
 sibi dabo satis & bibat surta libitū.
 Et ipsi veluti stulti & omnino cecē/
 quia, scēci lumen amiserunt volū/
 tarie sequuntur illum & non adner/
 tunt neq; considerant horribile pre/
 cipitium suum.

De vtilitate temptationū & qua
 liter anima in mortis extremitate
 gustat & intelligit locum ei deputa/
 tum etiam anteq; a corpore separe/
 tur.

Capit. xliij.

Etiam intelligere debes q; ip/
 se diabolus est veluti lictor at
 q; minister a meā diuina iustitia cō/
 stitutus & ordinatus ad cruciādos
 omnes iniquos qui me miserabili/
 ter offenderunt. Sed in mundo per/
 mittendo cōcedo vt hominibus fre/
 quētissime temptationes atq; mo/
 lestias inserat non quidem vt ho/
 mines in tali bello succumbant: sed
 vt in bello vincant & postmodum a
 me recipere coronā glorie p victoria
 mereant & lteri vni expmēto pbeē
 Nō. n. coronabit nisi qui legitime cer/
 tauerit. Un nēo dixer pauescere pp
 q;cuq; tēpationē diabolicā: vel ali/
 am tribulationē sine bellū vnde cū/
 q; peccat qm oēs ego roboro iugitē
 atq; voluntatē hoīs i sanguine dile/
 ctissimi filij mei fortificauī q; vici nō
 valet a quocunq; demone vel alia
 creatura nisi spēte consentiat qm ē
 vrs vobis a me pcessa cum arbitrij

Tractatus.

libertate. Cū hac ergo libertate potestis voluntatem ipsam inclinare seu refrenare turba libitum vestrū. Et ista gratiose cōcessi vobis velut inerpugnabilem armaturā. Quādo vero sponte peccatum acceptatis armaturam vestrā in manu diaboli pōnitis: iste gladius ē cū quo vos percutit et occidit. Si vero gladius iste voluntatis in manu diaboli nō exhibetur: voluntarie v3 acceptando temptationes atq; molestias eius: homo nunq; offendetur ab aliqua peccati mortalis occasio: nec cuiuscunq; temptationis vel molestie pronociens vnde cunq;: imo fortificabitur inde si oculis intellectus aperuerit ad videndam et intelligendam caritatem meam vere paternam que permittit huiusmodi temptationes soluz vt homines in se virtutes acquirant et in eis experiantur. Ad virtutes vero non puenitur nisi mediante cognitione pprie fragilitatis atq; mee bonitatis et ista cognitio perfectē acquiritur tempore temptationis q̄ tempore consolationis et quietis: q; tunc aperte cognoscit se per se non esse: q; se liberare non valet ab illis molestiis quas vtiq; vitare vellet et illis omnino carere: me vero cognoscit in voluntate sua que fortificatur a bonitate mea quare non acquiescit illis molestiis atq; temptationibus: et q; prudenter aduertit q; ego concedo sibi propter vilitatem eius ex caritate mea: diabolus, n. infirmus ē et omnino nihil agere potest nisi quātum ego sibi concedo. hoc autem ei

concedo non ex odio vestri: sed ex caritate paterna sicut taz dicit: non vt in bello huiusmodi succumbatis: s; vt in bello tali triumphetis obstrictis et vt ex inde veniatis ad veram cognitionem vestri atq; mee bonitatis et vt virtus et experientia probetur que proculdubio non probatur nisi per oppositum eius. Ergo vult genter attende q; demones esse constituti et ordinati ministros meos vt impios atq; reprobos in inferno crucient et in mundo temptationibus atq; molestiis electos erercent: vt virtutes in anima probentur. Quis intentio diaboli non sit: vt virtus i vobis augeatur siue probetur: quia caritate priuatus est: imo turba posse laborat vt omni virtute priuemet: hoc autem agere nullo modo potest nisi vultis ei consentire. Nunc videre potes hominis amentiam qui vult esse debilis: vbi factus ē a mea bonitate fortis atq; robustus: et ipse semet voluntarie se ponit in manus inimici sui crudelissimi qui quotidie querit anime sue mortem eternam. Unde volo te noſce q; ex quo sponte reprobi se demontace seruituti subicerunt in vita: postmodū in extremitate mortis existentes si sub huiusmodi crudeli dominio nō expectant aliud iudicium a me: sed ipsimet sui iudices existunt a conscientia compellente. Quare veluti v sperati festinat ad eterna supplicia. Et anteq; ingrediantur infernum i extremitate mortis illum amplectuntur cum odio cuiuscunq; virtutis et cum demonibus quos in domi

nos elegerunt pro pretio suorum operum habent infernum: sicut educti sunt iusti et electi mei postquam imperfecta virtute vixerunt ad mortis extremitatem adueni: vera caritate suscepti cum oculo perfecte fidei: cum firma spe fructiferi sanguinis agni: vsus vnguenti filii mei vident. Illud eternum premium eis a me preparatum et cum vere dilectionis habitibus amplectuntur astringentes amoris amplectibus me sumimus et eternum bonum in hac extremitate: sicque vitam eternam affectuose degustant antequam egrediantur a corpore mortali. Alii vero qui vitam in quam ducunt vixerunt caritate communi et non in tanta perfectione venientes ad ultimum vite misericordiam meam amplectuntur cum eodem lumine fidei atque spei prout habuerunt illi perfecti sed imperfecte. Qui licet imperfecti fuerint astringerunt: tamen affectuose misericordiam meam estimantes et intelligentes valde maiorem esse vitam misericordiam omnibus offensionibus eorum. Peccatores autem iniqui faciunt oppositionem quod cum in remediabili desperatione et odio crudeli vident et amplectantur locum sue damnationis ut iam dixi. Itaque nec electi neque reprobi prestantur iudicari sed in egressu corpore quilibet videt et intelligit et quasi possidet ei locum assignatum etiam antequam a corpore fuerit anima separata. Nam anime damnatorum egrediantur cum odio atque desperatione. perfectorum vero cum amore et lumine fidei et eius vera spe

sanguinis agni: imperfectorum autem cum misericordia et cum cadesque fide perueniant ad purgatorium.

Quomodo diabolus homines decipit sub alio colore boni coloris.

Capitulum xliiij.

Tri tibi diabolus ad aquas mortuam homines inuitare vsus ad illam quas ipse pro se possidet illos excecando cum delictis atque mendaciis statibus: et cum decipula vel hamo terrene delectationis eos incautissime capit sub colore boni. Nam aliter eos capere non posset nisi viderent: vel indicarent inuenire bonum aliquid proprium vel aliquam delectationem proculdubio se capere nullo modo permetterent. Natura liter. anima quotidie bonum habere desiderat. Sed anima propter amorem proprium excecata non intelligit nec agnoscit ubi siue quod est verum et appetibile bonum quod anime prodest et corpori. Et ideo diabolus astutus et iniquus attendens animam excecata ab amore proprio sensitivo sibi proponit varias delectationes cum aliqua bonitate vel utilitate coloratas vnicuique secundum gradum eius et secundum vitia principalia in quibus viderit aliquam irretitum vel inclinatum. Aliud. anteponit vni seculari et aliud vni religioso. Aliud in prelatura positus et aliud in sublimitate secularis domini collocatus et ita de ceteris. Ita tibi narravit: quod tibi dicit de his qui per finitum ambulantes in eo se sub

Tractatus.

mergunt. Impudentissime procedunt nullum omnino respectum habentes nisi solum ad semetipsos cuius iniquo amore proprio meas offensiones vituperando quorum exitum in parte narravi. Nunc autem aperte tibi monstrare volo quomodo semetipsos in veritate decipiunt: quia volentes effugere penas incidunt in penas: quia videtur eis quod labor exercitius esset eis si servitio meo: vix ambulando per pontem a dilectissimo filio meo fabricatum et ideo se subtrahunt a parva spina terribili: hoc accidit eis: quia sunt exccati penitus: et ideo non vident veritatem nec agnoscunt illam. Sicut in principio vite tue monstravi tibi quando me rogabas ut ego misericordiam orbi facerem homines extrahendo de tenebris peccatis eorum. Nosti quod ostendi me tibi sub figura cuiusdam arboris cuius non videbas principium: neque finem nisi quod videbas radicem terre unitam: et hoc innuebat vitio nem nature vitine cuius humana vestra natura. Iuxta stipitem arboris videbas aliquas vepres parvas quarum horrore sine terrore culti proprie sensualitatis amatores elongabantur atque recusabant arbori propinquare currentes ad quendam monticulum corticis framenti siue quisquillarum. In quo declaravi te quod omnia mundi delectamenta significabantur. Ille framenti cortices apparebant esse frumentum et tamen non erant. Quare videbas animas illuc euntes ibi fame perire. Multe vero cognoscunt mundi fraudes

atque defectus indilate redibant ad arboris transiendo spinas et vepres illas: vix deliberationem voluntatis. Que deliberatio priusquam fiat videtur esse vna spina pungens in sequendo viam veritatis et salutis: quia parva quedam exercetur inter conscientiam atque sensualitatem. Sed quando est odio sancto et displicentia sue sensualitatis virili corde deliberat dicens. ego volo sequi Iesum Christum crucifixum: vepres sine spinas illic coaleat illisus et invenit admirabilem indilate dulcedinem prout illo tempore tibi monstravi tamen amplius vel minus iuxta dispositionem atque sollicitudinem ipsorum. Et ut viri tibi ego sum deus vester imobilis neque mutus: nec ab aliquo qui vellet ad me venire me subtrahere sed omnibus ostendi veritatem: naturam vitinam inuisibilem ordinando visibilem. Etiam eis ostendi quid est aliquid amare sine me. Sed ipsi velut exccati penitus a nube amoris proprio inordinati neque me neque se cognoscunt. Vides aperte quantum se decipiunt: quia potius volunt fame perire quam paucas vepres pertransire. Nemo quippe potest absque pena in presenti vita stare nemo sine cruce pertransit exceptis illis qui per viam superiorum vadunt. Non tamen evadunt omnem penam: sed huiusmodi penam existimant sibi fore refrigerium. Et quia propter peccatum ade mundum humani generis spinas atque tribules germinavit et iste procellosus fluvius veluti quoddam iniquitum mare per

viculose fluxit ideo vobis ordinavi
pontem de quo tibi dixi ne perire
tis in ipso flumine. Nunc videre po-
tuisti qualiter ipse decipiunt cum
inordinato timore: et quia sum deus
vester qui non mutor neq; sum per-
sonarum acceptor: imo virtutis at-
q; sanctorum desiderii. Et ecce autem vidi
sti presertim in illius arboris et co-
grua figura.

Ostenditur qui sunt illi quibus
minime nocet spine quas mundus
per peccatum germinavit. Cap. xlv.

Nunc vero tibi monstrare ve-
renti qui sunt illi quibus ve-
res et spine quas propter peccatum
iste mundus germinavit inserunt
damnam et quibus non. Et quod iam
tibi monstrant damnationem ipso-
rum una cum bonitate mea et etiam
vidisti qualiter ipsi decipiuntur a
propria sensualitate sua nunc atten-
de diligenter quod ipsi solum offenduntur
ab huiusmodi spiritibus. Nemo vi-
dens in mundo pertransire potest abs-
que pena corporali sive mentali. La-
borem quippe corporalem etiam ele-
cti mei tolerant eorum vero mens
est omnino libera: quia non habet
afflictionem de labore sive quacum-
que pena pro eo quod eorum voluntas in
omnibus est conformis et unita vo-
luntati mee que voluntas est illa res
unde procedit afflictio sine pena. hic
non affligitur homo vel habendo quod
habere nollit: vel non habendo quod
habere vellet. Ablata vero voluntas
et propria pacifice quiescit. Igitur

isti discordes a voluntate mea sunt
illi qui corporaliter atque mentaliter
affliguntur. Nam et in mundo viventes
aram inferni degustant sicut converso
sui mei gustant aram eterne vite. Un-
de noueris quod valde singulare bonum
beatorum est hic voluntate plena omnium que
desiderant. Ipsi cupiunt hic me: cupien-
tes de me gustant fructum atque possi-
det ab illis rebellionem quacumque: quia
deposuerunt in morte corporis gra-
uedinem atque molestiam: unde sen-
tiebant impugnationem atque bellum
contra spiritum. Corpus enim erat eis
obstaculum ne perfecte cognoscerent
veritatem et impediabat eos ne me
facile ad faciem videre possent. Post-
quam autem anima deposuit onus corpo-
ris voluntas est omnino plena: quod ve-
siderantes videre me quotidie me
vident in qua visione felicissima bea-
tudo vestra persistit. Videntes agno-
scunt et agnoscentes amant et amantes
gustant me summi et eterni bonum in
quo gustu satiat cum plena reflectio
voluntas eorum. id est desiderium quod habent vi-
dendi et agnoscedi me: quod desiderantes
habent et habendo desiderant. Et ut iam dixi
cul est ab omni pena tale desiderium et o-
mne fastidium a tali sacietate remotum. Ita
quod sui mei principaliter beatitudinem glo-
riosa prouident videndo: cognoscendo
et amando me: quod quidem visio replet eo-
rum voluntatem habendo quicquid ero-
piat et ita satiata quotidie reperit-
tur. Et ideo tibi dixi quod vitam eter-
nam gustare precipue consistit in hoc
ut voluntas habeat de quod optat.
Noueris tamen quod ipsa solummodo
videndo cognoscendo et amando

Tractatus.

me satisfatur ut iam dixi. Etiam igitur in hac vita presenti gustat aras eterne vite gustando illud de quo posita sariatur. Gustatur autem haec ara vite durabilis in presenti tempore bonitatem meam in se videndo et in agnoscendo veritatem meam. Ista vero noticiam habet intellectus illuminatus in me qui est oculus anime. Hic autem oculus pupillam habet anime christiane fidei: et lumen huiusmodi fidei facit agnoscere pariter et imitari vitam atque doctrinam veritatis: ut incarnati verbi dilectissimi filii mei. Nullus enim absque pupilla fidei christiane videre potest nisi sicut homo qui formam habet oculi sed pupillam que videre facit hominem habet uno paniculo cooperatam. Sic oculus intellectus loco pupille fidem habere debet: super qua si panis infidelitatis ortum habens ab amore proprio superponatur recte videre non potest. Formam habet oculi sed minime lumen quia semetipsum solo privavit. Itaque vides quod serui mei videndo cognoscunt et agnoscendo diligunt et amando perdunt voluntatem omnem propriam et abnegant. Privati vero voluntate propria subito voluntatem meam induunt que non querit et optat nisi sanctificationem vestram. Et indilate retrocedunt ab inferiori via pontem ascendentes vespereque virili corde calcantes illes pertranscunt absque nocimento quocumque quia pedes affectu eorum voluntate mea calcati sunt et valde humiliati. Et ideo dixi tibi quod si penam habebant corporaliter:

sed non mentaliter quia sensitiva voluntas in eis omnino mortua fuerat que penam inferret atque mentem hominis affligit. Ablata voluntate propria subito pena fugatur ab homine. quare tollerant omnia cum affectuosa reuerentia reputantes ad gratiam singularem amoris mei cruciari nec optant aliquid nisi quod ego volo. Unde si eos verari permitto multis et variis diabolicis temptationibus ut in virtute probeantur: ipsi cum voluntate firma restant quam in me fortificatam habent et cum humilitate profunda se reputant indignos omni quiete: sed afflictione dignos. Et ita cum sancto gaudio pertranscunt et cum vera cognitione sui vitando penam omnem afflictivam. Si vero permitto quod homines eos persequantur: vel eis vobis concedere corporalem egritudinem vel inopiam temporalium: vel ut a statu suo veniantur in mundo vel eis aufero filios vel alias creaturas quas affectuose diligunt. que quidem omnia spem videntur et vespere quas post peccatum a deo terra genuit: omnia cum lumine rationis atque fidei sancte patientissime tollunt: attendentes quod summa sum bonitas: neque velle possum nisi quod bonum est et intuitu boni concedo totum amoris paterno motus: non ex odio. Postquam autem in me perfectum amorem agnouerit ad semetipsos oculum vertunt vespere affectus proprio vere cognoscunt. Et cum lumine fidei cognoscunt agere quod nullum bonum erit absque peccato.

mio & omnis culpa sine dubio p[er]tinetur. Diligenter et attendunt q[uod] omnis culpa quantumcumq[ue] leuis appareat esset infinita pena digna: quoniam n[on] est contra me perpetrata qui sum bonum infinitum. Et acceptat a me pro singulari gratia q[uod] in vita presenti eis velim iniungere penitentiam atq[ue] disciplinam eo q[uod] tempus est finitum & breue. Igitur isto modo & contritione cordis pro suo peccato satisfaciunt & cum perfecta patientia meritum acquirunt: eorum vero labores a me postea remunerantur eterno premio. Etiam aperte cognoscunt q[uod] omnis labor vite presentis est valde breuis ex breuitate temporis. Tempus vero quod habetis est vnus punctus: v[er]o presens istans q[uod] preterito caretis nec futurus habetis. Ergo deficiente vobis tempore pariter & omni p[er]na caretis & ita quelibet pena in vita presenti breuis est. Ipsi tollant omnia patientissime & aleantes huiusmodi spinas illesi: q[uod] non offenduntur neq[ue] tanguntur ab eis eo q[uod] ipsorum cor alienum est ab eis amore sensitivo conempto & vnitum est in me per affectum vere caritatis. Ergo manifeste patet q[uod] isti gustant arram eterne vite dum etiam in mortali corpore viuunt. Stantes in aqua non madescunt nec aliquo modo balneantur per verpes atq[ue] spinas acutissimas illesi pertranscunt nullum aculeum inde sentientes: q[uod] nouerunt summam bonum sibi perquirentes vbi reperire potuerunt: v[er]o in vnigenito filio meo.

De malis precedentibus et cecidit tate intellectualis oculi & q[uod] bona facta in peccato mortali non valent ad vitam eternam. Capi. xlv.

Hoc v[er]o tibi declarandum vult ut apertius agnoscas qualiter isti gustant arram inferni quorum audisti deceptionem erroneam. Modo vero subiungam: vnde procecidit h[ec] erronea deceptio & qualiter arram inferni gustant. Hoc autem accidit eis quoniam oculum intellectus habent erexitur cum infidelitate quam ab amore proprio iraxerunt: q[uod] put omnis veritas acquiritur ab homine cum lumine vere fidei: sic econuerso mendatum atq[ue] deceptio cum infidelitate conquiritur: de illorum infidelitate loquendo qui sanctum baptismum receperunt in quo pupilla fidei fuit occluso intellectus imissa. Qui tempore discretionis adueniente si se postmodum in virtutibus exerceant ipsius fidei lumen in anima sua conseruat & erinde virtutes viuas atq[ue] reales operatur in proximo fructifere pariendo. Sicut accidit in muliere que parit infantem viuum quem ita viuente iocundo corde sp[irit]u rep[er]it: ita factus isti qui virtutes viuas sibi representant qui sum anime sp[irit]us. Cuius oppositus isti miseri faciunt. Adueniente namq[ue] tempore discretionis vbi deberent exercere lumen vere fidei virtutes et[er]ne vite pariendo & ipsi pariunt eas omnino mortuas. Mortue quippe sunt eo q[uod] ipsorum opera facta sunt in peccato.

Tractatus.

cato mortali: qz priuati sunt qz solo
mine fides. Habent utiqz sancti ba
ptismi forma: sed minime lumen
quo priuati sunt: qz nubes peccato
rum a more proprio patratonuz ocu
li pupillam: vnde virtuose videbāt
operuit. His qui fidē absqz virtuo
sis operibus habent aperissime vi
citur: qz fides corā est omnino mor
tua. Unde sicut ille qui mortuus ē
videre nequit ita nec oculus habēs
pupillam operam non videt neqz
cognoscit semetipsum: neqz suos de
fectus: neqz bonitatem meam a qua
suum habuit esse z omnem gratiaz
fidatam super esse. Et: qz non agno
scit me: neqz se non odit in se propi
am sensualitatem: sed inordinate vi
ligit eam querēdo quotidiē suo ap
petitū satissacere: sicqz pariter om
nes filios mortuos: v3 multa pecca
ta mortalia cōmittendo. Nec quoqz
non amat: z ita me non amando:
nec etiā illud quod ego diligo dili
git: v3 proximuz eius. Neqz delicta
tur operari que mihi grata sunt z
accepta: v3 veras atqz reales virtu
tutes de quibus habeo complacen
tiam illas in vobis videndo non ex
utilitate mea: qz mihi nullo modo
prodesse potestis: qz suz deus vester
z non indigeo honorum vestrorum.
Omnia namqz creata sunt a me so
lum excepto peccato: qz nihil ē. Et
animam gratia priuando se reppē
rit quozqz esse me priuatam qui sum
omne bonum. Itaqz propter utilita
tem vestram virtutes mihi placent
in vobis: vt inueniā: vnde vos eter
no p̄mio remunerare valeam in me

vita durabili. Videt ergo fidē isto
rum esse mortuam: qz non habent
opera: nam opera que faciunt: licet
in se bona sint non tamen eis valet
ad vitam eternā: qz vita gratie pri
uata sunt. Nihilominus operari bo
num etiā absqz gratia nunq̄ iter
mitti debet qm̄ omne bonū a me re
munerabitur: vt etiā omnis cul
pa tempore suo punietur. Bonum
qz homines operantur in statu gra
tie: v3 absqz peccato mortali valet
ad vitam eternam acquirendam: il
lud vero quod operantur in culpa
mortali proculdubio non valet ad
vitam eternam tamen a me diuersi
mode remuneratur. Nam aliquan
do p̄stolor eos gratiose tempus cō
modando: vt emēdare valeant: vel
eos in corde aliquozuz seruoꝝ meoꝝ
rum imp̄simo vt pro illis humiles
atqz continuas orationes in conspe
ctu meo fundant quibus interueni
entibus a me gratiaz obtineant: vt
a suis iniquitatibus egrediantur.
Quando vero non acceptant grati
am huiusmodi cōmodati temporis
nec etiā fructum illarum oratio
num: aliquando remunero tales in
habundantia rerum temporalium.
Et his accidit sicut vitulo sine por
co qui satis impignatur: vt ad ma
cellum postea congruentius addu
catur. Ita continget istis qui quoti
tidie recalcitrauerūt voluntati mee:
tamen aliqua bona faciunt non in
statu gratie: sed in peccato mortali
nec acceptare voluerunt gratiaz cō
cessi temporis: nec orationes pro eis
effusis: nec alios modos quibz eos

gratiasse vocauit multotiens: vt ope
ra sua bona facerent in statu gratie
veluti reprobi nisi se corererint vl-
tims punientur eterno supplicio.
Interim vero mea bonitas p par-
tis illis bonis que securrunt in tali
statu remunerat eos i tali minima
compensatione: v3 diuitiarum hu-
iusmodi temporalium. Itaq; valde
decepti sunt. Quis eos decepit: Ip-
simeet q; sponte lumine vine fidei se
pauauerunt. Et veluti ceccati pal-
pantes inherunt solum his que tan-
gunt. Et ideo nihil vident nisi ocu-
lo tenebroso. q; persuerunt affectum
suum solum in his transitorijs & ideo
decepti sunt. Ipsi virreecte faciunt
veluti stulti qui respiciunt & vident
aurum solummodo: sed minime ve-
nenum quod sibi latet & occidit scan-
tos. Unde noueris q; ista mūdāna
euz oblectamentū eorum quantum
eunq; grata videantur absq; me pos-
sessa vel acquisita: sed cum amore p-
prio & inordinato virreecte portant
& habent in se scorpionum effigiem
& figuram vt in principio vite tue p^o
illam arboris figuram: ego tibi mō-
strauit dicens q; ante se portabāt au-
rum post tergum autem venenum.
Neq; venenum erat absq; auro ne-
q; aurum absq; veneno. Aurum ta-
men erat in aspectu primo: nec al-
quis homo se tueri poterat a vene-
no: nisi tantum illi qui erant illumi-
nati lumine vere fidei.

Quomodo precepta seruari non
possunt nisi seruentur etiam cōsilia
equaliter in omni statu deus acce-

ptat bonam hominis voluntatem.
Capi. xlvij.

LAm tibi viri q; isti sic illumi-
nati euz gladio biclpsiti: v3 cū
odio vitiorum & amore virtutum i
tui n mee dilectionis a se prece-
bant venenuz proprie sensualitatis
& voluntatis. Et cum lumine ratio-
nis acquirerebant: possidebant atq;
tenebant aurum in his temporalibus.
s. qui retinere ea volebāt. Qui
vero magna volebant vt perfectio-
ne mētaliter & actualiter omnia cō-
temnebant. Isti sunt omnes illi qui
consilium perfectionis a mea verita-
te traditum actualiter obseruāt.
Alij vero qui possident hec criterio-
ra sunt illi qui precepta quidem ob-
seruant actualiter consilia vero mē-
taliter: sed non actualiter obseruāt.
Et quia consilia ligata sunt & conne-
ra cum preceptis ideo nemo potest
obseruare precepta quin etiam con-
silia seruet: non actualiter: sed men-
taliter. v3 huiusmodi possidendo di-
uistas cum humilitate non euz ela-
ta superbia possidendo non tanq; p-
prias: imo tanq; a mea bonitate si-
bi cōmodatas ad vsum vt in verita-
te sic est. Unde tantum habetis q;
tum ego vobis impendo & etiam tā-
to tempore relinquō vobis quan-
tum video vestre salutis conuenire.
Et isto modo vos vti debetis: & ita
quisquis mādātū obseruat: v3 a mā-
do me super omnia & proximum tā-
q; semetipsum: viuūt cum liberta-
te cordis & eas ex affectu contem-
nit & dissipendit: ac licet actualiter
f ij

Tractatus.

cas possideat tñ voluntati mee nullo modo contradicit. Obseruant quoq; consilium ex affectu mentis. quæ a se præcedunt venenum amoris i ordinati. Tales in cōmuni caritate morant. Illi vero qui seruat ætNALITER atq; mentaliter præcepta pariter z consilia sunt in statu perfecte caritatis. Et cum vera simplicitate seruant veritatis ipe: v3 iesu christi consilium exhibitum iuveni petenti quid agere deberet: vt vitam eternam obtinere posset. qui audiuit obserua mandata. Quo respondente: ita iam fecit ei veritas ait. Si vis esse perfectus vende quocunq; possides z da pauperibus. Iuuenis vero contristatus est. qz diuitias adhuc amore n̄ sumo possidebat: ideo cōtristatus est. Sed isti perfecti consilia realiter obseruant: mundum z omnes diuitias ei⁹ affectuose relinquētes: macerando corpus cum abstinentia: vigilia z oratione continua. Illi vero qui viuunt in caritate cōmuni non relinquendo diuitias eorum actualiter non priuant ex hoc eterna vita: qz non obligant ad hoc ex præcepto: sed si volunt eas habēdo possidere faciunt: vt iam dixi. Nec offendunt illo modo tenendo: quoniam omnia bona sunt a me creata qui sum eterna z summa bonitas in obsequium creaturarum mearū que rationem habent z non vt ipse delictis mundi seruiant. Et si placet illas habendo possidere non optantes ascendendo huiusmodi gradum perfectionis habeant atq; teneant nō tanq; domini s; tanq; serui mei

Desiderium eorum mihi debent offerre cetera vero possidendo tenere nō tanq; propria sed velud a me cōmodata. Ego vero non accepto personas vel personarum statum: imo sancta v̄sideria. In omni statu quē homines eligere volunt hēdo sanctam voluntatem accepto gratāter z in eis habeo complacentias. Quos ergo qui venenum amoris inordinati præcedunt a vitis cū odio sancto proprie sensualitatis z amore virtutis ordinate possunt illas habere. Insuper ablato veneno voluntatis inordinate postq; illas ordinaverit cum vera dilectione atq; sancto timore mei potest eligere quilibet cum sancta fiducia statum amplius ei gratum z vbiq; lucrari potest vitam eternam fauente gratia mea: quauis indubitanter est maioris perfectionis atq; mihi magis acceptum amore mei mentaliter z actualiter omnia mundana relinquere. Qui vero nequit hanc attingere perfectionem fragilitate propria contradicente potest vnusquisq; stare iuxta gradum suum in prædicta caritate cōmuni. Et hoc ordinant affectuosa caritas mea pater na vt nullus in quocunq; statu fuerit excusare se legitime propter peccatum valeat vilo modo. Quia vere nullam excusationem homo potest inuenire legitimam: vel etiam apparentem. Valde namq; gratiose condescendi fragilitati z imbecillitati sue taliter q; ille qui vult in seculo viuere possit in statu salutis esse etiam possidēdo diuitias: tenere vo

minij statum: vrozem: ducere: filios
 procreare: laborando victum acqui-
 rere. Postremo quilibet eē potest
 in illo statu quem eligere voluerit:
 dum tamen vere pcedere studeat
 a se venenum proprie sensualitatis
 & voluntatis que conducit indubi-
 tanter ad mortem eternaz. Et vere
 venenum est: qz sicut venenum insi-
 cit hominem in corpore: tandem in-
 ferendo sibi mortem nisi vomer se
 stinet sine salubrem aliquam assam-
 pserit medicina: ita venenum hu-
 iusmodi scorpionis deliciarum mū-
 di veniat & inficit animam inferē-
 do sibi postea mortem nisi per con-
 fessionem sanctam euomat illud ex-
 trahendo virtuose cordialem affe-
 ctū. Et hec est vna saluberrima me-
 dicina que liberat hominem a ve-
 neno peccati: licet amara videatur
 misere proprie sensualitati. Posti-
 serum atq; mortiferū venenum at-
 tendere debes non consistere in re-
 bus creatis quoniā in se bone sunt
 & vt iam viri create sunt a me qui
 sum eterna bonitas: sed intelligo de
 peruersitate voluntatis hominis q̄
 bonis gratiose concessis in mortem
 propria abutitur. Vidcas ergo quo
 modo sūt huiusmodi miserabili mo-
 do decepti: quia possunt habere me
 per gratiam vitando tristitiam om-
 nem & habere sanctum gaudium at-
 q; consolationez & ipsi potius eligūt
 habere malum sub colore boni. Lu-
 pium & habent aurum infatigabili-
 ter amore nimis iordinato. Et quia
 sunt excecati cum infidelitate sua:
 non vident neq; agnoscunt vene-

num. Se venenatos esse conspiciūt
 & ex infideli cecitate sua negligunt
 aliquod assumere remedium: Ipsi
 profecto crucez diaboli portant arā
 inferni in presenti vita gustantes.

Quomodo serui mundi quāuis
 multa possideant ipsi tamen satura-
 ri nequeunt. Et de pena quam per-
 uersa voluntas eis exhibet.

Cap. xlvij.

O Tri iam tibi qz sola volūtas
 hominem affligebat & ser-
 ui mei quia voluntate propria pri-
 uati sunt illam abnegando & indue-
 runt voluntatem meam ideo non
 habent neq; sentiunt aliquam pe-
 nam afflictionem: imo quotidie cō-
 solati me per gratias habent in ani-
 mabus eorū. Qui vero gratia mea
 priuati sunt non possunt in aliquo
 satiari sine consolari licet vniuerso
 mūdo dominarentur pro eo q; om-
 nia que sunt in mūdo minora sunt
 homine: qz creata sunt propter ho-
 minez & non homo propter illa & id
 circō non possunt ab illis habere sa-
 cietatem. Solus ergo ego deus eter-
 nus cum ineffabili sacietate quicta
 re possum. Unde miserabiles isti sic
 excecati quotidie laborādo fatigā-
 tur & nunq̄ habere sacietatem vilo
 modo valent optantes ea que non i-
 nuenient vnq; qz non erposūt a me
 qui plenissime possūz adimplere de-
 sideria sua. Utis audire qualiter af-
 fliguntur. Tū nosti q; amor affligit
 homines. quando perdunt ea cum
 quibus erant affectuose cōformati.

Tractatus.

Isti conformati sunt in terra diuer-
simode per inordinatum amorem &
ideo terra sunt effecti sunt terreni.
Aliqui se conformant cum vilitatibus
Quidam cum temporali statu siue
cum filiis. Aliqui me perdunt vt obe-
diant alicui creature: alij faciunt: vt
animalia irrationabilia: corpora sua
sedantes in immunditia detestabi-
li. Et ita diuersimode se miserabili-
ter de terra nutriunt. Vellent ista fo-
re mansura cuius oppositum erpe-
rientia quodtate docet: qz vel his q̄
diligunt auferuntur ipsi morte me-
diante: vel ex mea dispensatione res
auferuntur ab eis & ipsis omnino
priuantur. Unde iugiter affligun-
tur intollerabili pena & illa cum ta-
to dolore perdunt cum quanto amo-
re inordinato possidebant. Si posse-
dissent ea tanq̄ a mea bonitate co-
modata & non tanq̄ propria non ha-
buissent in tali priuatione penam.
Affliguntur igitur iuste: qz non ob-
tinent ea que desiderant a mundo
a quo proculdubio satari nullo mo-
do possunt: vnde penam habent ve-
luti vacui atqz famelici. Quot pe-
nas habent iniqui vincentes a stimu-
lo conscientie: Qualiter affligitur
ille qui vindictam appetit. Quoties
die nanqz tabescat & afflictione con-
sumitur & ante semetipsum occidit:
vz animam q̄ inimico nocuerit: vel
in minimo: gladius autem odij su-
am iam occidit animam. Quantum
affligitur avarus qui sibi subtrahit
ex auaritia que sunt vite sue necessa-
ria. Quantum affligitur inuidus
cuius anima semper amaricatur ex

omni felicitate primi sui. Tales ex
omnibus que sic inordinate vili-
gunt extra me semper habent affli-
ctionem atqz miseriam. Et ita cruce
diabolica quoties tormentantur
& etiam in vita presenti gustant & ha-
bent arram inferni. Corpus etiam
ipsorum ex hoc aliquando grauiter
infirmatur & nisi se corrigant incur-
rant hominis vtriusqz mortem eter-
nam. Igitur isti sunt quos vepres
atqz spine multarum angustiarum
offendunt. Ipsi nanqz semetipsos af-
fligunt euz detestabili & inordinata
voluntate propria. Ipsi merito cru-
ciantur intus & extra. v3 in anima
simul & corpore cum penoso tormen-
to viucentes absqz merito quocunqz:
quoniam in tribulatione sua fuerunt
impatientes: auribus atqz veltibus vi-
te presentis inordinate diligentes
gratia mea priuati atqz caritatis af-
fectu mortis arbores effecti sunt: &
ideo ipsorum opera mortua sunt ama-
ritudine plena. Sponte vadunt per-
stium in quo suffocantur & ita p-
ueniunt ad aquam mortuam cum
odio transeuntes per ianuam demo-
ni & sic eterna damnatione merito
punitur. Nunc ergo vidisti quo-
modo semetipsos isti miseri decipi-
unt & cum quanta pena lucrantur
infernum: qz sponte se fecerunt mar-
tires diaboli. Vidisti quoqz quid
illud quod eos crecat: v3 obscura
nubes amoris proprii super pupil-
la luminis vere fidei collocata. Itaqz
attendere potuisti q̄titer amici mei
corpore aliter a mundi tribulationi-
bus atqz persecutionibus offendunt

tur: sed non mentaliter: qz sunt con-
formati voluntati mee: quia valde
contentatur amore mei penas qua
qz sustinere: considerat: res illas a me
concessas qui salutem ipsorum affe-
ctuose desidero. Serui vero mundi
multipliciter assliguntur intus et ex-
tra. Singulariter autem intus a ri-
more perdendi que possident ac eti-
am ab amore proprio et inordinato
desiderio que nullo modo possunt
obtinere. Alios vero labores assligi-
tuos qui post hos duos principales
eis occurrunt subsequunt lingua
tua non est enarrare sufficiens. Ita-
qz cernis aperte qz etiam in mundo
valde melius est iustis amicis meis
qz iniustis atqz reprobis quorum vi-
tam atqz terminum occultata fide
vidisti.

Quomodo timor seruilis non suf-
ficit ad eternam vitam obtinendam:
sed euz exercitio timoris huius per-
uenietur ad amorem virtutum.

Capitulum. xlviii.

Quam volo te nosce qz aliqui
sunt stimulari frequenter a mul-
ti tribulationibus quas: ego con-
cedo: ut anima cognoscat aperte si-
nem suum in vita presenti non esse
sed omnia temporalia transitoria:
sunt atqz solummodo me diligat et
optet habere qui sum optabilis si-
his hominum: et ita debet intelligere
ad cognoscere. Tales igitur incipi-
unt amonere nubem ab oculo fidei
propter huiusmodi penas a quibus
opprimuntur et etiam pp illa quam

post culpam attendunt esse futuram.
Et cum isto timore seruili egredi in-
cipiunt a via fluminis ita procellosi
venenum extra vomendo quod in-
cunte susceperat a scorpione sub au-
ri figura: et inordinate sine modo ab
codez accepta uerant. Hoc vero po-
stca cognoscentes ab eo purgantur
et ad ipsius fluij ripam dirrigere
gressus incipiunt ut ad pontem va-
leant applicare. Sed attende: quia
nullo modo sufficit ambulare solum
modo cum seruili timore: qz purga-
re domum a spurcitia peccati mor-
talis non implendo virtutibus eaz
in amore fundatis et no tm in timo-
re non sufficit ad vitam eternam. O por-
tet ergo qz hos duos pedes appdat
in primo gradu pontis: vj culpe di-
splicentiam cum pene timore et vfr-
tutis amorem atqz desiderium. Hi
sunt duo pedes qui baiulant animas
in affectum mee veritatis: vj vnige-
niti filij mei de quo vobis feci pon-
tem. Iste primus est gradus quem
ascendere debetis quando iste qua-
si generalis modus est quem obser-
uant hostes a seculo recedentes: qz pri-
mo formidine pene mouent qz amo-
re virtutis atqz iustitie: qz veratio-
nes et tribulationes quas a mundo
sustinēt aliqui faciunt hostes ex quo-
dam angustioso tedio sibimetipsis
importabiles: vnde sumunt valde
displicentiam. Si autem exercebit
huiusmodi timorem virtuose euz lu-
mine fidei peruenient ad amorem
virtutum. Sed aliqui sunt qui euz
tanto tepore procedunt qz in cose-
pe recidunt. Nam ex quo perueni-
t

Tractatus.

runt ad flumij ripam attēdentes at
q̄ sentientes ventos eis contrarios
illuduntur ab undis huius procelo
si maris vite presentis. Si occurrat
eis ventus prosperitatis anteq̄ ex
negligentia sua gradus primū ascē
derint: v̄z cum affectu suo z cū amo
re v̄sūtis ipsi retrocedunt iterum
ad mundi delicias cum amore sicut
prius inordinato se conuertentes.
Et si tali ventus aduersitatis occur
rat ipse retrocedit ex impatientia:
q̄ non odit culpam suam ex offensa
mihī facta: sed ex timore proprie pe
ne qua se considerat ex culpa sua fo
re puniendum. Cum isto namq̄ ti
more scrui cum vomitu peccato
rūz inceperat a vita sua pristina re
surger: sed omnis virtus vult habe
re perseverantiam. Quisquis vero
virtuose viuendo perseverare non
curat peruenire non potest ad esse
cium sui desiderij: nec ad illum finē
propter quem incepit. Expedit er
go perseverare si vernonire deside
rat. Dixi tibi q̄ isti retrocedūt a bo
no proposito prout eis aliqui cōtra
rij motus occurrunt: vnde molesti
am habeant: vel a semetip̄s: vel a
sensualitate propria contra spiritus
impugnante: vel ex parte creatura
rum: v̄z cum ea inordinate diligit
extra se sine cum impatienter por
tat inīuriam ab aliquo sibi faciam
vel ex parte demonum cum eū va
rijs temptationibus infestant. Et
iam aliquando facta sua contēnē
re videntur vt ad confusionem ad
ducant homini dicentes. Ista bona
que facere cepisti nihil omnino tibi

profuit propter innumera peccata
tua. Et hec aduersari⁹ ait vt homo
retrocedat z omittat agere bonum
illud exercitius quod inchoauerat.
Et aliquando temptat homines ad
interitum adducere cum presump
tione misericordie mee dicēs. Qua
re vis tantum in hoc exercitio labo
rare. Gaudeas in vita presenti cum
iocunditate postmodum in fine vi
te tue poteris humiliter adco misē
ricordiam cyposcere z indubitater
obtinēbis. Et isto modo diabol⁹ iu
xta posse conatur: vt ipsi perdant il
lum timorem cum quo ceperāt. his
igitur z alijs sp̄luribus aduersarij
tibus z occurrentibus eis agiline
retrocedunt eo q̄ nō sunt in sancto
proposito constantes neq̄ perseve
rantes. Et hoc accidit eis eo q̄ radice
amoris proprij non est ab eis anul
sa prout expedit. Ideo non perseve
rant: imo valde presumūt ultra q̄
debeat de spe misericordie mee mul
tum inordinate non sicut oportet:
sed velut ignorantes atq̄ presump
tiosi sperant in misericordia mea
quam iugiter offendunt. Ego non
offero misericordiam hominibus
vt ipsi cum ea me semper offendāt.
sed vt cum ea ipsi se tueri valeant a
maltia diaboli z ab inordinata cō
fusione mēris. Ipsi vero frequen
tissime faciunt oppositum: q̄ cum
brachio misericordie mee graniter
offendunt. Et hoc eis accidit eo q̄
mutationem primam virtuose non
exercuerunt: sed cum timore solum
modo pene necnon z a spina multa
ruu angustiarum atq̄ tribulatio

nā impulsū surretere a miseria mortaliū offensarum. Unde se non aliter emendantes et exercentes non perueniunt ad amorem virtutū et ideo in persequentiā desecūt. Anima quippe stare non valet immobilis v3 in vno statu. vnde necessarium ē ipsas procedere sine retrocedere veluti nauicula que ducitur extra cursum fluminis decurrentis. Ita q̄ isti n̄ procedentes virtuosē relinquentes imperfectionē huiusmodi timoris nec ad amores festinantes oportet q̄ omnino retrocedant.

Qualiter h̄ anima multaz amaricata fuit ex illorum cecitate qui in flumine mergebantur. Capl. l.

Manc hec anima cum ingenti desiderio anxia suaz et aliquorum attendens imperfectionem afflictione magna cruciabatur in corde videndo pariter et audiendo tantam in homine cecitatem: attendendo precipue q̄ diuina bonitas obstacula cuncta que possent impedire salutem eius ab eo remouerat: et in quocunq; statu persistere vellet: inuenire gratiam dei poterat qua mediantē cuncta redundabant in bonum et ad exercitium: experimentū ac augmentum virtutis. Et nihilominus his non obstantibus ipsa plurimos aspiciebat ex amore proprio et inordinato affectu voluntarie transire per flumen. Et q̄ se nō emendabant videbat eos in ignem aperte precipitari. Aliqui tamē erāt tibi qui retrocedere festinabant ex

causa quam audierat a dulcissima bonitate dei qui dignat⁹ fuerat: ita gratiose manifestare seipm ei. Erat igitur ex his amaro corde. Firmauit insuper oculum intellectus in patrem eternum et ait. O amor ineffabilis et inextimabilis cu3 grandē cecitate creature tue se decipiunt. S3 obsecro si bonitati tue placet q̄ apertius exponere mihi digneris illos tres gradus in corpore dilectissimi filij tui significatos. Et qui modus est habendus ad ercundum ex toto de flumine ac etiā qui sunt illi qui scalam ascendunt.

Quomodo tres gradus in ponte figurati: v3, in silio dei significāt tres potentias anime. Capl. l.

Omnino vero bōitas oculo misericordie sue respiciens in ill⁹ anime desiderium ita famelicū ait. Amabilis atq; carissima filia nunq̄ ego contemno: imo grātiter accepto scā desideria: que tibi declarā decreui: hec q̄ petisti. Tibi declarari volēis de figura trium graduum et q̄ etiam tibi dicam qui modus teneri debet: vt erentes a flumine potem ascendere possitis. Et quauis ego supra narrando tibi cecitatem hominum et vnde procedebat eorū vitanda deceptio et quomodo veluti martires demōnum: in vita presentī arram inferni gustabant: post modum vero pereruebant eternā damnationem in fructum operationum inquirarum. Illo tunc exprosi tibi modum quem ipsi tenere de-

Tractatus.

bebant: nunc autem apertius ostendat tuo desiderio satisfaciendo. Tu nosti quod omnia mala fundata sunt in amore proprio et inordinato et inde trahunt originem qui amor est velut una obscura nubes que priuat hominem lumine rationis: que ratio continet in se lumen vere fidei: nec vnum amittitur absque reliquo. Animum ego creavi ad imaginem et similitudinem meam exhibendo sibi memoriam intellectum et voluntates. Intellectus vero nobilior pars est anime. Intellectus ipse mouetur ab affectu: intellectus vero nutritur affectum. Manus autem amoris: vix affectus implet memoriam beneficiorum a me gratiose sibi concessorum: ita ut inquit in me delectetur. Quorum affectuosa memoria facit eum sollicitum atque gratum et omnino vitare facit hominem esse negligentem et ingratum. Per hunc ergo modum una potentia contribuit alteri: et ita nutritur anima semper in vita gratie. Non enim potest anima vivere sine amore: sed semper optat aliquid amare quoniam et amore condita fuit. Nam ipsam ex amore purissimo creavi et ideo tibi dixi superius intellectum ab affectu moueri quia sic dicens. Ego diligere volo quod tibi ex quo nutritor est amor. Tunc intellectus ab affectu se percipiens exaltatur: surgit quasi dicens. Ego dabo tibi si vis amare quid amari salubritas valeas. Et illico confurgens attendit considerat anime dignitatem in qua creata fuit: ac indignitatem in qua ex culpa sua devenit. Indigni-

tate quidem essentie sue gustat in extimabilem bonitatem atque caritatem increatam qua fuit a me creata: suam vero miseriam attendendo gustat ineffabilem misericordiam meam quoniam ex paterna misericordia prestiti sibi tempus ad penitentiam atque de tenebris commutari. Tunc affectus amoris patitur et nutritur et appetit os desiderii sancti comedit odium atque displicentiam in propria sensualitatis humilitate profunda peruncta cuius vera patientia quam ab odio sancto trahit. Virtutibus vero conceptis imperfecte giuntur atque perfecte finem quod anima perfectionem exeret in semetipsa sicut inferius aperire tibi pandam. Sic e converso si sensitivus affectus mouetur ad amandum solummodo sensibilia tunc occurrit illi intellectus ad illa mouetur atque transitorio modo cum amore proprio sibi proponit in obiectum cuius displicentia virtutum et amore vitiorum: unde superbiam et impatientiam attrahit. Memoria vero non implet nisi tantum eorum que sibi poterit affectus. Hic amor pessimus obstruit oculos qui non videt necque discernit aliquid apte nisi cum quadam obfuscatam claritate. Que claritas obfuscatam consistit in eo quod quocumque videt intellectus: et affectus amat cum quadam claritate siue specie boni siue delectationis: quod si non esset hec apparentia boni homo non offenderet: quod naturaliter homo non appetit nisi bonum. Itaque vitium amoris atque colore boni proprii coloratur: et ideo culpa committitur. Quasi igitur oculus ex

obfuscatione sua minime discernit
neq; veritate agnoscit ex hoc errat
querendo bonum atq; delicias vbi
non sunt. Jam n. patefecit tibi q; de
licie mudi sunt absq; me: spine pun
gentes atq; venenose ita q; intelle
ctus in sua visione fallitur z volun
tas in diligendo: q; diligit ea que n̄
debet amare. Similiter etiam in re
tinendo memoria fallitur. Intelle
ctus n. agit veluti latro agere solet
aliena rapiendo. Et ita memoria re
cordatur eorum que sunt extra me.
hoc ergo modo suatur anima gra
tia. Tanta est vnitas: vel vñs tris
istarum anime potentiary q; vna
me non offendit absq; reliquis qñ
vna porrigit alteri bonum sine ma
lum: vt arbitrio libero placet sicut
ex precedentibus aperte colligere
potuisti. Liberum hoc arbitrium ē
affectui colligatum z ideo mouet il
lum: vt ei placet aliquando cum lu
mine rationis aliquando sine tali lu
mine. Vos habetis in me ratione
colligatam inquantum amor ino
dinatus arbitrio libero mediante
non diuidat atq; precidat. Et in vo
bis habetis legem peruersam que
quotidie cōtra spiritum ipugnat.
In vobis ergo due partes existunt
vz sensualitas atq; ratio. Sensual
tas omnino seruire debet anime te
circo vobis est a mea bonitate con
cessa vt ipso corpore mediante pro
betis z i vobis virtutes exerceatis.
Anima vobis libera est: nam a cul
pa liberata fuit in sanguine dilectif
simi filij mei neq; potest in seruitu
tem redigi nisi sponte consenserit.

Voluntas anteq; est libero arbitrio
colligata z ipsum liberum arbitrio
voluntati semper vnitur: z cum ea
concordat. Immedio nāq; consistit
inter sensualitatem atq; rationem:
z ad vtranz partem: vt ei placue
rit vertere se libere potest: vel incli
nare. Verum quando vult anima
manu liberij arbitrij suas potenti
as in nomine meo congregare sicut
iam dixi: tūc opera cuncta spiritua
lia: vz atq; temporalia que creatu
ra facit ordinata sunt: z aggregata
z illo tunc liberum arbitrium a p
pria sensualitate soluitur z virtuo
se rationi connectitur. Et ego p' gra
tiam in corā medio consisto. Et hoc
est quod veritas incarnata voluit
exprime' dicens. Vbi duo sine tres
congregati fuerint in nomine meo
ego ero in medio eorum. Et ita ve
rum est. Ego iam dixi tibi q; nemo
poterat ad me venire vbi per eum.
Ideo fact' ē humano generi pōns
eam tribus gradibus. Qui gradus
tres anime status apertissime figu
rant: vt infra patebit.

Quō si antedictę tres aīe potētīe
nō sunt vnite nō pōt hīi p̄seueran
tia sine qua nullus ad suum termi
num peruenire poterit. Capi. liij.

Trium graduum figuram in
genes tibi significat dixi tres
aīe potētias q̄ similitudinarie tres
apparēt esse scale. Nec aliquis ascē
dere pōt vnam absq; reliquis volen
do transire per pontem atq; doctri
nam vnigeniti filij mei. Nec anima
potest habere p̄seueratiā nisi tres

Tractatus.

has potentias vnitas habnerit in se: de qua perseverantia tibi supra dixi q̄ absq̄ illa nemo poterat ad suum terminum pervenire. duo nā q̄ termini sunt: 2 vterq̄ perseverantiam erigit: v3 virtus 2 vitium. Qui vult ad vitam attingere perseverare debet in virtute. Si quis vero vellet eternaliter igne cruciari perseverare potest in vitio. Itaq̄ cum sancta perseverantia pervenitur ad me qui sum eterna vita. Et econverso euz perseverantia pervenitur ad aquam mortuam cum de merito gustandam.

Expositio illius verbi yesu christi. Si quis sitit veniat ad me 2 bibat. **Capit. liij.**

Uos oēs estis a veritate mea particulariter atq̄ generaliter inuitati euz anxio desiderio clamabat i tēplo fili^{us} me^{us} dicēs. Si quis sitit veniat ad me 2 bibat: q̄ suus fons aque viventis. Non. n. dixit vada: ad patrem 2 bibat: sed ait veniat ad me. Quare dixit ita. Quā in me patre nulla potest eē sine cadere pena: sed in dilectissimo filio meo sic. Vos vero dum estis in vita mortali viatores atq̄ peregrini non potestis absq̄ pena transire: quia terra propter inobedientiam adspinas humano generi germinavit vitiam dictum est. Sed quare dixit veniat ad me 2 bibat. Quia sectantes doctrinam eius 2 vestigia: sine perviaz cōmunis caritatis: v3 observādo mandata eius actualiter 2 cōsilia mētali vel ābulādo p̄ viā p̄fecte caritatis: v3 actualitē observādo mā

data piē 2 p̄silia q̄cūq̄ mō p̄veniretis ad ip̄s iuvenietis habūdantissime quid potare possitis: inveniētes atq̄ gustantes fructum pretiosi sanguinis eius ex vntone nature divine in humana natura vnite. Cum autem estis in eo repperitis vos 2 i me cōsistere qui mare sum valde pacificum quoniam ipse mecum 2 ego secum vnum sumus. Indubitanter igitur estis inuitati sicut dictum ē: ad fontem aque viventis diuine gratie. Sed vos o3 omnino per ipsam habere transitum veluti per salutiferum pontem vestrum cum sancta perseverantia: ita q̄ occasione spine cuiuscunq̄ tribulationis: vel aduersitatis siue prosperitatis a sancto p̄posito nullo modo retrocedatis. vñ q̄ quousq̄ p̄ueniat ad me qui vobis fidelibus meis aquam vitam quā vobis habūdantissime dare promitto dulcissimo d̄bo filio meo glorioso meditate. S3 quare dixit. Ego sum fons aque vite. Quoniam ipse fuit 2 est ille fons qui me cōstinebat qui vitam aquam exhibeo cunctis amicis meis. Sed ideo dixit veniat ad me: 2 bibat quoniam in me nullo modo pena cadere pōt 2 vos absq̄ pena nullatenus pertransire potestis. Ideo vobis pōtem ex ipso cōstruere vt per eum solum ad me veniatis nisi per me. Et ita dixit ipsa veritas in euangelio. Nemo venit ad patrem nisi per me quod vtiq̄ verissimum est. Jam ergo vidisti viam per quam vos o3 ambulare vna cū modo quem tenere debetis: v3 cum ingi perseverantia. Nam alio mo-

do bibere non possētis: nec ad aquā
viam perueniretis: qz sola perseue
rantia corona gloriose victorie co
tonabit a me qui sum omne bonū.

Quem moduz tenere debent ho
mines vt erit de pelago possint ille
si ⁊ transire per pontem. Capi. liiij.

In presenti resimo narranduz
de tribus gradibus quos vos
qz ascendere si cupitis in fluuio nō
imergit ad aquam viam illesi per
uenire ad quam ita dulciter inuita
mini: ⁊ vt ego quottidie sim in me
dio vestri. Quia tunc in itinere ve
stro sum in medio quiescendo: v3 p
gratiam in animabus vestris. Qz
igitur hanc viam ambulare cupie
tes habere sitim: qz solummodo siti
entes inuitant: cuz dicitur. Si quis
sitiit veniat ad me ⁊ bibat. Qui ve
ro minime sitiit in itinere non perse
uerat: sed ambulare desistit: aut oc
casionē laboris: vel occasiōe delecta
tionis alicuius. Et obmittit vas ha
bere secuz in quo possit haurire: nec
est ei cure societatem habere cuz, ta
men solus ambulare n̄ queat. Et id
retrocedit quando sentit aliquaruz
angustiarum siue tribulationuz ac
culcos: illas. n̄. abhorret. Timet eti
am quando solus est. si. n̄. associatus
esset proculdubio non timeret. In
super si tres illos gradus ascendis
set verissime securus esset eo qz asso
ciatus esset. Qz ergo vos habere si
tim ⁊ congregatōis esse. Quare ve
ritas incarnata dixit. Ubi duo fue
runt: vel tres: vel etiā plures i no

mine meo congregati ⁊c. Sed pro
pter quid dixit. Ubi fuerint duo:
vel tres: Quia duo minime sūt abs
qz tribus neqz tres absqz duobus: ne
qz tres siue duo absqz pluribus. An
est exclusus: qz non sūz in medio sūt
pro eo qz aliquem socium secum ha
bere nōluit vt in medio stare posset
⁊ ideo reducitur ad nihilum. Nam
ille qui consistit i amore proprio sūt
solus ē atqz separatus a gratia mea
priuatus etiā sui proximi carita
te. Cui igitur ex culpa sua exclusus
sit a me merito gratia mea priuatus
redigitur in nihilum: qz solus ego
sum ille qui sum. Igitur vnus ille qui
priuatus caritate fraternā solus in
amore propro consistit non est aucto
ritate mea computatus: neqz mihi
acceptus. Aut ergo. Ubi fuerit duo
siue tres vel plures in nomine meo
congregati in medio eorum sum. di
xi tibi qz duo non erant absqz tribus
neqz tres absqz duobus ⁊ ita verum
est. Tu nosti qz precepta legis i duo
bus tantummodo pēdent sine qui
bus nullum aliud obseruari potest
v3 vt homo super omnia deuz ex to
to corde diligat ⁊ proximum tanqz
seipsum. Hic omnino consistit om
nium mandatoruz diuine legis p̄
cipiuz: medium atqz finis. Ita duo
non possunt in nomine meo congre
gari sine tribus: v3 absqz trium ani
me potentiarum aggregatione que
sunt memoria intellectus ⁊ volun
tas. v3 vt memoria iugiter in se reti
neat habundantiam beneficiorum
meorum ⁊ inextimabilem bonitatē
meam in se. Intellectus vero dilige

Tractatus.

ter attendat amorem ineffabilem quem
humano generi porto atque demon/
strari mediante dilectissimo filio
meo quem in obiectum intellectus
oculo collocaui ut in eum consideret
ignem diuine caritatis. Voluntas
etiam in simul aggregatur: ut me di/
ligat et affectuoso desiderio propter
qui sum omne bonum: et omnium fi/
nis optabilis. His ergo tribus ani/
me potētibus in simul aggregatis. ego
sum per gratiam in medio. Et quia
tunc homo se repletus inuenit vera
caritate mea: pariter et proximi sui
subito societatem inuenit verarum
virtutum. Tunc ad sitendum ap/
petitus anime se disponit sitiendo:
et virtutes veras: et honorem meum
atque salutem animarum extincit si/
ti quorumcumque corporalium atque
temporalium. Et ita primum gra/
dum ascendens valde secrete gradi/
tur absque timore quocumque seruilis.
Postquam affectum suum expoliant
amore proprio supra semetipsum ascē/
dit et super vniuersa transitoria. mū/
di res et diuitias amando atque possi/
dedo si sibi retinere placet iuxta be/
neplacitum voluntatis mee non abs/
que me: et cum sancto timore pariter
et amore virtutum. Tunc vero se rep/
perit ascendisse gradum secundum:
et ad lumen intellectus quo dilige/
ntissime speculatur: et attendit amo/
rem excessiuum atque cordialem quem
vobis apertissime demonstrauit dile/
ctissimo filio meo Iesu Christo medi/
ante. In hoc autem gradu secundo
quiescit atque pacem inuenit eo quod me/
moriam non est vacua: sed plena cari/
tate mea. Tu nescis quod vas vacuum
quando percutitur ab aliquo reso/
nat. Simili modo quando meino/
ria eius lumine intellectus repletur
amore vero licet exagitetur a tribu/
lationibus vnde cumque perueniant:
non resonat per impatientiam: vel
si delictis vite presentis alliciatur in
ordinato gaudio nullo modo dissol/
uitur quoniam anima me per gratiam habet qui sum
esse bonum et causa felicissime replet.
Postquam autem ascendit hos gradus in
congregatione sancta se reperit: quod
si ratio possideat hos tres gradus primi
et potentiarum anime congregare
sunt in nomine meo. Congregatis illis
duobus qui sunt amor mei: et primi
et congregata memoria ut me retineat
et intellectu ut videat: et voluntate
ut amet anima se reperit optime so/
ciatam: quod sum vbi que secum: exhibet
do sibi fortitudinem atque securita/
tem. Et ita reperit societatem vir/
tutum: et isto modo securissime pro/
cedit: quod sum in medio tunc illarum.
Postquam illico mouetur anxio desi/
derio sitiendo viam veritatis per
quam inuenit inuentis aque fonte
habundantissimum. Propter huius/
iusmodi sitim quam habet honoris mei: et
salutis anime sue et proximi sui viam
inuenire et perambulare desiderat:
quod sine viam peruenire non equibet. Ideo
solicite vadit: et ambulando secum
affert vas cordis vacuum omni af/
fectu et amore quolibet inordinato
vite presentis. Et illico quia vacua
est impletur: quia non est dare va/
cuum. Unde siquid aliqua re mate/
riali vacuum est impletur aere. Si

Nulli modo eorum est vnum vas quod nullo modo vacuum esse potest: sed extractis inde rebus transitorijs per amorem inordinatum illico repletur: vnde amor celestis atque diuino cum quo peruenit ad aquam gratie. Postquam autem attigerit planam Iesu Christi, crucifixi peransit in me mare pacificum ubi reperit aquam viuam qua iugiter habundantissime sitiendo potatur.

Repetitio summam aliquorum iam dictorum.

Capitulum. iiii.

Nunc aperte tibi monstrandi modum quem generaliter omnibus homo tenere debet ad erendum de pelago ne suffocetur in eo unde profecta perueniat ad eterna supplicia. Ostendi quoque tibi tres gradus in generali qui sunt tres anime potestatis quorum homo non valet vnus ascendere sine reliquis. Item verbum incarnate veritatis explanari cum ait. ubi fuerint duo siue tres congregati etc. quia scilicet ista congregatio est anime trinitatis potentiarum atque trium graduum predictorum vna cum concordia vno rum principalium preceptorum legis vnde dilectionis dei atque primi. Postquam vero homo huiusmodi scalam ascendit in nomine meo facta congregatione salubri prout iam supra dixi subito sitit aquam viuam: unde sollicite transit per pontem: vnde vbi atque doctrinam incarnate veri-

tatis. I. Iesu Christi filij mei de quo feci pontem humano generi. Tunc ille securissime curritis post vocem eius vos inuitantis cum in templo clamabat. Si quis sitit veniat ad me et bibat: quia sum fons aque viuus. Patefeci tibi quid ipse dicere volebat atque sicut intelligi debet. ut apertius agnoscere habundantiam excellentissime caritatis mee et confusibilem eccitatem illorum qui videntur auiditate magna currentes ambulare per viam demum eos ad aquam mortuam atque mortiferam inuitantium. Nunc au disti et ordinate vidisti declarationes eorum de quibus a me petisti: videlicet de modo tenendo ne quis in flumine submergatur: hoc est ascendendo per pontem per supradictos gradus ut supra seriose dictum est. Et iste modus est ille quem omnes in quocumque statu fueritis in vita vestra tenere debetis. Unde nemo se potest excusare dicens. Ista facere nequeo: quia status in quo sum omnino mihi contradicit siue propter uxorem siue propter filios: aut habitus mundi prospera vel aduersa nemo legitimam inuestire potest excusationem: quia iam tibi dixi quod in omni statu quicunque seruet bonam in se voluntatem valde mihi placet et acceptus est in conspectu meo. Quonia omnia facta sunt a me qui sum eterna bonitas neque sunt vobis a me concessa: ut inde mortem incuratis: imo potius: ut vitam vobis inueniat. Quod

Tractatus.

n. a vobis ergo lenissimum est. Nihil. n. est agilius neque tante dulcedinis atque consolationis ut est amor: ego solum a vobis amorem exquiro vobis ut me pariter et proximum affectuose diligatis. Hoc itaque fieri potest omni tempore: in omni loco et quocumque statu quisque fuerit etiam amando quocumque possidet atque tenere voluerit ad laudem et gloriam nominis mei voluntate sancta et ordinata. Recordari me tibi dixisse quod illi qui sine lumine vadunt amorem proprium inducentes ista creata possidendo sine me se damnabiliter esse fundatos inveniunt: et sibi metipsis importabiles cruciati cum multo labore in vita presenti pertransiunt. Et nisi se corrigant ut iam victum est ad eterna supplicia deducantur. Averte nunc exponi tibi generaliter qui modus a quolibet homine tenendus est.

Quomodo deus ostendit hunc animam quod tres gradus pontis in partem culari signantur per tres anime status. *Capitulum lvi.*

Quia supradicti qualiter ambulare debent illi qui morantur in caritate communi: vobis observatis actualiter precepta: consilia vero mentaliter nunc pandere tibi propositum de his qui scilicet ascendere ceperunt et ambulare desiderant viam vere perfectionis: vobis actualiter observando precepta pariter et omnia consilia. Insuper apertam in partem culari tres gradus atque status ani-

me cum tribus illis gradibus de quibus in genere tibi dixi pro tribus anime potentis intelligendis quorum unus est imperfectus alter est perfectus alius vero perfectissimus. Unus est mihi servus mercenarius: alius est mihi servus fidelis: alius est mihi filius: quod me diligit in veritate sine respectu sui. Ipsi sunt tres anime status qui possunt in pluribus etiam in eadem persona. In eadem persona possunt esse quando cum perfecta sollicitudine currit per viam suam exercendo tempus ita quod a servili statu perveniat ad liberalem et a liberali ad filialem. Super te met ipsam igitur exurgens aperit oculos intellectus et attende peregrinos atque viatores istos quemodo transiunt aliqui cum imperfectione: aliqui vero cum perfectione servantes in vita sua precepta: quidam alii perfectissime servando precepta pariter et consilia. Tunc n. aperte cognoscere unde procedit imperfectio: et unde perfectio: et quantum fraudem anima recipit in semetipsa: quia radice amoris proprii non est adhuc curiosa. Necessarium est. n. in quocumque statu quem tenuerit homo ut occidat in se penitus hunc amorem proprium ita postiterum.

Quomodo hanc animam devota respiciens in vicino speculo creaturas videbat variis ambulare modis. *Capitulum lvij.*

¶ Tunc hanc animam succensio desiderio multum anxiosa se speculans

Secundus.

29

In dulcissimo speculo diuino creaturas
varijs vjs atq; modis ambulat vi/
debat atq; diuersis respectibus: vt
ad ipsarum finem peruenire vale/
rent. Quosdam aspiciebat incipie/
tes ascendere quodam timore seruil/
li eos impugnante: vj penam pro/
prijam abhorrentes atq; formidan/
tes. Multos etiaz videbat vocatio/
nem primam exercentes virtuose:
vnde perueniebant ad perfectionem.
Hancissimos vero considerabat ad
maximam venire perfectionem.

Quod timor seruilis sine dilectio/
ne virtutum non sufficit vitas eter/
nam impendere. Et q; lex antiqua
timoris et noua lex amoris insimul
sunt vnite.

Caapi. lviij.

Tunc eterna dei bonitas vo/
lens huius anime desiderio sa/
tisfacere dixit. Attende diligenter
illos qui cum seruili timore dereli/
quunt mortalius peccatorum ab/
dominationes nisi surgant atq; pro/
cedant cum amore virtutuz: iste ser/
uilis timor ad vitam eternam erhi/
bendam nullo modo sufficit. Amor
vero cum sancto timore bene suffici/
ens e. Lex. n. fundatur in amore pa/
riter et sancto timore. Lex. n. timo/
ris erat antiqua lex quam exhibui
moisi. Nec in timore solummodo fun/
data fuit eo q; illico comissa culpa
punitio sequebatur. Lex vero noua
per virginum meum verbum in
carnatus exhibita in amore funda

tur. Tamen attēde q; per huiusmo/
di nouam legem minime soluitur:
vel irritatur antiqua: sed impletur.
Ita dixit ipsa veritas incarnata: q;
non venerat in mundum soluere le/
gem: sed adimplere. Vniuit ergo le/
gem amoris cum lege timoris. Ab/
stulit antiq; legi pene timoris imp/
fectionem solummodo remanente
timore sancto: vj a peccatis et offen/
sionibus abstinendo non ex confide/
ratione pene que sequatur: imo so/
lum amore mei ne sim offensus qui
sum eterna bonitas. Itaq; vet⁹ lex
imperfecta habuit a noua lege per/
fectionem amoris ex quo venit vni/
genitus filius meus qui venit ve/
lut igneus currus ignee mee carita/
tis vniuersum orbem accendere. Igi/
tur ex habundantia diuine miseri/
cordie fuit ablata sine dilata pena
culparum que frequentissime peri/
petrantur: q; vj non indilate punit/
untur ipso facto quo committuntur:
vt in antiqua lege moisi fuerat ordi/
natum. Non expedit ergo vobis ha/
bere timorem huiusmodi seruilem.
Nec tamen dimittitur qui iuste cul/
pa punitur: q; reseruat in futu/
ra vita puniendum cum anima sepa/
ta fuerit a corpore nisi quis in pre/
senti satisficiat cum sancta confes/
sione: corritione cordis atq; debita
satisfactione. Num homo viuus ha/
bet habundantissime nunc tempus
ipso vero mortuo erit ei tempus tu/
stite. Quilibet ergo virtuose debet
ab isto timore seruilis consurgere et
ad amorem attingere cum sancto ti

Tractatus.

more mei. Alias absq; remedio precipitaretur in flumē aduentitib⁹ vndis aduersitarum sine spinis ipsatum consolationu⁹ que recte spine vocari dist eo q; animaz eius eruciando pungunt qui possidet eas z amat inordinate.

Qualiter existens in gradu timoris primo peruenire potest ad gradum amoris qui secundus est.

Capit. viiiij.

Ibi iam vtri q; nemo poterat erire de flumine proceloso: z ambulare per pontes nisi tres illos gradus ascendat: z ita verus equos aliqui ascendunt imperfecte aliqui perfecte: quidaz vero perfectissime. Isti qui mouentur a timore seruilli ascenderūt quidē z aggregati sunt imperfecte. Nam anima considerādo penam que sequitur post culpaz aggregat in se memoriam: vt ab ea reminiscētiam victoruz extrahat. Et intellectum vt videat penam ex culpa sua debitam: z ideo voluntas mouetur ad odium aduersus eam. Et quantum iste sit primus atq; cōmunis assensus z cōgregatio: tamē oportet exercere virtuosē cum lumine intellectus z illuminata pupilla sanctissime fides considerando non solummodo penam suam: imo fructum virtutum z amorem affectu firmi quem ad homines habeo: vt cū amore filiali procedant: z ascendāt pedibus affect⁹ anime timorem seruilem exuendo. Si facient ista mihi

serui fideles efficiuntur: z non infideles mihi seruientes ex amore finitimo: z non ex timore seruilli. Si vero cū odio sancto conabuntur euellere amorem propriuz ab anima rādicatus: si fuerint virtuosē prudentes constantes z perseverantes vere poterunt illuc attingere. Multissimi vero sunt quorum assensus atq; pceptum est cui tanta z tali negligētia tepore mentis z ignorantia q; illico deficiunt. Quilibet ventus quantumcūq; parvus ad velū ire compellit z eos ab scepta via retrocedere facit. quoniam imperfecte primum gradum ascenderūt iesu christi crucifixi. Et ideo non attingunt ad gradum secundum: v⁹ ad cor.

De imperfectione seruientis deo sine diligentium ex utilitate sine consolatione propria.

Capit. ix.

Aliqui vero sunt effecti seruilli fideles: quia videlicet mihi fidelissime seruiunt absq; timore seruilli nō seruientes timore pene: sed amore iustitie. Amor iste quando respectu proprie consolationis: vel utilitatis oziretur esset ipsecus. Vis aperte cognoscere: q; amor huiusmodi psonarum est imperfectus. Quando priuate sunt ipsarum consolatione quam in me reperiebant amor ille minime perleuat: imo tepescit: z aliquando deficiit. Et hoc etiam si perfecto amore proximum suum diligat. Erga me tepescit amor ille qn

do volens aliquando seruum, mens
in virtutibus exercere propter vti-
litate ipsius vt ab imperfectione re-
surgat: ego subtraho consolationem
quam habere solebat in me permit-
tens ei molestias atq; diuersa bella
prouent expedire cognosco et est de vo-
luntate mea. Et hoc ita permitto: vt
ad sui notitiam veniat et aperte se re-
cognoscat omnino nihil a semetipsa
posse ac vt i tpe tēpestatis atq; bello-
rum huiusmodi recursum habeat ad
me cum humilitate me querens at-
q; recognoscens me esse benefactorem
et adiutorem eius. Et ad hoc ego tri-
buo sine retraho consolationem: sed
non gratiam meam. Tales autem
isto tempore tepescunt in amore re-
trocedentes cum in patientia men-
tis. Quandoq; multis modis exer-
citia sancta que solebant agere di-
mittunt: etiam aliquando sub colo-
re virtutis i corde suo dicentes. Hec
operatio tibi nullius est valoris ex
quo nullam inde recipis utilitatem
sine consolationem in mente tua. Qui
cumq; dicit ita facit velut imperfe-
ctus qui panem amoris proprii spi-
ritualis a pupilla oculi sanctissime
fidei non ammonuit adhuc: quia si pa-
nem illum amandisset aperte vide-
ret q; hec omnia procedunt a me: i-
mo neq; solum arboris absq; prou-
dentia mea cadit. Et omnia quecu-
q; concedo sine permitto seruis et ami-
cis meis: vt propter eorum sanctifi-
cationem: vt vs habeant illum sine
ad quem eos creauit. Hec. n. aperte
vnt intelligendo cognoscere q; opto

bonum atq; salutem ipsi. ruz in san-
guine dilectissimi filij mei vbi loci
sunt ab omnibus iniquitatibus eo-
rum. In quo sanguine manifeste co-
gnoscere possunt veritatem meam.
Nam vt haberent vitam eternam
eos ad ymaginem meam valde gra-
tiose creauit postmodum autem ip-
sos filios adoptiuos ad gratiam in
sanguine filij mei vniuersi recrea-
uit. Sed quoniam ipsi sunt imperfe-
cti seruiunt ex utilitate propria: et i
caritate proximi tepescunt. Primum
retrocedunt atq; deficiunt ex timo-
re volentes effugere penam. Isti ve-
ro secundi tepescunt in amore pro-
ximi subtrahentes utilitatem quaz
ei facere solebant si se priuatos vide-
rint utilitate sine consolatione qua
recipere solebat. Et eis accidit quo-
niam amor eorum non erat verus:
neq; purus: sed imperfectus. Nam
cum imperfectione qua me diligunt
etiam amant proximum: videlicet
ex utilitate propria. Et nisi recogno-
scant imperfectionem propriam est
auaritia perfectionis impossibile:
videtur q; ipsi non retrocedant. Isti
tur expedit omnino volentibus ha-
bere vitam eternam: vt absq; vtili-
tatis proprie respectu diligant. Non
ergo sufficit vitare peccatum formi-
dine penae: vel amplecti virtutes in-
tuitu proprie utilitatis ad vitam
eternam acquirendam: sed expedit
vitare peccata: q; mihi displicent: et
amare virtutes intuitu et amore mei.
verum est q; quasi generalis est ista
prima vocatio peccatorum ad peni-

Tractatus.

sentiam eo q̄ anima prius est imp/fecta q̄ perfecta. Et ab imperfectio/ ne procedere v̄z ad perfectionē: vel in vita dum ei tempus adest: v̄z vir tuose viuendo corde sincero atq̄ li/berali diligēdo me sine respectu sue utilitatis: vel in morte saltem agno scendo suam imperfectiōem cum proposito q̄ si superuixerit mihi ser uiet absq̄ sui respectu. Hac imper/fecta dilectione amabat petrus ye sum v̄nigenitum meum valde sin cere sentiēdo dulcedinem cōuer/ sationis ipsius. Sed adueniente tē/ pore tribulationis omnino defecit z non solummodo tunc vitaz pro sp̄ so: vt asseruit nō exposuit verum eti am ad tantum inconueniens dedu ctus est q̄ ex formidine pene tūc cū etiam iuramento negauit asserens eum nullatenus agnouisse. Anima que scalas istas ascēdit solummodo cum timore seruili z amore merce/ nario proculdubio deducitur ad in conuenientia multa: v̄z ergo surge/ re ab his imperfectiōibus suis z tā q̄ verus fili⁹ sentire mihi fideliter absq̄ respectu sui. Ego vero remu/ nerator: omnium exercitiōrum que sunt ex amore mei retribuo v̄nicui q̄ iuste s̄m gradum ac exercitiū suum. Et si tales exercitiū oratio/ nis z aliorum bonorū operum vir tuose proficiantur iugiter argumē tando virtutes in se peruenient ad filialem amorem z ego diligam eos amore paterno: qm̄ ego diligentes me diligo illo amore quo diligo ab eis: v̄z si diligo ab aliquo sicut ser/

uus dominum suum diligit: z ego tanq̄ dominus ei retribuo prout in se promeruit: sed meipsam tali nō manifesto: qz secreta solum amico si deli pandunt qui factus est ex amo re cordiali vnuz cū amico suo. Quā q̄ iste seruus amorem z virtutem su am erga dominum suum augmē tare pōt ita q̄ amicus efficietur val de preceptus: ita cōtingit huiusmo di seruis meis. Dū. n. in amore mer cenario cōmorantur: ego meipsam eis non manifesto: si vero euz disp̄l centia imperfectiōis corūz z amo/ re virtutum cum odio sancto radi/ cem amoris propr̄i spiritualis per/ uersi atq̄ venenati realiter euulsi/ rint ab animo z ascendēdo super cō scientie sedem sibi met iustitiaz ege/ rint: ita q̄ motus i corde seruili ti/ moris z amoris in: mercenarij sine cor rectione nō transeant: z illos cum lumine sanctissime fidei puniāt: ita faciēdo mihi valde placebūt z ex/ inde peruenient ad amorem amici. Et ita manifestabo meipsam eis p̄ ut veritas incarnata dixit. Qui di ligit me diliget a patre meo z ego diligam eum: z ei manifestabo me/ ipsam z faciemus mansiōem in si/ mul. h est conditio amicorū qui se inuicem in veritate diligunt: quia sunt duo corpora: sed anima vna p̄ affectus amoris atq̄ sincere dilectio nis. Na z amor vnit atq̄ se transfor mat in creaturā sine rem que diligitur. Si ē igitur vna t̄m anima duo/ bus amicis nullum in vno potest ēē secretum quod alterum aliquo mo/

do lateat. Et ideo dixit veritas icar
nata. Veniemus ad eum et manio/
nem apud eum faciemus: et ita ve/
rum est.

Quomodo deus manifestat seip/
sum anime diligenti eum: Et quare
christus non dixit manifestabo pa/
trem: sed meipsum. *Capi. lxi.*

Sic tu qualiter in anima que
me diligit in veritate mani/
festo meipsum quando virtuose do/
ctrinaz incarnati verbi dilectissimi
filij mei sequit. Multis modis vir/
tibus virtutem meaz anime patefacio
pnt eius desideriu erquirt. Pre
cipue tamē tres in ea manifestatio/
nes facio. Prima quidem est qd ei
patefacio me sincerissime caritatis
affectus vnigeniti filio meo dilectis/
simo mediante: qui caritatis affectus
apertissime manifestatur in pretio/
so sanguine suo qui fuit effusus i cru/
sus in cruce cum inextimabili cari/
tatis ardo. Ista quippe caritas du/
plici modo manifestatur. Vnus ē ge/
neralis et omnibus cōmunis: v3 eis
qui morantur in caritate cōmuni.
Eis itaq; manifestatur attendendo
et probando caritatem meam i mul/
tis et varijs gratijs quas a me recipi/
unt. Alius modus est particularis
illis tantummodo qui sunt iam esse/
cti amici vltra manifestatiōnez an/
tedicte cōmunis caritatis quā agno/
scunt: gustant et experientur per sen/
sum in animabus eorum. Secunda
manifestatio caritatis est etiam in
eisdem quibus me patefacio per su

sum et affectum amoris: non qd i me
sit acceptio personarum: imo sancta
desideria libenter accepto: sed i ani/
ma meipsum manifesto in ea perse/
ctiōne cum qua me querit. Nam ali/
quando manifesto me sibi prebēdo
spiritum propheticē monstrando si/
bi futura diuersis atq; varijs modis
prout ego nouero vel anime pprie
vel creaturis alijs expedire. Tertia
vero manifestatio sit aliquando for/
mando presentiam incarnate veri/
tatis: v3 vnigeniti filij mei multis
modis in anima prout eius desideri/
um appetit. Nā aliquando me que/
rit in oratione volens agnoscere po/
tentiam meam: et ego sibi satisfactio
ita qd virtutem meam in se gustat et
experitur. Aliquando me querit in
sapientia filij mei: et ego sibi satisfac/
tio: illum ponendo per obiectum
oculo intellectus eius. Quandoq;
me querit in clementia spiritus san/
cti: tunc vero bonitas mea facit eaz
gustare ignem ardentissime carita/
tis diuine vbi concepit virtutes va/
rias atq; reales in caritate purissi/
ma proximī sui fundatas.

Quare christus nō dixit ego mā
nifestatio patrem: sed dixit me ip/
sum. *Capi. lxij.*

Vides igitur vnigenitum di/
lectissimum filium meuz ve/
ritatem dixisse cum ait. Si quis me
dixerit erit vnus meuz: quia do/
ctrinam eius in veritate sectantes
estis vniti secum ex amoris affectu:
et ita per consequens estis etiaz vni/
s iij

Tractatus.

ti mecum: nam vnum sumus ego & ipse. Et ita manifestabo me vobis: quia sumus vnum: vnde manifestādo se: me quoq; manifestabit & conuerso. Sed quare non ait: ego manifestabo patrem meū vobis. Ita quidē ait in enāgelio triplici respectu. Vnus quidem est: quia propalare voluit q; inter me & ipsum nulla separatio esse potest. Vnde beato philippo dicenti: ostende nobis patres: & sufficit nobis ait. Qui me videt et patrem videt & conuerso. Hoc ita dicit qm̄ est vnum mecum: & id qd̄ habet indubitanter habet a me nō ego ab ipso. Jō dicit iudeis. doctrina mea nō ē mea: s; ē patris mei qui me misit: q; filius ipse genitus est a me non ego ab ipso: sed vnum uerū est & ego secum. Idcirco non ait ego manifestabo patrem: imo dicit ego manifestabo me: q; v; vnum suz cū patre. Secundus vero respectus est q; manifestando se vobis non aliud ostēdebat q̄ id quod a me patre suo receperat quasi dicens. Pater manifestauit aperte se mihi: q; secum vnum suz: & ego manifestabo me patris & ipsuz vobis mediante me ipso. Tertius quoq; respectus est qm̄ ego sum inuisibilis & a vobis visibilis videri non valco nisi postq; a corpore separati fueritis. Tunc videre me poteritis facie ad facie: atq; verbum. I. filium mentis vniuersum intellectualiter: vsq; ad tempus vestre resurrectionis cum humanitas vestra conformabitur atq; delectabitur in humanitate ipsius verbi sicut iam tibi dixi. Non ergo me

nūc videre potestis in essentia mea. Quare veluti diuinam naturā velamine vestre mortalis humanitatis: vt illam videre possētis: exhibēdo vobis verbum: v; filium meum ita velatum cum qua me vobis ipse manifestat. Ergo non ait: ego manifestabo patrem: sed ait ego manifestabo me vobis. Quasi dicat. Ut accepi a patre meo manifestabo me vobis. Itaq; vides q; in ista manifestatione manifestando se me quoq; manifestat. Insup̄ audisti quare nō ait ego manifestabo patrem vobis: v; q; nullo modo potestis in corpore mortali meam essentiam intueri sicut dictum est & quoniam ipse mecum est vnum.

Qualiter anima post assensuz p̄sentis gradus ipsius pōtis studet ascendere ad s̄m. Capit. lxiij.

Nunc aperte comprehendere potuisti excellētiam illius quam ad amorē amici puenit. Iste itā ascendit pedes affectus & ad cordis occulta puenit: v; ad gradū s̄m tertium gradū qui figurati sunt in corpore filij mei. Dixi prius illos esse figuratos in tribus aie potētis: nūc vero pōno significare tres aie stat. S; anteq; ad tertij gradū explanādū accedā volo monstrare qualiter attingit: vt amicus effectus: & cū fuerit amicus effectus: effectus ē filius v; ad amorē filialem attingēdo. Et quid agit amicus effectus & quō cognoscit apte q; amicus sit effectus. Primo tibi dicā quō puenit: vt es

set amicus. Ipse nãz p̄mo ip̄fect⁹
 erat in timore seruili p̄sistēs. Exerce
 do se sic virtuse cū p̄uenerāta san
 cta puenit ad amorē quēdā sue dele
 ctationis siue pp̄rie utilitatis quā
 me reppit. Nec ē via p̄ quā ille trā
 sit qui puenire desiderat ad amorē
 p̄fectū: v3 amīci atq3 filialē. Noue
 ris amorē filialē esse p̄fectū: nam in
 amore filiali recipit hereditatem a
 me sūmo 2 eterno p̄re. Et qm̄ amor
 filij nō ē absq3 dilectionē amīci tibi
 diri q̄ ex amico scās ē fil⁹. S3 quē
 habuit in se modū: vt illic attinge
 ret. Dico tibi. O is virtus 2 ois p̄fe
 ctio p̄cedit ex caritate: caritas autē
 ab humilitate nutrit: 2 humilitas a
 notitia 2 odio sancto sut: v3 p̄p̄e sen
 sualitatē. Ne actiōne oportet
 oīo p̄uenerant in cella notitie sui
 cōmorari. In qua sui notitia cogno
 scet in sanguine dilectissimi filij mei
 misericordiā meā attrahēdo cū affe
 ctu suo diuinā caritatē meā ad se in
 gher extirpādo quālibet voluntatē
 pp̄riā 2 p̄uersam sp̄ualem atq3 tpa
 lem a corde suo. Et h̄itare cū hūmi
 litate studeat i domo notitie sui p̄
 tit egit apostolus petrus qui postq3
 p̄scum filiū meū abnegauerat lani
 tando fletis amare: s3 illo tpe plan
 etus eius erat ip̄fectus 2 quotidie
 fuit ip̄ect⁹ vsq3 ad p̄tecostē. Post
 q3. n. vnigenitus filius meus ad me
 rediit s̄m humanitatē assumptam
 apostoli cum alijs amicis meis i do
 mo se clauerūt aduētū sancti sp̄iri
 tus expectātes iusta p̄missā verita
 tis icarnate. Clausi quidē erāt ex ti
 more: q3 donec aīa ad amorē vep

attingat quōttidie timet. Illi s̄o p̄
 seuerātes i humilitate 2 p̄tinua oratīe
 post modū habūdātia h̄uerūt sp̄us
 scī. Tñ timore quocūq3 sublato pu
 blice p̄dicauerūt p̄fecte sequētes ve
 stigia x̄p̄i crucifixi. Similit̄ aīa
 q̄ puenire desiderat ad p̄fectionem
 ex quo post culpā ab iniquitate sua
 surrexit illa re cognita formidie pe
 ne euz amaro corde deplorat. P̄do
 stea s̄o p̄surgit attedēdo misericor
 diā meā. S3 vt illā attinger faciat ad
 p̄fectionē iterpollatim ab ea me s̄o
 traho nō p̄ grām: s3 p̄ sensū: q3 me n̄
 sentit i se. Hoc vitas icarnata pate
 fecit vobis qm̄ discipulis ait. Ego ibo
 2 ad vos itex veniā. O la q̄ dicebat
 illis i p̄ticulari ē ab oib⁹ p̄ntib⁹ at
 q3 futuris itelligi vnt. Dixit igitur
 ego ibo: 2 ad vos itex veniā: 2 ita fu
 it. L2 sp̄i sc̄o sup discipulos veniē
 te ipse quoz v̄it. Jā. n. ego v̄itū su
 pra q3 sp̄us pacit⁹ nō v̄it sol⁹: imo
 v̄it cū potētia mea: 2 cū sapientia vi
 lectissimi filij mei qui meū ē vnū: 2
 cū clemētia eiusdē sp̄us scī a me p̄ce
 dens 2 ab ip̄o filio meo. Simili mō
 dico tibi: q3 vt aīa surgat ab imper
 fectione sua me subtrāho: q3 non h3
 nec̄ sentit in se pristinā p̄solationē.
 Qñ iacebat i culpa peccati morta
 lis ipsā discessit a me: tūc ego grām
 subtraxi ab ea pp̄ eius culpā q3 san
 cti desiderij clauerat ianuam: vnde
 sole gratie priuata fuit non ex dese
 ctu solis: s3 ex defectu peccatoris qui
 ianuam desiderij p̄tra solē clauerat
 Recognoscendo vero semetipsuz at
 q3 tenebras suas appiēdo censurā
 cuomendo putredinem peccatorū i

Tractatus.

sancta et humili confessione: tunc ad animam indilate euz gratia redeo. Sed aliquando ab ea me subtraho non per gratiam: sed solummodo per sensum ut iam dixi. Hoc autem ita facio ut humilietur et ut exercitius sanctum assumat in veritate querendo me: et ut probetur in lumine fidei et perueniat ad prudentiam. Tunc vero si diligit absque respectu sui et cum fide viva et cum odio sancto sui letatur et exultat in tempore laboris se reputans indignam habere pacem atque mentis quietem. Et hoc est secunda res ex tribus de quibus sibi dixi vix ostendere qualiter ad perfectionem attingat et quid agit postquam attingerit. Hoc est enim quod agit: quod spiritus anima sentiat quod ab ea me subtraxerim: non tamen illo modo retrocedit: imo quotidie perseverat humiliter in exercitio sancto suo reclusa persistens in domo domestic sue proprie ubi cum fide viva precolatur adventus sancti spiritus: vix me qui sum ignis ardentissime caritatis. Ibi quoque non expectat decedere: sed in vigilia et oratione sancta et continua: et non solum cum vigilia corporali: sed etiam intellectuali. Quia vix oculi intellectus inquit est apertus: quia euz lumine fidei vigilat ad extirpandum a corde cogitationes inutiles: attendendo diligenter nec caritatis affectus ubi cognoscit aperte: quia nihil aliud volo ex eo nisi sanctificationem eius. Et hoc indubitantissimè: per in sanguine dilectissimi filii mei. Cum scitur oculus vigilat in cogitatione sui atque mei semper orat

oratione bone atque sancte voluntatis et hoc est oratio continua. Quod est enim actualiter: vix in ordinato semper per sanctam ecclesiam ordinato et constituto. Et hoc est quod agit anima que dilectis ab imperfectio ne. Et ut ad illam attingeret. Ideo me subtrahi non per gratiam: sed per sentimentum. Etiam ab ea me subtrahitur: ut humiliter suam defectum agnosceret: quod videndo se privatam consolatione mea: si sentit in se penas affectivam atque debilem: neque virtuosam stabilitate perseverare posse reperit immediate post hec in se radicem spiritualis amoris proprii: unde materiam habet agnoscendi suam imperfectionem. Et exurgere debet illico supra semetipsam atque supra sedem conscientie sue: sedendo corpore debet huiusmodi sentimentum nec illud impune pertransire permissat: sed cum improprio euolat a corde radicem amoris proprii cum gladio bicipiti: vix ipsius amoris odio et amore virtutum.

Quomodo deum imperfecte diligens etiam proximum imperfecte diligit et de signis huius imperfecti amoris. Capi. lxxiiij.

Tem volo te nosce quod omnis in imperfectio sine imperfectio manifestatur et acquiritur in me. Similiter modo manifestatur: et acquiritur proximo mediante. Simpliciter hoc experientur: quod frequenter amant aliquos amore spirituali. Unde si mei dilectionem pure sine respectu

ut recipiunt et habent etiam amo-
 rem proximi pure bibunt. Sicut ac-
 cidit vasculo quod impletur in fon-
 te si foras extrahitur: et ita foras ex
 eo bibitur indubitater euacuatur.
 si vero bibitur in fonte non euacua-
 tur: imo quotidie plena est: sic amor
 proximi spiritualis et temporalis de-
 bet in me bibi sine respectu proprie
 comoditatis. Et vobis, n. exigo quod me
 diligatis ea dilectione que vos: ego
 diligo. Hoc vero mihi reddere non
 valetis: quia vos amavi non amatus
 a vobis. Quis amor vester erga me
 non est ex gratia: sed ex debito. Nam
 estis obligati me diligere. Ego vero
 diligo vos ex gratia non ex debito.
 Ergo mihi reddere non valetis hanc
 amorem quem a vobis exigo ideo
 vobis assignavi proximum vestrum
 ut ei faciatis ea que mihi facere non
 potestis: ut cum gratiose diliga-
 tis absque respectu proprie utilitatis
 sue comoditatis. Et ego reputo mi-
 hi facta quecumque facitis illi. Hoc
 aperte veritas incarnata demonstra-
 vit cuius paulosequentem dixit. Sau-
 le. Saule quid me persequeris: hoc
 ita dixit imputando sibi factam per-
 secutionem quam irrogabat discipu-
 lis suis. Itaque talis amor omnino debet
 esse purus. Et cum eodem amore quo
 me diligitis etiam proximum ama-
 re debetis. Nunquid filia mea no-
 sti propter quid noscitur illum im-
 perfectum esse qui diligit hoc amo-
 re spirituali: si sentit in se penam
 afflictionis quando sibi videtur crea-
 turam quam ita diligit amori non
 satisfacere indicando se non diligi quod

tum videtur ei diligere: sine quan-
 do priuatur conuersatione sine con-
 solatione sua sine quando videt al-
 lum diligi plusquam. Ad hoc et ad alia
 plurima proferri potest quod hic amor
 tam in me quam in proximo suo imper-
 fectus adhuc esse manifeste compro-
 batur et quod vasculum huius amoris
 bibitur extra fontem quantum amo-
 rem a me prius attraxit. Sed quo-
 niam imperfecte me diligebat etiam
 imperfectam amorem ostendit illi
 quem hoc amore spirituali diligit.
 Et hoc absque dubio preedit eo quod
 radix amoris proprii spiritualis a
 corde non erat in totum euulsa. Et
 ideo permitto frequenter: ut aliquis
 hoc amore diligit aliquam creatu-
 ram: ut hoc ipso semetipsam agno-
 scat atque suam imperfectionem. Ter-
 tium insuper ab anima me sub-
 traho non per gratiam: sed per sen-
 sum: ut se reducat in domo notitie
 sui: ubi perfectionem omnium vir-
 tutum acquirat. Ego vero postea re-
 deo cum maiori lumine atque notitia
 mee veritatis intantum quod posse tri-
 cidare propriam voluntatem amo-
 re mei ad gratiam singularem im-
 putat. Jugiter etiam putare studet
 vineam anime sue spinas inuulsi-
 cogitationum suellendo lapides vir-
 tutum edificando fundatos in san-
 guine iesu christi crucifiri quos in-
 uenit cundo per pontem spinis iesu
 christi dilectissimi filii mei prout
 itaque tibi dixi si meministi quod super pon-
 te: ut super doctrina mee veritatis
 lapides erant in sanguinis virtute
 fundari. Nam exhibent virtutes vo

Tractatus.

his: vitam in virtute pretiosi sanguinis eius.

De modo quem anima tenere debet: ut ad amorem purum atque liberalem perveniat. Et incipit orationis tractatus. *Capit. lrv.*

Postquam introierit anima transeundo per doctrinam Iesu Christi crucifixi cum amore vero virtutum: et odio visorum cum sancta perseverantia deveniens ad domum nostritice sue vilitatis atque fragilitatis in clusa permanet in vigilia: et oratione continua penitus ab omni seculari conversatione separata: quod se clausit ex timore cognoscens imperfectiorem suam: et ex desiderio perveniendi ad amorem purum atque liberalem. Et quia prudenter agnoscit quod alio modo liberari non valet ideo pressolatur viua fide incum aduentum pro augmentum in se gratie mee. Sed in quo viua fides agnoscitur: In perseverantia virtutum: nullo tempore retrocedendo pro occurrentia quomodocumque: vel undecumque pronuntiant: nec etiam oratione sanctas ommittere debet aliqua causa statuto tempore nisi propter obedientiam: vel caritatem expressam. Aliter ab oratione discedere non debet. Quia frequenter orationis ordinato tempore diabolus amplius animam in festare conatur cum suis varijs sanctis atque molestis que extra tempus orationis. Hoc autem agit: ut oratio sancta oranti sedium generet in serdus in mente sua dicens. hec ora

tio nihil omnino tibi prodest: quod non debes alia cogitare: nec aliud attendere quam ad ea que dicta. Hoc aduersarius oranti persuadet: ut perveniat ad adpredium et ad mentis confusionem et dimittat orationis exercitium quod est velud armatura fortissima cum qua se viriliter anima defendit ab omnibus adversarijs eius: quando tenetur cum amoris affectu manum et cum brachio liberi arbitrij virtuosae pugnat in armatura predicta cum lumine sancte fidei.

Qualiter anima pervenit debet ab oratione vocali ad mentale. Recitatur etiam una visio per hanc animam habita. *Capit. lrvii.*

Antia carissima noneris quod in oratione humili continua et fideliter cum vera perseverantia lucratur anima perfectionem et omnem virtutem. Et ideo deus in ea perseverat: et non quod illam dimittit pro adversantia quecumque siue procedat ab illusione: vel a fragilitate propria: vel ex cogitationibus inmundis: vel a carnali motu corporis inordinato: vel pro inutilia sibi creature. Diabolus. n. aliquando scit et sollicitat aliquem ad loquendum: ut orationem impediat. Hoc omnia postergar deus cum sancta perseverantia. Quod est est aie dulcis atque preciosa mihi gratia talis oratio que fit in domo nostritice proprie humilitatis atque vilitatis et in agnitione mee bonitatis oculis stelletus apiendo cum lumine scissime fidei et cum affectu mee caritatis habundantie. Que caritas vobis sancta est visio

bilis i vniuerso visibili filio meo di-
 lectissimo quam vobis aptissime de-
 monstrauit i p̄ioso sanguine suo.
 Qui sanguis animam febricitat et induit
 eam igne diuine caritatis ei p̄bendo ei-
 bus venerandi sacramenti quod ego i apo-
 techa mistici corporis sancte matris
 ecclesie collocavi: v3 corpus et san-
 guine vniuersi filij mei qui e vere
 deus et homo. Quod ordinavi ministra-
 dum p̄ manus vicarij mei qui clauis
 hys huius p̄tiosi sanguinis. Hec est
 apotheca d̄ qua tibi supra dixi qua
 sup̄ potest p̄struere et collocauerat ex
 qua cibum assumeret atq; p̄fortaren-
 tur viatores et pegrini transiētes p̄
 doctrinā veritatis incarnate ne p̄p̄ i
 becillitate i via deficiant. Iste cibus
 p̄fortat modicum atq; satis iuxta de-
 siderium assumētis quocūq; mō su-
 mar: vel virtualiter: vel sacramenta-
 liter. Sumit. n. sacramentaliter quā
 cōdicādo quis actualiter accipit ho-
 stiam p̄secratā a sacerdote. Virtualit̄
 aut̄ intelligit̄ quā quis solūmō ex desi-
 derio sancto cōdicat ex auiditate cōlo-
 nis: ac et̄ ex p̄sideratōe p̄iter et deu-
 tione sanguinis yhu xpi crucifixi
 vbi reppit affectū excessiue caritatis
 eius quā degustauit: et agnouit i san-
 guine quē attēdit effusum cū inesti-
 mabili caritate diuina. Et ideo suc-
 tenditur ibi cum sancto desiderio et
 inebriatur atq; saturatur animam inue-
 niendo plenā caritate mea diuina
 pariter et proximij sui. Hec aut̄ vbi
 acquisiuit. In domo notitie sui cum
 oratione sancta vbi perdidit i perfe-
 ctionem sicut apostolus petr⁹ et alij
 discipuli reclusi stantes in domo cū

vigilia et oratione perdidit im-
 perfectionē et ibi perfectionem ade-
 pti sunt: v3 cum persēuerantia con-
 dita cum lumine sanctissime fidei.
 Sed cristimare noli quod tantus ardo-
 rem atq; nutrimentum ab hac ora-
 tione recipiat ille qui solummodo eū
 oratione vocali procedit prout ani-
 me multe faciunt quarum oratio po-
 tius ē in verbis quā in affectu cordis
 que non videtur ad aliud attendere
 nisi vt erpleant numerum aliquod
 psalmodiarum: vel orationum aliarum
 et erpleto numero quem in corde p̄-
 posuerunt ultra cogitare non vide-
 tur. Euidēter apparet ipsos affectū
 et intentionem ad orationem solum
 modo vocalem apposuisse. Sed ita
 procedere non oportet: quia nisi faciāt
 aliud ultra modicum fructum ex
 hoc haberent mihi quos modicum
 esset acceptum. Si vero petas: vtrū
 hec oratio vocalis omitti debeat: quia
 non videtur diuines esse tractos ad
 orationem mentalem: Non sed pru-
 denter et ordinato modo procedēdū
 est. Nam optime noui quod sicut anima
 prius est imperfecta quā perfecta: sic
 est etiam oratio sua. Debet ergo ne
 transeat occiose cum adhuc est imp-
 perfecta cum oratione vocali procedere
 vel inchoare: tamen addendo men-
 tales orationē iusta posse: v3 vbi verba
 ore proferit mentem eius in affectū
 excellentissime caritatis mee dirri-
 gere concurt: et elenare cum conside-
 ratione generali: peccatorum suo-
 rum atq; sanguinis vniuersi filij
 mei: vbi repperit habundantiam
 mee caritatis inestimabilis atque

Tractatus.

remissionem omnium peccatorum
ctus. Hoc autem ideo facere debet
vt in sui notitia ⁊ suorum defectuum
consideratione faciat eam intelli-
re bonitatem meam in se ⁊ cum ve-
ra humilitate faciat animam ipsam
in suo sancto exercitio perseverare.
Nolo tamen ipsos defectus in par-
ticulari ab orante considerari: sed in
generalis: ne mens inquinetur siue
contaminetur in recordatione par-
ticularium atq; turpium peccato-
rum: Insuper admonet qd homines
nō acceptent siue retineant in se cō-
siderationem solummodo peccato-
rum siue in generali: vel in particu-
ri sine cōsideratione atq; memoria
sanguinis: ⁊ magnitudinis diuine
misericordie: vt inde non veniant i
confusionem. Quia si notitia sui ⁊
consideratio peccatorum non cōdi-
retur cum memoria sanguinis atq;
misericordie permanerēt homines
in confusione sua. Et enī ipsa simul:
⁊ aduersario demone qui sub colore
contritionis: ⁊ displicentie pecca-
torum, eos adduxit in eam ultimo
pertingerent ad eternam damnatio-
nem non solummodo propter hoc:
sed quoniam inde venirent ad de-
sperationem nisi cum lumine fidei
misericordie mee brachium assume-
rent. Et aduerte: qd ista ē valde sub-
tilis: ⁊ magna frans cui qua diabo-
lus etiam seruos meos irretire siue
decipere conatur. Et ideo propter
utilitatem vestra atq; diaboli frau-
dem euitandam: ⁊ vt in conspectu
meo sitis accepti oportet qd iugiter
affectum ⁊ animam vestram ampli-

ando dilatetis ad considerandam:
⁊ amplectendam ineffabilem mise-
ricordiam meam cum vera humil-
tate. Nosti namq; qd superbia diabo-
li sustinere nullo modo potest hu-
militatem anime: neq; sua confusio
mee bonitatis amplitudinem i me-
sam atq; caritatem in quantum ani-
ma speret in me. Tunc si meministi
quando diabolus te prosternere si-
licet decipere volebat ex cōfusione vs-
lens ostendere tibi qd vita tua frau-
dulenta fuisset ⁊ non in veritate ne-
q; te sū voluntatem meam ambu-
lasset: tu fecisti quod utiq; facere ve-
luisti: ⁊ vt bonitas mea te docuit qd
quispe bonitas alicui vere petenti
non denegatur: v3 humiliter cleuā
do mentem ad misericordiam meā
dicens. Ego confiteor aperte creato-
ri meo qd vita mea quotidie fuit in
tenebris: tamen ego laetabo fideliter
in plagis iesu christi crucifixi: ⁊
in sanguine suo pretioso maculas om-
nium iniquitatum mearum ablūā
⁊ cum sancto desiderio gaudebo iu-
giter in creatore meo. Nosti qd indi-
late diabolus auisus sit. Postea ve-
ro cum alia vice rediret volendo te
per superbiam in altum eleuare ve-
lens: Tu es perfecta deo valde pla-
cens: vnde non eripedit: vt ulterius
affligendo te peccata tua: quia sunt
abluta deplexes. Tu vidisti viam
per quā ambulare debebas: vt ego
te docui: v3 humiliando te respondi
sti temptatori demonio dicens. Io-
annes baptista nūq; offendit ⁊ in
ventre matris a deo sanctificatus est
⁊ nihilominus tantam peniten-

tiam egit: ego verò miserabilis ple-
na tot iniquitatibus adhuc inciperet
neglexit: vel paruum agere peniten-
tiam: vel ipsum agnoscere creatorē
atq; dominum meum in gemitu: &
contritione cordis: attente confide-
rando quis est deus qui a me sic fu-
it offensus: & qualis ego sum iugiter
ipsum offendens. Tunc ipse diabo-
lus humilitatem anime tue sustine-
re non valens: neq; spem in bonita-
te mea conceptā tibi dirit. Tu sis
a deo maledicta: q; modum in te re-
perire nequeo. Si te per confusionē
in infimis de primo: & tu per miserī
cordie diuine spē in altum erigeris:
& si te ponere conor in altum: & tu te
metipsam ad infima de p̄mis: de-
scendens etiam in infernum ex hu-
militate: insuper etiā in inferno me
persequeris. Uterius igitur ad te
non ventam eo q; dure me percussis
valido baculo caritatis. Ergo de-
bet anima notitiam excellentissime
bonitatis mee condire cum sui noti-
tia: & conuerso notitiam fragilitatis
& vilitatis sue cum notitia mee bo-
nitatis. Et isto modo vocalis oratio
visilis erit anime sic orāti mihi quo
q; valde placebit. Et ab hac vocali
oratione imperfecta cum exercitio
sancto perseverando perueniet ad
mentalem orationem perfectā. Sz
si voluerit ita simpliciter omnino p-
ficere numerum suum in mente sua
dispositum: vel si propter orationē
vocalem dimitteret orationem men-
talem: via perueniendi nimis er-
rat. Occurrit aliquando q; anima
eius tanta procedit ignorantia. q; ex

quo concepit in mente sua quosdam
psalmos: vel al quotiens orationē
dominicā voce reppetere visitabo
gratiosē mentem eius modo p̄ vñā
viam modo per altam. Quandoq;
cum vno lumine vere notitie sui cū
inuitata contriti ne peccatorum
suorum quandoq; cum amplitudi-
ne diuine caritatis immensē: quan-
doq; ponendo menti sue diuersimo-
de prout mihi placet: vel ipsa desi-
derat vnigeniti filij mei presentiam
in obiectum. Ipsa tamen ignorans
anima visitationem meam quā tu
se percipit omnino derelinquit: vt
numerum quem in corde disposuit
explere possit quasi faciendo sibi cō-
scientiam imperfectum numerum
illum dimittere quem ceperat. Non
debet igitur ita facere: q; patenter
a demonio fraudaretur & illuderes
ita faciendo. Sed illico sentiendo mē-
tem ex visitatione mea dispositam:
orationem vocalem dimittere debet
postea hō trāfacta mentali si ei va-
cat ea que sibi proposuerat perficere
poterit. Si vero cōmode non valet:
ad lectum siue mentis confusionē
adduci nullo modo debet: & sic ordi-
nate p̄cedet. Excepto diuino offi-
cio ad quod omnes clerici atq; reli-
giosi ex debito sunt obligati vsq; ad
mōrtes: q; si non persoluerent illud
indubitanter offenderent. Et si tem-
pore quo persolvere debet illud ele-
uari: vel attrahi mentem ex deside-
rio sentirent sibi prouidere vsi: ho-
ram preueniendo: vel saltem postea
subsequendo ita q; officium debitū
nullatenus dimitatur. De singulis

Tractatus

alijs orationib⁹ anima debet icho-
re vocaliter: vt attingere possit ad
orationem mentale: quam oratione
vocalem omittit debet quando p/
cipit a me visitari sicut s^a viri. Hec
vocalis oratio facta sicut e^t exp^ossuz
attinget 2 adducet ad perfectione.
Et ideo nō debet oratio vocalis om-
mitti quocunq; modo facta fuerit:
sed ordinate quisq; v3 pcedere sicut
iam dixi. Et ita perseueranter agen-
do sanctum exercitium: orationem
in veritate gustabit 2 cibum sangui-
nis vnigeniti filij mei. Et ideo viri
tibi q; aliquis virtualiter comuni-
cabat: licet non sacramentaliter: v3
affectuoso desiderio gustando cari-
tatem ineffabilem iesu christi quaz
in sanguine suo p^oio cognouit ora-
tione mediante modicum 2 habun-
dantius iuxta desiderium⁹ orantis.
Si quis cum modica prudentia p/
cedit: 2 absq; modo: modicum inue-
nit: qui vero cum magna m^ol^o in-
uenit: qz quanto magis aia conatur
ad his infimis affectum suum elon-
gando soluere: 2 in me ligare euz In-
mine intellectus tanto plus agno-
scit. Et quāto plus agnoscit plus vi-
ligit: 2 quanto plus amat tāto plus
anima gustat. Igitur atq; de q; ora-
tio perfecta non acquiritur in mul-
titudine verborum: imo cum affe-
ctiuo desiderio in me confligente
cum notitia sui pariter 2 mee boni-
tatis in se: nec vnū absq; reliquo fit:
2 ita pariter habebit oratione vocales
atq; mentales: qz optime pueniunt
vt actiua visa cū cōteplatiua: qnis
oratio vocalis: vel mentalis appella-

ri multipliciter valeat. Qz viri tibi
q; sanctum desideriu3 anime: v3 vō
luntas bona continua: vocatur ora-
tio: que voluntas actualiter ordina-
to tempore cōsurgit 2 eleuatur i me
vltra p^ofatam orationem contin-
am sancte voluntatis. Et h^o vocalis
oratio euz huiusmodi sancto deside-
rio quandoq; sit ordinato tempore:
aliquā vero preter ordinatū tps: vel
vltra tale tps idesinenter: vt expo-
stulat vera caritas in salutē p^oimo
rum: vel aliter expediens erit iuxta
gradum in quo positus est orans.
Quilibet operari tenetur in salutē
animarum s^m statū eius iuxta san-
cte voluntatis exordiu3. Et ita que
quid opatur vocaliter: vel actualitē
in salutē aiaz e^t vnum orare virtus
liter: q; quis actualiter: e^t orat in tpe
debito 2 in loco deputato. Etā p^oter
hanc oratione debitā oīa q; cūq;
facit i caritate dei 2 p^oxiimi p^ostitu-
tus e^t ad exercitiū eius actualitē: to-
tum vocari potest oratio continua:
qz non cessat potest oratio continua:
nefacere. Et ideo viri tibi q; oratio
multis modis fiebat si fuerit voca-
lis vnita mentali. Quoniam actus
lis oratio vocis facta modo p^odicto
procedit ab affectu sincere caritatis
qui caritatis affectus p^o continua ora-
tione reputatur. Nunc audisti qua-
liter ad orationem mentalem attin-
gitur: v3 cum exercitio sancto atq;
perseuerantia: 2 q; omittatur oratio
vocalis pp^o mentale cum aiaz v^o
fito. Insup audisti q; fit oratio cōis 2
vocalis cōiter extra tps ordinatū 2
oīo bone atq; sancte voluntatis e^t

am de quibuslibet exercitijs i se: vel in primo factis cū bona voluntate extra ipsos orōni deputatus z ordinatum. Igitur aīa v3 semetipsam virtute calcantibus vrgere sancte sollicitudinis cū hac oratione sancta que parit veluti fructifera mater in ala virtutes oēs z fugicer eas alit z ad perfectionez adducit. Hoc est ergo qd agit anima que recluditur in omni nocte proprie sui z que peruenit ad amorem amici pariter z filialem. Quod nisi teneat per viam suam virtus expressam quotidie remanebit in tepiditate z in sua imperfectioe. Et amaret tantum quantum in se percipere videret vtilitate: vel consolationē a me: vel a proximo suo.

De fraude quā homines incidunt qui deum diligunt z ei seruiunt ex propria vtilitate. *Capit. lxxij.*

O Equa quidē imperfecta dilectio ne volo tibi pandere fraudē vñā quaz hoies in ea recipere possunt qm̄ me diligunt delectatione propria. Unde volo te nosce q̄ ille seru⁹ meus qui me diligit imperfecte potius exquirat z amat consolationem propter quaz me diligit q̄ me. Et i hoc aperte perpendere potest: qz deesse ente consolatione siue spirituali: v3 i anima quo ad religiosos viros atqz spirituales: siue consolatione temporalī quo ad seculares qui viuunt cum quibusdam actibus virtuosis illico turbantur ipso facto cum aguntur: vel ab aliqua leui tribulatione quam indubitanter eis concedo

propter vtilitatem eorum. Et si quis ab eis interrogaret: quare turbamini: responderent qz recepti tribulationem: z illud bonū qd agere solent in prosperitate nunc iudicio meo quasi perdo qz non oportet illud aīo lecto z puro corde sicut hactenus. Et hoc accidit pp̄ huiusmodi tribulationem qz prius valde melius operabar. z cum maiori tranquillitate cordis q̄ in presenti faciam. Qui dicit ita: deceptus ē a propria delectatione. Non. n. vix est q̄ illa tribulatio sit in cā: nec etiam q̄ ipse minus amet neqz minus valcat ea q̄ nūc operatur. Operatio namqz facta tēpore tribulationis in se tantum valet quantum valuit ante: v3 in tēpore consolationis: imo plus valere posset in quantum haberet in se patientiam. Sed hoc accidit ei qm̄ in prosperitate delectabatur vbi cum acru modico virtutis alicuius amabat me ibiqz mentem eius aliquantū pace fouebat operatione tantilla. Cum ergo priuatur illo vbi requiescit aliquam habere videbatur iudicari esse priuatus in quolibet opere suo quiete salutari. Sed non ē ita precul dubio hominibus aut huiusmodi contingit velut homini qui moratur in pulero viridario qui p̄ eo qd ibi delectatur in sua operatione quiete scit z videtur ei habere requiem i operatione sua: sed ipse requiescit in delectatione quā h̄et ex viridario. Et aperte cognoscit esse vcrum q̄ amplius in viridario q̄ in operatione delectatur quoniam ablatō sibi viridario se percipit illico delectatione

Tractatus.

primatum. Sed si principalem affectum atque delectationem in ope suo posuisset non amiserit: imo secū haberet: quā exercitium operandi bonum amitti non potest ultra voluntatem hominis quousque fuerit ablatā delectatio perseverantis velut ipsi viridarium. Igitur isti falluntur in eorum opibus a propria passione. Unde tales dicere consueverunt. *Unde* hi constat quod melius operabar et ampliorē consolationem habebam: ante tribulationem istam quā nunc et valde magis optabam agere multa bona: nunc vero nullatenus: et a facer delector huiusmodi sermones eorum veritatem offendunt: quia si proprio delectati fuissent in bono amore boni et virtutis: nullo modo perdidissent affectum illum: neque defecisset in eis: imo potius augmentatus esset. Sed quā illorum opera virtuosa erant in proprio bono sum data: et in respectu proprie consolationis et delectationis ideo defecit. hec est illa fraus qua decipiuntur communiter homines in quibusdam eorum bonis operibus. *Unde* proculdubio falluntur a semetipsis: et a propria delectatione sensuali.

De fraude qua decipiuntur etiam servus dei qui deum amat hac in perfecta dilectione: iam dicta.

Capitulum lxxvii.

Erui quoque mei qui adhuc in amore sunt imperfecto querentes et amantes me respectu consolationis vel utilitatis proprie quam in me reperiunt aliquando decipi

untur. Nam quod sum omnium bonorum que sunt indubitantissime renumeratoz amplius: vel minus iusta mensuram amoris operantis erit: sed mentales consolationes orationis tempore quandoque per unum modum et aliquando per alium. *Unde* sunt ego non ago: ut ignorantem anima potius acceptet et attendat sentium sine bonorum consolationis quod exhibetur a me quā attendat ad me largitorem: sed ut attendat principaliter mee caritatis affectum cuius qua lar: et indignitatem eius qui recipit quā delectationem proprie consolationis. Si vero velut ignorans et ingrata voluerit attendere magis ad consolationem propriam quā ad affectum mee caritatis erga ipsam valde damnificatur atque decipitur: ut ego tibi dicam. Nam a propria consolatione decepta querit eam et ibi delectatur in tantum quod aliquando consolationem seu visitationem meam in se percipiendo prosequi conatur viam quam alias tenuit quando eam reperit: ut eam invenire valeat. Ego vero non uniformiter anime concedo: imo valde diversimode prout erpedire video atque bonitati mee placet: ut ex hoc agnosceret possint omnes quod habeo multa diversa quibus amicos meos habundantissime vitare valeo. Si cum ignorantia sua procedere decreverit ipsam omnino queret habere per eundem modum quemadmodum si spiritui sancto legem imponere vellet. Sed non ita facere debet: imo virili corde transire debet per pontem doctrine

yesu christi crucifixi et sibi recipere
 cum humilitate cordis: eo modo: eo
 loco: et eo tempore prout bonitati mee
 tribuere placet. Et si ei non tribuo
 quicquid: illud etiam non tribuere non
 ex odio: sed ex amore procedit: ut
 anima me querat in veritate: neque
 me solum ex propria delectatione
 sua diligat: sed humiliter acceptet
 affectum mee caritatis amplius quam
 illam delectationem quam inuenit.
 Quia si quereret ipsam delectatio-
 nem iuxta voluntatem suam et non
 iuxta meam inueniet proculdubio
 penam atque confusionem intolera-
 bilem quando se priuam inuenit
 et illa delectatione sua quam anime
 sue posuerat in obiectum. Hi sunt
 illi qui consolationem eligere volunt
 iuxta beneplacitum eorum. Inueni-
 entes. non in mentibus eorum aliquo
 tiens de me consolationem volunt in
 illa persistere iugiter. Et incurrunt
 aliquando in tantam ignorantiam
 quod eos visitando per alium modum
 mihi faciunt imprudentissime resi-
 stentiam: nec acceptabunt nisi vffi-
 tentur illo modo quo fuerant ima-
 ginari. Iste defectus a propria pas-
 sione procedit: ac ab illa delectatio-
 ne spirituali quam in me reperit.
 Hec anima decipitur eo quod esset im-
 possibile continuo vno modo perse-
 uerare: quod sicut anima firmare non
 valet deus. non ipsam in virtute profice-
 re vel a virtute deficere: ita mens
 in vno statu iugiter et me solummodo
 deo cuius vna gratia stare non potest:
 imo largior varias atque differentes.
 Nam aliquando concedo mentale

gaudium valde solatiofum aliqua-
 do magnam contritionem cum tan-
 ta displicentia sui quod videbitur in se
 mentem habere turbatam. Quan-
 doque moror in anima neque me sentit.
 Quandoque formabo veritatem in
 carnatam ante oculum intellectus
 varijs modis: tamen non apparebit
 anime: tantam occultitate atque ca-
 lozem in se percipere: ut huiusmodi
 visioni videretur debere sequi. Ali-
 quando vero non videbit et habebit
 valde magnam delectationem. Hec
 omnia facio paterna caritate motus
 ut anima conferretur et in virtute
 proficiat humilitatis atque perseue-
 rantie: ut etiam instruat ne mihi
 legem imponere velit: neque sine su-
 um in consolatione propria sensiti-
 ua: sed solum in virtutibus in me fun-
 datis. Et cum humilitate suscipiat:
 utrumque tempus: et cum affectu sin-
 cere caritatis accipiat affectum me-
 um cum quo sibi tribuo: cuius fide ut
 ua credens quod ea que sibi cedo sunt
 vel pro necessitate sue salutis: vel ut
 ad perfectionem attingat. Igitur in
 humilitate consistere debet facien-
 do principium atque finem in affectu
 paterne mee caritatis: et in ipsa cari-
 tate percipere delectationem et dele-
 ctationem iuxta voluntatem meam
 et non iuxta suam. Iste modus est ad
 vitandum fraudem inimici siue de-
 ceptionem: a me cuncta recipiendo
 per affectuosum amorem qui sum om-
 nium finis felix et optabilis. Ideo sun-
 dari cuncta vni in mea voluntate.

De his qui ne perdant consolationem

h b

Tractatus.

propriam negligunt proximis in sua necessitate.

Capit. lxi.

O Tri tibi de fraude qua decipiuntur illi qui suo modo gustare me volunt inuentibus eorum. Modo fraudem aliam exprime tibi volo qua decipiuntur illi qui solite quotidie procurant habere consolationem propriam in mentibus eorum intantum quod aliquando videbunt proximum suum in magna necessitate spiritali siue temporalit: nec ei subuenient sub colore virtutis et dicent. Ex hoc ego perdo consolationem atque pacem anime mee: nec horas congruo tempore persoluo. Unde quod non habent: ut afferunt in se consolationem iudicant offendisse siue perdidisse me. Ipsi vero decepti sunt a propria delectatione spiritali mentis eorum. Et valde magis offendunt me non subueniendo necessitate proximi sui quam si dimitterent omnes consolationes eorum: quoniam exercitia quaecumque tam vocalia quam mentalia sunt a me disposita: et ordinata ut homo perueniat ad perfectam caritatem mei atque proximi et ut in ipsa caritate virtuose conferretur. Itaque quod grauis me offendit dimittendo caritatem proximi propter suum exercitium actualem siue quietem mentis quam si dimitteret exercitium amoris proximi. Nam in caritate proximi me reperiunt: in delectatione vero propria ubi me querunt essent omnino me privati: quia non subueniendo proximo quando necessarium est: ipsi facto sunt ipsius proximi carita-

te privati: et imminuta caritate proximi etiam affectus meus imminuitur erga ipsos. Affectu vero diminuto pariter et consolatio diminuitur. Itaque lucrari putantes valde perdunt et volentes perdere lucrantur: quod si volunt in salute proximi proprias dimittere consolationes lucratur in anima sua me per gratiam et etiam proximum et caritatem in subueniendo in suis opportunitatibus et ita gustarent omni tempore dulcedinem affectuose caritatis mee. Cum autem hoc dimittunt iugiter in pena commorantur. Nam oportet aliquando quod ipsi proximo suo subueniant: vel obedientia compellant: vel ex caritate: vel ex imititate corporali siue spiritali. Tunc et subueniendo sentit in se penam atque mentis te dium et efficitur inoportabilis omnibus cum quibus assidue conuersatur. Imo etiam sibi in seipso. Si quis vero peteret ab eo quare sentis istam penam: illico responderet. Quia mihi videtur amisisse pacem atque mentis mee quietem: et multa bona que facere solebam dimisi: unde reputo deum offendere. Sed non est ita. In dicitur. n. eius in propria delectatione collocatum est. Ideo nescit agnoscere siue discernere ubi consistat offensio sua: quod si bene videret intelligeret offensam in carendo sua consolatione mentali: vel dimittendo sanctum exercitium orationis: tempore necessitatis proximi sui: non existet imo consistet contentia caritatis proximi sui cui seruire debet atque cum caritate subuenire iuxta posse suum

amore mei. Itaq; vides q; fallitur
ex amore proprio spiritali circa se
metipsum.

De deceptione qua falluntur illi
qui suum affectum posuerunt in cō
solationibus atq; mentalibus visio
nibus.

Cap. lxx.

Quoties cōtingit ex hoc
amore spiritali pprio q; ani
ma maius damnum incurrit: q; si
suum affectum solummodo collocat
in querendo mentales consolationes
atq; visiones quas ego frequētissime
largior: amicis meis: quando se pri
uatam illis videret incidit in ama
ritudinem atq; mentis intolerabi
le tedium: q; se iudicat grata eē pri
uatam cui; ab ea me quandoq; sub
traho non per gratia sed per senti
mentum a mente sua sicut iam tibi
vixi: vt ita perueniat ad perfectio
nem. Ipsa vero cadit in amaritudi
nem & ei videtur arram inferni gu
stare percipiendo se consolatione pri
uatam & molestijs multarum tem
ptationum agitari. Nullo modo de
bet in tantam igno:antiam incide
re: nec ita pmittere se decipi ab hoc
amore proprio spiritali q; non intel
ligat veritatē: sed in se cognoscat so
re me qui sum illud eternum bonū
q; ei conferuo bonam voluntatē in
tpe belli q; non sequitur cū p̄sensu tē
ptationes illas a quibus ī mēte mo
lestā. v; scilicet humilitate se reputan
do se: pace sine quiete mētis idignā.
Et ideo frequēter ab anima me sub
trahor: vt in humilitate persistat: &

vt veritatem meam in se cognoscat
quā; in bona voluntate reppit quā
ego sibi conferue tempore bellorum
& vt ipsa non assuecat accipere vel
optare solummodo lactis dulcedi
nem: v; huiusmodi consolationes: ī
mo se viriliter applicet ad peccatū ve
ritatis incarnate: vt vna cum lacte
carnem etiam assūmat: v; attrahen
do dulcedinem affectuose caritatis
mee mediāte carne yesu christi cru
cifixi. Hoc itelligo de doctrina sua
salubri de qua vobis feci p̄ntes vt
per illuz ad me venire possitis. Vid
hunc ergo finem ab animabus ali
quando me subtraho. Si prudenter
incedunt ego postea redeo ad ipsas
cum lumine maior: dulcedine: fortē
tudine: atq; caritatis ardore. Si ve
ro quando me subtraho recipiunt
cum recto tristitia & confusione men
tis modicum inde Incrassantur & ī sus
tepiditate perdurant.

Quomodo p̄fati qui delectan
tur in mentalibus visionibus aliqui
decipiuntur a diabolo qui se transi
gurare potest in angelum lucis. Et
de signis quib; potest agnosci: quā
do visio procedit a deo: vel a demo
nio.

Cap. lxxi.

Post hec aie tales aliqui recti
p̄iū a demonio fraudē aliaz
transigendo se in angelū lucis. Quā
ī eo q; itelligit aiam optare seu re
cipe disposita: tēptationis laqueum
invenire conatur: vnde q; mentē vi
det inclinātam & allectam ad dulce
dinem proprie delectationis: & in
huiusmodi visionibus mentalibus

h q

Tractatus.

ex desiderio eōmōrari: ipse diabolus in illa mēte se transformat in viter sis modis. Aliquādo sub forma mee veritatis: v3 yēsu christi: aliquando sub angelica forma se demonstrat: vel aliq̄druū sanctorum meorum sicut intellexerit animam libentius acceptare. Nec autem facit vt eam illaqueat possit hāmo proprie delectationis spiritualis ad quam auiditate tanta desiderius inclinatur. Et nisi sollicitē consurgat anima cū humilitate profunda contemnēdo realiter visiones atq; consolationes istas: hec hāmo capta remanet ī manu diaboli. Sed anima prudens in illis non apponit affectum suum: lmo quantum est in se respicit: ex humilitate se reputans illis indigna: 2 cum affectuoso desiderio solāmodo virtutes amplectitur 2 affectus meum qui largitorum attendit: 2 non ad huiusmodi bonum sine delectationem propriam. Et ita diabolus manns euadit illis: q; superbia sua humilitate aīe tollerare nullo modo potest. Si vero petas quomodo cognoscitur visio vera sine visio falsa 2 diabolica: respondeo tibi prebēdo signū verum: q; quando diabolus animam visitat in forma lucis: illico sentit in aduentu suo gaudium: vel alacritatem quandam: sed quāto moratur amplius tanto magis ī se deficit atq; tenebre remanent cū quodaz tedio 2 obfusatione stimulate mentis. Cum autem anima in veritate visitatur a me qui sūz eterna veritas in aspectu primo recipit anima timorem sanctum 2 euz ipso

timore gaudium 2 securitatem euz vna vult prudentia: q; du bitando non dubitat: sed pro sui notitia se reputans indignam humilime dicit. Ego non sum digna tuam visitationem habere. Cuz ergo sim indigna quomodo potest hoc esse. Tunc vero se conuertit ad latitudinem caritatis inestimabilis mee: videns 2 aperte cognoscens quā mihi possibile ē omnia quecunq; volo dare. nec aspicio ad alicuius indignitatem: imo vīgnitatem meam attendo qui dignā illam facio: vt me recipiat in se per gratiam atq; sensum: q; non contēno desiderium quo me vocat ad se. Ideo me recipit humili corde dicens. Ecce ancilla tua fiat in me tua sancta voluntas. Tunc egreditur ab itinere visitationis mee pariter 2 orationis euz allacritate: 2 magno gaudio mētis cum humilitate se reputans indignam 2 cum caritate: q; recognoscit a me. Hoc est ergo signum cū anima visitatur a me: vel a demōnio: q; quando visitat a me reperit in aspectu primo timorem sanctum: in medio autem 2 in fine gaudium cum fame virtutum. Ecōuerso visitatio demōnis in aspectu primo quandam allacritatem exhibet: postea vero dimittit in fine mētem cum confusione tenebrosaz. Ergo prouidi vobis exhibendo signū vt anima si vult humiliter ambulare cum prudentia decipi non valeat. Quam fraudem incideret anima que procedere vellet solūmodo cum amore imperfecto circa propias consolationes 2 visiones affe-

etum meum attendere negligendo
vt iam dictum est.

Qualiter anima q̄ se ipsam agno
scit prudenter euadit prefatas frau
des. **Capit. lxxij.**

Nolui tibi tacere filia charis
sima fraudem quam incur
runt cōmuniter homines mundani
in amore lenitudo permanentes cā
paruitate bone operationis. In tē
pore. s. quo euz modica virtute ope
rantes magis delectantur ipsa tem
porali consolatione quam operan
do recipiunt. q̄ virtute. Nec tibi ta
cere volui quomodo decipiatur ser
ui mei: cū consolationibus spirita
libus delectantur amore proprio v̄
cepti qui nō sinit eos cognoscere ve
ritatem affectus mei: nec videt̄ vbi
culpa consistat. Et dixi tibi fraudē
qua vititur demon eos decipiendo
culpa sua cum ipsi non seruant mo
dum quem dixi tibi hac ratione: vt
tu: et alij serui mei virtutes sequami
ni amore mei: et non affectu alterius
rei. In hec omnia pericula incidet̄
possunt: imo sepe incidunt illi qui s̄
imperfecto amorē mei possit potius
propter donum meum me diligunt
q̄ propter me donatozem. Verum
anima que donum proprie cogni
tionis vere est ingressa orando per
fecte et abijciendo imperfectiorem
amoris et orationis eo modo quem
tibi in tractatu orationis exposui me
ipsum recipit amoris affectu querē
do ad se trahere lac mee dulcedinis
a pectore doctrine xpi crucifixi ter

tum iam statum adeptā amoris. s.
filiatis et amici. Non habet hec ani
ma mercenarium amorem: sed me
cum agit: vt solent inatecy amici ca
rissimi quorum si alteri fuerit ab al
tero numus oblatz qui accepit nō
tantum munus respicit verum p̄n
cipaliter amici eoz: et donantis affe
ctum. Sic igitur anima que ad ter
tium statum peruenit amoris per
fecti euz a me recipit numerā: et gra
tias non respicit solūmodo donum
meum: sed oculo intellectus intue
tur mee caritatis affectum qua sibi
mūnus contuli. Atq; vt ipsa nō pos
sit se excusare: q̄ id agere nequeat. s.
meum affectum intueri munus cū
donatore coniunxi cum diuina na
turam humane nature copulauit: et
verbum vnigenitum. s. filium meū
qui mecum vnum est: et ego secū vo
bis donauit hac itaq; ratione donū
respicere non valeatis nisi et me dona
tozem respiciatis: Nides ergo quo
amoris affectu debetis diligere et v̄
siderare donū et donatozem. Quod
si facietis nō in mercenario: sed pu
ro et sincero amore eritis et hoc faci
unt illi qui clausi manent in domo
cognitionis proprie vilitatis.

Quomō anima recedit ab amore
imperfecto et peruenit ad amorem
perfectum. **Capit. lxxiij.**

Hucusq; multimode tibi mon
stravi sicut aia resurgit ab im
perfectiōne sua: et ad amorem perfe
ctum attingere potest et quid agit
ex quo peruenit ad amorem filia

Tractatus.

leui & amiti. Tibi nãq; dixi q̄ illuc
valet attingere cum sancta perseue
rantia claudendo semetipsam in do
mo notitie sue fragilitatis. Line no
titia sui debet esse condita cū acri
tione mee bonitatis vt ad confusio
nem non veniat. Nam in notitia sui
pprie sensitiue passiois odiū acqui
rit atq; delectationis pprie conso
lationis. Et ab hoc odio sancto i hu
militate fundato patientiam veraz
acquirat in qua fortis efficitur con
tra bella diaboli & cōtra persecu
tiones hominum. Erat etiam valde pa
tiens quando pro salubri bono suo
me subtrahere velim per sensum ab
ea: omnia libentissimè tollerabit cū
ista reali virtute. Et si pyria sensua
litas vellet ex aliqua difficultate re
bellare quandoq; contra rationem
iudex conscientie v3 accedere super
se cum odio sancto faciendū insiti
em: neq; permittendo motus tran
sire inordinate sine correptione. Quā
tis anima que consistit in odio san
cto sui quotidie se corrigat & arguit
oī tempore: non solum eos qui sunt
contra rationem: imo frequenter il
los etiam motus corripit qui proce
dunt a me. Hoc inuere voluit ille v̄
uotus seruus meus beatus gregori
us cum ait. Bonarum mentium est
ibi culpam agnoscere vbi culpa nō
est. Igitur ita v3 anima facere & fa
cit que vult surgere ab imperfectio
ne: v3 expectare perseueranter i do
mo notitie sui providentiam meam
cum lumine sicut: sicut egerunt illi
sancti discipuli qui patienter expe
ctauerūt in domo: nec inde discesse

runt: imo perseuerauerūt in vigilia
cum humili oratione continua vsq;
ad aduentum sancti spiritus. Et hoc
est illud quod agit anima sicut iam
dixi postq̄ ab imperfectione surre
xit & in domo se reclusit vt ad perse
ctionem attingat. Ipsa stat ingit
in vigilia: oculus intellectus ad do
ctrinam veritatis mee dirrigendos
& q; se cognouit: humiliata consistit
in oratione cōtinua: v3 desiderij ve
re sancti quoniam in se cognouit mee
caritatis affectum.

De signis quib⁹ cognoscitur ani
mam attingisse ad amorem perfectū.
Capi. lxxiij.

Nunc vero tibi dicendum est
in quo demonstratur animā
ad amorem perfectum attingisse. No
ueris ergo verum esse signum illud
quod habuerūt illi sancti discipuli p̄
aduentum sancti spiritus. A domo
nanq; fuerunt egressi & a nullo timo
re: verbum meū annuñciabant pre
dicantes doctrinam vnigeniti filij
mei virili corde contemnendo pe
nas: imo gloriabantur in penae: ne
q; metuebant annuñciare veritates
in conspectu tyrannorum atq; princī
pū huius mundi ad nominis mei
laudem & gloriam. Sic animaz que
in cognitione sui perseueranter ex
pectant: ego postmodum in reditu
meo visito cum igne mee caritatis:
cum qua caritate dum scierit in do
mo cum perseuerantia concepit vir
tutes per amoris affectum partici
pando de potentia mea. Cum qua

virtuosa potentia viciet et subingauit propriam passionem sensitiuam. Et cum ipsa caritate participari cum ea sapientiam vniuersi filij mei in qua sapientia vidit et agnoscit oculto intellectus veritatem meam atque fraudes amoris proprii spiritualis: vnde amoris imperfecti proprie consolationis ut iam dixi. Cognoscit etiam fraudem atque malitiam diaboli qua decipit animam que ligata fuerit in illo amore imperfecto. Et ideo surrerit eius odio ipsius imperfectionis et amore perfectionis in diuina caritate que ipse spiritus sanctus est: participauit vnde in voluntate sua ipsam fortificando: ut quancumque penam pro nomine meo sustinere vellet et egrediendo domum virtutes in proximo suo pareret. Non qui dem egreditur a domo noctie sui: sed egreditur a domo cordis et anime virtutes concepte per amoris affectum. Et eas parturit in tempore necessitatis proximi sui multifarie multisque modis: quia timor ille perditus est qui detinebat eam ne natiuificaret et timore periculi consolationes proprias ut iam supra dixi. Postquam autem homo peruenit ad amorem perfectum et liberales egreditur extra modo dicto semetipsum deserendo. Et hoc vni homines quatuor statu videlicet quando a tertio statu consurgens qui perfectus est: in quo tertio statu gusat et parit in proximo suo caritatem recipit vnum statum vltimum perfecte vnio in me. Qui duo status in similibus vni sunt: nec est vnus absque reliquo

prout caritas mea sine caritate proximi: nec caritas proximi sine caritate mea potest esse. Non enim est vna separata ab altera. Sic est de vobis statutis istis: ut in sequentibus apertius audire poteris.

Qualiter imperfecti sequi cupiunt solummodo patrem: sed perfecti sequuntur filium. Et de quadam visione pulchra. *Capitulum lxxv.*

Tri tibi quod egrediuntur extra et quod est signum quod ab imperfectione discesserunt et ad perfectionem attigerunt. Iperi oculum intellexit et illos per pontem festinare considera doctrine: vnde iesu christi crucifixi qui fuit et est via regula et doctrina vestra: et nunc quod coram oculis intellectus eorum non habent obiectum nisi iesum christum crucifixum. Non enim assument in obiectum patrem sicut ille facit qui stat adhuc in amore imperfecto qui nullam vult omnino penam habere quoniam in me patre pena cadere non potest. Ergo solummodo sequi concupiscit meam delectationem quam in me repperit. Ipsi vero non ita faciunt: imo tamquam ebrii et igniti amore successu congregauerunt et ascenderunt tres gradus generales quos in tribus aie potentis figurant tibi: atque tres gradus actuales quos actualiter tibi figurant in corpore iesu christi crucifixi vniuersi filij mei. Unde ex quo pedes attigerunt et ascenderunt cum pedibus affectus aie penent ad latas siue costatum vbi secreta cordis agnouerunt et aque baptis-

Tractatus.

nam inuenerunt qui virtutem ha-
beret sanguine ubi repperit anima
gratiam in sancto baptismo et ibi of-
finitur et parat anime vas ad gra-
tiam unitam atque concretam sangui-
ne recipendam. Sed ubi cognouit
anima huiusmodi dignitatem: ut ef-
set unita siue composita in sanguine
agni recipiendo sacrum baptismi
virtute sanguinis: In eo statu: siue
lateris vulnere: ubi cognouit ignem
ardentissime caritatis. Et ita si be-
ne meministi veritas incarnata ti-
bi manifestauit cum interrogasti de
eius. Agne vulcis et immaculate tu-
tam vitam in cruce finieras quan-
do latus lancea tibi fuit apertum:
quare decreuisti tali modo percuti
atque lancea cor tuum ita crudeliter
aperiri: Ipse vero tibi respondit hoc
euenisse multiplex respectu quorum
aliquem illico tibi patefecit. Quod
et desiderium erga Antem huma-
ni generis erat infinitum: et operatio
penarum illarum atque tormentorum
erat in se finita et per aliquam rem
finitum ostendere non valebat amo-
rem eius infinitum. Et ideo voluit
aperiri cor eius ut apertissime secre-
ta cordis agnosceretis: quod proculdu-
bito magis et ardentius diligebat quam
ostendere poterat et aliqua pena fi-
nita. Et ideo sanguinem et aquam i-
de voluit effundere sic habundanter
ut in aqua denotaretur atque sancti-
ficaretur ille baptismus aque quo
genus humanum uniuersum a suis
iniquitatibus lauari atque mundari
posset qui virtutem habet in effica-
cia pretiosi sanguinis effusi cum ta-

ardenti et amoroso desiderio. Et in
hoc actu voluit ostendere duplices
alium baptismum sanguinis vnus
est in his qui baptizati sunt in san-
guine suo quem amore mei fuderunt
et aque baptismum habere nequie-
runt. Qui sanguis habet efficaciam
propter Iesu christi dilectissimi filij
mei sanguinem. Alius autem est ba-
ptismus ignis: vbi eorum qui bap-
tismus affectuose desiderant et habe-
re nequeunt. Nec est baptismus ignis
absque sanguine: quia sanguinis est ve-
re conuersus et immixtus igni diui-
ne caritatis eo quod ingenti fuit amo-
re effusus. Insuper aliter anima re-
cipit huiusmodi sanguinis bap-
tismus figuratue loquendo: nam quod
nouit fragilitatem et infirmitate ho-
minum: unde frequenter offendit
committendo graua peccata et quo-
rum culpa gratiam amittunt quae
acquisierunt in sacro baptismo vir-
tute sanguinis. Ad quam tamen cul-
pam committendam homines inuiti
non impelluntur ab infirmitate: nec
ab aliqua creatura: nisi sponte con-
sentire velint ut iam dixi tibi. Ideo
ut ipsi possint ipsam gratiam perditam
antue sue recuperare ac in ipsa
quotidie pleneare sincerissima di-
uina caritas mea gratulose prouidit
ut iugiter homines baptismum san-
guinis haberent quem utique recipi-
unt et contritione cordis in sancta
confessione: vbi confitendo peccata
sua ministris meis quibus ego com-
missi clauem huiusmodi sanguinis.
Quem utique sanguinem in absolu-
tione peccatorum effundunt in facie

Es animarum quo lotē restituuntur ad gratias. Et si forte nequirent habere confessorē: vt in omnibus casibus creaturis meis occurrat pro uidentia mea sufficit habere contritionem in corde cum proposito confitendi si poterit. Tunc ergo man⁹ exoptande clementie mee fructum sanguinis huius pretiosi largitur. Qui uero potest habere confessorē omnino uolo atq; p̄cipio q̄ actualiter ipsi ministro meo confiteatur. Si quis autem habere poterit & acceptare noluerit omnino priuatus erit fructu salutiferi sanguinis. Tamen etiam si in extremis tandem cōfiteri cordialiter & inueritate uoluerit & non potuerit etiā ad gratiam acceptabitur. Sed consilio ne quis ita stulte procedat in uita sua q̄ ad hanc extremitatem adducatur: q̄ magno periculo semetipsum exponit. Nō est. n. aliquo modo tutus q̄ non propter obstinationem suā uinā in stitia mea uideat. Tu mei non fuisti memo: in uita quādo potuisti: & ego tui obliuiscar in morte. Itaq; nemo debet saniter amittere salubre tempus differendo remedia sue salutis. Si tamen ex negligentia sua distulit usq; dum uisū omittere nullo modo debet i spe sanguinis huius pretiosi semetipsum isto modo baptizare. Itaq; uides in salutem animarum uestrarum huiusmodi baptismum humano generi continuū esse gratiose concessam. In hoc ergo baptismo cognosce⁹ potes operationem filij mei: u3 penā crucis fuisse finitam: fructus uero

penę quem per eum recepistis est infinitus. Et hoc accidit uirtute diuine nature que infinita est unita cum natura uestra humana que finita ē. Que natura humana sustinuit penam in uerbo uestra humanitate uestito. Sed quoniam est inserta & unita una natura cū altera traxit ad se penam eterna ueritas quā in cruce sustinuit inestimabili caritate. Ideo pena talis & operatio diuini pot̄ infinita non q̄ in se pena fuerit infinita: nec actualis in corpore: nec etiam in anime desiderio quod habebat implendi redemptionem humani generis: q̄ terminata fuit i cruce cū anima discessit & fuit a corpore seperata. Sed fructus qui processit a pena & desiderium uestre salutis erēditur in infinitum & ideo infinito modo recepistis: q̄ si fruct⁹ non esse infinitus non fuisset in gratia restitutum uniuersus genus humanum: u3 preteriti presentes & futuri. Nec etiam homines qui iugiter offendūt post offensam: ab ea re lenari possent si tale baptisma sanguinis in uobis: infinito fructu careret. Hoc ipse filius me⁹ uobis aperte patefecit i sui sacratissimi lateris apertura ubi secreta cordis inuenire potes: ostendendo q̄ magis uos atq; salutem uestram amat & optat q̄ cum aliqua pena finita uenire potuerit. Ostendi tibi fructū istum infinitum. Cum quo. Tu3 baptisimare sanguinis inuncto cum igne uirgine caritatis: q̄ cum inextimabili amore fuit effusus & i generali baptismo christiani exhibito. Et oib⁹

Tractatus.

qui volunt aqua baptizari que pro
culdubio vni ignito sanguinis vbi
angina se purgat et exponitur vt pa
nis aqua. Et vt hec aperte cognosce
rentur voluit ipse filius meus vt a
later suo sacratissimo sanguis efflue
ret vna cum aqua.

Quomodo voluntas propria in
anima mortua signuz verum est q
ipsa peruenerit ad os: v3 ad tertiu3
gradu3 supra scripti p63. Cap. lxxvi.

Omnia que narraui tibi nuc
primo audisti ab vngento si
lio mco: sed i persona sua volui tibi
replicare vt apertius videres excel
lentiam vbi est anima que tam ascē
dit istum secundum gradu3 vbi co
gnoscit: et acquirit ineffabilem amo
ris ignem quo succensa subito cur
rit ad tertium gradu3: videlicet ad
os. Et tibi manifeste demonstrat ad
statim peruenisse perfectum. Un
de pertransiit per medium cordis
v3 cum memoria sanguinis in quo
baptizata fuit amorem imperfectū
deferendo. et illa notitia quam at
trahit ab amore cordiali gustando
videndo et intelligendo ignem intē
se mee caritatis. Tales vere perue
nerunt ad os. Ideo demonstrant:
oris officium exercentes. Loquitur
n. os cum lingua quam infra se con
tinet. Gustus vero gustat. Os infe
retinet atq3 stomacho porrigit: v3
quoc3 conterunt cibum quon3 ali
ter igeri: neq3 digerit posset. Sic ani
ma primo loquitur mihi cū lingua
que consistit in ore sancti desiderij:

v3 lingua deuote atq3 continue ora
tionis. Ista lingua loquitur actua
liter atq3 mentaliter. Loquit actua
liter annunciendo mee veritatis enā
gelicam doctrinam: v3 monendo:
consulendo et absq3 timore quocunq3
q3 consultendo: contemnendo penam
quancunq3 mundus ei minaretur
sine posset inferre: sed audacia san
cta consistetur coram omnibus va
rijs modis vt vnicuiq3 viderit erpe
dire. Mentaliter vero loquitur of
ferendo mihi dulcia et amoro3a de
sideria in salutem animarum. In
super animarum cibum accipit at
q3 comedit super mensa sanctissime
ernis ad honorem mei quon3 ali
ter: vel in alia mensa non posset illū
in veritate perfecte comedere. Dicit
q3 huiusmodi cibum dentibus con
terit: aliter. n. illum ingerere sine vt
gerere non valeret v3 v3 odij
et amoris. Que duo sunt ordines in
ore sancti desiderij dentium vbi de
tinetur iste cibus conterendo cum
odio sui et amore virtutum in se pa
riter et in proximo suo: conterit vili
pendendo quilibet iniuriam et om
nes contumelias: versiones: impro
peria: et persecutiones vnde quoc3 p
uentant: virtuose tollerando fame
sitim: calores: et frigora cum penis et
anris desiderijs lacrymis atq3 su
doribus in salutem animarum. Hec
omnia et alia plurima conterit atq3
deglutit amore mei subportando ca
ritatine proximum suum. Post q3
autem ita contriuit: gustus antec
gustat saporans fructum lahorum
dulcium et amonstatem cibi anima/

rum: illum in sincera et ignifera caritate mei et proximorum suorum affectuose gustando. Et ita cibus iste peruenit ad stomachum quia ex desiderio salutis animarum valde fame secebat et huiusmodi cibum optabat ut quod stomachus amorosi cordis eius amicitate atque sincerissima caritate proximi sui ruminare delectatur. In tantum quod omnino perdit proprie vite corporalis teneritudinem et affectionem: ut ipsum cibum in mensa crucis atque doctrine Iesu Christi sumptum ingerere pariter et virtuose digerere valeat. Tunc impinguatur anima in veris atque realibus virtutibus et ex habundantia cibi repletur in tantum quod vestimentum exterius proprie sensualitatis: id est corporis quod animam contegit crepando scinditur quantum ad sensitivum appetitum. Qui vero crepat omnino moritur. Ita sensitiva voluntas illico mortua remanet. Et hoc est ex eo quod animam ansine voluntas ordinata vivit in me voluntatem meam in omnibus induta et ex hoc illa sensitiva mortua fuit. Hoc igitur est verum signum quod anima pervenit ad gradum tertium oris: quod videlicet in veritate propria voluntatem quam gustavit nec caritatis affectum et ideo reperit in opere pacem et quietem anime sue. Nosti quod in ore par exhibet. Sic in isto tertio statu pacem invenit: ita et taliter ut nemo eam turbare valeat pro eo quod perdidit et abnegavit voluntatem propriam que prebet utilitatem pacem et quietem anime que non illam occidere. Tales virtutes

pariunt absque pena super proximos suos: non quod pene non sint eis penes sed voluntas que mortua est non est imat eas ad penas: quia voluntarie tollerat amore mei cum iocunditate quadam. Ipsi sine quacunque negligentia currunt per viam saluberrime doctrine Iesu Christi crucifiri: nec ex iniuria sibi facta sine persecutione quacunque sine quibusdam mundi desidia iter suum aliquo modo retardant: sed omnia tollunt cum perseverantia fortitudine. Et successi caritatis affectu gustant cibum salutis animarum cum vera patientia: que patientia signum est in veritate demonstrativum: quod anima perfecte diligit absque respectu proprie communitatis: quod si me diligeret et proximum ex utilitate propria esset impatientis ambulando remissive cum negligentia. Sed quia tales me diligunt propter me quia summa suorum bonitas et amari dignus et propter me diligunt: et proximum suum simili modo propter me ut exhibeant laudem et gloriam nomini meo: ideo fortes atque perseverantes existunt ad omnia tolleranda cum vera patientia.

De operibus anime postquam tertium gradum ascendit. **Capitulum lxxvij.**

Hec sunt ille tres gloriose virtutes in qua caritate fundate que consistunt in summitate arboris ipsius affectuose caritatis: ut patientia fortitudo atque perseverantia si cum lumine sanctissime fidei coronantur. Cum quo lumine sine tenebris ambulat valde

Tractatus.

velociter per veritatis viam et in al-
tum extollitur ex desiderio sancto.
Et ideo nemo potest eam offendere
neque demones cum suis temptatio-
nibus: quia timent animam igne car-
tatis accensam: nec hominum iniu-
rie sine detractiones: imo quibus iste
mundus eos in iuste persequatur ta-
men eos valde metuit. Ita mea bo-
nitas operatur et vult: ut in conipe-
ctu meo magnificentur ac etiam in
mundo fortificantur: quoniam ex humili-
tate se paruos effecerunt: et ego ma-
gnificavi eos in me vita durabili ac
etiam in corpore mystico sancte ma-
tris ecclesie ubi sit quotidie vene-
randa memoria de ipsis: quia nomina
eorum in me libro vite scripta repe-
riuntur. Itaque mundus eos habet i-
reuerentiam eo quod ipsam vilispende-
do contempserunt. Isti non ex timo-
re: sed ex humilitate virtutes abscō-
dunt. Et si fuerit opus in aliquo p-
rimo suo subueniendo seruire non se
subtrahit ex timore laboris: vel ali-
cuius penae sine dubitando perdere
consolationem propriam: imo virili-
ter atque fideliter ei seruiunt de se non
curantes: imo se valde contemnen-
tes: ut ipsi proximo suo seruire vale-
ant. Qualitercumque tempus et vita
suam exerceant in honorem meum
erulant et habent in mente sua quoti-
dianie quietem atque tranquillam pa-
cem. Et hoc vnde procedit. Quia non
eligunt nisi seruire modo suo: imo
sicut placet mihi. Et ideo tantam ap-
tiant tempus consolationis quam tri-
bulationis: tantum prosperitatem
quantum aduersitatem: tantam cu-

rant de vna quantum de altera: quoniam
vbiq; et in omnibus his talis inue-
nit sanctam voluntatem meam et ip-
se nil aliud optat nisi ut cum ea con-
formitatem habeat vbiq; reppe-
riat eam. In qua voluntate cogno-
uit: quia nihil absque me factum est et cum
miserio et cum mea diuina provide-
tia nisi peccatus quod nihil est. Unde
de solummodo peccatum odiant ce-
tera vero cum reuerentia suscipiunt.
Et ideo sunt ita stabiles et firmi per
viam veritatis ambulantes: neque te-
pescunt in seruitio proximorum: imo
fidelissime seruiant omnibus in-
rita posse: nec attendunt ignorantiam
vel ingratitude aliquorum. Nec
etiam quantum aliquando perter-
sus vel vitiosus homo sibi dicat in-
iuriam redarguendo opera sua: dimi-
tunt effundere preces pro eo coram me
magis affligendo se propter offen-
sam meam atque detrimētum anime
proximi quam de iniuria propria. Isti
dicunt eius glorioso precone meo pa-
lo. Mundus maledicit et nos bene-
dicimus: ipse nos persequitur et nos
cum patientia et gratiarum actioe
subtinemus blasphemamur et obscra-
mus tamen purgamenta mundi hu-
ius facti sumus. Itaque vides dilectis-
sima filia ista signa: sed precipue su-
pra cetera virtutem patientie per quam
apertius anima demonstrat in ve-
ritate profecisse ab imperfectioe ad
amorem perfectum sequendo dulcem
et immaculatum agnum unigenitum
filium meum qui dum esset in cra-
ce clavis ibidem affixus amoris nul-
lo modo se retraxit ob insultum et im-

propertium iudeorum et dicentium.
 Descende nunc de cruce credemusque
 tibi. Nec etiam propter ingrati-
 dinem aliorum quin iugiter in obe-
 dientia quam imposueram ei perse-
 neraret cum tanta patientia quod vor-
 alicuius murmuris non fuit ab ore
 suo audita. Similiter isti dilectissi-
 mi filij mei sequuntur doctrinam at-
 que vestigia mee veritatis. Et quan-
 tibus iste mundus ipsos retrahere ve-
 lit a recto tramite blanditijs vel mi-
 nis ipsi tamen in hoc itinere suo non
 retardant: vel ab ipso retrocedunt:
 imo solummodo respiciunt in mee
 veritatis obiectum. Isti nolunt a ca-
 po belli retrocedere neque redire vo-
 lumus ullatenus voluit ad tunicam
 iam omnissam proprie complacentie
 repetendam: quod ut amplius timere
 solebant creaturas quam me creatorum:
 imo delectabiliter valde consistunt
 iugiter in prelio repleti et ebrii san-
 guine iesu christi crucifixi: quem san-
 guinem anteposuit vobis affectuo-
 sa mea caritas in apotheca mistici-
 corporis ecclesie sancte: ut animetur
 illi qui cupiunt esse veri milites ad
 pugnandum contra propriam sen-
 sualitatem carnalem et fragilem: at-
 que contra mundum et aduersantem
 diabolum cuius gladio et ense odij pre-
 fatorum vitiorum suorum et amore
 virtutum. Quia amor velut arma-
 tura valida reparat atque defendit
 eos ab ictibus et vulneribus vnuer-
 sis ita quod minime nocere possunt nisi
 deponant armaturam ipsam pari-
 ter et gladium et in manibus inimicorum
 suorum exponant: ut manu

liberij arbitrij succumbendo volun-
 tate suis inimicis. Non ita faciunt
 isti qui sanguine sunt ebrii: sed usque
 ad mortem virtuose perseverant ut
 recipiant omnes inimici sui consti-
 tutum. O gloriosa virtus quantum
 es mihi quotidie grata resplendens
 in mundo in oculis tenebrosis igno-
 rantium hominum qui declinat ne-
 queunt quam amabilem ducem parti-
 cipent amicorum meorum. Nam in
 eorum odio clementia reducet qua
 serui mei diligunt atque procurant in
 defesse salutem eorum. In eorum in-
 uidia reducet affectuosa caritas et in
 crudelitate pietas. In iniuria quo-
 que reducet vera patientia que glorio-
 se dominatur: atque dominium in ma-
 nu pacifice tenet omnium virtutum:
 quoniam est utique medula caritatis.
 Ipsa namque demonstrat aperte si vir-
 tutes in anima sunt in me vere fun-
 date. Ipsa quotidie triumphat ex
 omnibus nullo tempore succumbens.
 Nam iugiter est associata fortitudi-
 ni simul et perseverantie sicut victrix
 est. Ipsa domum omni tempore est
 glorioso triumpho redit et egredi-
 ens a campo preliorum in conspectu
 meo se respiciunt. Et quod sum omni-
 um laborum amicorum meorum val-
 de gratus remunerator recipiunt
 a me coronam glorie.

De quarto statu qui tamen non
 est a tertio separatus et de operibus
 alicuius ad ipsum paenit. Capitulum xvij.

Hucusque tibi dixi quomodo de-
 monstrant hoies se perfectiones

Tractatus.

amoris amici atq; filialis attigisse: nunc autem volo tibi narrare breuiter in quanta consolatione me gustant exsistentes adhuc in suo mortali corpore. Cum. n. attigerunt statim illum tertium: ut iam dixi tibi acquirant sibi quartum qui tamen a tertio non est diuisus vel separatus sed est vnitus et nec vnus est absq; reliquo prout est mea caritas eum caritate prorsus. Sed est vnus fructus egrediens ab isto tertio statu: cuiusdam vnionis valde perfecte quam anima facit in me vti fortitudinem: vltra fortitudinem acquirit: ita vt non solummodo eum patientia tolleret aduersa quecumq; verumetiam anxie desiderat ad laudem: gloriam mei nominis omnia sustinere. Nisi gloriantur in obprobrijs vniuersi filij mei: vt ait apostolus paulus gloriosus prece meo. Libenter glorabor in infirmitatibus meis: vt inhabitet in me virtus christi. Et alio loco. Nisi autem ab sit gloriari nisi in cruce domini mei iesu christi. Ego nandi stigmata domini mei iesu christi in corpore meo porto. Similiter isti tanq; de honore meo phyllocapti et veluti famelicis animarum abum erurientes velocissime currunt ad mensam sanctissime crucis eroptantibus affectuoso desiderio penas quascunq; tollere: prorsus vtilitatem afferre: vtilitates acquirere atq; conseruare: stigmata iesu christi portando iugi-

ter in corporibus eorum: videlicet quia cruciatus amor quem in corde gestant etiam in corpore reducet. Allipendendo semetipsos et per magna delectatione sua gloriantes in penis: obprobrijs atq; molestijs: vti decunq; proueniant siue qualiter: eunq; mihi placet eis concedere huiusmodi carissimis amicis meis perna est vtiq; consolatio: delectatio vero labor est eis. Et consolationem omnem siue delectationem quam mundus eis exhibere vellet ipsi contemnunt: nec acceptare dignantur. Neq; solummodo consolationes mundanam ego interdum concedo: q; serui mundi eos habeant in reuerentiam atq; subueniant oportunitatibus eorum: sed etiam consolationes quas ego pater eternus animabus eorum in fundo ex humilitate et odio sancto sui contemnunt. Non quidem contemnunt consolationes atq; gratiam meam: sed delectationem quam anime desiderium innent in ipsa consolatione. Hoc. n. accidit ex virtute vere humilitatis quam acquisierunt in odio sancto que quidem humilitas est hainla et vera nutritrix caritatis acquisita in vera cognitione sui pariter et mei. Ita que vides virtutem atq; stigmata iesu christi fulgere in corporibus atque mentibus eorum. Talibus ego concedo me nunq; separari per sensum ab eis prout ab alijs: ego dixi tibi q; ibam: et redibam ad eos

Secundus.

ascendendo non per gratias; sed per
sentimentum. Non igitur ita facio
cum perfectissimis istis qui perue-
nerunt ad magnam perfectionem
qui virtuose mortui sunt ad omnes
voluntatem propriam: sed iugiter
in animabus eorum requiesco per
gratiam atq; sentimentum. Hoc ē
q; quandocunq; mens eorum vniri
vult in me per affectus amoris agi-
lime possunt quia desiderium eorū
est mihi vnitum ita perfecta vnio-
ne q; nullo modo separari potest.
Sed eis omnis locus est locus et om-
ne tempus est eis tempus orationis
quia conuersatio eorum eleuatur a
terra et ascendit in celū: quia vsq; om-
nis terrenus affectus: et amor pro-
prius sensitius eorum ablati est
ab eis. Ascenderunt super se in alti-
tudinem celi cum scala virtutum et
ascēderunt illos tres gradus quos
figuraui fore in corpore vnigeniti
filij mei. Nam expositauerunt in pri-
mo gradu affectum pedum ab amo-
re vitiorum. In secundo vero gusta-
uerunt secretum et affectum cordis:
vnde conceperunt amorem in vir-
tutib⁹. In tertio vero pacis et quie-
tis in mente probauerunt in se vir-
tutem et dimittentes amorem imper-
fectum attigerunt ad magnam per-
fectionem et ibi receperunt quietem
in doctrina mee veritatis. Inueni-
runt vtiq; mensam cibum atq; ser-
uitorem. Quem cibum in mente gu-

stant mediante doctrina iesu chri-
sti crucifiri vnigeniti filij mei. Ego
sum eis lectus atq; mensa: verbum
vero dulce omni suauitate plenum
est eis cibus: tum quia cibum ani-
marum gustant in isto glorioso ver-
bo: tum quia vobis a me datus est
in cibum dum vsq; in altari recipitis
in venerabili sacramento carnem et
sanguinem eius in quo deus et ho-
mo verissime continetur. Iste cibus
optabilis a mea bonitate datus est
vobis dum estis viatores atq; pere-
grini: vt ex imbecillitate non desit-
ciatis in via et ne memoriam huius
pretiosi sanguinis pro vobis effusi
cum excellentissima caritate trada-
tis oblivioni: sed iugiter in me con-
fortemini et in itinere vestro quoti-
die cum delectatione refocilemini
atq; conualescatis. Sanctus vero
spiritus affectuosa caritate seruit eis
in qua dona pariter et gratie mini-
strantur. Iste seruitor gratus et val-
de dulcis portat iugiter et adducit.
Adducit et offert amorosa: penosa: et
dulcia desideria et illis offert fructū
diuine caritatis: fructum labo-
rum suorum in animabus ipsorum
quotidie gustant semetipsos nu-
triendo de dulcedine mee diui-
ne caritatis. Item videt q; ego
mensa sum illis: filius vero me-
us vere est cibus spiritus quoque
sanctus a me procedens et a filio
meo seruit eisdem. Ergo per senti-

Tractatus.

mentum quotidie me possident in
menie sua. Et quāto magis delecta/
tionem habere contempserunt cli/
genes ⁊ optantes propter me penā
habere magis priuati sunt omni pe/
na. ⁊ delectationem suauissimam in/
ueniunt. Et hoc accidit: qz sunt in
mea caritate ardoze succensi ⁊ igni/
ti vbi voluntas eorum est omnino
consumpta: quare diabolus valde
metuit baculum caritatis ipsorum.
Ideo sagittas suas faciat a remotis
nec audet eis adberere. Mund⁹ ve/
ro percutit exteriorē corticem cor/
poris eorum putans eos offendere
sed ipse ab eis offenditur: qz sagitta
que non inuenit vbi possit intrare
illico redit ad sagittātem. Ita mun/
dus operatur cum sagittis iniuria/
rum persectionum atqz murmura/
ti: nun suarū sagittare volens istos
perfectissimos seruos meos: sed eis
nocere nō valet. Nam ortus anima/
rum eorum est valde clausus ⁊ non
inuenit vbi possit intrare. Ideo sa/
gitta redit ad eum qui sagittauit
veneno culpe venenata: seruos au/
tem ⁊ amicos meos nullo modo le/
dere potest. Et si forte modicum in
corpore ledat animam vero vel in
minimo ledere non potest. imo bea/
ta simul ⁊ dolorosa consistit. Beata
quidem est propter unionem ⁊ affe/
ctum caritatis quam habet in se: do/
lorosa vero propter offensam priori/
mi sui. Isti sequuntur agnum ima/
culatum vniuersitū filium meum
qui cum esset in cruce beatus erat at/
qz dolorosus. Beatus erat qz natu/
ra diuina vnita cum humana natu

ra penam in nullo sustinere pote/
rat ⁊ semper animam eius beatam
efficiebat absqz velamine se demon/
strando sibi. Dolorosus autem erat
eo qz crucem in corpore suo porta/
bat penam amarissimam tollerā/
do atqz desiderij crucem: vt pro cul/
pa satisfacere humane generatio/
nis. Ideo beatus erat atqz doloro/
sus eo qz caro penam habebat vel/
tas vero penam habere nequibat:
nec etiam anima quantum ad supe/
riorem partem intellectus. Sic isti
dilectissimi filij mei postqz ad terti/
um ⁊ quartum gradum attigerunt
dolorosi sunt crucē tollerātes actua/
lem atqz mentalem: v3 actualiter in
corpore suo tollerando penas: vt eis
ego permitto simul ⁊ crucem deside/
rij doloris: v3 ⁊ amaritudinis ex of/
fensione mea ⁊ animarum detrimē/
to. Beati quodqz sunt eo qz illa dele/
ctatio ⁊ dilectio caritatis ab eis au/
ferri nullo modo potest que procul/
dubio illos beatificat: vnde recipi/
unt in se gaudium ⁊ beatitudinem.
Et ideo dolor iste non est affligitū⁹
qui deficiet: vel affligat animam: sed
impinguatius qui v3 facit animā
impinguare in affectu caritatis: qz
pene virtutem augent atqz fortifi/
cant ⁊ virtutum operantur experi/
entiam. Itaqz pena talibus est im/
pinguans ⁊ non affligens: eo qz nul/
la pena siue dolor animam huiusmo/
di ab igne caritatis amouere potest
vt apparet in titone qui totus est
ignitus ⁊ in fornace consumptus
quem nemo potest manu contingere
pro extinguendo: qz totus factus

est ignis. Sic istas animas in forna-
ce mee caritatis ignitas eo q̄ ex eis
nihil extra me remanet: v3 nulla p-
pria voluntas: sed omnino totaliter
in me succense sunt & ignite: nullus
capere potest: nec illas a gratia mea
diuellere q̄ sacre sunt vnite mecum
& ego cum eis. Nec vnq̄ ab eis ego
me subtrahō per sensum: imo quoti-
dianē mens eorum in se me possidet
atq̄ sentit. Non. n. accidit eis prout
alijs de quibus iam tibi dixi q̄ ibas
& redibam discedens & subtrahens
me ab eis non per gratiam: sed per
sentimentum. Et hoc agebam vt ipsi
pertingerent ad perfectionē. Post
q̄ autem statum perfectionis atti-
gerunt ab eis auscio ludum amo-
ris: v3 cundi & redeundi qui vocat
amoris ludus. Nam ex amore disce-
do sine me subtrahō & ex amore po-
stea redeo. Non ego proprie: quoni-
am ego sum deus vester immobilis
qui non muto: sed ille sensus quem
in anima mea caritas exhibet ē ille
qui vadit & redit.

Quomodo deus ab his perfectis
simis nunq̄ discedit per gratia: nec
per sensum. Capi lxxix.

Et sequitur glo. Ray. confessoris. s.
Nota q̄ iste status ē ille in quo erat
ista benedicta virgo caterina de se-
nis: vt oculi nri viderūt aptissime.

Tri q̄ ab his perfectissimis
nunq̄ per sensum me subtra-
ho tamen aliquo modo me subtra-
ho quoniam anima que adhuc est i
corpore ligata sufficere nullo modo

potest in se recipere iugiter vnione
illam quam in anima facio. Et ideo
q̄ non sufficit aliquando me subtra-
ho non per gratiam neq̄ per sensum
sed per vnionem. Nam erurgentes
huiusmodi anime cum anrio deside-
rio velocissime carentes virtuose p-
pontem doctrine iesu christi cruci-
firi perucnerunt ad ianuaz mentis
earū in me leuantes madefacte san-
guine: pariter & ebrietate igne caritatis
ex vste gustant in me deitatem eter-
nam. Hoc est. n. illis vnus mare pa-
cificum vbi fecit anima tantā vnio-
nem q̄ illa mens omnino nullū mo-
tum habet nisi solum in me. Et exi-
stens in statu mortalium in verita-
te gustat bohum in mortalium. Et
existens in corpore ponderoso habet
agilitatem sine leuitatem spiritus:
vnde frequentissime corpus eleuat
a terra propter vnionem perfectaz
quam anima fecit in me: quasi gra-
uedo corporis iam haberet in se vo-
tem agilitatis quaz in vita durabi-
li sancti possident. Tamen huiusmo-
di corpus non caret grauedine sine
ponderositate sua: sed vnio quā ani-
ma fecit i me pfectior est q̄ sit vnio
que cōsistit inter animā & huiusmo-
di corpus. Et ideo propter violenti-
am spiritus ascendētis & in me ta-
liter vniti eleuat a terra grauedo
corporis. Corpus vero manet i sen-
sibile sine viribus ex toto quasi lace-
ratum ab affectu spiritus in tantuz
q̄ sicut ipsa vere percepisti nō esset
in vita corporali possibile vitare ni-
si mea bonitas noua fortitudine cir-
cularet. Quare volo te nosce q̄ val

Tractatus.

de maius miraculuz est in hac vnio
ne q̄ anima non separatur a corpo
re suo q̄ videre suscitari plura cor
pora mortuorum. Et ideo quandoq̄
me subtraho per vnionem faciens
animam ad vasculū sui corporis ab
hac vnione redire: v3 vt sensus cor
poris qui totus alienatus erat per
affectum anime redeat ad propriuz
sensem sine sententiā. Non q̄ ani
ma totaliter a corpore sepetur: quo
ntiam hoc in morte solummodo sit.
sed anime potentie discedunt ppter
amores vnitum in me: vnde memo
ria solummodo de me se repletam i
nenit. Intellectus elenatur solūmo
do speculando mee veritatis obie
ctum. Affectus vero qui sequitur i
tellectum amat illud quod intelle
ctus vidit: vnitur enim illo. Con
gregatis igitur: 2 vnitis i simul his
tribus anime potentis 2 in me sub
mersis atq̄ suffocatis corpus illico
perdit sensuz suum. Nam oculus vi
dendo non videt. Auris audiendo
non audit. Manus tangendo non
tangit. Lingua loquendo nō loquit
tur: nisi prout ex habundantia cor
dis aliquando permittit lingue me
bruz eloqui: pro q̄ tali respiratione
vel ex alatione cordis 2 ad laudem
2 gloriāz mei nominis. Itaq̄ loquē
do non loquitur. Pedes ambulā
do non ambulant. Omnia mēbra
sunt occupata pariter 2 ligata cum
ligamine atq̄ sensu dilectōis 2 amo
ris. Unde sunt ita subdita rationi 2
vnita euz affectu anime q̄ quasi cō
tra naturam suāz vna voce clamāt
ad me patrem eternuz 2 optant ab

anima separari similit̄ 2 a corpo
re separari viderat anima. Et ideo
iugiter ante me euz apostolo Pau
lo clamāt. O infelix homo quis me
liberabit a corpore mortis hui⁹. Vt
deo aliam legem in membris meis
contradicentē legi mentis mee. Nō
tantummodo paulus ita dicebat v̄
impugnatione carnis contra spiri
tum: nam in verbo meo certificat⁹
fuerat cum audiuit. Paulus sufficit
tibi gratta mea. Sed ideo dicebat:
q̄ se videbat in vasculo corporis eē
ligatumq̄ ad tempus euz impediē
bat a visione mea: v3 vsq̄ ad horam
mortis. Oculus erat ligatus 2 im
peditus vt me trinitatem eternam
videre non posset visione beatorum
immortalium qui me quotidie lau
dant: atq̄ glorificant meo nomini
benedicentes: imo se repperiebat in
ter mortales qui me iugiter offēdit
p̄tinatus visione mea beatifica: v3 i
essentia mea. Non q̄ ipse 2 alij serui
2 amici mei non videant atq̄ degu
stent me non quide3 in essentia: sed
in affectu caritatis diuersis 2 varijs
modis vt v̄sitati mee placet eis me
manifestare. Sed omnis visio quā3
habet anima de me dum est imorta
li corpore nimis est valde tenebro
sa respectu eius quam habet a cor
pore separata. Itaq̄ paulo videba
tur q̄ visio corporalis: 2 exterior im
pediret 2 impugnaret visionem i
teriorē atq̄ spiritualem. Voluntas
ei videbatur ligata: quia nequibat
amare quantum amare peroptabat
quoniam omnis amor in vita p̄sen
ti est imperfectus: vsq̄ quo perue

merit ad suam perfectionem. Nō q̄
 amor pauli: r̄ aliorum seruatorū meo
 rum imperfectus extiterit ad grati
 am: ad perfectionem vere carita
 tis: q̄ proculdubio perfectus erat:
 sed in hoc erat imperfectus eo q̄ in
 amore suo facietate carebat quare
 penam inde sentiebat. Si. n. eius de
 fiderium plenum extitisset eius q̄
 amabat nullam tude penam habuisset.
 Noniam igitur amor in corpo
 re mortali non habet perfecte quod
 amat ex hoc affligitur. Cum autem
 anima separata fuerit a corpore de
 fiderium impletur. Ideo diligit absq̄
 pena. Et licet plenissime facietur
 valde: tamen est omne fastidium a
 facietate remotus. Satiata famelicit
 sed pena quolibet est a fame remo
 ta. Nam anima cum a corpore sepa
 rata fuerit vas eius habet utiq̄ ple
 num in se s̄ma felicitate: r̄ firma
 tum atq̄ stabilitus: ita q̄ ipsa nihil
 optare potest quam illico non habe
 at. Desiderans videre me quotidie
 me videt ad kib̄ am desiderans vi
 dere gloriam atq̄ laudem nominis
 in sanctis meis ipsa videt eaz̄ ultra
 q̄ verbo possit ex primi tum in an
 gelica natura: tum in humana.

Quomodo mundani deo grati
 as reddūt velint nolint.

Capit. lxxx.

Et anime beate tanta est visio
 perfecta q̄ ne dum in cūib̄
 existentibus in vita durabilis: sed est
 am i creaturis vite mortalis videt
 laudet atq̄ gloriam nominis mei:

quia velit nolit iste mundus infim⁹
 mihi gloriam exhibet verum. est q̄
 illam non exhibet eo modo quo de
 bet r̄ obligatur: amando me super
 omnia. Sed ex parte mea recipio r̄
 extraho gloriam atq̄ laudem nomi
 ni meo. Nam in hominibus relict
 habundantia caritatis atq̄ miseri
 cordie mee dum eos ad penitentiam
 expecto tempus eis accommodan
 do. Neq̄ precipio vt pro eorum ini
 quitatibus infernus: vel terra vi
 uos eos absorbeat. Sed econuerso
 terre precipio: vt eis de fructibus
 eius habundanter exhibeat atq̄ so
 li precipio: vt eos calore suo calefac
 at r̄ illuminet. Celo quoq̄ precipio
 vt ad eorum vtilitatem atq̄ conser
 uationem indefinente motu circum
 det orbem. Et in omnibus creaturis
 quas ego pro eis creauit misericordi
 am meam valde caritatie visum
 do: nec illas ab eis volo subtrahere
 non obstantibus iniquitatibus eo
 rum. Immo concedo ita peccatori
 bus sicut iustis: r̄ etiam peccatori
 bus aliquando habundantius q̄ iu
 sto pro eo q̄ iustus aptus est humi
 liter: r̄ cum patientia tollerare. Ideo
 frequenter euz̄ volo priuare tempo
 ralibus bonis: vt habundantius ei
 retribuam bona celestia. Itaq̄ ca
 ritatius misericordia mea respicet
 det in eis. Etiam aliquando in per
 secutionibus quas amici mei su
 stinent a seruis mundi: dum in eis
 experitur virtus caritatis r̄ pacien
 tie dum amici mei pro eis offerant i
 conspectu meo cōtinuas r̄ humiles
 orationes mihi resultat laus atq̄ glo

Tractatus.

ria: quibus persecutores ipsi respectum habent in oppositum: v3 in vede-
cus atq; meum vituperium. Ego ta-
men velint nolint inde mihi glori-
am attraho.

Qualiter etiam demonia gloria
deo reddunt atq; laudem licet inui-
ti.
Capi. lxxxi.

STI persecutores amicos meo-
rum in vita presenti permanet
ad augmentandam et exercendam
virtutem ipsorum prout in inferno
demonia faciunt veluti mei lictores
iustitiam meam contra damnatos
exercendos. In vita quoq; presenti
vitam augent viatoribus et peregrin-
is qui desiderant ad me peruenire
felicem ipsorum terminum. Ipsi de-
mones in causa sunt in illis augen-
di virtutem dum eos exercent cum
multis molestiis atq; temptationi-
bus varijs modis: aliquando como-
uendo vnum contra alium in iurio-
se verbis et aliquando factis. Etiam
arripiendo bona temporalia non p-
pter ista temporalia: sed soli vt ani-
me fraterna caritate priuentur. Sz
du3 aduersarius ipse putat et optat
eos caritate priuare fraterna ipse for-
tificat eos si ipsis experientia pro-
bando virtutem patientie: fortitu-
dinis atq; perseverantie. Hoc ergo
modo reddunt gloriam atq; laudem
nomini meo. Et ita mea veritas in
eis impletur quos ego creaueram in
gloriam et laudem sancti mei nomi-
nis: et vt ipsi participet ineffabili bo-
nitate mei patris eterni. Sed qz p-

pter eorum demonum superbiam
aduersum me rebelles eriterunt a
sua dignitate ceciderunt in abissus
visione mea priuati no exhibent mi-
hi gloriam in dilectione caritatis.
Ego vero veritas eterna posui eos
veluti ministros ad exercendam in
virtute seruos meos et veluti licto-
res eorum qui propter defectus eo-
rum vadunt ad eternam damnatio-
nem ac etiam eorum qui deducun-
tur ad penas purgatorij. Itaq; vi-
des veritatem meam in eis imple-
tam: qz v3 mihi gloriam exhibent:
non tamen vt eterne vite ciues qua
priuati sunt propter iniquitates eo-
rum: sed veluti lictores et iustitiarum
mei patefaciendo per eos iustitiam
meam super inimicos meos in infer-
no damnatos. Sic etiam super illos
qui purgatorij penis ad iudicati sunt.

Qualiter anima corpore soluta
plene videt gloriam et laudem v3
qualibet creatura. Et qualiter in ca-
sinita est pena desiderij: sed non ve-
siderium.
Capi. lxxxi.

POSTquam anima nudata fuerit a
corpore et ad me finem suum
aduenerit aperte videt et gustat glo-
riam et laudem nominis mei semp
in omnibus creaturis que ratione ha-
bent in se: ac etiam in demonibus et
in alijs quibuscuq; creaturis. Ita
pure videt et in suo visu veritatem
agnoscit videndo me patrem eter-
num amplius amat: et amando sa-
ctae aut veritatem agnoscit. Agno-
scendo veritatem voluntas eius in

veritate mea firmata consistit. Et est ita ligata et firmitate tanta stabili-
ta quod in nullo discordare potest neque
penam aliquam habere quoniam ha-
bet omnia quaeque desiderabat. Ubi
namque videre peroptabat et glo-
riam atque laudem nominis mei. haec
omnia videt aperissime ac in veri-
tate possidendo cognoscit: ut in san-
ctis meis et in beatis spiritibus an-
gelicis et in omnibus alijs creaturis
et etiam in demonibus ut dictum est.
Et quantum offensas peccatorum vi-
deat de quibus prius amare volebat:
nunc vero nullum inde vel alitudo
quoquomodo dolorem habere po-
test: sed compassione abique pena: pec-
catores ipsos amando et affectuosa ca-
ritate me iugiter erorandando: ut ego
mundo gratiosius misericordiam im-
pendam. In eis quidem est pena ter-
minata et finita: sed minime caritas
put accidit vni genito filio meo: quoniam
in amarissima morte super cruce: pe-
na cruciati desiderij quod ab initio
cum ipsum in mundum transiit: ut
utque ad finem vite portauerat pro
salute vestra finita fuit atque termi-
nata: sed non fuit finitum vestre sa-
lutis desiderium. Quia si mee cari-
tatis affectus quem vobis ipso me-
diantem demonstrari iussit in vobis
finitus atque terminatus preculdu-
bio non effectus: quoniam ex amore creati
fuitis. Itaque certissime noueris quod
si ex amore non conseruarem vos in
esse subito rediretis in nihilum. Sed
ex amoru creati vos et idem amor vos
in esse conseruat. Ego sum vnum cum
vni genito filio meo et ipse mecum:

ideo finita est pena desiderij et non
amor desiderij. Videt ergo quod omnes
beati qui sunt in vita durabili salu-
tem animarum croptant abique pe-
na: quod pena terminata est in morte
ipsorum: sed non affectus vere cari-
tatis: imo tanquam inebriati sanguine
agni filij mei velti caritate frater
na transierunt per artem sanuam
vesu christi sanguine madefacti et p-
uenerunt ad me mare pacificus ab
imperfectione segregati: ut ab in sa-
cietate per tuerunt ad perfectione
omnitam bonorum plene faciat.

Qualiter illi qui perueniant ad
tertium et quartum gradum: ut ha-
berur supra cupiunt a corpore dis-
solui: ut etiam apostolus paulus opta-
bat.

Capit. lxxiiij.

Quoniam igitur apostolus et
preco meus paulus ista vide-
rat atque gustauerat cum ipsum ad
tertium celum attraxit: ut ad altitu-
dinem trinitatis agnosceret atque de-
gustans veritatem meam: ubi plene
recepit sancti spiritus habundan-
tiam atque vidit incarnati ubi mei
doctrinam et tunc induit anima ei-
us patrem eternum per sensum et vnto-
nem veluti beati vite durabilis: hoc
excepto quod anima non erat a corpo-
re separata: ideo clamabat optando
separationem istam dicens. O in se-
lter homo ego quod me liberabit a cor-
pore mortis huius. Sed quod bonitati
mee placuit cum facere vas electio-
nis in abisso mee trinitatis exni cum
de me quod non potest cadere in me pe-

Tractatus.

na: ego decreueram cum multa portare debere et posui yeshum christum crucifixum in obiectum oculi sui in intellectus cum induendo vestimento sue doctrine ligato et conuero cum clemencia sancti spiritus qui est ignis vere caritatis. Ipse vero tanquam vas aptum a mea bonitate reformatum quod nullam omnino resistentiam egit quando percussus extitit: imo subito dirit. Domine quid vis me facere. Tunc ego cum docui quoniam coram oculis eius posui yeshum christum crucifixum cum educto perfecte mee veritatis anima doctrina cum lumine vere orationis cum qua defectum suum extirpauit in caritate mea fundate. Itaque doctrina induit yeshum christum crucifixum et ipsam: a se sine taliter astrinxit quod ut ipse tibi propalauit nunquam eruit: vel ab ea separari potuit aliam temptatione diabolica sine stimulo carnis quo sepius impugnabat mea bonitate permittente: ut in merito cresceret et in gratia: et ut in humilitate conservaret eo quod gustauerat altitudinem diuinitatis atque trinitatis. Ipse tamen huiusmodi vestimentum nunquam villo tempore: vel in modico dimisit sine deponit: vel larauit ex aliqua presentie sine molestia: sine tribulatione sibi occurrente: ut persequerantur in uoluntate yeshu christi crucifixi: imo sibi strictim incorporabat in tantum quod ex hoc vitam exposuit corporalem et cum eodem indumento rediit ad me patrem eternum. Paulus ergo gustauerat quid erat gustare me sine corporali grauedine. Sibi namque concessi gustare per sensum unionis: sed non per separationem a corpore. Cum vero

postea rediit ad se vestitus indumentum yeshu christi crucifixi sibi videbatur amor eius imperfectus in comparatione perfectionis amoris quam in me gustauerat: et quare videat habere beatos a corpore separatos. Ideo videbatur ei quod grauedo corporis ei rebellaret: quod ut impediebat ei perfectionem illam facietatis desiderij quam habet anima post mortem. Memoria sibi videbatur imperfecta et inbecillitas: ut est propter quam imbecillitatem et imperfectionem impediebat esse capax atque retinere posse: recipere pariter et gustare me cum illa perfectione quam habent in uita durabili: beati qui sunt a corpore separati. Et ideo videbatur ei quod omnia dum erat in corpore mortali sibi forent veluti lex una peruersa que contra spiritum impugnetur: si tamen impugnatione peccati: quia sicut iam dixi quod ego certificaueram eum dicens. Paulus sufficit tibi gratia mea: sed impugnatione cuiusdam impedimenti perfectionis spiritus: ut ne me videre posset in essentia mea que uisio per legem et grauedinem corporis impediebat: et ideo clamabat. O infelix homo ego quis me liberabit a corpore mortis huius. Nam habeo aliam legem in membris meis que repugnat legi mentis mee. Et ita se ueritas habet: quia memoria ingit ab imperfectione corporali repugnat. Et intellectus impeditus atque ligatus est ab ista mole corporis ne me videat: ut ego sum in essentia mea. Insuper et uoluntas est alligata: quia ut attingere non

potest et grauedine corporis ad me sine pena gustandum deum eternū modo super⁹ enarrato. Itaq; paulus veritatem asserbat dicens. ha/ beo aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee. Si/ militer isti serui mei de quibus ego tibi dicebam q; itaq; peruenierant ad tertium et quartum status vnionis perfecte quam in me faciunt excla/ mant cum illo cupientes a vinculo corporali separari atq; dissolui.

Quib⁹ causis anima cupit a cor/ pore separari. Cap. lxxxiij.

Et ad apertiozem intelligentiam istius puncti notari debet illud qd habetur supra Cap. lxxix.

Sicut serui mei fideles asperita/ tem sine difficultatem huius corporalis dissolutionis et mortis in se minime sentiunt: imo desiderant illam: et cū odio sancto fecerunt aspe/ ram guerram cum suis corporibus. Unde perdidierunt illam tenentiu/ dincem que naturaliter est inter cor/ pus et animam et superato atq; pro/ strato naturali amore cum odio vi/ te sui corporis: et amore mei mortez eroptant et aiunt. Quis me libera/ bit a corpore mortis huius. Cupio dissolui: et esse cum christo. Unde ta/ les euz codē apostolo dicunt. Mortis est mihi in desiderio: sed vita in pa/ tuitia. Quoniam anima cum est eleuata in hac vnione perfecta to/ to desiderio me videt peroptat atq; mihi gloriam et laudem videre ab omnibus exhiberi. Quando vero

postea redit ad sensus corporeos qui sensus oēs erāt in me tracti et absor/ ti per affectum amoris: magnā ha/ bet impatientia in viuendo dū se cō/ siderat ablata et auulsam ab vnioe quā in me fecerat: et ab immortalium optabili puerfatione qui quotidie mihi gloriā exhibent et inuenit se fo/ re in puerfatione mortalitū a quib⁹ me videt frequentissime miserabilif/ offendī. Sup quo tales serui valde affligunt grauit⁹: vñ tam ex isto qd ex amoroso et anxio desiderio vidē/ di me ipsoz vita est eis iportabilis. Nilominus qz voluntas eoz nō ē sua ppria: sed est vnita cū volunta/ te mea p amore: neq; velle possunt: aut optat nisi qd ego volo. Idē op/ tantes ad me venire contenti sunt: et in corpore manere si mihi placet: etiam cum quacunq; pena pro ma/ iori gloria: et laude mei nois et ani/ marum salute: ita q; in nullo peni/ tus vnq; a mea volūtate discordāt: s; anxio desiderio currūt iduti vñ christū crucifirū. Et ambulantes p/ pontē sue saluberrime doctrine glo/ riant i suis obprobrijs atq; penis: et tāto magis gloriānt q̄to grauiora se tollerare vident: imo sustinens do multas tribulationes vnde cūq; pueniāt ipsi percipiunt inde refrige/ riū in desiderio mortis. Et aliqñ ex desiderio et affectu sustinendi penas aliquo mō mitigaē illā pena deside/ riū quā habent a corpore solui. Isti non solūmodo cum patientia tolle/ rant adueria sicut in tertio statu: s; ipsi gloriāntur in multis tribulatio/ nibus quas pro nomine ac amore

Tractatus.

modo portant. Tollerando penas habent inde consolationem: quando vero non habent aliquam penam ad tollerandum habent amaritudinē: dubitantes atq; timentes ne forte p̄ bono quod operantur velim in presentia vita premiari: vel q̄ eorum operatio mihi nō sit accepta. Sed eos permittendo: tribulari: valde letantur: se vestri considerantes de peccatis s̄ obprobriis iesu christi crucifisi. Unde si possibile foret eis: habere virtutem absq; laboriosa pena non acceptarent. **Idotius**. n. eligunt in cruce cum iesu christo delectari: cum pena virtutem acquirere quā alio modo vitam eternam haberent. Quia sunt in sanguine suffocati: et inmersi vbi reperiunt ignitam caritatem meam: que caritas est veluti succensus ignis a me procedens qui rapit mentem eorum acceptando sacrificium desideriorum ipsorum. Unde consurgit oculus intellectus eorum in mea deitate speculando vbi nutritur affectus et vnitur qui sequitur intellectum. **Hoc est vnum videre super naturale per infusam gratiam anime concessam a me que me diligit et in veritate mihi seruit.**

Quomodo melius est ire pro eo: pro salutis anime ad vnum humiliter cum consensita sancta q̄ ad litetram superbum. **Cap. lxxxv.**

Isto lumine quod in oculo intellectus est a me positum videntur vtiq; me **Jeronimus**. **Augustinus** atq; **Thomas de aquino** et

alii doctores ecclesie: vnde magnam scientiam acquisierunt. Similiter et alij sancti et amici mei qui fuerunt illuminati cognoscentes et intelligentes in tenebris apertam veritatem: q̄ v̄ sanctam scripturam erposuerunt: et illuminauerunt que videbatur esse tenebrosa: q̄ n̄ intelligebatur non quidē ex defectu scripturę: sed ex ignorantia non intelligentium. Ideo mihi lucernas istas ut illuminarent intellectus erceatō et ignorantēs. **Ipsi** vero lenabant oculum intellectus ad me: v̄ in tenebris agnoscerent veritatem ut iam dixi. **Et ego** velud ignis acceptabaz et recipiebam huiusmodi sacrificium eorum: eis exhibendo lumen supernaturalē: et ita recipiebant in tenebris lumen veritatis. Unde scriptura quę tunc videbatur esse tenebrosa et obscura: nunc apparet omnibus lucida et aperta. Quilibet in ea recipit iuxta capacitatem suam: et prout ipse disponit animam suam ad amandum et cognoscendum me quia nullus ego contemno dispositiones bonam. Itaq; vides q̄ oculus intellectus a me recipit et gratia supernaturalē lumen in quo sancti doctores et alij serui mei agnouerunt lucem in tenebris: atq; v̄ tenebris facta ē lux. Nam intellectus ante fuit q̄ ab eis quo scriptura formaretur. Unde scientia processit ab intellectu: q̄ videntur discere. **Isto** modo p̄phete euz alios sanctis patribus cognouerunt: et intellexerunt prophetantes v̄ aduentur: et morte dilectissimi filij mei. hoc habuerunt apostoli: post aduē-

lum sancti spiritus. Iſto lumine ſi-
luminati fuerunt euangeliste: docto-
res: cōſeſſores: martires: & uirgines.
Omnes habuerunt hoc lumen in
diuerſis modis: vt erpedire cogno-
ti ſaluti ſuarum animarum: uel etſi
am aliorum: aut ad declarationem
ſacre ſcripture prout actum eſt a do-
ctoribus explanando ſanctifice do-
ctrinaz vnigeniti filij mei: & apoſto-
lorum: ac euangelistarum. Marti-
res uero cum ſanguine proprio de-
clarauerunt ſanctiſſime fidei lumē:
atq; fructum & theſaurū ſanguinis
agnī. Virgines cum affectu purita-
tis & caritatis: in religioſis obedien-
tiſus cōmendatur obedientia filij
mei in quo maxime reuocet eo q̄ ex
obedientia quam impoſui ſibi feſti-
naui ad mortem crucis obprobrio-
ſam. Omne lumen iſtud aperte pro-
palatur in ueteri & in nouo testamē-
to. In ueteri: v3 quo ad prophetas.
In nouo quo ad legem euangelicaz
agnitum extitit ab oculo intellect^o
cum lumine per gratiam inſuſoſu-
per naturale lumen. Et q̄ noua lex
ab eodez lumine proceſſit a quo an-
tiqua lex: ideo noua non enacuant
uel irritant antiquaz: imo ſunt vni-
te ſimul. Sed iſta noua lex abſtulit
imperfectionem antique: q̄ ſanda-
ta erat in timore ſolūmodo. Venie-
te igitur uerbo meo cum lege amo-
ris adimplenit illaz auferendo ſibi
timorem: pene ac etiam fundauit i
amore cum timore ſancto. Ideo di-
xit ipſa ueritas: v3 vnigenitus me-
us. Ego non ueni ſoluere legem: ſed
ad impleſ. Quasi diceret. Antiqua

lex eſt imperfecta nunc: ſed in ſan-
guine meo dabo ei perfectionem: &
ita eam adimplebo pro ſuo defectu
remonendo timore pēne: & eam ſun-
dabo i amore atq; timore ſcō. Quis
hanc ueritatem aperte declarauit.
lumen huiusmodi ex gratia conceſ-
ſuz a me ſuper naturale lumen. Ita
q̄ omne lumē a ſacra ſcriptura pro-
grediens egreditur ab iſto lumine.
Et ideo ſuperbi ſcientifici & ignora-
tes excecantur in lumine: q̄ ſuper-
bia cum amoris proprio nube coope-
ruit & abſtulit omnino huiusmodi
lucem. Et ex hoc plus intelligunt ſa-
eram paginā litteraliſter & iuxta cor-
ticem exteriorē q̄ ſm intellectum
interiores. Et ideo guſtant inde ma-
gis littere ſonum hinc inde multos
uertentes libros: & nō attingunt: ne-
q; guſtant ſacre ſcripture modulam
qm̄ abſtulerunt ſibi lumen euz quo
ſcriptura formata: & declarata fuit.
Unde tales admirari ſolent & aliqui
murmurare uidendo multos idio-
tas atq; ſacram paginam ignoran-
tes: & niſiſſimius in cognoscendo
ueritatem ita illuminatos quemad-
modum ſi longo tēpore ſtudiſſent
in ea. Neq; tamen ex hoc aliquis ad-
mirari debet eo q̄ habent in ſe cau-
ſam principalem luminis: unde ſcīa
proceſſit. Ipſi uero ſuperbi: q̄ lumē
amiferunt nō uident: nec intelligūt
bonitatem meam neq; lumen inſu-
ſe gratie ſuper amicos meos. Quia
re noueris ualde melius eſſe pro cō-
filio ſalutis animarum ad vnū hu-
mitem uirum accedere qui cum ſan-
cta recta q; conſcientia uiuat: q̄ ad

Tractatus.

vnam superbam scientieuz qui so
lummodo conscientiam & animam
implet currat (sani vento scientie.
Nay alia porrigere nescit alteri nisi
que reperit in se: Unde propter vt
tam tenebrosam accidit aliquando
q̄ lumen sacre scripture porriget &
conuertet in tenebras. Et huius op
positum est in amicis meis: q̄ lumen
in eis existens animo caritativo li
bentissime ministrant alijs cum sa
melico desiderio salutis eorum. Hic
ergo tibi dixi dulcissima filia: vt hui⁹
vnitui status perfectionem agno
sceres vbi rapitur oculus intellectus
ab ignifera caritate mea in qua su
pernaturale lumen amici mei reci
piunt: & euz ipso lumine me diligunt
quoniam ipsa dilectio sequitur intel
lectum. Et quanto plus intelligit: &
agnoscit tanto plus amat: & quanto
plus amat amplius intelligit: & sic
vnum ab altero nutritur. Cuz hoc
ergo lumine perueniant ad meam
eternam visionem vbi me gustant:
& in veritate vident cum anima fue
rit a corpore segregata put: ego nar
rant tibi superius exprimendo bea
titudinē quam anima recipit i me.
Hic est ille status excellentissimus
in quo dum amici mei sunt in vita
mortalī gustant inter immortales.
Unde frequenter ad tantam vnio
nez attingunt: vt vix intelligere va
leant: vtrum in corpore fuerint an
extra corpus: & ita gustant arrā eter
ne vite: cum ex vnione quam in me
fecerunt ac etiā: q̄ voluntas est in
se mortua: propter quam vtiq̄ mor
tem in me fecit vnionē. Nam aliter

in me poterant vniri pfecte. Su
stant igitur arram eterne vite: quis
priuari sunt inferno proprie volun
tatis que quandam arram inferni
tribuit homini viuenti iuxta sensu
nam voluntatem.

Utilis repetitio quorundam & i
ducitur h̄ aia ad orandū pro oibus
hoib⁹ & p ecclesia scā. Capi. lxxxvi.

Nunc vidisti oculo intellectus:
& aur̄ tui sensus audisti a me
qui sum eterna vitas qui mod⁹ ha
bēdus ē ad faciēdū utilitatē p̄rio
piter: & tibi doctrine & agnitōis mee
vitatis. Ut in principio tibi dixi. Cuz
ad cognitiones vitatis peruenit ex
agnitōe tui: nō absolute pura & sine
p̄fectis: s̄ vnita & cōdita cū agnitōne
mei i te vbi rep̄sit humilitatē: oditū
atq̄ displicētiā mī. Et ignē caritatē
mee pp agnitōne quā de me i te re
peristi. An venisti ad amorem atq̄ dī
lectionē p̄mi tui utilitatē ei faciē
do doctrie: necnō & exēplaris ac ho
nelle vite. Jusup ondi tibi dispositi
ōne & q̄litate p̄otis: vt ē ac ēt tres
gradus generales positos atq̄ figu
ratos p̄ tribus aie potētis. Et quō
nullus h̄c p̄t vitā gr̄e si nō ascēde
rit oēs: v̄ vt sint i noie meo zgrega
ti. Ipsos ēt tibi patefecit p̄ticularit̄
p̄ trib⁹ aie statib⁹ i corpore filij mei
figuratis. de quo tibi dixi q̄ fecerat
i corpore suo scalas: apte demonstrās
hoc i affixis pedib⁹: i aptura lateris
& i ore vbi gustat aia pacē verā: vt
victus ē. O ūdi quoq̄ tibi sup̄ius i
p̄fectionē seruilis timoris & ip̄fectio

nē me diligētis ex dulcedine p̄sola
 tionis quā iuenit i me atq; p̄fectio/
 nē tertij stat⁹: v3 eoz qui p̄uenērūt
 ad pacē oris ex quo p̄ pontem x̄hu
 x̄p̄i crucifixi anxio desiderio cucur
 rerūt ascēdētes tres illos generales
 gradus: v3 p̄gregādo tres aie potē
 tias. Vbi p̄gregat oēs opationes su
 as i noie meo: put ego sup̄tus apte
 tibi demōstrauī. Atq; de trib⁹ gra/
 dū⁹ p̄ticularibus quos ascēderunt
 ab imperfecto statu trāsēntes ad p̄fē/
 ctū: sic eos i f̄itate curref vidisti.
 Fecitq; te degustaf p̄fectionē aie cū
 ornatu virtutū. Et iā oīdi tibi fran
 des quas aia recipit aīq; ad suā p̄/
 fectionē attigat: nisi p̄ridenter tps
 creceat i cognitōe sui atq; mei. Itē
 oīdi tibi miserā illoz qui sponte se
 mett̄psos i flumie submergūt renu/
 entes ābulare p̄ pontē: sequendo v3
 doctrinā mei dilectissimi filij quem
 vobis ego a fole p̄cessi: ne suffocare/
 min⁹: s̄ ipsi veluti stulti poti⁹ elege
 rūt i miseris atq; putredine mūdi
 submergi. Hec oīa tibi declarauī:
 vt i te crescere facerē ignē desiderij
 sancti atq; cōpassionē p̄ter z amari
 tudinē sup̄ aīaz interiū: vt ipsa cō/
 pellaris iduere ac astrigere me cū
 lachrimis: sudorib⁹ p̄tinuis z humi
 lib⁹ oīon⁹ oblati: aī me cū igni
 fero desiderio ad faciēdū p̄silitanti
 mūdo misericordiā. Ista hō n̄ solū a
 te sine p̄ te rego: sed p̄ multis alijs
 creaturis z amicis meis qui p̄cipi
 ent: b̄ a mea caritate cōpellent vna
 tecū exorare me: vt ipsi mūdo atq;
 corpori mistico sancte matris eccle/
 sie pro qua tu taz assidue me rogas

ego misericordiam exhibeas. Quia
 sciz tibi dixi si bene recolis q; ad im
 plerem vestra sancta desideria pre/
 bendo refrigerium vobis in vestris
 laboribus: z ordinabo reformatio
 nem ecclesie sancte sicut penosa ve/
 sideria vestra p̄scolantur in veros
 z virtuosos pastores: non cum gla/
 dio sine crudelitate guerre: sed cum
 pacifica quiete: atq; lacrimis z su/
 doribus amicorum meorum quos
 ego veluti colonos ordinant vestra
 rum animarum atq; p̄ximozum:
 z i corpore mistico sancte matris ec/
 clesie. In vobis op̄rando virtutez
 in p̄ximis autem z in ecclesia san
 cta doctrinam z exemplum: offerre
 do mihi p̄tinuā oīonē in salutē om
 nium hōiū: virtutes i primo p̄tu
 ricando. Quia iā dixi tibi q; oīs virtus
 siue defectus mediāte primo patra
 bat: vel augmētabat. Et ideo volo
 q; vtilitatem primo vfo faciatis: z
 ita mihi vabitis acceptabilē fructū
 vineaz v̄f̄az. Nō ōmittatis vllō iē
 pore odorifex icensum humilitū oīo
 num in p̄spectu meo in salutē aīaz
 adolere: q; dispono mūdo facere mi
 sericordiam. Et cum ipsa orationi/
 bus: lacrimis atq; sudorib⁹ abluē/
 re faciē sponse mee: v3 ecclesie sancte
 q̄ aliquando tibi monstrata fuit in
 forma domicelle cuiusdam inquinā
 tam atq; deturpatam veluti lepro/
 sam faciē habentis. Hec auccem
 acciderat ex defectu ministrorum
 atq; tot⁹ christiane religionis qui
 se nutriunt ad huius sponse pectus
 de quoz defectibus alibi tibi nar
 rare dispono.

Tractatus.

Qualiter hec anima petiit a deo
scire de statibus lacrymarum.

Capit. lxxvij.

Unc anima prefata cō
surgens ingēti z ignifse
ro viderio velut ebria:
tum ex vñione quam ī
deo fecerat: ac etiam ex

his que perceperat ex ore sūme ve/
ritatis: tum adhuc anxiata dolore
propter ignorantiam hominūz qui
non agnoscunt suum benefactorem
nec affectum excellentissime carita/
tis eius: licet haberet in se quanda
vñiam spem sancto gaudio plenam
ex promissione sibi a domino facta:
z qz modum eam z alios amicos su
os aperte docuerat ad inclinandūz
eum: vt mundo gratiose misericor/
diam faceret: leuauit oculum intel/
lectus in dulcem veritatez altissimi
vbi stabat vñia volens aliqua per
cipere de statibus anime de quibus
audierat a deo: ad quos anima frā/
sit ipsis lacrymis operatine mediā
tibus. Ideo cupiebat audire disse/
rentiam ipsarum lacrymarū: z qua
les erant: z vnde procedebant: z qui
fructus in sine sequebatur post hū/
iusmodi lacrymas. Et qz veritas ī
telligit: vel agnoscit nullo modo po/
test nisi ad ipsā veritate concedatur
ideo petebat a veritate delarari. Et
in veritate nihil intelligit: vel agno
scitur quod cū intellectus oculo nō
videatur. Expediit igitur volenti co
gnosere qz aniditate surgat atqz de
siderio cognoscendi cum lumine si/
dei oculum intellectus aperiedo cū

fidei pupilla in obiectūz veritatis.
Postqz igitur hoc agnouit anima:
quoniam oblita non erat doctrine
quam ei veritas. i. deus exhibuerat
attendens alia via scire non posse q
de statu atqz fructu lacrymarum
optabat ingēti desiderio se supra se
leuabat vltra modum assuetum: z
cū lumine vñie fidei aperiebat oeu
lum intellectus in eterna veritate.
In qua vidit z agnouit veritatem
eorum que petebat. Deus. n. ineffā/
bili benignitate sua condescendens
ignifero desiderio suo petitionem
eius erandiebat.

De differentia lacrymarū viscer
rendo per predictos anime status.

Capit. lxxviii.

O Ucis autē veritas ait. Ama
bilis atqz carissima filia tu
petis a me declarari de speciebus z
fructibus lacrymarum: z ego desi/
derium huiusmodi tuum acceptan
do complebo. Aperias igitur oculūz
intellectus: z ostendat ex iam supra
dictis tribus anime statibus lacry
mas īperfectas in timore fundatas
Prus vero vicat de lacrymis istū
quorum hominum. Istę sunt vtiqz
lacryme damnationis. Secūde ve
ro sunt lacryme timoris: eorum v
qui consurgunt ex timore pene pec
catorum: z ex timore plozant. Ter
te sunt illorum qui derelicto pecca
to me gustare incipiunt: vnde cum
quadam dulcedine plozant z incipi
unt ex amore mihi seruire. Sed quo
niam amor ipsorum est adhuc imp/

fectus etiam est planctus coram in
perfectus: ut aptius exponā. L. nar
te lachryme sunt illorum qui ad per
fectionem in caritate proximi per
tinerunt in veritate me diligentes
absq; respectu sui: et istorum planctus
est omnino perfectus. Quante quo
q; lachryme sunt vnite quasi cū pre
cedentibus que cum magna dulce
dine suavissime funduntur: ut infra
tibi narrabo. Postea subiungam v
lachrymis igneis absq; lachrymis oc
ulorum: ut ego satisficiam illis qui
plangere desiderant: et nullo modo
possunt. Et volo te nosces q; omnes
isti diuersi status possunt esse succes
sive: sed exercitium virtutis in eadē
anima: quando primo timore deser
to: ac amore imperfecto seruetur at
tingit ad caritatem perfectam atq;
statum vnitium.

Quomodo quinque sunt maneri
es lachrymarum. Capl. lxxxix.

Per hunc ergo modum in forma
bo te de lachrymis antedictis.
Et primo noueris omnem lachrymā
a corde procedere. Nullum. n. est in
hōmine membrum quod ita cordi sa
tisfaciat atq; correspondeat: ut ocu
lus: q; si dolorem habet oculus illi
co manifestat. Et si dolor carnalis at
q; sensitiuus effundit lachrymas car
nales que mortem anime generant
quia a corde procedunt et ab amo
re multum inordinato: me grauitur
offendendo. Ideo mortalem ide vo
lorem habet: et similes lachrymas ef
fundit. Tertius est q; culpe grauado

et plactus est magis: vel minus gra
uis iuxta mensuram amoris inordi
nati: qui sic lachrymant sunt illi pri
mi qui lachrymas mortis habent de
quibus tibi supradixi et infra dica. 3.
Nunc videndum est de lachrymis q;
vitam exhibent: v; illorum qui cul
pas proprias agnoscetes ex timo
re pene deplorant. Iste sunt lachry
me cordiales atq; sensitiuę: q; v; nō
habentes adhuc odium perfectum
contra commissam culpam: ex offensa
mibi facta procedunt cum quadam
amaritudine cordiali propter penā
que sequit ex peccato commisso. Ideo
plorat oculus: quia satisfacet dolori
cordis affectat. Et si virtuosē sanctū
desiderium anima sumperit huius
modi timorem omittet: atq; derelin
quet: q; cognoscat aperte q; timor so
luminodo non sufficit exhibere sibi
vitam eternam: prout iam tibi supra
narravi. Et ideo cum amore surgit
ad semetipsam agnoscendam: et in se
bohūatem meam. Et incipit assume
re spē viam in misericordia mea i
qua cor alacritates habet. Et ita cul
pe dolorem immiscendo cum gaudio
spet vniue misericordie mee: tūc ocu
lus pius effundit extra lachrymas q;
lachryme proculdubio de fonte cor
dis egrediuntur. Sed q; nō sunt ad
huc in statu perfectionis: aliquādo
sunt iste lachryme sensuales. Et si tu
petis a me quare sine quomodo. vi
eo tibi: q; radix amoris proprii non
est a se totaliter euulsa. Non dico v
amore sensitiuo sine corporali: quia
iam conculcauit illum: sed est vnus
amor proprius atq; spiritalis cui

Tractatus.

anima vult habere cōsolationes spiri-
rituales: vel mentales a me: vel ali-
qua creatura mediante quam amo-
re spiritali diligit. Et quando pri-
natur consolatione sua intus: vel ex-
tra: v3 intus consolatione mea: vel
extra mediante creatura siue super-
nente diabolica temptatōe: vel
hominum persecutiōe: cor iude penā
h3. *O*cul? vero qui sentit amaritu-
dine atq; dolorē cordis effundit illi
eo lacrymas ex quodā tenero gēi-
tu quo sibi metipso cōpatit amore. p
prio atq; spūali qz voluntas ppria
totaliter abnegata z ꝑculcata nō ē.
Et ita lacryme sensuales effundun-
tur: v3 ex passione spūali: quaz tibi
narrat supra plenius ipfectiones.
S3 aia virtuosē crescēdo semetipaz
exercens i lumine notitie sui ꝑcipit
oditum sanctum atq; displicentiam
contra se: vnde trahit vnā veram
noticiam mee bonitatis in se cum
quadam ignifera caritate: propter
quod incipit vntre se voluntatez su-
az ꝑformādo cū mea: vñ gaudii h3
atq; cōpassiōe. *G*audii i se ꝑꝑ gu-
stū amoris atq; cōpassiōe primo ꝑ
ut i tertio statu tibi narrat. *O*cu-
lus vero qui cordi satisfaccere cupit
illico gemit ex caritate mea: z pri-
mi sui: z cu3 amore cordiali solūmō
dolet ex offēsa mihi scā z primi sui
detrinēto z nō de pena siue dāno ꝑ
prio. *O*z de se cogitare postponit: s3
solūmō cogitare studet quō nomini
meo possit laudē acq; gloriā exhibe-
re. Et cū anxio desiderio cibum assu-
mere delectatur in mensa sanctissi-
me crucis habēdo ꝑformitatē cu3

humili z immaculato agno vnigent/
to filio meo de quo feci pontem hu-
mano generi sicut iaz dixi. *P*ostq;
ita dulciter anima transiit per hu-
iusmodi pontem sequendo mee ve-
ritatis doctrinam tollerando pati-
enter vna eū dilectissimo filio meo
penā quancunq; siue molestiam:
vt ego pro salute sua permissi z ip-
sa viriliter omnia portat non solum
modo patienter: imo libenter z ala-
criter ac existimans ad quandam
gloriā aduersa quecunq; pro no-
mine meo patit non quippe suo: sed
modo meo. *T*unc inuenit vñam cō-
solationem atq; tantaz mentis quie-
tem z tranquillitatem: q nulla lin-
gua corruptibilis exprimerē sufficit.
Ipsa nanq; firmavit oculum intel-
lectus in me veritatē dulcem: z eter-
nam quam vñam agnoscit: z agno-
scendo diligit: nam affectus vtiq; se-
quitur intellectum: ideo gustat eter-
nam delectationem meam. Et agnoscen-
do videt ipsam naturam diuinam
vñam humanitati vestre: z tunc i
memari pacifico dulciter atq; sua-
uissime requiescit. *C*or. n. est vnitus
in me reali ex affectu sincerē dilectio-
nis. Et sic oculus effundit lacry-
mas valde magne dulcedinis q
dirrecte veluti lac in vera patētis
nutriunt animā. *I*ste lacryme sunt
velut vnguentaz odore suauissimo
repletum: qui pretiosus odor etiā
a remotis auiditate multa percipi-
tur. *O* dilectissima filia q3 est hān-
ta gloriosa que nouit: ita realiter:
atq; prudenter a mari proceloso vt
te presentis ad me mare pacificum

pertransire: vbi vasculum cordis in
 effabiliter impleuit eterna deitate
 mea. Propter hoc oculus velud
 aqueductus: vt extraxit a corde si-
 bi satisfacere conatur: & sic effundit
 habundanter atq; suavissime lachry-
 mas. Hic est vltimus ille status in
 quo consistit anima beata simul & do-
 lorosa. Beata quidem est ex vnione
 quam in me fecit per sensum: amo-
 rem gustando viuimus. Dolorosa ve-
 ro consistit ex offensionibus quas in
 me fieri conspicit: qui suz eterna bo-
 nitas quam vidit: & gustauit in co-
 gnitione sui atq; mei. Et propter hu-
 iusmodi cognitionez attigit adhuc
 vltimum status. Nec impeditur ex
 hoc ille status vnitius qui magne
 dulcedinis lachrymas effundit ex
 agnitione suimet in caritate proximi:
 vbi gemitum inuenit amoris ex
 diuina misericordia mea: & amarit-
 udinem ex offensa proximorum se-
 do cum sentibus & gaudento cum
 gaudentibus. Hic namq; sunt viuē-
 tes in caritate de quibus anima le-
 tatur attendens a seruis meis exhi-
 beri nomini meo gloriam & laudes.
 Itaq; secundus gemitus qui tertius
 est non ipedit vltimus qui quartus
 est vnitius: sed vnus exhibet adiumentum
 tu alteri. Quia si gemitus vltimus
 vbi repperit anima tantam vnionem
 non accepisset: a secundo statu qui
 tertius est: v3 in caritate primi sua
 perfectione pculdubio careret. Ita-
 q; necessarium est q; vnus ab altero
 condiciatur. Aliter. n. vitabili psum-
 ptioni pateret: q; subintraret vnus
 ventus inanis cuiusdam proprie re-

putationis: & ita rueret ab altitudi-
 ne virtutis in profundum vitiorum
 atq; primi vomitus. Ideoq; necessa-
 rium est iugiter in se caritatem pro-
 ximi retinere cum vera noticia sui.
 Et ita nutrit ignem in se diuine ca-
 ritatis: quia proximi caritas exori-
 tur a caritate mea: v3 ab illa noti-
 cia quam habuit anima cognoscen-
 do semetipsam atq; bonitatem me-
 am in se. Ibi namq; vidit se & agno-
 uit ineffabiliter a me diligi: & ideo
 euz eodem amore quo se nouit ama-
 ri diligit omnes rationabilem crea-
 turam. Et hec est illa ratio propter
 quam anima que me nouit & amat
 illico succenditur ad amorem proximi
 sui: quia feruenter amat illam
 creaturam quaz amplius amo. Pro-
 pter hoc etiam agnouit aperte: q;
 mihi nullam vtilitatem asserre po-
 test neq; mihi reddere purum alius
 amore quo se noscit a me diligi qua-
 re conatur iuxta posse reddere mi-
 hi talem amorem in illo medio quod
 ordinant vobis: v3 in proximo suo.
 Est. n. illud medium cui debetis vti-
 litatem asserre: prout iam tibi dixi:
 q; omnis virtus proximo median-
 te patrabatur. Nos amare ve-
 betis illo puro amore quod dilecti
 vos hoc vero circa me facere non
 valetis: quia dilecti vos non dile-
 ctus a vobis: & absque respectu cu-
 iuscunq; vtilitatis: & quia vos ama-
 ni ante quam essetis. Immo solus
 amor quo vos dilecti me mouit ad
 creandum vos ad ymaginem & similitu-
 dinem meam. Ideo mihi reddere non
 valetis huiusmodi gratuitum amorem:

Tractatus.

sed a vobis exigo: vt illum exhibea-
tis vestro proximo: v3 illum dilige-
do gratis omnino: sine respectu pro-
priae comoditatis: vel vtilitatis: tem-
pora is: siue spiritualis: imo solū ad
laudem atq; gloriam nominis mei:
z q2 diligitur a me. Et ita preceptū
legis implebitis: v3 diligēdo me su-
per omnia z proximum vestrum si-
cut vosmetipsos. Ergo bene verum
est qd ad illam altitudinem attingi
non valet vilo modo sine secundo
istō statu: qui tertius est z secundus
ad vnionem: nec etiam ex quo per-
uenit anima: conseruari potest si di-
scederet ab illo affectu: vnde perue-
nit ad secundas lachrimas iam di-
ctas: vt impleri non potest lex mea
sine lege proximi vestri: q2 sunt duo
pedes affectus per quos obseruan-
tur precepta pariter z consilia: ita
duo status isti de quibus factus est
vnus in virtute nutriunt animam
illam augmentando ingiter iper-
fectione vir- utis z in vñituo statu.
Non quippe mutat alium statū ex
quo peruenit ad istum: sed in hoc eo-
dem augentur diuinit gratiarum ī
diuersis atq; nouis donis z admira-
bilibus eleuationibus mentis: vt iā
supradixi cum quadam notitia ve-
ritatis: ita qd in vita mortali consi-
stēdo quasi videtur ī mortalis ex eo
q2 sensus proprie sensualitatis mor-
tificatus est: voluntas vero mortua
est pp vnionem in me factam. Quā
dulcis est hec vnio: consistet anime
gustāt: q2 videt z intelligit abscon-
sa secreta mea. Vnde frequenter spi-
ritu prophetie vocabitur agnoscenti-

do qd futura sunt. Ista bonitas mea
gratiōse concedit quauis humilis
anima non debet hoc a peter e: seip-
sam indignam existimando omnis
proprie consolacionis: pacis atq; se-
renitatis mentis ad nutriendam at-
q; conseruādam intus in anima sua
virtutem. Neq; consistit in secundo
statu: sed descendit indilate in vales
agnitionis: proprie fragilitatis. Lu-
men autem istud anime gratiōse cō-
cedo: vt ipsa quotidiē crescat. Nam
in vita presentī nunq̄ est in tāta p-
fectiōe quin amplius in amore cre-
scere valeat excepto filio meo: vili-
tissimo cui nulla pfectio potuit au-
geri: qm̄ erat z est vnus mecum: z
ego secum. Nam anima sua beata:
tunc erat propter vnionem diuine
nature. Nos vero peregrini quoti-
diē crescere potestis: imo debetis in
maiori perfectione virtutis: non ta-
men ad alium statum siue gradum
ex quo peruenistis ad vltimum: vt
a me dictum est: sed eundem vltimū
atigumentare potestis cum illa per-
fectione que placuerit vobis gratis
mea mediante.

Repetitio breuis eorum que su-
pradicta sunt. Et quomodo diabo-
lus effugatur ab his qui peruen-
runt ad lachrimas quintas.

Cap. lxxx.

Nunc ergo vidisti de statibus
lachrymarum z illarum vtili-
ferentiam prout mee donitati pla-
cuit explanare tuo desiderio satis fa-
ciendo. De p. istis v3 illoz qui sunt

in statu peccati mortalis quoz plan
et⁹ generaliter a corde procedit: qz
principiaz affectus: vnde lachryma
venit omnino corruptū erat: ideo
gemitus ide corruptus egressus est
etiam cum omnibus operibus co
rum. Secundus gemitus est illoruz
qui propter penam que sequitur p⁹
culpam cōmissam incipiunt agno
scere mala sua que merentur. H⁹ de
est quasi generale principium a me
datum fragilibus qui velut igno
rantes in flumine se sponte submer
gunt vitando doctrinam vniuersit
siliū mei. Plurimi vero sunt qui se
ipsos agnoscunt absq; timore seruilis
vz proprie pene quorum aliqui subit
to procedunt euz odio sancto sui ex
quo se dignos existimāt omni pena.
Alij vero cum quadam cōmendabi
li simplicitate: mihi creatori suo ser
uire conātur volentes de suis offen
sionibus contra me factis. Procul
dubio magis aptus ē ad perfectio
nem attingere ille qui euz odio ma
gno sui procedit q̄ alij: licet exercen
do se virtuose bene perueniant eti
am illi: sed iste prius. Ille qui vadit
cum odio sui vitare debet in timo
re seruilis remanere. Qui vero pro
cedit cum illa simplicitate sua caue
re debet ne remaneat in illa cum te
pore mentis non exercendo se serue
ter et virtuose. H⁹cc tamē est vna cō
munitus vocatio. Tertius atq; quar
tus gemitus est illoruz qui dereli
cto timore perueniunt ad amorem
atq; spem: gustantes misericordiam
meam in qua multa bona: et conso
lationes a me gratiose recipiūt. Ex

quibus oculis quisatī facere cupit
sensui cordis euz gēitu lachrymas ef
fundit. Sed quia gemitus adhuc est
imperfectus mixtus cum planctu
sensituo spiritali sicut dictum est
exercendo se ferienter: et virtuose p
uenit ad quartum: vbi anima i san
cto desiderio augumentata volūta
ti mee conformatur: et vnitur in tan
tum: qz non valet optare vel velle:
nisi quecunq; volo caritate proximi
vestita. Unde re ipse in se quenda
amoris gēitum cum amaritudine
meorum offensarum: et animarum
detrimenti. Hic est vntus cū quin
ta et vltima perfectione in qua rea
liter vnitur vbi laudabiliter excre
uit ignis sancti desiderij. Quē ignē
desiderij sustinere non valet aducr
sarius hostis antiquus: sed illico fu
git et animas ita succensam igne san
cto nullo modo vulnerare potest: ne
qz per iniuriam illatam quoniam i
caritate proximi patiens effecta est
neqz per consolationem spiritalē
sine temporalem: qz per odium et hu
militatem veram: h omnia contem
nit. Tertium est qz diabolus ex par
te sua nunq; dormit vllō tempore: et
in hoc vos negligentes instruit qui
tempoz vestri lucri somno vacatis.
Vigilia vero sua talibus nocere nō
valet: qz calorem huiusmodi carita
tis eorum: nullo modo sustinere po
test: nec odorem vnionis quam i me
marit pacifico fecerunt vbi non po
test anima decipi dum vnita perfu
sit i me. Itaq; fugit velotius: vt ab
olla feruenti musca fugere solet ex
timore magni caloris. Si autēz olla

Tractatus.

tepefecit ipsa masea non expanseit: sed illaz ingreditur ibiq; moratur. Quauis aliquoties ipsa perit sibi dem inueniendo maiorem calorem q̄ cristimacrat inuenire. Et ita cōtingit anime priuſq; ad statum perfectionis attingat. Diabolus iudicans ipsam tepidam ingreditur ad eam cum varijs atq; multis tēptationibus. Cum autem est ibi prudētia sancta: calor alicuius seruēntis voluntatis: atq; duplicentia culpe virili virtute resistit voluntatem al ligando ne consentiat cum sinitibus a moris virtutum et odij vitiorum. Letetur igitur omnis anima q̄ molestias atq; temptationes varias: et multas habet vnde cūq; proueniant: quoniam illa est via perueniēdi ad huiusmodi dulcem atq; gloriosum gradum. Quia si meministi vixi tibi q̄ ex vera noticia et odio vestri et agnitionis mee bonitatis i vobis: vos veniebatis ad perfectionē. Nullum itaq; tempus est in quo recōgnoscat anima sic aperte si sum i ea: sicut illo tempore multarum tribulationuz. Quia si bene cognokit attendendo se temptationibus obfessa atq; circumdatam et se libera/re nequit neq; resistet quin illas habeat. Resistere quippe potest ne voluntas illis acquiescat aliter q̄ nō. Tunc agnoscat se potest atq; debet q̄ per se nihil est. Si n. esset: vel posset aliquid per semetipsam se libera/re a molestijs quibus omnino care/re desiderat: et isto modo materiam habet humilitatis cum vera noticia sui. Et cum lumine sanctissime si

dei recurrit ad me deum eternum cuius gratiosa bonitate sibi reperit voluntatem bonam esse seruātam que non consentit illis illicitis cogitationibus atq; temptationibus a quibus impugnatur. Rationabiliter igitur et iuste bene confortari debet in doctrina dulcis et amorosi verbi: vj vniuersi filij mei tempore multarum afflictionum: penarū temptationum et aduersitatum: vnde decunq; puniant ex quo vobis virtutem augmentant: et ad statum perfectionis viam exhibēt et adducit.

Qualiter deus a quibusdam qui genere desiderant ex ipsorum vilitate subtrahit habere lachrimas.

Cap. xci.

Tri tibi de lachrimis pfectis et imperfectis: et qualiter oēs lachryme eiususcūq; manerel pcedūt a vasculo cordis quare vossunt omnes vocari lachryme cordiales. Distincta solūmodo p̄sistit in amore salubriter ordinato: vel inordinato: et i amore pfecto: vel imperfecto. Nūc vtro tibi dicere dispono: vt petitio/ni tue satisfaciā et quibusdā qui vel lent h̄re pfectionē lachrimaz et videt q̄ h̄re nequeat. Tales ergo si nequeunt h̄re lachrimas oculorū ne se reputēt inanes h̄re studeāt ignitas atq; cordiales lachrimas. Est. n. gemitus vnus ignitus: vj verū atq; desiderij. P̄ns igit illū ex amoris affectu q̄si p̄sumit et vitam suā i gēnta dissolueret vellet et p̄sumet p̄ odiū suū et p̄ aiaz salute: neq; vj hoc optinet

posse. Tales inq̄ idubitant hñt igni-
 tas ⁊ multū acceptabiles atq; gra-
 tissimas lacrimas: i q̄b^o spūs sc̄s:
 añ meꝝ cis atq; primis cop̄viliti ⁊
 affectuose deploꝛat: q; v; mea dñia
 caritas aiam offerrentem hec an-
 xia desideria ingit̄ ante me flāma
 sua mirabili mō succendit ab h; la-
 chrimis oculorum. Itaq; lacrimae
 tales vere nuncupande sunt ignite:
 ⁊ ita modo potest vici sp̄ritum san-
 ctum in anima tali gemere. Que q;
 nequit habere lacrimas oculorum
 offert anxium desiderius ⁊ affectuo-
 sam voluntatem habendi gemitum
 amore mei. Quauis aperiens ocn-
 lum intellectus apte cognoscat q; i
 oī sermo meo qui flagrat odore sancti
 desiderij ⁊ humiles atq; continuas
 orōnes offert in conspectu meo spūs
 sanct^o quotidie genuit. Et hoc velle
 videbat exp̄mere gloriosus paulus
 apostolus cū ait. Ipse spūs sc̄s po-
 stulat p̄ vobis gemitib^o i enarrabi-
 lib^o. Itaq; apte cognoscere potes: q;
 nō est efficacie minoris iste fructus
 ignitay huiusmōi lacrimarū q̄ sit
 ille lacrimay ocnloꝝ: imo frequen-
 ter ē ap̄^o ris efficacie iuxta mēsurā
 amoris. Ideo talis aia nullatenus:
 v; iduci ad aliq̄ mētis p̄fusione: nec
 existimet se p̄uinatā: vel exclusam a
 gra mea pro eo q; optat hñc lachri-
 mas ⁊ hñc nequit eo mō quo deside-
 rat: s; eas optare v; ordinate cū vo-
 luntate: v; vniiformitē: v; voluntate
 mea ⁊ humiliter acceptare si vo: vel
 si nego: pnt volūtati mee placet. Ali-
 qñ ego nō exhibeo lacrimas oculo-
 rum actualiter: vt aia quotidie sicut

añ me cū orōne p̄tinna ⁊ affectuosa
 desiderio gustādo me: qñ hñdo qd
 a me postulat ei n̄ cēt vilitatis illi^o
 quam existimat. S; cēt i mēte sua
 quicta ⁊ p̄solata si petitiōne suā opta-
 tam hñt: ⁊ ita minueret sine tepe-
 fieret affectus sine desiderij cū quo
 postulabat. Itaq; in augmentum
 ⁊ non in defectū virtutis aliqñ sub-
 trahō lacrimas ocnloꝝ: s; exhibeo
 mētales solūmō atq; cordiales igne
 sc̄o diuine caritatis accensos. Itaq;
 semp oī tpe p̄iter ⁊ in oī statu valde
 gratat̄ illas acceptabo: dñ tñ ocn-
 lus intellect^o veni nūq; amoucaī sine
 claudatur ab obiecto mee veritatis
 eterne: s; cū amoris affectu lumie s̄i
 dei illustratur. Quia vere sum opti-
 mus medicus vos aut̄ isirmi: vnde
 cū magna diligentis cūctis admīnī
 stro pnt erpedit v̄re saluti cū augu-
 mēto p̄fectionis aiaꝝ v̄fay. Nec ē
 itaq; declaratio statū lacrimarū
 de q̄b^o a me p̄ma ⁊ eterna p̄itate tu
 dulcissima filia mea declarari peti-
 sti. Debes igitur submergere temet
 ip̄as in sanguine x̄p̄i crucifixi
 humilis ⁊ imaculati agni vniq̄ētī
 mei cū augmento virtutū: vt in te
 nutriat̄ ignis diuine caritatis.

Quō. it̄. ex p̄dictis. v. statib^o la-
 chrimay exhibēt varietates pluri-
 mas lacrimay: ⁊ q̄so de^o vult sibi
 futri cū re ifinita ⁊ n̄ finita. ca. xcij.

Lsti p̄dci qnq; stat^o veluti gn-
 oꝝ p̄ncipalia canaīta sūt quoz
 q̄tinor exhibēt habūdātā ⁊ ifinitā
 varietatē lacrimay. Et oēs vitā ex h̄i
 k j

Tractatus.

bent in quantum exerceantur virtuose sicut tibi dicitur. Non dico quod in hac vita sitis in gemitu infiniti: sed infinitas eas voco propter infinitum animum desiderium. Nunc audisti quomodo lacrima pcedit a corde: cor autem illam oculo porrigit quam prius in se conceperat et aggregauerat infinito desiderio. Velut viride lignum in igne positum quod vigore caloris gemendo fundit aquas: quoniam in se viriditatem habet. Si vero sic eius esset aqua non effunderetur: ita cor hominis agit humectatum viriditate atque renouatione gratie: priuatum amoris proprii siccitate qui penitus animas exccat a quolibet virore fructifero. Et ita sunt vnite lacrimae cum igne: vsu ignito desiderio. Et quod desiderium nunquam in presenti vita satiatur: neque finitur ideo quanto plus amat: et minus amare videtur. Et ita sanctum desiderium excreatur quod est in caritate fundatum ex quo gemit oculus. Etiam ex quo separata fuerit anima post mortem a corpore pertingens ad me finem suum non dimittit ipsum desiderium suum: imo quotidie desiderat habere me simul et proximi sui caritatem. Quia caritas ingreditur animum eternam veluti domina secum auferendo fructum omnium aliarum virtutum. Finitur ergo quaecumque pena: non desiderium: ut itaque tibi dixi. Anima namque me desiderat et ipsa me possidet: in veritate fructur absque timore quocumque perdendi quod a multo tempore praeterito desiderauit: et isto modo nutritur anima fame.

Et vobis famelicis iugiter in me factatur et faciat famelicis: remotum est tamen a saecetate fastidium et a fame procul est omnis pena: quoniam in eterna beatitudine nulla perfectio deficiat. Itaque desiderium vestrum extenditur in infinitum: quoniam alias minime valeret aliqua virtus mihi seruando solummodo cuius aliqua re finita. Nam ego qui sum deus vester infinitus a vobis volo seruari cum infinita re. Vos vero nihil habetis infinitum nisi desiderium et affectum animarum vestrarum. Et ego sub hoc intellectu hoc dixi quod erant infinite varietates lacrimarum. Et ita veritas esse comprobatur ex infinito desiderio quod est cum huiusmodi lacrimis vnitum. Cum anima postea separatur a corpore lacrima remanet extra: sed affectus caritatis ad se trahit omnem fructum ipsarum lacrimarum quas omnino consumpsit: velut aqua consumitur in fornace succensa. Non quod aqua sit extra fornacem: imo calor ignis in se trahit eam atque consumpsit. Sic anima que iam peruenit ad gustandum ignem diuine mee caritatis quae migravit a vita presenti: cum affectu caritatis mee atque proximi sui et eius vnitum amore cum quo lacrimas effundebat nunquam dimittit offerre sancta desideria sua: beata simul et lacrimosa sine pena. Non quisquam lacrimas oculorum effundens: quod iam est in fornace sic cocta sicut itaque dixi: sed lacrimas ignis a spiritu sancto procedentes. Ergo vidisti quomodo debeant infinite lacrimae nominari.

Nam etiam in hac vita lingua tua non sufficit enarrare quot varij gemitus in statu predicto fiant. Ego vero tibi viri differentiam illorum quattuor statuum lachrimarum: nunc autem volo tibi dicere: de fructu quem producit lachryma effusa cum despectu et quid operatur in anima.

De fructu lachrimarum mundanorum
Capit. xciij.

Amen incipere volo a primis a specie lachrimarum de qua tibi feci mentionem in principio: videlicet illorum qui miserabiliter in mundo viuunt: in corde suo fabricantes sibi decem de rebus creatis in mundo atque de propria sensualitate: unde percedit omne damnum anime pariter et corpori. Ego viri tibi quod omnis lachryma procedit a corde sic. non est veritas: quod cor hominis tantum in se vult quod tum amat. Serui mundi gemunt: quando cor habet aliquem dolorem: videlicet quando priuatur illa re quae vult: sed valde diuersi sunt illorum planctus. Vis audire quantum? Pro ut et quantum amor est diuersus. Et quod radix amoris propria sensitui vere corrupta est: omne quod egreditur inde corruptum est. Iste est velut arbor una que non producit nisi fructus mortiferos: flores male olescentes atque putridos: et folia maculata: rami vero sunt versus ad terram inclinati et a varijs ventis quotidie conturbantur. Nec est arbor anime quodnam omnes estis arbores amoris: et quoniam ex amore creati fuistis si

ne amore viuere non valetis. Quia que virtuose viuunt in humilitate valle figit radicem arboris eius: sed isti qui miserabiliter viuunt in monte superbie fixerunt eam. Unde quod male plantata fuit non producit velut fructum: sed mortis. Fructus vero sunt eorum opera: qui fructus omnes venenati sunt ex varijs eius offensionibus atque peccatis. Et si quem aliquando fructum alicuius operationis bone faciunt: quod radix est in se corrupta quicquid inde producitur vel egreditur est absque dubitatione corruptum. Quia nulla virtus in peccato mortali perpetrata valet ad vitam eternam alicui: quia non est in statu gratiae perpetrata. Quiauis operatio virtuosa nunquam dimittit rebet in quocumque statu fuerit homo quod nullum bonum erit absque premio tempore suo: sicut nullum malum impunitum absque dubio relinquetur. Operatio virtuosa que facta fuit in peccato mortali sicut iam viri non valet ad vitam eternam: sed iustitia mea diuina gratiose remunerat illam imperfectam remunerationem sicut operatio imperfecta mihi fuit oblata. Nam in rebus temporalibus aliquando remunero tales omnes operationes. Aliquando presto tempus expectando misericorditer emendationem huiusmodi peccatoris. Illi quando concedo alicui seruo qui mihi gratus est: ut intercedat et offerat ante me deuotas orationes pro illo et ita gratiose reddam ei vitam gratissime relinquendo peccatum et virtuose viuendo. Sicut egi cum apostolo

Tractatus.

paulo qui propter orationes beati stephani discessit ab infidelitate sua gratia mea fauente rescipiscendo a persecutionibus quas meis amicis inferrebat. Itaque nunquam operatio virtuosa vix omittit qualitercumque dispositus inueniatur homo. Dicebam tibi flores illos esse putridos et sic est. Isti sunt autem putride cogitationes quae mihi valde displicent: et praecipue quae tanguntur in corde cum odio atque displicentia proximis suis. Iste homo veluti latro furatus est honorem quem offerre mihi creatori suo debebat: et sibi metipsum exhibuit. Iste flos erat vbiq; fetorem iudicij falsi et miserabilis. Et hoc iudicium duplex est vnum videtur esse contra me: oculata iudicia mea: et omne miserium meum inique iudicando: vix in odium iudicando quod in veritate cum amore paterno concedo: et in morte quod ad vitam ordinio. Omnia condemnat et iudicat iuxta suam infirmam atque detestabilem ignorantiam: quae talis cum amore proprio sensitivo sibi met excecavit oculos intellectus: unde cooperta pupilla, sanctissime fidei non potest videre neque cognoscere veritatem. Secundum iudicium est contra proximum suum: unde sepe multa mala sequuntur. Omnia miser homo semetipsum ignorando: vult agnoscere pariter et iudicare eorum et affectum proximorum: et ex quadam operatione siue minimo verbo: statim inconsulte damnabiliter iudicat ea quae sunt hominibus occulta. Sed amici mei semper iudicant in bonum: quod fundati sunt in me summo bono. Inutilissimi vero

miseri semper iudicant in malum: quod fundati sunt in miserabili malo. Ex quibus iudiciis frequentissime generantur odia: homicidia detractio: displicentia contra primum atque re moti sunt ab amore virtutis amico: ruz meorum. Post haec illico sequuntur folia: vix verba multa inordinata quae procedunt ex ore contra reuerentiam: imo potius in vituperium et iniuriam contra me pariter et contra sanguinem virginis filij mei et aliorum sanctorum meorum ac in detrimentum proximi. Neque videntur ad alia vacare: nisi ad maledicendum et condemnandum opera mea: blasphemando quascumque creaturas: ut eis occurrat: et eorum iudicia temeraria persuadent. Nec advertunt infelices isti quod a me lingua creata fuit: ut mihi redderet laudem: et honorem: et ut homo profiteretur opera sua: et ut illa exerceret in virtutibus: et in salutem proximorum. Ista sunt folia maculata: et ex culpa miserabiliter corrupta: quod eorum: unde processerunt erat inmundum atque dupliciter: et alia multa miseria corruptum: et putridum. Agiliter enarrare non possum ultra: speciale detrimentum: vix generationis gratiae mee quam incurrit anima: quae sunt et damna temporalia quae propter huiusmodi linguas pestiferas occurrunt. Nam propter inordinata verba frequenter inter homines exorta sunt odia: mortales inimicitiae: mutatio aliorum statuum: desolationes ciuitatum: atque patriarum: homicidia plurima: et alia multa mala: quia verbum vulnerat aliquid quando eorum audientis: valde letaliter: et illic ingreditur: vbi gladius intrare nequiret. Nec arbor habet

In semetipſa ſeptem ramos ad terram viſq; deſcendos a quibus folia cū ſupradictis flo ribus egrediuntur. Iſti rami ſunt ſeptem peccata mortalia que plēa ſunt alijs varijs atq; multis offenſionibus: ꝛ peccatis iſtius mul infertis ꝛ āceris in radice ſine ſtipite miſerabilis amoris ppriꝝ pariter: ꝛ venenatē ſupbie. Quꝛ primo ramos ex ſe produxit: exinde flores iniquaꝝ cogitationū: poſtea folia ſine frondes inhoneſtoꝝ verboꝝ: vltimo fructus puerſoꝝ opere. Inellinati ſunt et ad terrā huiusmodi rami qm̄ ipſa peccata ſolūmō ſe circūuoluūt in terra cuiuſcuq; miſerabilis: ꝛ iordinate ſubſtātie terrenę: nec alijs videntē vacare poſſe: niſi quō ſe valeāt ipler ſine ſatiare tali terreno luto. Sz ipſi miſerabiles oīo ſunt in ſatiabiles: ꝛ ſibi metipſis icōportabiles. Et quidē valde pgruū ē qꝛ ipſi ſp̄ liqueti ſunt ꝛ vacui: qꝛ ſolū volūt ꝛ optant ea q̄ nullo mō pūt animū iplere ſine quietare. Et h̄ ē enidētis/ ſima ratio pp̄ quā ipſi ſatiari nequeunt: qm̄ appetūt iugiter h̄ viliſſima ꝛ inſana: q̄ ſintia: imo breuiſſima: ſunt ꝛ ipſi q̄tū ad eſſe ſunt iſinti: nā ipſoꝝ eē quottidie durabit: lz ex culpa peccata ſintiant q̄tū ad gratiaꝝ. Et homo p̄ſtitut⁹ eſt a me ſup alias creaturas: ꝛ nō alie creature ſup eū imo ſatiari nō pōt ſine quietare animū ſuū: niſi ſolūz in re que ſit eo maior. Maior autem homine ſum ego ſolus deus eternus: ideo ſolus: ego poſſum cum: ꝛ volo ſatiare atq; me ſem eius in me feliciter atq; plenē ſine quietare. Sed quā talis ex eo

rum culpa mortali gratia mea p̄ſtati ſunt iugiter i penoſo tormēto p̄ſtitūt. Poſt huiusmodi p̄o penam qua cruciant: geminus illico ſequit.

Quō p̄dicti mūdant gemētes a tūꝝ ventis collidunt. Capi. xciiij.

P Redcā igit arbor pprie ſenſualitatis i qua mūdant peccatores ſecerunt ſuum principium atq; fundamentum peccpne concutitur a quatuor ventis: vꝛ a vento ſuauitatis: aduerſitatis: timoris atq; p̄ſcientie. Iſti ſunt venti q̄tuor ventus ſuauitatis nutrit in anima ſuperbiam cum p̄ſumptiōe multa: ſe magnificādo cū ſactiātia: p̄xiū vero vili p̄dēdo cū iniuria. Si ſtatim dominij tenet inſuſte vīuſt cū multa cordis vanitate p̄cedens ꝛ euz imunditia mentis ꝛ corporis: cū propria reputatione ſimul ꝛ ambitione: eſt multis alijs inconuenientibus atq; defectibus qui ſequūtur poſt hec quos lingua tua ſacillime enarrare nō poſſet. Noneris tamen qꝛ iſte ventus ſuauitatis in ſe nō eſt aliquo modo corruptus: nec etiā alij corrupti ſunt: ſed eſt corrupta principalis illa radix arboris: unde corumpuntur omnia que procedunt ab ea. Nam ego qui ſum eterna ꝛ ſūma bonitas omnia creant ꝛ quottidie facio bona. Iſti p̄o puerſi gemunt eo qꝛ eoz aīa nō ē aliquo modo ſactata: qm̄ affectu ſatis inordinato deſiderant in his inſimis ea que repperire nō poſſunt. Non habendo: cordialiter affliguntur

Tractatus.

2 In afflictione sua gemunt. Jam. n. dixi q̄ oculus optat cordi satisfacere. Postmodum occurrit ei ventus vñus cuiusdam timoris scrupulis ex quo mirabili modo propriam vmbra[m] expansecit metuendo perdes que sic inordinate diligit. Jugiter n. vitam propriam amittere trepidat: vel vitam filiorum: vel altarum personarum et dilectarum: siue statum dominij sui: vel alicuius alterius ex amore proprio: siue diuitias: vel honorem. Iste timor impedit omnino ne pacifice cum mentis tranquillitate possidere valeat ea que tenet: q̄ non possidet ordinate secundum voluntatem meam. Et ideo sequitur inde timor iste scrupulis: et ita timidus est: quia factus est: vilis atq̄ miserabilis peccati seruus: et ipse talem se reputare debet qualis est illa res cui seruit. Peccatus vero nihil est: et ideo venenit ipse ad nihil esse. Dum autem timoris ventus eragitant atq̄ commouit eum: illico superuenit ventus illius tribulationis et aduersitatis quam expansebat et auferret ab eo que possidebat. Aliquando particulariter et aliquando generaliter. Generaliter intelligitur quando priuatur vita: q̄ tunc etiam inuitus omnia relinquit. Aliquotiens occurrit i particulari: q̄ priuatur aliquibus. Aliquando sanitate siue filijs: vel honore siue statu temporalis: siue diuitijs prout: ego medicus egregius videro salubriter excedere. Nam pro salute mearum creaturarum ista concedo. Sed fragilitas carum est valde corrupta: et absq̄

noticia veritatis: ideo patientie fructum amittunt: et ex impatientia mouentur ad murmurationem scandalum: odium: atq̄ displicentiam contra me pariter et mearum creaturarum. Et illa que dedi eis in vitam accipiunt: et existimant in morte. Et cum illa mensura doloris amittat ea cuius quanto amore possidebant. Unde conducuntur ad afflictionum gemitum et ad impatientiam que desiccant animam et occidit auferendo sibi vitam gratie. Corpus etiam affligit exsiccat atq̄ consumit pariter et excecatur: et extra spiritaliter: vñ et corporaliter. Et ita priuantur omni consolatione spe: quonia[m] ablata sunt ab eis ea in quibus delectabantur et in quibus affectus fidem atq̄ spem collocauerant ideoq̄ gemunt. Lachryma namq̄ sola non est in causa tot inconuenientium: sed inordinatus affectus: et huiusmodi dolor cordis: unde lachryma processit: Itaq̄ non est exterior oculorum lachryma q̄ mortem infert atq̄ penas: imo radix: unde processit: vñ inordinatus amor prius a corde procedens: q̄ si cor ordinatum esset et haberet in se vitam gratie: similiter esset ordinata lachryma et me deum eternum induceret ad ei misericordiam exhibendam. Sed ideo dixi q̄ ista lachryma mortem inferret: q̄ est veluti nuncius aperte patefaciens vtriusq̄ vita siue mors in corde consistat. Quarto dicebas decurrere quendam ventum conscientie. hoc. n. agit eterna meitas. Quis ego primo probauerim cum prosperitate: vt homines ex amore

traherem: postea cum timore: vt ex
 importunitate dirrigerent animuz
 ad amandum cum virtute sine de/
 sectu. Tertio probam cum tribula/
 tione gratiose concessa: vt aperte co/
 gnoscant instabilitatem atq; fragi/
 litatem vite presentis. Videndo qd
 ista mine pficiunt ex eo qd affectuo
 se vos diligo amore paterno cōcedo
 multociens vnum cōscientie stimu/
 lum: vt os humiliter aperiat: eicien/
 do z vomendo putredinem offensa/
 rum atq; peccatorum in sacramen/
 tali confessione. Ipsi sō tanq; obsti/
 nati z a me suo demerito reprobati:
 qz gratie mee recalcitrauerunt: z il/
 las acceptare noluerunt: z huiusmo/
 di stimulum: conscientie refugiunt
 z vt ita dixerim abhorrent illum vi/
 l dependentes: z cum spaciamentis at
 q; miserabilib; delectationibus trā/
 sigentes cum displicentia mei atq;
 proximorum eorum. Totum occur/
 rit eis eo qz radix est infecta sine coz/
 rupta cum arbore tota: propter qd
 omnia succedunt eis in mortem: vn/
 de consistunt in pena continua: z in
 amaro gemitu sicut iam dixi. Et ni/
 si se corrererint habendo tempus in
 quo liberum arbitrium habent z ip/
 so possunt vti transeūt ab isto gemi/
 tu quem habent in tempore finito:
 z omni co perueniunt ad infinitum
 gemitum. Itaq; gemitus finitus re/
 dundat eis ad infinitum: qz lachry/
 ma fuit effusa cum odio virtutis in
 finito: v3 cum anime desiderio fan/
 dato in odio quod est infinitum. Sz
 tamen si voluisset poterant ab ipso
 egredi gratia mea mediante quoni

am liberum habebant arbitriuz q;
 nis: ego dixerim infinitum esse. In/
 finitū est quātum ad affectum ani/
 me z eius esse: sed nō odia vel amor
 cristēs in anima: qz dum estis ista
 vita potestis odire: vel amare: vt est
 vestre volūtatīs. Qui vero finit vi/
 tam in amore virtutum bonum ad/
 picitur infinitum: sed ille qui finit
 vitam in odio continuo stat in odio
 infinito eterna damnatione cōdem/
 natus: vt iam dixi demonstrando:
 qd in flumine sponte mergebantur
 semetipsos ibidem suffocantes: in tā/
 tum qd ipsi nequeunt aliq; operari
 bonum pziuatī misericordīa mea si/
 mul z vera caritate fraterna quani/
 ita eterna patria sancti mei gustant
 ad inuicem. Pziuatī quoq; carita/
 te vestra qui estis viatores z pegrī/
 ni a me cōstituti z ordinati: vt ad
 vestrum terminum venire possitis:
 v3 ad vitam eternam. Ipsi vero sa/
 is demeritis omni bono se priuant.
 Unde nec orationes: nec elemosine:
 nec alia bona valent eis ad vitam.
 Ipsi sunt a viuina caritate mea ve/
 luti membra iam a corpore precisa:
 qz dum vixerunt omnino renuerūt
 esse subiecti sanctis preceptis meis ī
 corpore mistico sancte matris eccle/
 sie: nec eius obedientie: vñ sanguine
 hauritis vnigeniti filij mei. Quare
 merito recipiunt eterne damnatio/
 nis horribilem fructum cum ama/
 rissimo gemitu z inertibili strī/
 dore: ventis. Isti sunt illi martires
 demonis de quibus tibi feci mētio/
 nem. Itaq; demon dat eis illud pz/
 mium ex horrendum quod ipse pa

Tractatus.

e hys. Vides ergo qd iste planctus i
fert valde penosum fructum in vi
ta presentis: et in fine conuersationez
demonum infinito tempore.

De fructibus secundarum: et ter
tiarum lachrymarum. Capit. xcv.

Restat in presenti loco dicēdū
de fructibus quos illi recipi
unt qui vitare culpam incipiunt ex
timore pene. Quidam. n. sunt qui
mortem peccati mortalis egrediun
tur ex formidine pene. Ista est qua
si vna vocatio generalis: vt iam vi
ri. Quem fructus habet iste qui sic
agit: hic incipit euacuare domum
anime sue ab imunditia peccatorū
eo qd liberum arbitrium mundauit
pze formidie. Et ex quo purificauit
animam a culpa recipit atq; sen
tit illico pacē in cōscientia: et incipit
affectum anime disponere: oculum
intellectus apperiendo ad viden
dum locum suum quem anteq̄ eua
cuaretur videt nequibat: sed solum
modo putredinem variorum atq;
multorum peccatorum videbat. Et
incipit habere consolationes: qz cō
scientie vermis i eo pacificat⁹ est ex
peccato quasi cibū virtutis apphe
dere. Sicut occurrit i hoīe qui post
q̄ stomachū enaenauit malis humo
rib⁹ appetitū hz atq; dirrigit vt al
sumat aliquid alimētū sic sūt p̄solantē
vt arbitriū liberū man⁹ cū amore ei
di virtutū eis cibū porrigat: vt mā
ducare valeat. Et i veritate sic est.
Nam si p̄mā timorez exercitauerit
aia virtuosē postq̄ affectū suū vs,

enauit: et expurgauit a peccato reci
pit sūm fructū: vs statū hz lachryma
rū. In quo p̄ affectū incipit aia fulcē
domū virtutib⁹ hz sit adhuc ipse
q̄q̄ a timore surrexerit: tū se p/
cipit p̄solat: ionē: qm̄ amor aīe hui⁹
hoīs delectationē habuit i veritate
mea q̄ quidē ē ipse amor. Et pp̄ p̄so
lationē et delectationē quā i me rcp
perit incipit amare valde dulciter:
qz sentit i se dulcedinē cōsolationis
mee: vel creaturaz mearū pp̄ me.
Igit̄ amore crecedo quē ingressus
domū aīe sue: et quo timor eā pur
gauit a fonte peccati statū incipit hīc
fruct⁹ mee diuine caritatis. Et post
q̄ amor itrauit ad possidēdū incipit
idilate sentire p̄solationē variorū at
qz multorū fructū. Ultio ho p̄sēne
rādo recipit i se fructū ponēdi men
sam: vs postq̄ aia migravit a timore
ad amorē virtutū i mēsa sua discū
bit ad lachrymas tertias virtuosē p
ueniēdo. Iste mensam scilicet cru
cis i corde p̄ter et i aia sua pōit. Ex
quo mēsam huiusmodi p̄auit ibi re
cipiendo cibū dulcē: et amorosi sūt
mei qd demōstrat apte mei p̄tis ho
norē atq; salutē vram: pp̄ quā lat⁹
ei⁹ ap̄iri voluit: et semetipm̄ exhibu
it vobis i cibū. Tūc aia comedet in
cipit honorē meū: et aiaz salutē enz
odio: et magna peccati displicentia.
Quē ergo fructum aia recipit i isto
tertio statu lachrymarū. Dico tibi re
cipit fortitudinē quandā i odio san
cto fundatā p̄tra pp̄riā sensualitatē
cū vno fructu mihi gratissimo vere
hūilitatis: et iuicia patiētia cū qua
vitat oē scādalū: et iō p̄a p̄uat aiaz

qz cū odij gladio ppriā voluntatē i
teremita vbi consistit ois pena vfa.
Qz sola sententia volūtas i se scada
luz hz i insurij: vel pscntiōib⁹ illa
tis: vel ex puatiōe p solatiohū spūa/
liū sine ipaliū: vt iaz tibi dixi: z ita
venit ad ipatiētā. Sz qz volūtas ē
occisa cū lachrimoso dulciqz deside/
rio gustaf icipit fructū lachrymaz
vz gloriose patiētē. O fruct⁹ opta/
bilis atqz magne suauitatis: z o qz
pē dulcis es te gustantib⁹ i p̄tate.
Mibi quoz gratissim⁹ z acceptabi
lis es: Dū es i amaritudie gustas: z
pēs i te dulcedinē. Insuriaz tpe tu
pacē hēs. Dū es i pceloso mari vbi
vētī piculosi nauticā aie pcutiūt:
z illudat vndis: tu cū pacifica trāgl
litate pfluaris absqz vetricimēto quo
tūqz. Nauscula nāqz tua reppit op/
ta cū dulcē: z eterna volūtatē vsua
vā vestimētū accepisti caritatis ar
dentissime: vt aqua nō valcat igre/
dī. O filia dulcissima ista patiētia
ē vna regia p̄sistēs i quadā arce for
tissima. ipsa quottidie vincēdo trifi
pbat: nec vllō tpe vicit. ipsa nō vult
eē sola: sz ē cū p̄a p̄fenerāta sociata.
Est ēt veluti medullū caritatis igni/
te. ipsa qdē ē q̄ patefacit vestimētuz
et⁹ vtrū i p̄tate sit nuptiale vel n̄.
Si p̄o fuerit i aliquo laceratū ex i/
perfectiōe virtutis idilate manife/
stat p̄ ei⁹ oppositū: vz impatiētā.
Oēs virtutes aliqñ se p̄nt occultaf
demonstrādo p̄fectionē cū imp̄fecte
fuerit: te autē o patiētia later neque
ant: qz si tu es i aīa que dirrecte me
dullū es vere caritatis apte demō/
stras oēs virtutes alias ibi viuas

atqz p̄fectas adesse. Et si tu nō ades
apte cognoscit alias ip̄fectas eē vir
tutes: z nō p̄uenit ad h̄c: ad mē/
sam sanctissime crucis. Patiētia
p̄cepta fuisti realiter i v̄ra noticia
pprie fragilitatis atqz vice bonita/
tis i se. Insup odij sanctū te pepit:
z humilitate p̄a te punxit. Tibi pa
tiētia nullo modo denegat honoris
mei cibum atqz salutis aīaz: sz sp̄m
affectuose quottidie manducas. Et
i veritate sic ē. Aspicias o filia mea
virtutem hanc excellam in mar/
tiribus qui cum sancta dulciqz tol
lerantia mauducabant huiusmo/
di cibum animarum. Mozs eozum
vitam exhibebat atqz mortuos re/
ducebat ad vitam: z ita mortalium
criminum expellebat ab anima te/
nebras. Mundus iste cui⁹ omni ma
gnificētia sua: atqz domini sine tī/
ramni cui⁹ omni p̄tētia sua se tue
ri minime potē ant ab eis ex vir/
tute p̄fate regine dulcis patiētie.
Ista gloriosa virtus ē veluti lucer/
na succensa super candelabro. H̄c
est ille fructus optabilis quem exhi
buit anime lachryma postqz attigit
ad sui proximū caritatem mansu/
canda cum innocentissimo: z im/
maculato agno filio meo dilectis/
simo: cum desiderio cruciata: z an/
xio z cum intollerabili pena mea/
rum offensarum contra me crea/
tozem suum illatarum. Non dico
penam assilgentem: quia vera dile
ctio cum forti patientia occidit om
nem timorem z amorem proprium
vnde pena p̄uenit. Sed hec ē pe/
na solum ex offensa mihi facta: z

Tractatus.

detrimto proximique fundatur
in caritate sincerissima pinguet
ens animas. Itaque gaudet et in se le
tatur: quod signum est aperte demon
strans esse me per gratiam singula
rem in anima.

De fructu quartarum et vnitium
rum lacrymarum. Capit. xcv.

O Tri tibi de fructu tertiarum
lacrymarum prosequar: er
go tibi narrare de quarto et ultimo
statu de lacryma: vix vnitium qui ta
men non est a tertio statu segregat
us sed tibi dixi: sed vnitur velut vni
tur mea caritas cum caritate prori
mi: vna conditur ab altera. Sed ad
quartum attingendo tantum exere
tist anima quod non solum tollerat ad
uersa quecumque patienter: imo val
de libenter: et cum sancto gaudio vi
sperdit omnem recreationem: vn
decumque sibi prouenire possit anxie
desiderans habere conformationes
cum vniuerso filio meo iesu chri
sto crucifixo. Hec anima recipit fru
ctum eiusdem quietis mentis: et vnaz
vniuersam perfectam per sentimen
tum in natura mea dulci diuina vbi
suauissime lac in veritate gustat ve
lut infans qui requiescit pacifice ad
vbera sue genitricis in ore tenendo
mamillam et ad se trahendo sine su
gendo lac ipsa carne pectoris med
ante. Sic anima que peruenit ad hunc
vltimum statum valde mirabilis mo
do requiescit ad vbera mee vniuersae
caritatis in ore sancti desiderij tene
do carnem iesu christi crucifixi: vix

vestigia sua virtuose realiter imita
do atque doctrinam eius. Nam aper
te cognouit in tertio statu quod ipsi
non oportebat per me patres ambu
lando transire: quoniam in me nul
la pena cadere potest: sed sic in vile
ctissimo filio meo. Nos vero non po
testis absque pena transire: sed cum
tollerantia multa puenietis ad vir
tutes veras atque probatas. Unde se
collocavit ad pectus iesu christi cru
cifixi: et ita trahit ad se lac virtutum
in quibus habuit vitam gratie. Et
ita se veritas habet. Nam virtutes
non habebant in se huiusmodi dul
cedinem: nisi quod facte fuerunt et vni
te in me: vix intuitu et amore mei per
petrare fuerunt: et in salutem anima
rum: et non intuitu proprie consolati
onis: vel utilitatis. Nunc amabilis
atque dilectissima filia diligenter at
tende quod gloriosus: et vere dulcis est
iste status in quo seculi anima tantam
vniuersam pectori caritatis quod non in
uenitur os absque pectore: neque pectus
absque lacte. Similiter hec anima non
inuenitur absque iesu christo crucia
to: nec absque patre semper eterno quem
inuenit gustando sumam et eternam
deitatem. Quis intelligeret: et at
tenderet qualiter implentur illius
anime potentie. Memoria semper im
pletur iugiter recordatione mei trahens
ad se per amoris affectum ei colla
ta mea gratiosa beneficia: nec tan
tum beneficiorum actum quantum
affectum mee paterne caritatis eius
qua sui largitus. Et precipue bene
ficium creationis attendendo se crea
tam ad imaginem: atque similitudinem

nem meam super quo beneficio cognouit in primo statu supra posito penam que propter ingratitudez ei sequebatur. Et ideo surrexit a miseria culpam et iniquitatum suarum ad beneficium preciosi sanguinis iesu christi in quo ad eam gratiam recreauit lauando faciez anime sue ac omnium aliorum a lepra peccatorum. Ubi anima repperit in secundo statu dulcedinem quandam amoris: gustando suauitatem atq; culpe displicentiam quam culpam: ipse mihi tantum displicuisse vidit: et agnouit q; illam valde puniui super corpus dilectissimi filij mei. Post had inuenit in se sancti spiritus aduentum qui declarauit: atq; declarauit animam in veritate. Sed quando recipit anima lumē istud. Post q; agnouit per primum atq; secundum statum in se beneficium meum: tunc habet in se lumen perfectum agnoscendo veritatem meam: v; qm̄ ex amore paterno solimmodo motus ipsam: ego creauit vt haberet vitam eternam. Hec est veritas quaz aperte demonstrauit vobis in sanguine iesu christi crucifixi. Postq; eā agnouit a mat eaz: et amando demonstrat: v; amando pure quod amo et odio quicquid odio. Et ita se reperit in tertio gradu caritatis profini. Itaq; memoria replet ad huiusmodi pectore in perfectione quancq; transacta: qm̄ in se retinuit ipsa beneficia mea. Intellectus vero retinuit lumen introspicens in memoria et ibi veritate agnouit et amittendo rectitatem amoris proprii re-

manit in lucidissimo sole: v; i obiectu iesu christi crucifixi ubi cognouit cum deum verum et hominem. Preter huiusmodi noticiay et agnitionem ex vnione facta surgit etiaz et eleuatur ad vnum aliud lumen acquisitum nō per naturam neq; per propriam virtutem ab homine paratam: sed per gratiam singulare a dulcissima veritate mea concessay que nunq; vllspendit anxia desideria: neq; labores fideles oblatos ante me. Tunc affectus qui sequitur intellectum vnitur in me cum amore perfectissimo et ignito. Et si quis a me peteret que vel qualis est h anima responderem. Est alter ego quoniā in me se transfert: manit ex affectu et vnione amoris. Quae lingua corporalis exprimere posset excellentiam istius ultimi et vniuersi status atq; fructus varios et quā plurimos quos anima recipit in eo cum plenitudie potentiarum eius. Hec est illa congregatio dulcis de qua tibi feci mentionē explanando supra de tribus gradibus verbum incarnate mee veritatis. Non posset aliqua lingua corruptibilis explicare. Tamē hoc sancti doctores ab isto lumine docti et illustrati demonstrant eaz quo sacrapaginam explanabant. Unde nomineris ordinis tui gloriosus Thomā de aquino habuisse scientiam suam magis studium orationis et mentis eleuationem et lumen intellectus q; per humanam studij. Ipse fuit veluti lumen valde lucidum quod in ecclesia sancta collocauit: vt illuminarentur errorum tenebre. Si etiaz

Tractatus.

aspicias euāgelistā gloriosus Joāne
q̄stū lumē acquisiuit sc̄bedō supra
p̄ct⁹ x̄p̄i filij mei cū quo post
multū ip̄s ita luadāter euāgelizā/
uit. Et ita discurredo oēs isto lumi/
ne ecclesiam sanctā illuminauerūt:
aliqui p̄ vnū modū aliqui p̄ altū. in
tr̄insecū vero sensus vnionē p̄fectā:
atq; dulcedinē ineffabilē exprimere
līgua tua: nullo mō posset: q; fini/
ta res est. Hoc exprimere gloriosus
apostolus voluit dīcēs. Oculus nō
vidit: nec auris audiuit: nec in cor
hōis ascenderunt ea q̄ sp̄parauit de
us diligentibus se. O q̄ dulcis est
illa mētio dulcis vltra q̄cūq; dulce
dīnē cū vnionē p̄fecta quā aīa fecit
in me. O m̄ et ipsius asc̄ nō ē volun/
tas media p̄ eo q; mecū facta vide/
tur vnū. Itē p̄ vnūuersum orbem
odorem tactat ex fructu p̄tinuax: z
humilitā orationū. Luz ingenti odo/
re sancti desiderij clamat ī salutem
aīax cū voce sine voce humana co/
rā vīnīa maiestate mea. Isti sunt vni/
tūi fructus quos comedit aīa ī p̄ri/
tī vitā: in hoc vltimo statu cū mul/
tis laboribus lachrymis atq; sudor/
ibus acquisito. Et ita cū verā plene/
rantia p̄trāsit ab hac vnionē que ī
gratia perfecta fit: seculo tū exi/
stens est īperfecta: q; eo q̄ appetit
satiari non pōt: z q; cū corpore liga/
tur in quo lex p̄uersa viget q̄ quasi
dormitat ex affectu virtutis: h̄ non
est ī se mortua. Et ideo pōt excitari
sublato virtutis istrumēto quo me/
diāte dormit. Ideo dicitur īperfe/
cta nunc vnio talis: ista tū vnio in
v̄b̄s̄n̄ter aīam introducit ad illā

p̄fectionē eternā atq; felicissimā q̄
nunq; in aliquo casu pōt auferri si
ne minui put iam tibi dixi narra/
do de beatis. ibi gustat cū veris ga/
statoribus ī me vitā eternā in oppo/
sitū eorū qui receperunt fructū sui
gemitus eternū interitum. isti p̄ue/
nerunt a gemitu finito: z breuī ad
eterna gaudia recipiendo vitā glo/
riosam p̄petuo duraturā: z cum fru/
ctu lachrymarū: z ignita caritate cla/
mant: z offerunt lachrymas igneas
vt ita dixi p̄ vobis in p̄spectu meo.
Nūc exp̄licam tibi gradus lachry/
marū z ipsarū p̄fectionē z īperfectio/
nem atq; fructū quē aīa recipit ex
ipsis lachrymis: q; p̄fecti Incanur
vitā eternā: iniqui vero damnatio/
nem infernalem.

Quomodo deo regratias h̄ ani/
ma de declaratione predictorū sta/
tuum lachrymarū z cī tres petiti/
ones facit.

Cap. xcvij.

Mane hec aīa ex īgenti deside/
rio anxīa p̄ declaratiōe quas
habuerat a d̄no deo sup̄ statibus la/
chrymarū antedictis veluti philoca/
pta dicebat. Gratias: gr̄as ago ti/
bi s̄mo z eterno p̄i q; desideria sc̄a
seruorū tuorū exaudis z īples atq; sa/
lutē n̄fam īmeritabiliter optas z
amas: q; nobis ex amore p̄no amo/
rē exhibuisti tpe quo tecū eram⁹ ī
guerra mediante dilectissimo filio
tuo. Per h̄c igit̄ amore ineffabilē
tū: z ignis caritatē ex gr̄a tibi
supplicō: vt ītinef tuto ad te venis
valeā cū salubri lumine: z nō ī tene

bris curā p viā scīssimē doctrine tue
 cui⁹ apte mihi demonstrasti verita-
 tē: ego possum agnoscere pter et vi-
 tare duas alias fraudes de qb⁹ ali-
 qñ suspicor occurrere posse. Itaq³
 qñ suspicor egrediar a statib⁹ istis a te pī
 eterne declarari vellē. Primū ē si
 qd a me p̄siliū exposcet: de mō hui⁹
 di tibi qd: vel q̄lter ei rōde debeo
 lz ego pī eterne recolo: quia mihi su-
 pra declarasti sup illo verbo tuo vi-
 cēs. Ego delector ī paucis verbis: et
 multis opationib⁹. Nihilominus si
 maiestati tue placet vlteri⁹ aliqua
 vba rāger mihi gratissimū erit. Et
 sup si orāte me. p̄ suis atq³ creatu-
 ris tuis: ego reppirē ī orōne mentē
 vni⁹ valde h̄n dispositā mihiq³ vi-
 debit illū ītucri gaudere ī te: alius
 hō p̄sperero qñ cū mēte tenebrosa:
 nūquid ego pī eterne indicare pos-
 sum vni⁹ ī luce gr̄e: et alius eē gr̄a p̄l-
 tuatū: vel vidēdo quēdā ambulātē
 cū penitētia magna: et alius absq³ ta-
 li p̄nia: nūquid iudicaf̄ possum illū
 qui talē p̄niaz agit ī maiori p̄fectio-
 ne fore q̄ alius qui n̄ facit ita. Sup-
 pliciter oro maiestati tuaz: vt mihi
 declarare digneris hāc ābiguitatē
 meā ne sim in modico lumine meo
 qñq³ decepta. Sedm̄ sup quo pctō
 declarari ē signū qd aīa recipit ī vi-
 sitatione tua: vel aduersarij n̄i. Si
 dñi recolo tu veritas eterna dixisti
 q̄ ī visitatiōe tua remanebat aīa cū
 aīacri gaudio: et ad virtutez aīola:
 vel aīda. Nō ego scīf p̄ opto vtz
 huiusmodi gaudiū a pp̄ria passiōe
 sp̄iali posset aliqñ fraudari sine de-
 cepti. Qz si p̄tingeret: ita potius attē-

derē: et acceptarem signū virtutis.
 Nec illa sunt de quib⁹ humiliter a
 te postulo declarari: vt ī veritate ti-
 bi fuisse valeā: et vtilitatē afferre p̄
 rimo meo vitādo quodlibet inditū
 um falsum: erga creaturas tuas et
 p̄cipue circa suos tuos: eo qz mihi
 v̄ huiusmodi iuditiū eē cāz: vt aīa
 fiat ate remota. Ideo vitare tantū
 inconueniens exopto.

Quo lumē rōnis ē necessariū cui
 libet aīe volētī deo ī p̄tate hui⁹. Et
 p̄mo d̄ luce gn̄ali. Capit. xviij.

Tus at et n̄ h̄ndō cōplacētā
 v̄stī atq³ fame talis aīe: necn̄
 et de puritate cordis: atq³ de sincerī-
 tate desiderij cū qb⁹ optabat ei sul-
 re vertit ad cā oculū sue pietatis et
 misericordie dicēs. O dulcissima fi-
 lia carissima: et sponsa fidelissima le-
 ua te supra te ap̄iēs oculū itellec⁹
 ad vidēdā l̄sinitā bonitatem meā et
 amorē ineffabilem quem h̄eo circa te: et
 alios amicos meos et ap̄ias aurem
 tuā sensus atq³ desiderij qz si tu n̄ vi-
 deres n̄ posses audir̄: neq³ cognosce-
 re veritatē meā. Qz v̄z aīa q̄ minū
 me videt oculo itellec⁹ in mee veri-
 tatis obiectū nō p̄t audire sine co-
 gnoscere veritatē. Ideo volo vt ap-
 titus cā agnoscas: vt assurgas ultra
 tuū sentimentū sensitivū: ego vero
 qui delector in tua petitione atq³
 desiderio tibi satisfaciām. Non qz
 ex vobis aliqua delectatio mihi p̄pos-
 sit argumentari quoniam ego sum
 ille qui: et qui vos crescere facio: et
 non vos me: sed in memetipso de-

Tractatus.

lector de factura mea. Tunc anima fuit obediens eleuando se super se: vt agnosceret veritatem eorum que pe-
tiuerat deus autem eternus ait ei. Ut apertius intelligere possis ea q̄
tibi dicam a principio sciamam eroz
dium de tribus luminibus qui pro
cesserunt a me vero lumine. Unum
est quoddam generale lumen illoz
vz qui sunt i comuni caritate vine/
tes. Et quantum tibi de quolibet di/
xerim: tamen multa tibi dixi que vo
lo replicare: vt infimus intellectus
tuo intelligat apertius ea que no/
se desideras. Alia quoq; duo lumi/
naria sunt eorum qua mundo sunt
segregata z ad perfectionez attinge
re desiderat. Et super hoc: ego te de
clarabo de his que petiisti: narra/
do tibi particulariter ea que tetige
ram i generali. Si bene recolis ego
dixi tibi: q; absq; lumine nemo po/
test per viam veritatis incedere: vz
absq; lumine rationis. Quod lumē
rationis a me trahitis vero lumine
cum oculo intellectus: z cum lumē
fidei quod vobis in sacro baptismo
tradidi nisi vobis ipis auferatis il/
lud ex defectibus vestris. In quo ba/
ptismo mediante virtute sanguinis
vniuersi filii mei fidei formam ac/
cepistis que fides cum exercitio vir/
tutis z lumē rationis ab ipso lumi/
ne illuminante vobis vitam exhibet
adducendo vos per viam veritatis
z cum ipso peruenitis ad me verum
lumen sine quo deueniretis ad tene
bras. Duo lumina que procedunt ab
ipso lumine sunt vobis omnino ne/
cessaria: quibus duobus etiam ad

dam tertium. **I**dem est q; vos
omnes illuminati sitis in agnosce
do bona mundi transitoria que ve/
lociter transiunt vt ventus. Sed il/
la plene non potestis agnoscere nisi
fragilitatem vestram antea cognos/
catis quantum in se labilis est z val/
de prona cum peruersa lege que me
bis vestris est alligata mihi creato
ri vestro sepe rebellans. Non tamen
ex huiusmodi lege compellitur ali/
quis ad peccandum sine ad comit/
tendum: vel vnum minimum pec/
catum nisi sponte consentiat. Ergo
solummodo contra spiritum impu/
gnat. Neq; legem ipsam ego conce/
ssi hominibus: vt ipsi vincerentur at
q; succumberent: sed vt ipsi vincerent
z sic in animabus eorum argumen/
taretur atq; probaretur virtus: p
eo q; virtus nullo modo probatur:
nisi per eius oppositum. Sensuali/
tas aduersatur quottidie spiritui: z
ideo in illa sensualitate probat ani/
ma dilectionem quam habet in me
creatore suo. Sed quando sine quo/
modo probatur: Quando cuius odio
atq; displicentia contra ipsam insur/
git. Insuper etiam istam hominibus
impendi legem: vt in humilitate ve
ra conseruentur. Quare cum dilige
tia debet aduertere q; cum ego crea
sem animam ad imaginem z similitu
tudinem meam: z ipsam excellentis
sine dotassem tanta dignitate nobis
limina: postmodum illam associari
cum re tam vilissima sicut est corpus
ex lato quippe formatum etiam al
ligando sibi legem huiusmodi per/
uersam: ne forsitan attendendo pul

exiitudinem suam erigeret caput ex
 superbia contra me. Unde fragile
 corpus habentibus huiusmodi lu-
 men occasionem exhibet humilita-
 tis anime. Neq; materiaz habet ela-
 tionis si se bene considerat homo: s;
 mansuetudinis: et humilitatis. Ita
 q; lex ista quantumcunq; peruersa
 nullo modo compellit aliquem ad
 quancunq; peccati culpaz propter
 impugnationem quam facere pos-
 sit: ymo vobis occasionem exhibet:
 vt in veritate vosmetipsos agnosca-
 tis et instabilitatem vite presentis.
 Nec aperte videri debet oculus in-
 relectus cum lumine sanctissime si-
 dei qua vbi veri fore pupillam ocu-
 li. Hoc est illud lumen omnino ne-
 cessarium omnibus habentibus in-
 se rationem qui participes esse cu-
 piunt vite gratie atq; fructus san-
 ctinis immaculati agni in quocunq;
 q; statu fuerit. Qui vero caret isto
 lumine indubitanter est in statu va-
 nationis. Et ista est efficacissima ra-
 tio q; illi qui non habent lumen pri-
 uati sunt gratia: quia qui lumie ca-
 ret ignorat omnino culpe malum et
 ea que sunt i causa: et ideo vitare ne-
 scit: nec odire causam eius. Et mo-
 do consimili qui bonum ignorat at-
 q; boni causam: v; virtutem: ama-
 re non potest neq; optare ne qui sum
 veru atq; sumu bonu neq; virtute
 qua vobis exhibuit velut instrumetu:
 et quoda mediu ad acqreda: et i petra
 dam gratiam meaz vbi consistite ee
 bonu. Itaq; patenter advertere po-
 tes quantum vobis necesse sit habe-
 re istud lumen: quia culpe vestre no

consistunt in alio nisi amado quod
 odio: et odendo: quod amo. Ego dili-
 go virtutem et odio peccatu. Ergo
 qui peccatum amat: et virtute odit:
 se indubitanter offendere me none-
 rit: et est gratia mea priuatus. Sic
 ambulat veluti cecus qui peccati
 causam ignorando: v; amorem pro-
 prium sensitiuum: non habet odio
 semetipsum: neq; peccatu agnoscat
 neq; malum quod ei sequitur ex vi-
 tioso peccato. Ignorat etia virtutez
 atq; me qui tribuo sibi virtutez: vn-
 de vitam adipiscitur eaz amplectē-
 do: et excrendo. Ignorat queq; vi-
 gnitatem in qua se conseruare potest:
 et ad gratiam venire mediante vir-
 tute. Videt ergo q; ignoratia: et sua
 cecitas est occasio sui mali. Itaq; vo-
 bis expedit omnino lumen istud ha-
 bere sicut iam dixi.

De illis qui posuerant affectum
 suum potius in mortificatione q; i
 occidendo propriam voluntatem:
 et hoc est plus q; generale lumen et
 est lumen secundum. Capi. xcx.

Postq; anima generale lumen
 istud acquisiuit sibi nullo mo-
 do debet esse contenta: q; dum estis
 in hac vita mortali peregrini pote-
 stis: imo debetis iugiter in virtute
 crescere. Qui vero crescere minime
 studet ipso facto retrocedit. Quili-
 bet ergo crescat debet in comuni lu-
 mine qd acquisiuit gratia mea me-
 diante siue sollicite conari debet ad
 sm lumen perfectum attingere: vt
 ne ab imperfecto perueniat ad per-

Tractatus.

fectum. Eū lumine nanq; vos oportet ad perfectionem attingere. In hoc vero secundo lumine perfecto sunt due maneries perfectoz. Perfecti nanq; dicuntur qui modus, ut uendi comunem secularium dimiserunt per viam veritatis ambulantes: modo tamen duplici. Nam aliqui conatur iuxta posse perfecte castigare corpus eorum cum grauissima et aspera penitentia. Et ut illa sensualitas eorum rationi rebellare non audeat omnem affectum suum apposuerunt magis ad mortificandum corpus quam ad occidendum voluntatem propriam: ut alias tibi dixi. Isti pascuntur ad mensam penitentie. Et quippe boni sunt atq; perfecti si penitentia fundata est in mente lumine discretionis: ut cum vera noticia mei pariter et ipsorum: et cum humilitate profunda. Et presertim si attendant potius ad iudicandum voluntatem meam quam voluntatem hominum. Sed si non ambularent isto modo: ut humiliter indnendo voluntatem meam: frequenter offenderent perfectionem eorum: iudicando temere illos qui non vadunt eandem viam quam ambulat ipse. Hoc autem accideret eis ex eo quia studium atq; desiderium suum apposuerunt amplius ad mortificandum corpus quam ad occidendum propriam voluntatem. Tales volunt quotidie tempus: locum: et anime consolatione atq; mundi tribulatione: et diaboli prellia: secundum voluntatem propriam: et non sicut ego concedo: prout in secundo statu: ego nar-

rant tibi. Isti dicere solent a propria voluntate fraudati quam ego tibi nominasti spiritualem voluntatem. Ego vellem consolationem istam: et non tribulationem istam vel diaboli molestiam: nec ita desidero propter me: sed ut amplius deo placere valeam et ipsum ex gratia magis in anima mea possideam: quia mihi videtur ei seruire perfectius isto modo quam illo. Et ita qui talis est: frequenter in penam incidit atq; tedium: et ita quandoq; fit incomportabilis sibi: metipsum: et in hunc modum offendit sui status perfectionem. Nec aduertit quod ibi iacet vitanda putredo superbie cum tamen iacet ibi: quia si mens vere foret humilis: et non ita presumeret videret aperte cum lumine rationis: quod ego dulcis veritas omnibus exhibeo statim: tempus locum: atq; consolationes: ut erpedit vestre salutis: et ad perficiendam in animam perfectionem: et virtutis augmentum propter quam et ad quam eam elegi. Et agnosceret quod omnia tribuo cum affectuosa caritate. Ideo cum amore debet omnia recipere cum reuerentia prout agunt veteri serui mei de quibus tibi dixi: quia manent in isto perfectissimo lumine.

De tertio et perfectissimo lumine rationis et de operibus que facit anima postquam ad ipsum statum peruenit et de quadam pulchra visione quam habuit hec anima. Capit. c.

Hic tertium qui dicuntur secundum postquam ad huiusmodi lumen

gloriosum arti: erant in omni statu perfecti sunt. Et omnia que quomodolibet eis ego concedo sine periculo cum debita reuerentia suscipiunt: ut in tertio: et ultimo statu anime: tibi mentione est. Illi se reputant omni pena dignos atque misericordiam scandalis: et consolatione privati. Et sicut se pena quacumque dignos existimant: ita se reputant indignos omnium fructu sine consolatione quibus: vel que sequi debet in fine post penam. Nam in iunio gustauerunt et agnouerunt eternam voluntatem meam: que nihil aliud optat: nisi bonum vestrum: et ut me sanctificati sitis. Et ideo vobis hec omnia permitto et affectuosa caritate preterea concedo. Postquam anima cognouit eam induit illam nec attendit ad alia nisi solum ad consuetuandum: et augumentandum huiusmodi statum suum perfectum: ad laudem et honorem mei nominis oculum intellectus apperitendo: cum sit dei lumine: in obiectum iesu christi crucifigi vniuersi filij mei: amando et virili corde sequendo saluberrima: eius doctrinam: cuius regula est et iter omnibus: vobis perfectis et in perfectis. Attendit. n. amorosus agnoscere ei prebere doctrinam perfectionis: quam attente considerando philo capitur in ea. Perfectio quidem hec est: quia vidit et agnouit ipsum vniuersum filium meam: se nutritum ad mensam sancti desiderij: quotidie perquirendo: me: patris eius honorem: atque salutem vestram. Et ex hoc anxio desiderio: cum in-

geni sollicitudine festinavit ad mortem obprobriosam saluissimam crucis: ita perfecte obedientiam inunctam et per me patrem eternum nunquam vitando labores et obprobria: nec ex ingratitude vestra: vel ignorantia non agnoscendo beneficium tam excessiuum et iumentum nec ex persecutione iudeorum siue murmuracionibus: vel clamoribus populorum nunquam se quoquo modo retraxit: sed omnia veluti miles valdefrenuus atque capitaneus inuisibilissimus expugnando prostravit. Eum enim in campo prelij collocaveram ut aduersantes demones expugnaret et vos de manibus eorum liberaret omnino. Nam eratis ipsorum peruersi seruituti damnabiliter obligati: ut ipse vos instrueret de via doctrina et regula sua: et ita peruenire possitis ad ianuam eterne vite vobis apertam cum clauis sui pretiosi sanguinis cum igne tante dilectionis effusi: cum odio atque displicentia culparum vestrarum. Quasi dicat vobis amorosus iste filius meus. Ecce vobis viam ostendit: vite durabilis aperui ianuam: cum proprio sanguine. Non sitis ergo negligentes ipsam virtuose prosequi cum ignavia sedentes in amore proprio et eius ignorantie vitelucidissime: atque presumptione volentes vestro modo mihi seruire: et non modo meo quod via plana et aptissima explanavi coram vobis. Surgatis ergo sollicite sequentes eum: quod nemo potest ad me patrem eternum venire nisi per

Tractatus.

cum. Ipse vobis est via pariter: et tanta per quam vos oportet ad mare pacificum ingredi. Cum autem anima pervenit ad gustandum hoc admirabile lumen: quia dulciter vidit et agnovit ideo gustavit: velociter me currit ad me: veluti pili locapta cum in genti dilectione ad mensam sancti Desiderii non vident se propter se: querendo consolationes proprias temporales: vel spirituales veluti persona que totaliter in isto lumine atque salubri noticia propriam voluntatem abnegavit. Nullum omnino labores vitat unde cum prouentat: imo letatur cum pena tollerare obprobria quocumque molestias diabolicas: et murmuraciones hominum: et immensa sanctissime crucis manducat honoris mei cibum atque salutis animarum. Neque remunerationes aliquam requirit a me: vel ab aliqua creatura: quod spoliatus est ab omni amore in rechario: quia me nequaquam amat aliquo respectu sui: et induit in veritate lumen perfectum amando me sincere sine respectu quocumque ubi solum ad gloriam: et laudem nominis mei non seruando mihi propter propriam consolationem: neque proximo ex utilitate quocumque prinata sed ex amore puro. Isti perdiderunt semetipsos eruentes hominem veterem: et induit nouum hominem: vix Iesum christum unigenitum meum: ipsum virili corde sequentes. Isti sunt qui sedent ad mensam sancti Desiderii qui solitudinem ampliozem opposuerunt ad occidentem vo-

luntatem propriam. Sed ad mortificandum corpus. ipsi quippe mortificant etiam corpus: sed non pro affectu principali: sed velut instrumentum et in adiutorium ad occidentem propriam voluntatem: sicut ego tibi supradixi super illo verbo dicens quod ego delectabar in paucis verbis et multis operibus: et ita facere debetis: quia principalis affectus esse debet in occidentem propriam voluntatem: vel non querat: neque velit: nisi solummodo sequi Iesum christum crucifixum honorem et gloriam nominis mei: erquirendo sollicitate atque salutem animarum. Isti qui consistunt in isto glorioso lumine realiter: ita faciunt. Et ideo semper in quiete morantur: nec habent: unde scandalizentur: quod remouerunt a se voluntatem propriam: unde scandalum oriebatur. Et omnes mundi persecutiones: vel aduersarii temptationes vincerunt illas vilsperdendo suppeditantes. Ipsi consistunt in aqua multarum tribulationum atque temptationum: sed in fine nihil omnino detrimentum habent eo quia roborati sunt atque sulcati a sustentaculo sancti et ignis desiderii. Omnia prebent eis gaudij sancti materiam. Neque indicant aliquando seruos meos: vel alias rationabiles creaturas: imo letantur de quocumque statu sine modo quez vident gaudento dicentes. Gratias tibi pater eterne: quoniam in domo tua mansiones multe sunt et varie. Et ampliori gaudio letantur attendentes amicos meos per varias vias am-

bulantes q̄ si omnes per candelas vi
am ambularent: quia magis in hoc
apparet excellentia mee bonitatis.
Et omnibus augetur eis gaudium
z attrahunt odorem rosarum. Neq̄
solummodo de bono virtutis hedi-
ficant: ut verumitiam de manife-
sto peccato iudicare nolunt: imo eū
vna caritativa compassione me p̄
transgressoribus huiusmodi depre-
cantur cum humilitate perfecta vi-
cantes: hodie tibi: z eras mihi nisi vi-
tina gratia me conseruet. O caris-
sima filia cordialiter afficiaris atq̄
congaude adhuc excellentem at-
q̄ gloriosum statū. Et aspicias istos
qui currunt in isto pretioso lumine
z ipsorum excellentiam eo quia me-
tes habent omnino sanctas come-
dentes ad mensam sancti desiderij
z cum lumine perueniunt: ut ani-
marum cibo nutriantur ad hono-
rem mei patris eterni: induti vesti-
mento vulci immaculati agni dilectis-
simi filij mei: v3 doctrina sua cum
ignifera caritate. Isti tempus amitt-
tere nolunt in vando falsa iudicia
contra seruos meos: neq̄ contra ser-
uos mundi: neq̄ scandalizantur ex
aliqua murmuratōne: siue sit con-
tra se: siue contra proximū: murmu-
rationem: namq̄ contra se tollerare
contentantur amore mei: quādo ve-
ro tū aduersus alios ex compassio-
ne proximi tollerant: z non indican-
do: siue murmurando contra pati-
entem: vel agentem: quoniam amor
eorū ordinatus est in me celesti pa-
tre ac etiam in proximo suo. Et quo-
niam ordinatus est nullo tempore

scandalizantur versus eos quos: ita
diligunt: vel circa creaturaz aliquā
habentem in se rationem. Ne etiam
iudicare voluntatem alienius ho-
minis omnino renunt: imo solum
in omnibus iudicant voluntatem
elementie mee. Isti doctrinam ob-
seruant: in p̄ncipio vite tue tibi va-
tam ab vni genito filio meo vuz ab
eo postulasti cum ingenti desiderio
quomodo peruenire posses ad per-
fectam puritatem. Apertissime tibi
respondit. Si tu vis ad perfectam
puritatem venire atq̄ scandalis om-
nibus: esse primata semper vnaris
in me per amoris affectum eo: quia
summa sum z eterna puritas: z sum-
ignis ille qui animam i veritate pu-
rifico. Unde quāto mihi magis ad-
heret tanto magis efficitur pura: z
quanto magis a me discedens elon-
gatur amplius efficitur imūda. Et
ideo cadunt in tot iniquitates ho-
mines vite presentis qui elongati
sunt a me. Nam anima que se mihi
realiter vnit proculdubio de puri-
tate mea participat. Rem etiam ali-
am te facere conuenit: ut attingere
possis ad vnionem atq̄ puritatem
istam: v3 ut nunq̄ indices i aliqua
re quaz videris ab aliquo fieri siue
dici contra te: siue contra alium vo-
luntatem hominum: sed in omnib⁹
voluntatem meam. Et si tu videres
etiam peccatū expressum extrahas
ab ista spina rosam odoriferam: v3
eos offerendo coram me per veram
z fraternam compassionem. Et in
inirib⁹ tibi factis iudica: iudica q̄
voluntas mea: ita permittit vel or-
tū

Tractatus.

dinat ad experientiam virtutis in te pariter et in alijs amicis meis in dicendo quod ille facit ita velut instrumentum a me positum et ad hoc electum: et precipue quod frequenter accidit huiusmodi bonam intentionem habere: quod nemo indicare potest de culta cordis hominum. Illud vero quod non vides vel agnosces expressum et apertum esse mortale peccatum in mente tua iudicare nullo modo debes: immo solummodo voluntatem meam in eis. Si autem expresse cognoveris etiam non debes assumere pro iudicio sed per compassionem ut iam dixi: et isto modo peruenies ad puritatem perfectam: quia sic agendo tua mens nullo tempore scandalizabitur in me nec in proximo tuo. Nam indignatio solet accidere contra proximum quando indicatis voluntatem eius esse malam contra nos et non voluntatem meam in eo. Que quidem indignatio separat animam a me: atque perfectionem vestram impedit: et in quibusdam etiam aliquando gratiam auferit ab ea plus vel minus iuxta grauedinem indignationis vel odij concepti contra proximum propter huiusmodi iudicium. Sed e converso pax animam sentit in se que voluntatem meam indicat ut est dictum que solummodo bonum vestrum exoptat. Et omnia quecumque do vobis vel permitto facio solum ut habeatis illud finem gloriosum ad quem ego creavi vos. Et quia talis iugiter in dilectione sui proximi consistit etiam in moratur in dilectione mea ubi con-

sistens vultur in me. Ideo si desideras ad puritatem attingere quam a me petis omnino tibi necessarium est ista tria principalia facere. Primo ut uniaris in me per affectum amoris in memoria iugiter habendo beneficia mea que tibi feci et occulto intellectus attendendo mee charitatis affectum: quia vere vos ineffabiliter diligo. Et in hominis voluntate iudicare debetis voluntatem meam et non malam voluntatem hominum persequentium siue detrahentium quoniam ego solus iudex existo et non vos: et hinc extrahere poteris omnem perfectionem. Et hec est illa doctrina quam tibi tradidit verbum incarnatum si bene meministi. Nunc amantissima filia mea tibi dico quod isti de quibus tibi dicebam quod videbatur contra huiusmodi doctrinam opere videlicet in vita presenti gustant arram eterne vite. Si doctrinam istam in mente conservaueris indubitanter evades diabolicas fraudes quia cognosces eas etiam a remotis. Et insuper ea que a me petisti: nihilominus ad satisfaciendum sancto desiderio tuo clarius tibi pandam aperte demonstrando quod nullum iudicium vos virtuose dare potestis pro iudicio sed pro sancta compassione.

Per quem modum arram eterne vite recipiunt in vita presenti qui consistunt in isto glorioso et perfectissimo tertio lumine. *Lapl. cl.*

Tri tibi quod huiusmodi servus meus recipiunt arram eterne

vite in presenti seculo. Aray vltiqz
recipiunt sed nō solutionē ad plenu
Nā expectant illam in me: vita du/
rabilē feliciter hēre vbi semper est
vita sine morte: fatietas absqz fasti/
dior: atqz fames absqz pena. Qm̄ est
a fame remota que cūqz pena: nam
tibi oēs habēt oīa que desiderāt: ita/
men a fatietatē remotū est oē fasti/
diū qm̄ ego sum eis: vite cib⁹ absqz
defectu quocunqz. Sed in vita pnti
recipiunt arrā isto mō: qm̄ incipit
hic aīa famescere z seruenter opta
re mei patris eterni gloriā z hono/
rē atqz cibū salutis animarū: z isto
cibo famē suā pacit. Qz v3 anima
nutritur ex caritate proximī salutē
cūctis ingēti fame proptat. Et hoc
eius desiderū est ei quasi cibus ex
quo nutrit. Nunq̄ tamē in pnti vi/
ta satiat qm̄ insatiabilis est: z ipsi
quotidie remanet ipsa fames. Et ve
lut arra est initū securitatis: que va
tur hoi pro futura solutione cōple
ta lz in se sit imperfecta: nisi qz reci/
piēs illā ē in mēte certificatus de so
lutione futura recipiēda: sic hec aīa
ma phisocapta z vestita doctrina
mee veritatis q̄ tū accepit arrā in se
metipsa mee charitatis atqz primis
sui expectat in vita durabili recipe
pfectionē itegre solariōis idubitari
ter. Hec arra qdē est imperfecta: naz
nā q̄ gustat illā nō hēt adhuc psc/
etionē absolute: ita qz nō sentiat i se
penā z in alijs. In se quippe penā
h3 ex offensa meā pp legē puer sam
q̄ ligat in mēbris ei⁹ qm̄ contra spm̄
ipugnat. In alijs at̄ ex offensione: pri
sui. Imperfecta qdē est quo ad gratiā

nō tū in ea pfectiōe q̄ scī mei vota n/
tur: qui iā ad me pucnerūt vitā du/
rabilē sicut iā tibi dixi qz coz affe/
ctuosa desideria sunt absqz pena: ve
stra verō sunt cū pena. Sicut igit̄ isti
sui mei qui i nutriunt ad mēsas hu
tus desiderij scī: vt alias tibi dixi
hī simul z dolorosi put vnigenit⁹ i
li⁹ me⁹ in cruce stabat. Caro nāqz
sua pp illata tormenta grauissima
valde dolebat: sicut aīa btā sperat
ex vnice diuine nature. Similit̄ ter
isti hī sum i ex vnice scī desiderij eo
rū in me sicut iā dixi: qm̄ iduerunt
ex toto dulcē voluntatē meā. Dolo
rosi vrosunt ex cōpassiōe proxim⁹
z qz sensualitatē ppriā iugiter affli
gūt aufferendo sibi metipsis oēs ve
litas atqz sensuales consolationes.

Quo primas argui debeat volē
dō vitare iudiciū falsū. Capt. cij.

Nunc aduerte carissima sista.
Nā vt amplius esses in tua
mēte declarata sup eo qd̄ a me po/
stulasti dixi tibi de cōi lumie quod
oēs hic deberis i quocūqz statu fue
ritis. Loquor de illis qui comorant̄
i caritate cōi. Ac et tibi dixi de illis
qui sunt i lumine pfecto. Qd̄ vltiqz
lumē in duo tibi distinxī. Unū erat
illoz qui discedētes a seculari vita
studebāt valde mortificare sua coz
pora. Scdm̄ erat illoz qui pncipalē
ter vacabāt ad occidēdū ppriā vo
luntatem. Et isti sunt illi pfecti qui
se nutribant ad mensam sancti de
siderij. Nunc autem in particularē
tibi loquar licet loquendo tibi pro/
f. 113

Tractatus.

derit etiam alijs: ita tuo desiderio satisfactam. Ego volo te scipue tria facere: vt ex ignorantia non impediat in aliquo pfectio tua ad qua ego te vado et imitor: vt aduersarius diaboli sub specie boni atq; matello virtutis caritatis proximi nutrire non valeat in anima tua radice presumptionis: quoniam hinc in falsa iudicia precipitaberis que tibi prohibui. Tibi quidez in se indicare videretur: et conuerso tu indicares iniuste sequendo tuum videre. Et aliquando demonum veritates tibi plures ostenderet: vt postea te precipitaret in falsitatem atq; mendacium. Et hoc ideo faceret vt esses iudex intentionum atq; mentium creaturarum habentium in se rationem. Et hoc est absolute solum modo meum. Hoc est vnus ex illis que volo q; omnino serues: et haberas in te: vs q; nemine iudices absq; modo: sed volo iudicium tuum habere modum. Modus autem est iste q; nisi defectum proximi tui prius expresse non solus: semel vel bis: in mo plures aperte manifestarem in mente tua non debes in particulari redarguere: vs illum in quo tibi videtur esse defectus. Sed in communis corrigere debes vitia te visitantium caritativis: plantando virtutes: et cum assabit benignitate. Tamem quando videris expellere cum benignitate poteris: etiam asperitatem immiscere. Quauis ergo tibi videatur q; ego tibi pandam defectus alienos: nisi cognoscas expresse meam esse reuelationem: vt iam di-

xi non arguas in particulari: sed ambula per viam tutiorem: vt vitare possis astutiam atq; fraudem diaboli. Quia enim habeo talis desiderij te decipere posset inducendo te ad indicandum in proximo quod a veritate remotum esset: vnde posses cum sepe frustra et iniuste scandalizare. Unde sit in ore tuo silentium: vel vnum sanctum colloquium in comendando virtutes et vitia ostentando. Et quando tibi videtur in proximo tuo defectus: aliquem agnoscere cum quadam humilitate dulci vnascum: etiam semetipsum argue. Tunc si vero vitium illud erit in proximo quem corrigere cupis: absq; dubio corripitur: et emendabitur agilius attendendo te: ita dulciter esse comprehensum: et illico tibi dicet illud quod ei dicere volueras. Tu non secura stabis: et ita diabolo precipitasti: et obstraxisti viam: quia te decipere non valebit: nec impeditur perfectionem anime tue. Ite vobis te prudenter aduertere: q; confidere non debes in aliqua visione: sed potius huiusmodi postrigare coneris: et eas humili corde vitare. Et solummodo remanet studeas in agnitione tua: in te cognoscere faciam estimabilem bonitatem. Ita faciunt illi qui peruenerunt ad statum perfectionis de quibus tibi dixi: quia quotidie redibant ad valles cognitionis ipsorum. Neq; tamen hoc impeditur in eis altitudinem vnionis qua in me fecerant. Et hoc vni est illorum trium que te volo seruare: vt in veritate mihi seruias.

Si quis in oratione videret alium quem proximam esse tenebrosam: non tamen debet ex hoc a seruo dei temere iudicari quod ille sit in peccato mortali. Capi. ciiij.

Secundum est de quo declarari petisti: quod si quandoque contingeret: me rogares in particulari pro aliquibus proximis tuis: et in oratione videres in uno pro quo rogas aliquod gratie lumen: et in alio non: licet ambo sint amici mei: sed tibi videretur: quod unus mentem haberet innolutam atque tenebrosam: tu vero non debes: nec etiam virtuosum esse potes cum iudicare: quod grauis culpe subiaceat: quod frequentissime iudicium huiusmodi falsum esset. Unde volo te non ignorare quod aliquando: tu me rogas pro eadem persona: et una vice videbis eam cum lumine locundo: et uno desiderio sancto coram me intantum: quod de bono illius videbitur tibi: quod anima tua pigrescat: ut affectus vere caritatis exigit: sicut ut vnusquisque letetur: et exultet de prosperitate proximi sui: et alia vice videbis eum ita: quod tibi videbitur mentem suam valde remotam a me totam tenebrosam atque molestis eragitatam ita quod tibi metipsum videbitur valde laboriosum orationem effundere coram me pro eo. Quando hoc ex aliquo contingit defectu illius pro quo rogas multotiens talis men occurrat: non ex defectu suo: sed quoniam ego deus eternus ab eius anima me subtrahi per sensum pro: ut: ego frequenter ago: ut anima p-

ueniat ad perfectionem pro: ego in statibus anime tibi narraui. Quod me quandoque subtrahere per sensum sed non per gratias. Unde tunc anima non sentit: aliquam dulcedinem vel consolationem: idcirco mens est arida sterilis atque penosa quam penam etiam extendere permitto: usque ad animam illius qui orat pro tali. Et hoc ago ex affectuosa caritate quam habeo ad illam animam que recipit orationem: ut ille qui me rogat una secum adiuuet ad dissolendam nubem que mentem eius obumbrauerat. Itaque dulcissima filia vides cum quanta procedit ignorantia: et quantum esset arguendus ille qui indicare vellet ex ista simplici visione: quod vitium graue foret in anima tali quibus ego demonstrassem: ita tenebrosam: de qua iam vidisti: et intellexisti: quod non est priuata gratia: sed solummodo sensu dulcedinis quam ei de me dabam. Itaque volo tu quoque velle debes: et alij serui mei quod attendatis: valde diligentem ad agnitionem vestri: ut perfectius agnoscat in vobis inextimabilem bonitatem meam. Et hoc et aliud etiam iudicium mihi relinquatis: quod meum est et non vestrum. Sed omittatis iudicium quod vtiq; meum est et assumatis vestre mentis compassionem: erga proximum cum fame honoris mei atque salutis animarum eorum anxio desiderio annuncando virtutes: vitia vero redarguite in vobis et in eis: ut ibi superius est expressum. Et in hunc modum in veritate venies ad me demonstrans apte meminisse

Tractatus.

Doctrinē enim obseruantia comedā
bili quam ab incarnata veritate re
cepisti v3 in omnibus voluntatem
meā iudicando z non voluntatem
holum. Et ita facere debes si deside
ras in veritate virtutē adipisci rea
lem z in morari iugiter in vltimo p
fectissimo atq3 glorioſo lumine nu
triendo te semp in mensa desiderij
sancti de cibo salutifero aiarum ad
gloriā z laudē sancti mei nominis.

Quo penitentia simi non v3 p
fundamento pncipali sed affectus
z amor virtutum. *Capl. ciiij.*

Ibi carissima filia vtri v3 duo
bus nūc vero tertiu addā qd
a te requiro circa qd hās adnertē/
tia z argue temetipsam qz qūq3 mo
lestiam senseris a diabolo: vel a pre
sumptione tua desiderando videre
seruos meos oēs ambulare p viam
illā p quam tu vadis. Nam hoc cēt
stra doctrinā quam veritas incar
nata tibi tradidit. Qz frequēter oc
currit q3 aliq vadunt p viā abstinē
tie: vel admirabilis penitētie: z ita
vellent oēs agere. Si vero ita fieri
nō viderint assumunt inde displicē
tiam z i se scādalizant iudicādo ta
le s nō ambulare salubriter. At tēde
q3 isti valde decipiunt: qz frequēter
accidit q3 ille de quo sic iudicāt am
plioz merebit hie q3 iam h3 ipse se nō
nisiat in tanta penitentia q3 illi q
scādalizant in eo z maior penitētia
pterunt. Et ideo tibi iam vtri q3 illi
qui pascunt i mensa penitentie nisi
pcedant cū humilitate vera: z q3 p

pncipali fundamēto: z affectu non
assumāt pnciam ipsam: s3 p virtutis
instrumēto: sepe pp huiusmodi mur
murationē suā pfectionē offendūt.
Et ideo nō debēt ignorāter recedere
s3 attendere: qz pfectio nō pssitit solū
mō i macerādo corpus: imo potius
i occidēdo pnciam atq3 ppriā volū
tātē. Et p hāc viā adnegate volun
tatis z voluntati mee subdite desi
derare debetis oēs ābulare. Hec ē
doctrina lucis illi? hūmānis glorioſi
i quo aia philosophata currit induta
realiter voluntate meā. Nō tñ ego
ptēno penitētia: qz penitētia quidē
vtilis ē ad domādū atq3 castigādū
corpus qñ cōtra spm ipugnare vel
let. S3 amatissima filia nolo q3 hoc
accipias tanq3 regulā oibus ipone
dā. Nā oia corpora nō sunt equales
cōplexionis qz nature fortioris est
vnus q3 alter. Et ē q3 frequēter oc
currit q3 pp accidētia diuersa penit
entia iā iceptam oportet omittire.
Itaq3 si fundamētū esset i te: vel al
tert pscaderes q3 sup penitētia face
res vel faceret oio disliceret z esset i
pfectū. Et ita p̄solatio vobis abest
z virtus in aia cū effectis p̄uati re
qnā iordinate diligebatis vbi fece
ratis pncipia vestra: z ita iudicare
tis vos esse p̄natos q3 mea. Sic igi
tur existimātes veniretis ad iporta
bile tediū z i gentē amaritudinē at
q3 p̄fusione ex quo p̄deretis exerciti
um vestrū atq3 oione fermentē quā
offerre mihi solebatis agēdo penitē
tia illā. Qua dimissa pp occurrētia
plurima: nō sapit vobis oratio illo
mō quo p̄natus: imo quodāmodo vbi

det ispidam. Hoc vero ptingeret quod
 fundamentum esset collocatum in cor-
 porali penitentia et in eius affectu: et
 non in anxio desiderio sancto. Deside-
 rium intelligo hanc atque realem virtu-
 tum. Itaque potes attente considerare
 quot inconuenientia mala sequerentur
 vobis volendo facere principium atque
 fundamentum in penitentia corpora-
 li: quod procederetis ignoranter et iniuste
 murmuraretis contra seruos meos et
 ventretis ad amaritudinem valde te-
 rribilem. Et mihi seruire studeretis
 operibus finitis cum ego sim boni eter-
 ni: et infiniti: et ideo a vobis expecto
 desiderium infinitum. Quod postea er-
 go quod fundamentum vestrum sit in
 decidendo et abnegando propriam
 voluntatem: et cum ea voluntati mee
 subiecta mihi prebebitis infinitum
 amorem atque dulce desiderium ho-
 norem meum erquirendo: et anima-
 rum salutem. Et ita nutrietis vos in
 mensa sancti desiderii quod nunquam
 se vel in proximo suo scandalizatur
 sed in omnibus exultando gaudet
 atque fructum extrahit de totis: et ita
 varijs modis quos in animarum sa-
 lute teneo. Non ita faciunt illi mi-
 seri qui doctrinam istam obseruare
 nolunt viam utique dulcem atque dir-
 rectam a dilectissimo filio meo vo-
 bis exhibitam et ostensam: imo faci-
 unt oppositum iudicando temere
 iuxta cecam infirmitatem eorum.
 Et ideo veluti frenetici suam viam
 ignorant: unde semetipsos inueni-
 unt esse priuatos bono terreno pa-
 riter et celesti. Et ut alias dixi gustant
 in vita presentis arraz inferni.

Repetitio in summa cum qua-
 dam additione de reprehensione p-
 rimi. Capit. co.

Nunc ergo filia carissima sa-
 tisfaciendo tuo desiderio de-
 clarauit te super eo quod a me postu-
 lasti vix quomodo proximam argue-
 re debeas ne quandoque demoniaca
 fraude decipiaris: nec etiam ab in-
 simo iudicio tuo: quia vix in genera-
 li argues debes: et non in speciali ni-
 si forte tibi reuiclassem expresse: sed
 cum humilitate sicut admonui te
 redarguere debes vna cum eis te-
 metipsam. Etiam tibi dixi et itera-
 to disco: quia nullo modo licet tibi
 iudicare creaturam aliquam ratio-
 nalem in communi sine particulari:
 neque mentes amicorum meorum si-
 ne repperias eas esse dispositas: vel
 etiam indispositas: propalando ti-
 bi causam quare iudicare non debes
 quia indicatio proculdubio te frau-
 datam inuenies in tuo iudicio.
 Sed tu pariter et alij compassionem
 habere debetis: iudicium vero mi-
 hi relinquatis. Etiam te docui do-
 ctrinam quam exhibere debes veni-
 entibus ad te pro consilio quomodo
 possint egredi de tenebris mortali-
 um peccatorum: et viam prosequi
 virtutum: ut videlicet eis exhibere
 coneris pro principio atque funda-
 mento virtutum amorem: et affe-
 ctum cum ipsorum agnitione parti-
 ter et mee bonitatis in eis et abneget
 et occidant in se propriam volunta-
 tem: ut in nullo mihi penitus rebel-
 les inueniant. Penitentia autem eis ex-

Tractatus.

habe velut instrumentum virtutis: et non pro affectu principali: sicut in viri: non tamen equaliter omnibus: imo prout videris eos ad portandum aptos: et iuxta possibilitatem atque statum suum. Aliqui possunt amplius aliqui vero minus: hinc aptitudinem exteriorum instrumentorum. Et quod te monui quod in generalis proximis argueres: et non in particulari: nolo tamen ut credas quod actualiter videndo quendam expressum defectum in proximo tuo tu non possis cum corrigere inter te et ipsum imo potes. Et etiam si esset obstinatus ad se corrigendum ordinate potes et iuste manifestare duobus: vel tribus. Et si non prodest ita fecisse potes ecclesie sancte corpori mystico patefacere. Sed ego te cautam esse volui ne temere iudicare velles ex aliqua visione leui: vel per sensum in tua mente: nec etiam per visum exteriorum tu non debes precipitanter: et incaute prorumpere ad arguendum proximum in speciali: nisi tibi constaret a me procedere per expressam reuelationem: et eo modo sicut saepe dixi. Hec via tutior est ut a diabolo decipi non valeas sub umbra caritatis proximi.

De signis ad agnoscendum: quamdo visitationes: et visiones mentales adeo sint: vel a diabolo. Capi. cxi.

Quod plene carissima filia declarare te super hoc articulo quantum expediens est ad conseruandam et augendam perfectionem in anima

tua. Modo te declarare volo super eo quod a me postulasti: videlicet de signo quo possis aperte cognoscere si visio vel visitatio mentalis quae anima recipit aliquando fuerit a me: vel a diabolo. Super hoc alias tibi dixi quod quando procedit a me visitatio signum erat alacritas in anima remanens post visitationem famelicam virtutum et precipue cum anima remanet vincta virtute profunde humilitatis atque diuine caritatis igne succensa. Sed quod petis utriusque in alacritate tali possit interesse frans aliqua diabolica: quia si sic esset velles via tutiori per ambulare: videlicet habendo et attendendo signum virtutis quod decipi non valeret tibi pandam in presenti fraudem que recipi potest: et quomodo cognoscere possis utrum allacritas illa fuerit in veritate an non. Frans inimici potest isto modo recipi. Ego volo te nosse quia quodcumque creatura rationalis amat vel optat habere postquam habuit inde auditum habet. Et quanto magis amat id quod habet tanto minus videt: vel prudenter agnosceret studet: unde venerit ex delectatione quam habet: et assumpsit habendo rem quam optauerat. Que delectatio: vel alacritas inordinata mentem eius impedit ne videat vel discernat. Sic isti qui delectantur et appetunt habere consolationes huiusmodi: mentales: visiones exquirunt et amplius principalem affectum in consolationis delectatione posuerunt quam in me directe. Sicut ego tibi dixi de illis qui adhuc

erāt in statu imperfecto qui magis attendebant ad vnum consolatio-
 num quas a me donatore recipiebāt
 q̄ ad meē caritatis affectum cū quo
 largior eis. Hinc ergo tales in alla-
 critate sua facillime decipi possunt
 ultra fraudes alias quas in alio lo-
 co tibi distincte recitauit. Aliquādo
 nanq̄ fraudantur in isto. Quod post
 q̄ ipsi conceperunt amoris et auidi-
 tatem ad huiusmodi consolationes
 ut essetictum ex quo postea recipit
 consolationem: vel visionem eorum
 anima letatur valde: q̄ se recepisse
 videt quod amat et optabat habere
 Unde sepius hec allacritas a demo-
 nio procedere possit licet allacrita-
 tem huiusmodi sentiat de qua tibi
 dixi q̄ quādo visitatio precedebat
 a demōnio veniebat ad animam eū
 quadam allacritate postea vero cū
 pena remanebat atq̄ cōscientie sti-
 mulo vacua virtutum desiderio.
 Nunc autem auiso te q̄ anima quā
 eloq̄ poterit allacritatem istam ha-
 bere ac etiam cum eadez ab oratio-
 ne surgat. Attente tamen aduer-
 tum est quia si fuerit hec allacri-
 tas absq̄ virtutis ignifero deside-
 rio et humilitate peruncta non re-
 manserit anima: nec i fornice mee
 diuine caritatis exusta talis visio:
 consolatio: et visitatio indubitanter
 a diabolo procedit: et non a me non
 obstante: q̄ anima signum allacri-
 tatis in se perceperit. Sed quia ta-
 lis allacritas inuncta non est cum
 affectu virtutis modo predicto ma-
 nisse patet allacritatez illam ab
 amore mentalis consolationis pro-

pric procedet. Ideo letatur anima
 gaudēdo q̄ habet quod optauerat.
 Nam est amoris vera conditio in oc-
 currētibus quibuscūq̄ sentire gau-
 dium habendo quod amat et optat.
 Itaq̄ confidendum non est in hac
 allacritate pura: licet allacritas il-
 la simul cum tali consolatione per-
 duraret: vel etiam ultra. Quoniam
 amor ignorans ex ipso gaudio non
 agnosceret ibi fraudem ad esse dia-
 bolicam non ambulando cante eius
 ampliori prudentia. Si vero pru-
 denter ambulare studebit attente
 considerabit utrumq̄ allacritas ista
 associata fuerit ab affectu virtutū.
 Et ita manifeste perpendet visionē
 huiusmodi fuisse meam vel diabo-
 li. Hoc est ergo signū illud quod me-
 diante possis intelligere qualitatez
 huius allacritatis quando mens
 visitatur a me: v̄ cum est vnita eius
 affectuoso desiderio virtutū. Hoc
 est utiq̄ verissimum signum: vt qui
 libet agnoscere possit aperte quan-
 do visitatur a me: vel quando talis
 allacritas ab amore consolationis
 proprie procederet. Etiam visitatio
 diabolica cognoscitur aperte: quia
 prebet aliquāz allacritatē in aspe-
 ctu primo: et in fine tantam virtutē
 in se repperit quantam prius habe-
 bat: et allacritas ista procedit ab
 amore proprie consolationis quam
 optat: vt est ibi supradictum. Etiam
 volo te nosse q̄ non omnes ab hac
 allacritate decipiuntur: nisi solum-
 modo tales imperfecti qui letantur
 gaudento talibus visionibus atq̄
 proprie consolationibus qui magis

Tractatus.

attendat ad mea dona q̄ ad me do-
natorē. Sed illi qui pure sine respec-
tu proprie consolationis eorum at-
tendunt ad affectum mee diuine ca-
ritatis cū qua largior ab hac alla-
chritate nullatenus decipi valent.
Et ideo subito recurrūt ad istud ve-
rissimū signum qm̄ diabolus vellet
aliqui cū fraude transiormando se i
angeluz lucis eos illaqueare siue de-
cipere veniens ad mentes eoz cum
alachritate iocunda. Ipsi vero qui
mine passionati sunt ab amore p-
prie p̄solationis illico prudenter in
mentibus eoz agnoscūt diabolicaz
fraudē. Nā allachritate cito p̄tereū-
te sp̄siciunt se tenebris esse circūda-
tos. Et ideo semetip̄os humiliāt cū
vera noticia sui p̄tendendo q̄cunq̄
p̄solationē amplectentes: 2 astringē-
tes mee veritatis doctrinā. Demo-
niū vero vidēdo se p̄sulu3 ultra nū-
q̄ vel raro saltē sub illa forma redi-
bit. Illi 3o qui suas p̄solationes appe-
tūt: vs̄ ibi dixi sepe decipientē nisi vs̄
ligēter attendāt ad huiusmodi frau-
dem agnoscendā: 2 vitandā eo mo-
do quo sup̄ius ē exp̄ssum: vs̄ inueni-
endo talē allachritatē absq̄ virtu-
tis affectu 2 si nō p̄cipiant postea se
virtutis humilitate punctos 2 ve-
ra caritate successos erga meū hono-
rem 2 aliaz salutē: hoc egit mea bo-
nitas inestimabilis. s. q̄ ita p̄uidit
circa vos p̄fectos atq̄ p̄fectis
in quolibet gradu ne decipi hoies
valeant inquantū in se p̄seruare vo-
luerint lumen intellectus a me gra-
tiose p̄cessum cū pupilla sanctissime
fidei. Nec ob̄bzari se p̄mittant ab

aduersante demonio: nec ab amore
proprio q̄ si sponte p̄dere nō vol-
tis null' p̄oio a vobis poterit auferri.

Quomodo deo valde placet ille
qui petit 2 pulsat cum perseveran-
tia ad iannā sue veritatis. Ca. viij.

Satis apte carissima filia cui
oculum intellectus illumina-
ui: vt prudenter vitare valeas in-
mici generis humani fraudes tno
desiderio satisfaciendo super eo q̄
a me postulasti: quia non contemno
sancta desideria seruatorum meorum
Imo libenter accepto: 2 vos ad po-
stulandum innito. Et quod ampli-
us est. Amatissima filia noueris qz
valde mihi displicet ille qui nō pul-
sat in veritate iuxta portam sapien-
tie vnigeniti filij mei sequendo rea-
liter saluberrimam doctrinaz eius.
Quam omnis qui sequitur voces
sancti desiderij pulsat ingiter ora-
tionibus humilibus atq̄ continuis
vociferans ad me patrem eternuz.
Ego vero sum pater ille qui vobis
exhibeo panem gratie celestis me-
diante porta dulcis mee veritatis.
Aliquando tamen ad probāda ve-
stra desideria vna enim perseveran-
tia dissimulo vos audire tamē vos
intelligo 2 interim prouideo prout
expedire video salutē vestre. Insu-
per exhibeo famem vobis 2 vocem
qua elametis ad me. Postea vidē-
do constantiam vestram: desideria
vestra libenter adimpleo quando
sunt ord inata 2 in me directa. Ad
ita petendum atq̄ pulsandum ve-

ritas incarnata vos, inuitabat in euangelio dicens. Querite et inuenietis: petite et accipietis: pulsate et aperietur vobis. Et ita volo te accere: nunquam villo tempore desistas a me subsidium ingenti desiderio postulare: voce grandi mihi supplicando: ut mundo miserabili misericordiam faciam: neque pulsare desistas ad iannam veritatis incarnate sequendo realiter vestigia sua. Delecteris insuper in cruce secum manducando cibum animarum ad gloriam atque laudem sancti mei nominis ingiter emittendo mugitum cum cordis anxieta super morte generis humani: quia vides ipsum ad tantam miseriam adductum et lingua tua nesciret exprimere. Cum huiusmodi mugitu et clamore meorum amicum dispono mundo facere misericordias. Et hoc est quod a te nec non et ab alijs amicis meis ingiter exopto: et hoc crit pro signo quod in veritate me diligatis. Et ego promitto vobis vestra sancta desideria nullo modo contemnerem.

Qualiter hanc animam deo regratias tur deindeque pro toto mundo facit orationem et precipue pro suis in christo filiis et pro duobus patribus amice sue. Postea aliqua postulat.

Capi. cxiij.

Tunc anima predicta tanquam ebriata videbatur extra semetipsam et alienatis ex toto sensibus corpora libus ex amoris unione quam in crea-

toze suo secerat: elenata mente speculando veritatem eternam cum oculo intellectus veritate cognita: phisicalia locapta fuerat in ipsa dicens. O summa et eterna dei bonitas: que sine qualis ego sum humilis atque pauperis la cui tu pater eternus ita dignatus es tuam patefacere veritatem: et occultas diabolicas fraudes ac etiam proprii sensus vitabilem passionem imo deceptionem qua ego pariter: et alij ferui tui decipi possumus in ista miserabili vita nostre peregrinationis: ut ambulemus cum cautela prudentis. Quis obscuro te motus. Solus amor: quia me dilexisti non amatus a me: imo priusquam essem. O dilectionis ignis ineffabilis. Gratias: gratias ego tibi pater eterne. Quia sum imperfecta circumdata tenebris obscuris. Tu vero perfectio summa et lux inaccessibilis ostendisti mihi perfectionem: et viam lucidissimam doctrinam: vel delectet optabilem atque salubrem vni geniti filij tui. Ego iam obieram et tu me resuscitasti. Multo tempore facerem infirma tu vero mihi medicinam exhibuisti. Nec solummodo medicinam pretiosi sanguinis vni geniti filij tui quam vniuersaliter humano generi tribuisti: sed in particulari mihi tradidisti medicinam optabilem: contra quamdam occultam egritudinem quam etiam ignorabam: nec illam agnoscebam instruendo me: quod nullatenus: ego iudicare presumebam aliquam rationalem creaturam: et precipue feruere tuos de quibus aliqui velut cruce

Tractatus.

cata & egrotans hac eram infirmi/
tate corrupta quia sub colorata spe
cie tui honoris atq; salutis anima/
rum ego temere iudicabaz. Et ideo
tibi regrator affectuoso corde sum
ma & eterna bonitas: q; manifestan
do veritatem tuaz; diabolicas frau
des atq; passionem propriam tu mi
hi notificasti meam egritudinem.
vnde maiestati tue supplico: vt mi/
sericorditer atq; gratiose: mihi con/
cedas: vt hodie finis imponatur: &
terminus: vt ego nunq; egressar a
via saluberrime doctrine tue quam
mihi pariter: & alijs omnib⁹ qui se/
qui voluerint eam ita gratiose tri/
buisit: quia sine te nihil omnino fie
ri potest. Igitur ad te confugiendo
recurso pater eterne. Neq; p me so
la tibi supplico: sed vniuersaliter p
toto mundo & precipue pro corpore
mistico sancte matris ecclesie: peto
q; ista tua sacra doctrina reluceat i
ipsum ecclesie sancte ministris. Ma
xime vero singulariter a te cum in/
stantia postulo p. uenctis illis quos
mihi dedisti: vt amore precipno dili
gaz quos ex affectu singulari fecisti
vnum esse mecum. Nam ad honore
& laudem tui sancti nominis mihi
valde gratum & acceptabile refrige
rium erit eos ambulari videndo cu
sancto seruoze per viam huiusmodi
dulcem atq; directam. O pio nan
q; q; ipsi per eam velocissime curat
mortui penitus ad omnem volun
tatem propriam absq; iudicio quod/
nunq; temerario: sine scandalo: sine
inimurratione contra proximum.
Et amor: mi dulcissime supplico ti/

bi q; nullus eorum ab infernali ve/
monio de manib⁹ meis auferatur
vt in ultimo die perueniant omnes
ad te patrem eternum. Insuper of/
fero maiestati tue petitionem alias
pro duabus columnis vs; pro duo/
bus patribus quos ad custodiaz at
q; doctrinam in terra mihi tribui/
sti a principio mee conuersionis:
vsq; nunc in subsidium & ad robo/
randam infirmitatem meaz; vt eos
insimul vnias & in duobus corpore
bus vniam animam introducas: &
neuter eorum attendat ad aliud q;
ad perficiendum in eis: & in misse/
ris quesuis in manibus hodie po/
suisti gloriam & laudem; tui sancti no
minis in salutem animarum. Et ego
miserabilis & indigna serua: vt filia
modos illos cum debita reuerentia
teneam erga illos amore tui: qui ce
dant ad honorem tui pacem & quie
tem ipsorum & beatificationem pro
ximorum. Certissime spero veritas
eterna: quia non condencos affectuo
sum desiderium meum: neq; petiti
ones quas obtuli maiestati tue. Nam
aperte vidi & agnosco put voluisti
mihi patefacere licet citam experi
entia me docuerit: q; sancta deside
ria libenter acceptas. Ego autem i
digna serua tua conabor iuxta pos
se gratia tua fauente doctrinam at
q; precepta tua cum diligentia ser/
uare. O pater eterne recordor vni/
us verbi tui quando recitabas ali/
quid de ministris ecclesie sancte: q;
promissisti q; alibi latius enarrares
de defectibus quos hodierna die co
mittunt. Ideo si placet implere pro

missum audiam: vt augetur in me materia doloris atq; compassionis cum sancto desiderio in salutem ipsorum. Jam. n. supra promissisti quod cum oratione continua: lachrymis: doloribus sudoribus atq; multa sollicitudine seruorum tuorum nobis exhiberes optabile refrigerium in sanctis et bonis pastoribus ecclesiarum virtuose reformando. Ut igitur hoc in me crescat ideo postulo.

Quomodo deus hanc animam ad orationem sollicitat respondendo ad aliquam supradictarum petitionum.

Capl. cix.

Tunc deus eternus misericordie vertens oculus: huiusmodi desiderium vna cum illis petitionibus acceptabat: et vltime petitioni quam ei porrerat volendo satisfacere dixit. O carissima filia super eo quod a me postulasti tuum desiderium adimplebo dum tamen ex parte tua non comittas ignorantiam sine negligentiam: quod multo grauius offenderes, et acriter reprehensione digna fores postea quam prius: quod claritus: et amplius de mea veritate cognouisti. Et ideo valde sollicite debes orationes effundere pro creaturis omnibus rationalibus: et pro corpore mystico sancte matris ecclesie atq; pro illis quos tibi tradidi: vt amore singulari diligas. Igitur absque negligentia iugiter orationem offeras in conspectu meo prebendo proximis in vita virtutis exemplum: atq; verbi doctrinam: arguendo vi-

tas: et commendando virtutes indefectice. De columnis vero quas tibi gratiose concessi et de quibus mihi dixisti fac vt sis eis vnum medium tribuendo vtrique prout expedit: et secundum aptitudinem eorum: vt ego creator tuus instruxero te: quia sine me nihil omnino potes facere: et ego tua desideria salubriter adimplebo. Sed vide ne deficiatis: tu et ipsi fideliter in me sperando: quia prouidentia mea nunquam deficiet vobis. Et quilibet humili corde recipiat illud quod est aptus ad recipiendum. Et vnusquisque ministret illud quod ego tribui et in futuro tribuam ad ministrandum iuxta modulum suum: prout a mea bonitate recepit et recipiet.

De dignitate sacerdotum atq; de sacramento corporis Iesu christi. Et de his qui digne vel indigne suscipiunt vel communicant. Capl. cx.

Tunc vero tibi respondere dispono super eo quod a me postulasti de ministris ecclesie sancte. Et vt veritatem apertius agnoscere valeas aperire oculum intellectus et ipsorum excellentiam attendere diligenter: et in qua dignitate sunt a me constituti. Et quia contraria iuxta se posita magis elucescunt. volo tibi demonstrare dignitatem eorum qui virtuose thesaurum a me commissum in manibus eorum exercent. Et ex hoc apertius intelligere poteris miseriam eorum qui hodie pascuntur sine nutriuntur ad obseruanda sponse mee. Tunc vt obediret aia

Tractatus.

speculabatur attentius in veritate
vbi videbat aperte relucere virtu-
tes in veris gustatoribus. Tūc ait
aīe deus eternus. Carissima filia fi-
us tibi volo narrare dignitatē cor-
poris in qua pp bonitatē meā eos colloca-
ui vltra generalē amorem q̄ habeo
z oīdi ceteris creaturis meis crean-
do vos omnes ad imaginē atq; si-
militudinē meam. Et postea vos ad
gratiam in sanguine dilectissimi fi-
lij mei recreavi vnde venistis ad tā-
tam excellentiam ex vnione diuini-
tatis facta per vnigenitum filium
meum in humana natura: q̄ in hoc
exceditis angelos: quia vestra z hu-
manam z non angelicam vninit si-
bi naturam. Unde sicut saz dixi ve-
rus factus est homo: z homo factus
est deus ex vnione vtriusq; nature.
Dignitas hec z excellentia: genera-
liter est cōcessa creaturis omnibus
que sūt ratiōe capaces. Inter om-
nes autem elegi ministros meos p̄
salute vestra vt ab eis vobis quoti-
dīe sanguis vnigeniti filij mei mi-
nistretur qui vere est humilis z in-
maculatus agnus. Istis etiā vt ita
loquar exhibui solem ad ministran-
dum: ipsis exhibendo scientie lumē
atq; calorem mee diuine caritatis:
insup z colorem vnitiū cū lumine
pariter z calore v3 vnigēiti filij mei
verum corpus z sanguines. Quod
vtrq; corpus est veluti sol qui mecum
est vnitus qui sum vere sol. Et hec
vnio talis est atq; tanta quod ibi
nulla segregatio potest habere locū
sicut sol diuidi non potest neq; ca-
lor eius a luce: neq; lux a calore ex

vnione sue p̄fectionis. Iste sol a sua
rota non abscedens vniversum or-
bē illuminat ac ēt oēs volētes ab eo
calefieri q̄ntus est in se calefacit nec
ex alicuius immunditia sol iste se-
datur vel inquinari potest. Et eius
lumen secum est iugiter vnitū vbi-
tam dixi. Sic hoc verbum v3 vnige-
nitus filius meus verus est sol: to-
tus deus z totus homo quia mecum
est vnū z ego secū. Potētia mea nō
ē a sua sapia sepata: neq; calor ignis
sācti spūs est a me p̄c nec ab ipso fi-
lio meo segregatus qz nobiscū vnū
est: qz spūs scūs a me patre z ab ipso
filio meo p̄cedit qz sumus idē ipse
sol. Ego sum ille sol deus eternus vnū
p̄cedit vnigenitus filius meus at-
q; spūs scūs. Spūs sancto est ignis
apropriatus: filio meo sapi a in qua
sapia ministri mei gratie lumē hau-
rūt qz ministrauerūt lumen hoc in
lumine z cum gratitudine beneficij
recepti a me patre: sequēdo in veri-
tate doctrinam istius vere sapiētie
filij mei: hoc est lumen illud: quod
hēt in se colorem vere humanitatis
vnū equidem vnitur alteri. Unde
lumen diuinitatis mee fuit illud lu-
men vnitum cum colore humanita-
tis vestre qui color effusus est valde
lucidus qn̄ fuit impassibilis virtu-
te nature diuine. Et hoc obiecto me
stante huius incarnati verbi con-
sperfi z inserti cum lumine mee dei-
tatis: z cum ignito calore sancti. I-
habuistis in veritate lumen. Cuius
lumen istud administrandum exhibi-
tū. Ministris meis in corpore mi-
strico sancte matris ecclesie: vt vtrq;

hab eatis ab eis accipiendo vena-
 bile sacramentum corporis eius in
 cibum et sanguinem eius in potum.
 Dixi tibi quod huiusmodi corpus est ve-
 luti sol: unde non potest vobis exhi-
 beri corpus absque sanguine: neque cor-
 pus atque sanguis absque anima filij
 mei: neque corpus et anima sine di-
 uinitate: quoniam unum ab altero se-
 parari non valet. Proinde alibi dixi
 tibi quod natura diuina nunquam separa-
 ta fuit ab humana natura: nec in mor-
 te: nec in alio casu: neque separari po-
 test. Itaque totam diuinam essentiam
 in hoc venerabili sacramento reci-
 pitis sub albedine panis illius. Et si
 cui non potest diuidi sol ita diuidi
 non valet in hac albedine panis vel
 huiusmodi: sic totus deus atque totus homo
 quantumuis in mille diuideretur parti-
 culis hostia si possibile foret sub quolibet
 particula totus deus: et totus ho-
 mo contineretur ut iam dixi accidit
 enim sicut in speculo quod quantumuis
 in se diuidatur ibi tamen ymago re-
 presentata non diuiditur: sic hanc ho-
 stiam diuidendo non tamen diuidi-
 tur totus deus: et totus homo: sed in
 quali: et particula continetur et in-
 tegro: nec in semetipso minuitur: ut
 apparet in hoc sequenti exemplo. Si
 tu haberes vitulum lumen et orbis
 vniuersus accederet pro isto lumine:
 participando singulis de tali lumi-
 ne: in se tamen huiusmodi lumen in
 aliquo non minuitur et omnibus vi-
 detur habere totum verum tamen
 aliqui plus et aliqui minus ex isto
 lumine participant iuxta materie
 quantitatem quam ille qui debet reci-

pere portat: nam in tali quantitate
 recipit ignem. Et ut aptius intelligas
 exemplum hoc attende. Si plurimi por-
 tarent candelas ad accedendum: et
 una poderis esset vnus vntic: alia
 vnus sine ser: vel vni lubrici: et quibus
 omnibus accessus in qualibet parua et ma-
 gna totum lumen accipias vsque calorem:
 et locum: et ipsum lumen: indicabis tamen quod
 minimum de lumine recipiat ille qui caede
 lam parua accedit quam ille qui maio-
 rem. Itaque usque contingit in hoc venerabili
 sacramento de his qui recipiunt illud
 et eorum candelas afferunt: vsque san-
 ctum desiderium cum quo recipiunt
 ipsum venerabile sacramentum. Que
 caede sunt in semetipsis extincte: sed
 accedunt in perceptione preciosi sacra-
 menti huius. Extinctas esse dixi quod
 quos ipsos omnino nihil estis: neque vale-
 tis: verumtamen ego vobis exhibui mate-
 riam cum qua nutrire possitis in vobis
 huiusmodi lumen. Materia namque
 vestra est amor: quoniam ex amore creati
 vos: ideo neque viuere potestis absque
 amore. Hoc esse vobis ex amore tra-
 ditum habuit in sacro baptismo di-
 spositionem quem accepistis in virtute
 sanguinis virginis filij mei. Itaque
 alias participare nullo modo
 possitis ex hoc vero lumine: sed estis
 sicut candela sine licinis interio-
 ri que succendi non potest neque lumen
 in se recipere valet: nam hoc licinis
 in quo recipitur lumen huiusmodi
 hoc est fidem sanctam contumeliam
 cum gratia quam in baptismo recipitis
 cum affectu anime vestre a me create
 que apta est ad amandum tantum
 quam absque amore viuere nequit: imo

Tractatus.

cibus eius est amor: ut iam dixi. Sed
ubi succenditur: hec anima taliter
vnita. Proculdubio succenditur
ad ignem mee diuine caritatis cui
sancto timore pariter z amore mei
sequedo veritatis incarnate doctri-
nam. Tamen accenditur amplius
vel minus put assert anima z erhi-
bet huic igni materiam: quia licet
habeatis omnes eandem materi-
am quia videlicet omnes a me crea-
ti fuistis ad ymaginem atque simi-
litudinem meam: z vos christia-
ni lumen habeatis in sancto ba-
ptismo tamen vnusquisq; crescere
potest in amore atq; virtute med-
te gratia mea prout est de benepla-
cito vestro. Non q; immutetis ali-
am formam q; a me recepistis: imo
crescitis z augmentatis in amore
virtutes vientes in virtute z affe-
ctu caritatis arbitrio libero vnz te-
pus est vobis a me gratiose concess-
sum: quia transacto tempore facere
non potestis. Ita q; potestis in amo-
re crescere sicut iam dixi tibi. Et cu
hoc amore venire debetis ad reci-
piendum: hoc venerabile sacramen-
tum: lumen vtiq; dulcissimum atq;
gloriosum quod vobis exhibui mi-
nistrandu ab electis huiusmodi mi-
nistris meis exhibendum vobis in
cibum. Atq; tantu accipitis ex isto
lumine quantum de materia sine-
re dilectionis z amoris: z igniti de-
siderij portatis quantum totu in ve-
ritate recipiatis: ut ita tibi dixi po-
nens exemplum eorum qui cande-
las afferbant qui sin quantitatem
ponderis candelarum: ita lumē ac-

cepserant quantum in quolibet vi-
deatur esse totum integrum z non
diuisum: q; diuidi non potest ex im-
perfectiōe vestra quacūq; nec eti-
am ex imperfectiōe ministrorum.
Tantum ergo percipitis ex isto lu-
mine: v; de gratia quam in isto ve-
nerando sacramento recipitis quā-
tum vos cū sancto desiderio dispo-
nitis ad recipiendum. Si quis ve-
ro cum culpa peccati mortaliter acce-
deret ad hoc venerabile sacramen-
tum ab eo non habet aliquam in se
gratiam quantum actualiter in ve-
ritate recipiat ex integro deum z
hominem: ut iam dixi. Sed aman-
tissima filia nosti qualiter ē anime
que tantum sacramentum: z tale in-
digne recipit. Quasi stat velut vna
cādela que sit aqua madefacta que
si q; taliter ignem accipit illico sri-
det z extinguitur indilate solamo-
do fumo remanente. Sic h anima se-
metipsam assert candelam quam in
sancto baptismo recepit postmodu
autem asperxit illā aqua culpe que
fuit aqua directe que madefecit li-
cinum in quo stabat lumen gratie
baptismalis: erinde vero non cale-
facta surta vere contritionis igne:
neq; culpam eius cū humilitate cō-
fitendo accessit ad mensam altaris
ad recipiendum huiusmodi lumen
actualiter: sed non mentaliter. Et q;
talis anima fuit indispōsa ad acci-
piendum tale sacramentū in ea gra-
tia non remansit: q; propter aqua
culpe fuit extincta in ea lumē gra-
tie. Tunc autem ipsa remansit in te-
nebrosa confusione cum maiori gra-

nedine culpe. Atq; de tam excellen-
tissimo sacramento: non percipit: ne-
q; persentit: nisi conscientie sit frigidore
ipsam remordente nõ ex defectu lu-
minis: q; recipere non valet aliquã
in se lesione: sed ex aque defectu quã
in anima reperit que quidem aqua
impediuit affectus anime. Unde re-
cipere non valet aliud admirabile
lumen. Itaq; vides q; nullo modo
lumẽ illud vnito sibi calore pariter
et colore diuidi potest: nec ex paruo
desiderio quod anima gerat recipi
endo sacramentum istud: nec ex de-
fectu qui esset in anima que recipit
nec ex defectu ei⁹ qui ministrat. Ut
ergo dixi tibi de sole qui licet per i-
munda loca transeat ipse tamẽ nul-
latenus inquinatur neq; sordescit.
Ita lumen hoc amicum in isto ve-
nerabili sacramento nullatenus in-
quinari potest: neq; diuiditur: neq;
minuitur in semetipso: nec a sua ro-
ta separatur: licet vniversus orbis
de suo luminoso calore cõmunct.
Ita minime separatur hoc verbum
v; vnigenitus filius meus a me ve-
ro sole qui sum pater eternus quã-
uis i corpore mistico sancte matris
ecclesie ministratur omnibus volen-
tibus illud accipere: imo totus i me
remanet atq; totum accipit: et ha-
betis deum: v; et hominem: vt exem-
plum ego tibi dedi de lumine: q; si
omnes homines mundi suas cande-
las ibi accenderent in se remaneret
ex integro et omnes totum hẽrent.

Qualiter omnes corporali sensus
in isto sacramento decepti sunt: sed

non anime sensus: et cum illo debet
videri: gustari: et tangi. Et de visioe
quadam pulchra. Capi. xxi.

O Carissima filia nunc aperi vñ
ligenter oculum intellectu
ad considerandum affectuose mee
caritatis abyssum: q; vere cor vnus
entis: creature rationalis ex amo-
re solui deberet attendendo prefer-
tim inter alia beneficia mea gratio
se vobis exhibita beneficij huius
venerabilis et erimij sacramenti. Et
amantissima filia cõsiderare debes
q; huiusmodi ineffabilem sacramen-
tum debet videri et attractari non
solummodo tactu et visu corporali:
q; corporali sensus penitus in eo de-
ficiunt. Nam albedinem illius pa-
nis tantummodo videt oculus: ma-
nus et nihil aliud palpat gustus
quoq; saporem panis inde percipit.
Itaque anime sensib⁹ qui decepti nõ
valent videri: vt attractari debet:
nisi forsitan ipsa sibi met velle au-
ferre lumen sanctissime fidei cui⁹ in
fidei dånabili. Solum ergo sensus ani-
me gustant vident: et palpant: hoc
admirabile sacramentum. Sed cui⁹
quo videt oculo: cum oculo intel-
ctus inquantum intus habeat pu-
pillam sanctissime fidei: hic oculus
videt et atredit sub albedine tali ve-
rum deum: et verum hominem: na-
turam humanam vnitam cum na-
tura diuina: corpus animam atq;
sanguinem iesu christi animã vñ
tam illi glorioso corpori atq; corpus
et animam vnitam nature mee vñ
ne tandẽ a me se nullatenus euellat

Tractatus.

do sine diuidendo: hoc vero si bene
recolis in erudio quasi vite tue ma-
nifeste tibi patefecit: et non tantum
oculo intellectus: sed etiam oculo cor-
porali tuo vidisti: quoniam ex erectis
in luminis oculus tui corporis illi-
co defecerit in visu: et in oculo men-
tali visio sola remanserit. Ostendi
quippe tibi pro declaratione tue
mentis ad te roborandam contra
bellum quod a demonio receperas
in ipso venerabili sacramento: et ut
in amore cresceres: et in lumine san-
ctissime fidei. Tu nosti quod cum ad ec-
clesiam in auroa pergeres: ut mis-
sam audires ex quo fueras a demo-
nio molestata: tu stetit scens alta-
re crucifixi sacerdos autem aduene-
rat ad altare marie. Igitur te ibi
manente tuos considerando dese-
ctus: quia dubitabas offendisse: me
propter bellum quo te diabolus im-
pugnauerat et auedendo mee carita-
tis affectum: quia te dignam fece-
ram audire missam cum te ipsam
existimares indignam: vel etiam ec-
clesiam meam ingredi. Quia sacer-
dos verba sacramentalia protulit
in altum supra ministrum oculum
attollens vidisti me demonstrante
lumen vnum lucidissimum veluti
radium solis a pectore meo proce-
dens prout radius a rota solis egre-
ditur: et tamen ab ipsa rota minime
separatur. In quo et cum quo lumi-
ne defecit debet vna columba super
hostia pariter: et calice permanendo
virtute verborum consecrationis a
ministro prolatore: unde tuus ocu-

lus corporeus omnino defecit ex ce-
sum huiusmodi luminis: nullo mo-
do sustinere valens. Ideo visio re-
mansit solum in oculo mentis: et in-
tellectus. Tibi quoque gustasti et vidisti tri-
nitatis abyssum: et verum deum et ho-
minem absconditum: et velatus sub
albedine illa. Neque lumen: neque pre-
sentia verbi quam in eadem albe-
dine vidisti in: intellectualiter auferre
bat illam albedinem. Annum aliud
non impediebat: quia videlicet vi-
dere deum et hominem non impe-
diebat illam panis formam: ita quod
non haberet albedinem atque sapo-
rem. Ista tibi patefacta fuerunt a
bonitate mea. Tunc aperte cognou-
isti quod huiusmodi visio in oculo in-
tellectus tui remansit. Itaque sicut
iam dixi: hoc admirabile sacramen-
tum videri debet et attendi princi-
paliter cum oculo intellectus: et cum
papilla sanctissime fidei quia deci-
pi non potest. Manus quoque vile-
ctionis affectuose illud attractare
debet et id quod oculus ille vidit: et
agnouit in ipso sacramento: si de-
git manu dilectionis veluti se qua-
si certificans de eo quod per fidem
vidit et intellectualiter agnouit. Gu-
stus vero sancti desiderij aviditate
multa gustare debet illud. Gustus
ipse corporis gustat saporem panis
desiderium vero sanctum videlicet
anime gustus deum et hominem in
veritate gustat. Vides ergo sensus
corporales esse fraudatos non au-
tem anime sensus. Imo clarificatur:
et in semetipsa certificatur: quia cla-

re vidit cum oculo intellectus et eius pupilla luminis fidei salutaris. Et quia vidit et agnouit ideo tangit amoris manu fidei: et cum anime gustu et igitur desiderio attendit atque que gustat ineffabilem et igniferam caritatem meam cum qua eam feci dignam: ita gratiose recipere tantum incertimabile sacramentum atque gratiam quam in ipso sacramento se recipere percipit. Itaque nunc aperte cognoscere potes: quia debetis non solummodo sensu corporali recipere pariter et videre sacramentum istud: immo cum sensu spirituali disponendo sensum anime affectuosa mente ad gustandum recipiendum et videndum ipsum venerabile sacramentum.

De excellentia sumentis in statu gratie sacramentum hoc admirabile. *Capit. cxiij.*

Atende filia carissima in qua consistit excellentia quilibet homo congrue recipiens hoc preciosum et ad mirabile sacramentum. Est enim panis vite cibum angelorum in me namque manet: et ego in coelutur piscis consistit in mari: et converso mare consistit in pisce. Sic ego flo fugiter in anima: et anima consistit in me mari pacifico. In animatali gratia remanet: quia recipit huiusmodi panem vite persistens in gratia. Ideo panis illius accidenter consumptus remanet tibi gratia mea. Similitudinarie loquendo co-

stigit: ut in sigillo quando super cera bene disposita ponitur quo sublato remanet effigies eius in cera sic in anima bene disposita remanet effigies gratie mee virtute istius. Venerandi sacramenti: quia videlicet remanet in ea calor ignite caritatis mee que clementi sancti spiritus est. Ibi quoque manet Unigeniti filij mei sapientia intellectus oculo clarius illuminato in ipsa verbi mei sapientia: ut videat atque cognoscat ipsius veritatis mee doctrinam. Hec ergo sapientia in magna fortitudine remanet participando fortitudinem potentie mee que fortificat animam contra mundum et aduersarium atque contra propriam passivam sensitivam. Itaque vides quod in anima remanet effigies in de sublato sigillo: quia videlicet consumptis accidentibus illius hostie verus iste sol in sua rota reuertitur atque consistit. Non quia vniuersus: vel ab ea segregatus esset: est enim mecum semper vnum: et ego secum: sed abyssus mee paterne caritatis vobis exhibuit istum angelicum cibum in vita presenti: vbi viatores estis atque peregrini: ut habeatis inde refrigerium: et non amittatis huiusmodi preciosi sanguinis unigeniti filij mei memoriam salutiferam. Ut ergo vestris indigentibus diuina providentia mea subuenirent veritas incarnata se vobis ordinavit in cibum. Itaque attende diligenter quantum obligamini diligere me: quod tam excessiuo vos diligite: quod sum eterna bonitas et omnia

Tractatus.

respecta dignus a vobis affectuose
vigili.

Quomodo deus requirat a sacer
dotibus in tanta dignitate consti
tutis maiorem puritatem q̄ in alijs
creaturis. *Cap. xxiij.*

Hec omnia dixi tibi charissima
filia: vt amplius agnoscas in
quanta dignitate ministros meos or
dinauerim: et vt amplius ex corde
percipias amaritudinem atq; dolo
rem super miserias eorum. Si dili
genter ipsimet at tenderent ipsaz vi
gilitatem suam non facerent in te
nebris mortalium peccatorum nec
inquirerent ita facies animarum
suarum. Et non solummodo vita
rent offendere me sed tradendo eor
pus proprium ad cōburenduz igni
non videretur eis in aliquo satisfecisse
mibi pro tam gloriofo benefi
cio. Nam in vita presenti non pos
sunt ad maiorem dignitatem ascen
dere. Ipsos appello christos meos:
quoniaz vincti mei sunt. Et hunc an
gelicum panem vobis exhibenduz
eis cōmittere decreui. Et eos veluti
flores odoriferos in corpore sancte
matris ecclesie collocant: dignitatē
istam proculdubio non habet ange
lus quam hominibus: ita gratis se
concessi v3 illis quos ad huiusmodi
ministerium meum elegi quos ve
lut angelos terrestres esse volo i vi
ta presenti. In qualibet anima puri
tatem atq; caritatem exquiro v3 vt
affectuose me diligat pariter et pro
ximum eius: q̄ ei iuxta posse sub

ueniat in oratiōe sancta simul: et sub
fidio temporali secum caritativē vt
uendo. Multo tamē amplius a mi
nistris huiusmodi meis exigo puri
tatem interiozem: et exteriorē: et amo
rem ad me similiter: et ad proximum
suum ministrando corpus: et sangui
nem vnigeniti filij mei cum igne ca
ritatis atq; fame salutis animaruz
ad laudem et gloriā mei nominis.
Sicut enim isti ministri requirunt
et volunt habere puritatem atq; mū
diciam in calcere vbi sit hoc venera
bile sacramentum siue sacrificium:
ita requiro puritatem: et anime mū
diciam in eis. Et corpus eorum ve
lut. Instrumentum anime volo q̄ i
puritate seruet. Neq; volo q̄ se nu
triant et inuoluant in luto seientis
immundicie: neq; sint elati per sup
biam exquirentes excelsas prelatis
nes: neq; crudeles cristant in se pa
riter et in primo: qz crudelitate sua
minime possent vti sine verimento
primi: qz si sunt sibi metipsis ex cul
pa crudeles etiam proximorum ani
mabus proculdubio crudeles cri
stant pro eo q̄ non exhibent eis ere
plum vite: neq; curant eorum ani
mas extrahere de manibus inimi
corum: nec eis vnigeniti mei sangui
nem et alia sacramenta sicut obligat
administrant. Itaq; quando crude
les cristant in semetipsis etiam in p
ximo crudeles esse probantur.

Quomodo sacramēta nullo mo
do debent emi siue vendi: et illi qui
recipiunt ea debent huiusmodi te
poralibus voluntarie subuenire mī

vistris.

Capi. cxiij.

Sic volo ministros meos esse liberales: et non auaros: v3 ne propter auaritiam: et cupiditatem vendant alicui spiritus sancti gratiam. Nullo modo volo q̄ ita faciāt imo sicuti gratis: et cum magna liberalitate recipitur a bonitate mea: ita gratis: et libero corde sincere dilectionis affectu circa meum honorem atq; animarum salutem donec debent omni rationali creature humiliter exposcenti: nec aliquid v̄ precio sumere debēt. Ipsi namq; nō emerunt illa: imo gratis receperunt: et administrarent vobis. Sed ne tamen helemosinaliter accipere possunt: Unde subditus huiusmodi sacramenta recipiens iuxta posse ministris ex parte sua subuenire debet. Congruum est enim vt ipsi paschantur a subditis in temporalibus: subditi vero pasci debēt a ministris meis in gratia mea: et in spiritualibus bonis ministrando sacramenta que sunt a me in ecclesia sancta collocata: vt in salutem vestram ordinato tempore exhibeāt. Et vos ignorare nolo q̄ absq; comparatione quacunq; valde plus sp̄si conferunt vobis q̄ vos eis: q̄ nulla comparatio dari potest a rebus finitis atq; transitorijs ex quibus aliquid quando vos eis subuenitis ad me deum eternum qui sum bonum infinitum. Qui prouident: a mea et affectuosa caritate paterna illos ordinant: et ea vobis ministrant. Neq; solummodo pro tanto sacramen-

tali ministerio vobis ad eis exhibito: sed a quacunq; creatura gratia spiritualis aliq; vobis administratur: vel per orationem: vel alio modo: vos cum omnibus temporalibus vestris bonis attingere nō valeatis ad satisfaciendum pro his que spiritualiter vobis exhibentur absq; comparatione. Noueris tamē q̄ substantiam quam a vobis accipiunt ipsi debent in tres diuidere partes vna pro suo victu conferuent. aliam partibus distribuunt partē vero tertiam pro reparatōe ecclesie: vel alijs necessarijs exponat: et si aliter penderent inutiliter offenderent sine dubio.

De dignitate sacerdotum et quia sacramentorum virtus ex defectu ministrantium sine recipientium: nullo modo minuitur. Et q̄ nō v̄nt a secularibus corrigi. Capi. cxv.

Ut tibi supradictum est hoc agebat virtuose viuēdo dulces atq; gloriofi ministri mei de quibus tibi dixi q̄ ipsorum attenderes excellentiam vltra dignitatem quam eis exhibueram faciendo eos christos meos. Nam exercendo virtuose dignitatem istam vestiti sunt isto dulci atq; glorioso sole quem illis exhibui ministrandum. Aspice dulcem gregorium. Siluestrum et alios antecessores atq; successores qui subsecuti sunt post principalem pontificem petrum cui tradite fuerunt claves regni celorum a veritate mea pro vobis incarnata que dixit e i. Tibi

Tractatus.

dabo clauces regni celorum. Et quod
cumq; solueris super terraz erit solu-
tuū 2 i celis et. Attende filia dilectis-
sima: q; me tibi pandēte virtutum
excellētiā istoz tibi plenus ostēdaz
in q̄ta dignitate collocant p̄dictos
mīstros meos: Ita qdē ē clauis pre-
ciosi sanguinis vnigeniti filij mei q̄
clauis fuit apta vobis ianua paradī-
si q̄ longo tpe clausa permāserat ex
culpa p̄mi v̄si parētis ade. Sed ex
quo p̄bū incarnatū humano generi
donauit .p. redēptione v̄ra sacratissi-
ma morte sua saluberrime mortem
v̄ram occidit atq; destruxit de p̄cio-
so sanguine suo vobis habundatissi-
me faciēdo balneū. Itaq; p̄ effusū
sanguinē passionē 2 mortē ei⁹ i vir-
tute natur̄ mee diuine q̄ fuit vnita
cū humanitate v̄ra celuz humano
generi fuit aptū. Clauē autē huius
preciosi sanguinis apostolo petro de-
reliquit atq; cōmissit ceterisq; succes-
sionib⁹ ei⁹ p̄teritis 2 q; succedēt i su-
tuz: vsq; ad vltimū iudicij v̄lē h̄nt
2 hēbūt eādē auctoritatē q̄ petro
data fuit. Nec ex aliquo defectu cō-
missio p̄ eos hec auctoritas v̄llo mō-
dō minuit: neq; p̄fectio sanguis auferē
vel alieni sacros: q; iā tibi dixi q; hoc
venerabile sac̄m veluti sol ex aliq̄
imūditia cuiuscūq; rei nullaten⁹ in-
quiari p̄t: neq; lux ei⁹ amittit siue
minuit ex quibuscūq; tenebris morta-
liū peccatoz q; forēt i eo q; mistrat
vel i eo q; recipit. Nā culpa illoz ec-
clesie sancte sac̄s oīo nullā p̄t sa-
c̄f̄ lesionē: neq; p̄tutē illoz i aliquo
minuē. S; i eo q; mistrat irreueren-
ter: vel indignē accipit: absq; v̄bio

gr̄a minuit: 2 angel⁹ i hoc actu cul-
pa. Itaq; vicari⁹ me⁹ i terra v; p̄
pa 13 hui⁹ p̄ciosi sanguinis clauces.
Et si h̄n recolis h̄ ego tibi patefecit
sub ista figura volēdo tibi d̄mōstra-
re q̄tā reuerētiā volo seculares h̄re
mīstros meos siue sint boni: siue ma-
li 2 q̄tū h̄o displicētiā vidēdo h̄r̄t
Nosti q; tibi monstrauit corp⁹ eccle-
sie misticū i forma q̄i cūstodiaz cella-
rū vbi sanguis vnigēti filij mei cō-
seruabat cū⁹ virtute sac̄a cuncta
valēt 2 h̄nt v̄sā. Ad ianua h̄o ceta-
ri stabat papa vicari⁹ me⁹ cui com-
missum erat huiusmodi sanguinem
mīstrat. Ad ip̄m ēt p̄tinebat ell̄gē-
mīstrātes alios q; innarēt eū admi-
nistrādū i vniuersali corpe religio-
nis xp̄iane. S; ille sol⁹ quē accepta-
bat: vngebatur mīster ver⁹ erat ali⁹
h̄o nō. Ad ip̄m p̄cedit vniuersus or-
do clericat⁹ hos eligit 2 p̄t ad mi-
nistrādū sanguinē iustū vnūquēq;
p̄ officia sibi p̄grua. Et vt ip̄sē posu-
it eos i ecclesia sancta sicut adiuto-
res ita p̄tinet ad eū solū ipsos cor-
gē de suis defectib⁹: 2 ita volo pe-
nit⁹ obseruari. Nā ex excellētia 2
auctoritate quā eis p̄cessi eos extra-
xi 2 eremi totaliter a q̄licūq; scrullā
iurisdictionē siue subiectiōē ep̄aliū
d̄noz lex ergo cluillis de nihilo se cū
illis itromittere v; in aliqua puni-
tiōē. S; solus ille q; h; iurisdictionē
i lege canonica: 2 diuina. isti sunt vn-
cti mei. Et ideo monui dicente scri-
ptura nolite tāgere r̄pos meos: vn-
de magnam p̄cedendubio ruinam i-
currit ille qui temere p̄sumit eos
aliquo modo punire.

Quo persecutione facta ecclesie si-
ue ministris deo imputat sibi facta et
per gravissima culpa. Capi. xvi.

Si tu peteres a me quare tibi
monstrantur culpa illorum quod san-
cta ecclesia atque ministros eius persequantur
gravior erat alijs culpis eorum: et est
quod volebam non obstantibus eorum quibus
etiam defectibus quod reuerentia circa il-
los in nullo minueret unquam: ego ride-
bo tibi. Quam quocumque reuerentia sit
eis: non eis: imo mihi sit ex virtute
sanguinis unigeniti filij mei quem
eis ego commisi ministranda: vni si non
esset: ille respectus vos heretis ipsis
ministris meis tantam reuerentiam quam
alijs hominibus vite presentis et non ultra.
Quare pro huiusmodi misterium
estis copulsi reuerentiam eis exhibere.
Postea vero vos oportet ad eorum ma-
nus incidere et accedere. Non quidem
ad eos pro semetipsos: imo virtute
sacramentorum que commissa sunt eis a qui-
bus illa recipere debetis que si possetis
habere et illa recusaretis essetis in statu
damnationis in tali statu moriendo. Ita
que reuerentia talis est ordo mea: et huius
preciosi sanguinis unigeniti filij mei
que mecum unum est: ego secum ex unione
nature diuine cum humana natura et
non illorum. Et sicut ista reuerentia mea
est ita reputo meam irreuerentiam eis
exhibita. Quasi tibi iam dixi quod eis non
obligamini facere reuerentiam huius
modi suo principaliter respectu: sed au-
toritatis intuitu quam ego eis commisi.
Et ita nullus eos offendere debet quam
offendendo illos reputo tale offensio-
nem esse meam: et non eorum. Jam n. expressit

habuit vicem christos meos a manibus
eorum nullatenus esse tangendos. Et nullus
excusari potest dicendo: ego non facio in
iniuriam: nec ecclesie sancte facio rebel-
lionem: sed defectus iniquorum pastorum.
Iste mentis in caput eius et velut ex
cecatus ab amore proprio non videt
quod in veritate bene videat: sed vi-
dere dissimulat: ut scilicet te stimulum
aliquo modo comprehensat. Ipse tamen vi-
det et intelligit: quod sanguinem unigeni-
ti filij mei persequitur: et non illos. Quia
quidem est hec iniuria sic erat illa re-
uerentia mea. Et ita reputo meum
omne damnum eis illatum: et con-
tra me factas omnes contumelias:
vel derisiones et obprobria: et vitu-
peria que fiunt illis: quod christos me-
os nullo modo contingere siue pu-
niri debent. Ego namque illos habeo
punire non ipsi seculares. Sed illi
velut iniqui demonstrant irreueren-
tiam quam quare circa sanguinem habent. Et
quod vilipendunt hunc excellentissi-
mum thesaurum eis a me traditum
in salutem animarum suarum: et vitam
Nam ultra recipere non valebant
quod habere vix deum: et hominem in eis vix
supra iam dixi tibi. Sed que reueren-
tia mihi non fiebat ab ipsis ministris
ideo circa eos est imminuta reuerentia
consuetudine sustinendo persecuciones ab il-
lis qui considerant in eis multa pecca-
ta: putant alibi tibi magis apte narra-
bo. Sed tamen in veritate si reuerentiam in
eis istam habuissent intuitu mei non in-
surrexissent: ita sed eos ex quocumque de-
fectu perpetrato per illos: quod sanguis
habet dignitas in nullo minui potest: vni-
quam reuerentia minui debet: et quando

Tractatus.

minuitur offendor ego. Ideo multi
plicit respectu talis culpa mihi di-
splicet amplius q̄ alie culpe sue su-
per quo precipue tres causas in pre-
senti dicam. Prima quidem: quo-
niam ea que ministris meis agun-
tur: vt iam dixi contra me directe
reputo facta. Secundario: qz prece-
ptum meum transgrediendo dissipē-
dunt. Naz etis expresse prohibui ne
tangant eos aliqua molestia: vnde
sanguinis virtutem aperte contem-
nunt quam a sacro baptisimo traxerunt.
Sunt igitur inobedientes ea
que sunt inhibita faciēdo: et sunt ip-
si p̄toso sanguini rebelles propter
iporum irreuerentiā: imo cum ma-
gna persecutione molestatur et velu-
t putrida membra sunt a corpore
sancte matris ecclesie precisa. Et si
talliter obstinati perseverant in hu-
iusmodi rebellionē ac irreuerentia
morte superueniente p̄culdubio
daratrum eērrnie damnationis in-
currunt. Tamen ad extrema perue-
niendo si se realiter humiliauerint
ex corde culpam suam agnoscendo.
Et ex affectuoso desiderio capiti suo
reconciliari voluerint q̄uis actua-
lister implere non valuerint ad mi-
sericordiam eos acceptabo. Cōsilio t̄m
ne tale tempus expectare velint: qz
securi minime sunt vt illud habere
possint. Tertia quoqz causa propter
quam ista est grauior culpa alio: qz
peccata est ex affectata malitia per-
petratuz agnoscentes enim ista nul-
lo modo facere debere neqz posse cū
bona conscientia deliberatione pre-
uisa volunt offendere. Que quidem

offensa procedit a quadam odibili:
et perversa superbia sine vlla corpo-
rali delectatiōe. Imo corpus vna cū
anima cōsumitur. Anima consumit-
tur: qz gratia primatur: et sepe consci-
encie vermis itus erurit. Et sub-
stantia temporalis in obsequiū vya-
boli dissipatur: vnde corpora post
hec velut animalia moriuntur: Ita
qz tale peccatuz directe contra me
militat: et oppugnat. Et absqz colore
delectatiōis: vel vilitatis: imo so-
lummodo cum affectata malicia: et
horribili sumo superbie que super-
bia procedit absqz sensibili delecta-
tione: et amoretis: ab illo timore ve-
testabili et perverso quem ille p̄sa-
tus habuit qui timore perendi tē-
porale dominium vni: genitum me-
um interemit. Ita fecerunt atqz fa-
ciunt isti. Multa peccata cōmittun-
tur ignorantia sine simplicitate: nō
intelligendo: vel cognoscendo. Vbi
ud vero cōmittit ex deliberata ma-
litia: qz cognoscūt aliqui aperte ma-
lum quod ipsi faciunt et ex inordi-
nata p̄cupiscentia: et voluntate quā
habent in peccato: vel ex aliqua vtili-
tate misera quam putant vel iudicant
in eo reperire grauitur offē-
dunt. Et sic offendunt atqz damnifican-
t animam suam atqz pariter et p-
ximam eius: me quidem offendunt
qz non exhibent gloriā atqz laudē
nomini sancto meo. Proximuz ve-
ro: qz sibi non exhibent charitatis
debitum. Ne tamen actualiter in
hoc actu minime percutit iste: quis
vz mihi directe faciat offensam: i-
mo semetipsam offendit que, quidē

offensio mihi displicet propter eius
 detrimentum. Hoc enim autem offen-
 sio sit ab aliis medio virrecte mihi so-
 li. Cetera peccata colore aliquem
 habent et cum aliquo medio perpetra-
 tur: ut alias ego tibi dixi quod omne
 peccatum: et omnis virtus fiebat per
 ximo mediante. Peccatum enim
 fit ex priuatione caritatis dei et per
 ximi victus vero cum amore cari-
 tatis. Descendentes proximum me
 nimirum offendunt ipso mediante
 Sed quoniam inter omnes homines
 hos ministros meos elegi qui sunt
 vincti mei ministratores sanguinis
 vniuersi filii mei carni vestre vni-
 ti cum natura mea diuina: itaque con-
 secrantes iesu christi filii mei per-
 sonas tibi representant. Itaque potes
 aperte cognoscere quod hec offensio sit
 huic verbo filio meo et si sit ei utique
 mihi sit quod sumus vnum. Isti miseri
 preciosum sanguinem hunc perse-
 quuntur: et isto inextimabili thesau-
 ro se priuant atque saluberrimo fru-
 ctu eius. Unde mihi grauior est he-
 eorum offensio facta: mihi et non mi-
 nistris quibus sint alia sua peccata. Sicut
 enim honor ille non est: nec esse
 reputo ministrorum: imo vere meo
 est: ita persecutio talis in me virrigi-
 tur: et in hunc preciosum sanguinem
 vniuersi filii mei: quod sumus vnum
 ut supradictum est. Unde noneris
 quod omnia preterita peccata que con-
 miserunt hactenus isti culpe compa-
 rata leuiora iudico quare tantam in-
 de sentio displicentiam. Unde sicut
 alias tibi patefecer materiam exhi-
 bendo tibi doloris et amaritudinis

ex offensioe mihi facta et damnatio
 ne miserorum: ita te nunc exhortor
 pariter et alios amicos atque seruito-
 res meos: ut inuigilare solliciti stu-
 deatis orationibus humilibus con-
 tinuis et deuotis ante me: ut ex bo-
 nitate mea misericorditer illustren-
 tur atque soluantur huiusmodi tene-
 bre que supernenerunt in his putri-
 dis membris a corpore sancte matris
 ecclesie preciosis. Sed ego quasi non
 inuenio quoniam qui caritative de per-
 secutione que fit isti pretioso sangui-
 ni condolent. Bene multos inuenio
 mihi displicentiam irrogantes at-
 que me sagittis amoris proprii sagit-
 tantes. Isti cum quodam timore ser-
 uiliter inani reputatione propria ve-
 lut excecati reputant ad honorem
 suum accedere quod in veritate si-
 bi dedecus est. Et conuerso repu-
 tant esse dedecus illud: unde salu-
 tem et honorem indubitanter acqui-
 rerent: ut humiliando se capiti suo.

In hoc capitulo loquitur de per-
 secutoribus ecclesie sancte atque de mi-
 nistris varijs modis. Cap. xvij.

O tri tibi quod a plurimis ego sa-
 gittabar: et ita se veritas ha-
 bet ut cum intentione sua mala me
 iuxta posse sagittando percutiunt
 non quod in me cadere possit aliqua le-
 sio cuiuscumque rei vel ab aliquo pos-
 sim offendi. Quia contingit in me
 per modum loquendi sicut apparet
 in durissimo lapide qui percussus
 ictus in se non recipit: imo reuertit
 ad percutientem ita culpam illi

Tractatus.

rum percussiones: unde sentio fetorem proculdubio mihi nocere nullo modo possunt: sed venenata sagitta culpe letalis eos percussit et occidit. Que culpa gratia priuat eos in ista presenti fructum huius pretio si sanguinis amittendo. Et si in vltimo se non emendauerint cum contritione cordis et humili confessione sancta peruenient ad eternam damnationem a me precessi: et cum demerito copulati colligationem enim in simul ordinauerunt: quoniam illi cum anima gratia priuatur in peccato ligatur cum vinculis odij virtutum: et amoris vitiorum. Et cum arbitrio libero ligamen istud in manu diaboli posuerunt est quo ligat eos: quoniam ab eo aliter ligari non possent. Isti ligamine ligati sunt ad inimicem isti persecutores huius pretiosi sanguinis et veluti membra cum demonio ligata demonum officii assumperunt Ipsa namque demonia conantur iuxta posse fideles a salutis via peruertere gratie statum ab eis auferendo et ad culpas inducere mortalium offensarum: atque peccatorum: ut irremediabile malum quod experiantur in se participent cum illis fidelibus quos decipere possunt. Similiter isti faciunt qui veluti membra diaboli spem filios xpi christi filij mei subuertunt eos a caritatis vinculo dissoluentes et eos liga miserabili et infelici ligantes: et ipsos cum eisdem huiusmodi fructu sanguinis exultant esse priuatos. Dece utiq; vinculum sigillo tenebrarum apparet esse sigillatum:

quia non agnoscunt in quot incontinentia miseranda ceciderunt: et alios ad cadendum impellunt. Ideo non se corrigunt: quia minime cognoscunt: imo tanquam excecati gloriatur in eorum corporis: et anime destructio. O carissima filia voleas amari: tudinem vehementi videndo tantam miseriam et cecitatem in his qui loti sunt in isto pretioso sanguine sicut et tu. Sunt etiam super adulti atque nutriti pretioso sanguine ad ecclesie sancte peccati: et modo veluti rebelles ab eius pectore discesserunt ex quodam vilipendendo timore: atque sub colore corrigendi defectus ministrorum meorum de quibus expresse prohibui ne tangerentur ab eis. Unde terror valde te debet inuadere vna cum alijs amicis meis quandoque nominari sentis vituperationem huiusmodi colligationem: atque detestabilem lingua tua narrare: non sufficit quantum illam abominor. Et quod videtur etiam esse deterius: quia eius clamide defectuum ministrorum meorum se defendere volunt: et eorum culpas nec advertere videntur: quia nulla clamis: ante meos oculos aliquid abscondere potest quin aperte videam omnia. Quare oculo creature quandoque potest aliquid abscondi mihi vero nunquam: quia non solam presentia video verum etiam omnia preterita: et futura cognosco. Ego videri vos et agnosci plusquam ceteris. Et hec est vna de causis quare miserabiles homines inuita presenti se non corrigunt: quoniam in veritate eius lumine viue fidei non existimant et

me videri: quia si veraciter: ita crederent: et quod omnis culpa puniretur: et omne bonum a me remuneraretur: ut in alio loco tibi dixi proculdubio: non ita multiplicarent offensas: immo potius ita factas contra me sollicitè corrigere: et humiliter a me misericordiam exposcerent: et ego mediante sanguine filij mei misericordiam eis impenderem. Sed ipsi sunt velut obstinati: et a bonitate mea reprobat: et in ruinam ultimam inciderunt privati lumine propter eorum defectus: et tanquam omnino ceci sunt effecti: sanguinis virginis mei persecutores. Que persecutio fieri non debet ex aliquo defectu qui videretur: vel esset in ministris eiusdem pretiosi sanguinis.

Beneis repetitio super predictis de ecclesia et ministris eius.
Capi. cxvij.

ALiqua tibi narraui carissima filia de reverentia que fieri debet vinctis meis non obstantibus qui habent defectus eorum: quoniam illa reverentia non fit: neque fieri debet intuitu solummodo ipsorum sed propter auctoritatem quam eis exhibui. Et quoniam ex defectibus eorum sacramenti ministerium: nec minui: nec dividere potest ipsa reverentia circa eos facere non debet intuitu thesauri pretiosi sanguinis. Faciendo autem oppositum ostendi tibi parvam scintillam in comparatione magne displicentis quae inde percipio: et quae graviter offen-

dunt. Et quantum habeo molestas colligationem factam: et quae quoties dicisti faciunt in servitium diaboli contra me cum persecutione pretio si sanguinis virginis filij mei: ut amplius amarissime dolcas. Iste quem in presenti narraui tibi est vnus de factis particularis ex persecutione facta contra sanctam ecclesiam: et ita tibi dico generaliter de religione christiana: quoniam omnes in peccato mortali consistentes vita gratie se priuant atque sanguines pretiosum vispendunt: hoc valde mihi displicet. Sed valde maioris displicentiae habeo de supra memoratis qui ligati sunt: ita virrecte contra me.

De excellentia et virtutibus ministrorum sanctorum: et quomodo conditionem habent solis: et de ipsorum correptione circa subditos.
Capi. cxix.

Nunc ut impendam aliquale refrigerium anime tue mitigo dolorem tuum: atque tenebras istorum miserabilium subditorum cum vita sancta: et odorifera ministrorum meorum de quibus tibi dixi quae habebant conditionem solis. Itaque cum odore virtutum ipsorum factorum poteris in presenti mitigare: atque similimodo cum luce tenebrae cessabunt ac etiam cum ista luce melius intelligere poteris tenebras vitiorum que regnant in ministris meis. Igitur oculos

Tractatus.

Intellectus aperias et videbis in me
insistere sole gloriosos ministros qui
cum administrarent verum solem
conditiones induerunt solis: ut ego
tibi recitanti de petro principe cete
rorum apostolorum qui claves ab
vniuerso filio meo regni celorum
accepit ita tibi dico de alijs qui lu
men in hoc viridario sancte matris
ecclesie ministraverunt v3 corpus
atq; sanguinem vniuersi filij mei
veri solis vniti mihi: nec a me quo
quomodo diuisi: ut est tibi supradic
tus. Et omnia sacramenta ecclesie
sancte que quidem omnia valent: et
vitam exhibent in virtute pretiosi
sanguinis in diuersis gradibus: ut a
spiritu sancto sunt ordinati ministri
cum quo ministraverunt: eius lumi
ne gratie quod extraxerunt ab isto
vero lumine. Sed istud amabile lu
men est solum. Non enim potest esse
solum gratie lumen neq; potest esse
diuisum. Itaq; totum habetur sine
nihil. Ille qui consistit in peccato mor
tali priuatus est illico lumine gra
tie. Qui vero gratiam habet est il
luminatus in oculo intellectus in
agnoscendo me qui gratiam eivedi
et virtutem que conseruat gratiam
Et in ipso lumine peccati miseriam
agnoscit atq; causam ipsius v3 amo
rem proprium sensituum ideo mo
uetur ad odium contra illum. Et ex
hoc odio proprii amoris in affectu
suo recipit calorem mee diuine cari
tatis. Affectus illic sequitur intel
lectum: vnde recipit ab isto glorio
so lumine calorem sectando doctri
na3 dulcissime mee veritatis. Qua

re memoria repletur indilate reco
datione beneficij sanguinis. Itaq;
cernis q; lumen hoc haberi neq;
absq; calore pariter et colore: quon
iam hec tria vnium sunt ex vnione p
fecta. Et ita nemo habet potest vnā
anime potentiam ordinatam ad re
cipiendum in se me v3 solem qui
omnes tres ordinate sint et in nomi
ne meo congregate. Cum enim ocu
lus intellectus cum lumine fidei cō
surgit vltra cōmune lumen et aspe
ctum supranaturalem ad se specu
landum in me affectus cum indila
te sequit amando que vidit et agno
uit intellectus: et ipso facto memo
ria repletur his que diligit affectus
Et ita disposite potētie talis anime
participant et habent me solem ve
rū: et illuminantur in potentia mea
et sapientia vniuersi filij mei et ista
succensa clementia spiritus sancti.
Vides ergo q; isti ministri mei fide
les assumpserunt conditiones solis
quia v3 induit eius plente potentis
animarum eorum de me vero so
le more solis agunt. Sol quippe cale
facit et illuminat et cum calore suo
terram geminare facit. Ita faciunt
isti dulces electi: et vncti ministri mei
quos in corpore mistico sancte ma
tris ecclesie collocant administran
dum corpus et sanguinem vniuersi
ti filij mei eius a lijs ecclesie sacrame
tis que vitas habent ex virtute san
guinis virtutis ministraverūt illa
mentaliter et actualiter. Vnde h
ter v3 illustrando corpus mysticum
ecclesie sancte lumine scientie supra
naturalis cum colore sancte vite se

quentes Jesu christi filij mei doctri-
nam colorem quocumque ministraverunt
ardentissime caritatis. Unde cum
calore suo caritativo germinare fa-
ciebant animas que steriles erant
per illuminando lumine scientie pas-
sive et eorum vita sancta: et ordina-
ta tenebras expellebant infidelita-
tis atque mortalium peccatorum or-
dinantes vitam eorum qui vine-
bant inordinatae et frigida in me-
tis ex privatione caritatis: et in te-
nebris peccatorum. Igitur aperte
cognoscere potes quod ipsi sunt veluti
sol ex eo quod solis conditione assum-
perunt a me vero sole: quoniam ex
amoris affectu sunt quasi unus me-
cum effecti: et ego cum eis. Nulli-
bet iuxta gradum suum: vi cum cle-
gillum exhibuit in ecclesia san-
cta. Petrus cum predicatione mi-
raculis et doctrina postremo cum p-
prio sanguine. Gregorius cum sci-
entia sacram paginam exponen-
do: et cum vite sancte speculo. Silve-
ster contra iudeos: et infideles
ante Constantinum imperatorem
cum efficacissima disputatione fi-
dem christianam approbando ver-
bis atque factis: ut ego sibi virtutem
administravi. Si consideres Augu-
stinum. Hieronimum atque glorio-
sum Thomam de aquino: et alios
quamplurimos videbis quanto lu-
mine sponfam istam illustraverunt
veluti: illuminata splendentia su-
per caedebat collocata errores ex-
tirpauerunt: et obsecratis animas il-
luminaverunt cum humilitate per
seca veluti famelicis salutis anima

rum: et honoris mei manducantes
istum cibum ingenti dilectione su-
per mensa sanctissime crucis. Mar-
tires vero sanguine proprio dilata-
verunt veram et salutiferam fidem
qui sanguis iactabat odorem in co-
spectu meo: et cum odore sanguinis
atque virtutum: et lumine scientie san-
ctificabant in ista sponsa fetorem in-
fidelitatis expurgando: et animas
in tenebris assuetas illuminando:
quia lumen vere fidei reducebat in-
cis. Prelati quoque in statu prelatio-
nis a vicario meo in terra constitu-
ti mihi cum sancta: et honesta vita
sacrificium iustitie faciebant. Mar-
garita quoque iustitie cum humili-
tate vera: et ardentissima caritate
cum salutifero lumine discretionis
in eis atque subditis eorum apertis-
sime relucebat. In se principaliter
iuste mihi debitum exhibebant: vi-
delicet nomini meo reddendo glo-
riam et honorem. Sibi vero redde-
bant odium et displicentiam proprie
sensualitatis contemnendo vitia: et
amplectendo virtutes una cum ca-
ritate mea pariter et proximi sui cum
humilitate conculcabant superbi-
am. Et ad mensam altaris accede-
bant veluti angeli cum puritate cor-
poris: et anime cum sinceritate men-
tis offerendo mihi sacrificium in for-
nace vere caritatis exusti. Et quia
prius de semetipsis iustitiam ege-
rant ideo de subditis etiam iustiti-
am agebant volentes et inducentes
eos virtuose vias corripentes tras-
gressores absque timore servili non at-
tendentes ad semetipsos: immo de-

Tractatus.

lum ad honorem meum: et salutem
animarum. Ipsi tanquam boni pa-
stores imitabantur: pastorem opti-
mum: videlicet Iesum Christum vni-
genitum meum: quez vobis assigna-
uit: vt ipse gubernaret: et aleret vos
oues et vitam vobis exponeret. Ipsi
vere sunt imitati vestigia sua. Ideo
correrunt: et non permisérunt me-
bra languentia putrescere: videlicet
non corrigendo. Imo caritativè: eni-
bègnitatis unguento sive cum ignis
asperitate plagam incidendo culpe-
fientis sancta discretio videbat erpe-
dire fortiter arguendo atq; discipuli-
nando plus: vel minus iuxta dese-
ctus exigentiam. Et pro tali repre-
hensione sive correptione: vel etiã
pro veritate salubri profitèda mor-
tem sui corporis vilipendebant: isti
quidem erant ortulani veri qui sol-
licite cum sancto zelo atq; timore deli-
bitas peccatorum cuellebant plan-
tando virtutis odoriferas in eccle-
sia sancta plantas: vnde subditi vi-
uebant virtuose cum sancto timore
quotidie crescentes veluti odorife-
ri flores in corpore mistico sancte ma-
tris ecclesie. Quare corrigebant absq;
timore serulii: q; penitus erant
illo privati. Nam in eis aberat ve-
niosa culpa peccati: et ideo cum in
vita sancta vivebant arguendo vi-
vènter absq; timore quocunq;. Hec
est illa margarita que valde lucebat
in tectis que lumen exhibebat: et pace
in subditorum mentibus: vnde cum
sancto timore persistebant in unita-

te cordium. Unde certissime non e-
ris: quia nihil aliud est in causa ta-
lium tenebrarum atq; divisionum
in mundo inter seculares clericos
atq; religiosos: et ecclesie sancte pa-
stores: nisi quia iustitie lumen om-
nino defecit: et iniustitia tenebrosa
prevaluit. Nullus in vita presentis
status in lege civili sive divina con-
servari potest i statu gratia sine san-
cta iustitia. Quoniam accidit ei qui
non corripit: nec corripitur veluti
membro quod incipit in se putresce-
re: quia si medicus in hères et in sibi-
ens ibi solimodo supponat ungue-
tum: et non utatur opportuno cau-
terio plagam incidendo corpus vni-
versum inficitur atq; putrescit. Ita
prelato contingit: vel alijs dominis
qui si videndo membra subditorum
esse corrupta propter fetorem pec-
cati mortalis apponunt solum un-
guentum blanditiarum et adulatio-
num absq; debita reprehensione nul-
lo tempore liberabitur: sed ex hoc
inficientur alia membra que vici-
na sunt in ipso corpore: videlicet sub
eodem pastore. Si vero fuerit ido-
neus: et expertus medicus anima-
rum illarum: vt erant isti gloriosi pa-
stores vna cum unguento repren-
sionis ignem adhibebit. Et si mem-
brum ipsumodi penitus obstina-
tum esset in malo precipiet illud a
gregatione separando ne corum-
pat alia membra putredine pecca-
torum: ipsi tamen non ita hodie fa-
ciunt: imo videre dissimulant. Sed

iniquid ignoscantur: hoc est quia
radix amoris priuati uiuit in eis:
vnde peruersum timorem seruilem
extrahunt. Nam ex timore perden-
di statum prelatore sine tempora-
lia quedam non corrigunt. Sed ve-
lut excecati faciunt: ideo non agno-
scunt quomodo status in se conser-
uatur. Quod si cognoscerent quomo-
do bene conseruatur cum iustitia
sancta manutenerent eam. Sed quia
lumine uero priuati sunt: neque uide-
re: neque intelligere queunt: et existi-
mant eum ex iniustitia conseruare
non arguendo subditorum iniqui-
tates ipsi uero decipiuntur a pro-
pria passione sensitua: et ab ambitio-
ne prelatore sine dominij: isti non
arguunt: neque corrigunt eo quod sunt
eisdem defectibus: uel maioribus
infecti. Scientes ergo se culpabi-
les audaciam atque confidentiam
amiserunt arguendi ceteros: inhi-
biti atque ligati a seruili timore se ui-
dere dissimulant. Et si quandoque ui-
dent aperta quedam arguere sine
discipline negligunt: imo se blan-
dis uerbis obligari permittunt in-
teruenientibus etiam et oblationi-
bus: unde postmodum in ipsorum
malorum excusationes ad inueni-
re conantur: ut ipsos in nullo puni-
re: uel arguere debeant. In istis im-
pletur illud euangelicum a mea ue-
ritate prolatum: ipsi ceci sunt atque
cecorum duces: et sicceus a ceco du-
ceatur ambo in foueam cadunt. Non
ita fecerunt illi qui precesserunt: uel
faciunt etiam aliqui moderno tem-

poris consistentes ueri duces: et ma-
biles ministri mei de quibus tibi scri-
psi que habebant in se proprietatem
solis atque conditionem qui uere se
ueluti sol habent. Non inueniuntur
in eis tenebre peccatorum: uel igno-
rantie: quia sequuntur in ueritate
doctrinam unigeniti filij mei: neque
tepidi sunt eo quod exusti sunt: et ingi-
ter exuruntur in fornace mee uiue
ne caritatis. Et ueluti contempto-
res diuitiarum prelationum: atque
dignitatum uite presentis absque ti-
more quocumque corrigunt audacter.
Nam ille qui prelationem sine do-
minij appetere non uult amitte-
re nullomodo metuit. Ideo uirili-
ter arguunt isti. quoniam immunitas
a culpa reperitur eorum conscien-
tia. Quare preciosa margarita: in-
stitit tenebrosa non erat in ipsis mi-
nistriis meis fidelibus: immo luci-
da: amplexabantur insperauide
paupertatem uoluntariam: et uili-
tatem propriam cum humilitate pro-
funda. Ideo paruipendebant irri-
siones eorum melas detractiones ho-
minum iniurias obprobria penas
atque tormenta quorumcumque perse-
cutorum. Omnia cum inuincibili
patientia tollerabant amore met-
tantum angelis terrestres: immo plus
quam angelis non ex natura: sed ex gra-
tioso ministerio super naturam eis
a bonitate mea commissio: uel ministra
di corpus et sanguinem unigeniti fi-
lij mei. Et uere ministri mei tales
angeli sunt eo: quia sicut angelus
a me vestre custodie deputatus

Tractatus.

Inspirat in mentibus vestris inspi-
rationes bonas atq; sanctas: ita fa-
ciebant ipsi et hodie facere tenentur
eo quia deputati sunt ad vestram
custodiam. Ideo iugiter habebant
oculum in subditos eorum veluti
veri custodes inspirantes in eorum
animabus inspirationes bonas et
sanctas cum exemplari vita et vir-
tuosa pro eis offerentes amoresa: et
dulcia desideria in conspectu meo
cum humili oratione continua. Ita
q; vides q; sunt angeli collocati su-
per candelabro velut accense lucer-
ne in corpore mistico sancte matris
ecclesie abignita caritate mea pro
vestra salubri custodia: ut in cecita-
te vestra duce[m] habeatis: ut vos in
veritatis atq; salutis via dirigant
Ipsi ministri mei cum humilitate
magna: et exemplari conuersabatur
cum subditis eorum ipsos caritati-
ne gubernando cum vna fide pa-
riter et firma spe minse dubitabant
ne sibi sine subditis ista temporalia
desicerent. Ideo pauperibus ha-
bundantissime distribuebant eccle-
sie sibi commissis substantiam: et be-
ne seruabant: et opere perficiebant
illud ad quod erant obligari distri-
buendo: videlicet in necessitate pau-
perum ecclesie substantiam tempo-
ralem. Ipsi deposita facere vitabant
itaq; post vitam eorum non inue-
niebantur eis aliqua deposita: im-
mo post mortem aliquorum debita
plurima reperiebantur contracta
pro necessitatibus pauperum cari-
tatiue subleuandis. Et hoc occorre-
bat ex excellentia caritatis eorum

que procedebat a vera spe quam in
providentia mea collocauerant.
Nam erant proculdubio timore ser-
uili priuati: et ideo minime timebant
eis aliqua necessaria debere quomodo
desiderentur sine temporalia. Hoc est vtiq; signum quod aperte
demonstrat hominem in me collo-
casse spem: et non in se: quando vti-
more seruili non timet. Sed illi qui
sperant in se sunt illi qui timeant et
expauescunt ex umbra propria me-
tuentes: atq; dubitantes ne celum
vna cum terra deficiat eis. Cum
isto timore atq; peruersa spe quam
habent in modica prudentia sua ta-
tam infelicem et miserabilem sollicitu-
dinem assumunt in acquirendo
atq; conseruando res istas exterio-
res q; videtur ipsos omnino poste-
rari spiritualia: et vir inuenit quis
ad hec attendat. Sed ipsi miserabi-
les infelices atq; superbi non atten-
dunt: neq; considerant: q; ego sum
ille qui provideo que sunt necessa-
ria anime simul et corpori vestro q;
uis cum illa mensura qua speratis
in me cas ea reuocetur vobis pro-
ptudsi attendant: q; ego sum ille qui
sum ipsi vero non sum. Esse namq;
suum a mea bonitate acceperunt:
et omnem gratia[m] super hoc esse sun-
datam. Et ideo superuacue laborat
et inanum laborat ille qui custo-
dit ciuitatem: nisi custodiat a
me. Stulto labore fatigatur omnis
qui se putat illam sua vigilis sine so-
licitudine posse defendere: quoniam
ego sum ille solus qui custodid. La

Men a vobis ergo: q̄ hoc esse vobis
 a me concessum: & alias gratias in
 ipso: & super ipso fundatas exercea/
 tis virtuose viuendo cum arbitrio
 libero dum tempus habetis: & lumē
 rationis quod ego vobis exhibui:
 quia creari vos absq̄ vobis: sed nō
 deereui saluare vos absq̄ vobis.
 Vos quippe dilexi ante q̄ cētis. Et
 hoc videtur & aperte cognouerunt
 isti dilecti mei: & ideo me dilexerunt
 ineffabiliter. Et propter affectuo/
 sum amorem quo me diligebant:
 ita fiducialiter in me sperabant: &
 nunquam in aliquo dubitabant si/
 tue metuebāt. Unde siluester dispu/
 tando coram imperatore constanti
 no contra illos duodecim iudeos in
 presentia magne multitudinis in
 maxima constantia perseverabat:
 cum fide viua credens: & cristimās
 quia me secum existente nullus ei
 nocere poterat: & ideo nullum time
 re debebat. Et ita ceteri mei serui si/
 deles omni timore seruli deposito
 constanter in omnibus agebant:
 quia soli non erant: immo bene so/
 ciatū: quoniam in dilectione carita/
 tis existentes in me stabāt. Et a me
 lumen sapientie vngentis filij mei
 recipiebant. A me vero potentiam
 habebant: vnde fortes erant cōtra
 principes atq̄ mundi tyrannos.
 A me quoq̄ recipiebant ignem san
 cti spiritus in quo percipiebāt eius/
 dem elementiam & amorem igni/
 tum. Hic amor est a sociatus cum
 lumine fidei cum firma spe: cum in
 lumine fortitudine cum pace ve/
 ra & longa perseverantia: videlicet

vsq̄ ad vltimum sue mortis. Itaq̄
 vides aperte q̄ soli non erant: im/
 mo sociati: & ideo nullo modo me/
 tuebant. Solus ille qui se solum vi/
 det & attendit: in se solum modo spe
 rans caritatis amore priuatus est
 ille qui timet: & quicunq̄ parua res
 incuti et timorem ex eo quia solus
 est priuatus ex defectu suo me qui
 sūmam securitatem anime tribuo
 me per affectum amoris in verita/
 te possident: hoc experientia cognō
 scabant hi gloriofi dilecti mei: quia
 nihil animabus eorum obesse pote
 rat: immo potius ipsi nocebant ho/
 minibus: & demonibus qui frequen
 tissime ligati permangebant ex vir/
 tuosa potentia quam ego super eos
 ex bonitate mea coheseram. Et
 hoc erat q̄ correspondere volebam
 fidei spei atq̄ dilectioni quam ha/
 bebant in me. lingua tua faciliter
 enarrare non posset virtutes isto/
 rum: nec oculis intellectus aspice
 re fructum quem in vita durabili
 recipiunt. Et ita recipient omnes
 qui realiter vestigia sequentur eo/
 rum. Ipsi permanent in conspectu
 meo veluti preciosi lapides: quia la
 boxes eorum valde libenter acce/
 ptant: & lumen quo corpus misti/
 cum ecclesie sancte cum odore vir/
 tutis illustrauerunt. Et ipsos in vi/
 ta durabili dignissime collocant:
 vbi recipiunt beatitudinem: & glo/
 riam ineffabilem in visione mea
 quoniam ipsi prebuerunt exemplū
 sancte & honeste vite: & cum lumi/
 ne virtuose ministrauerunt illud
 verum & eternam lumen: videlicet

Tractatus.

corpus et sanguinem unigeniti filij
mei: atque cetera sacramenta. Et ideo
valde singulariter a me diliguntur
et honorantur: tamen et dignitate
quam eis ita gratis commisi: quia
sunt vincti atque ministri mei fideles
etiam: quia thesaurum quem
eis in manu posui non absconderunt
in terra per negligentiam atque igno-
rantiam: sed a me recepisse cogno-
uerunt: et cum ad lucrum exposue-
rant cum fidei sollicitudine humi-
litate profunda: et alijs virtutibus
verso atque realibus. Et quoniam ego
in salutem animarum eos in tanta
collocaveram excellentia nunquam
otiose pertransibant: immo veluti
boni pastores ingenti sollicitudine
reducebant obrerantes onus ad om-
ne salutem sancte matris ecclesie.

Quare per amoris affectum: et ani-
marum salutem veluti famelici
morti semetipsum exponebant: ut
eos abstraherent de manu diaboli.
Ipsi quandoque se simulabant infir-
mos cum infirmis. Aliquando nam-
que ne peccator ex desperatione con-
funderetur: et ut apertus: atque ma-
iori fiducia suam egritudinem in
confessione propalaret dicendo con-
fessionem sancta simulabant. Et ego
sum infirmus. Salubriter ergo no-
uerant flere cum flentibus: et gau-
dere cum gaudentibus: et pruden-
ter exhibebant: unicuique cibum sine
saluti necessarium: et utilem: videlicet
et conservando honorem quorumque et

tute gaudebant: quoniam ex inmi-
dia nullo modo tabescebant: im-
mo dilatati multum in affectu sin-
cere caritatis omnium proximorumque
eorum: et precipue subditorum suo-
rum. Peccatores autem a pecca-
tis suis extrahere sollicito satage-
bant eis affectuose prudenter atque
caritatus compassione condescen-
dentes: et in corpore penitentiali fre-
quenter in animo maiorem amar-
tudinem imponentes habebant quod
illi quibus imponebatur. Et aliquando
plures erant qui penitentiam in-
iunctam: versus cum peccatoribus illis
agebant: et precipue cum percepis-
sent huiusmodi penitentiam eis ex-
tremam molestam vel valde gravem
unde frequenter ex hoc actu carita-
tino difficultas aspera vertebatur
in dulcem atque gratiam. Ipsi fideles
ministri mei dilecti cum essent in sta-
tu prelatore se subditos exhibebant
et humiliter: et cum essent in eccle-
sia domini se faciebant infirmos at-
que subditorum servos existentes in
virtute sancta: atque robusti ex carita-
te se simulabant infirmos: et imbe-
cilles. Cum simplicibus erant: et ip-
si simplices cum parvis parvis: et ita
cum hominibus humiliter: atque ca-
ritate salubriter conversari nove-
rant unicuique cibum utilem anime
sue ministrando. Hec vero quid erat
in causa? Proculdubio famem: atque
desiderium quod habebant ad ho-
norem meum atque salutem animarum

rum: et ita velocissime currebant ad manducandum huiusmodi cibum in mensa gloriose crucis nulluz omnino recusando laborem. Sed veluti zelatores igniferi salutis animarum: atq; salutifere fidei dilatationis: et exaltationis immergebant se metipfos inter spinas multaruz tribulationum: et cum inuicta patientia pericula mundi tollerabant. Iugiter offerentes in conspectu meo censum affectuosi: et anxii desiderij: euz oratione continua: et humili atq; sudoribus lacrymosis: et sic vnguebant praximi sui plagas. Ipsas inq; culpe mortalsim peccatorum: vnde perfectam sanetitatem ipsi subditi assequi poterant si cum humilitate cordis huiusmodi recubiebant vnguentum.

Capituli repetitio in summa de reuerentia que sacerdotibus reddi debet sine bonis sine malis.

Cap. cxx.

Nunc o carissima filia demonstrem tibi scintillam parvas de ipsorum excellentia scintillas vobis respectu eius quod est. Tibi narrando pauca de dignitate in qua ipsos collocant: quoniam eos elegit atque meos esse fecit ministris. Et in tantu dignitatis istius: et auctoritatis quam eis exhibui nolebam: sed neq; volo q; propter aliquem defectum ipsorum secularis aliquis eos

aliquo modo puniat et ipsos intus se tangentes: vel punientes me valde grauiter offendunt: imo volo q; eos habeant in debita reuerentia. Non quidem eos intuitu sui sicut iam dixi: sed intuitu mei: videlicet propter auctoritatem eis a me concessam. Unde reuerentia talis nullo tempore minui debet quantum in eis minueretur virtus. Ipsos quippe tibi posui narrando veluti ministros veri solis: videlicet corporis et sanguinis vnguenti filij meus: aliorum ecclesie sacramentoz. Ista dignitas contingit atq; pertinet bonis: atq; malis: et ad quemlibet ipsorum illam ministrare pertinet: vt iam dixi superius. Dixi tibi q; ministri mei perfecti solis conditionem habent: et sic est illuminantes: atq; calefacientes ex caritatis ardore proximos eorum: et cum isto calore fructificabant: atq; germinare factabant virtutes in omnibus eorum subditorum. Etiam tibi dixi: quia sunt angeli vobis assignati per me pro tanta custodia vestra: vt bonam de vobis diligentiam habeant: atq; sanctas inspirationes in cordibus vestris intromittant mediantibus orationibus suis atq; salutari doctrina: et exemplo virtuose vite. Sollicito quoq; ministrat vobis ecclesie sacramenta prout angelus agit qui vos a malo custodit vobisque scribit: et bonas inspirationes in mente vestra inspirat. Itaque ternis

Tractatus.

q̄ vitra dignitatem quam eis ego concessi cum ornamento virtutum sicut de talibus tibi narraui: et ut omnes obligantur esse quantum ip̄si digni sunt a vobis amari: et in q̄ta reuerentia debent a vobis haberi: quoniam ipsi dilecti filij sunt et veluti sol in corpore mistico ecclesie sancte positi propter virtutes eorum. Nam omnis homo virtuosus dignus est amari: sed multo fortius isti propter ministerium in eorum manibus a me positum. Quare virtutis intuitu ac propter huiusmodi sacramenti dignitatem eos amare debetis. Eorum vero qui miserabiliter viuunt odire defectus obligamini. Non tamen eorum iudices esse debetis: quia nolo et omnino prohibeo: quia christi mei sunt. Ideo debetis amare atq; reuerentius penitus auctoritatem eis a me concessam. Vos optime nostis: quia si quidam immundus et male indutus vobis adduceret aliquem preciosum thesaurum de quo vitam eodum traheretis vos amore thesauri: et domini mittetis odio nullo modo portitorem haberetis non obstantes q̄ esset in se laceratus: et immundus. Immundicia quippe bene displicet vobis atq; conaremini q̄ ab immundicia purgaretur: et indueretur amore domini. Idcirco ita facere debetis ex debito secundum ordinem affectuose caritatis: et ita nolo vos agere circa tales ministros meos quando sunt inordinati qui cum immundicia vistorum atq; lacerati per separationem vere cari-

tatis vobis adducunt ingentes thesauros videlicet ecclesie sancte veneranda sacramenta que vobis vitam gratie conferunt indubitanter vobis illa digne sumentibus. Ergo non obstantibus illorum vicis atque defectibus amore mei mittentis et amore vite gratie quam a magno thesauro recipitis qui ab eorum manibus vobis in ecclesia sancta ministratur: videlicet vniuersi filij corpus et sanguis vniuersi cum viuina mea natura reuerenter acceptare eos debetis. Quod si quidem habeatis eorum vicia cum displicentia magna: sed iuxta posse conemini caritatis affectu: et oratione sancta illos adiuvando induere: ac induimenta ipsorum abluere lacrymis et eos offeratis cum sancto desiderio in conspectu mee viuine maiestatis ut illos induam ex bonitate mea vestimento caritatis. Vos aperte scitis q̄ volo eis libenter impendere gratiam in quantum ipsi disponant se ad accipiendum illa: et vos ad intercedendum pro eis: quia perculdubio non est mee voluntatis ut ipsi ministrent vobis: et alijs in vita presenti solum in tenebris: neque q̄ ipsi nudati sint vestimento virtutum: et immundi viuam inhoneste: immo posui eos vando vobis in exemplum virtutum: ut sint velut angeli terrestres: et velut sol mentes peccatorum illuminando. Si vero tales esse renunt oportet vos orare pro eis: et non eos iudicare: iudicium vero michi reservare. Ego autem orationibus vestris in-

tercedentibus impendam eis misericordiam habundantissime si reciperere se disponent si vero vitam suam corrigere neglexerint in vita sua dignitas cis: ita gratiose concessa redundabit eis in ruinam. Et a me summo iudice eius improperio maximo in mortis extremitate nisi realiter et viva fide recursum habeant ad misericordie mee latitudinem inestimabilem velut obstinati virgenter ad ignem eternum.

De defectibus et vita reproba sacerdotum et ministrorum iniquorum. *Lapi. cxxl.*

Nunc autem filia dilectissima ut tu et alii serui mei materiam habeatis ampliozem offerendi pro illis ante me continuas humiles orationes volo tibi dicendo monstrare sceleratam vitam ipsorum. Quibus vnde cumq; te verteris videbis aperte seculares atq; religiosos clericos prelatos atq; subditos paruos et magnos iuncos: et antiquos: et in omni manerie gentium offendere me iugiter omnes enim culpe putredine mortalium peccatorum infecti sunt. Qui tamen se totum mihi nullo modo nocet: immo solummodo sibi met offendentibus. Atq; nunc ego narraui tibi de futuris ministris meis et de eorum excellentia: et de virtute honorum tuorum ex aliquo refrigerio tue mentis: tu etiam: ut apertius: et plenius agnoscas vilitatem atq; miseriam istorum: ita miserabilium: et videas q̄

maiori reprehensione digni sunt atque maiori pena cruciandi. Pro ut conuerso dilecti mei fideles ex eo qd virtuose tractauerunt eis a me commissum thesaurum maiori premio et excellentia digni sunt: et ut in conspectu meo veluti margarite preciose constituantur: et ordinentur: et conuerso miserabiles isti pena crudeli atq; terribili cruciabuntur in perpetuum. Attende filia carissima quoniam ipsi principium atq; fundamentum suum fecerunt: et constituerunt in amore proprio: vnde processit arbor vitande superbie eius indiscretionis filio. Quia tanquam indiscreti sibi honorem attribuunt atq; gloriam magnas prelationis inquirentes cum delictis: et ornamento sui corporis mihi vero reddunt vituperiam: et offensas. Sibi enim attribuunt illud: qd non est eorum mihi vero quod non est meum. Mihi debet attribui gloria: et honor: sibi autem debent reddere odium proprie sensualitatis cum vera noticia proprie vilitatis exstimando se tanto ministerio propriis indignos quantum a me gratia se receperunt. Ipsi autem oppositum operantur. Nam inflati superbia nullo tempore faciantur quotidie rodendo terram vitularum: et deliciarum vite presentis tenaces cupidi: et auari circa pauperes vnde propter hanc auariciam atq; miserabilem superbiam ipsorum que nata fuit ex amore proprio sensituo curam dimiserunt animarum et solum attendunt et iugiter vacant

Tractatus.

eum ingenti sollicitudine tempora/
libus: & exterioribus vanitatibus
omnino quasi derelinquentes oues
quas ego commiseram eis velut oues
absque pastore. Nec eis alimenta
tribuunt: nec eas aliquo modo nu/
trunt: neque spiritualiter: neque
etiam temporaliter. Spiritualiter
enim administrant ecclesiastica sa/
ramenta que nullo modo virtutes
sua amittunt: vel etiam minu/
unt ex aliquo defectu illorum: ne/
que vobis auferri possunt. Sed ipsi
non vos alunt orationibus cordia/
libus deuotis: & humilibus: nec ha/
bent ignitum vestre salutis deside/
rium: & famem cum honesta sancta
vita. Nec etiam subditos paupe/
res alunt corporali cibo subuenien/
do necessitatibus eorum in substan/
cia temporalis de qua tibi dixi qd sic
ei debet tres partes: vna debet esse
pro necessitatibus eorum: secunda
pauperibus erogari: tertia vero in
utilitatem ecclesie debet expendi.
Sed ipsi faciunt oppositum. Quia
non solum modo subtrahunt a pau/
peribus illam partem: quam obli/
gantur eis impendere. Sed ipsi ra/
piunt aliena. Simoniam exercen/
do per inordinatum pecunie desi/
derium vendendo spiritus sancti
gratiam. Aliquotiens enim accidit
qd aliqui ministri: & infelices indi/
gentibus impendere denegant: il/
lud qd eis valde gratiose concessi: vt
vobis exhibeat nisi manus implea

tur eis: atque multis exenqis vifi/
centur. Et tantum subditos amant
quantum ad eis aliquam utilita/
tem habent: & no vltra. Ecclesie sub/
stantiam expendunt solum in orna/
tis: atque delicatis vestibus non vt
honesti clerici siue religiosi sed velut
domini siue secularis curie domi/
celli quotidie satagentes pompo/
sos equos habere ac etiam vasa plu/
rima tam aurea quam argentea cu/
curiosis ornamentis in domo tene/
tes: atque possidentes ea que tene/
re non debent cum multa vanitate
cordis. Cor etiam ipsorum ex vani/
tate dissoluta verba loquitur. Et
omne desiderium eorum esse vide/
tur in epulis: atque conuiujs de ve/
tre quodammodo sibi vnam facien/
tes inordinate comedentes: & biben/
tes. Et ideo subito runnt in imman/
diciam viuendo lascine. Ne ve ip/
sorum vite miserabilis: infelicit: quo/
niam illud quod vnigenitus filius
meus acquisiuit cuius grauissima pe/
na super ligno sanctissime crucis ip/
si cum meretricibus expendunt. Et
ita danabiliter iugiter animas de/
uorant: & occidunt ysa christi san/
guine pretioso redemptas eas vi/
nerimode cum fetenti miseria: cor/
rumpendo: & de patrimonio: vel be/
reditate pauperum filios adulteri/
nos alunt: & ornant. O diabolica
templa ego vos elegi: & collocanti:
vt in presenti vita tanquam angeli
terrestres essetis: & vos estis tanqua

incarnati demones: et ipsorum officium assumpistis. Demones habent in se tenebras quas etiam alii impendunt: et postea cruciata tormenta ministrant. Iuxta posse subtrahunt animas a statu gratie cum varijs molestijs atque temptationibus: ut inducant eas ad statum eterne damnationis in peccatis mortalibus inuoluendo. Quauis nemo compelli possit ad peccatum aliquod nisi sponte consentire velit licet ipsi demones. Iuxta posse sollicite vires opponant. Ita miserabiles isti non digni vocari ministri: sed veluti demones incarnati. Nam ex defectu proprio se conformauerunt cum illorum voluntate diabólica: et ideo faciunt officium ipsorum me lumē veram in tenebris mortalis peccati ministrantes. Et administrant ostendentes abhominabiles tenebras inordinate imo scelerate vite ipsorum tam subditis quam alijs hominibus exhibendo materiam confusionis: atque scandalī mentibus infuentium eos: ita scelerate vivere. Sunt etiam in causa ministrandi confusionem atque conscientie penas his quos aliquando subtrahunt a statu gratie: et a veritate: et eos ad culpam reducendo faciunt illos ambulare, per vias falsitatis et mendacii. Quauis illi qui sequitur eos non est: ex hoc excusatus a culpa sua: quis compe-

ti nullo modo potest ad culpam peccati mortalis ab istis demonibus vel sibilibus: vel etiam ab inuisibilibus absque proprio consensu voluntario. Nullus itaque debet vitam ipsorum imititudo respicere faciendo mala que faciunt. Sed iuxta monita mee veritatis in euangelio sancto facere debetis ea bona que videntur ex doctrina data vobis in corpore mystico sancte matris ecclesie in sancta pagina declarata ministrantibus predicatoribus a spiritu sancto doctis qui vobis in veritate pronunciant verbum meum. Et illorum vitam: et opera mala nullo modo sequamini: nec eos in aliquo punire velitis: quia me graueretis offenderetis. Illis quoque relinquitte vitam iniquam: et pro vobis accipite doctrinam veram atque salutem. Punitioem vero mihi seruate: quoniam ego sum ille dulcis eternus deus qui cuncta bona remunero: et omnem offensam in congruo tempore punio. Non enim illis pareatur sine dimittetur in suo tempore debita disciplina propter dignitatem eis a me gratiose concessam: videlicet quia ministri mei sunt effecti. Immo iuste puniantur ultra ceteros in maiori miseria si se non correxerint: quia plus a mea bonitate receperunt. Et ideo tam ingrati me totaliter offendentes idubitate valde maiori punitioem sunt digni

Tractatus.

Itaque vides eos esse velut demones
et conuerso tibi dixi de meis electis
quod erant angeli terrestres et ideo sa-
ciebant angelorum officium.

Quomodo in predictis ministris
iniquis iniustitia regnat et preci-
pue non corrigendo subditos.

Capitulum. xxxij.

O Tri tibi quod in electis ministris
meis iuste margarita resul-
gebat nunc vero tibi dico quod isti mi-
serabiles et infelices in pectore suo
gestant in iustitia per fibula que qui-
dem iniustitia cum amore proprio
coniungitur atque connectitur in eis
Nam ex amore proprio committunt
iniustitiam contra suas animas ac
etiam erga me cum indiscretionem te-
nebrosam quia mihi non exhibent ho-
nozem et gloriam nec sibi metipsis
vitam sanctam et honestam nec ve-
fiderium salutis animarum habent
et virtutum esuriam. Et ideo com-
mittunt iniustitiam erga subditos
atque proximos eorum nec vitam cor-
rigunt imo velut exccati non agno-
scunt et ex inordinato timore displi-
cendi creature permittunt eos in su-
is infirmitatibus inique dormire. Nec
advertere videtur quia placere de-
siderantes ita grauiter offendunt et
mihi creatori suo ac etiam eisdem
valde displicent. Aliquando se cor-
rigere simulabunt ut cum aliqua
parua iustitia se cooperire possint
non arguendo maiores qui grauio-
ra commiserunt quam illi minores quos

corrigunt et hoc ex timore feruili me
forsitan eos impediunt vel auferunt
eis vitam sine statu eminentie sue
sed acriter arguunt infimos quod con-
siderant eis obedire non posse nec au-
ferre sibi statum. Iste proculdubio
committit iniustitiam et amore pro-
prio detestabili qui proprius amor
vniuersum orbem infecit atque misit
cum corpus ecclesie sancte siluestre
quidem faciendo viridarium huius
venerandi sponse flores ibi putridos
inserendo quod viridarium bene-
fuit creatum et virtuose renouatum
et ornatum odoriferis floribus tem-
pore quo ministri mei fideles et ve-
ri laborantes aderant. Nam ex eo
virtute subditi non veniebant inique
sed cum vita sancta et honesta: ho-
die vero non ita sed oppositum quod
ex iniquitate pastorum ipsi subditi
mali sunt. Propter quod ista spon-
sa cernitur plena esse spinis mul-
tarum iniquitatum. Non quidem
in semetipsa recipere potest aliquam
lesionem cuiuscumque putredinis pec-
catorum quo ad ipsius veneranda
sacramenta sed illi qui nutriuntur
ad vbera presate sponse putredines
illam habent et voluntarie recipi-
unt in animabus suis auferendo, si-
bi dignitatem in qua posueras eos
Non quod in se dignitas illa minuat
in aliquo sed intuitu defectum eorum
propter quos quamplurimi vili-
pendunt hincvngenti mei precio-
sum sanguinem. Quare frequentius
sime seculares omittunt illam ha-
bere reuerentia eis ad quam obli-
gantur virtute sanguinis scilicet christi

Quis ita facere nullo modo de-
beat. Et si perdant illam ipsorum
huiusmodi culpa non est ideo mi-
nor licet illi defectuosi cognoscant
vt iam supra dixi tum ipsi misera-
biles et infelices exemplū exhibent
iniquitatis atq; miserie vbi posue-
ram et elegeram eos vt exhiberent
exempla virtutum.

De plurimis alijs defectibus
ministerorum. Cap. cxxij.

Hecede filia carissima prefator
iniquo atq; miserabiliū mi-
nistroꝝ vñ tāta putredine exhauri-
uit. Indubitanter propria sensua
litate sua quam ex amore proprio
dominam instituerunt et animam
in felicem suam esse fecerunt cū ego
liberauerim eos ab omni seruitute
cū vnigeniti filij mei sanguine to-
rum humanum genus a seruitute
liberari diabólica. Gratias huius-
modi recepit omnis creatura cōalī
bos vero quos vñ non soluz a ser-
uitute diabólica liberari et eligēdo
constitui vt mihi solum eterno deo
seruirent vobisq; ministrarent ec-
clesiastica sacramenta sed illos etiā
ab humana seruitute liberant tali-
ter q̄ omnino prohibui atq; prohibe-
o vt secularis aliquis dominus
illos iudicet vel aliquo modo puni-
at. Et attende filia carissima meri-
tū quod mihi retribuunt pro tanto
beneficio quia quotidie me perse-
cuntur cum iniquitatibus atq; sce-
lerata vita sua cū tanta peccatorū
varietate q̄ lingua tua narrare ne-

quirit et audiendo quasi vesiceres
Tamen aliqua tibi narrare volo p-
pter ea que dixi vt matris amplio-
rem habeas compassionis atq; la-
chrymarum. Ipsi stare deberent iu-
giter in mensa fructifere crucis ex
anxio desiderio ibiq; se nutrire cibo
salutis animarum a more mei. Et q̄
uis omnis alia creatura in se ratio-
nem habens hoc ipsum agere tenea-
tur. Isti multo fortius obligantur:
quos elegi vt vobis affectuosa mi-
nistrarent vnigeniti filij mei corp⁹
et sanguinem et vt vobis exhibeant
exemplum vite salutaris et vt cum
anxio atq; penoso desiderio sequen-
do viam incarnate mee veritatis ci-
bo nutriantur iugiter animarum
vestrarum in mensa sanctissime cru-
cis ipsi vero pro sua mensa tabernac-
el egerunt ibiq; iurant atq; frequē-
tissime perturbant viuendo misera-
biliter in multis iniquitatibus etiā
in publico sicut homines excecati
sine lumine rationis. Et ita sunt effecti
velut animalia totaliter immunda
propter huiusmodi defectus et ver-
bis atq; factis et actibus in vita la-
sciu student officium vero negli-
gunt imo frequenter ignorant et ali-
quando persoluendo magis ore q̄
corde persolunt quoniam illud est
a me remotum ipsi directe viuunt
veluti ribaldi atq; lusores: et ex quo
inserunt atq; alienauerunt animas
eorum in manibus venonum ipsas
exhibendo ipsi male sumunt et alle-
nant bona temporalia suarū eccle-
siarū que receperunt in virtute pre-
tiosi sanguis iesu christi. Unde pau-

Tractatus.

peres privati sunt omni subsidio quod habere tenentur: & ecclesia non habet ea que necessaria sunt in operationibus diuino officio. Unde quia facti sunt in se templum abhominabile demonum vilipendunt aduertere necessaria templo meo. Sed illud ornamentum quod in templo meo facere deberent ob reuerentiam sanguinis vniuersi filij mei faciunt in domibus eorum in quibus habitant. Et quod etiam deterius est ipsi faciunt veluti sponsus qui sponsam propriam ornant: ita faciunt isti demones incarnati qui de substantia temporalis suarum ecclesiarum ornant abhominabiles: atque demones eorum concubinas cum quibus inique sceleratissime viuunt & absque verecundia quacuque faciunt eas ad ecclesiam cum alijs ambulare: atque diuini officij interesse dum ipsi miserabiles in altari consistunt ad consecrandum vniuersi filij mei corpus & sanguinem. Nec erubescunt quod infelices ille concubine filios eorum ad manum adducant: ut offerant una cum alio populo. **Q** demones incarnati atque demonibus deteriores vitam iniquitates vestre non essent ita publice coram oculis vestrorum subditorum ex eo quod si laterent eos offenderetis tantummodo me cum detrimento animarum vestrarum proxiimo vestro minime noceretis exhibendo sceleratam vitam vestram eis in exemplum. Quare cum exemplo vestro materiam prebetis ne sua peccata derelinquant: imo potius: ut

illa siue maiora committant. **N**umquid hec est illa puritas quam a ministris meis opto & exigo precipue cum ad celebrandum accedunt ad altare? Puritas eiusmodi videtur esse tali ministro: quoniam in mane surgit cum inquinata: & contaminata mente: & corpore polluto iacuit in peccato mortali ferentis immundicie deinde procedit ad celebrandum. **U** tabernaculum demonis: ubi est nocturna vigilia cum officio diuino venote celebrato ubi humilis oratio continua. In ipso namque tempore nocturno disponere te debes ad sacrum misterium quod habes in mane perficere cum vera notitia tui te reputans indignum ad tantum: atque tale misterium: & cum cognitione meti quoniam ex bonitate mea te feci dignus: & non tuis meritis elegi te in ministrum meum: & ut illud in creaturis meis virtuosius ministrarce.

Quomodo in ipsis ministris inuenitur esse peccatum contra naturam: & de quadam visione super hoc habita. **Capitulum cxxiiij.**

Noueris amatissima filia carissima: quod tantam puritatem ab eis ac est a vobis in isto venerabili sacramento requiro quantum in vita presenti homo potest habere. Unde quod tui in vobis est quotidie conari debetis illam iugiter acquirere. Noceatque debetis: quod si possibile foret exiret et ipsam angelicam naturam

In hoc venerabili sacramento puri-
ficari: s; oio purificatioe nō idiget:
qm̄ in angelo peccati venenū occur-
reret: nō valet: hoc vero tibi dixi: vt
intelligas quantā ab oib⁹ in isto ve-
nerabili sacramento puritatē exqui-
ro p̄cipue tñ ab eis. Sed opposituz
agunt: q; valde sunt imundū: neq;
solummodo de imundicia fragili
ad quam estis quodammodo natu-
raliter inclinati: q̄uis virtuosa ra-
tio: quando vult vna cum arbitrio
libero vobis a mea bonitate tradi-
to refricare potest huiusmodi natu-
ralem inclinationem atq; rebellio-
nem. Sed isti miseri non tñ istam li-
clinationē in se refricare: nō studēt
imo qd̄ est valde peius vacant illi
sodomitico peccato p̄tra naturam.
Et ipsi veluti stulti: z excecati: non
vident: nec intelligunt huiusmodi
miseriā putredinis in qua sunt eo-
qd̄ offuscati hñt oculum intellect⁹
z attendere non vident: q; pp̄ abho-
minabile fetore quē inde p̄cipio. In
isto iudicio meo solū ex isto peccato
quinq; ciuitates aliquando feci sub-
mergi: q; iustitia mea noluit ultra
sustinere tantam abhominacionez
q; non solum ego qui summa sum: z
eterna puritas abhominor enormi-
tatem tanti criminis verum: z ipsi
demonēs abhorrent illud: atq; de-
testantur quos ipsi miseri volunta-
rie sibi dominos effecerunt. Nō qp̄
pe demonibus displicet illud: vel
aliud peccatum: vt eis aliquid bo-
num virtuose placet. Sed quia na-
turam habent angelicam: z ideo na-
tura talis omnino vitat actualiter

videre cōmitti tam enorme pecca-
tum quantum ipsum peccatores an-
tea vulnerauit venenata sagitta
concupiscentie. Cum vero peruenit
ad actum huiusmodi peccati subi-
to fugiendo recedit occasione p̄d̄i-
cta. Unde tu bene recolere debes: q;
ante mortalitatem: ego tibi patefe-
ci quantum erat abhominabile mi-
hi: z quantum quasi totus orbis ex
isto peccato corruptus erat. Unde
leuādo te super te metipsam te ex an-
xio desiderio: z eleuatione mētis oī-
di tibi mūdum vniuersuz. Et quasi
peccatum hoc abhominabile vide-
bas in omni manerie gentium effu-
sum: z videbas: vt ego tibi monstra-
ui demones inde fugere sicut iam
tibi dixi. Et ipsa tunc habuisti tan-
tam in mente tua penam ex illo fe-
tore: q; quasi videbatur tibi in mor-
tis articulo laboras. Neq; videbas
locum in quo tu z alij serui mei sta-
re possētis ne a tali fetore contami-
naremini. Nō enī inueniebas lo-
cum aliquem in quo tute stare pos-
ses: nec inter paruos: nec inter ma-
gnos: nec inter antiquos: nec inter
iuuiores: nec inter religiosos: nec in-
ter clericos: nec inter prelatos: nec
inter subditos: nec inter dominos:
nec inter seruos. Nam omnes qua-
si videbantur ista maledictione cō-
taminari mēte simul z corpore. Tūc
ostendi tibi non in omnibus homi-
nibus particulariter: sed in genera-
li de quacunq; manerie gentium:
q; plurimi non sunt: ita p̄taminati.
Nam inter malos z reprobos est:
am aliquos mihi reseruari iustos: z

Tractatus.

bonos amore quorum iniustitia mea
refrenatur ne lapidibus iniungam
vt eos in instanti conterant atq; ter
re vt eos illico deglutiat atq; absor
beat ⁊ aibus vt eos deuorent atq;
demonibus vt eorum animas pari
ter ⁊ corpora secum asportent. Imo
vias atq; modos inuenio q̄tū est in
me vt habeat a me misericordiam
hoc est vt illi corrigant vitam suam
Ordino etiam seruos meos qui om
ni lepra mortifera carent veluti me
ditatores vt pro eis intercedant in
conspetu meo ⁊ illis aliquando pa
refacio huiusmodi miserias eorum
vt amplius ⁊ seruentius in corde so
licitentur adquirendam salutem
eorum offerentes eos in conspectu
meo cum compassione maiori atq;
volore peccatorum illorum ⁊ offen
se contra me perpetrare me seruen
ter exorando sicut ego feci tibi. Quia
si bene recolis cum exordinatione
mea tu percipisset vnam paruan
scintilla huiusmodi fetoris ad q̄dam
extrematē te cognouisti deductā
vnde cordialiter exclamando iri
stī. O pater eterne miserere mei tua
rumq; creaturarum vel animā meā
a corpe subtrahas quia mihi videt̄
ultra tollerare non posse: vel mihi
refrigerium exhibe mihi locū osten
dendo in quo possim vna cum alijs
amicis tuis virtuose acquiescere ne
lepra talis vllō modo nobis obesse
valeat vel animas siue corpora con
taminare. Ego vero tibi respondi
pletatis oculum ad te vertendo vi
dens ⁊ nūc iterato dico: filia dilectis
sima requies vestra consistit in hoc

vt laudem ⁊ gloriam cotidie nomi
ni meo reddatis adolentes iugiter
deuotarum orationum incensus in
conspetu meo pro infelicibus istis
qui iacet in tāta miseria quottidie
prouocantes diuinum iudicium
contra se propter iniquitates eor
rum: locus vero vester in quo
semper innoceamini sit vobis iesus
christus crucifixus vnguentus fili
us nicus habitantes atq; latitantes
i caeuerna sui pretiosi lateris vbi qu
stabitis ex amoris affectu i illa sua
natura humana meam viuinas na
turam in corde suo sic aperto inue
nietis aperte meaz atq; proximū ca
ritatem. Nam propter honorem me
um ⁊ vt obedientiam inunctam si
bi a me perficeret in salutem vestrā
velocissime cucurrit ad mortem ob
probriolam sanctissime crucis. Cui
vero gustaueritis hunc ineffabilem
amorem ⁊ cum diligentia confide
raueritis doctrinam eius opere se
quemini nutriendo vos iugiter in
mensa sanctissime crucis ex carita
te portantes cum vera patientia oc
etiam omnem laborem penam atq;
tormentum vnde unq; peruenit
⁊ per modum hunc euadētis lepra
que fugietis iste locus est ⁊ modus
quem assignauit tibi: ⁊ alijs amicis
meis. Tamen isto remedio non ob
stante non auferatur ab anima
tua sensus illius percipite putred
bant ille tenebre: quibus osuata
fueras donec anime tue fuit a mea
bonitate prouisum. Quare vā per

ftea communicant sumendo vene/
 rabile sacramentum corporis et san/
 guinis unigeniti filij mei qui vere
 deus est et homo prout in altari sum
 mittis in signum aperte veritatis
 omnis fetor ille subito cessauit vna
 cum tenebris ex odore pariter et lu/
 ce perceptis in gustu predicti vene/
 randi sacramenti in tantum quod odo
 rem illius in ore simul et gustu tuo
 pluribus diebus admirabili modo
 retinisti et persensisti sicut a bonita
 te mea fuerat ordinatum. Itaque vi
 des amantissima filia quantum ab
 homino in quacunque creatura ini
 quitatem huiusmodi sed valde ma
 gis in his quos a mundo retrari et
 elegi ut in statu continentie mihi mi
 nistrarent. Aliqui in angelico statu
 sancte religionis quidam autem in
 statu platiadis veluti fructifere pla/
 te in agro mystici corporis ecclesie sancte
 plantati ut mihi fideliter in verita
 te ministrarent. Aures tue leniter
 audire non possent neque lingua tua
 narrare quantum iste defectus ab/
 hominabilis mihi displicet in eis
 ultra displicenciam quas habeo ge
 neraliter in hominibus in vita se
 culari viuentibus. Ex eo quod isti sunt
 veluti lucerne super candelabro col
 locate ministraciones viri solis in lu
 mine virtutis et honeste sancte que
 vite. Sed ipsi ministrant in tenebris
 Et adeo tenebrosi sunt quod sacras pa
 ginam in se proculdubio luminosam
 quam hauerunt electi mei cum lu
 mine supra naturali me vero lumi
 ne pendente sicut alibi narraui tibi
 ex eorum inflata superbia frequen

ter interpretantur in tenebris et im
 munde viuentes non vident nec in
 telligunt aliquid inde nisi litterale
 corticem exteriorem et absque sapore
 quocunque recipiunt illam ex eo quod
 gustus anime non est ordinatus im
 mo corruptus ab amore proprio et
 elatione mentis et immunditia sto
 machum habentes impletum ero
 ptantes inordinatas eorum concupi
 scencias adimplere. Repleti namque
 sunt immunditia cupiditate curio
 sitate et auaritia et absque verecundia
 sua crimina publice committendo
 gloriuntur ac etiam usuram a me
 prohibitam exercere multi miseri
 non erubescunt.

Quo subditi ex predictis defecti
 bus quos in prelati aspiciunt se mi
 nime corrigunt. **Capit. cxxv.**

Quomodo possunt igitur isti
 tot et talibus insecti vicis at
 que repleti de fratribus arguere que
 quam et iustitiam exercere de subdi
 torum erroribus et defectibus. Nul
 lo modo bona fronte possunt ex eo
 quia reproba vita propria tollit eis
 audaciam et iusticie sancte zelum.
 Et si quando vellent exercere. Iusti
 ciam aliquam audent eis infelices
 atque miseri subditi dicere. Medice
 primo cura te metipsum et pestea mi
 hi prebe medicinam tu laboras nisi
 egritudine grauiori quam ego et argue
 re me contedis. Male proculdubio
 facit ille qui solo verbo subditum
 arguit et non cum ordinata sancta
 quam vult huiusmodi siue sit ille bonus siue ma

Tractatus.

Las ordinate tamen potest in modo de-
bet in subdito suo peccatum argue-
re ac citam iurta posse corrigere: s;
ipse male facit q; ipse non arguit
atq; corrigi verbo et exemplo vir-
tutis et sancte vite. Subditus vero
grauius offendit non acceptando
correctionem humiliter a bono siue
malo prelato sibi factam in salutem
anime sue vitam suam defectuosas
corrigendo: quia sibi soli nocet et non
alteri: unde solus ipse tempore con-
gruo punietur pro suis defectibus.
Hec omnia mala contingunt quia
prelati non attendunt ad corrigen-
dum subditos cum sancta et crepla
ri vita. Et ideo non corrigunt quia
ab amore proprio sunt excecati in
quo fundate sunt omnes iniquita-
tes eorum et non attendunt nisi ad
perficiendas inordinate voluntates
atq; concupiscentias eorum: et ad
ista videntur omnes vacare in q;le-
ram subditi q; prelati: tam clericis
q; religiosis. *O* sula mea dilectissimi/
ma vbi est hodie religiosorum obe-
dientia qui collocati sunt in sancta
religione velut angeli et illorum qua-
plurimi sunt demonibus iseriores
siue deteriores. Electi sunt vt annu-
cient in veritate verbum meum in
doctrina pariter et vite: ipsi clamant
verbo solammodo vocis: et ideo
non sequitur aliquis fructus in cor-
dibus auditorum. Predicationes
eorum potius compositae sunt ad con-
placensiam hominum et aurium pru-
ritum et consonantiam q; ad hono-
rem meum vel animarum salutes.
Ideo solliciti student non in sancta
vita: sed vt verba sua valde polite

proferant cum quadam mundana
siue secunda iuliana. *Hi* procul/
dubio non seminant vtile semē: ver-
bi mei realiter atq; salubriter quia
non attendunt ad euellendum vi-
tia et plantando virtutes. Unde q;
non extraxerunt ex orto suo spinas:
ex orto proximorum euellere negle-
gunt: et omittunt cellas proprias
inutiliter et curiose discurrendo per
ciuitates: vnde contingit eis velut
piscibus accidit qui quando vitā non
erisunt in aqua proculdubio mori-
untur. Ita religiosi vni quādo mo-
rantur extra cellam inhoneste viuē-
do vita gratie privati moriuntur.
Tales a sua cella discedunt de qua
sibi celum facere deberent: et cundo
per vicos et plateas curiose visitant
amicorum siue consanguineorum
habitationes et aliorum secularium
vt inordinate eorum voluntati pla-
cet et videtur. Quorum huiusmodi
culpa pro parte redundat in prela-
tos eorum indiscretos qui concedunt
huiusmodi licentias amplas et lar-
gas nimis et indiscretas. et veluti mi-
seri pastores et iseriticos per effectus
non aduertunt nec curare videntur
videndo subditorum animas in ma-
nibus demonum: imo q; est etiā val-
de grau⁹ ipsimet sunt in causa vā-
nationis eorum. Nam aliquando vi-
dentes illos esse dissolutos velut iser-
nati demones eos ad monasteria vi-
rigunt vbi nonerunt esse demonia/
cas moniales lasciuas et inordina-
tas: ita cum ingenio subtili et ad-
mirabili vnus est causa rince alte-
rius principium aut ipsorum ex ope-
ratione demonis erit sub colore et

trotonis: sed quoniam vtriusq; vi-
 ta miserabilis est atq; lasciuia non
 diu durat iste color: huiusmodi si-
 mul ate deuotionis quia subito fru-
 ctus apparēt huius infelicis: et inor-
 dinate deuotionis: et primo quidez
 apparent flores inique fetentes in
 mundarum et inhonestarum cogita-
 tionum postea frondes verborum
 turpium et ex vtraq; parte procedē-
 tium: deinde suadente diabolo ve-
 nēnata sua desideria perficiunt. fru-
 ctus verō qui sequitur inde tu ne-
 sti quos aliquando vidisti quia filij
 sunt: et aliquando deducuntur ad
 tale precipitium ambo q; habitum
 sancte religionis abicientes aposte-
 rant vterq;. fuisse ribaldus atq; mi-
 ser et ipsa publica meretrix efficitur.
 Quoniam istarum iniquitatum ma-
 li priciati sunt in causa q; supra eorū
 subditos oculos habere neglexerūt
 Imo concedebant eis largā atq; in-
 ordinatam licentiam et videntes et
 agnoscetes eorum iniquitates vi-
 dere dissimulabant. et quia subdit⁹
 non fuit in cella delectatus: et ita p
 vtriusq; defectum incidit in morte
 lingua tua faciliter enarrare uequi-
 ret in quod et quā varijs modis offē-
 dere me conantur. Facti sunt arma
 diaboli et cum fetore suo venenose
 corumpunt intus et extra videlicet
 in religione sancta sed extra secula-
 rium aspectus privati caritatu fra-
 terna sunt et quilibet optat atq; con-
 tendit esse maior et contra pauper-
 tatis votum propria possidere co-
 nātur. Ipsi pmisserūt ordinē obfua-
 re s; i sacro miserabili mō trāsgrediū-

tur: Imo qdē valde petens nō sōlū spī-
 trāsgreduntur ordinē s; veluti lupi
 rapaces insurgunt et psequuntur
 bonos et humiles qui ordinem conā-
 tur obseruare faciēdo super eos tru-
 stas atq; verisiones cristumantes ex
 his verisionibus quibus obserua-
 tores ordinis ita persequuntur eo-
 rum propriam copoperuisse misē-
 ram vitam sed ex hoc apertius ipsi
 patetaciunt illam. et ideo tot incon-
 uenientia in sanctis religionibus
 occurrunt. Sancte quippe sunt in
 se: q; facte sunt atq; fundate reali-
 ter a spīritu sancto ideo uon est de-
 sectus in ordinibus sed in trāsgres-
 sionibus. Ideo minime edūtur pro-
 pter aliquem defectum subditorum
 siue malorum religiosorum. Ex hoc
 ergo qui cupit aliquam ingredi re-
 ligationem non debet attendere neq;
 sequi mores eorum qui vnum inor-
 dinate trāsgrediendo regulam
 mo super brachia sancte religionis
 approbate nauigare v; q; nō i firma-
 tur i semetipsa nec i firmari pōt i us
 q; feruēter v; ad mortē illā obfua-
 diebā q; sē religioes ex defectu p-
 latoy atq; pueroy subditoy ad tā-
 tā relaxationē adducte sunt q; illi
 q; simpliciter ordinē obfuarē conan-
 tur iudicant a trāsgressioib; veluti
 culpabiles et valde respēsibiles ex
 eo q; minime sequitur iordiatā ve-
 stigia sua: ipse q; pueri cerimonias
 q; hū ordinauerūt obfuarē studēt so-
 lū i oculis hoīny seculariū ad cōpla-
 cēdū eis: et vi eoy seordiantes atq;
 defect⁹ aliqūter epiant. Itaq; vi-
 des q; votū pmissū obediētē q; pmissē

Tractatus.

Rat ordinē obſuare nō iplēt de qua
gē obediētia tibi loqr̄ in alio loco.
Vouerunt inſuper obſeruare pau/
peritatem voluntariam atq; conti/
nētiam: hec autem qualiter obſer/
uent vide poſſeſſiones ⁊ abundant/
tiam pecuniarū quas in ſua ſingu/
laritate poſſident a caritate com/
muni ſeparatī non communicando
cum ſuis fratribus tam temporalē
q̄ ſpiritualem ſubſtantiam vt ordo
caritatis ac ſacra religio diſponit ⁊
ordinat. Ipsi vero ſolummodo ſtu/
dēt impinguare ſenectipſos anima/
lta ſua ⁊ ſic vna beſtia nutrit aliam
⁊ interim frater eius fame crucia/
tur ⁊ affligitur inſignit frigore ve/
lut inops atq; pauperulus. Poſt
q̄ enim habundantiſſime proſe ſul/
citus eſt pannis ⁊ pellibus ⁊ quot/
tidie nutritur ⁊ vititur in ſua men/
ſa curioſis epulis ultra de fratre
ſuo pauperulo non curat ⁊ ideo re/
nuīt eſſe cum eo in paupere menſa
reſectorij. Sollicite ſtudet ad eſſe
vbi carnis implere poſſit atq; ſa/
nare propriam gulam vnde poſtea
videtur impoſſibile q̄ ipſe tertium
continentie votum obſeruare vale/
at. Quia plenus venter non glanīt
mentem caſtam. Immo laſciuū ſi/
unt huiusmodi cum inordinatis cō/
cupiſcentiis ⁊ ita procedunt de ma/
lo in pelus. Et multa mala contin/
gunt eis ex eo quia poſſident: iſta tē/
poralia quia niſi haberent ad erpē/
dēdū non ita vſuerent inordinate
nec haberēt amicitias inuiles ⁊ en/
riofas. Quia quādo quis nō habet
vnde largiatur amicitia que non ē

in vera caritate fundata ſed in amo/
re vni vel alterius complacentie
quam vnus ab altero recipit non
vīu permanet. O miſerabiles in tā
mīſeria collocati propter eos de/
ſectus quibus ſe voluntate ſubiecc/
rūt cū ego collocauerim eos in tāta
dignitate ipſi vitant ad eos acce/
dere velut ad locum venenatum ⁊
ſi quantūſper ibi morantur voce
clamant: cor autem eorum eſt val/
de remotum a me ad altaris men/
ſam accedunt ex quadam conſuetu/
dine magna q̄ ex aliqua venoſo/
ne ſiue precedentē quacunq; diſpo/
ſitione quemadmodum irent ad
menſam corporalem: hec ⁊ alia mul/
ta mala de quibus tibi dicere nolo
ne grauentur ſine maculentur au/
res tue ſecuntur ex defectibus pa/
ſtorum ⁊ eorum ignauia quia non
corrigunt ſubditorum ſuorum defe/
ctus neq; curant vel aliquem oſten/
dunt habere zelum vt ordo ſeruet
qm̄ ſe non ſeruant ipſi. Sed in iu/
ſte ponent aliquando lapides gra/
ues obuiarum que moleſtabūt hu/
milis ordinis obſeruatores eos in/
iuſti puniēdo de culpis quas in ve/
ritate minime commiſerunt. Totū
hoc accidit qm̄ in tali: prelato pre/
tiola margarita iuſtitie minime re/
ſulget imo ſolum iuſticiam rognat
in pectore ſuo ⁊ ideo punit iniuſte
ſubditū qui meretur habere gra/
tiam atq; beniuolentiam ⁊ illis qui
ſunt diaboli membra ſicut ipſe dat
amorem ſocunditatem ⁊ ſtatim or/
dinis officia talibus imponendū.
Ipsi velut excecati viuunt ⁊ velut

excecati prebent ordinis officia & ita subditos inordinatissime gubernant. Et nisi se corrererint in vita presenti cum ista cecitate sua perueniēt ad tenebras eterne dāpnationis. Et oportebit ut ante me suum iudicem districtam rationem exhibeant de subditorum animabus: & quod male mihi reddere poterunt istō iuste recipiēt a me quod recipere merentur.

Quō in dictis iniquis ministris ecclesie regnat luxurie peccatum. Capitulum. cxvi.

Quarissima filia viri tibi scintillam pūā de vita religioso/rū & cum quanta miseria viuunt in sancta religione cum diuini vestimento cum ipsi sint lupi rapaces nunc vero tibi narrare dispono de defectibus clericorū atq; ministrorum ecclesie sancte tecum iuste conquerendo de predictis eorum defectibus ultra defectus quos alias tibi narraui supra tribus columnis vitiorum v3 de immundicia inīta/superbia & cupiditate quoniam ex cupiditate sancti spiritus vendebant gratiam ut iam tibi dixi. Istorum trium vitiorum vnum ab altero dependet & istarum columnarū amor proprius est in causa. Iste columnne dum recte consistit & amore virtutarū non deiciuntur ad terram: & omnino non ruunt: verum sufficiunt animam tenere ligatā & obstinatam in quolibet alio vitio. Quoniam omnia alia vitia sicut in supradictum est oriuntur ab amore proprio nam ab amore proprio principale superbie vitium oritur:

homo namq; superbus utiq; priuatus est amore caritatis & a superbia procedit ad inuidiam & ad auaritiam & sic homines per semetipsos incathenantur atq; ligantur in cathena diaboli. Nunc o carissima filia respice cum quanta miseria fetētis in mundicie maculant illi misceri corpus atq; mentem ipsorum ut aliq; in tibi dixi. Sz aliqd addere volo ut apertius agnoscas eruberantem fontem misericordie mee & ampliori compassione mouearis ad hos infelices quos ista tāgunt. Sūt aliqui ita impietate demoniaca condicione q; non solummodo carent omni reuerētia circa venerabile sacramentū excellentiaz vilipendēdo in qua collecaui eos ex incertimabili bonitate mea sed ipsi velut imeres ex affectione misera quam circa creaturam aliquam habent euz ab illa obstinere non valēt quod optāt agunt aliquas incantationes inuocando demones & euz venerabili sacramento quod est vobis exhibitū in cibum vite facient sua maleficia mortifera ut infelicissima vesiderta sua perficere valeant ac inhonestas voluntates eorum executioni mandare. Et oculos illas de quibus ipsi debent habere curam ipsis prouidendo spiritualiter atq; corporealiter hīs & alijs modis assistendo cruciant. Et ut etiā ipsa vidisti eas ire compellunt velut insipientes & mēte captas. Et ita violēter acque scere eas faciunt hīs que sunt ultra voluntatem ipsarum propter maleficia que fecerunt isti demones in/

Tractatus.

carinati. Et aliquando propter huiusmodi violentiam quam ipse resistendo sustinent earum corpora grauius affliguntur. Et quoniam hec et multa alia mala tu plene nosti de miserabiliter inhonesta vita eorum ultra non erit edit in presenti replere. O carissima filia carnem humanam ultra choros angelorum exaltatam ex unione diuine nature cuius humana vestra natura taliter istis miseri et infelices vispendunt atque tanto fetori subijciunt. O miser et abominabilis homo: non homo: sed animal immundum: quia carnem in am oleo sancto perunctam: et imbecillitatem abique verecundia meretricibus et herbes ac etiam deterius inquinat. Carni tue totiusque ignis humani fuit ablata plaga quia vulnerauerat eam. Idem ex inobedientia sua super ligno sanctissimo crucis virtute plagati corporis virginis filii mei. O miser ipse te honorauit et conuerso tu irrogas ei contumeliam. Ipse vulnerata sanauit precioso sanguine suo: et quod amplius est ipse tibi commisit ipsum sanguinem omni populo suo ministrandum: tu tu vulneras cum quantum est in te cum huiusmodi peccatis inhonestis atque lasciuis: ipse veluti bonus pastor abluat oues eius in sanguine suo: et tu totas inquinando sedas quia in terra posse tu in infetis fumo submergis eas. Tu debes esse speculum honestatis: et conuerso tu es exemplum inhonestatis et imanditie. Omnia membra tu corporis: vt apparet miserabiliter

ad operandum dispositis: et oppositum agis eius quod vnguentus filius meus egit. Nam ego sustinui quod et oculi velarentur: vt oculi tui salubriter illuminarentur tu vero cum tuis oculis lasciuis venenata sagitta percussis animam tuam: et iuxta posse conaris vulnerare cor illarum creaturarum quas ira corrupta me te respicit. Ego sustinui quod aceto se le mirto potaretur: et velut animal inordinatum auide tibi procuras epulari splendide quodammodo faciendo tibi de ventre deum: vel idolum in tua lingua iugiter habes inhonesta verba cum vanitate multa qua exercere deberes in amonendo proximum in annunciendo verba mea: et in persoluendo diuinum officium: vt obligatis ore pariter et corde. Ego autem ex illa solummodo sentio fetorem iuras enim atque sepe perituras: etiam blasphemando quemadmodum esses vnus vllis et baldus. Ego sustinui quod illi ligarentur manus: vt te simul: et humanus genitricis a culpe vinculo solueret. Mater tuae consecrate sunt: et vincte ad ministrandum venerabile sacramentum. Tu vero eas exeres in tactibus immundis: et inhonestis. Omnia opera tua que per manus intelliguntur corrupta sunt: et in obsequium diaboli parata: et ordinata. O miser homo ego te collocaui proculdubio in dignitate magna: vt mihi soli seruias: tu et omnis alia creatura habens in se rationem. Ego sustinui quod ipsi filio meo pedes affigerentur faciendo tibi scalam de cor

Pore suo: et volui tibi costatum aper-
 tiri: ut ipsa secreta cordis aperte vi-
 dere posses. Ipsum vobis ego con-
 cessi velut apothecam apertam vbi
 possitis videre: pariter: et gustare in-
 estimabilem amorem quem ad vos:
 habeo reperiendo naturam in co-
 ditinam vntam vestre nature hu-
 mane: tibi videre potes: quod ille san-
 guis eius de quo te feci ministrum
 est veluti salubre balneum ad ablu-
 endum tuas: et aliorum iniquitates
 tu vero de corde tuo: fecisti demoni
 templum. Tuus etiam affectus qui
 pro pedibus intelligitur in se non
 habet: nec offert in conspectu meo:
 nisi putredine: atque vituperium.
 Ipsi pedes tui non deserunt: nisi ad
 loca diabolica: cum toto corpore
 tuo tu perennis vnigeniti filij mei
 corpus ex eo: quia facis oppositum
 omnium que fecit ipse ac etiam eo-
 rum que facere teneris: ista tui cor-
 poris instrumenta sonu tenuerunt i-
 ordinatum atque malum ex eo: quia
 tres anime tue potentie congrega-
 te sunt in nomine demonis vbi con-
 gregare debueras in nomine meo.
 Demoniam debuisti tenere plenam
 beneficij a me graciosè receptis: tu
 autem in ipsa conseruas inhonesti-
 tem: et alia multa mala. Oculum
 insuper intellectus cum lumine san-
 ctissime fidei debuisti ponere i obie-
 ctum yesu christi crucifixi a quo mi-
 nister electus es: tu vero proposui-
 sti tibi statum: atque delicias vite
 presentis cum vanitate multiplici:
 et tuus affectus amare me solummo-
 do debet absque medio tu vero mo-

do damnabili creaturas inordinas:
 te diligis atque miserabile corpus
 tuum insuper alia animalia tua
 plus amare conuinceris quam me
 dominum tuum. Et quid hoc aper-
 te demonstrat. Impatientia quam
 erga me demonstras auferendo tibi
 quicquam ex his que diligis at-
 que displicentia quam erga proxi-
 mum habes quando tibi videtur
 aliquod habere detrimentum ab
 eo. nam ipsum habes odio cum bla-
 sphemias: et caritatem eius atque mo-
 ram aperte multum offendis. O mi-
 ser et infelix effectus es veluti mini-
 ster diuine mee caritatis ignisere:
 tu vero propter inordinata deside-
 ria tua propria pro paruo tempo-
 rali detrimento perdis illum. At-
 tende filia carissima: quoniam hec
 est vna de illis tribus miserabilibus
 columnis de quibus iam tibi scri-
 pra vixi.

Qualiter in predictis ministris
 auaricia regnat etiam ad usuram
 prestando.

Capitulum. cxxvij.

Nunc ergo tibi de secunda co-
 lumna videlicet de misera-
 bili auaricia narrare dispo: quas
 ego satis abhorreo pro eo quod infelices
 isti vendere conantur illud quod
 vnigenitus filius meus tanta li-
 beralitate donauit eis. Attende-
 re namque dicit ipse i ligno crucis apertè
 et ex toto laceratū vndique sanguinè

Tractatus.

effusum. Non enim redemit homines auro: vel argento: imo suo sanguine precioso propter amoris abundantiam: Neque redemit vnam solimodo mundi partem: imo quatenus in eo fuit ex amplissima caritate sua redemit vniuersum genus humanum preteritos: vix presentes et futuros: neque vobis exhibuit huiusmodi sanguinem absque igne pro eo qui cum igne seruentis amoris vobis illum impendit. Neque recepistis istum ignem et sanguinem absque natura humana: quoniam in ipso fuit perfecte unita cum humana natura vestra: et huius uniti sanguinis ex affectu tam excellentie caritatis istius miseri ministri effecti sunt. Et ipsi cum auaricia tanta et cupiditate detestabili: quod a filio meo precepto tanto et ingentem caritate redemptum est in crucem: vix alias ita vilipendunt: et male tractant. Atque thesaurum eis gratis commissum ex quo ministri facti sunt huius preciosi sanguinis in auaricia tanta dispensant: quod est scilicet gratiam vendere satagunt quam ipsi gratis accepunt: ut alius est ipse similis modo ministrum: sed conuerso subditos a se redimi faciunt quam ipsi subditi petunt: quod sibi gratis processit. Tales non habent os audum ut apte videat ad gustandum: et manducandum escam avarum ad honorem meum: imo solum ad deuorandum pecuniam. Et ita sunt in caritate restricti super eo quod ipsi liberaliter acceperunt quod in eis per gratiam habitare nequeo: neque proximus pro amore. Substantiam temporalem quam ipsi acceperunt habundanter virtute preciosi sanguinis Iesu Christi la-

scie presumunt viuendo iururiose cum mulieribus et hominibus inhonestis et atinentibus eorum nutriendos vituperabiliter adulteros filios eorum. Et solum attendentes ad semetipsos veluti fures atque latrones digni morte eterna furantur ea que sunt ecclesie et pauperum Iesu Christi. O miserabiles vbi sunt filij dulcium atque realium virtutum quas habere debetis: vbi est ingens: et affectuosum desiderium circa meum honorem atque salutem animarum vbi est ille dolor atque cruciatus quo salubriter affligi debes videndo lupum infernalium auferentem atque deuorantem oculos tuos. Non adest. Quoniam in artu corde tuo atque similibus tuorum amor meum: neque proximorum tuorum non est neque etiam capere potest in eo. Tu solum modo diligis temetipsum amore priuato: atque scilicet cum quo venenas temetipsum et alios. Tu es ille demon infernalis qui deuoras eas cum indinatio amore. Aliud non videtur appetere gula tua. Et ideo minime curas quantum ille demon inuisibilis eas asportet. Tu ipse demon visibilis effectus es instrumentum: ut ad inferna descendant. Quos vestis atque pinguefacis de substantia ecclesie: Temetipsum et alios diabolicos viros vna tecum simul: et animalia tua: videlicet pulchros equos ornatos quos in stabulo tuo teneo non ex necessitate: sed ex curiositate propter inordinatas concupiscentias tuas. Tu deberes contentari si necessitati satisfactus esse-

Iste superflue concupiscentie solent esse secularium hominum vite prescientis delectationes vero tue deberent esse circa pauperes etiam infirmos visitando: subueniendo necessitatibus eorum spiritualiter: atque temporaliter. Ex hoc te precipue feci ministrum atque tantam exhibui dignitatem. Sed quia tu brutum animal effectus es ideo delectaris in animalibus illis. Tu vero non vides veluti excecatus: quia si videres: et attente considerares eterna supplicia que tibi parata sunt nisi te corereris nullo modo faceres: imo doles de preteritis transgressionibus atque presentes virtuose vitares. Ergo filia carissima considerare potes quod iuste conqueri debeo de miseria ministrorum istorum. Et cum quanta liberalitate dotaui eos atque magnificauit et ipsi cum quanta misera cupiditate degenerant: et ab hominabiles atque reprobi sunt. Ad hoc etiam aliqui augent suas iniquitates ad usuram: videlicet prestando non quod quasi usurarii publice tendentibus in hostio suo teneant. Sed cum ingenio subtili exquisito tempore venundare procurant pro tempore suo ex cupiditate sua peruersa quod omnino prohibitum: et illicitum est. Et si esset aliquod emolumentum parui valoris: et ipse cum intentione sua recipiat in loco precij pro seruitio commodate pecunie tantquam usura reputabitur: et quicquid aliud accipiet pro tali tempore. Ego constitui miserum huiusmodi: ipse secularibus hoc interdicit:

et ipse facit ita. Et insuper addo quod si quis ad eum vadit pro consilio super tali materia: quando innotuitus est in eodem defectu: quia lumen rationis amissit consilium eius tenebrosum omnino est atque passionatum ex eo: quod anima sua simili passioni subiaceat. Ipsi enim alijs pluribus defectibus oriuntur a corde suo cupidus: et auarus. Tali congrue dici potest verbum veritatis incarnate: quando factus flagello de finculis cecit vendentes: et ementes a templo dicens domus mea: domus orationis vocabitur vos autem fecistis illam speluncam latronum. Tu bene vides dulcissima filia: quod ita se veritas habet: ipsi vendunt et emunt quasi mercantiam agentes de gratia spiritus sancti. Et sic manifeste patet quod illi qui volunt ecclesiastica beneficia multa largiantur erentia simul: et pecunias illis qui stant i circumitu curie. Et illi miseri fautores attendere negligunt vtrum sint boni vel mali. Sed ut complacent: et amore vni percepti sattagunt huiusmodi plantam vere putridam in viridario sancte matris ecclesie collocare: vnde facient ex hoc optimam summo pontifici rationem. Et sic vterque fraudulenter incedit cum vicario christi: vbi deberent cum veritate puer procedere. Sed si vicarius vni geniti filij mei deprehendit huiusmodi defectum illorum vtrumque punire debet auferendo beneficium indigno nisi vitam suam emendauerit. Alter vero qui emittit con-

Tractatus.

grue poneret in carcere donec d suo defectu videatur esse correctus vt alij timeant: ita de cetero peperare. Si sumus pontifex: ita faciet proculdubio succedet ad honorem meum: et debitum eius sin autem de isto peccato punietur: quoniam compelletur ante me reddere rationem de suis ouibus: crede filia dilectissima qd hodie non ita seruat: et ideo tot in ecclesia mea defectus orantur ex eo: quia quando promotiones in ecclesia fiunt non inquiritur de vita promouendorum virum bona sine mala fuerit. Et si quid inquiritur interrogatur illi qui cum eis simul male vite sunt qui non aliter exhiberent attestatores: nisi prout in se percipiunt esse maculatos. Et hodie precipue respicitur ad alienius status altitudinem: vel nobilitatem huius miseris corporis: vel ad temporales diuitias: et qd valde polite loqui non est promouendus. Et quod est valde mirabile: imo detestabile in consistorio quandoq; dicitur: et allegatur qd pulcher est homo: attende dia-bolicum opus: quia deberet inquiri de ornatu: et pulchritudine virtutis: et inquiritur: et attenditur de pulchritudine corporis: et corticis exterioris. Deberent inquiri pauperes humiles qui vitarent ex humilitate prelationes istas: et assumuntur illi qui cum vanitate multa: et inflata superbia: et ambitione querunt. Attendunt etiam ad scientiam: que si est in homine bone vite cum humi-

litate vera bona quidem est: et perfecta. Cum autem est in homine sine verbo honesto: et vite scelerate quasi venenium est ei: neq; de scriptura quicquam intelligit: nisi secundum exteriorem corticem littere in tenebris eam intelligit: quia caret omnino lumine rationis: et offuscata habet oculum intellectus in quo lumine rationis declarata fuit: et intellecta cum lumine supernaturali scriptura sacra prout apertus: alibi tibi dicit. Itaque scientia proculdubio in se bona est: sed non in eo quod ingit abuitur ea: imo efficitur sibi velut ignis inferni: nisi vitam suam virtuose conerit. Et ideo potius est attendendum ad hominem sancte vite quam ad hominem scientificum qui male vite fuerit frequentissime tamen sit oppositum: imo boni et virtuosii licet in scientia sint yditi stulti reputantur: atque contemnantur ab eis: pauperculos quoque vitant: quia nihil habent ad largiendum. Itaque vides qd in domo mea que debet esse domus orationis vbi relucere debet iustitie sancte lumen: et scientie cum honesta sanctaq; vita cum odore virtutis mendacium habundantissime videtur. Debet et virtus paupertatis voluntarie luere cum sancta sollicitudine circa curam animarum: vt eruantur a potestate demonum. Sed omnes quasi factagunt: et appetunt aggregare diuitias: et tantam diligentiam atque sollicitudinem erga temporalia sum-

perunt: vt omnino spiritalia re/
liquisse videantur: nec ad alia cō/
muniter attendere videtur: nisi ad
Iudendum: & ad rŕum: & ad multū/
plicandum huiusmodi substantiaz
temporalem: & velut inanes atten/
dere nō videntur: q̄ hic est modus
vt illam amittant. Nam si virtuti/
bus habundarent: & haberent ad
spiritalia diligentiam: vt obligan/
tur absq; dubio temporalibus ha/
bundarent. Et multas rebelliones
passa fuit ecclesia sancta quas indu/
bitantissime non habuisset si spiri/
tualia curasset. Ipsi debent dimi/
tere mortuos tradere sepulturā mor/
tuos proprios: & virili virtute sequi
doctrinam veritatis: videlicet x̄su
christi filij mei: vt in eis mea volun/
tas virtuose perficiatur: hoc ē illud
agendo propter quod eos elegi: & i/
tanta dignitate collocari. Sed op/
positum agunt quia moribunda &
ista transitoria cum effectu nimis i/
ordinato sepelire contendunt: & au/
ferunt officium de manu seculari/
um. Id de autem mihi valde displicet:
atq; damnosum est ecclesie san/
cte: quia deberent illa gubernanda
pretermittere secularibus: videlicet
illis qui positi s̄t ad huiusmodi re/
gimen temporalium: vt vnus mor/
tuus congrue sepeliat alium. Et q̄
dixi q̄ vnus mortuus alium sepe/
liat attende: q̄ duplici modo mor/
tuum intelligo vnus est: quando
ministrat aliquis ista temporalia
cum culpa peccati mortalis videli/
cet per inordinatum affectum at-

que sollicitudinem. Alius modus
est quando est corporis officium q̄
non habet in se vitam: nisi quantum
habet ab anima. Et tantum de vi/
ta participat quantum anima tra/
hit in eo moram: & non ultra: & ideo
per se res mortua potest appellari
Debent igitur vncti: atque mini/
stri mei qui velut angeli viuere de/
bent: dimittere mortuis ista mor/
būda & terrena ipsi vero governan/
re debent animas que semper vi/
uunt: & nullo tempore moriuntur:
quantum ad essentiam gubernan/
tes eas ac eis ecclesiastica sacramen/
ta ministrantes: & alia dona sancti
spiritus eas alendo cibo spiritali
verbi dei: & exemplo sancte vite: &
isto modo mea domus erit locus
orationis habundando iustitiz &
virtutibus eorum. Et quia non ita
faciunt: imo contrarium video per
experientiam: ideo congrue dicere
possum: q̄ est effecta spelunca latro/
num ex eo q̄ ex auaritia sunt effe/
cti mercatores cientes: & venden/
tes: vt iam dixi. Et est effecta rece/
ptaculum animalium ex eo: quia
viuunt vt animalia bruta cum in/
honestate fetida. Et hoc enim ex
illa fecerunt veluti stabulum: quo/
niam iacent in luto miserabilis in/
honestatis. Et ita tenent in ecclesia
demoniacas concubinas eorū absq;
verecundia sicut sp̄sus honorifice
sp̄sam i domo sua retinet. Itaq; vi/
des hec & alia multa mala q̄ trāseo
p̄ presenti que pcedunt: & oriuntur
ab his duab; colūnis abhominādis

Tractatus.

videlicet in mundiciam cupidita-
te et auaricia.

Quomodo superbia regnat in
predictis ministris per quam sen-
sus perditur. *Capit. cxxviiij.*

Nunc filia amantissima de ter-
tia columna: videlicet de su-
perbia dicere volo: et quannis illam
vltimo loco ponam ipsa tamen est
prima pariter et vltima: quoniam
omnia vicia condita sunt et ortum
habent a superbia sicut virtutes vi-
tam habent et conduntur a carita-
te. Superbia namque nutritur: et ori-
tur ab amore proprio sensituo de
quo tibi dixi: quod erat fundamentum
istarum trium columnarum: et om-
nium malorum que creature com-
mittunt pro eo quod ille qui se diligit
amore sic inordinato priuatus est
amore mei: quia me non amat. Non
amando me iugiter offendit: quia
precepta legis aperte transgredi-
tur ex eo quia me non amat super
omnia neque proximum veluti seip-
sum. Et hec euidentissima ratio est
quia qui semetipsum amat hoc amo-
re priuato atque sensituo mihi mini-
me seruit: neque me diligit: imo mun-
dum amat et ei seruit. Mundus enim
atque sensituus amor iste priuatus
a me valde discrepant: nec aliquas
habent conformitatem mecum. Et
quia tantum ab inuicem discorda-
mus ideo necessarium est quod ille qui
mundum amat hoc amore sensit-
uo: et ei seruit odio me habeat: et ille

qui me diligit necessarium est: ut
mundum habeat odio iuxta ver-
bum vniuersi filij mei dicentis in
euangelio quod nemo poterat seruire
duobus dominis aduersis: atque con-
trarijs: quia si vni seruit alteri vni-
uersiplacebit. Itaque vides aperte quod amor
iste priuatus sensituus atque prop-
rius animam expoliat: et priuat om-
nino caritate mea: et induit eam vi-
tium elationis atque superbie: unde
defectus omnis oritur ab hoc amo-
re velut a principali fundamento.
Et quannis ego merito conqueri
possim de quacunque creatura ra-
tionali que tali peccato polluta: et
inoluta fuerit valde tamen ampli-
us habeo displicentiam de christi-
stis: et victis meis qui magis hu-
miles esse debent: tum quia qui-
libet obligatur habere virtutes hu-
militatis que caritatem alie veluti
baiula siue nutrit tam quia etiam
ministri facti sunt humilis agni vul-
cis: et immaculati vniuersi filij mei.
Et quomodo non erubescunt ipsi
pariter et omnis humana generatio
montem ascendere superbie confi-
derando me dominum eternum ho-
minibus inclinatum: et humiliatum
cum humano generi tribui verbis
vniuersi filium meum in car-
ne vestra mortali ut vos homines
ab eterna morte redimeret. Et ip-
sum verbum filij meum videt ex
obedientia mea pro salute vestra
cum humilitate profunda et inextin-
gibili caritate mortem crucis ob-
probriose subisse. *Capit. hys celiati*

ut te peccatorem affectuosa carita/
 te salutet coronam in capite ut ab
 eo possis onorari brachia tenet ap/
 ta & extensa quia te cupit amplexa/
 ri pedes habet affixos quia te vult
 expectare tecum que morari. Et tu
 miser homo qui factus es ab eo mi/
 nister tante benignitatis & humili/
 tatis deberes amplecti crucem & tu
 renuis & amplexaris mundum & in/
 quas creaturas. Tu deberes esse fir/
 mus & stabilis incarnate veritatis
 immitando doctrinam figendo me/
 tem atq; cor tuum in eo & tu cir cu/
 uolueris vento & vna queque par/
 tia res te commouere facit. Si tibi p/
 speritas adest illico moueris ex in/
 ordinata leticia si autem aduersitas
 occurrit ex impatientia turbaris &
 ita patefacis aperte superbie me/
 dulam videlicet impatientiam: quia
 sicut modula caritatis est vers pa/
 cientia sic impatientia est modula
 superbie unde superbi & iracundi
 frequentissime turbantur atq; scan/
 dalizantur de quacumq; parua re.
 Superbia mihi displicet in tantum
 qd etiam a celo ruit cum Angelo su/
 perbie placuit. Supbia nunq; ascē/
 dit in celum imo de celo descendit in
 profundum inferni. Et ideo veritas
 ait in euangelio. Qui se exaltat v/
 per superbiam humiliabitur & qui
 se humiliat exaltabitur. Superbia
 mihi displicet in omni manerie gen/
 tium sed valde magna in iulianis/
 di ministris ut iam dixi ex eo quia
 sunt in humili loco a me collocati
 ut agno mansueti & humili virtuo/

se ministrent sed ipsi faciant oppo/
 situm multo robore suffundi debe/
 ret ille sacerdos vere miser volendo
 superbie considerando me vobis
 humiliatum & exhibedo vobis vni/
 genitum filium meum. Ipse meus
 vnigenitus humiliatus est vsq; ad
 mortem crucis obprobriosam. Ipse
 caput habet inclinatum atq; spina
 tum & iste miser eleuat ita superbe
 caput contra me pariter & proximu/
 suum. Et cum debeat esse agnus hu/
 milis & ipse factus est arces vel hyr/
 cus cum elate superbie cornibus &
 omnes adherentes ei percutere sat/
 tagit. O infelix homo tu non atten/
 dis qd demanibus meis nullo mo/
 do potes euadere. Nunquid hoc est
 officium quod tibi commissi ut corni/
 bus tate superbie me ledas & offen/
 das & cum iniuria conuerseris cum
 proximo tuo. Nunquid hec est illa
 mansuetudo quam ad altare san/
 ctum asserre debes offerendo mihi
 sacrificium illud excellentissimum
 videlicet corp⁹ & sanguine vnigeni/
 ti filij mei. Tu es effectus velut
 animal ferocissimum ita qd nullum
 timorem habes de me. Tu deuoras
 proximum tuum & indiuisione per/
 manes cum eo & factus es persona
 rum acceptor: videlicet illos acce/
 ptando qui tibi seruiunt vel aliqua
 utilitatem afferunt vel alia causa
 tibi placent quia forte sunt eiusde/
 vite reprobre sicut es tu quos corri/
 gere deberes & eorum defectus con/
 teunere. Tu vere facis oppositum
 prebendo eis exemplum quod ipsi

Tractatus.

faciant illud quod facis tu sine de-
terius. Si tu bonus esses ita faceres
qz vero tu malus es arguere necis
neqz defectus alterius tibi displicet.
Tu contempnis humiles atqz paup/
erios virtuosos tu refugas eos eo qz
fetor vitij tui nō valet odorem su/
stinere virtutis. Tu reputas eē tibi
vituperium ad hostiam tuam vide
re pauperulos meos in vitas eos
in suis oportunitatibus visitare. vi
des eos periclitari fame nec exten/
dis ad eos manū adiutricē. Et hec
omnia faciunt illa cornua superbie
tue que nolunt inclinari in actum
virtutis et hūilitatis alicuius. Qua/
re non inclinatur. Quia proprius
amor in eo regnat qui nutrit huius
modi superbiam: ideo nō vult in ali
quo condescendere siue ministrare
pauperibus aliquam substantiam
temporalem nec etiam spiritualem
absqz retributione siue redemptione/
ne. O maledicta superbia in amore
proprio sandata quōd talium intel/
lectus oculos excecasti taliter qz dū
videtur eis amare semetipsos atqz
de se teneros esse et dūm videtur eē
in diuitijs atqz delictijs et in alto sta/
tu consistere et ipsi sunt in magna pau
peritate atqz miseria qz priuati sunt
virtutuz diuitijs. Ipsi descenderūt
ab altitudine gratie ad infirmita/
tem siue profundum mortalium pec
catorum. Iudicant se bene videre:
ipsi vero cecī sunt quoniam igno/
rāt semetipsos et neqz cognoscūt
statum suum neqz dignitatē in qua
collocant eos: neqz mundi fragilita
tem intelligunt atqz modicam str/
mitatem: quia si cognoscerent non

facerent sibi deum et co. Quis ab/
stulit eis huiusmodi lumen verum:
superbia. Et per hunc modum esse/
cti sunt incarnati demones cum ele
gerim eos in angelos: et vt in vita
presenti sint angeli terrestres et ipsi
se deiecerunt ab altitudine telorū
in profundum abissi et intantum
ē iniquitas per eos augmentata qz
aliquando committunt alium vici
ctum de quo tibi dicam. Sunt ali/
qui taliter effecti demoniaci qz ali/
quando consecrare simulant et hoc
in veritate non agunt iudicij me
um formidantes: et vt auferāt omne
frenum atqz timorem in malis ope
ribus corū a corde suo. Nam ali/
quando in mane surgunt ab imun
ditia: et sero eū erapu a velut ebrj
dormitū ierūt et erunt aliqua nece
sitate coacti celebrare vt populo sa
tisfaciant attendendo tamen int/
quitates proprias intelligunt aper
te eū bona conscientia se non pos
se neqz debere celebrare vnde mor/
dentur aliquantulum a stimulo con/
scientie respectu timoris iudicij mei
non quidem ex odio vitij sed ex pro
prio amore. Vide nunc amantissi/
ma filia quantum excecati sunt: qz
deberent habere recursum ad cor/
dis deuotam contritionem et ad sui
defectus displicentiam cum sancto
 proposito corrigendi et ipsi vti bols/
tam hoc remedium assumunt quia
non consecrabunt et velut excecati
non aduertunt quia error iste po/
sterior maior et periculosior est qz
ille primus ex eo quia faciunt idō

lustrare populum adorando non con-
secratam hostiam loco veri sacra-
menti corporis et sanguinis Iesu Chri-
sti filii mei qui est deus et homo post
hæc consecrationem: sed minime
consecrando solummodo est panis.
Itaque attende qualis et quanta sit
hec abominatio et quanta sit passio
entia mea sustinendo tales qui ni-
si se corerent vniuersæ gratie re-
dundabunt eis in iudicium. **Po-**
pulus autem ad vitandum illud in
conventionis debet adorare cum ista
conditio debens in quantum iste
minister omnia que debet dixerit
atque fecerit ego credo quod tu es Iesus
Christus filius dei vni mihi datus
in cibum ab inestimabili caritate
diuina in memoria tue dulcissi-
me passionis et excellentissimi bene-
fici sanguinis effusi cum inestima-
bili caritatis igne ad ablucendas ini-
quitates meas atque totius vniuer-
si. Itaque faciendo sic ex aliqua ceci-
tate cuiuscumque nullus offendet ado-
rando vnam rem pro alia quamvis il-
la culpa peccati solum est illius ini-
qui ministri: tamen actualiter ibi
fieret quod est omnino prohibitum.
O carissima filia quis terram inhi-
bet ne repente deglutiat eos. Quis
meam refrenat potentiam: quin im-
mobiles eos illico faciat esse veluti
stagnas lapideas ante populum vni-
uersum in confusionem ipsorum: vti
et misericordia mea quod refreno meipsum
hec est quod cum misericordia refreno
iustitiam ut eos vincam ex violen-
tia misericordie. **Ipsi vero velut ob-**
stinati demones non agnoscunt neque

vident misericordiam meam: sed quasi
videntur cristimare quod ex debito
sunt eis obligatus ad ea que gratio
se concedo ex eo quod a superbia sunt
execrati nec ita fore cognoscunt.

De quâ pluribus alijs defectibus
qui procedunt a superbia et amore
proprio. **Capitulum. cxxix.**

Hec omnia tibi narraui ut affe-
ctione maiori moueris ad
amarum gemitum super illorum
obscura cecitate dum in statu dam-
nationis voluntarie persequerentur et
ut amplius agnoscas inestimabi-
lem misericordiam meam ad hoc
ut in ipsa misericordia fiduciam as-
sumas atque securitatem maximam:
et sic offeras ipsos ministros ac vni-
uersum orbem ante me postulan-
do pro eis a me misericordiam. Et
quanto feruentius offeres in conspe-
ctu meo pro eis amorosa et pensosa
desideria tanto demonstrabis aper-
tius amorem affectuosum quo me
vigilis ex eo quod utilitatem illarum qua-
tu et alij serui mei mihi facere non
valetis vestro pro facere debetis
et hoc a vobis exigo. Et ego tunc vo-
luntarie me compelli permittam a sancto
desiderio deuotis lacrimis: et ora-
tionibus vestris: et ita sponte mee
misericordiam exhibebo: et eam in
sanctis: et bonis pastoribus in veri-
tate reformabo. Quia tali modo re-
formata subito mali subditi corri-
gentur violenter: quia quasi de ma-
lis que perpetrantur a subditis ma-

Tractatus.

II pastores in causa sunt: quia si cor-
rigerent iuste subditorum defectus
z in eis iustitie margarita reluce-
ret cum honesta sanctaq; vita sub-
diti non ita procederent inordina-
te. Noueris ergo q; ex his peruersis
inordinatisq; moribus illico sequit-
tur: q; vnus alterius vestigia secta-
tur. Subditi namq; non obediunt
prelato: quia prelatus quando sub-
ditus erat inobediens erat z ipse pre-
lato suo: vnde congrue recipit a su-
tis subditis quod ipse suo prelato fe-
cit. Et quia prauius erat subditus:
nunc etiam prauius est cuz effectus
est pastor: huius culpe z cuiuscunq;
alterius est in causa superbia i amo-
re proprio fundata. Ignorans erat
atq; superbus in statu subditi: nunc
vero prelatus existens valde plus
ignorans est atq; supbus: z est igno-
rantia sua tanta: q; velut cecatus
ad officium sacerdotale quandoq;
promoueri faciet hominem idiotaz
quis vir legere nouit: z officium su-
um ignorat: vnde frequenter igno-
rando dicere verba sacramentalia
minime consecrabit ex ignorantia
sua. Et in hoc actu committit defectu
eundem in non consecrando quem
commiserunt ex malicia ceteri non co-
secrantes: sed consecrare simulantes.
Et ubi debent eligere viros exper-
tos: z in virtute fundatos: z qui in-
telligant: atq; nouerint: illud quod
agunt in tanto ministerio: z ipsi sa-
ciant oppositum: quia non attendit
vtrum ille sciat: neq; si tempus a su-
re dispositum habeat: imo studiose

videntur eligere pueros: z non ho-
mines etatis congrue: nec attendit
vtrum honeste viuant cum sancta:
z ordinata vita: z dignitate ad qua
promouentur intelligant: vel iuste
rium ab eis crequendum: z virtuo-
se contractandum: imo solum atten-
dunt ad multiplicandum gentes: z
non virtutes. Ipsi quippe ceci sunt
atq; cecorum aggregatores: nec at-
tendunt: q; ex hoc z alijs inordina-
tis actibus eorum: ego rationem ab
eis erigam in extremitate mortis
eorum ex eo quod promouerunt ad
sacerdotium homines: ita tenebro-
sos: z ignorant: vt est dictum: z ip-
si committunt eis curam animarum
cum aperte cognoscant: q; de seipsis
curam habere nesciant. Tales ergo
qui minime cognoscunt in se defe-
ctum proprium: quomodo poterunt
cognoscere sine corrigere defectum
alienum: Non poterunt villo modo
neq; contra semetipsos agere velli-
berabunt. Quos vero que pastore
carent qui cuz diligentia custodiat
eas: z in via salutari dirrigat agili-
ter a via deuiant: z ita sepe deuorantur:
atq; lacerantur a lupis. Et quia
pastor est inutilis omnino negligit
aliquem habere canem qui latret vi-
dendo lupum venientem: imo tale
retinet qualis est ipse. Et ita mini-
stri z pastores huiusmodi quia sol-
itudine carent neq; conscientie ea-
nem habent neq; baculum iustitie
tenent in manu: ideo virga minime
corrigunt canis etiam conscientie
minime latrat semetipsos precipue

non arguunt eo quod oves errantes extra viam veritatis transgrediendo precepta mea per viam veritatis et iustitie reducere non accelerant ne lupus infernalis eas deuorare valeat. Si enim iste conscientie canis velatratat et iste preclatus defectus subditorum super se potest et virgam iustitie sancte correctionis in manu tenebit indubitate oves ad ouile redibunt et erunt in loco tuto. Sed quia sicut iam dixi pastor est in utilis videlicet absque virga et absque cane conscientie oves eius perirent nec ipse curat. Canis enim conscientie debilitatis est: ideo minime latrat ex eo quod ei cibum non exhibuit. Cibum namque qui dari debet isti cani est agni filii mei sanguis. Quia quoniam memoria tanquam vas anime plena reperitur isto precioso sanguine conscientia nutritur atque fortificat: hoc est quia propter istius preciosi sanguinis memoriam anima succenditur ad odium vitiorum. Quod odium una cum amore purificat animam a macula peccati mortalis. Et tantum vigorem exhibet illi conscientie quod se cum diligentia magna custodit intantum quod si quis inmensum anime vel peccatum vellet ingredi nec solam si effectus peccati: immo si sola cogitatio ingredi vellet subito conscientia veluti canis valde latrat cum tanto stimulo quod indilate rationem exercitat. Et ipsa cum diligentia considerat utrum ille qui temptat intrare sit amicus vel inimicus. Et ideo non committit iniustitiam quoniam ille qui habet conscientiam habet

etiam iustitiam. Igitur iniqui et les indigni vocantur ministri: nec etiam digni vocari creature rationales ex eo quod ex eorum defectibus propriis animalia sine ratione se fecerunt huiusmodi cane scilicet carere et intantum est in eis debilitatus quod quasi dici potest ipsos illo carere. Quod non habent virgam iustitie sancte: unde propter suos defectus intantum timidi sunt effecti quod expandeant ex umbra non ex timore sancto sed ex timore sermili. Ipsi disponere se debent versus ad mortem ut animas crucere possint a potestate demonum et ipsi subingant eas ipsis debilibus non exhibendo doctrinam eis nec exemplum vite sancte quin etiam pro illarum salute renuntiant unum verbum iniuriosum audire. Sepe quoque contingit animarum subditum circumvolutam esse grauissimis excessibus atque peccatis et alteri satisfacere tenebitur in quibuslibet: et isti miseri propter inordinatum amorem quem habebunt ad illius familiam ne pauper efficiatur cum videntibus oculis pertransibunt nec ordinare curabunt ut pro tali debito prioro satisfaciatur licet illius debitoris vita mala multis innotescat: et ipsi sacerdoti suo notificabitur ut veluti medicus illius anime medeatur. Ipse vero miser quasi coactus ibit ut agat ad quod obligatur. tamen ex uno verbo non ei grato vel iniurioso quod audiat vel etiam pro quodam intuitu torio quasi territus vel tra se recusabit impedire vel aliquid forte ex aliquo emolumento: vnde

Tractatus.

tum ex illo donatum ex timore ser-
uili animaz illius in manu diaboli
relinquit. Et nihilominus erbi-
debit ei venerabile sacramentū cor-
poris yeshu christi filij mei et apte vi-
debit et intelliget animam illam ir-
retitam peccatis mortalibus. Ta-
men ut hominibus mūdi placeat: et
ex inordinato timore: vel et intuitu
pcepti boni ministravit ei sacra mē-
ta et honorifice sepeliet et in ecclesia
sancta quāvis velut aīal imūdū: atq;
putridū: et mēbrū a corpore pēsum
extra euz indignatione projicere ve-
debat. Quid horū est in causa? In-
dubitanter amor proprius atq; su-
perbie cornua. Nam si me super om-
nia dilexisset: et animam illius in-
licitis: et fuisset humilis: et absq; timo-
re seruilis proculdubio salutem illi-
us anime procurasset. Ergo potes
aperte videre quot et quanta mala
sequunt ab his tribus viciis de qui-
bus tibi dixi qd erant quasi tres co-
lumne et qd cetera vicia procedebāt
a superbia: yz auaricia: et immundī-
cia mentis et corporis eoz. Aures
tue nō sufficerent audire quot sunt
illa mala que procedunt ab ipis ve-
lut a membris diaboli propter ana-
ritiam superbia et inhonestate m-
eorum. Tu enim aliquando vidisti
simplices aliqua bone fidei que sen-
tiunt aliquem in sua persona dese-
ctum ex aliquo timore procedentes
dubitantes autem se a demonio ve-
rari vadunt ad miserum sacerdotē
existimantes ab eo posse liberari si-
ue innari. Et vadunt ut vnus dia-
bolus expellat alium: ipse vero ve-

lut auarus acceptabit ab ea bonus:
et velut lasciuus: et inhonestus in-
liciti muliercule viciet. Ab isto dese-
ctu nullo modo liberari poteris: nisi
per talem modum: ita miserabi-
liter inducet eam ad perdendum
pudicitiam sectum. O vere demon-
imio peior aliquo demone: quia mul-
ti sunt demones qui tale peccatum
abhorrent. Tu vero veterior effectus
ex iniquitate tua circumuoluis in
illo corpus et animam veluti porcus
in luto fetenti. O animal immun-
dum: nunquid h est quod a te requi-
ro: v3 qd in virtute sanguinis yeshu
christi de quo te ministrum institui
tu demones expellas ab animabus
atq; corporibus hominum non cer-
te tu illos introducis. Non attēdis
qd securis iustitie diuine iam ad ra-
dicem arboris vite tue posita sit:
Hoc autē apertissime noneris: quo-
niam iniquitates tue tibi cum vī-
ra compensabuntur suo loco: et tem-
porē nisi puntas: et corrigas eas cū
penitentia congrua: et contritione
debita tui cordis. Neq; tibi parce-
tur: aut in iudicio vescretur licet a
me fueris in gradu sacerdotali con-
stitutus: imo grauius in maiori m-
feria congrue punieris qm alij penas
enim pro te simul: et pro talibus su-
stissime portabis: et illo tempore me-
morie commendabis eūcere demo-
nem cum demonio concupiscentie
tue. Insuper et aliam infelicem vi-
disti ligatam in peccato mortali qd
vadens ad miserum sacerdotem: ut
eam absolueret a suo peccato ab ea
fortius est alligata in grauiori cul-

paſſerat: et per admirabiles vias
 induxit eam ad peccandum ſecum.
 Ergo vere talis paſtor eſt abſq; ca/
 ne conſcientie: Imo ſuffocac conſci/
 entiam aliorum: nec tantum non
 vult conſernare propriam. Ego nã/
 que elegi eos: vt ad honorem meum
 tantent vſum officium: atque
 psalmizet in nocte ipſi vero ſtudet
 in malis: ad demonum incantatio/
 nes: et iuxta poſſe ſattagunt: vt ope/
 ratione diabolica nocte media ad/
 ducantur eis alicue creature quas
 amore polluto viſigunt. Ita nanq;
 iudicant eſſe: ſed illuduntur a dia/
 bolo: quoniam in veritate non eſt ita.
 Nunquid ego te pſus et elegi mi/
 ſer: vt noctis vigiliam expenderes
 in talibus iniquitatibus? Certe nõ
 ſed vt eam expenderes in ſancta vi/
 gilia: et humiliffi oratione: vt in mane
 bene diſpoſitus vadas ad celebrañ/
 dum: et odorem virtutis infandas
 in vniverſo populo: et non ſetorem
 vitiorum. Conſtitutus es enim in
 angelico ſtatu: vt etiam in vita pre/
 ſenti cum ſancta meditatione cum
 angelis valeas conuerſari: et in vlti/
 mo cum eiſdem in beatifica viſiõe
 mea guſtare me poſſis in eternum:
 et tu ſicut apparet viſ eſſe diabolus
 incarnatus ex quo cum demonibus
 ee delectaris anteq; ventas ad mor/
 tem. Sed cornua ſuperbie tue per/
 euſſerunt intus in oculo intellectus
 tui ſanctiffime fidei pupillam: vn/
 de lumen dñni perdidisti: et ideo
 non vides ad quantum miſeriaz ve/
 niſti. Nec vt apparet in veritate
 gradis omnem culpam eſſe tempore

ſuo puniendam: et omne bonum eſſe
 remunerandum. Quia ſi vere cre/
 deres: hoc ita ſclerate non viueres
 et nõ acceptares: nec optares huius
 modi conuerſationem: Imo magnã
 inde terrorem haberes etiam illos
 audire nominari. Sed q; tu ſeque/
 ris voluntates ipſorum ideo de ip/
 ſis: et ipſorum operibus videtur q;
 valde delecteris. O ecce miſer ho/
 mo vtinam a demonio peteres qd
 eſt meritum quod tibi reddere po/
 teſt de ſeruitio quod ei facis: ipſe p
 culdubio tibi reſponderet q; erbi/
 beret fructum que; habet in ſe. Nã
 aliud tibi prebere nequeunt ipſi de
 motes niſi cruciata: et ignifera tor/
 menta quibus inq;iter ardentiffime
 cruciantur in que ceciderunt ab al/
 titudine celi pp ſupbia ſuas. Ita tu
 terreſtris angelus ex tua ſupbia ca/
 dis ab altitudine ſacerdotalis digni/
 tatis: et a theſauro virtutis in pſun/
 dum atq; paupertatem abhominã
 de miſeric. Si vero vitam tuam emẽ
 dare neglexeris igne punieris eter/
 nõ abſq; remedio. Tu feciſti tibi de/
 um de mundo atq; de temetipſo. Di/
 cas ergo mundo cum omnibus de/
 licijs eius quas in pſenti vita rece/
 piſti ſimiliter: et tue ſenſualitati cum
 qua mudi rebus ab utebaris: vt aũ
 me ſumum iudicem pro te rationes
 exhibeat. Atq; ridebit apte q; te
 ſuare nullo modo poſſit: et ita te vi/
 ridebunt aſſerentes: quia p te necel/
 ſarius eſt: vt hoc expediatur. Et ita
 cum vituperio remanebis: et ingen/
 ti confuſione: corã me pariter et vni/
 verſo mundo. Ego te conſtitueram

Tractatus.

In sacerdotali dignitate vt ipsum vniuersum z te v3 sensualitate pro- priam vilipendendo contempneres z ita faciendo etiam alios istrneres. tu vero sic es ereccatus a co: nibus tue superbie qz ignoras non solum ali- os per viam dirigere salutarem im- mo temetipsum. Sed apertius hoc intelliges in vltima mortis extre- mitate vbi remedium assumere nō valebis in aliqua virtute tua qua careres sed solum in amplissima misse- ricordia mea sperando fideliter in illo peccioso sanguine de quo fusti minister effectus. Hoc autem effica- cissimum atqz salubre remediū nun- quam auferitur tibi vel alteri cui- cunqz dum estis in tēpore vite pre- sentis in quantum volueritis in mi- sericordia mea que est incertimabi- lis: ac in sanguine pro vobis effuso virtuose sperare. Quāuis non debe- tis esse stulti vel ita ceci qz ad extre- mitatem vltimi temporis adduca- mini. Aduertendum est enim qz in extremitate vite qui male vixit a demonibus valde turpiter accusa- tur necnō a mundo z a propria fra- gilitate neqz sibi blandiuntur illo tempore demonstrando dulcedinē vbi fuerat amaritudo neqz rē perfe- ctam vbi fuerat imperfecta: neqz lu- men in loco tenebrarum vt in vita sua facere solebant: imo veritatē de- monstrabunt vt est in facto. Tantis quoqz conscientie qui debilitatus erat incipiet acerrime latrare tam valide qz quasi conducer animā ad quandam desperationem: quāuis homo nunquam ex aliquo defectu

suo debet ad huiusmodi desperatio- nem adduci: immo fiducialiter in peccioso sanguine dilectissimi filij mei confidendo sperare debet: quia sine comparatione quacunqz maior est z amplissima misericordia mea quā in sanguine recipitis qz omnia peccata que cōmittantur in mun- do non est tamen vllō modo differē- dum vt sum dixi quia valde multū est homini periculosam inter mul- tos hostes in campo prelij se reperi- re nudum z inermem.

De multis alijs defectibus quos iniqui presati ministri cōmittunt.
Capitulum. cxxxi.

Uere carissima filia miseri de- quibus ego tibi narraui non attendunt ad hec aliqua considera- tione: qz si considerarent nō cōmit- terent iniquitates huiusmodi nec etiā alas: imo facerēt vt illi qui vir- tuose viuunt qui potius eligebāt expectare mortem qz offendere me vel inquinare turpiter anime sue sa- ciē atqz minuere dignitates in qua collocaueram eos sed ingiter aug- mētābūt virtuose viuendo dignita- tē atqz pulchritudinē a iara suarū. Nō qz in se cōsiderata sacerdotij vl- gnitas augmētari siue exlees possit ex virtute cuiuscunqz vel ex defectu dimini vt ego supra tibi dixi h3 vir- tutes exhibēt vnū orna mētū z vnā in aia dignitatē vltra pulchritudinē et quā hēt a principio cū ipsam ad imaginē atqz similitudinē meam creauit. Isti cognouerūt ditatē et ex

ne mee bonitatis atq; dignitate co
rū: q; supbia z amor proprius non
eos offuscauerat nec abstulerat eis
lūmē virtuosē rōnis ex eo q; priua
bantur illis z me diligebant verita
tē pariter z animarū salutē. Infel/
ces sūt isti q; luce priuati sunt nō opti
mescunt de vītio in vītū ambula
re donec in fouēā inducant atq; ve
tēplo suarū aiarū z ecclesia sancta
q; viridarū ē odoriferū ipsi fecerūt
vni animalū brutoꝝ receptaculū.
O carissima filia quātū ē abhomi
nabile mihi videre domos eoz que
debēt eē receptacula pauperū atq;
meoz amicoꝝ cū ipsi recipiunt in
eis imunditias iniquarū psonarū
ipsi debent veluti sponsam amabile
hēre bruciariū atq; sacre scripture
libros hēre loco filiorū in quib⁹ opti
do delectari debēt vt valeāt primū
instruere salutarī doctrina cū exēplo
scē vite. Sed ipsi sponsam bruciarij
pertractāt veluti adulterā z in suo
loco tenēt vnā vialibicū cōcubinā
cū qua viuūt imūdissime cū ferenti
miseria: libri vero sui sunt acies fi
liozū quos acquisierunt in tāta mi
seria z iniquitate z absq; verecūdia
quacūq; cū his ipudētissime dele
ctantur. Diebus paschalib⁹ z in alijs
ecclesie solēnitatibus in quib⁹ obli
ganē nomini meo reddere gloriā z
honorē deuote officii vīnium per
soluendo incensam adolendo mihi
humiliū orationum ipsi dissolute lu
dunt atq; solaciantur cū suis demo
niacis cōcubinīs eundo cū seculari
bus ad venandū z aucupandū ve
lut essent dissoluti atq; miserimi se

culares vel vdomini curie. O misē/
rabi les homines ad quid cūctis ad
ducti: vos obligamini venari z an
cupari aīas ad laudem z gloriā nō
minis mei z in viridario ecclesie san
cte commorari z vaditis venādo p
nemora. Sed quia talis homo fa
ctus est vna bestia in anima sua re
tinet animalia multozum peccato
rum mortalium: z ideo factus ē ve
nator bestiarū irrōnabiliā. O itus
enim anime tue factus ē siluester in
quo multe vepres habundant ideo
delectaris ambulare per loca deser
ta querendo siluestres bestias. Erū
bescas igitur homo z cū diligentia
defectus proprios attēde q; mate
riā habes erubescētie magne qua
litercanq; te verteris. Tu vero ne
scis erubescere q; pdidisti sanctum
verumq; timorem meū: mo vultū
meretrix ambōz verecūdia quādoq;
te iactabis hēre mūdi statū pulcrā
hēre familiā z acie filioꝝ. Et si for
te nō hēs surta posse satagis habe
re vt tibi succedāt heredes: vnde tu
fur es atq; latro qm optime nosti q;
ita facere nō debes. Heredes enim
tui debēt eē paupes: z ecclesia tibi
cōmissa. O vemo incarnate sine lu
mine tu qris ea q; reculare debuisti
z te iactas d' eo qd tibi cedit ad mā
gnā cōlusionē: vñ multo rubore de
buisti suffundi scipne corā me qui
video secretissima tui cordis: ac eti
am ante alias creaturas oīnd cōsu
sus es. Coznna tamen tue superbie
nō permittūt vt agnoscas ipsam cō
fusione tuā. O dilectissima filia cō
sidera qm illā constitui super pōtē

Tractatus.

doctrinæ mee veritatis administrā
dam vobis viatoribus ecclesie sa/
cramenta veneranda: ipse vero de/
creuit stare infra sub pōte v3 in flu/
mine miserabili atq; procelloso de/
litiarum 7 lasciuie mundi: 7 in spō
flumie vobis illa ministrat neq; cō/
siderat in quanto periculo constat
vnda nāq; mortis indulate rapier
cum: 7 nisi se corxerit cum hā cor/
dis contritione indubitāter ibit cū
dominis eius demonibus quibus
voluntate se seruitur 7 acquieuit vt
cum duceat per viāz fluminis in
fertorem: quare sine remedio perue
niet ad eternam damnationem cū
tanta reprehensione 7 improperio: q
lingua tua narrare nequiret: 7 ei si
ne dubio grauius erit q; vni secula
ri propter officium sacerdotis vn/
de culpa similis 7 eadem amplius
in eo punietur 7 in alijs in tanta vi/
gnitate constitutis q̄ in alio qui se
culariter in mundo vixisset: 7 in pū
cto mortis inimici sui contra eū in/
surgēt accusando cum imprope/
rio maiorū pnt alias ego tibi dixi.

De differentia mortis iustorum
7 peccatorum 7 primo de morte iu/
storum. Capitulu. cxxxi.

Quoniam ego dixi tibi q; mi/
dus atq; demones vna cū pro/
pria sensualitate ipsum valde turpi/
ter accusabant 7 ita se veritas ha/
bet in isto puncto nunc volo tibi la/
titus explicare super his infelicibus
vt ampliori compassione moneris
ad eos quantum distant bella iusto

rum a bellis hominum peccatorū
7 quantum differunt iter se mores
eorum 7 cum quanta pace moritur
iustus amplius vel minus iuxta p/
sectionem anime: vnde volo te no/
sec q; omnes pene quas habent hō
mines in voluntate consistunt: q; si
voluntas esset ordinata 7 cum vo/
luntate mea concordans esset omnino
pena careret. Non tamen assero qn
in se labores haberet atq; sentiret:
s; illi voluntati que sponte portaret
amore mei non essent ad penam q;
libentissime portat ex quo mee vo/
luntatis est cum qua concordat. Est
am ex odio quod contra se concipit
guerram isti serui mei fecerunt cū
aduersario demone cum mundo 7
euz propria sensualitate. Quare pū
cto mortis adueniente eū pace per
transerunt quoniam inimici eorū in vi/
ta superati fuerūt ab eis atq; debel/
lati. Mandus eos accusare non pōt
ex eo q; ipsi fraudes eius cognoue/
rūt: 7 iō mūdo reuētiā erūt 7 oib;
pōpis atq; delictis ei⁹. Fragilitate
suorū corporū eos accusare non pōt
qm̄ ipsi subiugauerunt eā veluti ser/
uā sub freno rōnis 7 virtutis mace/
rādo corpus cū penitētia: cū vigilia
eū oratione continua 7 humili. Clo/
luntate vero sensitivam intereme/
runt cū odio atq; displicentia vitio/
rū 7 amore virtutū cōculcata penā
tus omni teneritudine propriū cor/
poris. que teneritudo atq; delicta/
tio que naturale ē iter corpus 7 ani/
mā facti mortē apparere difficillem
q; naturaliter hō meruit ita mortē:
sed quia vitios in iusto qui perfe

ctus est transcendit & superat natu-
ram v3 illū timorē qui naturalis ē
cū odio kō suo pertrāsit & cū deside-
rio redeundi ad sinē suū itaq; tene-
ritudo naturalis nō valet eum ipu-
gnare. Etia cōsciētia requiescit qm̄
in vita sua bene custodiuit cane la-
trante venētibus inimicis ad ciui-
tatē anīe capiēdā vti canis agere
solet ad custodiā alicuius ianue de-
putatus qui sentiēdo vel vidēdo
venire quōsdā extrancos valde la-
trat vt homines excitet. Ita canis
iste conscientie custodem v3 rōnem
excitat: & ratio simul cum arbitrio
libero cognouerūt apte eū In mīnc
intellectus virum adueniens effecit
amicus vel inimicus. Amicus idest
virtutes & sanctas cogitationes ac-
ceptauerunt affectuose cum sancta
sollicitudine illas exerceutes. In-
micum autem idest vitii atq; cogi-
tationes peruersas expulerūt cum
odiosa displicētia. Itaq; cū manu li-
beri arbitrii tenētes gladiū ancipi-
tem videlicet a maioris virtutū & odij
vitiōrum & cum lumine ratiōis ini-
micos corū expugnauerunt: & sic in
puncto mortis conscientia nō h3 in
se remotum eo qz bonā habuit vn-
dā custodiā: ideo pacifice quie-
uit. Anima tamen ex humilitate ac-
ctā qz tpe mortis amplius agnoscit
thesaurū tēporis atq; lapides p̄cio-
sos virtutū valde redarguit semet/
ipsam ex eo qz sibi non videtur ex-
pēdisse tempus virtuose sicut opor-
tebat. Ita tamē amaritudo non af-
figit animā: imō pinguefacit eam
Pro eo qz ex hoc in semetipsa se vir

tuose recolligit iugiter habens in
oblectum humilis agni sanguinem
preciosum & non attendit ad aliq̄s
virtutes quas hactenus egerit qz
minime confidit in eis: immo solus
in ipso sanguine dilectissimi filij mes-
vbi misericordiam inestimabile in-
uenit. Et vt in vsta presentī cum iu-
gi memoria sanguinis viri ita vuz
est in tempore mortis ipso sanguine
balneatur & inebriatur. Demonia
vero quoniam illā arguere neque-
unt de peccato eō qz in vsta sua, ma-
litiā eorum valde prudēter & vir-
tuose superauit. iuxta posse tamen
adhuc inquirūt oportune si possent
in ea aliquid lucrari: vnde veniunt
eū aspectu nimis horribili vt ei ter-
rorem incutiant & cum varijs atq;
multis fantasīs. Sed quoniam in
anima tali non inueniunt esse vne-
num peccati ipsa nō expauescit in
omnibus illis vt expauesceret ani-
ma cuiusdam alterius iniqui pecca-
tis mortalibus irretita. Ipsi vero
demonēs attendentes animam il-
lam introisse sanguinem cum igni-
fera caritate non valent eaz aliquo
modo tollerare sed a remotis eam
sagitare conantur. Et ideo clamo-
res eorum & huiusmodi guerra nul-
lum inferunt impedimentum siue
detrimentum ei quia iam incipit in
se gustare vstam eternam vt alias
tibi dixi. Nam cum intellectus oeu-
lo qui continet in se pupillam atq;
lumen almē fidei me, videt qui sum
eternum & omne bonum quod ha-
bere prestolatur ex gratia non ex
debito i virtute sanguis vnguenti

Tractatus.

filij mei. Extendit ergo brachia spei
z manibus amoris illum astringit
intraudo posset antequam perueniat
illico transeundo per artem sanuaz
vnguenti mei sanguine madefacta
z inebriata in me mare pacificum
verbo meo pariter vnitum quia su-
mus vnus vt bene nosti. quantuz
vero gaudium heat in se creatura
que cum tanta dulcedine se perue-
nisse cognoscit ad istum felicissimu
passam lingua carnis aliqua narra-
re nequiret ex eo quia bonum ange-
lice nature degustat. vt viri in ca-
ritate fraterna cuz proximo suo ita
boni felicitum beatorum in verita-
te degustat atq; participat. hoc ha-
bent omnes generaliter qui pertra-
seunt ita dulciter z vniuiose. Mini-
stri vero mei de quibus ego tibi vi-
xi q; vt angeli vixerant multo felici-
tius z amplius habent ex eo qd in
vita presentis vixerunt cum intelle-
ctu maiori z cum sp. hiori fame mei
honoris atq; salutis animarum. Non
absolute loquor de lumine virtutu
qd vnusquisq; potest habere: sed quo-
niam isti cum additamento luminis
virtuose viuendi quod est superna-
turale lumen etiam habuerunt sa-
cre pagine lumen propter qua amplius
agnouerunt de veritate mea.
Quicumq; vero plus agnoscit plus
diligit: z qui plus diligit a me plus
accipit: meritum enim nostrum cu
amoris quantitate mensuratur atq;
compensatur. Et si tu peteres a me
vtrum vnus qui scientia caret ad
hunc amorem attingere possit ab-
solute respondeo q; sic est enim val-

de possibile sed vnus particulare
privilegium non facit leges vniuer-
salem ego vero loquor in generali.
Statum quoq; maiorem habet pro-
pter sacerdotalem dignitatez ex eo
q; directe collocati fuerunt in offi-
cio manducandi animas ad hono-
rem meum: qd omnes obligati si-
tis in caritate proximi vestri pma-
nere. Sed istis ex officio commissum
e vnguenti filij mei ministrare san-
guinem z animas virtuose guber-
nare: qd adimplendo cum sancta so-
licitudine z cum affectu virtutis vl-
tra recipiunt qd alij. O quantum ipso-
rum aia beata consistit in illa mor-
tis extremitate pro eo q; extiterunt
an uncitatores atq; defensores alme
ecatholice fidei: z illam inferuerit
medullis anime sue cum qua summi
in me locum aspiciunt: spem cum
qua vixerunt in vita presentis exten-
dunt in me cuz iocunditate magna.
Sperauerunt enim in vultu pronu-
dentia mea nullatenus in se consi-
dentes vel in proprio sensu. Et quia
de se spem omnino perdiderunt no
habuerunt inordinatum affectum
alicui creature nec in alia re crea-
ta quia voluntarie pauperem vitam
elexerunt: eoz illorum finit vere vas
electionis ad annunciandum atq;
portandum vbiq; nomen meuz cu
ingenti z ignifera caritate cum cre-
plo sancte vite atq; sana doctrina
verbi propter animarum salutem.
Surgunt ergo cum ignifera carita-
te per affectum amoris astringentes
me finem suum offerentes in con-
spectu meo iustitie margarita quaz

lugiter habuerunt in se semper vni-
 cuiq; faciendo iustitiam & discretio-
 ne magna reddendo vnicuiq; debi-
 tum suum. Ideo iuste mihi qd meū
 est assignant videlicet cum humili-
 tate vera retribuendo gloriaz & ho-
 nozem sancto nomini meo a me re-
 cognoscendo recepisse gratiam vir-
 tuose tempus expendendi cum con-
 scientia pura. Sibi autem attribu-
 unt humiliter indignationem san-
 ctam quia se reputant indignos qui
 huiusmodi gratiam habuerint con-
 scientia ipsorum bonum mihi tri-
 buit testimonium: & ideo iuste retri-
 buo libenter eis iustitie cordiam
 marzaritis virtutum dñatam vi-
 delicet de fructu quem extraxit af-
 fectiosa caritas eorum ex alijs vir-
 tutibus. O angeli terrestres valde
 commendabiles atq; beati minime
 quippe suistis ingrati de beneficijs
 a me receptis neq; fuistis ignoran-
 tes atq; negligentes imo solícite su-
 pra vestros subditos apertos oeu-
 los habuistis & velut fideles & ve-
 ri pastores secuti fuistis doctrinam
 & viam veri pastoris atq; summi vi-
 delicet iesu christi filij mei: & ideo
 realiter & illesi transistis per ipsum
 suo precioso sanguine madefacti, &
 immerfi cum gregibus ouium ve-
 strarum quorum exemplo sancte vi-
 te ac etiam per doctrinam vestram
 omnino salubrem multitudinez ad-
 duristis ad eternam vitam & alias
 quas plurimas in statu gratie reli-
 quistis. O filia carissima talis vi-
 tio demonuz in nullo nocere potest
 eo qd visio mea confortat quā per si-

dem vident: & ex affectuosa dilectio-
 ne tenet. Et quoniam in eis non in-
 uenitur alicuius peccati venennum
 obscuritas & aspectus eorū horribi-
 lis non inferunt eis alicuius mole-
 stie detrimentum vel alicuius inu-
 tils timoris quoniam in eis inueni-
 tur solummodo timor omnino san-
 ctus & non seruilis. Ipsi nullo mo-
 do timent eorum falacias atq; fran-
 des: qd cum lumine supernaturali:
 ac etiam cum lumine sacre scriptu-
 re cognouerunt eas etiam a remo-
 tis vnde non habuerunt inde tene-
 bras aliquas vel mentis alteratio-
 nem. Sic ergo balneati, precioso san-
 guine iesu christi gloriose, transeunt
 cum ingenti saue salutis animarū
 propter honorem meū caritate suc-
 censi per ianuam filij mei, & transeū-
 tes intrauerunt in me mare pacifi-
 cum, & a bonitate, mea, vigne collo-
 cati sunt in gradu suo iuxta mensu-
 ram affectuose caritatis quaz vnus
 quisq; secum attulit.

De morte peccatorum & penis eo-
 rum in hora mortis. Capi. cxxxij.

Sed attende carissima filia qd
 sicut excellentia iustorum ē val-
 de magna sic eōuerso miseria pec-
 catorū & infelicitaz valde maior est
 de morte quorum aliqua tibi narra-
 ui quantuz est terribilis & obscura,
 nam in hora mortis procacissime de-
 mones eos accusant atq; molestant
 in figura sua se demonstrantes euz
 inextimabili terrore & obscuritate.
 Tu nosti qd est intantum horribilis

Tractatus.

¶ Homines experti eligerent potius habere omnes penas vite presentis quam eos in sua signa videre. Insuper et misero peccatori renouat conscientie stimulus qui valde rodit et cruciat eum inordinate delictis quibus abusus est propria sensualitas cuius dominationi se subiecerat de virtutibus omnia ratione faciendo seruam valde miserabiliter enim accusant. Tunc enim aperte veritatem agnoscit eorum que ante non cognoscebat unde per errorem eius ad magnam confusionem adducit: quoniam in vita sua vixit velut infidelis et mihi rebellis et eo quod amor proprius velle vit pupillam luminis fidelis sanctissime. Demones quoque molestant eum de infidelitate ut ad desperationem eum adducant. **O** quam dure impugnant in hora tali quoniam inuentum eum in heremum et absque caritatis et aliarum virtutum armatura: que veluti diaboli membrum fuit illis ex toto priuatus in vita sua. Unde carent tales omnino lumine supernaturali atque scientie quia non intellexerunt eam et eo quod contra superbie penitus impedierunt ne medulle dulcedinem intelligerent. Unde tales in magnis preliis ignoant omnino quid agere debeant. In spe quoque minime nutriti sunt quoniam in me non sunt assueti sperare nec in sanguine precioso filii mei cuius eos esse feci ministros: imo solum in semetipsis et delictis atque statibus vite presentis. Nec advertebant isti miseri demones incarnati quod omnia subuersa tenebant et veluti debitores

de singulis oportebat eos ante me reddere rationem: modo se nudos inuenisti absque virtute aliqua et vnde decunq; se vertunt audiunt imprompta multa cum ingenti confusione inuisita propria qua fuerunt abusi in vita sua procaciter eos accusant in conscientia sua unde non audent aliud quam iustitiam postulare. Noueris ergo quod ipsi tunc tantam et talem habent verecundiam et confusionem quod omnino ventris ad vitam desperationem et cum ea deducerentur a demonibus ad eterna supplicia nisi quod in vita sua ex quodam usu presumebant dicere quod magna est misericordia dei quantum eorum defectibus exigentibus ista sit magna presumptio: quia stultus est et valde reprehensibile cum beneficio misericordie mee offendere me ideo non est vocanda misericordie spes sed dicenda presumptio: ipsi tamen hunc habitum assumpserunt. Venientes igitur ad mortis extremitatem conscientiam propriam et honestantes per sanctam et humilem confessionem et ablata presumptione quod illo modo non offendant ultra remanet habitus ille misericordie mee agnoscens humiliter ex gratia tunc quod ante superbe presumebant et ita misericordiam humiliter implorando reperiunt eam. **H**oc agit utique gratiosa misericordia mea ut ita sperent in vita sua. Quamuis ego non ita concedo ut ex misericordia mea magis offendant: sed ut in caritate se villarent et in consideratione mee bonitatis. **I**psi tamen ab

tantur in oppositum: quia sub ipsa spe misericordie mee frequenter offendunt: ego tamen eos in spe misericordie conferuo ut in extremitate mortis habeant huiusmodi refugium et omnino minime deficiant in tali reprehensione et ita veniant ad desperationem. Quare multo gratius offenderent et eis amplius proculdubio noceret hoc ultimum peccatum desperando quam alia peccata que commiserunt vnquam. Causa vero propter quam hoc amplius mihi displicet et ipsis ita nocet est ita quoniam alia peccata sunt ex aliqua complacentia siue delectatione proprie sensualitatis: et aliquando se commisisse volunt. vnde tantum atque taliter dolere possent quod illico plenam obtinerent indulgentiam. In peccato vero desperationis nulla fragilitas est in causa quia nulla est ibi delectatio: immo est ibi pena gravissima et intollerabilis: ac etiam ille qui desperat misericordiam meam apertissime contempnit estimando maiorem culpam suam quam misericordiam atque bonitatem meam. Unde post huiusmodi peccatum non dolet neque penitet: quia commissio peccato et offensio mea nec ultra dolere potest. Ipse bene dolet de suo damno irremediabili sed non de culpa contra me perpetrata et ira recipit eterna supplicia. Itaque solum peccatum istud eam ad infernum adducit ibique punitur valde de hoc et alijs offensis atque peccatis eius. Sed si voluisset in veritate de commissis culpis erga me sperare

do fideliter in misericordia mea certissime fecissem et misericordiam: quoniam absque comparatione quacumque sicut alias tibi dixi nimis excessiue maior est misericordia mea quam omnia peccata commissa vel que committi possent ab aliqua creatura. Et ideo valde mihi displicet quod aliqui maiores esse suos defectus existiment vltimo modo. Hoc est enim illud peccatum quod nullo tempore dimittitur in presenti seculo nec in futuro. Postquam igitur infelices isti vitam suam inordinate: immo scelerate consumplerunt in mortis articulo saltem vellem quod in misericordia mea spem in veritate ponerent ex eo quod huiusmodi desperationem multum abominor. Et ideo frequenter in vita peccatorum vitor ista fraude sancta siue deceptione quod videlicet ipsi presumant etiam indigne de misericordia mea inestimabilis: quia quando sunt in ea taliter affucti et habituati non ita facilliter ab ea discedunt ex illis reprehensionibus asperimis quas ab aduersariis audiunt ut agerent quando non essent habituati. Nec omnia facit abyssus excellentissime caritatis mee sed ipsi fuerunt abusi causa misericordiam cum tenebroso amore proprio quo pressit de malis ipsorum. Ipsi autem in veritate non intellexerunt id repenta eis ad presumptionem magnam quantum ad affectum ipsorum ipsa dulcedo misericordie: et hec est alia reprehensio quam a conscientia recipiunt in conspectu demonum eis improperando quod ipsi et misericordie latitudinem quam sperabant oportebat

Tractatus.

expendere virtute dilatando cor
in caritate mea: et amore virtutum
et ita tempus expenderet quod eis ex
amore concessi: ipsi vero cum tem-
poris atque spe larga misericordie me
graniter offendebant. **O** ceci mise-
rabiles ego posui vestris in man-
ibus margaritam: atque talentum: ut
ad lucrum expenderetis vos autem
veluti presumptuosi renuistis im-
plere voluntatem meam: sed abscon-
distis in terra inordinati amoris pro
presensitui qui vobis modo mortis
ferum fructum exhibet. **O** miseri
homines quanta est nunc pena ve-
stra quam in morte sentitis. Modo
vos minime latent iniquitates ve-
stre: quia vermis conscientie modo
intime dormitis: imo valde moleste
rodit: demones quoque terribili vo-
ce super vos clamant exhibendo vo-
bis meritum quod sunt assueti im-
pendere seruis et amicis eorum: vi-
delicet improprium atque confusio-
nem. Et ut in mortis extremitate non
quadatis villo modo manus eorum
iuxta posse conantur: ut ad despera-
tionem deveniantis: et ideo vobis con-
fusionem inferunt: ut una cum eis ha-
beatis: et degustetis in eternum ea que
possident ipsi: vix tormenta perpetua.
O miseri dignitas in qua vos ita
gratis collocaveram se lucidam
vobis ostendit: ut est ad vestram ve-
recundiam et eo que in tanta pecca-
torum obscuritate ipsa fuistis abusi.
Ecclesie substantia vos accusat: ut
fures: atque latrones: et infidos debi-
tores obligati enim cratis pauperi-
bus et ecclesie vobis commisit debitus

exsoluere: tunc accusatis: o miser a
conscientia que expenderit in incre-
dulis caris: et ad filios proprios eda-
candos: et ut carnales consanguine-
os ex ipsa substantia vitares. Et qua-
te similiter ingurgitasti gulose vi-
vendo reprehensibiliter orinando pro-
prium domum aurum: et argentum
anare congregando ubi debebas in
voluntaria paupertate vivere. Con-
scientia tibi representat que officium
vultum dimittebas: neque curabas
ex hoc in mortale peccatum incur-
reret. Si vero quandoque persolvebas
ore cor tuum a me: valde remotum
erat. Item conscientia te cum simi-
libas tuis arguit pro subditis ve-
stris quos alere debuisti verbo pa-
riter et exemplo sancte vite dirigere
ad ammonendo: atque corrigendo vir-
ga iustitie et manu misericordie. Et
quoniam hoc agere neglexisti in hor-
ribili demonum aspectu nimio ra-
bore confundimini. Tu vero qui sus-
cepti prelati exhibendo prelationes
et curam animarum iniuste: vel ali-
cui subdito indigno non attenden-
do cum prudenti diligentia cui ve-
disti redargueris a conscientia. Quia
debebas illas exhibere non ex adu-
latione: vel ad complacentiam ho-
minum siue propter accepta dona: imo
solum intuitu virtutis: et ad honorem
meum: et salutem animarum. Et quod sic
ager neglexisti valde redargueris.
Et ad verecundiam: atque confusionem
tuam apte tibi conscientia dicat lumi-
ne intellectus: us ostendete quecumque facere
debuisti et neglexisti: et ea que fecisti
que facere non debuisti. Et volo te

nosce filia carissima: quod melius apparet albedo prope ingredientem collocata et e converso nigredo secus albedinem quam ponendo seorsum et unum ab altero sepatum: et ita miseris istis occurrit istis in particulari dico ac etiam alijs in generali quod in mortis articulo in quo anima presertim cognoscit aptius opera sua versus iniquitatem suam et iustus beatitudinem suam in iusto misero peccatori representatur iniqua vita sua. Et si nullum haberet accusatorem alium conscientia propria sibi preponit omnia scelera que commisit: et virtutes quas dimisit: virtutes: versus ad verecundiam eius ampliozem. Et quod posita virtute prope vitium ex virtute plenius agnoscitur vitium: et quanto melius agnoskit amplius erubescit: et ex defectu suo melius intelligit perfectionem virtutis: unde maiori dolore tabescit agnoscendo se virtutibus omnibus in vita sua fuisse privatum et expositum. Et volo te scire quod in illa noticia quam habent isti virtutis: et vitiorum valde bene vident: et intelligunt bonum quod ex virtute sequitur homini virtuosum: atque penam quam illi consequitur qui inquit in tenebris mortalium peccatorum. Cognitionem autem istam ego tribuo non ut veniant in desperationem: sed ut perveniant ad perfectam sui noticiam: et erubescant pro suo defectu cum fideli specie misericordie mee: ut cum ista verecundia: et huiusmodi noticia deleant suos excessus: et humiliter postcendendo misericordiarum placentiam meam: virtuosus autem ex hoc

augmentatur in gaudio et agnitione mee veritatis atque caritatis. At tribuit enim nihil: et non sibi gratiam: quod iucrit per viam virtutis: unde de dulciter exultat in me cum ista vera noticia: et gustat: atque recipit optatum finem suum: ut alias: ego tibi dixi: itaque iustus exultat in gaudio quod virit in presenti vita cuius ignis fera caritate iniquus vero tenebrosus in pena confunditur: iusto tenebrosus: et horribilis aspectus demonum nullum omnino detrimunt infert: nec etiam inde timet ex eo quod solam modo peccatum est illud: unde de timor: atque nocumentum occurrit homini. Sed illi qui lascive cum alijs miseris multis vitam dixerunt habent inde nocumentum: atque terrorem in aspectu demonum. Non tamen hoc est nocumentum desperationis nisi vellet ipsi desperare: sed est una pena molestissime reprehensionis: atque conscientie gravissime remordentis: et est timor: et tremor in horribili aspectu demonum. Videas ergo carissima filia quantum a se differunt in mortis articulo cruciamenta sine bella que iusti sentiunt ab his que patiuntur iniqui: et quantum eorum finis est a se differens. Ostendi tibi parvam se intellam: videlicet oculo intellectus tui. Et est ita parva respectu eius quod est quod quasi nihil est de pena quam habet iniquus: et de bono quod habet iustus. Nunc aperte cognoscere potes quanta cecitas est hominis: et presertim istorum miserabilium: quia quanto plus a me recepunt

Tractatus.

2 amplius illuminati sunt a sacra scriptura tanto magis obligantur 2 ampliozem habebunt amaram atq; penosam confusionem. Et quoniam amplius in vita cognouerunt a sacra scriptura magis 2 amplius in morte cognoscunt excessus propter quos ipsi cognouerunt: vnde merito collocatur in supplicis gradibus q̄ alij prout econuerso iusti collocati sunt in excellentia maiori: istis accidit veluti falso christiano qui collocatus est in inferno cuius tormento grauior q̄ vnus paganus pro eo q̄ habuit in se fidei slumen 2 ei renunciavit ille vero paganus omnino caruit. Sic isti ministri mei maiori pena cruciabuntur ex eadem culpa q̄ alij seculares: 2 hoc propter ministerium eius a me gratis commissum. videlicet eis committendo solem venerandi sacramenti ministrandum. Et quia scientie lumen habuerunt ad veritatem aperte discernendam non solum modo pro se: sed etiam pro ceteris si voluissent: 2 ideo maiori tormento cruciantur. Sed ipsi miseri non agnoscut qui si sua prudentia: hec attente considerarent proculdubio non inciderent in huiusmodi mala: sed essent vitę qualis esse debet 2 ipsi non sunt soli: sed totus vniversus est valde corruptus: quoniam ipsi deteriora faciunt in gradu suo q̄ seculares. Et cum suis sceleribus 2 iniquitatibus inquinant: atq; turpissime maculant facies animarum suarum subditosq; suos corrumunt atq; sanguinem sponse mee damna

bili modo suggerunt: vnde licet ecclesie sancte: vnde propter huiusmodi defectus eorum ipsa sponsa mea valde palet: q; v3 amorem: 2 caritatis affectum quem ad ipsam habere debent ad semetipsos retorquere non erubescunt: 2 ad alia non videntur attendere preterq; ad ipsas infacili bilitate deuorandam: 2 ad extorquendum ab ea prelationes atq; magnos introitus vbi deberent extorquere salutem animarum. Quare propter ipsorum vitam inordinatam imo reprobarum secularium veniunt ad irreuerentiam: 2 inobedientiam ecclesie sancte quantum ipsi minime debeant ita facere: neq; defectus eorum excusatur ex defectu quocunq; que ministrozum.

Repetitio super aliquibus iam supradictis: 2 quomodo seculares expresse prohibent ne manus apponant in clericos. Capi. cxxxiij.

Quidam alios excessus istorum infidelium ministrozum ego tibi narrare posset: sed ultra p̄ p̄nti nolo sceleribus huiusmodi tuas animas inquinare aliquos vero tibi narraui: vt desiderio tuo satisfaceres: 2 vt amplius anima tua sollicitet differre p̄ eis an me dulciare amorosa pariter: 2 amara desideria. Narrant quoq; tibi de ipsorum excellentia i qua fuerunt a me p̄stituti: 2 de thesauro qui vobis p̄ manus eorum ministrat: v3 de sanctissimo sacramento corporis vniuersi filij mei ponendo similitudinem solis: vt apte cognosceres: q; c7

aliquo defectu ministroꝝ nullo mō
 minūſ virtus ipsius venerandi sa
 cramentū: et id nolo q̄ erga ipsos vllō
 mō reuerētia minuat. Insuper ostēdi
 tibi bonoꝝ ministroꝝ excellētia ī qui
 bus margarita iustitie relucebat et
 virtutis. Et ostēdi quantum in cō
 spectu meo sit croſa persecutio que
 fit p̄tra sanctā ecclesiā et irreuerētia
 p̄tra sanguinē habita: q̄ reputo q̄
 persecutio facta cōtra ministros fiat
 p̄tra sanguinē eo q̄ exisse phibui
 ne tangerent iniuriōſe r̄p̄os meos.
 Postremo tibi narraui de vitupo
 ſa miſtreꝝ ipsōꝝ vita: et in q̄ta mīſe
 ria vituit: et q̄ta amaritudine: et con
 ſuſibile penā ī morte ſuſtinēt: et quā
 tā ultra ceteros post mortē crudeli
 ter ī inferno cruciant. Hodie peti
 tionī tue atq̄ p̄miſſioni mee ſatīſfa
 ctū ē narrādo pauca de ipſoꝝ vita
 miſerabili. Nūc autē ſcrato repli
 cor: q̄ nō obſtātib⁹ illoꝝ defectibus
 et ſi plures eēt oīo phibeo ne ſecu
 laris aliq̄s eos aliquo mō puniat.
 Inobediētes ſo faciendo p̄tra pec
 cātū iſtud aſpe cōgruo tpe punient
 niſi realiter cū p̄ritiōe cordis et hu
 mili p̄feſſiōe vitā ſuā añ correrint
 Tū vtraq̄ ps v̄z huiusmodi miſtri
 et corꝝ p̄secutores vident eſſe demo
 ſicos incarnati: vñ iuſto meo iudicio
 fit vt vn⁹ diabolus: ita puniat aliū
 ſz offēdit vterq̄ ſeculares nō excu
 ſant ex peccato ſlati: neq̄ ſlat⁹ ex
 cuſat ex peccato ſecularis. Nūc autē
 iuſto te ſilia carīſſima: et oēs alios
 amicos meos ad ſectū amarꝝ ſuper
 huiusmodi mortuos: et ad imorādū
 p̄clut ones eccleſie ſacte v̄ridario

ad paſcendū ex deſiderio ſancto of
 ferendo iugiter ante me continuas
 et hūmiles oratiōes pro eis quia de
 creati mundo ſacere miſericordias.
 Neq̄ ab iſta paſtura vos ſubtraha
 tis vllō mō p̄p̄ iniuriā vel aliquam
 p̄ſperitatē. Quia penitus volo q̄
 nullatenus eleuetis caput ex impa
 tientiā vel inordinato gaudio: ſed
 iugiter ad honorem meū attendēte
 ſalutem aīaz atq̄ reformationem
 eccleſie ſacte. Et hoc erit mihi ſignū
 euidentīſſimum: q̄ tu et alij me rea
 liter in veritate diligatis. Tu vero
 bene noſti q̄ aperte tibi pateſcit me
 velle q̄ tu: et alij ſerui mei eſſetis ſi
 cut oues que paſceremini iugiter in
 v̄ridario eccleſie ſancte tollerando
 laborioſe vſq̄ ad mortis extremi
 tem: et ita faciendo ſancta veſtra de
 ſideria perficiam.

Qualiter hec anima deuota lan
 dañdo dominum facit orationes p̄
 eccleſia ſancta. Capl. cxxxiij.

Nunc aīa deuotiōe multa ve
 luti ebria et ignita caritate ſue
 cēſa habens cor ſuum amaritudine
 magna vulneratum clenādo mētē
 ad eternā dei bonitatē ait. O ſūme
 deus eterne oīum maior quacunq̄
 luce a qua p̄cedit omnis aīa lux o
 ignis ardens ſupra oēm aīā ignez
 tu es ſolus ignis qui ardes et nō cō
 ſumis nam p̄ſumis omne peccatum
 qd̄ eſt in aīa ſimul et amorem p̄p̄tū
 nōn tamen eam aſſigendo p̄ſumis
 ſz eā p̄inguefacto ſiſciabili dilectio
 ne: q̄ dūz facta a te nō bñ ſactatuz

Tractatus.

Imo te magis peroptat habere iugiter & videre. Et quanto plius te querit: & optat amplius te gustat: & inuenit eternum: atq; summum ignem vere caritatis abyssum. O summum & eternum bonum quis te deum nostrum inclinavit ad illuminandam me creaturam tuam infimam de lumine tue veritatis. Tu idem ignis amoris es in causa. Nam affectuosa caritas tua te coegit: & induxit ad creandum nos ad tuam imaginem atq; similitudinem: & ipsa te iugiter inducit: & inclinavit ad faciendum immensas & infinitas gratias creaturis tuis que rationem habent. O bonitas eterna super omnem bonitatem tu solus es ille qui summe bonus es. Nihilominus tu donasti nobis unigenitum filium verum tibi coeternum: ut etiam in humano corpore conuerteretur in vita presenti nobiscum qui sumus omnino sceleratos atq; pleni fetenti putredine. Quid obsecro fuit in causa? Amor q; nos affectuose dilexisti: etiam ante q; essemus. O bone deus. O eterna magnitudo incomprehensibilis ex amore fecisti te paruulum: ut hominem in te magnificares: & cuius faceres magnum quocunq; me verto non inuenio nisi tue dulcissime caritatis ignem & abyssum. Nunquid ego pauper & misella satisfacere quo quomodo possum gratias & igniferam caritati tue in particulari mihi concessis cum excessu tante dilectionis ultra gratias: alijs fidelibus tuis concessas. Certe non: ergo tu solus dulcis: & amantissime pater es ille

qui gratias eris pro me tibi: & pro me misera respondebis: q; v3 affectus tue paterne caritatis pro me tibi gratias agit. Quoniam ego sum illa que non sum: & si dicerem q; aliquid essem ex merito: tunc mentirer in caput meum: & essem proculdubio mendax: & filia diaboli qui pater est mendacior. Quia tu solus es ille qui es. Et es meum & omnem gratiam in eo fundatam humiliter a te recognosco. Nam ex amore purissime: & non ex aliquo debito mihi gratiose tribuisti. O pater dulcis & amantissime quando genus humanum iacebat egrotans propter prevaricationem adam. Tu videristi sibi medicum: & eris gium dulcem & amorosum. & verbum unigenitum filium tuum. Nunc vero quando iacebam infirma v3 infirmitate negligentie pariter: & ignorantie magne tu suavis atq; dulcissimus medicus eterne deus exhibuisti mihi suanem dulcem: & amarum medicinam: ut ab infirmitate conualescam: & indilate libertate valeam. Mihi proculdubio suavis est: q; cum suauissima caritate tua mihi te manifestasti. Dulcis est & mihi valde ultra quancunq; dulcedinem: quoniam illuminasti oculum intellectus mei lumine sanctissime fidei in quo lumine prout excellentissime maiestati tue manifestare placuit agnoscere gratiam ineffabilem humano generi concessas in corpore mistico sancte matris ecclesie ministrando totum venum & hominem in venerabili sacramento. Atq; ministrorum tuorum digni

tatem quos constituisti: vt nobis illud administraret. Ego cupiebam vt promissioni mihi sancte satisfaceres tu multo plura concessisti q̄ ego petere sciuissem. Unde vere cognosco q̄ cor hominis nescit: neq̄ potest optare siue petere q̄ntū tu vis ei prebere. Et ita manifeste cognosco q̄ tu es ille qui es infinitus atq̄ bonum eternū. Nos vero sumus illi qui nō sumus. Et q̄ tu es infinitus: et nōs finiti ideo tue creature que rationē habet exhibes id quod nescit: et nescit neq̄ potest optare: et modū quō tu scis vis atq̄ potes a se satisfacere satiando illam etiā ex his que petere nescit dulcissimum: et gratiosissimum ignorant et desiderare nequunt. Et ideo caritati lumen in magnitudine tue caritatis ex amore quem habere te manifeste patefecisti humano generi: et precipue eius vinctis qui debet esse velut angeli terrestres in vsta presentia. Tu mihi monstrasti virtutem atq̄ beatitudinē istoz vnetoz tuoz qui vixerunt veluti lucerna succensa cum iustitie margarita in ecclesia sancta. Et horum comparatione agnoui defectum eoz qui miserabiliter in ecclesia viuunt: vnde epi dolores ingentē pp̄ offensam tuam atq̄ detrimentū vniuerso mūdo nanq̄ valde nocent: q̄ debent esse exemplum virtutis: et ipsi s̄bent exēplū iniquitatis et miserie. Et q̄ tu mihi misere seruale tue q̄ sum in can sa et instrumentam multoz defectuum patefecisti vitam illozum de qua conquestus es habere dolorem: et amaritudinem stol-

erabilem Tu amor ineffabilis illa mihi manifestado tribuisti medicinā dulcē et amarā: vt ego qualescūq̄ ab egritudine ignorācie: et negligētie mee: et cum sollicitudine atq̄ desiderio magno recurrā ad te me metipsam agnoscendo atq̄ bonitatem tuam in me simul: et offensas tibi facias a tuis creaturis: et presertim a ministris tuis: vt effundā vnū flumen lacrymarum eas distillant do super me miserabilis: et a noticia tue infinite bonitatis illas hauriēdo et extrahendo: ac etiā effundēdo sup̄ huiusmodi mortuos qui cū tanta dissolutione miserabiliter viuūt. Unde nūc ineffabilis dilectio caritatis ignis inextinguibilis: et eterne pater: q̄ huiusmodi desiderium nullo tpe deficiat: vel et tepescat iopādo: et quotidiē p̄quirēdo tuū honorem: et aīaz salutē. Et oculi mei nunquā ab effusione lacrymarū ex hoc abstineant. Unde cum instantia posco: vt gratiose mihi concedas: vt efficiantur veluti duo fontes habundanter effundentes aquas que procedant: et egrediantur a te mari pacifico. Gratias: gratias ago tibi pater eterne qui plenissime satisfecisti non solum petitioni mee verum et in alio q̄ non agnoscebas: vel petere nesciebas inuitando me dulciter atq̄ materiaz exhibendo lacrymarū: vt offerā in prospectu tuo sacratissimo dulcia cruciata: et amorosa desideria cū oratione p̄tinua et humilī. Nunc autem ab ineffabili bonitate tua peto: vt mūdo misericordiaz exhibeas: et ecclesie tue sancte h̄

Tractatus.

multiter supplicans: vt effectualiter
implet digneris ea q̄ tu me ipse p̄-
stulare facis. **H**ec mihi miserabili: z
aie mee paup̄cule: q̄ maiorū olum
vt estimo sum in cā. **N**ō vltra disce-
ras obsecro mūdo facere misericor-
diā paternas aures iclina: z exaudi
oīones seruoꝝ tuoz: z illoꝝ ignis-
ca desideris cōple. **T**e mihi tu es il-
le q̄ facis z sollicitas eos: vt a te pe-
tant: z corā maiestate tua clament.
Audias igitur voces eozum z exau-
di. **E**tiam tua veritas exortatur z
ast. **P**etite z accipietis querite z i-
uenietis pulsate z aperietur vobis
O pater eterne serui tui clamāt ad
te pro misericordiā respondeas igit̄
eis. **E**go certissime noui q̄ tibi ppri-
um ē misereri: ergo tu nō vales eaz
denegare postulātibz illam. **I**psi
postulant ad ianuam tue verita-
tis: vꝝ vnigeniti filij tui: q̄ vere co-
gnoscūt amorē affectuosum quē ha-
bes ad hoīem: vñ pulsant ad ianuā
ignis excellentissime tue p̄ine cari-
tatis q̄ vltra se p̄tinere nō vꝝ q̄ nō
aperiat cū perseverantia pulsant.
Nunc igitur aperi contere atq̄ con-
fringe durissima corda tuaz creatu-
raz: non intimitu eazum que nō pul-
sant: imo solum intuitu bonitatis z
paternae caritatis: z etiam amo-
re seruoꝝ tuozum qui pro eis ad
te clamant. **E**terne pater aperi tue
misericordie manum z eis exhibe q̄
postulant. **V**ides enim q̄ ad ianu-
am tue veritatis pulsant: z a te pe-
tunt: z quid a te post lant. **S**angu-
nem istius ianne tue. s. veritatis in
quo sanguine nostras iniquitates

abluisti z expurgasti corruptam p̄-
tredinem transgressionis ade. **I**ste
sanguis proculdubio noster est: ve-
ro nobis ordinasti balneum. **T**u
vero non vales: imo neq̄ vis alicui
persone in veritate petenti denega-
re igitur impende fructum huius
sanguinis preciosi tuis creaturis po-
nas in vna lance precij sanguinis
vnigeniti filij tui: vt infernales ve-
mones oncs tuas asportare non au-
deant. **T**u quidez es pater optim^o
qui nobis exhibuisti pastores verū
videlicet vnigenitum filium tuum
qui propter obedientiam tuam pro
nobis ouibus tuis vitam exposuit
faciendo nobis de precioso sangui-
ne suo balneū. **H**ic est ille sanguis
quē a te petunt iuxta ianuam istaz
veluti famelici atq̄ sitibundi serui
tui quo mediante petunt: z optant:
vt huic vniverso mundo facias gra-
tiose misericordiam atq̄ florem facti-
as in ecclesia sancta flores odorife-
ros sanctorum pastozum ex odore
quozum emanescat ab ea fetor: z pu-
tredo male vsuentium: z iniquozum
hominum. **T**u pater eterne promi-
sisti: q̄ ex amore quem habes ad ho-
mines eum orationibus amicozum
tuozum: z eum tollerantia multo-
rum laborum absq̄ culpa sua: tu fa-
ceres omnino mundo misericordiā
z ecclesiam sanctam tuam virtuose
reformares: z ita refrigerium inde
nobis exhiberes. **E**go supplico ne
differas vltimus: sed absq̄ dilatio-
ne maiori conueras oculuz tue clemē-
tie ac illico responde qui responder
vis anteq̄ vocemus voce misericor

die tue. Aperi portam inextimabi-
lus tue caritatis quas ostidisti nobis
sanua meditate: v3 vngenti filij tui
tibi p nobis incarnati. Scio nanq
q aperis anteq pulsemus: quia cu
affectuosa dilectione quam impen-
disti seruis tuis pullant: 2 ad te cla-
mant optantes: 2 querentes hono-
rem tuum atq salutem animarum.
Ergo largiaris eis pane vite vide-
licet fructuz sanguinis vngenti fi-
lij tui quem a te postulant ad glori-
am: 2 ad laudem nominis tui in sa-
lutem animarum. Quia maior la-
us 2 honor nomini tuo resultare vi-
detur in salute multorum q si in du-
ricia sua permanendo damnaren-
tur. Tibi pater eterne sunt omnia
possibilia. Tu eniz nos absq nobis
gratiose creasti: sed nos absq nobis
saluare non decreuisti. Sed obsecro
q voluntates eorum inordinatas ali-
quo modo compellas: 2 violentes: 2
eos ad volendum disponas ea que
renunt: hec a te peto per immen-
sam bonitatem tuam atq misericor-
diaz. Tu creasti nos ex nihilo. Nunc
autem ex quo per gratiam tuam su-
mus in vita obsecro nobis impede
misericordias. Et refice pariter 2 re-
forma vasa q tam gratiose forma-
sti ad imaginem: 2 similitudinem tu-
am: illa reformare vigneris ad gra-
tiam in misericordia: 2 sanguine fi-
lij tui.

Hic incipit Tractatus quartus
de prouidentia dei: 2 prius in gene-
ali.

Capit. cxxxv.

One eternus pater est
inextimabilis dignitas
te sue clementie pre-
bat oculuz ad hanc
aias volens aperit
monstrat q in omnibus
huiusmodi nunquam

vinia sua prouidentia ostendebat dum ipse
velit eam humiliter acceptas patefacere
ista cum vna dulci querela non inas rationis
les creaturas imitans isto modo. O ca-
rissima filia sicut alias 2 aliquoties
ego dixi tibi oio decreui facere mun-
do misericordiam: 2 omnibus opportunis
hominibus volo prouidere. Sed ignorans homo
reputat in morte illud quod in vita ei tri-
butum: 2 ita sibi metum valde crudelis ef-
ficat: 2 ego prouideo semper. Nam volo
te nosse quicquid homini tribuimus pcedit
a summa prouidentia. Et hoc est quod ego
cum prouidentia creauit eum in memetipso
reipertit: sui phisocaptus de pulcritu-
dine creature mee: quia mihi placuit
creare eam ad imaginem 2 similitudinem
meam cum prouidentia multa: 2 ideo dedi si-
bi memoriam: ut in se beneficium meum retine-
ret volens: ut de potentia mei patris
eterni participaret. Insuper intellectum ei
tribuit: ut in sapientia filij mei cognos-
ceret: 2 intelligeret voluntatem meam quod
sum omnium quod a se exhibitor: atque vobator
cum ignifera caritate patris. Sibi quo-
que dedi voluntatem ad amandum participans
de clementia seipsius: ut amare posset
ea que cognouerat: 2 viderat intellectus
hoc autem egit vultis prouidentia mea
sola ut capax esset ad intelligendum: 2
gustandum me cum summo gaudio
in eterna visione mea. Et sicut alias
ego tibi narraui ex inobedientia

b ij

Tractatus.

primi vestri parentis: ad ecelū erat
clausum qui dignitatez in qua crea-
tus erat ignorauit: nec attendit euz
quanta prouidentia: z ineffabili di-
lectione creaueram eum: z ideo cecit
dit ad inobediētā: z inde postmo-
dū ad imunditā cū supbia: z cōpla-
centia muliebzi volēdo potius vxo-
ri sue p̄descendere siue cōplacere q̄
obedire mihi: z quā et minime cre-
diderit ea q̄ suggererat nihsomin⁹.
acq̄uicuit ne tristaret. At qua post
modū iobediētia p̄cesserūt oīa ma-
la p̄ vniuersum orbē: vnde vos oēs
huiusmodi veneni p̄cipites estis de
qua quidē inobediētia in alio loco
z tpe tibi narrare dispono quantuz
est homini periculosa: vt amplius i-
de cognoscas obediētā esse cōmen-
dabilem. Et ergo mortē ipsius iobe-
diētie auferes ab hoīe clementissi-
me p̄uidi tribuendo vobis vni-
uersā salutem meam cum magna pro-
uidētia: vt ita satisfaceret vestre ne-
cessitati prouidentiam inq̄: vt cum
homo vestre humanitatis: atq̄ mee
deitatis abscondere z a demonio ve-
ritatem meam quod non valuit eaz
agnoscere. Que mea veritas incar-
nata venit ad consumandum: z om-
nino destruendum illius mendatiū
cum quo deceperat homines. Itaq̄
super hoc vsus sui magna prouiden-
tia. Attende diligenter amantissi-
ma filia: qz maiori prouidentia non
poteram vti q̄ p̄beres vobis vni-
genitum filium meum: imposuisti si-
bi magnam obediētiam: vt a vene-
no liberaret humanuz genus quod
ex inobediētia primi vestri paren-

tis in orbem fuerat effusum. Unde
tanq̄ phylolaptus: z verus obedi-
ens velocissime cucurrit ad obpro-
briosa mortem sacratissime crucis
z meditante sua sacratissima morte
vobis exhibuit vitam non humani
tatis: s; vigore diuinitatis qua per
p̄uidētā meā p̄iunxi cū natura hu-
mana: vt satisfaceret culpe p̄tra me
p̄petrate qui sum bonū infinituz q̄
requirebat satisfactionem infinitā:
vz qz humana natura que offende-
rat z erat in se finita vniretur infini-
te rei: vt infinito modo mihi satisfac-
eret infinito pro oībus hoībus: v; p̄-
teritis p̄ntibus: z futuris. Et vt to-
tiens quotiens offenderet homo: z i-
vita sua rediret ad me satisfaceri pos-
set ex integro vniuersā naturā diuinā
cū humana vestra natura p̄ quas
vniōnē haberis atq̄ recepistis per-
fectā satisfactionē. Hec egit valde
gratiose p̄uidētia mea: qz cū opa-
tione finita: qz finita fuit in se pena
crucis in filio meo recepisti fructū
infinitū virtute diuinitatis: vt iam
dixi. Hec infinita prouidentia mei
patris vestri prouidit: vt iterum in-
dneretur: homo vestimento gratie
qui perdiderat indumentum inno-
centie: z omni virtute fundatus sa-
me peribat atq̄ frigore cruciatū i-
illa vita sue peregrinationis ac erat
omni miserie subditus. Celi porta
sibi clausa fuerat: nec ultra spem illi
quāz habebat quam si potuisset ha-
bere quoddam inde refrigeriuz ha-
buisset in vita p̄nti. Et qz nō hēbat
ideo postus erat i afflictione magna
Ego vero deus eternus affectioe p̄

na puidi misericorditer huic hois i
 digentia: atq; magne necessitati. vñ
 nō idatus a vestris iustitijs vel vir
 tutibus: imo solum ab ineffabili bo
 nitate mea: motus exhibui vobis
 optabile vestimētū vniuersito filio
 meo mediante vestri semetipm ex/
 poliauit vita corporali vos induit
 vestimentum gratie pariter et inocē
 tie. Quā gratiam et innocentia in san
 ctō baptismo recipitis in virtute sul
 precioso sanguinis: vñ macula pec/
 cati originalis a bluis in quo pcepti
 fuistis a parētibus vestris. Et ideo
 dulcis mea puidētia puidit non
 cum afflictua pena corporali put
 erat in testamento veteri p̄suctum:
 qm̄ circūcidēbant hoies: s; cū dulce
 dīne sacri baptismatis. Itaq; nunc
 itē indutus ē. Et ēt ipm̄ hoies val
 de calefecerū dū vniuersitas filius me
 us hūmano generi patefecit ex vul
 neribus atq; scissuris i suo sacratissi
 mo corpore pceptis ignē excellētissi
 me caritatis mee qui velat⁹ erat oc
 culte sub cinē vestre humanitatis.
 Nōne videtur hoc esse valde suffici
 ens ad calefaciēdū cuiuscūq; cor ho
 minis q̄tūcūq; frigidū p̄gelatū:
 Nisi forsitan voluerit esse obstinat⁹
 et excecatus ab amore proprio: nec
 attendere velit quāti ineffabiliter
 ē affectuose diligo: puidētia mea
 etia vite tribuit ei: vt dñz est in vi
 ta presentis peregrinus p̄fortari pos
 sit sicut a libi tibi dixi. Etiam inimici
 sui sunt ita debilitati: q; nullus ei
 nocere p̄t nisi sponte voluerit acce
 scere. Quia rectissima est: et plana/
 ad eum sanguine mee veritatis icar

nate: vt homo facilius attigere pos
 sit ad illum finalem terminum ad
 quem illum taz gratiose creauit. S; q̄
 cui cibis est iste. Sicut alibi sedio/
 se tibi narrauit est venerabile sacra/
 mentum corporis: et sanguinis v̄sū
 christi crucifixi: vbi et in quo deus et
 homo continetur. Ut itq; angelorū
 cibis atq; vite qui faciat omnem sa
 melicū: qui de tali cibo delectatur
 non aut illū qui minime famelicit.
 Iste nāq; cib⁹ oīe sancti desiderij sū
 mi d;: et amore succensō gustari vi
 des ergo q; puidētia mea dedit ho/
 vnde saluberrime p̄fortari valeat

Quō de⁹ puidit exhibēdo spem i
 hoī et qui spat ampli⁹ gustari p̄fecti⁹
 eius puidētia. Cap. lxxxvi.

Etiam homini tradidi spem i
 refrigeriū si cū lumine sanctis
 sine fidei p̄tium gloriosi sanguinis
 aspererit qd i veritate p̄ eo p̄solutū
 est. vnde recipere d; firmam in corde
 spem: imo certitudinem proprie sue
 salutis: i obprobrijs iesu christi cru
 cifixi sibi restituitur honor: q; si euz
 omnibus membris proprii corporis
 ipse me pluries offendit: et iesus vni
 genitus meus dilectissimus in om
 nibus membris sui corporis grauissi
 ma tormēta sustinuit. Et cū humili
 obedientia sua corerit: et emēdante
 inobedientia a de primi vestri parē
 tis atq; successor. Et ab ip̄s obē/
 dientia oēs acquisiistis abundan
 tissime gratia sicut et inobedientia
 primi parentis oēs inuoluti fuistis
 i culpa: hoc ē vobis a mea puidētia

Tractatus.

ecessum q̄ n̄m. h̄ homini defuit a principio mundi vsq; n̄sc: imo nec in futurum vsq; ad vltimū vllō modo deficiet quin ordinatē salubrit̄ vsq; prouideat in omni vestra necessitate multis atq; diuersis modis put ego iustus & optimus medicus infirmitati vestre cognosco necessariū & vtile pro salute vestra vt hominē restituā integram sanitatē: & pro cōseruatione sue sanitatis: prouidentia mea nunquā alicui eā recipere volenti deficiet ex his qui perfecte sperāt in me. Qui vero sperāt in me pulsant & in veritate clamāt nō solummodo verbo sed affectu & in mine factissime fidei me gustabunt in prouidentia mea sed non illi qui pulsant & clamāt verbo solummodo dicentes dñe dñe. Dico tibi si me nō exposcent & exquirent alia virtute mediante q̄ ego nō cognoscā eos ex misericordia sed tantūmodo per iustitiā. Ita q; replico q̄ prouidentia mea nunquā alicui qui speret in me in veritate deficiet vllō modo sed solum illis qui hoc me desperāt in se solummodo sperantes. Tu bene nosti q̄ homo sperare nō pōt in duabus reb⁹ oppositis hoc exprimere voluit rit. Nemo pōt duodus dominis seruire: q; si vni seruit habebit alia in cōtēptū. Seruire vero nō est absq; spe: q; serui alicui domino vsq; seruit cum spe placēdi dño suo siue seruit cum aliqua spe quam habet in p̄ctō vel vtilitate quā inde consequi sperat. Inimico s̄o dñi sui nullo modo seruiet q; obsequiū face,

re nō posset absq; spe qualiscūq; lucrari. Et ipse priuatum se cerneret corū que prestolabatur a dño suo recipere. Sic ergo cogita filia carissima q; accidit anime. Nam oportet eā in me sperare mihiq; seruire vel q; in mundo speret & in semetipsa & ipsi mundo seruiat: tantū enim seruit mundo extra me seruitio sensuū li quantū amat propria sensuāitate: & illi seruit: de quo fuitio & amore sperat habere cōplacētia sensuā uam vel aliquam vtilitatem. Sed q; spes huiusmodi posita noscitur in re finita vana pariter & transitoria ideo sibi deficiet & non habet effectum eius quod optabat. Tu vero sperat in se vel in mundo non in me sperat: quia mundum vsq; hominis desideria mūdāna iugiter odit. Et in tātam abhominatōnem habuit q; vnigenitū filium meum voluit subire mortem obprobriose crucis. Mundus itaq; nullam confortatē mecum habet nec ego secum. Sed aīa que perfecte sperat in me mihiq; seruit ex toto corde suo statim ex necessitate compellitur occasiōe predicta oīno de mundo p̄ter & de semetipsa diffidere atq; desperare. Hec intelligo de spe posita cum fragilitate ppria. Ita vera spes est amplius vel minus perfecta iuxta mēsuram amoris quā aīa in me h̄et & ita perfecte vel imperfecte de prouidentia mea degustat: & absq; dubio eius maiori p̄fectiōe gustat atq; recipiūt eā illi qui mihi seruiūt atq; sperant in me solum itēu cōplacēdi mihi q; illi qui seruiūt intuitu fruct⁹ alicui.

tus vel ex delectatione qua inueniunt in me: isti primi sunt illi quorum in ultimo statu aie tibi narrari profectio ne. Illi vero de quibus in presenti loquor sunt illi secundi ac tertii de quibus imperfectioes esse di narrando de statibus aie qz vadunt et seruiunt cum spe fructus dei proprie delectationis. Tamen illis imperfectis ac etiam perfectis affectuosa caritate prouideo: dum tamen ipsi non presumant in se sperando: quia presumptio presuadet de se sine sperandi ab amore proprio pcedit et offuscatur oculum intellectus primas cum lumine sanctissimi me fidei: unde non incedit cum lumine rationis et ideo mea prouidentia non agnoscit: non quia illa non experiat: quia nullus est exclusus eo quod iusti pariter et peccatores a me pculdubio prouidentur. Nam oia creata sunt a bonitate mea. Ego namque sum ille qui sum et absque me nihil oino factum est excepto peccato quod nihil est. Itaque recipiunt et ipsi de prouidentia mea sed non intelligant quia non agnoscunt eam. Et quia non agnoscunt ideo non amant illam: ideo nec inde fructus gratie recipiunt: oia vident indirecete velut excecatis: omnia directa sunt: lucez vident in tenebris atque tenebras in luce quia posuerunt spem atque seruissimum in tenebris unde in murmuratione incidunt et ad impatientiam veniunt. Ecce cum quanta stultitia pcedunt. Sed o carissima filia quomodo possunt isti credere quod ego summa et eterna bonitas alia velle possim quam bonum ipsorum in rebus paruis quod quotidie permitto pro salute sua cum

satis experiantur quod ego nihil aliud volo nisi sanctificationem ipsorum in rebus magnis: cum omni cecitate sua facere nequeunt quod saltem aliquid qualiter cum paruo naturali lumine non videant bonitatem meam atque mee prouidentie beneficium qua inueniunt et eam denegare non possunt in prima creatioe ac in recreatione qua homo recepit in sanguine quando fuit recreatus a deo gratiam ut alias tibi dixi. Hoc est ita clarum atque manifestum quod nullatenus contradicere possunt: nihilominus ipsi terrentur ex umbra sua quonia huiusmodi naturale lumen in virtute sua non excreuerunt. Homo stultus non aduertit nec attente considerat quod ego prouidei de tempore in tempore in vniuerso generaliter et vnicuique particulare iuxta gradum suum. Et quia nullus est in vita presenti stabilis: imo quotidie mutatur de tempore in tempus usque quo peruenit ad suum firmum terminum: iugiter ego prouideo de omnibus opportunis atque tempore opportuno.

Quomodo deus in veteri testamento prouidit cum lege atque prophetis et postmodum in nouo cum euangelica doctrina. Ca. cxxxvij.

In veteri testamento prouidit vado lege in manu Moysi et illi populo meo dirigendo per prophetas a spiritu sancto doctos et illuminatos vni noneris quod aie: quod vni genitum filium meum veniret in carnem ille populus iudaeus valde modico tempore stetit absque propheta: ut haberet ex prophetis

q. liij

Tractatus.

exhortationem atq; spem q; veri-
tas mea veniret in carnem veluti
ppheta prophetarū vt eos a serui-
tute liberaret atq; celum eis aperir-
ret precioso sanguine suo qđ antea
tanto tempore steterat obieratum.
Postquā autē ipsam verbū amabi-
le carnē assumere dignatus ē nul-
lus vltra propheta surrexit in eis
vt ipsi certificarentur qđ ille quē ex-
pectabāt venerat vnde nō expedie-
bat qđ aliq; prophete ipsum annūcia-
rent licet ipsum minime cognone-
rint neq; cognoscant ex propria ce-
lestate. Postque hoc prouidi mittere
do verbū vt est dictū qđ vtiq; fuit
vester mediator inter me deū eter-
num et vos. Post ipsum venerunt
apostoli: martyres: doctores atq; cō-
fessores vt alibi tibi dixi. Nec oīa
prouidentia mea fecit et tibi dico qđ
vix ad vltimum in veritate prouid-
debit. Nec anteq; est vna prouiden-
tia generalis exhibita creaturis oi-
bus que rationem habent que vo-
luerint ex tali prouidentia fructum
habere. In particulari quoq; do oīa
per prouidentiam meā vitam sine
mortem quocunq; modo perueniat
famē et sitim perdere statum in mū-
do nuditate: frigus: calorem: infuri-
as: contumelias atq; versifides. Nec
oīa permitto fieri vel dici ab homi-
nibus. Non qđ ego faciam iniquita-
tem male voluntatis eius qui ma-
le operatur et iniustitiam exercet:
sed eē pariter et tempus quod hēt a
me recipit. Quod esse tribui sibi nō
vt offenderet proximum aut me: s;
vt mihi fideliter seruiret et illi cum

affected caritatis: vnde permitto il-
lum actum vel ad probandam pa-
tientie virtutē in anima in eo qui
recipit vel cum humilitate sese co-
gnoscat. Aliquando permitto qđ vi-
ro iusto quasi totus mundus aduer-
sabitur et vltimo morietur extraneo
modo ita qđ omnes admirabuntur
et videbitur iniustum qđ vir iustus
ita moriatur in aqua vel in igne ali-
quādo denozabitur ab aliqua fera:
quandoq; ruet aliquod edificium su-
per eum vt perdat vitam corpora-
lem. Quod quantum hęc videntur vl-
tra modum extranea illi oculo qui
lumine caret fidei sanctissime s; nō
oculo fideli. Quia fidelis inuenit
atq; gustauit ex amoris affectu in
magnis rebus antedictis meā pro-
uidentiam: et ita videt et agnoscit qđ
cum magna prouidentia cetera dispo-
no solummodo pro salute hominis
procurāda. Et ita omnia recipit cū
humili reuerentia: nec vllō modo
scandalizatur in se nec in operibus
meis nec etiam in proximo suo sed
omnia tollerat cum vera patientia
prouidentia mea nulli creature de-
negatur siue tollitur quoniam cum
ea omnia condita sunt. Aliquando
videtur in prudenti viro qđ grādo
siue tempestas siue fulgur quibus
aliquando qđ allido vel occido sit
vna crudelitas iudicando qđ quasi
salutem illius negligere voluerim:
et ego sic ordinari et permisi vt cua-
deret mortem eternam et ille iudi-
cat oppositum: et sic homines huius
mundi volunt in omnibus operibus
mea contaminare male iudicando

ac intelligendo fm eorum infimuz intellectum.

Quomodo quicquid nobis deo cōcedit ē solūmodo pro bono nostro ⁊ q̄ illi sunt ceci qui iudicāt oppo/ situm.

Capitulū. cxxviiij.

Do st hec ipse dñs ait. vult velle cētissima filia vt videas atq; vt ligēter attēdas cū quāta patientia supportare me conuenit hominem quē ad imaginē ⁊ similitudinē meā cū affectuosa caritate creant. Apert as' oculū intellect⁹ ⁊ aspice in me p̄ci pue cōsidera casuz illū p̄ticularem pro quo me rogasti vt gratose pui derē: ⁊ ego puidi sicut optime nosti taliter q̄ absq; periculo mortis ille statū suū cū felicitate recuperat. Et sic occurrit in illo p̄ticulāri casu ita generaliter ē in cōibus alijs rebus. Tunc aīa deuota sui oculū intelle/ ctus apertis cū lamina sanctissime fidei cū anxio desiderio q; p̄ ea q̄ et deo dixerat ampli⁹ de sua p̄tate cognoscebat ī dulcissima puidētia p̄p̄ obediētia p̄cepti diuini multuz speculādo: attēte ⁊ attēdēdo diuine maiestatis abissuz ⁊ ineffabile car/ itate ei⁹ apte ipsuz videbat eē sum/ mā ⁊ eternā bonitatem: ⁊ solūmo do nos ex affectuosa caritate crea/ uerat atq; sanguie p̄ioso sui filij re dimerat. Et sic cū eodem amore tri buebat oīa que cōcedebat alicui si/ ue permittēbat v; solationes atq; tribulationes. Omnia paterna ca/ ritate suis creaturis exhibebat: ⁊ vt hominum eterne salutis p̄uideret

⁊ non alio respectu ⁊ q̄ sanguis effu sus cum tam ignifera caritate pa/ tēter attestabatur hāc esse verita tem. Tunc aī illi summus ⁊ etern⁹ pater. Isti sunt velut exccati ab amore proprio qui cum impatiētia multa scandalizantur. Ego loquor nunc tibi in particulari ⁊ in gene/ rali reassumēs illud quod dicere ce perā. Dico ergo q̄ ipsi condempnāt ⁊ iudicant in eorum odiū detrimen tū ruinam atq; damnuz ea que sa/ cio eis ex amore singulari ⁊ in bonū ip̄orum ⁊ vt penīs eternis absolute p̄sentur: ⁊ vt cū felici lucro pueni ant ad vitam eternam. Ergo quare de me conqueruntur: Ex eo q̄ ī me sperare nolūt: immo poti⁹ in semet/ ipsis. Et tam ego dixi tibi q̄ ex hoc incidit in tenebras: ⁊ ideo nō agno scūt ⁊ odiūt illa q̄ debēt in magna reuerētia recipere: sed ip̄i veluti su perbi nolūt occulta mea iudicia te mere iudicare que sunt oīa rectissi/ ma ⁊ iusta ip̄i faciunt vt aliquādo eccus facere solet qui cum simplici seu leui tactu inanis vel insipido gu stu aut in certo sono vocis iudicare p̄sumet in bonū siue malū iuxta su um infirmū ⁊ ignorantē sensuz atq; renūtiat in me considerare qui sum ve ra lux ⁊ summa sapientia ⁊ sum ille qui spiritaliter atq; corporaliter eos alēdo nutrio ⁊ absq; me nihil pos/ sunt hēre sine facere. Si autē aliqñ seruit eis ab aliq̄ creatura ego sum ille qui tribui sibi volūtate illā ⁊ or dīnauī totum v; vt illa posset vel/ let atq; sciret facere. Sed illi veluti stulti p̄cedere volunt cum tactu

Tractatus.

manus que decipitur aliquādo qz
nescit in suo tactu discernere de co/
loribus qz lumine caret: z ita decipi
tur etiā gustus quoniam aliquādo mi
nime videt animal imūdū quod ē
in cibo. Auris aliqñ decipit in dul
cedine soni: qz nō videt illū qui ca/
nit qui cū illo sono siue cātu nisi cū
diligentia sibi caueret ei posset iser
re mortē. Ita faciunt isti qui velut
excecati perditō lumine rōnis tan
gēdo solūmodo cū manu sensus ex/
terioris atqz carnalis vite munda/
ne delicias iudicat eē bonas: qz non
vidēt z nō aduertūt ipsas eē velut
pānus infertus z inuolūt⁹ in spīntis
varijs cū multa miseria z laborio/
sis angustijs intantū qz cor illud qd
extra me possidet illas: ē incōporta
bile sibi metip̄. Sic enim oīi deside
riū qd inordinate diligit eas dulces
apparēt atqz suaves ad fruendum.
Et nō aduertit qz ibi residet animal
imūdū multarū iniquitatū atqz
peccatorū mortalīū que reddūt ani
mā imūdam: z illā elongant a fini
litudine mea z auferūt ei gratie vi
tā. vnde si tales nō intēdūt cū lumi
ne sanctissime fides ad purificandā
animā in sanguine acquirēt inde
mortē eternā. Auditus ē amor pro
prius qui sicut ei videtur dulce so
nū emittit. Quare sibi videtur ita.
Quā aīa talis sequit amorem ppri
um sue sensualitatis. z qz non videt
a sono decipitur. Et qz post illū abi
it per inordinatā delectationē se re
perit in foueam aductam ligatam
vinculo culpe atqz se traditā in ma
nibus inimicorum suorum qz tanq̄

excecata per amorem proprium z
fiducia quam in se posuerat z i pro
prio sensu in me nō confidit qui sus
vīa z fidissim⁹ dixit. Que vīa huma
no generi facta fuit ab incarnato
p̄bo v3 vigenito filio meo qz vobis
apte dixit. Ego sū vīa vītas z vita:
z ē lumē vū qui vadit p cū decipit
nō pōt z nō vadit in tenebras: atqz
nemo pōt ad me venire nisi per eū
qm̄ est vnū mecum. Et iam ego tibi
dixi qz ex vobis pontē fecerā: vt ad
mētē venire possētis qui sum fili
nis atqz terminus vester. Et nūq̄
minus hoīes ignorantes z ingrati
non confidunt in me qui nihil ali
ud ab eis opto atqz requiro nisi san
ctificationem ipsorū: z ad istū fine
er affectu singularis amoris eis oīs
permitto z exibeo: z ipsi semper in
me scandalizant: z ego patiēter eos
tollo supportando mores eorum
quoniam ego eos dilexi non dilect⁹
ab eis imo prius possētis: z ipsi quo
tidie me persequunt cū impatiētia
multa simul z odio murmuracione
atqz infidelitate magna volētes sue
stigare iugiter occulta iudicia mea
fm̄ cecitatem z ignorantiam ipso
rum: que proculdubio sūnt valde in
sta cum paterna caritate z ingenti
amore cum ipsi semetipsos ignorēt:
z ideo cum falsitate vidēt: quia qui
semetipsum non agnoscit me cogno
scere non valet nec etiam meas in
telligere iustitias.

Quomodo deus in aliquo parti
culari casu prouidit salutē anime il
lius cui casus occurrit. Ca. xxxix

Us aperte cognoscere carissi-
ma filia quantum iste mun-
dus est i misterijs meis fraudatus.
Aperi diligenter oculum intellectus
et aspice in me: videbis quod veritates
in casu particulari que ego tibi pro-
misi narandam. Et sicut est de isto ita
de multis alijs narrare posses. Tunc
anima deuotissima volens eterni
patris obedire precepto anxio desi-
derio respiciebat in eum. Ipse vero
Pater eternus aperte patefaciebat
ei damnationem eius: pro quo casu
euenerat et est. Ego volo te nosse quod
ut euaderet hanc eternam damna-
tionem in qua vides illud fuisse ve-
turum ego permisi casum istum ino-
pinatum: et qui videtur ita terribi-
lis ut cum sanguine suo mediante
sanguine dilectissimi filij mei vitam
adipisceretur eternam. Non enim obli-
uioni tradideram amorem atque re-
uerentiam eius ad Mariam virgi-
nitatis filij mei genitricem gloriosam.
Cui concessum est a bonitate mea
propter incarnati verbi reuerentiam
quod quicumque iustus vel peccator qui
recurrit ad eam cum deuota reueren-
tia nullo modo diripietur vel deuo-
rabitur ab infernali demonio. Nam
ipsa est a me velut esca dulcissima col-
locata et electa pro capiendis homi-
nibus et animabus precipue pecca-
torum. Itaque magna misericordia mo-
tus ego hoc feci ut permittendo ca-
sum illum que hoies existimant ita cru-
deli. Non quippe feci malam voluntatem
iniquam: imo solum effectum qui iudi-
cat ab hominibus esse crudelitatem. Et hoc
eis accidit ex amore proprio qui ab-

stulit eis lumen: et ideo veritatem me-
am ignorant. Sed si vellent huius-
modi nubem auferre sibi cognosce-
rent illam et amarent et sic omnia re-
ciperent in debita reuerentia et in se-
lici tempore collectam fructus omni-
um laborum cum gaudio posside-
rent. Sed amatissima filia minime
dubites quod ego de quo me rogas im-
plebo desiderium tuum et aliorum
meorum amicorum. Ego sum deus
vester omnium laborum iustissi-
mus remunerator atque sanctorum
desiderium impletor dummodo
inuenirem aliquos in veritate pul-
santes ad mee sanctorum veritatis ut
non errarent neque desicerent in spe
mee providentie.

Hic deus enarrans providenti-
am suam erga suas creaturas diuer-
sis alijs modis conqueritur de illis
pro infidelitate illarum et exponens
vnam figuram veteris testamenti
vnam perutilem exhibet doctrinam.
Capitulum. cxl.

Narraui tibi de isto particula-
ri casu: nunc volo tibi loqui ge-
neraliter. Tu nunquam intellige-
re posses ad plenum quanta sit ho-
minis ignorantia ipse procedit abs-
que sensu quocumque sine prudentia
cum sibi met ipsum abstulerit in se-
sperando confidens in proprio sen-
su. O stulte ac insipiens homo non ne-
spicias et attendis quia virtus at-
que prudentia tua non est ex te: im-
mo bonitas mea que necessitati tue
prouidit gratiose tibi processit est. quis

Tractatus.

Hoc aperte tibi demonstrat. Illud quod in te frequenter experiris: quoniam aliquando vis unum agere quod non valet nec villo modo scies quandoque scies et non valebis: quibus deficiet in tempore: et si quandoque tempus habebis voluntas non aderit. Totum hoc a me tibi gratiose conceditur ut salutis tue providetur ut agnoscas et intelligas te non esse a te: et habeas humiliandi te materiam et non clare superbiendi. Unde reperies in omnibus privationem atque mutationem quae non sunt in tua libertate. Solummodo gratia mea inuenies esse stabilem atque firmam quae tibi nullatenus auferri potest nec inritus ab ea mutari potes nisi sponte redieris ad culpam et ab ipsa gratia discesseris. Ergo quod potes erigere caput contra meam bonitatem. Si caput es et vis uti ratione caput erigere non valet neque potes in tua cognitione sperare neque confidere potes in aliqua spe tua sine deo te. Sed quia factus es animal brutum absque ratione non vides neque cognoscis quod omnia mutantur excepta gratia mea. Ergo quare non confidis in me qui sum creator tuus: quare confidis in te. Nonne tibi sum ego valde fidelis. Lerte sic. Ista non sunt tibi occulta quae ea lugiter experiris. O vnicissima filia vides aperte quod homo mihi valde fuit infidelis et minime legalis obedientiam quam ipso iura sibi transgrediendo vnde cecidit in mortem. Ego vero suffragi fidelissimus observando sibi atque tribuendo sine ad quem ego creaueram eum vix summum et eternum bonum: et ad perficiendam istam veritatem

meam vniuersum summam et eternam diuinitatem cum firmitate humane naturae. Atque sic homo redemptus cruciatus: et ad gratiam recreatus vniuersum filium mei dilectissimum sanguine mediate et sic experientia docete probauit. Sed apparet quod ipse pauper et infidelis homo minime credat quod ego sum potes ad eum adiuuandum et defendendum ab inimicis suis: et sapientius ad illuminandum oculum intellectus eius. Neque clementiam habet ut nolit ei dare que necessaria sine salutis sunt: neque sum diues ut eum vitare queam: neque pulchritudinem habeam ut ipsum valeam facere pulchrum: neque cibum habeam ut eum saturare valeam: neque vestem ad eum induendum: eius opera pateface re videtur esse ita credere: quod si realiter ita non crederet appareret ex effectum suam operationum: et nihilominus iugiter homo expit quod ego sum valde fortis. Nam eum in essentia sua quotidie considero et ab inimicis eius valida manum defendo: nec est aliquis qui resistere possit fortitudini sue potentissime. Homo homo non videt quod renuit videre. Quia pietas mea totum orbem ordinat atque gubernat: cum tanta diligentia procedes ordinate quod tibi nihil omnino deficit nec aliquis ultra quicquam ei potest apponere circa corpus vel animam. In omnibus ego prouideo non a vestra voluntate coactus: quod nec eratis sed a mea clementia solum inducitur et inclinatus: et ita creauit celum et terram atque mare postquam firmamentum celi et super vos et vniuersam terram moueret aere ut respirare possentis: ignem et aquam ut vnum contrarium a suo contrarium

rio temperaret solē ne scaretis in tenebris. **O**ia sunt facta 2 ordinata vt hōi satisfiat in suis opportunitatib⁹. **C**elū est ornatus aub⁹: terra 2 fructibus cū animalibus multis vt hō viuere possit ex eis. **M**are quoq; piscibus habūdat. **O**ia cōdidi multū ordinate atq; prouidentia magna. **P**ostquā autem oīa creauī bona 2 perfecta. **P**ostremo creauī hominē ad imaginē 2 similitudinē meā: 2 cū in hoc viridario collocauī qd ex culpa primi parentis **A**dē germinauit illico spinas vbi flores odoriferi prius erāt v3 innocētie 2 magne suauitatis. **O**ia parcbāt ad vti hōi s; ex culpa 2 inobediētia per Petrata reptit in se rebellionem 2 in alijs creaturis: vñ siluester ē effect⁹ iste mundus ac etiā hō qui vocatur alius minor mundus. **E**go vero pietate paterna pūdi mittedo s̄bum vnigenitū meū in mundum qui ab stultit et infecunditatem originalis peccati 2 spinas euulsi ab eo refortmādo mūdū in pulcrū viridarium aspersum ipsius vnigeniti mei sanguine pefoso: 2 ablata spina peccati mortalis in eo plātas inferni septem donorum spūs sancti. **H**oc vero factū extitit post mortem vnigeniti filij mei 2 nō ante: sicut apparuit in veteri testamēto sub ista figura. **R**ogatus **H**eliseus vt innēculū s̄a defunctū a morte suscitaret ipse non iustimo **G**iesi cū baculo suo dixerit in iungēs ei q; illū poneret sup defunctū puer. **C**ū ergo giesi psecisset vt ei fuerat iperatū innēculus ille nō surrexit. **Q**uidē hoc heliseus iust in

ppria psona 2 ex toto se cū puero cōformauit in oībus mēbris in facie eius aspirando septies vnde puer illico vite restituit⁹ ē. **H**oc in figura contigit in **M**oysē que ego mihi euz baculo legis vt exponeret sup mortuo generis humani. **S**3 per baculū istiusmodi legis nō habebant vtiā. **U**nigenitū ergo filiū meum vixi qui figuratus extiterat per heliscum qui se conformauit cum isto mortuo per vnionē diuine nature cū humana vestra natura. **C**ū oīb⁹ mēbris ista diuina natura fuit vnita v3 cū potentia mei patris eterni cū sapientia ipsius vnigeniti mei 2 cū clemētia sei spūs: qd totum sum ego vnus deus abissus trinitatis cōformatus: 2 vnitus cum natura vestra humana. **P**ost hāc at vnionē alitū ēt egit hoc amozosum 2 amābile verbuz v3 q; veluti philocaptus velocissime cucurrit ad mortem obprobrosissime crucis vbi se totaliter extēdit. **E**t post istam vnionem isti filio mortuo sept em dona sancti spūs valde caritative donauit quāsi septies in faciem eius aspirando 2 in ore desiderij sancti suslādo: 2 sic in sacro baptismate ei mortē peccatorū abstulit 2 vitā gratie donauit: vnde mortuus ipse p̄tinus aspirauit in signū vite per os v3 eiciens peccata sua per humilē cōfessionē. **I**taq; viridariū istud modo suauibus atq; dulcibus fructibus ē exornatū. **T**ertū est q; ortolan⁹ istius viridarij v3 arbitriū liberū illud valde facere pōt domesticam sine filae stre sicut ei placuerit v3 cū scā solū

Tractatus.

ciudine sue negligenter illud excolendo. Si enim in eo seminaverit venenum amoris proprii, unde nascitur vitia septem principalia: necnon et alia que procedunt ab eis illi copelluntur illa septem bona sancti spiritus: et ita priuatur omni virtute: ibi non est aliqua fortitudo: quia factus est imbecillus. Non est ibi temperantia: neque prudentia: quia luxuriam amittit cum quo ratione laudabiliter vivebatur. Non est ibi fides vel aliqua spes vel iustitia: quia factus est iniustus in se quod sperat: et cum fide mortua sibi metipsum credit: confidit in creaturis: et non in me creatore suo. Non est ibi caritas vel ulla pietas ex eo quod sibi metipsum stultus ea cum amore priuato proprie fragilitatis. Unde quia sibi metipsum crudelis est effectus alieni proximo pius esse non valet. Priuatus est igitur omni bono: et peruenit ad abominabile malum atque mortem horrendam. Sed unde vitam obtinere poterit? Ab hoc eodem eliseo verbo vni genito filio meo. Et quod: si hic ortolanus euellat huiusmodi culpe sue spinas cum odio sancto: quod nisi semetipsum odiret nunquam eas euellere posset. Et cum amore sincero currat ad se reformandum cum doctrina mee veritatis incarnate: et ipsum viridarium aspergat illo pretioso sanguine filii mei qui sanguis effunditur in capite peccatoris a sacerdote qui post humile contritionem confessionem atque satisfactionem cum sancto proposito ulterius non offendit ab eo recipit absolutionem hoc vitium non potest domesticare nisi

ne renouare: hoc viridarium a se factum est in presenti vita postea: nam que non habet ultra remedium per ut alias tibi dixi.

Quomodo deus punit erga nos ut pro salute nostra tribulemur: et de miseria illorum qui spant in se: et non in sua providentia. *Capit. cxi.*

Unde ergo quod cum providentia mea repant salubriter homines qui dicunt esse secunda: vel minor mundus. Primo quippe non fuit ablatum quin abundantissime germinaret spinas multarum tribulationum: et in omnibus homo rebellionem inuenit. Nec hoc est actum absque punitio mea: et absque bono vestro: imo cum magna punitio et utilitate vestra punitio: ut auferat homini spes huius vite presentis: et ut velocissime curat: et ad me cursum dirrigat qui sum felix finis: atque terminus eius. Ita ut saltem ex quadam importunitate molestiarum ab eo cor auferat: et affectum ad me eleuet. Et nihilominus homo cum tanta precedit ignorantia: quod omnino videt ignorantem veritatem. Et est ita fragilis ad se quotidie dilatandum mundum quod non obstantibus huiusmodi laboribus: atque spinosis tribulationibus quas ibi reppit non videt: quod ab eo se segregare velit: neque curat ad patriam suam quam ei preparant redire. Potes hinc amantissima filia coniecturari quid infelix homo faceret si repiret in mundo solimodo solatios et delectationes ad votum atque requiem abique pena quacumque. Et tunc dulci

videntia misericorditer permitto: et exhibeo: ut ipse mundus: angustias atq; tribulationes hoib⁹ habundatils/ sine gemet: et ut i cis patietie virtute expiat: atq; p pena: et violentia qua sibi faciunt inueniam: vnde eis debea exhibere premiu. Itaq; semper: et in omnibus ordinavit cu magna sapientia, prudentia mea. Unde ta quidez homini gratiose pcessi: qz sum valde diues: et ineffabiliter ampliora dare possum: et volo: vti utie qppe mecum sunt infinite: imo sunt omnia per me codita: et absq; me nil hil omnino potest esse. Unde si quis optat habere: vel videre pulcherrum dinem. Ego sum pulchritudo super prema: si quis bonitate ego sum eter nu atq; sumu bonu. Ego ha sapientia. Ego benignus pius iustus atq; misericordissimus deus. Ego larg⁹ et non auarus. Ego sum ille qui tribuo multum habundanter omnib⁹ a me postulantibus libenter aperio tuncis in veritate pulsantibus olibus me vdeatibus illico rideo. Non sum ingratus: imo valde gratus: atq; discretus: et omnes i seruitio meo laborantes cum habundantia maxima remunero. Si sup valde dulcis: na alam que voluntatem mea i duit in coediditate maxima retineo et seruo. Ego sum illa certissima prudentia q nunq; seruis meis in aliquo casu desum qui spant i me ob⁹ prudentes vbiq; tam i aia q in corpe infidelis aut ho qui me pascere sine nutrire videt et in arido ligno vermicem: et animalia pascere bruta: pisces maris: et volatilia celi sole atq;

rorem ordinari: et tpe pgrno venir ad impingendam terram vna cu planctis: et alijs fructib⁹ quomodo credere pot q ei prouider non velim quem in tanta dignitate creauit ad imaginem: et similitudinem meam cum hec oia fecerim in seruitio suo: et ad sui subsidium. Unde unq; se vertat spiritaliter: vel tpaliter aliud inuenire nequit q; abissus: et igne eterne mee caritatis cum vera: et pfecta prudentia. Sed ipse non videt: qz lumen abstulit sibi met: imo neq; videre curat. Ideo scandalizatur erga proximu artando: et restringendo caritates: et cum auaritia de die crastino cogitudo. Cu hoc a veritate mea fuerit ei prohibitum dicente. Nolite cogitar de crastino sufficit enis diei cuiuslibet sollicitudo eius vbi de vestra infidelitate vos arguit ostendedo prudentia meam atq; temporis breuitatez dicens. Nolite cogitar de crastino. Quasi dicat: nolite cogitare de illo de quo securi non estis habere. Vos enim docet pmo querere regnum dei et iustitia eius v; vitam bonam atq; sanctam: qz v his minimis: ego noui: videtur pater etern⁹ vos indigere. Ideo cuncta p vobis feci: et mandauit terre: q; v suis fructibus exhibeat. Iste ho miserabilis ho qui ex sua dissidentia restrinxit i se cor atq; manus i caritate primi mine legit huiusmodi doctrina a mea veritate traditam: qz vestigia sua non immittatur. Unde sibi met efficitur incompotabilis. Et ex eo q in se confidit: et in me spe rare negligit omne malum omitter.

Tractatus.

Talis enim se iudicem facit volun-
tatis hominum: nec attendit: ego
non ipse iudicare debeo. Insuper et
voluntatem meam non attendit: nec
in bono iudicat: nisi quando videt
aliquam prosperitatem siue delecta-
tionem vel mundi complacentiam.
Et si hoc ei defecerit non videtur ei
sentire: neque recipere providentiam
neque bonitatem aliquid. Scilicet videtur
esse privatus omni bono pro eo quod af-
fectus eius erat ex toto positus in ta-
li mundi complacentia siue delecta-
tione propria. Et quasi excreatus est
a propria passione vitiosas ibidem
intrinsicas existentes penitus igno-
ras. atque fructum vere patientie. Sed
inde solum haurit in se mortem: et in
ista vita gustat ansam inferni. Ta-
men isto non obstante non obmittit
ex bonitate mea quoniam ei provideat.
Ita namque preceptum terre: quod de suis fru-
ctibus peccatori tribuat sicut et in-
festo: imo frequenter peccator habundantiam
dabit huiusmodi magis quam iustus.
Et ita solum atque pluviam: ego pec-
catori concedo sicut et iusto. Hoc au-
tem mea bonitas ita facit: ut habundantius
in anima iusti vitiosas in-
visibiles postmodum exhibeat qui
amore mei se temporalibus operibus
exspectant ex corde renuncians
mundo et omnibus eius deliciis ac
etiam proprie voluntati: isti sunt pro-
culdubio qui pinguescunt animam
suam se dilatantes in melle caritatis
abissum in totum enim sui curam
amittunt. Qui non solum mittunt
curam huiusmodi temporalium ve-
rum etiam de se curam habere ne-

gligunt: et ex toto renuntiant. Tunc ego
solum gubernator eorum spiritualiter
atque corporaliter. Et cum eis videtur
particulari providentia ultra genera-
lem quod elementa sancti spiritus ipsis
valde fidelissime servit loco servito-
ris. Hoc in vita patrum sanctorum
aliquando legisti de illo solitario san-
ctissimo viro qui renuncians om-
nibus amore mei. Postquam est egro-
taret angelus ei missus extitit a cle-
mentia mea qui ministraret ei et in
opportunitatibus ei pranderet eorum
potum quippe bene providebatur ani-
ma vero fruebatur admirabili gratia
deo propter illius angeli conversionem
Spiritus sanctus est talibus
veluti mater qui nutrit eos ad obe-
ra divine caritatis. Fecit etiam eos
liberos veluti dominos eis auferen-
do servitatem amoris privati. Nam
ubique fuerit ignis excellentissimi
me caritatis mee non potest adesse
propria amoris aqua que dulces ignem
istum extinguit in anima: iste servitor
egregius: vix spiritus sanctus quem
eis ex bonitate mea singulariter as-
signavit animam induit inebriat at-
que magna dulcedine nutrit: et ei ma-
gnas opes exhibet. Et quoniam om-
nia propter me dereliquit omnia recep-
erit in me: et quod se de semetipso de-
nudavit se repperit de me egregie
vestitum: et quod propter humilitatem
se servam effecit ideo facta est in ve-
ritate domina. Eo quod mundo virtuo-
se dominatur atque proprie sensuall-
tati. Et quasi in sensu et iudicio suo se to-
taliter excecavit in perfectissimo in-
mine moras. De semetipso desperavit.

do perfecta spe pariter et vna fide
conatur a me et ita gustat eternam
vitam et omni pena et amaritudine
mentem affligere priuatur. Oia in
dicat in bonum quonia in omnib⁹
voluntatem meam iudicat in qua
vidit et agnouit cum lumine fidei quod
ego solūmodo quero sanctificationē
suam: et ideo patiens est effecta. O
quantum est hec anima beata: que
dum adhuc est in corpore mortali
gustat in se bonum immortalium.
Omnia recipit et videt cum reue/
rentia. Tanti pōderis est ei sinistra
manus quanti dextera tanti turbu/
latis quāti consolatio. Tantum
appreciat esuriam et sitim quantum
cibum et potum: tantum frigus quā
tum calorem: tantum nuditatem quā
tum vestimentum: tantum vitam
quantum mortem: tantum honorē
quantum vituperium sive dedecus.
In omnibus firma consistit atq; so/
lida quia stabilita et petram vna
agnouit et vidit etiam cū lumine san/
ctissime fidei et cum firma spe quod oia
confero cū eodem amore ac vno co/
dēq; respectu vix in salutē vestram:
et quod in omnibus ego prouideo. Nam
in magnis laboribus ego exhibeo
magnas fortitudines. Nec honora/
gratiora cōcedo quā hō portare vale/
at vū hō se disponat ad portandum
honorē mei in sanguine notorizū ē
vobis quod ego nolo mortē peccatoris
imo potius vt conuertatur et viuat
et pro vita sua tribuo quicquid ei cō/
cedo. Hec aperte vidit et intellexit
anima que semetipsas eripit et ideo
letatur et exultat in obsequiis que sen/
tit vel videt in se vel alijs. Nec vi/
bitat quod ista minima deficiat et quis
cum lumine fidei certificata fuit in
magnis et arduis de quibus in prin/
cipio mei sermonis ego tibi dixi. O
quod gloriosum ē lumē istud fidei san/
ctissime cū quo vidit et agnouit ve/
ritatem meā. Lumen autē istud ha/
bet ab isto nobili seruitore vix a spū
sancto quem assūmā sibi quod est
vixq; superna turale lumē quod ac/
quirat aia saue. et gratia mea excre/
do virtuosē naturale lumē quod ei
primo concessi.

Quomodo deus animabus sa/
melicis gratis se prouidet de cibo ve/
nerandi sacramētū corporis iesu xpi
vbi continentur admiranda que/
dam. Capitulum. cxliq.

Nam quid amatissima filia no/
strā qualiter ego prouideo ser/
uis et amicis meis qui sperāt in me.
Eis duplici modo prouideo. Nam
oia prouidentia qua erga meos creatu/
ras videt in aia vel in corpore. Quae
quid opo in prouidentia corporis hoc ē
ob fuitū anime vt in lumine fidei
crescat et agmētetur et vt in me spe/
ret atq; confidat et aperte cognoscat
quod ego sum ille solus qui suis qui pos/
sum volo et opte scio suis opportu/
nitatib⁹ occurrēdo subuenire suāq;
salutem operari vides quod pro vita/
aie tribui sacramēta scissime eccle/
siae quā ei sunt cib⁹ et nō panis quod est
grossus et corporalis cib⁹: et idē corporis
tribuit. Sed quā ē in corpore aia viuat
dehō meo. In meā vna aia i eadē

Tractatus.

gelio. Nō in solo pane uiuit hō s; in
ei sōdo qd peccat ex ore dei sequen
do v; cū s; tēdōe spūali hūi s; hī mei
pro vobis incarnat doctrinā. Per
qd s; hūi i virtute sui p̄ciosi sanguis
vobis vitā exhibēt ip̄a venerāda sa
cramēta. Itaq; spūalia sacramēta
sunt aīe p̄cessa quāuis appareant z
exhibeant i instrumēto corpali. Sed
nō ille corpalis z ceterior nō exhibe
ret vitā q̄c nī sūmeret ab aīa
cū dispositōe spūali v; cū s; z nō
desiderio qd quidē ē in aīa z nō in
corpe. Itē tibi vīri q̄ erāt spūalia q̄
tribuant aīe q̄ quidē ē i corpea non
obstāt q̄ mediāte corpe porrigant
atq; mīstrētur tñ aīe dīderio tribu
unt vt accipiat sicut vīri. Aliquī ad
angēdā in aīa famē z hūiusmōi san
ctū dīderiū faciā q̄ optabit ea nec
poterit hēre: z q; nequī hēre ea cre
scit esurtes z ifame crescit apl̄i i sui
cognitōe vñ se reputat eis idignaz
ex hūilitate pfunda: z ego tūc eā sa
ctō dignā ei frequētissime puidēdo
varijs modis i venerabili sacramē
to: z opte nosti sic eē nō solū p audi
tū verū ēt p experientīā in temetipsa
qm̄ ex ordiatōe mea clemētia san
cti spūs q̄ talib; ordiatissime puidet
aliquī ispirabit alieni mīstri mētem
ad exhibēdū ei esū istū: itaq; coa
ctā stimulo p̄scitētie mouebit ad il
lū aīe famē hūiusmōi faciēdā z ad
ei dīderiū quietiēdā z iplendū.
Quōq; differēt ex ordiatōe mea pri
usquāz hēat illud qd op̄rat vsq; ad
extrematēte ip̄is. postea vero cū vl
tra minime sperat hēre posse gratiō
se desiderū ei i plebo. Sup quo fa

cto tu debes aduertere q; ita pote
rā in principio satisfacere sibi sicut
ego feci postmodū vltior: s; iō feci vt
in lumine s; dicit cresceret vt nunq; in
me sperare desinat: z vt ipsa prudēt
ter z caute pcedat z nō imprudēter
in spe deficiēdo retrocedat vel in ta
li fame cōmēdabili atq; s; dēside
rio suo quodquē tepescat z hac occa
sione sic ordino differēdā: sicut ipsa
meministi de qdā aīa deuota: q̄ euz
venisset ad ecclesiā cū maris dēside
rio cōionis a mīstro celebraturo pe
tuit hūiliter venerabile sacramēta
corpis iesu xpi libētissime vāre
vit ei: z tūc in ea cū pio gemitu dēsi
deriū excreuit i ipso s; dēscie stimu
lus ita sortis z asp q; qū voluit of
ferre calicē fuit a spū s; coact; ei ca
ritatiue dicere q; si volebat accipe
corpus iesu xpi libētissime varet ei.
Ioc idubitatē a clemētia mea p
cessit q; gratiose puidere voluit s; dē
siderio illi aīe: s; ipsa si pri; hēbat
in corde puā futilitā amoris atq; su
dei taliter excreuit z in tali supba
būdātia q; videbat ei vitā a corpe
velle separi: z iō p̄miserā ita vt ex
cresceret in fideli spe ac etiā vt oīs
amor: pprie fiducie deficeret in ea.
Tūc ego puidi creatura mediante.
Plurib; at alijs vltib; ip̄a s; spūs
clemētia puidit vltiq; medio hēctis
sicut ego tibi narrare posses. S; vt
in fide formata materiā hēas apl̄ā
di mēte in p̄siti duo nolo tibi tacere
pro cōmēdatōe puidētie mee: sicut
ēt audire potuisti quā rēt in ecclesia
qdā aīa deuota in die p̄uersiōis apo
stoli mei pauli cū igēti desiderio sa

ere colonis qñ fuit ab oib⁹ meis mi-
nistris qui celebrauerunt certificata
q̄ hēre nō posset hoc venerabile sa-
cramētū z ab oib⁹ ex mea dispensa-
tione fuit ei denegatū. Nolui nāq̄ q̄
apte cognosceret qz deficiente sibi
subsidiō creature sibi minime desi-
deret auxilium creatōis: z id tenuit
modū istū in vltia missa z vsus fuit:
vt ita dicā vna dulci deceptōe vt
ipsa de puidētia mea inebriaretur.
Illa deceptio stetit in hoc articulo.
Ipsa nāq̄ dixerat vni seruitōri cu-
iusdam mei ministri celebrare volē-
tis velle cocare: s; ipse fuit: illi mi-
nistro dicere noluit. Vidēs ipsa non
habuisse rñsionē negatiuā indubitā-
ter expectabat anxio desiderio cō-
municare debere. Adissa s; celebra-
ta reperiendo se fraudatā desiderio
suo excreuit in famē z exuriē illius
āgelici cibi valde magnā eū ingen-
ti desiderio sed cū profunda humili-
tate se reputabat indignā suā argu-
endo p̄sumptionē qz sibi p̄sumptis
se videbat huiusmodi sacramētum
postulasse. Ego s; qui delector hu-
miles exaltare traxi desiderii ipsi⁹
ad me p̄bēdo sibi notitiaz in abisso
trinitatis eterne suū oculū intelle-
ctus illuminās in potētia mei p̄ris
in sapientia vngenti filij mei z in
clemētia spūs sancti qui sum⁹ vnus
i eētia z in tāta p̄fectōe talis aīa
fuit vnica q̄ ē corpus a terra suspē-
debat z eleuabat: qz sicut in statu
aīe vnitiuo tibi vixi p̄fectior erat
vno quā aīa fecerat ex affectu dile-
ctionis in me q̄ euz corpore suo. Et
in abisso tali vt ego desiderio suo sa-

tisfacere a me sacra cōmunionē ac-
cepit: z in signū q̄ in veritate fatisse
cerā ei pluribus diebus admirabi-
li modo pensens in corporali gustu
sapore z odorez corporis z sangui-
nis vngenti filij mei iesu christi cru-
cifixi p̄pter quod ipsa renouata fu-
it z augmētata multū in lumine p̄-
uidētie mee quā tā dulciter ipsa pre-
sertim in hoc actu gustauerat. Hoc
autē inuisibile fuit alijs: ei vero su-
it aperte visibile pariter z sensibile.
Istud vero quod ego consequenter
volo tibi narrare manifeste cogno-
uit etiam ille minister cui casus oc-
currerit. Nam eadē anima eū anxio
desiderio peroptasset audire missaz
z postea communicare fuit ab vna
corporali passione impedita q̄ non
potuit hora congrua venire tamen
venit hora qua sacerdes verba con-
secrationis in bestia proferebat qui
celebrabat iuxta manus altare vi-
delicet in capite illius ecclesie. Ipsa
s; se p̄sunt in oratione in fine talis
ecclesie: qñ obediētia p̄hibebat eaz
accedere vbi missa celebrabat: z cū
amaritudine multa z pio gemitu
orādo vicebat. O miserabilis ani-
ma mea nōne consideras quantam
a deo recepisti gratiā ex eo q̄ ecclesi-
am dei sanctam intrasti atq̄ mini-
strum in altari consecratiōe vidisti
que demeritis tuis exigētib⁹ infer-
no cōgruentius h̄itare deberes: sed
licet ipsa se profundaret in humili-
tatis valle: tamen huiusmodi desi-
deriū nullo modo quietabat: imo
potius augmētabat cū fide forma-
ta sperādo i bonitate mea p̄fidēdo

Tractatus.

q̄ a sp̄i sancto cōsolationem hēret. Ego tūc ei tribui q̄ ipsa p̄ modū il-
lū optare sine petere nesciebat. Luz
enim a ministro diuidcretur hostia
sicut ē mos ecclesie fractaq; fuisse
vna particula per meā dispēlationē
q̄ virtutē ab altari discessit: in ali-
qm̄ ecclesie sine inuit vbi orabat illa
q̄ ita se cōmunicare pcepit. Ip̄a hō
prius existimabat vt alqs plurib⁹
vicib⁹ egerā cū ea v3 q̄ iuisibiliter
q̄ anrio desiderio satisfecisset. Sed
ille minister non existimabat ita qz
nō inueniēdo p̄ticulā affligebat in-
gētū dolore nisi q̄ ipsa clemētia spi-
ritus sancti l̄ mēte sua patefecit vbi
velata fuerat l3 quōtidie ipse vult
taret vltq; quo fuit eum ea apte cer-
tificatus. Sed nōne poterat ego de
fectū illius impedimēti leniter amo-
uere vt ipsa potuisset hora cōgrua
venisse z ita missam audisset z ordi-
nate cōmunicasset: vltq; poterā. Sz
volui q̄ experientia doceret eā q̄ me-
diante creatura z absq; mediō crea-
ture in oī loco quocūq; modo mihi
placuerit z aīa desiderare voluerit
q̄ ēt vltra q̄ optare sciat ego possuz
q̄ volo z scio mirabili modo satisfacere
sancto desiderio suo. Hoc in-
p̄ntiarū enarrasse tibi sufficiat amā-
rissima filia de p̄uidētia mea. Nūc
aut̄ enare aliquod tibi dispono de
modis quibus vtor aliquando int⁹
in anima sine medio corporis vide-
licet absq; instrumētis exteriorib⁹
quāuis narrādo tibi de statib⁹ an-
narū iā aliqua tibi diri.

De p̄uidētia de i circa manen-
tes i petō mortali. Ca. cxliij.

Anima vel est in statu peccati
mortalis vel est in gratia sed
imperfecta vel perfecta. in quolibet
vtoz z amplo meā p̄uidētia valde
sapienter v3 in diuersis modis vt ex-
pedire cōsidero. Dōies vite mūda-
ne qui iacent in obscuritate peccati
mortalis excito qñq; cū stimulo con-
scientie vel cū graui labore quez in
sui cordis archano sentient varijs
atq; diuersis modis q̄ modi tot exi-
stunt q̄ lingua tua narrare nequi-
ret: vnde frequēter ex hac ip̄oportu-
nitate discedūt a culpa peccatorū p̄
huiusmodi stimulu3 atq; dolores z
labores quos intus in aīa sentiunt.
Aliqñ vero qz de spiritus vestris ego
colligo rosas vidēs hoīez inclinātū
ad aliq̄ mortale peccatum vel ad
amorem illicitū ad aliquā creaturam
extra voluntatē meā sibi gratiose lo-
cū ausero sine tēpus ita q̄ p̄ficere
nō valebit suā voluntatē inordinatū
intātū q̄ ex quadā aīa lassitudine p̄
huiusmodi penā quā ex defectu suo
patit̄ eo q̄ nō valet inordinatā vo-
luntatē suam p̄ficere recurrit ad se/
metipsuz cū aī cōp̄iet: ēe atq; stimu-
lo conscientie z ita derelinquit frenē
sui quā incurerat: que cōgrue fre-
nē vocari p̄t qñ existimas affe-
ctū suū in aliqua re ponere: postea
se reperit inuenisse nihil recte con-
derādo: bñ quidē aliquid ē illa crea-
tura quā amore poluto dīscēbat. il-
lud vero q̄ ab ea sumere cōno vole-
bat nihil erat qz peccatū dīno nihil
est nisi p̄nato gratie veluti cecitas
ē p̄natio visus Ergo de culpa pec-
cati que dīrecte sp̄ina, vocari p̄t qz

Et quod a iam vehementissime pungit
 elicio rosam istam puidedo salutis si-
 ent iam dixi. Quis ad ista me compel-
 lit: Non ipse quod me minime querit
 nec adiutorum siue prouidentiam me-
 am eripit nisi cum culpa peccati vel
 in diuitiis delictis atque statu mundi
 sed amor et mea paterna caritas ita
 me compellit agere ex eo quod vos ama-
 ui antequam essetis vel amari possem a
 vobis. De quoque compellunt et in-
 tucunt ad hoc orationes amicorum
 atque sermorum meorum qui spiritu
 sancto cohartante propter honores
 meum atque proximorum dilectionem
 ipsorum salutem cum ingenti cari-
 tate perquirunt iram meam virtute
 se placare satagentes ligando mee
 diuine institute manus quam iniquus
 homo meretur incidere. Ipsi vero
 cum lacrymis et humilibus oratio-
 nibus obuiant et me quasi uolent-
 ter inducunt. Ipsos vero quis ita cla-
 mare compellit. Proculdubio prou-
 dentia mea que gratiose puidet op-
 portunitatibus illius mortui pecca-
 toris quod scriptum est quod ego nolo mor-
 te peccatoris imo quod conuertatur et
 uiuat. Filia carissima tu debes esse
 philocapta de prouidentia mea. Si
 enim aperis oculos mentis et corpo-
 ris videbis iniquos hoies qui tacet
 in tanta miseria peccatorum qui facti
 sunt veluti putredo mortis obscuri
 atque tenebrosi propter luminis gra-
 ue privationem incedentes caecando ri-
 clendo atque tepus a mea bonitate si-
 bi gratiose concessum expendunt in va-
 nitatibus et delictis et cum inhonesta-
 te multa. Potatores vini et cuius in-

gluuia comestores intantum quod de ve-
 tre suo videntur sibi deum instituisse
 cum odio rancore cum superbia et omni
 miseria de quibus meminisse debes
 me alias tibi narrasse. Ipsi vero sta-
 tum suum ignorantes per viam veloci-
 sine vadunt ut ad mortem eternam per-
 ueniant nisi se cito corrigant in vi-
 ta sua et in tanta periculosa miseria
 cantant. Nunquid vero a quolibet
 homine non putanda foret magna
 stultitia si quis condemnatus atque vi-
 ctus ad suspendendum siue decapi-
 tandum iret cantando siue tripudi-
 ando demonstrando signa vane leti-
 tie. Certe sic. In hac ergo stultitia
 sunt isti miseri et tanto magis abique
 comparatione quam cum. Quamto ma-
 ius detrimentum habent in se de mor-
 te animi quam de morte corporis. Quod
 niam illi grabe vitam amittunt et in-
 currunt in infinitam penam si mo-
 riantur in tali statu et illi perdunt vi-
 tam corporalem cum pena finita in morte
 nissima. Et nihilominus veluti ceci et
 insipientes cum ingenti stultitia cantant.
 Serui dei mei sunt in gemitu et in af-
 flictione corporis atque tristitione cordis in
 vigilia et oratione continua cum suspiriis
 atque lamentis cum abstinentia corporis af-
 flictes ad curanda salutem ipsorum.
 Ipsi vero stulte trufant de illis: sed il-
 le veriffiones in capita sua redundat
 hunc quam pena culpabiles absque du-
 bio punient. fructus dei laborum amor
 re mei portator iustus erit in pmita
 et gaudium. Nam et ego sum deus ve-
 ster iustus qui unicuique iuxta merita
 sua retribuam. Tu si es mei propter hunc
 iusmodi trufas vel ingratitude

Tractatus.

sine p̄sentiōe eorū nullaten⁹ orare
p̄ eis dimitūt: imo nec ī aliquo tepe
scūt: s; vehemētōi d̄siderio coram
me iugiter instant: r; ī maiori sollici
tudine crescūt. hoc vero quis opaf
vt ipsi cū tāto d̄siderio pulsant ad
miserordie mee ianuam: Procul
dubio gratiosē puidētia mea: q; p̄
curo simul: r; semel salūtē istorū mi
serorū: r; augeo d̄tūtē atq; fructū ex
affectu caritat; ī amicis meis. Mul
t; quippe sunt: r; vari; modi quibus
vior ī aiab⁹ peccatorū: vt ex ipsa p̄
uidētia mea de tenebris mortalit; peccatorū
egrediant;. Nūc autē volo
tibi narrare qd opaf ipsa puidētia
mea cū illis qui surrexerunt a statu
culpe: s; adhuc imperfecti sunt mini
me replicādo de statib⁹ aīe de qbus
ordinate ubi supra dixi: sed aliqua ī
p̄senti breuiter narrabo.

De p̄uidētia qua vtitur deus
euz illis qui sunt adhuc imperfecti
vt ad perfectionem virtuosē perue
niant.

Capit. cxxliij.

Scis tu carissima filia moduz
quē ego teneo cū īpfectis: vt
ad p̄fectionē ascēdāt: r; virtuosē p̄fici
ant: Aliqñ sibi p̄uideo cum varijs
molestijs multaz cogitationū. Euz
sterilitate mētis. Quas videbis aīe
quāq; q; oīno fit a me derelicta quasi
nō hēat aliqd ī se quoquō sentimen
tum. Nō enī iudicat ī mūdo se cōsi
dere: put ī v̄itate nō ē sibi: nec ī me
ibi videt cē q; nō h; aliqd ī se senti
mentū excepto q; sentit voluntatez
ī bona dispositē: q; v; oīo renuit of

fendere. Sed quare voluntas ī hōīe
p̄ncipalis ē tan a que tutissimā ser
uata aīam īō magna tutissimaz li
bertate votant eā. Unde nunq; con
cedo demonibus neq; p̄mitto vel
alijs hostib⁹ hōīs q; eā valeāt violē
ter apire vel alio mō supare: vel vio
lare: nisi spōte libez arbitriū volue
rit acquiescere. Sz ego frequētissime
volēcentiā hostibus hōīs q; ēt cum
violentiā pulsant: r; allidāt alias ia
nuas aīe. P̄diores enīm iannas h;
ista ciuitas aīe. p̄ncipales p̄o sunt
iste tres vna p̄ncipalior voluntas
est: r; hec est irrepugnabilis: r; est eti
am aliarum optima custodia. Sibi
que tradidi pro suo robore fortificā
do liberum arbitrium quod ad libi
tum aperire pōt: r; claudere quibus
r; qñ vult. Ille vero porte sunt vne
memoria r; intellectus. Si spōte vo
luntas consentit: r; aperit illico sibi
trat inimicus: v; amor proprius cū
ceteris hostibus qui sequuntur eū.
Intellectus autem indilare recipit
ī se tenebras quib⁹ inimicatur ve
ra lux. Memoria quoq; retinet odi
um ex iniurie reminiscētia qd īni
micat ex irrecto caritati fraternae.
Retinet ēt ī se delectationes atq;
p̄solationes vite p̄ntis diuersis mo
dis. put peccata sunt varia que vir
tutibus aduersant. Aptis igit hīs
tribus iannis ēt parūle porte sen
suam ap̄iuntur. Qui sensus extero
res velut istrumēta: r; organa corze
spōdēt aīe. Un tu vides affect⁹ hōīs
iordiatos aptis hīs iannis corze spō
dēt hīs organis. Antuersi nāq; son
ptamisti sunt atq; corrupti: v; opa

liones ide subsequētes. **Q**cul⁹ nāq; mortem administrat: et annūciat ex eo q; p̄siderat: et attendit aspiciēdo solūmodo rem inordinatā aspectu vif solūto: et inordinato: vbi nō oportet cū multa leuitate cordis: et vanitate modis et aspectibus inhonestis ex quibus ē in eā sibi pariter et alijs in ferrēdi mortē. **O** miser p̄temnis qd̄ exhibui gratiose tibi. s. vt aspiceres p̄ gloria mea celsi: et alia vultuherri/ ma q̄ videre potes sc̄reaturis meis: et vt aspicias alia ministeria mea: et luti atq; miseria aspiciēdo mortem adīp̄sceris. Similiter auris in reb⁹ inhonestis oppido delectat: vel in/ audiendo facta. primoz indicando temere que nō oportet: imo neq; v3 quā vedit vt audiret s̄ba mea: et sui primi necessitate: lingua ē homini cōcessi: vt annūciaret verba mea: et sua peccata p̄fiteret: et vt salutē aia/ ram operetur: ipse aut̄ abutit̄ inieq; blasphemando me creatorem suū: et in primi sui ruinā carnē eius falsis detractionibus lacerando: et opera bona sua in malū iudicando mala vero tanq; bona cōmendando cam falsitate testificando blasphemādo at que lasciuus verbis aiaz eius: et alio rū victiose corripendo: verba p̄fert turiosa q̄ corda primoz acerrime vulnerat veluti gladius acutus q̄ mirabiliter eos ad iracūdiā incitat et puocant. **O** quot homicid̄ a fuit et inhonestates iracūdie rixē perditio temporis odia et alia multa mala q̄ p̄gredunt̄ ab isto membro. Etiam odoratus in suo gradu satis of/ fendit eū affectu inordinato: siq; men

do cōplacētia i odoratu suo. Similiter et gustus i gustitate inaciabilē cū appetitū inordinato volens habere multa ferula nō videt attendere: nisi ad suā ingluuiē iplendam atq; faciandā. Nec attendit aia m̄ sera q; ex inordinata crapula caro fragilis calore nociuo succendit: vñ de corruptio sui frequentissime subsequitur: manus quoq; se dōnabili/ ter hñt auferendo bona primi sui et cū tactibus iordinatis turpibus et inhonestis q̄ p̄cesserunt: vt homo primo suo seruiat p̄cipue cū infir/ mat̄ elemosinaliter ei seruēdo i sua necessitate: pedes insup homini cōcessi sunt: vt corpus deferant ad loca sancta: et vilia sibi pariter et primo suo ad laudes et gloriā nominis mei. Et ipse frequenter expendit: et ereret eos iportando corpus ad in/ hōesta: et vitupabilia loca multieq; modis iplacando se cū sermonibus lasciuus: et inordinatis corripendo mentē p̄p̄tā: et alienā eū infelici colloquio suo: vt in cōplacētia misere sue voluntatis. Nec oia tibi narraui filia dilectissima: vt tibi materā impendam pie gemendū considerā/ do nobilem anīme civitatem ad tā tam miseriam aduentis. Et vt aper te cognoscas quot iniquitates egrediuntur ab ista principali porta voluntatis ad quam hominis inimici nullaten⁹ violenter ingredi possunt vt iam tibi dixi. Sed ego bene concedo: vt alias anīme tanuas intini/ ci ipugnēt pulsent: et erpugnēt. An de p̄mitto q; intellectus aliquando crucietur: et obscuret a quibusdam

Tractatus.

audibus valde tenebrosis. Et simili
modo q; memoria aliqui non videbitur
inimici reminisci mei. Et aliqui vide
bunt oculos alios corporis vestri sensus
habere diuersa plura: in aspectu rerum
et sanctorum: in tactu: in auditu olfan
do: vel ad eas cuncto videbitur aliqui
q; oia sensibus corporis inserat qua
dam in honesta imitatione: atq; corru
ptela. Sed hec oia non operantur
homini mortem: q; nolo mortem eius
nisi forte portam voluntatis inspi
enter aperiret. Ego permitto q; inimici
ei pulsant ab extra. Sed non q; vio
lenter ingreduntur ingredi quippe
nequeunt villo modo: nisi quando p
pria voluntas manum liberi arbi
trij sponte decreuerit aperire. Sed
quare permitto q; hec aia taliter affi
gat a tot inimicis: ita crescenda non
quidem: vt ipsa capiat ab eis: vel vt
gratie diuitias amittat: imo solum:
vt intelligat prudentiam meam: vt in
me confidat: et non in se: et vt a som
no negligentie surgat: et cum sancta
sollicitudine pfugiat ad me qui suus
adiutor eius sum vtiq; pater aman
tissimus: atq; benignus qui salutem
eius affectuose peto: vt aia cum hu
militate pcedat: et agnoscat se per se
non esse. Sed esse suum cum omni gra
tia super hoc esse fundata recognoscat
a me gratis recepisse: q; sum vita
sua. Sed si hec oia realiter aia reco
gnoscat: et in mea prudentia confidit
illuc percipit a me gratis subsidium
in talibus bellis. Nam enim quoties
die permitto tali modo verari modo sic
modo aliter: vt ego sue salutem video e
stinere. Aliqui sibi videbitur inferno

persistere: sed absq; suo parte exercitio
statim homo inueniet in maxima se
quitate remississe: pnat illis angusti
is: et ara eterne vite degustat: et om
nia sunt in eo quiesca: et bene disposita
quasi vni adamanta cuncta sentit: et
ignito amore eo: suum inuenit esse sac
censum ex pfidratione quam anima
facit tunc in providentia mea: q; se
liberant aspicit: tam profundo et p
celoso pelago non tamen cum exer
cizio suo: qm ex improviso sibi lumen
occurrit: imo solummodo pp ineffi
abilem caritatem meam: q; voluit
providere cum esset expediens illi sue
necessitati: nam videbatur omnino
deficere. Sed quare cum erat in exer
cizio deuotus: et humilitatis orationis
et alijs pijs exercitijs ei minime rudi
di aufere tenebras: et ei lumen
fundendor. Ex eo quia ad hunc erat im
perfecta ne forte putasset ex exerci
tio tali suum esse q; proculdubio non
erat suum. Itaq; videt q; imperfe
ctus in prelijs exercendo se virtuos
se venit ad perfectionem ex eo q; in
prelijs experitur aperte providentia
am meam. Et illo tunc videt ex expe
rientia quod ante credebat ex su
de. Unde certificat est ex quo per
fectum amorem in se concepit: quia
plenus agnouit bonitatem meam
in huiusmodi providentia deserens
amorem imperfectum. Etiam vtiq;
vna sancta fraude: vt ab imperfe
ctione sua consurgant: q; faciam ali
quos amorem concipere spualiter ad
aliquam creaturam in partem ultra ge
neralem amorem: qua mediante semetip
sos exercet in partibus inspectione suam

Dulcissimi reliquētes eruendo cor
 ab amore creaturaz atqz q̄s amor
 sensitino diligebāt. v3 parētum fra/
 trū atqz soroz: r absqz passiōe carna
 li diligūt oēs in dño. Et cū hac ordi
 nata dilectione creature quam ita
 p̄posuit expellit inordinatus amor
 quo prius amabāt aliōs: r ita tollit
 hęc ipsectio. Sed atēde q̄ ē vnus
 aliud agit amor huiusmodi creatu
 re quā ego p̄posuit: qm̄ experiri facit
 vtrū p̄fecte me diligāt: r ipsam crea
 turam vel non. Ad hunc enim finē
 assignari illis eam: vt experirēt hoc
 i ipsa: r ita id cognoscerēt. Quā si nō
 agnoscerēt: necqz sibi vllō mō displic
 eret ipsectio: nec illud qd̄ mens ē r
 hñt i se sibi placeret: hoc ergo modo
 cognoscat. Alia q̄ adhuc ē ipsecta i
 p̄fecto me diligit amore r p̄ p̄fectus
 amore similiter ipsecto. primū eius
 amat qz p̄fecta proximī caritas ori
 tur: atqz dependet a caritate mea p̄
 fecta. Nam ea mensura perfecta: vel
 imperfecta qua quisque me diligit
 eadez absqz vnbio diligit proximū.
 Qualiter ergo cognoscat ipsa crea
 tura mediantē. Multipliciter: vt ali
 bi tibi patefecit: tamen etiam hic ali
 qua subdam. Quādo creatura quā
 amore singulari aliquis diligit au
 ferret ab illo quo quomodo solitam
 humanitatem vel dulcedinem con
 uersationis atqz benigne p̄solatio
 nis i quibz an̄ valde delectabāt: vel
 aspiceret is: q̄ h̄iet illa aliquā p̄uer
 sationē cū altero magis familiarem
 q̄ fecit ac cū sint plures alie occa
 sionē: r de pena h3 q̄ pena inducit
 eam: vt intret ad agnitionē sui. Un

de si vult prudētē: r cū lumine ana
 bulare vt v3: p̄fectiori amore dili
 get ipsam creaturam: r eius sui notī
 cia: r odio p̄cepto contra proprium
 sensum ab ip̄fectione surget: r ita
 tendet ad p̄fectionē. Et quanto ma
 gis est p̄fectus talis sequit: q̄ amor
 eius perfectior est ad omnes creatu
 ras tā generaliter q̄ ēē particulari
 ter: erga sibi p̄positam a bonitate
 mea: qz prouidit: q̄ ita v̄silitate erer
 ceret cum odio sui: amore virtutis
 in p̄senti v̄ta vestre peregrinatio
 nis: v3: tamen anima tempore quo
 sic assigitur exercitio sancto delect
 eto non incedat ignoranter veniēs
 ex tristitia cordis: atqz tedio mentis
 ad confusionem. Quoniam esset et
 valde periculosus: r veniret ad rui
 nam: r illud quod ei in v̄itaz tribul
 redundaret in mortem. Non debet
 igit ita p̄cedere: s; cū sancta sollicit
 tudine reputare se debet indignam
 humiliter habere p̄solationē optatā
 r cum fide luminosa cognoscere q̄ i
 tali creatura virtus p̄ quam eam
 principaliter diligit imunita non ē
 circa ipsum: r in hoc ingiter augere
 conetur in corde famem sanctam ac
 que desiderium ad tollerandaz om
 nem penam: vnde cūqz pueniat ad
 honorem atqz laudem nominis mei
 hoc ergo mō voluntatē meā implebit
 in se recipiēdo p̄fectionis huiusmo
 di fructū p̄ quem ego permisi: r el
 gōse p̄cessi p̄tia sup̄ius exp̄ssa: r illi
 us creature medium: r alia sibi fre
 quētias occurrētia: v3 vt ad lumen
 valeat v̄s̄ p̄fectiois. H3 is q̄ modis
 v3: ex p̄uidētis mea cū ip̄fectis

Tractatus.

atq; tot alijs modis multis & varijs
quot lingua tua narrare nesciret.

De providentia qua vititur deus
erga seruos eius qui sunt in carita
te perfecta. Capit. cxlv.

O E pfectis vero noneris q; et
eis valde gratiose provideo:
vt in eis augetur: & opportune pbec
eor: pfectio. Nullus e enim i vita pnti
tante pfectionis qui non valeat ad
maiore pfectione crecescere. Quas
modu istuz inter alios teneo cu eis:
nam in euangelio mea veritas ait.
ego suz vitis vera: & pater me⁹ agri
cola e vos vero palmites. Qui ma
net i eo qui est vitis vera: qm a me
patre genitus est: v; vestigia: & eius
doctrinam imitando multum fru
ctum asfert. Ut ergo fructus vester
quotidie crescat. ego provideo puto
vos cum varijs tribulationibus in
turjs derisionibus infamjs contu
melijs: & improprijjs in dictis: & in
factis fame atq; siti sicuti mee boni
tati concedere placet vnicuiq; pro
ut video portare posse. Quia tribu
latis signum est aperte demonstra
tium q; in anima caritas est omni
no perfecta si enim dulci patientia
tolleretur. In tribulationibus eni
& inurjs quas ego seruis meis oc
curre pmitto pbat virtus patientie
ac et i aia serui mei crescit ignis af
fectuose caritatis ex copassioe q; h;
illius aie q; sibi facit iniuriam. Nam
amplius absq; comparatione dolet
de vno illius iniuriantis q; de iniu
ri a sua pcepne pp offensam meam:

hoc agunt illi q; sunt i statu magne
pfectionis. Itaq; crescit i stutib⁹
er hoc: & ideo pmitto eis: hoc & alia
quacunq; pcedo. etiaz eis impendo
stimulus famis salutis aia; ex quo
die noctuq; pulsant ad ianuam mi
sericordie mei q; intantum obliuio
ni vident tradere semetipsos pnt i
statu pfecto; ego tibi narraui. & q;
to magis i tali facto se derelinquit
amplius atq; plenius in se me repi
unt. & vbi me querunt: in veritate
mea cundo cum perfectione p vias
doctrine p̄sata mee veritatis. incar
nate: legerit enim i isto vulce: & glo
rioso libro: & ibi legentes inuenerunt
q; volens obedientia mea executioni
mandare: vt in hoc offenderet q; cu
affectuose diligebat honore meum:
atq; salute humani generis cucer
rit cu pena & obprobrio ad mensam
sanctissime eredis: vbi cum ingenti
pca comedit cibū humani generis.
Itaq; cu sua magna patientia: & ho
mine mediate mihi monstrant ap
te q; tum honorem meum amabat.
Igitur isti dilecti filij mei qui per
uenerunt ad statum huiusmodi ma
gne pfectionis cu virtuosā p̄uenerā
tia vigils humilibus: atq; cōtinu
is orationibus mihi monstrant ap
te q; me in veritate diligunt ex eo: q;
bū studuerit imitando saluberrī
mā veritatis incarnate doctrinā cū
pena laboriosa quā in primi salute
libentissime tollerant. Quia medi
um aliud inuenire nequierunt in
quo melius ostendere possent amo
re quo me diligunt: imo quodcuq;
aliud medium inuenire potuissent:

vt ostenderent in veritate me disti-
 gere fundatur est in hoc principali
 medio creature rationalis: vt alibi
 tibi dixi qd omne bonum opus me-
 diante proximo fiebat. Quia nul-
 lum omnino bonum absq; caritate
 mea: et proximi fieri potest vltimo modo. et
 nisi fiat in ista caritate bonum esse
 non potest quamvis actus virtuosus foret.
 Et ita malum isto modo perpetratur ex pri-
 natione caritatis: itaq; vides qd hu-
 iusmodi creatura mediante demon-
 strant perfectione sua: et amore puri-
 tate quo me diligit ex eo: et quotidiane sa-
 lute primorum omnia patientissime tol-
 lerando sollicite procurant. Ipsos ergo
 purgo sine punto: vt ampliorum: atq;
 suauiore afferant in prospectu meo fru-
 ctu es exhibedo tribulationes in vita
 presentium: vnde ego magni odore sentio de
 virtuosa patientia ipsorum. Quod quod sua-
 uis atq; dulcis est iste fructus: et quam-
 te consolationis et utilitatis est alicui sine
 culpa tolleranti qui si videret: et apte
 cognosceret oes cum alacritate: atq;
 sollicitudine multa que portare debe-
 ret exquireret. Ut igitur eis exhibeam
 huiusmodi thesaurum apud quospluri-
 mos incognitum eis paterno more: pui-
 deo super eos imponedo pondera mul-
 torum laborum: vt ista preciosa virtus pacie-
 tie nullatenus eis eruginetur: vel
 occidua consistat: Ita qd adueniente con-
 gruo tempore quo debeatur exerceri non in-
 ueniat rubiginosa. Quod quod non cre-
 tetur aliquando subintrat in pacien-
 tie rubigo que rodit animam. Et vtor ali-
 quod cum eis vna dulci ac acceptabili
 fraude: vt in humilitatis virtute con-
 seruentur que sopite facio sensum eorum

et non videbitur: que in voluntate: nec in
 sensu sentiant aliquid aduersus ve-
 luti persone sopite: non dico tanquam mor-
 tue: que sentineta sensibile dormit in
 anima perfecta: sed minime moritur
 que si sanctum exercitium dimitteret
 et igne sancti desiderata: tunc excitaret
 solito. Vehementius et ampliori re-
 bellat. Et ideo nullus in tali facto
 perfidat et si sibi videtur esse perfectus
 que proculdubio semper oportet in san-
 cto timore mei consistere: que multi con-
 fidentes in se miserabili modo ceci-
 derunt atq; frequentissime cadunt.
 Nam alio modo minime cadent:
 imo virtuosus starent. Ita qd vico que
 sensus in se dormire videntur ex eo que
 onera gratuita portantes: et multos tol-
 lerantes labores nihil omnino sen-
 tire videntur. Postea quandoque sta-
 tum occurrit: que in vna re minima que
 quasi nihil est de qua ipsamet anima
 ludum faciet ita vulnerabitur: et sic
 lesa interiora sua se sentient: que ipsa
 met admirabitur: et erit inde stupe-
 facta: hoc agit: atq; permittit diuina
 prudentia mea: vt alia virtuosus cre-
 scat: et per viam humilitatis ambulet
 ex eo: que tunc anima prudens insurgit
 illico contra se minime sibi parendo
 sed cum odio sancto: et improperio senti-
 mentum huiusmodi corrumpit: et cum vir-
 tuoso rigore castigat ex qua castiga-
 tione perfectius in se postea sopitur.
 Et aliquod puidet in magis fidelibus
 que seruis: et amicis meis dimittendo
 stimulum aliquem ipsis prout ego se-
 ci glorioso paulo qui fuit vas ele-
 ctionis. Ex quo nanque doctrinam
 mee veritatis acceperat in abusu

Tractatus.

Trinitatis eterne postea et stimulu
carnis digni. Sed nūquid non pos
sum: et poterā tam ipsi paulo q̄ alijs
emictis meis quib⁹ ex industria relin
quo stimulu aliquem varijs modis
ordinare q̄ oīo carerēt. vtiq; s; ita
puidētia mea disponit i augmētuz
virtutis et meritoze corone: et vt in
suis vera noticiā pseruent. Unde sa/
lubre humilitatem hauriūt et acqui
runt. Et vt erga primū āplioze pic
tate eribeāt ol crudelitate remo/
ra: et sic agilitus scilicet ad cōpassio
nē eoz qui laborib⁹ atq; tēptationi
bus eragitant. Quā āpli⁹ ad cōpas
sionē passionatoz iclinant hūdo: et
sentiedo passionē i se q̄ si non habe
rēt: et ideo creuit i dilectionē āplioze
et ideo velocissime currit ad me hu
militate pūcti: et i fornace succēse ca
ritatis erisit. Et ita cū his modis et
q̄ plurimis alijs ad pfectā vnionēz
adducunt: vt alias audisti. Et ad tā
tam vnionē pueniūt et mee bonita/
tis agnitionē: q̄ crisētes i corpore
gustant bonum immortalium: et licet
in carcere corporis existāt videtur
eis extra carcerē ipm existere. Et qz
multa habuerunt agnitionē de me
multum affectuose diligunt. Et qui
valde diligit: valde pculdubio vo/
let: quia cui creuit amor: augmen
tatur etiam dolor. Sed anima talis
quo dolore siue pena cruciatur: Nō
propter iniurias ab aliquo sibi fa
ctas: neq; propter aliquas corpora
les penas: neq; propter aliquas ad
mersarij molestias: neq; pp aliqua;
tribulationē que sibi posset occurre
re. imo solūmodo dolet: et affligitur

de mihi factis offēsis: q̄si aperte con
gnokit: et videt q̄ sum dign⁹ a b om
nibus amari: et q̄ vniversi mihi su
delissime seruiāt. Et amarissime vo
let de animarum detrimento atten
dēs eas ambulare per tenebras vi
te presentis: et in tanta cecitate ma
nere. Quoniam in vnione quaz and
ma fecit in me per amoris affectuz
asperit: et agnouit i me quantum in
effabiliter amo creaturam meam.
Et quia vidit in ea representari me
am imaginem subito phyllocapta su
it i ea amore mei. Unde sentit ama
ritudinem immensam eam elonga
ri cernens a bonitate mea. Et hui⁹
modi pene sunt in anima tales atq;
tante q̄ omnes alie pene mitigant/
tur in ea: ita q̄ eas quasi nihil ap
preciat ac si non essent in ea pene ca
les: ego autēz eis seruis meis: valde
gratiolē pūdeo cū illa manifesta/
ritone quā eis facio de me. Quā vidēs
in me cū amaritudine magna misē
rias: et iniquitates vite presentis: et
aiāz dānationē i cōi: et particulari
prouit est de beneplacito mee volun
tatis: vt augumententur in amore
et pēa: vt ab igne sancti desiderij sū
mulati clament ad me cum firma
spe atq; lumine sanctissime fidei a
me postulando subsidium: vt eoz
hui⁹modi necessitati subueniam.
Itaq; dispono cum vniua prouide
tia subuenire mundo promittendo
me compelli a penosis dulcibus: et
antijs desiderijs amicorum meoz.
Et cum hoc eis gratiōle prouideoz
qz crescant: atq; nutriuntur ex hoc
in maiori atq; pfectiori noticiā mei

et unione l me. Igitur aperte vides
 q his perfectis: ego prouideo mul-
 tis vijs varijsq; modis ex eo q dum
 estis in vita presentis potestis augete
 statum vestre perfectionis: atq; me-
 riti propter quod illos ego purgo
 ab omni proprio: et inordinato amo-
 re spirituali: et temporal. Et cuz va-
 rijs atq; multis tribulationibus eos
 quotidie puto: vt fructum amplio
 reuocetq; perfectionem: ante me p-
 ducant: vt iam dixi. Et cum anxia
 tribulatione quam habent videtes
 offensionem mea: et animas esse gra-
 tia priuatas extinguitur ois amari-
 tudo istius amoris adeo: q omnes
 labores quos in hac vita sustinere
 possent quasi pro nihilo reputant.
 Et ex hoc vt ia dixi tantu appciant
 tribulatione q solationem: qz non
 exquirunt pprias solationes: neq;
 me diligunt amore mercenario ex
 ppria solatione siue delectatione:
 s; affectuose querunt nominis mei
 gloriam et honore: ergo filia carissima
 potes apte cognoscere: q hoibus in
 quocunq; statu diuersis: et infinitis
 modis et locis: ego mirabiliter: atq;
 pna caritate prouideo lz hoies in le-
 tenebrosi no agnoscunt eos: qz lux
 a tenebris minime coprehendit. So-
 lum ab his qui lumē hnt agnoscun-
 tur a plius vel min⁹ pfecte iuxta lu-
 me pfectionis qua hnt. Qd vtq; lu-
 me acquiri i sa noicta qua hz aia
 de semetipsa. Unde confurgit eum
 odio pfectissimo tenebrarum.

si ad petrum: mitte rete ad verte-
 ram etc. Capl. xlvii

Uidisti et agnon si filia caris-
 sima me tibi narrante min⁹
 q; odorez vnus parue gutte que ni-
 hil est in comparatione maris pro-
 uisionis quaz in eis creaturis facte
 loquendo tibi generaliter atq; par-
 ticulariter. Et per huiusmodi stat⁹
 de quibus mo tibi narraui pariter
 et de venerabili sacramēto loqndo si-
 cut ego prouideo modis varijs: vt in
 aia sancta fames augeatur. Et sicut
 ego pcurro ex lateri pte i ale sensu
 ministrado gram almo spū sancto me-
 diate q fidelissime fuit iniquo vtro
 vt ad statum grē reducat impfecto
 assero ad pfectione puenire valeat
 Perfecto vero: vt i eo pfectio ingre-
 ter augeat: qz dum estis i vita pnti
 quotidie crecesc potestis. Et vt effi-
 elant idonei mediatores iter hoiez
 q p crimina sua scidit i guerram: et
 me. Ia enī tibi dixi q mediātibus
 amicis meis: ego mundo misericor-
 dia facere: et cū multa illoz tollerā-
 tia reformare ecclesiam. Uer tales ap-
 pellari possent alter xps xps cruci-
 fix⁹ vnigenit⁹ me⁹ ex eo q assūple-
 rūt offm eius. Ipse venit veluti me-
 diator: vt guerra auferret: et ita pa-
 cificaret hoiem: et mihi reconciliaree
 cum tollerādo multa patiēter: vsq;
 ad mortē obprobrosissime crucis. Ita
 faciunt isti cū desiderio cruciatio sed
 suo q mediatores efficiunt cū osoni-
 b⁹ humilib⁹ cū sbis exhortationis
 et suā vitā sanctā pponūt oib⁹ i cre-
 plā. Relucēt i eis lapides pñon vs

Repetitio breuis antedictorum
 postea loquitur de verbo iesu christi

Tractatus

tutū cū vera patientia supportādo defectus aliorū. Ipsi sunt hami cū quib⁹ capiūt aīas. Ipsi rethe factāt ad dexterā nō ad sinistrā ut ait veritas in enāgelio petro ceterisq; discipulis post resurrectionē ex eo qz sinistra man⁹ v3 amor pp: in eis oīno desecit atq; mortua cōprobatur dextera vero viuit ex vno dulci puero z vno amore diuino cū quo rethe sancti desiderij factāt i me mari pacifico. Et hystoria que fuit ante passionē z resurrectionē adiūcta cū illa que postea fuerit noueris qz ad se trahēdo rethe ipz includēdo in humilitate cognitiōe pprie utilitatis imo nullitatis inueniūt atq; capiunt tā tā pisciū habūdantiā v3 aīarū qz opz eos vocare socios vt ad rethe foras trahēdū inueniūt qz soli nō valēt. Naz in stringēdo z factādo rethe debent hēre societate vere humilitatis vocādo sociū ex affectu caritatis sincere vt inueniūt ad trahendum hos pisces aīarū. Et qz sit verū apte vides z expertris in te pariter z in alijs seruis z amicis meis qz tā grane pōdus videtur eis has aīas attrahere que capte sunt in rethe sancti desiderij eorū qz affectu dēle vocāt z optāt hēre societate: z vellent qz oīs hō inuaret eos z cū humilitate se reputant insufficientes: z ideo tibi viri qz vocant humilitate atq; caritate prōxi mi vt adiunarent ad extrahendos istos pisces: z attrahētes hī rethe magnā habūdantiā piscinū extra hunc quāuis quāplurimi pp corū defectus a rethe refugiāt z egrediantur qz rennūt i tali rethe recludis.

Rethe vero desiderij sancti sine obio ceperit cēs ex eo qz aīa famelica mei honoris non est contenta partem cū habere sed cēs habere popat. Bonos habere querit vt eam adiuent in suo rethe ponere pisces z vt sibi met quodidie pseruet z auget perfectionē impfectos optat vt perfecti sint: prauos pō cordialiter assectuose vñderat vt boni sint. Insuper deles quozq; tenebrosos eropit vt veniant ad lūmē sancti baptismatis. Dēs ergo popat hīc cuiuscūq; status vel conditionis existant ex eo qz dēs in me videt a mea bonitate creatos cū tā ignisera caritate atq; pretioso sanguine iesu xpi filij mei redēptos. Itaq; cepit cēs in sul sancti desiderij rethe: sed multi profiliunt ab eo discedentes a statu gratie propter peccata sua: z infideles alij plurimi stāt in peccato mortali. Et tūne tā existunt in illo sancto vñderio pp orationē continuā: qz hī a me discesserit aīa propter eius peccatū z ab amore z pueruatione atq; reuerentia quam erga seruos meos habere debet: in eis tamē affectus vere caritatis atq; desiderium salutis animarū ipsorū nullo modo iminui debet. Itaq; factant rethe huiusmodi ad manum dextera. Quia carissima si considerabis actum que fecit apostolus petrus de quo habet in euāgelio qn veritas mea pcepit ei qz rethe mitteret in mare ipse vero respōdit pcepto: p totā noctē laborauim⁹ z nihil oīno cepim⁹: s; in verbo tuo iactabo rethe. Cū ergo fecisset ita cepit copiosam

pisciu multitudine inuatu q̄ solus
 attrahere nō poterat: ideo secios
 uocauit ut adiuuaret eū. Igitur ut
 eo q̄ si cōsiderabis hūc actū qui ita
 fuit in ueritate 2 tñ in figura cōsi/
 git illis ut ē uictū. Inuenies enī si
 gurā tibi ppriā: vñ noueris q̄ oīa
 misteria 2 oēs mores quos 2 q̄ mea
 ueritas in mūdo tenuit absq̄ uisul/
 pulis 2 cū discipulis erāt figuratiui
 2 in salutē ac instructionē alarū tā
 amicorū ac seruorū meorū q̄ ēt alio
 rū: ut in oībus hēre possētis regulā
 2 doctrinā speculādo cū lumie ratio
 nis ita q̄ tardis atq̄ rudibus inze/
 nio p̄spicacibus atq̄ acutis intelle/
 ctu cōuenienter eē possunt in erem/
 plū: 2 quilibet in eis pōt inuenire sa/
 lutē atq̄ cōsolationē suā dūmō uo/
 lucrit. Dixi tibi q̄ petrus ex prece/
 pto iesu xpi rethe misit in mare: su/
 it igitur obediēs 2 uina fide credi/
 dit cape posse. Ideo cepit in magna
 quātitate h̄s minime tpe noctis. Nū
 quid i telluris qd̄ ē tēpus istud no/
 etis. Est obscura nor peccati morta/
 lis cū asa priuata fuerit lumie gr̄e.
 In ista nocte nihil oīno salubre ca/
 pit eo q̄ iactat hō affectū suū nō in
 mari uiuorū mortuū ubi pctūz in/
 uenit qd̄ nihil ē. Ergo sinistra labo/
 rat cū penis magnis 2 intollerabili/
 bus absq̄ uilitate q̄licetq̄. Sunt er/
 go isti martyres demonis 2 nō iesu
 xpi crucifiri. S̄ illucēscētē uic quo
 oīa culpā deserit 2 ad statū gr̄e red/
 dit in mēte sua p̄cepta salubria tam
 apparēt in quib̄ ei p̄cipitur ut hu/
 iusmodi rethe iactet in p̄bo mee ue/
 ritatis incarnate v̄z amādo me sup

oīa 2 primū tanq̄ seip̄suz: 2 tūc er
 obediētia 2 cū lumie fidelē cū firma
 spe rethe iactat in uerbo suo sequen/
 do doctrinā 2 uestigia dulcis 2 amo/
 rosi p̄bi ac discipulorū ei⁹. Qualiter
 at̄ eos capit 2 qd̄ uocat iā tibi dixi.

Quō rethe p̄dictū p̄fecti⁹ mare
 iactat vn⁹ q̄ ali⁹ Ca. cxlvij.

Hec autē uolui tibi dicere ut ap/
 te cū lumie intellect⁹ agnoscas
 cū quāta prouidentia ista mea uer/
 tas incarnata tempore quo cū ho/
 minibus conuersationē habuit or/
 dinate suos act⁹ atq̄ ministeria per/
 fecit ut intelligas ea que uos opoz/
 tet agere 2 illud quod agit aīa que
 stat in isto perfectissimo statu: s̄ ad/
 uerte q̄ vnus agit in maiori perfe/
 ctione q̄ alter secūdū q̄ accedit ad
 obediendum huic uerbo corde p̄o/
 ptiori 2 cū lumine perfectiori oī
 spe de se perdita 2 solum in me crea/
 tore suo collocata. Perfect⁹ enim
 huiusmodi rethe iarat ille qui obe/
 diendo seruat p̄cepta simul 2 con/
 scilia mentaliter 2 actualiter q̄ ille
 qui seruat p̄cepta actualiter 2 consi/
 lia solūmō mentaliter. nā qui nō ob/
 seruaret consilia mentaliter p̄ocul/
 dubio nec obseruaret p̄cepta uomi/
 ni actualiter eo q̄ ad inuicē ligata
 sunt ut alibi tibi plene narraui. Er/
 go p̄fecte capit sicuti p̄fecte rethe la/
 rat 2 iactat. Perfect⁹ uero de qui/
 bus in p̄sti narraui tibi cap ut ha/
 bundanter 2 eum magna perfectio/
 ne. Q̄ h̄ ip̄sorū organa sunt ordi/
 nata per custodiaz dulcē atq̄ bonā

Tractatus.

cautelam quam habuit arbitrium
liberum ad portam voluntatis: vn
de sensus etiam ipsorum faciūt oēs
vnum sonum vnde suauē qui egre
ditur a ciuitate talis anime quoni
am omnes ianue clausē sunt et aper
te. Porta enim voluntatis est, p̄no
clausa ne proprius amor ingredia
tur et est aperta quia iugiter amat
et optat honorem meum atq; proxi
mi dilectionem. Intellectus est eti
am clausus ad videndum vanita
tes: delicias atq; mundi miseris q̄
sunt omnes veluti nox ex qua tene
bre hēt intellectus qui delectatur in
eis et inordinate recipit eas. Est etiā
apertus cuius lumine quod aspicit
in obiectum incarnate nec verita
tis. Memoria quoq; clausa reper
tur ex eo quia tradidit obliuisci mē
dium ac etiam semetipsum qnd ad
carnalem vincendi modum, et est ap
ta vt beneficiorum meorum quoti
die recipiat habundantiam eius in
q̄ reminiscētia affectus anime tūc
agit iubilum valde suauem tempe
ratis et modificatis ordiate cordis
cum prudentia salubri et cum lumi
ne ita q̄ valde concorditer vnum
sonum eribent videlicet ad laudē
et gloriā mei nominis. In hoc ipso
sono in quo magne corde potentia
rum anime concordant etiam alie
parue corde: videlicet exteriores
corporis sensus ita bene morigerati
in simul alludunt vt ego tibi dixi lo
quendo de malis hominibus q̄ fi
cut omnes sensus in morte sonabāt
ex eo quia recipiebant inimicos su
os. Ita sonant in vita istis quia reci

piunt intra se solum amicos ver
rum atq; realium virtutum cū qui
bus optime concordant opera vir
tuosa. O mne quippe membrum la
borat valde laudabiliter in opere
sibi deputato. Bene laborat oculus
in suo visu: auris in auditu suo: simi
liter odoratus in suo odoratu: gu
stus in suo gustu: lingua bene ser
monem suum exprimit: manus in
tactu atq; pedes in incessu. Nec oīa
p̄cordant in vna melodia et in vno
sono videlicet in seruiendo proprio
propter gloriā et laudem nominis
mei et anime seruiendo cum sanctis
operationibus virtuosis. Et obedi
unt anime correspondentes ei tan
quam organa locunda mihi valde
placent ista similiter et angelice na
ture imo et veris gustationibus qui
tales expectant cū locunditate val
de gaudiosa quia vnus participa
bit bonum alterius. Etiam isti mō
do placent velut an nolit, nā vobis
iniqui nequeūt ita latere sine iuge
re quin in se valde bene sentiāt isti
us melodie dulcedinem: imo quā
plurimi cum hoc hamo et instrumē
to remanent ibi captiui et disceden
tes a morte veniunt ad vitam. Et
eti quippe sancti ceperunt aliquas
animas hoc organo vulci. Vnum
qui sonaret in sono vite fuit a mor
sum verbum assumendo vestra hu
manitatem et cum humanitate vi
uinitati coniuncta et vnica citipari
zando dulciter in cruce filium hu
mane generationis ibi ceperit. Ca
ptiuauit etiam aduersariam huma
ni generis diabolum cum dominū

Abſtulit qui tãto tpe poſſederat ipſz
 humanum genus ex culpa ppria.
 Nos etiã omnes ab iſto dulci ma
 giſtro viſcentes iſti dulci ſono pulſa
 tis: cum iſta ſapida doctrina princi
 pes illi glorioſi v3 apoſtoli ceperũt
 aſas eius verbũ per vnũverſuz orbẽ
 ſeminãtes vt ab ipſo ſpõ filio meo
 didicerãt. Exinde martyres: conſci
 ſores: doctores atq; virgines oẽs ani
 mas iſto dulci ſono capiebant. Attẽ
 de glorioſaz virginẽ viſulã que tam
 dulci ſono cithariſauit q. xi. milia
 virginũ vno tractu cepit 7 aſas to
 tidẽ aſiarũ gentiũ: 7 ita fecerũt aliq
 modis varijs. Quid horũ eſt in cau
 ſa. Prouidentia atq; prouidentia mea.
 Prouidi nãq; iſtrumẽta tribuens
 illis atq; viã 7 modũ quõ ſonare va
 lebãt. Et quicquid eis exhibeo ſine
 pmiſſo in vita pñti totũ eſt ad aug
 mentũ iſtoꝝ iſtrumẽtoꝝ duz ho
 mines velint agnoſcere neq; velint
 auferre ſibi meiſpſis lumẽ cum quo
 videre debet interponẽdo nubem
 amoris proprij atq; cõplacentiã ſui
 ſenſus.

De prouidentia dei qua vtiſ euz
 ſuis creaturis in vita preſenti 7 in
 aſia. Capitulu. cxlviii.

ERgo ſilla cariffima dilatetur
 imo cor tuũ 7 aperi oculo ſitel
 lectus eſt lumine fidei vt aperte vi
 deas cũ quãta prouidentia 7 amore
 creauit hoies 7 ordinauit vt ipſe gau
 dicre poſſit meo ſummo 7 eterno ho
 no. Prouidi quidẽ i oib; aie ſimul
 7 corpori tã hoibus iſperfectis q; per

fectis bonis atq; malis tẽporaliter
 atq; ſpũaliter in celo ſimul 7 in ter
 ra in hac vita imortaliter pariter 7 in
 vita mortali. In hac vita mortali
 dũ eſtis viatores 7 peregrini ligant
 vos in vinculo caritatis: nã hõ vio
 lenter eſt in eo ligatus ex eo q; ſi ſe vo
 luerit ſoluere ex affectu primi cari
 tate priuat⁹ in eo ligatur ex ne
 ceſſitate. Ut enim in actu pariter
 7 affectu caritate deberetis vti pro
 uidi nõ tribuendo cuiſbet oſa ſibi
 neceſſaria pro vita ſua. vt etiã ſi q; ex
 iniquitate ſua perdiderit affectũ
 7 amozẽ ex neceſſitate cõpellamini
 picipare ſimul vt ſaltim actuz hu
 iusmodi caritatis hẽatis. vnde tu
 vides artificẽ ad colonuz hẽre pro
 ſua neceſſitate reuoluẽ: 7 ita colo
 nus hẽt ad artificẽ: vñ enim indiget
 altero qm vnus ignoꝝt agere
 quõ facit alter. Ita clericus atq; reli
 gioſus indiget habere ſecularẽ atq;
 ſecularis religioſum. vnus enim ſi
 ne reliquo ſacere nequit 7 ita de ce
 teris. Sed nõquid nõ poteram ego
 potare quẽlibet de neceſſarijs oib;
 Atq; Sed ego prouidere volui q
 vnus humiliaretur alteri 7 q; ita cõ
 pellamini ſaltẽ actum caritatis in
 tice habere tali neceſſitate compul
 ſi. Oſtendi igitur magnificentiam
 bonitatẽ atq; prouidentiam meam
 in eis 7 ſequi potius volunt 7 ire
 poſt tenebras proprie fragilitatis.
 Tenebra corporis veſtri faciunt vo
 bis verecundiam quia caritatiuaz
 habent in ſe concordiam 7 nõ vos.
 Unde quando caput indiget adiu
 torio manũ illico ſubuenit ei. Et ſi

Tractatus.

Dignitas quāuis sit valde paruum:
in corpore membrum aliqua partē
caput minime dedignatur ei subue
nire licet in corpore manus atq; no
bilius mēbrum existat: sed succur
rit ei subito iuxta posse inuando cū
visu auditu z affectuoso verbo ni
hil omittēdo cum omni fideli sol
licitudine. Similiter omnia mēbra
faciunt. Non ita facit hō superbus
q; videndo pauperem egrotum in
necessitate constitutū qui membrū
est ipsius tamen ei subuenire negli
git non solum euz omnibus que hēt
īmo neq; in verbo modico: sed vili
pendit eum z cum in proprio fac
em auertit quasi nausē ostēdēdo:
habundat in diuitijs z est sane pe
rire permittit: sed ipse non attendit
q; eius misera crudelitas ante me
fexorem exhalat z vsq; in pfundus
inferni talis eius p̄tredo descendit.
sed p̄ideo per modū aliū illi pau
perculo meo z pro p̄dere pauper
tatis ei retribuentur habundētissi
me diuitie. Ille vero euz īproprio
maximo redarguet a veritate mea
p̄nt in euangelio cōtinetur vbi ni
si se corrigat a qua sibi vicetur. Esu
riui z nō vedisti mihi māducare: si
tius z non vedisti mihi b̄bere: nu
dus erā z non induisti me: infirm⁹
fui z in carcere: neq; visitasti me.
Et in tali necessitate minime p̄de
rit ei si vicat. Ego nunquā vidi te:
q; si te vidissem hec ola libentissime
fecissem. Optime nāq; nouit ille mi
ser q; ab ipsa mea veritate moniti
sunt oēs in euangelio q; illud quod
amore suo sit vni pauperculo minī

mo suo sibi reputat esse factum: z iō
tuste cum demonibus inseri ei sup
placium eternum. Itaq; vides q; in
terra prouidi ne properent ad inte
ritum eternum. Si vero consideres
vitam eternā in ciuibus tibi consistē
tibus z in āngelica natura multum
ordinate prouidi super ipsorum or
dinata caritate. Non enim volui q;
vnus gustet propriū bonuz suū tā
tummodo quod a me recipit immo
volui z ordinauit q; bonuz vnuscti
usq; participetur ab omnibus ita
q; ex ordinata z p̄fecta caritate ma
io: gustat bonum minoris z cōner
so minor maioris: minor vero quan
tum ad mensuram beatitudinis nō
q; paruum non sit plenus z perfectis
sime consolatus prout magnus. oēs
enim sunt pleni in suo gradu prout
alio loco tibi vidi. Q̄ quantum ca
ritas ista est tibi fraterna z q̄ ē vni
ta in me z vnus cum alio recogno
scendo ipsam caritatē a me p̄nt cā
a me receperunt cū illo timore san
cto atq; debita reuerentia quas eis
vdi: vnde semetipsos accendunt in
me necnon z in me vident z cogno
scunt excellentissimam dignitatem
in qua collocari eos. Angeli euz in
genti gaudio cōmunicant cum ani
mabus beatorum atq; beati euz an
gelis. Itaq; omnes in perfectissima
dilectione caritatis in alterutrum
omnia bona participant z crultan
tes vltra q̄ intelligere valeas tibi
lando mirabili modo gaudent in
me nulla tristitia reperitur tibi sed
omnia sunt tibi dulcia z omnis ama
ritudo procul ex eo: q; dum vixerāt

et etiam in morte me gustabant ex
a moris affectu in proximis sincera
caritate. Quis hec ordinavit? Sa-
plentia mea cum admirabili dul-
cique providentia. Si vero te vertis
ad purgatorum tibi considerare po-
teris etiam optabilem et incestimabi-
lem providentiam meam in illis pau-
perculis animabus que propter igno-
rantiam amiserunt acceptabile tem-
pus: et quia separate sunt a corpo-
re non habent ultra tempus in quo
meritum acquirere possint. Illis er-
go providi quod vos qui nunc estis in
corpore viventes eas adiungere po-
testis videlicet elemosinis: ieiuni-
is: orationibus et alijs pijs operi-
bus in statu gratie factis et preci-
pue cum officio divino a meis mini-
stris devote persoluto. Per hunc
ergo modum abreviatis eis tem-
pus penitentiae suae mea misericor-
dia mediante. Ecce eius quanta dul-
cedine gratiose providi. Nec omnia
vobis dixi que pertinent intus ad ani-
mam ad salutem vestram ut effi-
ciantur ex toto philocapta et indu-
ctis vere fidei lumen atque spem fir-
mam in providentia mea et temet-
ipsam exuas de te et in omnibus oc-
currentibus in me speres absque ti-
more scrullis quocumque.

De providentia qua vivitur de-
us erga pauperes eius servos etiam
in temporalibus. Cap. c. lxxix.

Nunc vero filia carissima tibi
volo dicere particulam val-

de partem de modis quos ego te/
neo cum servus in me sperantibus
ad subveniendum ipsorum exteriori
necessitati. Providentem vero
meam amplius siue minus inveni-
ent quanto perfectius vel imperfe-
ctius expoliati sunt de semetipsis ac
etiam de mundo tamen omnibus
gratiose provideo. Et precipue pau-
perculis meis qui videlicet volun-
tate sunt vere spiritu pauperes hoc
est intentione spirituali. Multi na-
que pauperes ultra immo contra su-
am voluntatem existunt. Isti sunt
proculdubio divites cuo ad volun-
tatem sed in veritate mendicis sunt
quia minime sperant in me neque vo-
luntarie paupertatem ferunt quaz
ego velut animarum illorum exhi-
bit medicinam quod desit illis docuit/
sent eis et existissent in causa vani-
tationis eorum. Servi vero mei si
sunt pauperes minime sunt mendic-
es. Mendicis enim aliquando non
habet ea que sibi sunt necessaria et
in gravi necessitate premit. Pauper
vero non habundat sed tamen hijs necessaria.
Ego namque nunquam eis desicio vni in vol-
tate sperat in me. Aliquam tamen eos ad
aliquam extremitatem adduco ut apti-
us videant et intelligant quod ego possum
et volo necessitatibus eorum valde gra-
tiose provideo et sic ampliori confi-
dentia speret in providentia mea et am-
plectantur aude spemque de paupertate
suis. Et illo tunc admirabili modo
clementia mea sanctis pijs qui servi
re talibus optat in necessitate pro-
videt eis etiam in his exterioribus corda
stecendo divitibus varijs modis et

Tractatus.

eis in sua necessitate subueniatur: et ita tota vita pauperulorum meorum isto modo gubernatur: ut cum sollicitudine quam seruus mundi tribuo de illis. Et verum est quod ut in virtute crescant atque probentur in fide patientia et perseverantia quandoque sustineo quod eis iniuria cum imprope-ritio atque contumelia dicatur et nihilominus ipsimet qui dicit vel facit eis iniuria a clementia mea compellitur ut eis faciat elemosinam et necessitati tali subueniat: hec est una prouidentia generalis quam facio pauperulis meis. Sed in magnis amictis atque fidelibus seruus meus aliquando sine medio creaturam utor ipsa prouidentia mea solummodo per meipsum prouipiamet experta fuisse. Et audisti de patre tuo bene discito seruo meo glorioso. scilicet quod in principio sui ordinis cum hora prandii fratres nihil omnino haberent ad comedendum totus fidelis in me sperando certissime quod ego prouiderem dixit fratribus ut discuberet qui ita fecerunt ex obedientia sui patris. Tunc ego qui sperantibus in me gloriosissime prouideo mihi duos angelos cum albusissimo pane de quo pluribus vicibus habundantissime comederunt. Ista prouidentia facta fuit absque operatioe hominum et a clementia mea solummodo processit. Aliquando prouideo multiplicando parua quantitate que minime sufficiebat: ut optime nosti de beata agnete consorte tua que mihi seruauit a sua pueritia fideliter usque ad ultimam vite sue cum humilitate vera et indubitata spe taliter quod dubitatione propulsa de nihilo cogi-

tabat pro se siue pro familia sua. unde cum uina fide paupercula sine quacumque substantia ipsa ad preceptum gloriose marie uirginis fuit ad edificandum pulchrum monasterium in loco ueteri stabili quod morabant ibi peccatores. Ipsa nullo modo dubitauit intra se uolens. Ego quando potero perficere tantum opus. Fideliter igitur in me confidens inuit et cum prouidentia mea fecit ibi tale monasterium monialium ubi congregauit in principio decem et octo uirgines puellas cum nihil omnino haberet nisi prout ego prouidebam eis. Tamen ego sustinui semel quod tribus diebus absque pane steterunt herbas tantummodo comedentes. Super isto puncto tu posses admirari dicendo mihi: quare deduxisti eas ad hanc extremitatem cum iam expresse mihi dixissetis quod nunquam deficiis in aliqua necessitate seruus in te sperantibus. In hoc apparet eis in tanta necessitate non extitisse prouisum ex eo quod loquendo editer edis habere uiuere non potest herbas tantummodo comedendo et precipue cum habere non est in magna perfectioe. Et si agnes erat in statu magne perfectioe credere possumus quod edes alie uirgines ille non erant in tali statu. Ad hoc ego respondeo quod ita feci atque permisi ut inebriarentur ille perfecte de prouidentia mea. Imperfectis uero materiam exhibui propter subsecutum miraculum ut fundamentum atque principium facerent in lumine sanctissime fidelis: et in tali cibo uel alia materia quando similis casus occurrit ego de dispositione unam humano corpori taliter quod ita mel-

us valet cū quadam herba modica
 vel etiā sin: quocunq; cibo q̄ prius
 quando panē habebat ⁊ alia ciba.
 rta quosunt ordinata pp vitā hoīs
 adiunāda atq; sustentandam. Et
 hoc apertissime nosti quoniā in te/
 metipsa. p̄bati. Etiā ego prouideo
 quātitatē paruam multiplicādo ali
 cuius materie. Cum enim illa stetis
 set in illo spatio tēporis tā expresso
 vertit ad me fidelem oculuz sui cor
 dis in oratione sua dicens. Dulcissi
 me dñe amantissime pater ⁊ eter
 ne sponse nūquid ordinasti q̄ istas
 virgines ab ipsarum domo pater
 na iraderem ⁊ in ista domo tua con
 gregare vt in ea fame pereāt. Pro
 uideas optime domine necessitati
 bus earum. Ego tamen erā ille qui
 faciebam eā ita petere habebā qui
 dem complacentiā experiendi fidē
 eius ⁊ ipsius humilem orationē ac
 ceptabam. vnde prouidi satisfaccien
 do petitioni sui cordis quod in con
 spectu meo stabat: ⁊ inspirando coe
 gi quendā vt afferret ei quinq; par
 tos panes ⁊ illico sue menti patefe
 ct: vnde p̄t̄ q̄ ille qui portabat ap
 propinquaret hostio siue rote dicit
 alicui de filiabus ei⁹. Filia vadas
 ad rotam ⁊ recipe panē illū quem
 nobis dominus gratiose mit tit. Il
 lis ergo quinq; panibus allatis or
 dinatē discubuerunt. Dum igitur
 agnes illos paruissimos panes fran
 gebat ego concessi tantam virtutez
 in manibus eius panes multiplicā
 do q̄ oēs ad libitū refecte fuerunt:
 imo tanta superbabundantiā remā
 sit in mensa q̄ omnibus in prando

sequentiis diei fuit habūdantissime
 satisfactum. P̄t̄ ⁊ aliq; varijs mo
 dis ego prouideo seruis ⁊ amicis me
 is qui voluntarie pauperes effecti
 sunt. Ne p̄ solūmodo vico volunta
 rie nisi sint spiritu pauperes hoc est
 cum intente spirituali: alias enī
 modicuz proficeret eis prout occur
 rebat antiquis philosophis qui et
 affectu quē habebant ad adiscen
 dam sciētiam vtiq; mundanā con
 tēpnebat has diuitias ⁊ volunta
 rie pauperes efficiebātur intelligē
 tes ex quadam experientia siue na
 turali notitia q̄ ista sollicitudo ex
 terior mundanarum diuitiaruz im
 pediebat eos ne venissent ad illud
 sciētie culmen quod optabant vbi
 collocauerant finem atq; terminuz
 ante oculum intellectus eorum.
 Sed quia paupertas ista volunta
 ria non erat cum intentione spiri
 tuali ad gloriā ⁊ laudez nominis
 mei ideo non habuerunt alicuius
 gratie vitā neq; perfectionem: im
 mo receperunt in se morteꝝ eternā.

De malis que procedunt in pos
 sidēdo vel inordinate desiderando
 diuitias ⁊ p̄ales. Capl. cl.

Attende filia carissima quātuz
 est vobiscum ⁊ materia cōfusio
 nis hoīb⁹ xp̄ianis miseris amatoz/
 bus diuitiarū qui minime sequunt
 intellectū quē hnt a natura vt acq
 rere possint bonū eternum sicut isti
 philosophi fecerūt vt sciētia inutile
 adiutā adiscere possent. Agnoscentes
 enī eas ad impedimētū sui p̄positū

T ractatus.

ore contemebant: imo proiecebāt eas. Et isti de istis diuitijs volunt si bimetiipsis per modum loquēdi facere dominum. Et hoc aperte manifestat: q̄ sic est ex eo: quia amplius amarificantur amittēdo diuitias huiusmodi temporales q̄ amittendo me qui sum summum: et eternum bonum. Si tu bene consideras omnia mala produciuntur ex hoc inordinato desiderio congregandi diuitias. Oritur idē superbia dum homo desiderat esse maior. Et iniustitia tam in se q̄ in alijs. Insuper et auaritia: qm̄ ex appetitu pecunie sollicitē procurat extorsare sine fraudat̄ fratrem et proximum suum ac etiam arripere bona ecclesie minime formidat q̄ sunt acquisita p̄cio sanguinis vnigeniti filij mei. Oritur etiaz inde quādoq̄ reuenditio carnis proximi sui. Et etiam temporis vt usurarij faciunt qui veluti latrones vendunt ea q̄ minime sua sunt. Insolitas egreditur idē propter multa cibaria satis inordinate sumpta. Unde sequitur inhonestas: q̄ si non haberēt ad expendendūz frequenter in conuersione tante miserie minime morerentur. Quot etiaz homicidia odia proditioes crudelitates erga proximum inde procedunt cum infidelitate circa me presumendo: de se t̄s q̄ si propria virtute sua diuitias illas acquisuissent: nec attendunt q̄ illorum virtute non acquisuerunt: neq̄ possident eas: imo solum ex p̄uidencia mea. Ipsi vero de me quidem iniustissime spem amittunt: et solummodo sperant in vanitate di-

nitiarum suarum. Et velut excecati non vident q̄ in earum vanitate se deceptos inueniant ex eo: qm̄ in vta presenti sunt eis quandoq̄ ablate per dispensationem meam: et eorum vtilitatem: vel saltem in morte derelinquant eas. Tunc aperte cognoscunt ipsorum huiusmodi spem exstitisse vanā absq̄ stabilitate sine societate fructifera desiderij ergo vtilitatis ipsalis hoīem facit esse pauperē: et occidit a vita gratie opatur esse crudelez sibi metip̄s: auferit sibi dignitatem infinitam: et facit eū esse finitum: q̄ v̄z debere huiusmodi desiderij eius solū esse ī medio qui suz infinitū bonū: et ipse posuit et vntuit illud in re finita: et vilissima: ipse p̄didit gustū saporis virtutis: et odoris crimle paupertatis: amittit de se ipso dominium ordinando se diuitiarum seruus: insatiabilis est ex eo q̄ v̄ligit ea que sunt infra se: quoniam omnia creata sunt in obsequiūz hoīs: et non vt homo seruiat eis homo autē est ordinatus: vt mihi solū: mō seruiat qui suz finis eius. Quot laboriosus pens: atq̄ periculūz homo sponte se subijcit non solū in terra: sed et in mari: vt opes p̄gregare possit non solū ad necessitatē vite: sed ad superhabundantiam: atq̄ cōcupiscentiam: et auaritia: vt postea reddeat ad ciuitatem propriam cōambitione magna: et pompa seculari. Neq̄ curat vel paruum in corpore suo sustinere penam ad acquirēdas virtutes que sunt anime vere diuitie ipsi suffocauerunt in illis vanis diuitijs cor: et affectum cum qui

bus mihi seruire debent: et cum va-
rijs: et illicitis lucris conscientias eo-
rum onerant. Attende diligēter ad
quantam adduci sunt inopiam at-
que miseria: et cuius effecti sunt ser-
ui. Proculdubio eorum alicuius rei
stabilis: imo cum vanitate multa
sunt: valde mutabiles: hodie nāque
quis est in seculo vinctus: cras sō pau-
per. Nunc in sublimi statu illico in
infimo. Nunc a mundo aliqui re-
putati sunt: et habiti cum multa re-
uerentia propter eorum fallaces vi-
tutias: illes vero deperditis ab ipso
mundo sunt in verisum: et imprope-
riam: et in contemptum habiti cum
verecundia: et improperio: et absque
compassione male tractantur. Ipsi
nanq̄ diligebantur intuitu diuitia-
rum illarum: et non ex virtute qua
dotati fuissent: quā si dilecti fuissent
ex aliqua virtute que fuisset in eis
proculdubio deperditē nō essent re-
uerentia circa ipsos: et affectuosa vi-
lectio licet opes essent amisse rema-
nentibus virtutibus. Quod quā graua
sunt hec onera mentibus eorum ad
portandum. Tam graua sunt quā in
hac via peregrinationis nō possunt
expedite currere: neq̄ transire per
arctam ianuam. Ita veritas incar-
nata vobis in euangelio dicit: v3 quā
facilius potest intrare camelus per
foramen acus quā vīnes in regnum
celorum loquitur de diuitibus illis
qui miserabiliter: et inordinato affe-
ctu diuitias exoptant: atque possi-
dent eas. Multi nanque sunt illi
pauperes qui per inordinatū amo-
rem: et affectum vniuersum orbem

cum voluntate sua possident si quo
modo possent habere hi per portas
absque dubio transire nequeunt ex
eo quod ē arcta: et humilis: vnde nisi de-
ponant onus: atque restringant as-
sectum inordinatum a mundo: et ex
humilitate ceruicē inclinent per trā-
sire non poterunt. Et non est alia
via que dirrigat eos ad vitam: nisi
solum ista. Bene tamen est alia via
multū ampla que dirrigit ad eter-
nam damnationem ambulantes per
eam: sed velut excecatis non vident
ipsorum in recuperabilem ruinam.
Et in vita presenti gustant aram in
ferni. Nam ipsi per omnem modum
a pena cruciant eo quia plus optāt
habere quā possint. Non habentes in
de torquentur: et eū amittunt a ma-
gno dolore cruciantur. Et cum tanta
mensura doloris amittūt eū quā
ta mensura carnalis amoris illa pos-
sidebant. Amittunt proximam ca-
ritatem: et amorem fraternum: et nō
videntur villo modo curare virtu-
tem aliquam acquirere. Quod putre-
do mundi non dico de rebus in se:
quoniam omnia creantur bona: imo
perfecta: sed ille putridus est qui eū
affectu carnaliter inordinato possi-
det illas lingua tua filia carissima
narrare nesciret quot mala sūt que
procedunt inde quotidie. Vident
et experientur ipsi miserabiles: et ex-
cecati: et tantum agnoscere nolunt
eorum inestimabile detrimentum.

De excellentia pauperum spiri-
tū: et quomodo x̄sus christus exem-
plo nos docuit.

Lapi. cii.
9 iij

Tractatus.

Aliqua narrādo tibi tetigit: vt amplius: & apertius agnoscas ibelanz paupertatis voluntario spiritū. Quis agnoscit? Pauperulus serui mei dilecti qui: vt expedite possent iter hoc ager: atq; trāsire per sanā artā or^o diuitiaz i terram affectuose proiecerūt. Aliqui peccerūt eas effectualiter: & mentaliter isti sunt obseruantes consilia pariter: & pcepta mentaliter: & affectualiter. Alij suāt vtiq; pcepta legis aetualiter consilia vero mētaliter virtuose diuitijs affectum eruentes: quoniam eas non habent: neq; possident per inordinatum amorem: sed ordinate cum sācto timore meo: vnde talis factus est ipsarū non auarus possessor: imo pius p̄ximo pauperi dispensator. Iste quidem bonus est: p̄tius vero perfectus: q̄ e^o cuz maiori fructu & impedimēto minor: & in eo videtur prouidentia mea magis aperte reuect actualiter de qua cōmendando veram paupertatem narrationem perficiam: vterq; certicem humiliter inclinat faciendo se virtuose paruulum. Sed quoniam alias tibi narraui de secundo nunc de p̄tmo solum modo tibi loquar. Ego tibi monstraui q̄ omne malum & damnum siue pena tam in vita presentia: q̄ in futura procedit ab inordinato amore diuitiarū sic econuerso noueris q̄ omne bonum & pacifica requies orit̄ a vera paupertate: considera diligenter: aspectum pauperulorum meorum: & cū quanto gaudio: & iocunditate sancti qua quod. sicie vinunt: ipsi nullo tē-

pore contristantur nisi super offerensa mihi facta. Que tristitia nō assilgit: imo pinguescere facit animam. Propter huiusmodi paupertatem sumas lachrye diuitias derelinquentes tenebras obscuras inuenerunt semetipsos in perfecta luce. Quia mundi miseriam dimiserunt eterno gaudio p̄ seica letantur: propter vtilissima bona mortalia recipiunt immortalia bōa pretiosa vbi maximā habent: & inestimabilem consolationem tollere labores cum iustitia refrigerium est eis: caritative cum omni rationali creatura conuersantur: neq; sunt personarum acceptatores. In quo virtus reuect: atq; firma spes: Ubi ardet ignis vere caritatis: In eis vtiq;. Quia cum lumine fidei quas habuerunt in me quā sūma sum: & eterna felicitas a mundo leauerunt omnē spem: & ab omni mundana consolati neq; fuerūt amplerati veluti sponsam amabilem veram paupertatem cum serafimicibus eius: seruitrices vero paupertatis huiusmodi sunt vtilitas cū sui contemptu: & humilitate vera q̄ seruiunt: atq; nutriunt in anima verum affectum & amorem. Cum ista fidei spe caritatis igne succenti veris serui mei se stabāt: atq; saltant extra mundi vanitates: & diuitias et ac etiam extra proprium sensum: hec omnia vilipendendo contemebāt prout egit ille gloriosus apostolus Matheus qui a banco saltando reliquit opes multas quas in seculo possidebat: & indilate secutus est veritatem incarnatam que docuit

vos modum et regulam: ut ametis
 et imitemini perupertatem istam.
 Neque docuit verbo solummodo: sed
 exemplo suo perfectissimo. Nam a
 sue natiuitatis initio: usque ad finem
 vltimum vite sue per exemplum in
 se. Nos huiusmodi doctrinam aper
 tissime docuit. Ipse pro nobis spon
 sam istam humilem disponauit: vix
 paupertatem extremam cum esset
 ipse summa felicitas ex vnione diuine
 nature et enim vnus mecum: et ego
 secum: et habeo diuitias infinitas.
 Et si vis cum videre pauperem: et hu
 militatum attende deum esse factum
 hominem: et vilitate vite humani
 tatis esse vestitum. Tu vides hoc ama
 bile verbum in stabulo nasci cum esset
 virgo beata Maria mater eius in
 itinere: ut ostenderet vobis viatori
 bus: quod quotidie debetis in stabu
 lo proprio natiuitatis vestri permanere
 ubique renasci vbi eum inuenietis na
 tum in anima vestra per gratiam.
 Tu vides eum in medio duorum ani
 malium in tanta penuria: quod ipsa ma
 ria non habuit: vnde cum cohoperi
 ret. Sed in tam intenso frigore cum
 statu animalium: atque feno calese
 rit eum. Et cum esset ignis excellen
 tissime caritatis fringere voluit in hu
 manitate sua in omni vita sua dum
 viveret in mundo cum discipulis: et
 ad discipulis aduersa tollere: vo
 luit. vnde propter famem aliquan
 do ipsi discipuli foicas confricabant
 ut grana comederent. Et in vltimo
 vite sue nudus expositus erudit: et
 flagellatus ad columnas: vnde cruce
 crudeliter affixus: atque sitibundus

omnia cum inestimabili patientia
 tolleravit. Et in tanta fuit extremi
 tate reductus: quod omnino ligno simul
 et ipsa terra caruit: nec habuit: vbi
 caput reclinare posset. Opportuit
 igitur quod super humero proprio illud
 reclinaret: ipse vero velut ebrius
 amore dei pretioso sanguine suo fecit
 humano generi balneum. Nam ap
 to sacro corpore suo. Undique habun
 danter sanguinem effudit: et in ma
 gna paupertate: atque necessitate con
 stitutus amplissima dona largitur.
 Et dum est affixus: et arctatus in li
 gno crucis amplissime suam libera
 litatem: et habundantiam suarum
 diuitiarum omnibus creaturis ra
 tionalibus effundit. Vultando fel
 lis amaritudinem vobis exhibuit
 dulcedinem perfectam: et admirabi
 lem. Dum est in afflictiva tristitia vo
 bis consolationem exhibet: dum est
 affixus in cruce vos absoluit a vin
 culo peccati mortalis. Dum amore
 factus est seruus vos a seruitute dia
 boli plene liberauit cum esset ven
 ditus vos proprio sanguine redemit
 in se mortem acceptando contulit vo
 bis vitam. Ergo regulam vobis amo
 ris erimque tribuit: quia maiorem af
 fectionem: et amorem vobis ostende
 re nequibat quam proponendo pro vo
 bis vitam qui facti fuistis inimici
 sibi pariter: et mihi patri eterno hoc
 ignorare videtur homo peccator qui
 me valde offendit: atque tale precium
 nimis vilis pendit. Nobis etiam exhibuit
 optimam humilitatis vere re
 gulam: quoniam humilitatis est vi
 que ad mortem vltimam obpro

Tractatus.

brise crucis. Exemplum etiam vilitatis ex eo quia sustinuit obprobria: et impropria multa. Item exemplum vere paupertatis: ut iam dictum est. Unde dicit ipsemet in euangelio Vulpes foucas habent et volucres celi nidus filius autem hominis non habet vbi caput suum reclinet. Quis agnoscit ista? Ille qui lumen habet fidelit sanctissime. In quibus inuenitur ista fides: In pauperibus qui sunt spirituali pauperes intentione qui reginam istam: v3 paupertatez in sponsam acceperunt: quoniam a se remouerunt vanas diuitias que tenebras infidelitatis inferebant. Ista regina regnum habet in quoniam est aliqua guerra: sed iugiter est ibi pax et tranquillitas habundat ibi iustitia: quoniam illud quod in iustitiam operatur separatus est ab ea. Muri sue ciuitatis valde fortes existunt ex eo: quia non sunt in terra molli in arena fundati: vt omnis aura posset eos ad terram deicere: sed super firma petra: v3 iesu christo filio meo: ibi lux est absque tenebris est etiam ignis absque frigore: quia mater istius egregie regine diuine caritatis est abyssus. Momentum huiusmodi ciuitatis est humana pietas: atque clementissima misericordia: quoniam expulsus est ab ea tyrannus ille diuitiarum qui crudelitatem habebat. Ibi est omnium ciuium vrbana beniuolentia: v3 amor omnium proximorum. Ibi longa persuerantia cum prudentia: vnde ciuitas non imprudenter: imo prudentia vigilique custodia gubernatur propter que vlt

det aperte: quia anima que sumit huiusmodi reginam in sponsam omnibus diuitiis dominatur. Neque potest esse istarum domina: nisi dominetur etiam diuitiis eternis: vnde tamen ne mors: v3 appetitus diuitiarum subintraret animam illam tunc enim ab illo bono separata foret: et extra ciuitatem ipso facto se reperiret in summa miseria. Si vero est ista sponsa fidelis vbiq; semper ei donat huiusmodi suas diuitias. Quis autem videt tantam excellentiam: vlt det anima que fidei lumen habet: et ista sponsa: sponsum suum id est hominem: et cepit indutum mirabili pietate: diuitias vanas auferendo sibi que faciebant ipsum imundum et priuat eum conuersationibus malis: et exhibet ei bonas priuat eum libertate negligentie: atque mundi sollicitudinem eicit a se: priuat eum amaritudine diuitiarum vite presentis: et cum dulcedine remanet. Spiritus ne precipitatur rosa vero conseruatur in pulchritudine sua. Anime siomachus euacuat a corruptis humoribus amoris inordinati: et facit ipsum coneratum atque leuic quo prius euacuato postea cibo virtutum implet que suauitatem inestimabilem exhibent. Et vides ordinat habere seruitores qui bene disponant habitationem eius: v3 odium: et amorem. Quod diuini vitiorum: atque proprie sensualitatis purgat animam ab omni sordide: sed amor virtutum ornat eam: et priuat ipsam omnibus vitiatione: atque timore seruilis ei libertatem exhibendo eum timore san

do. Et in effectum virtutis omnes: at que gratias complacentias: et solacioſas delectationes: iuenit animus que reginam istam egregie paupertatis affumit in sponsam. Nullo modo metuit habere molestiam. Eo quod nullus est qui faciat ei bellum. Non timet etiam habere famem siue penuriam: quia fides videtur: sperauit in me creatore suo: vnde procedunt omnes opes cum diligentissima providentia iugiter eos alit: et ubique nutritio. Nunquid vnquam audisti vel vidisti: quod aliquis verus seruus meus: et huiusmodi sponsus paupertatis alicubi fame periret: Non: cum tamen inueniunt plurimi qui perierint in suis multis diuitiis non in me confidentes: et ideo perierunt. In istis vero pauperibus meis ego nunquam deficio: quoniam ipsi non quam in me sperare deficiunt. Et ideo veluti pater pius atque benignus eis indefesse prouideo. Quod cum quaerito gaudiorum: et animi libertate venerunt ad me: quia nouerunt cum lumine fidei quod a principio: vsque ad vltimum diem vite presentis visum fuit vobis: et vobis in futurum in omnibus prouidentia mea spiritualiter et temporaliter. Tamen aliquando permitto quod ipsi plura tollerent: ut alias tibi videri quia vobis quod in fide crescant: et in spe de suis laboribus plenissime remunerandi. Nunquam tamen eis in sua necessitate deficio in totum experti sunt abissum prouidentie mee ubique lac diuine dulcedinis degustant: ideo minime timet amaritudinem corporis mortis: i-

mo cum anxia desiderio currunt ad eam veluti iam proprie sensualitatis mortui: et etiam quo ad istas vanas diuitias: et tanquam philocapti ipsi sum vere paupertatis fuerunt feruenter amplexantes. In voluntate mea quottidie viuentes ad omnia parati sustinere calores: et frigora nuditatem famem: atque sitim deſiderationes: et contumelias: imo etiam mortem cum anxia desiderio vandi vitam amore mei qui sum eorum vita: et sanguineus amore sanguinis. Attende pauperes apostolos: et alios martires gloriosos Petrum Paulum Stefanum: atque Laurentium qui non apparebat esse superbia ignem: sed super floribus odoriferis: et iocundis: et quasi cum tyranno ludendo dicebat. Misisti vnam partem verte aliam: et manduca. Quis igitur ingenti diuine caritatis igne paruum extinguebat anime sue sensum. Lapidem vero Stephano videbantur esse rose. Quis erat in causa: Aeris amor cum quo sumperant istam reginam vere paupertatis in sponsam cum vniuersum orbem amore mei reliquissent. Ipsam ergo dispensauerunt cum lumine sanctissime fidei cum firma spe ac obedientia prompta realiter obediens consilij: atque preceptis Antigeniti filij mei mentaliter: atque actualiter. Mortem optabant: et vitam habebant cum displicentia: et impatientia: non ut laborem effugerent: immo solum: ut miserhi: qui sum finis: videtur videretur. Et quare non timebant

Tractatus.

mortem quas omnis homo natura
liter metuit: Quia sponsa vere pau-
peratis assurebat eos auferendo
eis totaliter amorem proprii corpo-
ris: et omnium diuitiarum orbis. An-
de cum virtute conculcauerunt: at-
que rebellauerunt amorem natura-
lem habito lumine: et amore diuino
supernaturali. Et quomodo poterit
homo qui est in tali statu dolere de
morte sua corporis: quod desiderat am-
mittere vitam: imo cum amara pe-
na tollerit eam: ita prolixam: aut quo-
modo in aliquo dolere poterit amit-
tendo seculi diuitias quas affectus
fissime iam diu cuius tanto desiderio
contempsit: hoc absque dubio non est
valde magnum. Nam ille qui non
amat non dolet: imo delectatur am-
mittendo rem quam odit. Itaque vn-
decumque te uertis in eis inuenies
optabilem pacem: et eos habere re-
quiem: et omne bonum. In illis ve-
ro miseris qui possident huiusmodi
seculi diuitias amore tam inordina-
to inuenies penas intollerabiles: et
omne malum quamuis in exteriori
aspectu videatur esse contrarium:
sed in rei veritate sic est. Quis enim
non iudicasset quod lazarus extitisset
in summa miseria: et ille diues dama-
tus in iocundo gaudio: et in magna
quiete fuisset. Et tamen ita non erat
quia penam ampliozem habebat
ille diues cum habundantia sua ipsi
quam ille pauperulus lazarus a lepra
cruciat: ex eo quod in lazaro mortua
erat voluntas propria: et in me uiue-
bat qui sibi dabam in pena refrige-
rium: atque consolationem: in diuitie-

vero sua voluntas vivebat: unde pro-
cedebat omnis pena. Cum ergo la-
zarus expelleretur ab hominibus:
et presertim ab illo diuite damnato
nec haberet extergentem vulnera
sua: vel in aliquo sibi prouidentem:
ego prouidebam: quod animal irratio-
nale lingeret eius viscera. Et in vlti-
mo vite ipsorum videtis cum lumi-
ne fidei lazarus in gloria: et illum
diuitem in inferno cruciari: Itaque
diuites in tristitia multa permanent
pauperculus vero mei stant in sancto
gaudio. Ego quidem eos iuxta pe-
ctus meum habeo et conseruo lac eis
exhibendo multarum consolationum
quam amore mei dereliquerunt om-
nia totaliter: ideo me totum habent
ad possidendum: Spiritus sanctus ita
loquendo se nutricem facit gubernans
do corpus et animam ipsorum in quo-
cumque statu fuerint. Et ita ab anima
libus brutis: ego prouideri facio vi-
nerisimode sibi indigentiam eorum:
pro solitarijs egrotis ordino quan-
doque quod alius in heremo solitarij va-
dat ad eos visitandos: atque guber-
nandos. Tu quoque nosti quod plures
ego te coegi contra consuetudinem
tuam egredi cellam: ut in necessitate
te subuenires pauperculus egrotan-
tibus: hoc idem in te manifeste pro-
basti de prouidentia mea. Dum enim
a creatura in tua necessitate subsidium
non haberes. Ego creator illico
prouidi mirabili modo. Igitur ego
nunc in me vere spantibus in alio
quo deficio: sed gratiose prouideo. Et
unde procedit: quod homo quicumque stans in-
delicis cum panis multo: et in magna

cura pprii corporis habendo quoti-
die cibaria delicata continne tū erit
infirmus granatus. **¶** Destitit an: **¶**
amore mei se contempsit et amplexa-
tus est voluntariam paupertatem
unico vestimento sibi reservato ad
reprobandam corporis nuditate
ipse idem efficitur etiam corpore for-
tis atq; sanus: et nō videbitur qd ali-
quid ei noceat: neq; comprehendet
qd illi corpori suo detrimentum ali-
quod inferant frigora sine calores:
vel alia cibaria grossa. Totum hoc
a providentia mea pcedit: qd de illo
curā habere cepi qui mihi de se tota-
liter curā commisit oio derelinquen-
do semetipm. Ergo dilectissima filia
vides apte equata requie phisat hī
pamabiles pauperculi mei.

Repetitio sumaria de pdicta p-
videntia divina. Capl. clj.

Narravi tibi filia mea carissi-
ma nūc aliquā particulam
de providentia mea in omni mane-
rie gentis offendēdo qd a principio
quo mundū primū ego creavi: et po-
stea secundum v3 hoīem ipsum ad
imaginem meam: et similitudinem
creando: vsq; ad vltimū finem: ego
sūz vsus ista providentia mea: et oīa
que feci factor: et faciam accedunt: at
que proficiunt ad salutem vestram
qd volo sanctificationem vestram et
oīa que tribuo vobis ad istū finem
exhibeo: hōc iniqui non vident: qd
sibi met ipse lumen absulerunt. Et
tam tibi viriq; qd non agnoscunt i-
me scandalizantur. Tamen ego ec

patienter tollero expectans eos: vs-
que ad vltimum procurando: et pro-
videndo necessitatibus eorum qui
sunt peccatores velut: et instis in te-
poralibus: et s; ritualibus. Itēz ali-
qua terigi pauca de divitiarum im-
perfectione: et ad quam miserā illuz
adducunt qui possidet eas affectu i-
ordinato. Et tibi viri de paupertate
excellētia: et de divitiarū habi-
dātia quā ipsa paupertas ale tribuit
eā in sponsam elicit: ipsa quidem
sociata est euz sorore vilitate de qua
vilitate vna cum obedientia tibi of-
cam aliqua. Itēz ostendi tibi quan-
tum mihi virtus illa placet: et quo-
modo sibi provideo paterna provi-
dentia mea. Totum hoc tibi narra-
vi pro cōmendatōe tante virtutis
atq; sanctissime fidei cum qua per-
tinet anima ad hunc excellentissi-
mum statum: et vt in fidelitē fac-
as augmentum: et vt pulsare non
desinas ad misericordie mee ianua.
Crede fideliter vna fide: qd deside-
rium tuum: et aliorum seruatorum: et
amicorum meorum adimplebo euz
tollerantia multorum laboruz vsq;
ad mortem. Tu vero confortare vi-
rili: et exulta i me: qd sum i oibus
defensor atq; solator tu. Nūc ergo
tibi loquēdo satisfeci sup puidētia
de qua me rogasti dicēdo: qd ego ne-
cessitati meorum creaturarum be-
nigne provideo: et apte novisti qd
ego mīme cōtēno scā desideria vsa.
Qualiter hec aīa post gratiaruz
actiones dñm humiliter exorat: vt
ei loquat aliqua de obedientie vir-
tute. Capl. clxij.

Tractatus.

Hec aia beneda tūc velut ebria admirabili mō phyllocapta de vera sanctag; paupertate dilatata in summa z eterna magnitudine atq; transiōmata in abyssum ineffabilis atq; excellentissime prouidentie taliter q; existens in vase corpis extra corpus ei videbatur eē ppter obsērationē atq; rapinam quaz in ea secerat ignis eterne charitatis oculum intellectus infirum hēbat in diuina maiestate vicēdo summo z eterno patri. **O** pater eterne: o ignis abisse vere caritatis: o eterna pulchritudo: o eterna sapientia: o bonitas eterna: o eterna clemētia o spes atq; refugiu peccatorum: o largitas inestimabilis: o bonum in finitum z eternum. **O** fatue ppter excessiū amorē nunquid indiges aliqua creatura tua: mihi videtur q; egeas eo qd facis que admodū si viuere non valeres absq; illa cum tu sis vita ex qua viuunt oia: z sine qua nihil oīno viuere potest: propter quid igitur es taliter insatua tus in creatura tua. Quare ve ipsa fuisti phyllocaptus z in temetipso tibi cōplacisti z ita delectatus fuisti de illa: z velut ebrius z audens valde suam salutem optas z admirabili modo queris: ipsa vero fugit. Tu sibi propinquas z ipsa semetipsam elongat. Propinquus enim uenire non poteris q̄ induendo uerbum humanitate nostra. Quid uita dicam: faciam ueluti balbutiens z dicam. a. a. a. quia nescio quid uera loqui possim ex eo q; lingua finita non ualet exprime qd aia

sentit z cognoscit nec affectus eius infinite desiderantis te bonum infinitum mihi congrue uidetur sibi apostoli pauli dicere posse uidelicet oculus non uidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendunt que uidi z que preparauit uentis diligentibus se. Sed que uidisti uidi archana dei que non licet homini loqui. Et quid dicis. Proculdubio non attingo cum his grossis atq; carnalibus sensibus: sed tamen dico q; uidisti atq; gustasti anima mea summe ac eterne prouidentie stupendum abyssum. Nunc ergo tibi gratias ago summo z eterno patri super inensa bonitate tua mihi miserabili demonstrata que quacuq; gratia sum indigna: Sed q; non q; acceptas libenter z simples anxia z sancta desideria neq; ueritas tua mentiri pot opto q; aliqua mihi p̄das de uirtute obedientie atq; de ipsius excel: entia ueluti tu mihi pater eterne promissisti ut ip̄s amore iugiter inardescam z nunquā ab obedientia tua uiscēdam. Placeat ergo maiestati tue mihi de sua perfectione narrare ac ubi possim illas inuenire. Et quid est illud quod posuit eam a me auferre z eōuerso qd est illud quod mihi prebeat illam. Et quod est apertum signū mihi de monstratiū ut illā habēā uel nō.

Hic incipit tractatus obedientie z primo ubi obedientia reperitur: z quid est qd a nobis auferit eā: z quod est signum q; homo habeat illam. Capitū. clīq.

¶ Tunc eternus pater atque
benignus pater oculis
sue clementie vertit
ad eam dicens. dulcis
atque carissima filia
sancta desideria et in
sue petitiones exau-

ditri merentur. Et ideo ego summa ve-
ritas mea promissa tibi facta comple-
do satisfaciendo desiderio tuo. Tu
petis a me quod dicam ubi possis obedi-
entiam inuenire et ob quam causam tu
potes eam amittere et quod est apertum si-
gnum quod illam habeas vel non. Primo
fidei tibi quod illam inuenies valde
perfecto modo in vulci et amorofo ver-
bo unigenito filio meo et in ipso fuit
ista virtus ita prompta quod ut illam ope-
riferet velocissime cucurrit ad
mortem opprobriose crucis. Si vis vi-
dere quid aufert illam attende primus
domine Adam et videbis aperte cau-
sam propter quam amisit obedientiam
quam ego pater eternus imposueram
et que proculdubio superbia fuit et
egressus habuit et ortum ab amore
proprio et a complacentia societatis sue.
Ista causa fuit propter obedientiam quam am-
misit et inobedientiam quam incurrit unde
perdidit vitam gratie et mortem inuenit
ammissit innocentiam et illico cecidit
imunditiam atque miseriam nec ipse
solummodo imo et uniuersum genus
hominum ut aliquando tibi dixi. Si
igitur vero demonstratum vtrius hanc
virtutem habeas: est vera patientia
et conuerso tibi demonstrat impa-
tientiam et conuerso tibi demonstrat
impatientiam quod ipsa virtute cares
unde narrando tibi de predicta vir-

tute cognosces sic aperte esse. Sed ad-
uerte quod duplex est obedientia: una
quippe bona sed alia perfecta non
tamen sunt ad invicem separate sed
vnite sicut ego dixi de preceptis atque
consiliis quod vnum videlicet est bonum
et aliud perfectum. Nullus omni-
no potest in vitam eternam ingre-
di nisi in obedientia medietate. Nam
cum obedientie clavis fuit aperta para-
disi ianua sicut per inobedientiam
Adae clausa fuerat. Ego ideo conside-
rans huiusmodi ita diligebam eam sine
privatum ad quem cum in tanta dignita-
te creaueram et quod ad me redire per se
nullo modo poterat inductum atque
coactus ab inestimabili bonitate
mea claves obedientie sancte rece-
pi et in manibus unigeniti filii mei
posui et consignavi et ipse velut porto-
narius fidelissimus et egregius ianuam
celorum aperuit: unde nullus omni-
no potest ianuam ipsam ingredi nisi so-
lum ille qui portanarius iste cum ta-
li clauis voluerit aperire: quia patet
ter in euangelio dixit quod nemo pote-
rat ad me venire nisi per eum. Ipse
vero vobis reliquit huiusmodi cla-
uem dulcem obedientie quando re-
dicens ad me cum palma victoria ce-
los ascendit hominum deserendo con-
uersationem. Et ille tunc ipsam claue-
m vicario suo commendant videlicet pa-
pe qui congrue dici potest Christus in ter-
ra cui omnes estis obligati vobis ad
mortem obedire. Siquis autem ab
obedientia sua se fecerit alienum in-
dubitanter est in statu damnatio-
nis nisi se correxerit ante mortem
propterea alias ego tibi dixi. Nunc

Tractatus

velo q̄ tu videas ⁊ agnoscas hanc
virtutem excellentissima in humilī
⁊ immaculato agno ⁊ vnde procedit
in eum. Si petis a me vnde p̄cesse/
rit obia tā p̄cepta in hoc verbo filio
meo p̄caldubio noneris q̄ ab amo
re quē habuit ad honorē meū ⁊ ad
salutē vestrā egressa fuit, sed amor
ille suus vñ p̄cessit. A lumie clare
visionis eum qua videbat apic aia
sua vniūnam cētā atq; trinitatem
eternā. Itaq; quotidie me p̄eti eter
num videbat. Ista quidē visio per/
fectissime operabatur in eo fidelita
tē illā quā imperfecte sanctissime fi
dei lumē opatur in vobis. Iō mibi
patri suo eterno fidelissimus extitit
vnde euenit cum lumine glorio/
so veluti philocaptus per vīā obedi
entīe. Amor vero non est solus: imo
sociatus est ab omnibus virtutib⁹
realibus. cōs enim virtutes vitam
hauriant ab amore vere caritatis
q̄ v̄ virtutes aliter essent in eo ⁊ ali
ter in vobis. Inter alias amor ipse
hēt virtutē inuicte patientie que me
dullū ē eius ⁊ est signum, aperte de
monstratiū verū aia sit in gratia
⁊ si viligit in veritate vel nō. Et iō
mater virtutū. i. caritas assignauit
eā in sororem virtutū obic ⁊ cas in/
nicē ita copulauit ⁊ vniūit q̄ vna
nunq̄ amittitur sine reliq̄ vel am/
bas habetis vel ambas ammissis.
Ista virt⁹ hēt virtutē humilitatis
in nutricea a qua quotidie nutrif:
vñ tāntū ē aliquis obediēs quantū
est humilis: ⁊ tantū ē humilis quan
tum obediēs. Hec humilitas est
nutrif ⁊ batula caritatis: ⁊ ideo lac

eiusdem virtuose sonet atq; nutrit
virtutē obediētīe. Nestis vero quā
habet ab ista nutrice sua est vilipē/
sio sui que sit semetipsam opprobri/
is induendo displicendo sibi vt am
plius mibi placere valeat. Et hoc in
quo sine vbi clarius inuenitur. In
ipso dulci iesu filio meo. Quis enī
āplius semetipsum vilipendit atq;
contēpfit q̄ ipse saturatus ē oppro/
brijs derisionibus atq; contumelijs
displicent ei vita sua corporea vt mī
hi placeret. Quis enim amplius il
lo patiens extitit. Nā ex ore suo nū/
quam auditus fuit clamor: sed aliq̄
murmuratione: sed valde patienter
amplertus iniurias veluti philo/
captus obediētiam impositā ei p̄
me eius patrem eternū implentē.
Igitur in eo perfecte reperies eā.
Ipse vobis huiusmodi regulā atq;
doctrinam dimisit quā tu se primo
seruauit. ipsa vobis vitam exhibet
qm̄ est vīā directā. ipse vobis est vī/
ta: ⁊ ideo vobis aperte vīr: t in eū
gelio q̄ erat vīā veritas ⁊ vita: ⁊ q̄
per eam ambulabat erat in luce: ⁊
qui vadit in luce non offendit nec
offenditur quin aduertat quoniam
abstulit a se tenebras amoris pro/
prij vnde precipitabatur ad inobe
diētiam quia sicut iam dixi consō
tia vnde procedit obediētia est in
dubitanter humilitas. Ita vico il
bi q̄ a superbia procedit inobediē
tia que procedit ab amore proprio
sui. Soror que consignatur ab amo
re proprio inobediētīe certitudi
naliter est impatientia. Superbia
vero nutrit eam ⁊ cum tenebris in

Fidelitatis velocissime currit per viam tenebrosam unde recipit et inuenit eternam meritum. Dēs enim vos oportet ex necessitate legere super isto glorioso libro ubi scriptum inueniuntis hanc et omnem aliam virtutem.

Qualiter obedientia clavis est qua celum aperitur atque deus ex cellentiss.

Capitulū. clv.

Postquam ostendi tibi ubi virtutem hanc obire potes inuenire ubi venit et que sit eius consortia et a quo nutritur modo loquar tibi de personis obedientibus et in simul de ceteris inobediētibus atque de generali obedientia et particulari vix de obedientia preceptorum et de alia conscientiorum. Tota fides vestra fundatur in obedientia: nam in obedientia demonstratis esse fideles. Proposita quippe sunt a mea veritate generaliter in lege precepta que debentur omnes observare: quorum est principale vix ut me super omnia diligatis et proximis velut vosmetipsos: et ista sunt, vna cum aliis ita cōntra pariter et vnita quod vnū observari non potest nisi cetera seruentur nec etiam vnum omitti potest quin etiam obmittatur alia. Si quis ista duo seruauerit etiam alia fuerit et est mihi fidelis atque proximo suo. De vobis igitur in meo caritatis amore consistit: et ideo est obediens et facit semetipsum esse subditum legalibus preceptis atque proximo propter me. Omnia patienter et cum humilitate tollerat et omnem laborem suum proxiimi detractionem. Nec obediens

tia fuit excellentie tante quod omnes ab ea gratiam attraxerint velut ab inobedientia mortem extraxerint. Non tamen vobis vsque quaque sufficeret si solummodo fuisset in verbo pro vobis incarnato et non inueniretur in vobis. Jam ego dixi tibi quod est illa clavis que celum aperit quam clauem in manu vicarij sui dereliquit atque commendauit. Ipse quoque vicarius in manu cuiuscumque pro peccato baptismo ubi sponte promittat diabolo et ipsi mundo cum omnibus pompis eius in veritate rennuntiare ponit et exhibet et obedire permitens accipit huiusmodi clauem obedientie. Itaque quilibet habet ipsam particulari et est eadem ipsa clavis verbi. Siquis vero non ambularet cum lumine fidei et cuius manu amoris ad aperendum istam ianuam eterne vite cum ista clauis nunquam intrare poterit non obstante quod ab ipso verbo meo fuerit aperta. Quoniam ego creauit vos absque vobis ex eo quod me non rogastis: nam vos amari prius quam effectis sed non decreui saluare vos absque vobis. Oportet igitur vos in manu clauis huiusmodi portare: nec sedere debetis sed ambulare videlicet ambulando per vias incarnate veritatis imitando virtuosam doctrinam eius. Non enim vobis iam dixi sedere debetis videlicet in re finita ponendo vestrum affectum ut agunt aliqui stulti qui sequuntur veterem hominem videlicet Adam facientes ut ille fecit qui proiecit obedientie clauem in lutum immo ditte cōterendo eam cum malleo super

Tractatus.

ble. Insuper et eam rubiginavit amo
re proprio mediante nisi quod ex quo
venit vnguentus filius meus hu/
iusmodi clauem obedientie tenens
in manu purificauit eam in igne vi
uine caritatis atque de luto traxit eam
et in sanguine suo perfectissime lauit
cum gladio sine maleo iustitie dire/
xit eam fabricando vestras iniqui/
tates in incende sui sacrati corporis
ipse reparauit ita perfecte quod quot
eniscunq; quilibet homo clauem suam
ex arbitrio libero destruerent se po
test eodem arbitrio libero median/
te cum gratia mea eisdem instrumē
tis valde bene reaptare. O miser et
quod excecatus homo quia postquam
obedientie clauem ita destruxisti et
omittis illam iuxta posse reaptare.
Nunquid existimas quod inobedien/
tia que celus obserauit. Vide illud
tibi posse aperire. Iditas quod super
bia que ruit inde illuc possit ascen/
dere. Credis cum turpi et lacerato
vestimento ad nuptias introire.
Nunquid existimas sedendo atque li/
gando temetipsum vinculo pecca/
ti mortalis ambulare posse vel abs/
que clauem portam aperire posse. Non
imagineris ita perficere posse quia
deceptus es in hac imaginatione.
O portet ergo te esse solutum. Egre
dere de peccato mortali per contri/
tionem cordis: oris humilem confes
sionem atque satisfactionem operis cum
proposito vitam emendandi et vi/
tra non offendendi et isto modo vili
pendes et cruce et ad terram ecclesie vi/
tuperabile vestimentum atque cum
veste nuptiali currens velocissime

portando cum lumine clauem obe
dientie in manu ad apriendum ia
nuam. Liga liga clauem istam cum
funiculo vilitatis in veritate contē
nendo te ipsum atque mundum. et illam
apprehende sancto desiderio compla/
cendi mihi creatori tuo de qua tibi
debes facere vnum cingulum quo
te fortissime cingere debes ut nun/
quam illam amittere valeas. Noue
ris amantissima sit ia quod aliqui sum
pserunt clauem obedientie quod cla/
re viderunt eam lumine fidei quod alio
modo nequeunt euadere dānatio
nem eternam: sed eam in manu re/
tinent absque tali cingulo quo debet
esse cuncti et absque funiculo predicto
videlicet quia perfecte non induit
huiusmodi desiderium complacen/
di mihi sed sibi metipsis affectuosis/
sine placent et funiculum vilitatis
ibi non appenderunt videlicet optan/
do reputari viles imo potius optant
habere laudes ab hominibus. Isti
satis apti sunt ad amittendum cla
uem istam dum aliquis eis molestus
labor vel aliqua tribulatio mentalis
ter sine corporaliter occurrat: et nisi
diligenter aduertant facilius eam
ex toto perdere possent si sanctum
desiderium eorum tempore negligē
rent. Dum tamen viuunt eam inue
nire possunt si velint: si vero velle non
curant nunquam eam inueniunt.
Sed quis eis patefaciet quod eas ami
serint impatientia quia patientia
erat vnica cum obedientia. Dum er
go quis non est patiens ostenditur
aperte quod obedientia non est in ani
ma. O quantum est vulcis atque glo

Mosa virtus ista scilicet obedientie
 in qua ceterae virtutes existunt ex eo
 quia caritate concepta fuit et exorta.
 In ea fundata est petra sanctissime
 videlicet ipsa est vna regina diuissima:
 nam ille cui desponsata fuerit omni-
 bus bonis habundat et nunquam ali-
 qua mala sentit imo quotidie pacem
 atque quietem habet: vnde procellosi
 maris inundationes minime ei no-
 ceant ex quacumque tempestate sua.
 Deditullum arime non sentit odium:
 vnde tempore precepti iniurie quia
 vult obedire. Nonit enim esse sibi
 preceptum ut indulgeat omnibus.
 Non habet aliquam amaritudinem
 quavis eius appetitus minime re-
 pleatur quoniam obedientia fecit
 eum ordinare ut solummodo de de-
 sideret qui pessum et scid et volo per-
 ficere sua desideria. Et expoliant
 eum omni mundana letitia et sic in
 omnibus inuenit pacificam quietem
 quicunque fuerit ille qui reginam
 istam assumpsit in sponsam videli-
 cet obedientiam quam tibi posuit
 tanquam clauem. O dilectis obedi-
 entia que sine labore nauigas et absque
 periculo peruenis ad portum vere
 salutis. Tu habes conformitatem
 in omnibus cum verbo filio meo di-
 lectissimo. Tu ascendis in nauicu-
 lam sanctissime crucis omnia dispo-
 nis voluntarie sustinere ne prece-
 ptas obedientiam huius gloriosissimi
 verbi vel a sua doctrina deuies. Tu
 tibi facis ex illa mensam vnam ubi
 cibum comedis anismarum in pro-
 ximi caritate iugiter immorando.
 Tu es humilitate vera perennata: et

ideo bona proximi tui non appetis
 extra voluntatem meam. Tu es vtiq;
 recta sine curuitate quacumque quia
 facis eorum esse simplex atque rectum et
 nullo modo fictum libere diligendo
 proximum et non sicut sine eius simu-
 latione. Tu es velut aurore que te-
 cum adducis diuine gratie lumen.
 Tu es velut sol quia calefacis ho-
 minem qui tecum habitat ex eo quod
 nunquam es absque calore caritatis.
 Tu quotidie germinare facis terram
 videlicet que instrumenta corporis et
 anime producant omnia fructum
 qui vitam impendit in se pariter et
 in proximo suo. Tu es ex toto locu-
 da quia tua facies in nullo turba-
 tur ex impatientia sed est valde gra-
 ta cum dulci placabilitate pacien-
 tie. Serena quidem es ex fortitudi-
 ne insuper es in te magna cum lon-
 ga perseverantia et adeo longa sine
 magna que occupas terram vtiq; ad
 celum quia cum ipsa celum aperis
 Tu es velut vna preciosa margari-
 ta sed abscondita et a multis inco-
 gnita et a mundo conculcata dum
 temetipsam vispendis et in omni-
 bus vitem te facis et in omni-
 bus piis creaturas. Tanta quidem est illa
 dominatio tua que nemo tui domina-
 ri potest quoniam egressa est totaliter
 a seruitute mortali proprie sensuali-
 tatis que tibi tuas auferebat digni-
 tatem hec inimico tuo preempro eius
 odio atque displicentia tui atque pro-
 prie complacencie tuam tenuisti atque
 reuoluisti diuinitatem.

Hic loquitur simul de miseria iohedi-
 etiam et obedientiam excellentiam. L. a. clvi.

Tractatus.

Hec omnia carissima filia mea bonitas agit que gratis pro nudi q̄ verbuni vngentus videlicet filius meus clauem istam obedientie saluberrime repararet vt iam dixi. **D**omines mundani omni virtute nudati faciunt oppositus. **I**psi sunt velut animalia bruta sine freno quia carent obedientie freno et ita currentes vadunt de malo in peius de peccato in peccatum de misericordia in misericordiam de tenebris in tenebras: de morte in mortem donec adducantur ad fontem extremam ultime mortis cum vermic conscientie qui semper eos consumendo rodit: et quantum adhuc ipsi obedientiam resumere volendo v3 obedire preceptis in lege scriptis habentes tempus amaro corde volentes ex eo quod inobedientes extiterunt tunc est valde difficile propter longam peccandi consuetudinem: et ideo nullus ita disserendo confidat quod valde periculosum est huiusmodi clauem obedientie velle tempore mortis assumere in tanta extremitate huiusmodi possit imo debeat in me quotidie sperare donec est in vita presentis tunc vt dixi discriminosum est vnicuique differre vitam inordinatam emendare expectando tempus quod non habet: nec est in potestate sua et perdendo tempus ei gratis concessum. Sed quid est in causa huius detrimenti et huiusmodi cecitatis eorum. scilicet quod non cognoscunt huiusmodi thesaurum. **P**roculdubio nubes proprii amoris cum miserabili superbia quia discesserunt ab obedientia et ad inobedientiam inciderunt: et quia non sunt obedi-

tes ideo neque sunt patientes vt est super dictum: et in sua impatientia penam habent intolerabilem unde sunt a via veritatis abstracti et per viam falsitatis atque mendacii veducti serui et amici demonum effecti: et nisi se corerent vna cum dominis eorum videlicet demonibus quorum dominium acceptare voluerunt cum hac inobedientia sua festinant ad eternum supplicium: prout conuerso dilecti filij legis obseruatores et obedientes exultant et ineffabili modo gaudent in eterna visione mea cum humili et immaculato agno factore seruatore atque donatore legis: quod cum in vita presentis seruando gustauerunt pacem et in vita beata recipiunt et induunt pacem perfectissimo modo vbi est pax vera absque guerra quacumque et esse bonum absque malo sine molestia cuiuscumque rei: certa securitas absque timore infinite diuitie sine paupertate: satietas absque fastidio: fames absque pena: lux absque tenebris. vnum summum et infinitum bonum et nullo modo finitum: quod vltimum bonum est in veritate participatum in omnibus veris gustationibus: quis homines in tanto summo gaudio collocauit. **S**icut agnus in cuius virtute clauis obedientie fuit a rubigine purgata vt cum illa possitis ianuam aperire. **I**ndubitanter igitur obedientie virtute sanguinis ipsam ianuam aperit. **O** stulti et insensati non differatis ulterius comedere de luto peccatorum et immunditiarum quia videtur vos valde secundari facere velut porcus in fetenti luto se circum-

uolens: et ita facitis et vos in luto carnalitatibus. Ergo relinquatis inuisitas: odium: homicidia: rancore: detractiones: murmurationes: iudicia temeraria: crudelitates erga proximum: furta: mendacia: prodictiones: et inordinatas complacentias diuitiarum vite presentis. Precidite cornua superbie. si enim illa preciditis erit iniquitas odium quod in corde tenetis aduersus illum qui uobis infert iniuriam. Metimini diligenter iniurias quas irrogatis mihi et uestro proximo cui illis que sunt uobis et inuenietis in comparatione uestrarum iniuriarum qui uos offenditis me pariter et proximum uestrum quod iniurie facite uobis ueluti nihil apparebunt. Nos aperte videre potestis et agnoscere quia dum estis in odio cum proximo uestro uos mihi facitis iniurias et ex eo quia transgredimini et contemnitis aperte preceptum meum: et inuisper offenditis illum uos affectu caritatis eruentes atque priuantes. Iam enim habuistis in mandatis ut me super omnia diligatis et proximum uelut uosmetipsos ubi non fuit addita glossa sine postilla dicens nisi tibi fecerit iniuriam: immo fuit a mea ueritate dictum absolute que perfectissime prius in semetipsa seruauit et ita simpliciter et pure uos quoque seruare debetis. Si uero non seruatis uosmetipsis et anime uestra infertis detrimentum uita gratie priuantes illam. Sumatis ergo. Sumatis obedientie clauem cum lumine fidei nec ambuletis ultra

cum occitate tali neque cuius huiusmodi frigida tepiditate immo cum seruoze caritatis hanc obedientiam in corde tenetis et opere ut una cum obseruationibus legis in fine gauideatis eterna felicitate.

De his qui tantum amant obedientiam que non sunt contenti de generali obedientia mandatorum: immo sumunt aliam obedientiam particularem. Capitulum vii.

Non illa carissima noueris esse quos Adam in quibus taliter excreuit amor uersus hanc obedientiam amabilem que noluit esse contenti sub obedientia generali preceptorum legis quibus omnes estis obligati si uultis habere uitam aliam in mortem incideretis eternam: unde sequendo perfectionem assumunt obedientiam singularem atque perfectam uide licet obseruando precepta atque consilia mentaliter et actualiter. Non enim est ignis amoris absque proprie sensualitatis odio. Igitur igne creascente tali pariter et odium augmentatur. Isti ergo propter odium sui ad occidendam omnino uoluntate propria ligare se uolunt artius uel desinet sub iugo sanete religionis uel ipsi se ligant extra religionem ad obedientiam alicuius creature suam uoluntatem ei submitteudo ut expe ditius ambulare possint ad adaperiendam ianuam eterne uite cum tali clauem. Isti sunt illi de quibus

Tractatus.

tibi dixi q̄ exagebant obedientiam
perfectissimam. Dixi tibi de obediē-
tia generali. Sed q̄si noui tue volū-
tatis esset: ego loquar de hac obe-
dientia p̄fectissima p̄ticulariter: id
tibi narrare dissono de ipsa: vt tuo
desiderio satisficiam que tamen illā
p̄tiam nullo modo derelinquit: s̄
est perfectio: quia iam dixi q̄ erāt
vntē salter. q̄ ab inuicem separa-
ri nequeant. Sup̄ra tibi dixi: vnde
processit: z vbi reperitur obediētia
generalis: z quid est illud quod vo-
lūtas auferat illam: nunc vero de par-
ticulari tibi vscam non cum extra-
pendo te ab isto principio.

Per quem modum peruenitur
ab obedientia generali ad particu-
larem. Capit. clviij.

Alma que cum anime sincero
magis obediētie sumpsit pre-
ceptorum imitando mee veritatis
incarnate doctrinam: vt est dictum
virtuose semetipsam exercendo: in
hac obediētia generali venit ad se-
cundam obediētiā cum eodem
lumine cum quo venit ad p̄tiam
Quia cum lumine sanctissime fidei
cognouit in sanguine humilis agni
meam voluntatem: z amorem inef-
fabilem quem ei gerit: z fragilitatem
propriam que mihi nullo modo re-
spondet cum ea perfectione qua ve-
beret: z exquirat isto lumine mediā
re qualiter: z quomodo possit ampli-
us propriam fragilitatem concula-
re: atq̄ inam occidere voluntatem:

z mihi cum ampliori perfectiōe red-
dere debuit. Ergo perquirendo re-
perit cū lumine fidei locū sanete re-
ligionis q̄ p̄culdubio fundata sunt
a sp̄u sc̄to posita veluti secura nani-
cula p̄ recipiendis aiabus q̄ corre-
volunt ad huiusmodi p̄fectionē: vt
eas tutissime p̄ducatur ad portā eter-
ne salutis. Dominus nauicule patro-
nus vere spiritus sanctus est qui nū-
quā in se desicit ex defectu cuiuscū-
que subditi religiosi qui trāgressor
esset ipsius ordinis. Unde nauicula
istam p̄culdubio nō offendit: imo
semetipm. Et est verus q̄ ex defectu
tenētis gubernaculū atq̄ nauicu-
la p̄cedit fluctuando. Et isti mile-
rabiles: z p̄tiam pastores illi sunt q̄
clauum huius nauicule recte vtri-
gere deberent a patrono p̄pter hūc
respectum sibi collocati que nauicu-
la tante delectationis est in semetip-
sa: q̄ lingua tua narrare nequirit.
Dico q̄ hec anima postq̄ augmen-
tauerit in se ignem amoris: atq̄ san-
cti desiderij cum odio sancto sui re-
perto loco congruo eius fidei sancto
lumine mortua ingreditur si tamen
est veraciter obediens: v̄z si perfecte
seruauit obediētiā generāle. Et
q̄uis ingrederetur ip̄fectā poterit
ad p̄fectionem postea puenire: imo
p̄grue pueniet in quantum virtutē
obediētie voluerit in se exercere: i-
mo pro maiori pte in principio re-
ligionē ingredienti ip̄fecti sunt.
Quidā enim ingrediunt cū p̄fectiōe
quidam ex leuitate pueriti atq̄ i-
more atq̄ propter penam atq̄
propter blanditias indincti. Totus

vero consistit q̄ virtuosē postea in exercitio quod sumpserunt perseuerant: vsq; in finem. Ex ingressu nāq; primo solūmodo nullum iudicium habere sine dare potestis sed solum in perseuerantia virtuosā: q; plurimi perfecti videbantur in eorū ingressu qui postea miserabiliter apostatauerunt: vel in ordine steterunt euz in perfectione multa. Itaq; modus et actus euz quibus homines in crederuntur in nauticam quos ordinati diuersis modis eos vocādo iudicari non valent: sed solum affectus eorum qui perseuerant intus cum obedientia verā. Ista nauticula virtus est: quia non expedit alicui subdito cogitare de suis necessitatibus: neque spiritaliter neque temporaliter quia si est verus obediens bene sibi prouidebitur a patrono nauticule: vsq; a spiritu sancto. Nōsti me tibi dixisse quando narraui de prouidentia mea: q; serui mei licet essent pauperes: nonquam tamen erant mendicē: quia quotidie satiesiebat ipsorum indigentia. Hoc frequenter experiantur illi qui bene seruant ordinem suū: unde potes aperte cognoscere: q; quādo regebantur: atq; bene seruebantur ordinē in flore virtutum in vera paupertate: et euz caritate fraterna nunquam tamen eis defuit in aliqua necessitate ista substantia temporalis. Postq; vero sector amoris proprii intrauit vinēdo singulariter: et obedientia sancta deficiente etiam defuit eis ista temporalis substantia. Et quanto possidet illam in habundantia maiori se re-

periunt in maiori necessitate: atque paupertate. Talis congruum ē q; vsq; ad minima probent: et vidēti quem fructum habent ex inobedientia. Nam si essent obediētes: et seruirent votum paupertatis nō tenerent aliquā proprietatem: neq; singularē vitā agerēt: in hac itaq; p̄l et nauticula reperiuntur ample virtutē sanctarum ordinat. omnium edictarum ab his qui erant veluti templum sancti spūs cū magno lumine pariter et ordine. Considera benedictum q̄ ordinate disposuit nauticulam suā: attende franciscū q̄ ta perseuerā ac odore paupertatis cū margaritis aliis virtutum ordinatū nauticulam suā ordinis illum dirrigēdo per viam alie perfectionis: ipse primus fuit in ipsa nauticula obseruans atq; sequacibus suis exhibuit i sp̄o sanū verā sanctiq; paupertatē quam ipse primus in ordine suo assumpserat i se amplectēdo vilitatē: atq; sui p̄tempriū: nec optabat alicui creaturē cōplacere p̄ter vltra voluntatem meā: imo desiderabat a mundo recitari vituperandi macerādo corpus p̄ voluntatē occidens: et indui gloriabatur vituperosis obprobriis atq; penis amore humilis agni euz quo clauatus erat: et affusus in cruciantantū q; pro singulari gratia fuerunt etiam in corpore suo meē veritatis incarnate vulnera concessa: ita q; in vase corporis aperte demonstrabatur quid erat in affectu cordis et anime sue. Itaq; ceteris viam fecit verbo et exemplo. Sed forte mihi dices nonne religiones

Tractatus.

aliter fundate sunt modo consimili:
Respondet qd sic tamen in qualibet
religione non est ita principale va-
to qd omnes a spiritu sancto in hoc
fundate sunt accidit enim: vt in vir-
tutibus omnes virtutes a caritate
habent nisi dominus alicui vna vir-
tus est propria: et alteri est alia pro-
pria: tamen omnes in caritate con-
sistunt. Ita contingit istis. Franci-
sco pauperulo ppria fuit pauper-
tas faciendo principium in sua na-
uicula per amoris affectum in ipsa
paupertate cum ordine valde stri-
cto pro gente perfecta: et non com-
ni pro paucis: et bonis: paucos dico
quia non sunt valde multi qd i per-
fectionem istam eligant: et attingant
ipsi vero propter defectus eorum mul-
tiplicati sunt in numero: et in virtu-
te desecerunt: et imminuti sunt non
ex defectu nauicule: sed propter in-
obedientes subditos: atq; guberna-
tores inordinatos. Si autem atten-
das ad nauiculam tui patris domi-
nici dilecti filij mei ordinatis naui-
culam suam ordine perfecto: vt vsq;
attenderet solum ad honorem me-
um: atq; salutem animarum eius in
lumine scientie. Super isto lumine prin-
cipij eius ordinare voluit: non ta-
men priuari voluit voluntaria pau-
pertate vera: imo iugiter habebat
eam: et in signum apertum qd ipsam
habebat: et oppositum ei displicebat
ipse et elegauit in testamento suo p-
hereditate filijs: atq; successoribus
suis maledictionem suam: et mesam
si possideant aliquam possessionem
in singulari vel communi in signis qd

elegerat in sponsam istam reginam
egregiam: vsq; paupertatem volun-
taria tamen pro principaliori obie-
cto scientie lumine assumpsit ad extir-
pandum errores: et hereses illo tem-
pore pululantes. Itaq; sumpsit offi-
cium vniuersi filij mei. Et directe
videbatur quidam apostolus. I nullo
modo cum tanto lumine veritatis: ver-
bum meum tibi seminabat expellendo
tenebras: et infundendo lucem: ipse
fuit vna lucem: qd ego mundo
gratiose concessi mediante gloriosa
maria quare dixi mediante maria.
Quia maria sibi dedit habitum l-
a bonitate mea fuerit hoc officium
ipsi marie commissum. Super qua me-
sa manducare facit filios suos cum
lumine scientie. Proculdubio su-
per mensa sancte crucis super qua
cruce posita est mensa sancti vchide-
ri vbi comeditur cibus animarum
ad honorem meum. Ipse non vult
ad alia filios suos attendere: nisi qd
in tali mensa cum lumine scientie so-
lummodo perquirant honorem me-
um: et animarum salutem. Et vt ad
alia attendant auferat ab eis huius-
modi curam rerum temporalium
ideo vult eos esse pauperes. Hoc i
dubitanter est apertissime signum
qd in fide nullo modo deficiebat vu-
bitando ne prouideretur eis. Non
dubitabat: quia fidem formatam in-
duerat: et cum spe firma sperabat in
providentia mea. Vult insuper vt
obedientiam obseruent ad quas ob-
seruanda ipsi venerunt et electi sunt
Et quoniam immunda vita lucem
intellectus offuscet: et etiam ab isto

fetenti vitio luxurie corporalis vi-
 sis impeditur: et offuscatur remedi-
 um apponit: ut in eis huiusmodi lu-
 men nullatenus impediatur: et ita
 perfectius acquirere valeant scien-
 tie lumen. Ideo certum votum eō
 tinentie subiūgit. Ab omnibus enī
 vult obseruari cum vera et perfecta
 obedientia. Quauis hodierna die
 male seruat ac etiam scientie lu-
 cem peruertunt in tenebras illam
 insciendo cum superbie tenebris.
 Non quod in se lux ista tenebras habe-
 at: imo solum animabus eorum ex
 inordinato affectu suo tenebras ir-
 rogant. Ubi superbia regnat obedi-
 entia non habitat: iam enim tibi vi-
 xi: quod homo erat tantum obediens
 quantum erat humilis: et tantū hu-
 milis quantum obediens: ille vero
 qui transgreditur obedientie votum
 raro seruat votum odorifere conti-
 nentie mentaliter que actualiter
 transgrediendo. Itaque dñicus iste
 pater tuus inelitus nauiculam suā
 ordinauit atque cum his tribus funi-
 culis alligat: vix cum obedientia cō-
 tinentia: et vera paupertate. Ipse val-
 de realiter ordinauit: atque discretio-
 ne precipua. Nō enim astrinxit ani-
 mas filiorum ad culpam peccati mor-
 talis illuminatus a me vero lumi-
 ne prouide disponendo pro illis qui
 minus perfecti forent. Quia licet om-
 nes obseruantes ordinem in statu
 perfectionis existant nisi dominus
 etiam in vita presenti vnus altero
 perfectior est: itaque perfecti bene sta-
 re possunt in ista nauicula: ipse rea-
 liter adhaesit incarnate veritati mee

ipsius vestigia virtuosos sequendo de
 monstrando tolle mortem alicuius
 peccatoris: imo potius: ut conuer-
 tur: et viuat. Est itaque laudabili mo-
 do larga totaque iocunda per totum
 et in omnibus odorifera est enim vnū
 viridarium optabile in se. Tamen
 aliqui miseri nō obseruatores: imo
 transgressores ordinis quantum in
 eis est totum fecerunt esse siluestre
 cum modico virtutis odore priuati
 lumine scientie: vnde viridarium:
 hoc in se delectabile satis est inquit/
 natum: atque maculatum ab huius-
 modi transgressionibus: sed in prin-
 cipio: non ita fuit erat enim valde
 floridum: ibi namque vegetabāt viri ma-
 gne perfectionis quorum quilibet
 per modum loquendi videbat apo-
 stolus Paulus cum tanto lumine
 quod eorum oculi nullatenus impedi-
 bantur a quibuscumque tenebrosis er-
 roribus quos illico soluerentur: et il-
 luminarentur. Aspice gloriosum
 Thomā qui cum oculo clarissimo no-
 bilis intellectus eius in mea verita-
 te speculabat: vbi lumen supernatu-
 rale atque scientiā insusam ex gratia cō-
 quesuit et hinc permeruit. Quā sciam
 obtinuit potius per assiduitatem de-
 uote orationis quam ex humano studio
 ipse fuit vna lux ardentissima que
 non solum in ordine suo resplendu-
 it verum etiam in corpore mystico
 militantis ecclesie tenebras heresum
 ac errorum extirpauit. Et aspice petrum
 virginem et martirem qui cum san-
 guine suo dedit in tenebris multa-
 rum heresum lumen valde per sal-
 gidum quas habuit odio taliter quod

Tractatus.

omnino disposuit ex hoc exponere vitam. Dux vero viri habebat hęc eremitia: vs orare predicare sine vsputare contra perfidos hereticos audiendo confessiones annunciando veritatem atq; quotidie villatan/do fides absq; timore quocunq;. Ne que solum in vita sua fidelissime cõfitebatur & iuxta posse defendebat illam verum etiam in extremitate sue mortis. Quia post vulnus illud in capite receptum cum vocem amississet & atramento careret in sanguine proprio digitus immerfit. Et quia gloriosus martyr iste etiam paupero carebat inclinando se scripsit in terra solum in quo fides catholica plene cõtinetur. Cor eius ardebat in fornice mee caritatis: ideo retrocedere noluit quãuis ego sibi reuelassem occidendum esse. Sed ipse veluti miles intrepidus: & absque timore seruis sponte voluit in campum bellii procedere: vbi gloriosam obtinuit victoriam. De qua pluribus etiam alijs enarrare tibi posse; qui licet actuale in corpore martirium non haberent tamen in sancto desiderio iugiter habebãt: atq; portabant: put etiam inclitus tuus pater dominicus habuit. Ecce quales laboratores iste paterfamilias in vitam suam transmisit eradican-do vitia: virtutes vero plantando. Ne re vsicus: & franciscus erant due columnę in ecclesia militanti. Franciscus cuz paupertate voluntaria que sibi ppria fuit. Dominicus vero scintilla prout est dictum.

De obedientium excellentia: & de miseria inobedientium in religioe consistentium. Cap. lxx.

Postq; ego tibi viri de locis: de nauiculis istis a spiritu sancto taliter ordinatis per huiusmodi patronos licet ipse spiritus sanctus principaliter patronus existat: ostendi tibi aliquam partem de ipsorum viruosa perfectioe: nunc volo tibi loqui de obedientia: & de obedientia eorum qui sunt in huiusmodi nauiculis loquendo generaliter: & non in particulari magis de vno ordine q̃ de alio demonstrando simul inobedientis defectum vna cũ obedientis virtuoso profectu: ut aptius agnoscas vnum propter aliud quia cõtraria iuxta se posita magis elucescunt. Et qualiter ambulare debet ille qui ingredit: vult nauiculas approbare religionis. Notandum est ergo q̃ ille qui vult ordinem aliquem sanctum ingredi debet incidere cum lumine sanctissime fidelium quo lumine cognoscat q̃ cum oportet occidere propriam voluntatem cum gladio: vs odij cuiuscunq; sensitivę passionis in sponsam illam assumendo quam ei assignabit caritas vera atq; sororem suam. Sponsam intelligo obedientiam veram: atq; promptam cum sorore sua: vide licet placentia: atq; nutrice que est humilitas: quia si nõ haberet iuxta se nutricem ista obedientia procul dubio fame depertret. Quoniam si anima vbi non est virtus humilitatis obedientia subito moritur. Dix

nullitas vero sola non ambulat: imo
 secum debet habere omni tempore
 firmam vilitatis semetipsam pari-
 ter: et omnia mundana contemnen-
 do. Nam anima que se vilipendit:
 non appetit honores: imo dedecus
 atque contumelias. Et ita mortua de-
 bet ire lectanter ad nauiculam appro-
 bate religionis cum est in etate con-
 grua. Sed quod dicitur tibi: quod diuersis eta-
 tibus: et varijs modis vocabamur ho-
 mines ad religionem sanctam in quo-
 cunque modo quisque vocatur ad reli-
 gionem ipse debet acquirere: nec non
 in se conseruare perfectionem istam
 et cum sancta alacritate festinanter
 assumere clauem istius obedientie
 religionis que clauis aperit per mo-
 dum loquendi portellum quod est in
 porta celi. Sicut magna porta solet
 habere portellum paruum simili mo-
 do tales aperire disposuerunt huius-
 modi portellum omnia clauis ma-
 ior: videlicet obedientie generalis
 qua celus aperitur a vulgo seculari
 Sed ipsi desiderant cum parua cla-
 uis portellum huius porte magne
 feliciter aperire transeundo per vi-
 am arduam: et arcam. Tamen a Ja-
 nua magna non separatur: imo stat
 in ipsa porta sicut materialiter attri-
 dere potes clauem istam cum dili-
 gentia retinere debent: et in se conser-
 uare postquam acceperunt eam: et
 non ab se abicere. Et quia veri obe-
 dientes aperte viderunt cum lumi-
 ne fidei quod cum onere diuitiarum: et
 cum grauedine proprie voluntatis
 per arcam huiusmodi portellum in-
 trare nequeunt: abique periculoso la-

bore: nec cedere possunt eleuato co-
 pite quin offendantur: quia velint
 nolint oportet inclinare cervicem:
 ideo proijciunt a se pondus huius-
 modi diuitiarum: atque proprie vo-
 luntatis votum obseruando vere
 paupertatis voluntario. Nihil om-
 nino possidere volunt: quia cum lu-
 mine fidei vident in quantam ruf-
 nam inde venient. Et quod ipsi trans-
 gredierentur obedientiam ex eo: quod
 non seruarent votum promissum ve-
 re paupertatis. Et ipsi deuenirent
 ex hoc in superbiam eleuatum ca-
 put habentes et voluntate propria.
 Et quod eorum aliquando compellantur
 obedire cervicem inclinarent violen-
 ter: et iniuri non ex humilitate que vio-
 lentia caput infringit voluntati
 proprie complectens obedientiam
 illam cum prelati displicentia pari-
 ter et ordinis. Post hoc autem facil-
 lime ruerunt in altam transgressio-
 nem: vix incontinentie. Quonia ille
 qui non ordinavit appetitum: nec e-
 ritus temporalis substantia multas
 conuersationes assumit inuenticendo
 multos amicos eorum amantes et vti-
 litate propria. Postmodum ab ali-
 is communibus conuersationibus
 proceditur ad secretas familiarita-
 tes. Corpus eorum in delicijs nutri-
 unt: quia non habent humilitatem
 in nutricem: neque sororem suam vili-
 tatem: ideo morantur in sui damna-
 bili concupiscentia cum magna co-
 moditate corporali non tanquam ve-
 ri religiosi: immo veluti dissoluti
 domini seculares: alienaungunt
 a se vigiliam: et orationem. **Hec**

Tractatus.

2 multa alia faciunt tales: quoniam habent ad erpendendum: nam si non haberent eis minime contingerent talia et incidunt in munditiam corporaliter vel mentaliter. Et si quandoque se propter verecundiam abstinunt: vel quia caret oportunitate: non abstinunt a mala voluntate: quia quodammodo videtur impossibile quod ille qui multas habet conversationes et in deliciis vivere delectatur: et inordinate cibaria sumit: absque vigilia: et oratione mentem in se valeat conservare puram. Et ideo perfectus obediens videtur a remotis eius lumine sanctissime fidei malum: atque de trimentum quod eueniret ei possidendo substantiam temporalem: et eundo cum pondere proprie voluntatis. Et attente considerat: quod eum transire omnino oportet per artum huiusmodi portellum: et quod transiret inde cum morte: et non cum vita: quia non aperuisset illud cum clausa obedientie: nam tibi dixit: quod eum omnino oportet transire. Et sic est quod nisi forte discedat ab ordine sancto vel: vel nolit oportebit eum transire per artam viam obedientie sui prelati. Et quia perfectus obediens deo: et ordini suo se leuat: ultra se propriam sensualitatem subiungendo: atque super sensus proprios erigendo semetipsum eius fidei introduxit odium in domum anime sue: veluti seruum: ut erpellat inimicam: et amorem proprium ex eo: quia nullo modo vult: ut amantissima sponsa sua quam sibi vera caritas assignavit: et cum lumine fidei disponant: videlicet

obedientia quomodo libet offendatur. Et ideo cum sancto rigore suus inimicum erpellit inde: atque introducit ibi sociam: et nutricem ipsius amantissimam sponse sue. Quod diu erpulsit inimicum amor autem obedientie introducit amatores predictae sponse sue: videlicet virtutes veras atque reales una cum ordinis observantia laudabili. Unde ista sponsa dulcis ingreditur ad animam cum sorore sua: videlicet cum patientia una cum sua nutrice que quidem est humilitas associata eius vilitate: atque displicentia sui. Ergitur ex quo intravit in pacifica quiete possidet omnia: quoniam inimicos suos erpulsit extra. Moratur ingiter in viridario vere continentie cum sole luminis intellectus: ubi est pupilla fidei habens in obiectum veritatem incarnatam: quia solammodo veritatem habet in obiectum. Ibi est ignis affectuose caritatis quod calefacit omnes amicos: et socios suos ex eo quod observat ordinis observantiam: et obedientiam cum amore succensio. Quia sunt inimici qui stant extra principis inimicus est amor proprius qui producit in anima superbiam inimicus caritatis: et humilitatis: impatientia que patientie contrariatur inobedientia contrariatur obedientie infidelitas aduersatur fidei presumptio cum vana spe suarum virtutum minime concordat cum vera spe quam anima debet in me ponere: et habere: iniustitia non habet cum sancta: iustitia conformitatem nec imprudentia cum salubri prae-

dentia: nec in temperantia euz tem-
 perantia: neq; transgressio manda-
 torum ordinis cum eorumdem ob-
 seruantia: neq; male cōuersationes
 huiusmodi sceleratorum cum con-
 uersatione bonorum: imo sunt in-
 imici: & faciunt derelinquere mores
 ordinis cū obseruātia salubri. *O m-*
nes isti sunt inimici crudelēs eius:
 & iracundia militat aperte contra
 benignitatem crudelitas p̄tra pie-
 tatem ira contra benignitatem odi-
 um uirtutum contra dilectiones ip-
 sarum immundicia contra purita-
 tem negligentia contra sollicitudi-
 nem ignorantia contra scientiam: &
 agnitionem somnolentia contra ui-
 giliam: & orationem continuam. Et
 quia cum lumine fidei cognouit q̄
 omnes isti erant inimici qui conta-
 minare sponsas: hanc uidelicet obe-
 dientias exoptabant: ideo misit odi-
 um: ut eos expelleret: & amorem: ut
 amicos induceret. *O dñm ergo cū*
gladio suo propriam: atq; pueras
voluntates interimit que voluntas
ab amore proprio nutrita vitas im-
pendebat inimicis istis obedientie.
Sed amputato capite inimico prin-
cipali per quem alij conseruaban-
tur: & iuuabantur anima libera re-
manet: & in pace sine bello: quia non
habet contra se uimicantem: quom-
am anima remouit: & abstulit a se
quicquid ei tristitiam: & amaritudi-
nem negabat. Quam itaq; guerrā
habet uerus obediēs: Nunquid ha-
bet ab iniuria guerram: Non ex eo
q̄ patiens est patientia nanq; est so-
lor obediētie. Nunquid ab oneri-

bus ordinis molestat in corde: Nō
 ex eo q̄ obedientia uoluntarie facit
 ea seruare. Nōquid obedientia gra-
 nis sui prelati prebet ei penas mo-
 lestam & inordinatam: Non: q̄ con-
 culcauit: & abnegauit uoluntatem
 propriam: nec operat inuestigare vo-
 luntatem prelati sui: nec illam iudi-
 care: sed eam lumine fidei indicat
 uoluntatem meam in eo credens in
 ueritate q̄ clemētia sancti spiritus
 ordinauit ipsum precipere sine non
 precipere: prout est oportunum pro
 sua salute. Nunquid aliquando
 nauſeam siue displicentiam habet
 ordinis exercitia uilia facere sine
 tollerando p̄tumelias iniurias: uel
 impropria sibi facta: uel uicta siue
 quādo uilipenditur ab aliquo: Nō
 ex eo q̄ concepit amorem ad uilita-
 tem: atq; displicentiam ad semetip-
 sum cum odio perfectissimo: imo cū
 sancta patientia leratur: & exultat ī
 iocundo gaudio cum sua sponsa: ui-
 delicet obedientia peramabilī. Ip-
 se de nullo tristatur unq̄. Nisi solū
 modo de offensa quam uidet irroga-
 ri sibi creatori suo. *Querſatio ſua*
est eum illis qui me timent: & amāt
in ueritate. Et si quandoq; conuict-
ſatur euz his qui separati sunt a vo-
luntate mea non facit: ut conformi-
tatem uelit habere eum defectibus
eorum: imo ſolum: ut eos a ſuis de-
fectibus extrahat. Quia eum cari-
tate fraternā bonum quod est in se
porrigere uellet omnibus attenden-
do: q̄ maior honor: & gloria mihi re-
ſultaret in plurimis ordinem obser-
uantibus q̄ in eo ſolummodo. Et

Tractatus.

sed eo conatur vocare seculares atq; religiosos verbo exemplo et oratione sine quocumq; modo potuerit ad vitam eterne salutis iuxta posse fatagens eos extrahere de tenebris peccatorum. Itaq; conuersationes veteri obediens utiq; bone sunt et perfecte sine sint cum bonis et iustis vel cum iniustis et peccatoribus et odia et affectu et eius amplitudine caritatis. de cella sibi facit celum ubi quotidie delectatur loqui mecum et cum am virtuose conuersari eius amoris affectu fugiens otium cum humiliori oratione continua. Quando vero cogitationes et illusiones diabolice sibi superhabundant in cella minime se ponit ad sedendum in lecto negligentie vacans in ocio nec inuestigare fatagit ex ratione cogitationes occurrentes vel ociosa iudicia: imo sollicitate fugit otium lenando super se cum odio super carnalem sensum cum humilitate vera et patientia tollerando labores quos in sua mente sentit et cum vigilia et oratione continua resistit vigilante sui intellectus oculo in me prudenter attendendo cum lumine fidei quod sum eius adiutor et quod ego possum scire et volo in omnibus ei inuenire: et ideo brachia mee bonitatis aperio ut ipse sollicitate fugiat a semetipso recurrans ad me. Si vero sibi videtur quod oratio mentalis ex magno labore atq; tenebrosa mente sibi deficiat atq; tenebrosa re debet vel aliud exercitium corporale ut oratione vocali corporalique exercitia fugiat otium et cum lumine respiciat in me qui cuncta sibi ca-

ritate paterna concedo: unde per veram humilitatem se reputabit indignum habere quietem atq; pacem in mente sicut alij serui mei et dignum habere penas quia in mente sua iam seipsum vilipendit cum odio sancto et improperio sui. Tali non videtur quod se possit laciare in tollerando penas: neq; tamen ex isto deficit in spe providentie mee sed cum vana fide ac obedientie clavi transit in presentem mari procelloso in nauicula sancte religionis. Et ita cellam inhabitat valde fructuose fugiens otium ut videtur. Obediens vult esse primus qui chorum ingrediatur et ultimus egrediens. Et quando videt aliquem ex fratribus esse magis obediens atq; sollicitum quam ipse sit: habet ex hoc vanam sanctam inuidiam et annullationem et ideo conatur virtutem illam auferre sibi non tamen exoptans quod in nullo minuatur quia si hoc optaret proculdubio videretur esse priuatus caritate fraterna obediens nisi necessitate cogente nunquam rectorum deserit: imo quotidie visitat illud valde namque delectatur in mensa fratre cum pauperibus. Et in signum quod ipse taliter delectabatur ut vitaret occasiones relinquendi rectorium ipsum abstrulsi a se substantiaz communalem obseruando vere paupertatis votum: et cum tanta perfectione quod etiam communalem indigentiam cum quodam imperio sibi conseruat: cella sua reperitur plena odore paupertatis et minime panis. Neq; cogitando laborat pro custodia ne forte latrones ei sureretur: vel quod aliquis

sine pādo eius venozent sine cor/
 rumpant. Et si quid ei donatum ex/
 iterit minime laborat ad reconden/
 dum ex eo quia libere communicat
 omnia cum fratribus non excoq̄ita
 do pro die crastina: sed in die presen/
 ti in summo modo sibi cibaria recipit^o solū
 cogitando de regno celorum ⁊ quō
 verā obedientiā valeat in se perse/
 cte servare: ⁊ quia per viam humili/
 tatis observat amplius ipse se subij/
 cit ita p̄o sicut ⁊ magno ⁊ ita pau/
 peri sicut ⁊ diviti ofuz se servum cri/
 stinat nullum aliquando recusan/
 do laborem vt omnibus caritative
 serviat. Verus obediens non optat
 obedientiam perficere suo mō neq;
 tempus eligere neq; locuz sed iuxta
 modū ordinis atq; p̄lati sui: ⁊ oīa
 facit absq; pena sine tedio mentis.
 Perfectus ⁊ verus obediens per/
 transit cum ista dulci claue per ar/
 tum ⁊ arduum portellum ordinis
 valde cōmode sine difficultate vel
 violentia quoniam observavit ⁊ ob/
 servat votum electe paupertatis vna
 cum odorifera continentia ⁊ obedi/
 entia. Recusavit ⁊ aufugit altitudi/
 nem elationis atq; superasse caput
 humiliter inclinans obediēte ideo
 non infringitur ei caput ex impatē/
 tia: sed in omnibus est omnino pati/
 ens cum fortitudine ⁊ longa perse/
 verantia que multum amicat obe/
 dientie. Invidias ⁊ infestationes de/
 monum verus obediens illesus ena/
 dit mortificando ⁊ macerando cor/
 pus illud cruendo huius vite vel/
 ias atq; concupiscentias ⁊ inducū

do labores ordinis cum fide forma
 ta nesciens vel nullo modo retinēs
 indignationē veluti parvulus qui
 cito patris verberum oblitiscitur.
 Ita facit iste libentissime tradens
 oblitioni quālibet iniuriā m verbe/
 rum vel verberū siue reprehēsiōnez
 siue disciplinā licet etiam iniustam
 quam ab ordine vel a p̄lato suo re/
 cepisset: qui vocatus iudicate men/
 te pacifica redit ad eum nullo mo/
 do passionatus vel commotus ira:
 ranore vel odio: sed cum filiali be/
 nivolentia ⁊ humili mansuetudine.
 Isti sunt illi parvuli de quibus in/
 carnata mea veritas ait in euange/
 lio. Sinite parvulos venire ad me:
 talium est enim regnum celorum.
 Et iterū qui se nō humiliaverit vt
 parvulus iste idest q; habeat eius
 condiciones ⁊ innocentiam non in/
 trabit in regnum celorum. Nam qui
 se humiliat exaltabitur: ⁊ qui se ex/
 altat humiliabitur. hoc idem asse/
 ruit ipsa veritas in euangelio. Item
 isti parvuli humiles qui amore mei
 effecti sunt subditi cum obedientia
 vera minime recalcitrantes ordinis
 siue p̄lato suo merito sunt exalta/
 ti cum veris eiusbus eterne vite a
 me summo ⁊ eterno patre vbi re/
 munerantur ex omnibus laborib;
 eorum ⁊ in presenti vita gustāt arā
 ipsius vite.

Quomodo veri obediētes a 60
 centuplum accipiūt ⁊ qualiter hoc
 intelligitur. Cap. clx.

Tractatus

In istis parulis amantissima filia perficitur verbum illud quod veritas mea dicit in euangelio. Cum enim a Petro fuisset interrogatus. Ecce reliquimus omnia et secuti sumus te quid ergo erit nobis illico respondit inter cetera centuplum accipietis et vitam eternam possidebitis: quasi dicat. Bene fecisti petre quoniam alio modo me sequi non poteras. Ego autem in vita presentis centuplum tibi dabo. Sed filia carissima quod est illud centuplum quod postmodum eterna vita sequitur. Quid in hoc exprimere voluit ipsa mea veritas. Nunquid de substantia temporalis. Non quippe: quoniam aliquoties in elemosario etiam ista temporalia multiplicari faciam de quibus ergo voluit exprimere: de illo quod exhibet voluntas eius propria que seipsam vnicam prebet et pro hac vna voluntate centum habebit id est caritatem. Sed quare centenarius iste numerus exprimitur: ex eo quia numerus iste perfectus est nec addere potes ultra nisi recincipias a primo. Ita caritas ultra ceteras virtutes est itaque perfectissima quia nemo potest ad virtutem perfectiorem ascendere: potes utique recipere a recognitione tui et immerito crescis et augmentas ipsum numerum centenarium: sed tamen ad illum numerum solummodo pervenis. Hic est ille centenarius numerus qui datus est illis qui viderunt unum videlicet vnicam ipsorum voluntatem in obedientia generali: vix in ista particulari multo fortius et

isto centenario habetis vitam eternam quia sola caritas est illa que tanquam mater ingreditur atque secum introducta aliarum virtutum fructum: sed ipse foris imorant. Ingreditur igitur ad me vitam eternam in quo beati vitam durabilem habent. Illuc fides me ascendit. habent enim ibi beati per experientiam ea que per fidem in seculo crediderunt: neque spes ascendit ex eo quod possident ea que speraverunt. Et ita contingit in alijs virtutibus. Itaque sola caritas intrat velut regina possidendo me possessorem est. Vides ergo quod isti paruli mei centuplum accipiunt et postea vitam eternam in presenti vita recipientes tanquam diuine caritatis quam significari vixi per centenarium numerum. et quoniam a me recipiunt hunc numerum centenarium in admirabili gaudio cordiali quod tunc morantur: quoniam in vera caritate nulla tristitia consistit imo solummodo gaudium iocundum. Ipsa namque eorum admirabili modo dilatatur. Illud enim efficit valde liberum et sincerum non artum sine duplici. Quia que vulnerat ista dulci sagitta non ostendit unquam in facie vel in lingua si habeat oppositum in corde non seruit alieni ficti vel habet aliquam ambitionem ex eo quia vera caritas aperte procedit in omni negotio suo eum omnibus unde certum est quod anima que possidet illam non incidit in penam nec in tristitiam afflictivam: nec ab obedientia viscoz dat unquam sed est obediens viscoz ad mortem.

De misera pueritate inobediē
tium 2 de defectibus procedentib⁹
ab inobediētia. Capi. clxi.

L Inobediens vero facit opposi/
tum q; sit at in ordine cum tan
ta pena misera 2 instructuosa pro se
2 alijs q; in presenti vita gustat arā
infernī quotidie nāq; cōsistit in sua
confusione tristitia 2 conlētēte sti/
mulo cū displicentia non selsi modo
sui prelati sed etiā ordinis inobedi/
ens effectus est inēdportabilis etiā
sibi metipso. Attende dilectissima fi/
lia illam qui votū fecit 2 assumpsit
obediētie clauem quō valere pōt
existens inobediēns ipse fecit semet/
ipsum seruum inobediētie cōstitū
tus illam dominā suam cū societate
īpatientie que proculdubio nutritā
a superbia cū propria cōplacētia
que superbia sicut iā viri nascit in
amore pprio opposita alia facit his
que tibi viri de obediētie suo meo.
Ergo quō pōt iste miser cē sine ama
ra pena. priuatus est enim affectuo
sa caritate: necessarium est ēt cui in
clinare ceruicem violēter a propria
voluntate declinante obediētia cō/
pellente: superbia vero suadet 2 in
ducit vt illam erectam habeat: oēo
voluntates eius ab ordinis volūta
te discordant: ordo precipit obediē
tiam: ipse vero diligit inobediētā
pcepit voluntariā paupertatē: ipse
vero fugit eam possidendo 2 optan
do diuitias vult obseruari continē
tiam 2 iste miser vult imonditiā. qñ
religiosus ista tria vota transgredi
tur amantissima filia carissima ca/
dit in ruinas 2 in tot miserabilis ve

fectus q; etiā aspectus eius nō ap/
paret viri religiosi imo potius vni/
us demons incarnati sicut alibi ti/
bi plenius enarraui. Adhuc aliq;
nunc addam vt apertius intelligas
illorum vitabilem fraudē atq; fru
ctum quem ex inobediētia lucrā
tur ac etiā ad cōmendationē obe
dientie: sic miser est ab amore pro/
prio fraudatius quoniam oculus in
te lectus eius cum fide mortua sibi
posuit ī obiectis cōplacētā proprie
sensualitatis atq; mundanas vani
tates: egressus est a mundo solūmo/
do corpore sed in eo mansit affectus.
Et q; sibi videtur obediendo labo
rare vult inobediens esse pro vitā
do labore: ipse autem in maximā la
bore incidit: nā obedire cōpellitur
amore vel violentia. Q; qualiter est
a suo desiderio fraudatus: nemo tam
nien cum decipit nisi ipse volendo
sibi complacere sibi displicet: nam
opera sua sibi metipso displicent que
faciet inuitus per obediētiam in/
uitam: optant enim in delectabili
consolatione manere atq; sibi face
re vitam eternā in vita presenti bre
uissima. Q; 2do autē vult q; ipse pe
regrinus eruat 2 hoc iugiter osen
dit ei: q; quando sedet in aliquo lo/
co sibi gratiosus pro cōplacētia sua
quā ibi reperit 2 est ab ordine muta
tus inde in tali mutatione penam
habet ex eo q; propria voluntas vs
uens optat oppositū: 2 si non obedi
ret haberet inde disciplinam ab or/
dine: itaq; iugiter in tormento mo/
ratur. Aperte vides ergo q; decipit
iste semetipsum volēdo penam sua

Tractatus.

dere cadit in penam valde grauore
quia per cecitatem eius agnoscere
nequit viam obedientie sancte: que
via veritatis est in vniuerso filio
meo saluberrime sandata que pena
aufert cuilibet obedienter: ideo va
dit per viam mendacij reputas ibi
consolationem inuenire: tamen non
inuenitur ibi aliud q̄ amaritudinē
z penam. quid euz ad hoc adducit.
Almos quem ex propria passione cō
cepit ad inobedientiam. Iste veluti
Rutilus vult in hoc procelloso mari
super brachia propria nauigare cō/
fidens in suo miserabili z infimo sen
su neq̄ nauigare vult absq̄ labore
super brachia prelati sui ordinis.
Iste moratur in nauicula religiosi
corpore sed non corde: imo itaq̄ ex ve
siderio videtur inde egressus: ordi
nis transgrediendo ceremonias z or
dinationes atq̄ tria vota que serua
re promisit in sua professione. Ipse
quippe moratur in mari valde pro
celloso z in magna tēpestate illeceus
a ventis valde contrarijs z solum
modo per pannos alligatus vide
tur esse nauicule: habitum ordinis
videtur habere in dorso sed non ha
bet in corde. Iste minime frater si
ue religiosus est: sed vnus homo ve
stitus. Homo quidem in humana
forma sed in effectis z in suo modo
viviendi pctoz: est animal sine rōne
Nō ne si haberet vsum alienius ra
tionis aperte cognosceret et difficil
ius esse nauigare super brachia pro
pria q̄ super aliena. Quomodo nō
attendit q̄ stat fugiter in periculo
mōtis eterne q̄ priuū ille pannus

a nauicula solueretur morte inter
ueniente nullū remediū vlti⁹ in
uenire possit. Ista proculdubio nō
videt quia nubes amoris pprij vni
de processit inobedientia primauit
cum omni lumine quare videre ne
quit huiusmodi periculum atq̄ ve
trimentum eius. Igitur valde mis
rabilis modo se decipit quem fru
ctum habet atq̄ producit arbor
isti⁹ iobediētis fructū vtiq̄ mortis
ex eo quia radix affectus eius est in
supbia plantata que processit a cō/
placētia z ab amore proprio sui vni
de cuncta corrupta producuntur
inde videlicet flores: folia: fructus:
z vniuersa que pertinent ad ipsam
arborē ex toto maculata sunt z
corrupta: z principales rami valde
sunt infecti videlicet ramus obedi
entis paupertatis z continentie. Tres
isti rami continentur in stipite hu
ius arboris videlicet affectus ani
mi qui male plantatus est vt itaq̄ vt
xi. Folia que p̄ducit hec arbor ver
ba corrupta sunt in tali forma q̄ in
ore cuiuscunq̄ seclerari secularis et
sent valde indecentia. Si vero con
tingit q̄ talis habeat annūciare pro
pulo verba salutis z euangelica pro
nunciat illa non affectu sincero sim
plicitate ad pacendas animas sed
sancto semine verbi mei immo post
us attendit ad aures audientium
demulcendas verba polita z orna
ta proferendo: vt idem postea comē
datur a populo: si flores huius arbo
ris attendas proculdubio putridi
sunt videlicet varie cogitationes z
vane quas aude z sponte recipit z

acceptat in quibus opinio frequen-
tissime delectatur et illo modo eas
nutrit et augmentat non vitando lo-
ca pariter et vias unde procedunt
immo sollicite perquirit ut iniqui-
tatem cum effectu perficere possit.
Que quidem sunt fructus qui vite
gratiam auferunt: et inserendo mortem
eternam: et iste fructus ab arbore vna
cum flore generatus qualera fetore-
m exhalat: utique fetorem inobedi-
entie in malum iudicans in corde
suo prelati voluntates et illam inue-
stigando perquirens ultraque expe-
dit: fetorem etiam immunditie cum
complacentia multarum conuersa-
tionum cum infelici vocabulo de-
notarum. O miser homo non aduer-
tis quod sub vocabulo et sub isto colore
deuotionis aliquando sequitur actus
filiorum. hunc fructum habes
ab inobedientia tua quia non ha-
buisse filios virtutum ut ille verus
obediens. Tu vero calide precau-
ras prelatum tuum decipere sine
circumcurre quando vides quod ipse
denegat ea que tua peruersa volun-
tas expellit cum solis verborum
aliquando blandiendo vel adulan-
do sine comminando vel improphan-
do procedens cum irreuerentia ma-
gna usque quo per phas et nephas ob-
tineas ab eo que concedere volebas.
Tales nullo modo sciunt vel no-
lunt fratrem suum supportare in
aliquo. ipsi quoque nequeunt tollera-
re vel vnum verbum minimum
aliquis reprehensionis: sed illico
manifestant venenatam impatien-
tiam fructum odii et iracundie contra

fratrem suum iudicando sibi pro
malo factum quod est in veritate
pro bono suo et ita quotidie scandali-
zatus vivit in pena corporis et ani-
me. Quare displicuit ei frater suus
Quia sibi metipsum carnali modo com-
placuit. Ipse fugit a cella quemad-
modum a veneno quoniam egres-
sus est a cella notitie sui unde pro-
cessit ad inobedientiam et ideo ne-
quit in materiali cella consistere.
Insuper ad refectorium renuit ac-
cedere nisi sicut ad locum sibi val-
de contrarium dum habet ad expen-
dendum: si vero non habet ex neces-
sitate vadit illuc. Ergo benefecerunt
obedientes volentes observare pau-
pertatis votum ut nihil omnino ha-
berent ad expendendum ut ipsi nul-
latenus extraherentur a suavi men-
sa refectorii ubi verus obediens in
pacifica quiete nutrit animum suum
am vna cum corpore. Ipse minime
laborat in preparando sibi cibariis
delicata sicut agit ille miser inobe-
diens cuius gustui refectorium vide-
tur amarum: et ideo fugit ab eo. Ad
chorum visitandum quotidie vult
esse ultimus. primus autem ad cre-
undum labijs suis appropinquat
mibi. cor autem eius elongatur a
me. Capitulum vero timore visci-
pine libentissime fugit quando cum
quod commode potest. Ibi vero per-
manendo stat cum quadam verecun-
dia in mente sua confusiva quam ve-
cundiam habere noluit in committendo
culpam. Non enim crubuit etiam ap-
te perpetrare culpam mortalium pec-
catorum: et quid est horum in causa. **¶**

Tractatus.

bedientia nulli exercitium sanctus
habet non vigiliam non orationem
neq; soluz oratione mentali caret: ve
rum etiam vocalem ad qua est obli
gatus frequentissime dereliquit: nec
habet iste miser inobediens carita
tem fraternam ex eo qz nō amat ali
quem nisi semetipsum nō amore ra
tionali sed amore bestiali: tot indu
bie mala sunt que occurrunt inobe
dientibus atq; tot sunt infelices eo
rum fructus q; lingua tua eos ex
plicare non posset. *O* misera et infe
lix inobedientia que spollas aīas of
virtute illam omni vitio vestiens.

O misera et infelice inobediētia que
priuas animam obedientie lumise
auferens ei pacē inferendo ei guer
ram auferens ei vitam inferendo
mortem extrahis eā a nauicula san
ctarum obseruantiarum ordinis et
in mari procelloso suffocari facis eā
nam ipsam inducis ad nauigandū
super brachia sua et non ordinis tu
induis illam omni miseria et cogis
eam inedia cruciari quoniam au
fers ab ea cibum atq; meritum obe
dientie: tu prebes ei continuā ama
ritudinē et eam priuas omni dulci
consolatione et omni bono et inducis
eam in omne malum: et in vita p̄sen
ti facis eam arram experiri crucia
torum tormentorum: et si huiusmo
di miser homo se non corerit an
teq; isti p̄ni soluantur a nauicula
morte mediante infelice hec inobedi
entia conducet animam ad ignem
eternum vna cum demonibus qui
ppter inobedientiam a celo fuerūt

expulsi qz mihi rebelles certiferant
et in profundus ierunt: et ita tu mi
ser inobediens qz fuisi rebellis obe
dientie et huiusmodi clauem obedi
entie cum qua debebas aperire tibi
celi ianuam a te proiecisti cum ino
bedientie clauis tibi terrarum ape
ruisti.

De illorum perfectiōe qui vniūt
in religione tepide quāuis a mortā
li peccato se custodiant ac de reme
dio per eos habendo. *Cap. cixij.*

O m̄n̄tissima filia quot sunt ho
die qui vascantur in ista na
uicula cum defectibus multis pro
culdubio quāplurimi sunt intan tā
q; valde pauci reperuntur vera et
ter obedientes: verū est q; inter per
fectos et huiusmodi miserabiles plu
rimi sunt in ordine viuētes cōiter
qui neq; perfecti sunt vt expedit et
eē deberent neq; mali qz conseruāt
aīam a peccato mortali. *M*orantur
igitur in quadam animi tepiditate
sive negligentia cordis et nisi vitam
suam ererceant virtuose cum ordīs
obseruantia in magno periculo con
sistunt: et ideo necesse est eis habere
magmā sollicitudinē: nec ita vomi
tare debent in tali tempore sed a ne
gligentia sua consurgere: quia si re
manerent in ea prouit et apti sunt ad
casum atq; ruinam: et si contingat
eos non cadere perrāsbūt cū qua
dā humana cōplacencia cum ordi
nis colore colorata studētes amp li.

us exteriores ceremonias obseruare
 q̄ ipsam ordinem: & aliquādo sunt
 apti ex defectu luminis vt iudicent
 illos valde temere qui seruant ordi-
 nes valde perfectius q̄ ipsi lz in mi-
 nori perfectione ceremonias ex terio-
 res obseruent quarū ipsi gloriantur
 esse multū obseruantes. Itaq; qua-
 litercunq; considerent est eis valde
 horum in obedientia cōmuni per-
 manere v3 cum tanta tepiditate &
 negligentia pertransire cū obedien-
 tia: nam valde laborant & euz pena
 multa q; frigidus cordi laboriosam
 est etiam aliqua leuia portare. Ipsi
 multū habent laborem cum modū
 eo fructu & offendunt illam perfe-
 ctionem ad quā ingressi sunt & obli-
 gati sunt obseruare quāuis mala
 minora faciant q̄ alij de quibus tū-
 bi supra narraui: tamē ipsi male fa-
 ciunt ex eo q; minime discesserunt a
 seculo vt cum clauī generalis obedi-
 entie mandatorum celi ianuā apert-
 rent imo cum clauī singularis obe-
 dientie consiliorum atq; manda-
 datorum ordinis que clauicula sin-
 gularis debet esse ligata cum funi-
 culo vilitatis videlicet semet ipsam
 vilipendendo qui humilitatis cin-
 gulo sit appensus & astringi manu
 amoris igniti sicut iam audisti. No-
 ueris amatissima filia q; isti bene
 sunt apti magnam attingere perfe-
 ctionem in quantum voluerint cre-
 dere se virtuose quia propinquiores
 existunt q̄ alij miser: sed aliquo mo-
 do cum difficultate maiori remouē-
 tur ab imperfectione sua tales tepe-
 di iuxta gradū suū q̄ iniqui remo-

nantur ab eorum iniquitate: & est
 ibi ratio quoniam iniqui conscientia
 demonstrante manifeste cognoscūt
 & intelligunt q; male faciunt. vnde
 si quis eos interrogaret vtrū male
 faciant: responderent: ita. Sed victi
 fragilitate siue concupiscentia qua
 molestantur videtur q; abstinere
 nequeant vcl a tali culpa respicere/
 re quisuis hoc nō est verum q; cum
 auxilio meo possunt egredi si volūt
 nihilominus aperi te cognoscunt q;
 male faciunt cum qua notitia faci-
 lime possunt egredi si placet eis: sed
 isti tepidi qui neq; notabile malū
 agunt nec etiam notabile bonū nō
 agnoscunt inbertiam siue teporem
 sui status nec in quanto discrimine
 morantur non agnoscetes emēda-
 re se minime curāt sic etiam quocunq;
 curant vt illud eis ostendatur & si
 monstratur eis ex tepore cordis in
 assueta longa consuetudine quoti-
 die persecerant alligati. Quis er-
 go modus erit vt ab hac sua inber-
 tia cōsurgant. Modus est iste q; ac-
 cipient ligna notitie sui cum odio
 sancto proprie reputationis atq; cō-
 placentie ac ipsa ligna feruenter in
 igne mee caritatis immittant ve-
 nuo respondendo ac si in ordine tūc
 intrarent obedientie vere sponsam
 anulo sanctissime fidei nec vltra
 dormiant in tali statu: quia mihi
 valde displicet & est eis valde dam-
 nosum. Istis nāq; tepidis valde cō-
 grue competit illud verbum quod
 in apocaliphi scribitur: vtinam cal-
 dus vel frigidus esses: sed quia tepe-
 dus es ideo vomere te incipiam ex

Tractatus.

ore meo: videlicet eo modo quo vi-
ri: quia nisi resurgat a tali tepore
calurnus est: et cadendo iuste reproba-
retur a me: potius enim vellem eos
esse frigidus in seculo remanendo
cum obedientia generali mandato
rum que respectu ignis verorum obe-
dientiam videtur esse quasi glacies
Ideo dicitur vtinam frigidus es:
hoc verbis volui tibi declarare ne
caderes in errorem existimando: quod
ego potius vellem aliquem in frigi-
ditate peccati mortalis esse quam in
tepiditate imperfectionis. Non enim
velle possum aliquam peccati cul-
pam ex eo: quia in me non est vene-
num istud: sed totam habui displi-
centiam in homine de peccato quod om-
nino decreuit: quod absque punitione nul-
lo modo transiret. Et quia non erat
idoneus homo per se tollerare pe-
nam que pro culpa debebatur: uni-
gentium meum caritate paterna trans-
missi qui fabricant eam in corpore
suo per obedientiam impositam ab
inestimabili bonitate mea. Surgat
ergo cum exercitio sancto cum vigi-
lia humili deuota: et continua ora-
tione: et attendant ad ordinis obser-
uantiam: et iugiter in patronis hu-
ius nancule speculetur qui fuerunt
homines: ut ipsi eodem modo: nati
et lacte nutriti. Et in presenti sum il-
le deus qui tunc erat: potentia quo-
que mea non est infirmata: neque
mea voluntas in aliquo bono dese-
rit: quia salutem vestram exopto.
Neque sapientia mea in exhibendo
lumen vobis: ut meam veritatem
agnoscatis. Ergo si volunt optime

possunt ambulare cum perfecte obe-
diens modo se priuare velint: ob-
scura nube propria amoris: et cum
virtuoso lumine oculum intellectus
aperiant ad ista consideranda. Igitur
istis modo peruenient aliter
non.

De excellentia virtutis obedi-
entis: et de bonis que tribuit illis qui
realiter eam assumunt.

Capitulum.

Et medum ergo salubre et ve-
rum est illud quod obserua-
ter omni die renouatur cum lumi-
ne fidei augmentando virtutem obe-
dientie cum humilitate profunda
peroptando contumelias: atque veram
fides: et quod a suo prelo magno on-
eribus quotidie grauetur: ut virtus
obediencie vna cum patientia soro-
re sua non rubiginetur: ut cum ex-
pediat eas exercere nullo modo vesti-
ciant sine eius difficultate possit eas
habere. Et ideo quotidie sancti ve-
siderij pulsat instrumentum: neque
frustra tempus elabi permittit de
quo iugiter in corde famescit velu-
ti sponsa sollicita que nullatenus vult
occiosa manere. O delectabilis obe-
dientia: o suavis obedientia placi-
da: o verus dulcis et illuminativa obe-
dientia: quoniam amoris propria te
nebras expulisti. Tu virtus obedi-
entis viuificas animam exhibendo si-
bi vitam gratie qua te in sponsam
elegit: et se ipsam voluntate propria
priuauit que mortem infert anime

atq; quotidie guerram. Tu libera
lis es & valde larga: quia te subicis
omni rationali creature. Tu beni-
gna es: & valde pia ex eo: quia man-
sue portas onera gratia: quia so-
ciata es cum vera patientia: & in ex-
pugnabili fortitudine tu corona-
ris honorabili corona perseveran-
tie tu minime deficis ex importun-
tate prelati: neq; propter onera gra-
tia que tibi sine discretionem pone-
rentur etiam iniuste tu cuz fidei lu-
mine tolleris vniuersa. Tu es adeo
cum humilitate connera: q; nulla
creatura diabolica: vel humana po-
test eam trahere de manu sancti de-
siderij te possidentis anime. O dul-
cissima filia quid ultra vicemus de
hac excellentissima virtute: dicim⁹
eam esse vnum bonum sine malo
quocunq;: Sicut in manu taliter ab-
sconsa q; ventus aliquis ei nocere
non potest. Facit animam super or-
dinis brachia nauigare: atque pre-
lati suae: nō super brachia sua: quia
verus obediens non obligatur mi-
hi reddere rationem de se: immo so-
lummodo prelatus cui subditus er-
titit. Ergo dilectissima filia de tali
virtute gloriosa deberes esse valde
philocapta: & in ea quotidie dele-
ctari. Vis de beneficijs a me rece-
ptis esse grata: sis obediens: nā obe-
dientia demonstrat aperte gratitu-
dinem tuam: quia procedit a cari-
tate: ipsa demonstrat: q; non es igno-
rans ex eo q; procedit a noticia mee
veritatis: in verbo filio meo. Nam
ipse docuit viam obedientie veluti

regulam vestram ex eo q; fuit obe-
diens vsq; ad mortem obprobriosis
sine crucis. In cuius obedientia q̄
celum aperuit est obedientia vo-
bis ex libito fundata: videlicet illa
generalis: & ista particularis sicut ē
principio tractatus istius obedi-
tie tibi narraui. Nec obedientia pre-
bet in anima lumen ostendens ip-
sam esse mihi fidelem ac etiam ordi-
ni: & prelato suo. In quo lumine sci-
licet sanctissime fidei sui fuit oblita
non querendo se propter se: quoniam
in obedientia quas acquisiuit in lu-
mine fidei demonstrauit: q; in volū-
tate sua sit omnino mortua ad om-
nem sensum propriū qui sensus car-
nalis: atq; sensitius alia querit: &
non sua. Sicut inobediens qui vult
fructificare voluntatem eius qui se
bi precipit: & illam iudicare secun-
dum intusitum: & iudicium suum te-
nebrosum: & infirmum: sed non vo-
luntatem suam peruersam a qua
mortem acquisit. Sed verus obedi-
ens cum lumine fidei iudicat in bo-
num sui prelati voluntatem: ideo
non erquirit voluntatem suam: im-
mo crucem humiliter inclinat: &
cum odore vere & sancte obedientie
nutrit animam suam: & ista pretio-
sa virtus in anima tantū crecescit
quantum in lumine sanctissime fi-
dei dilatat ex eo: quia caritas que
peperit obedientiaz a lumine fidei
procedit. Et cum illo lumine fidei
cū quo talis anima cognoscit semet
ipsa: atq; mecum eo me diligit: & hū-
liatur: & q̄to magis amat se hūliat

Tractatus.

amplius est obediens. Et obedientia cum patientia sorore sua demonstrat aperte utrum anima vestita sit vestimento nuptiali caritatis in veritate cum quo vestimento vitam eternam ingreditur. Obedientia namque celum aperit: et extra postea remanet: et ipsa caritas que clauem istam exhibuit introgreditur asserendo secum obedientie fructum: alie quippe virtutes: ut iam dixi remanent extra et sola caritas ingreditur. Sed appropriatur obedientie quod est illa clavis qua celus aperitur et eo quod cum inobedientia primi parentis. Adde clauem extitit et cum obedientia fidelis immaculati: et humilis agni filii mei sunt aperta ianua vite durabilis que tanto tempore clausa fuerat.

Diffinitio vnarum obedientiarum una religiosorum alia que premitur extra religionem alicui persone.
Capl. clxiiij.

Senti iam audisti carissima filia virginis filii mei obedientiam vobis dereliquit veluti clauem cum qua possitis aperire celum: et sic ad sine vestrum optabilem attingere. Ipse vobis cum ex precepto dimisit in obedientia generali. Si vero populus ad magna ascendere perfectionem ipse presuluit per portellum ordinis aratum ingreditur: ut supradictum est. Sunt etiam aliqui non intrantes ordinem et nihilominus in nauicula perfectionis existunt. Illi quippe sunt qui conscientia bene seruant extra ordinem ap-

probatum. Sponte recusantes vitia: atque mundi pompas actualiter atque mentaliter cum odorifera continentia virginali: vel aliter licet virginitate puati sint: ipsi perfecte seruant obedientiam alieni creature se subiuciendo cui perfecte conantur: usque ad mortem obedire. Et si me interrogas quis est meriti maioris: an ille qui stat in religione: vel ille de quibus in presenti dico: respondet deo quod meritum obedientie non mensuratur in actibus: nec in loco: nec in eo qui magis est bonus: vel prauus: nec in seculari magis quam in religioso: immo secundum mensuram amoris quam habet obediens: et secundum istam mensuram remeritur ei premium. Imperfectio vero prelati nullam omnino detrimentum infert illi qui verus est obediens: immo frequentissime proficit ei: quod pro persecutionem iniuste habet: et pro indiscretas reprehensiones et onera graua que quibus tollerantur ab indiscreto prelo acquirunt: et augmentant in se virtutem obedientie: et patientie sororis eius: neque locus ei nocet imperfectus. Dico imperfectum quod religio status est firmiter atque tutior quam alius status. Et ideo imperfectus tibi pono locum istorum qui pro parua clauem obedientie preter et extra ordinem obseruant conscientia. Sed non imperfectum dico siue minoris meriti eorum obedientiam: quam omnis obedientia sicut iam dixi: et alia quibus virtus mensuratur cum amoris mensura. Tu est verus: quod in pluribus rebus valet amplius hoc in religione presistere tu pro voto quod in manu sui prelati facit tuus

q; plura tollerare cōpellitur: et effi-
 catus obedientia p̄batur in ordi-
 ne q̄ extra tū quoniam ex quolibet
 actu corporeo est obligatus huic in-
 go: neq; soluere se p̄t: quando vult
 absq; culpa peccati mortalis ex eo
 q̄ ordo ē approbat⁹ ab ecclesia san-
 cta: et propter votum emissus. In ali-
 is vero non est ita: q; voluntarie se
 ligauerunt ex amore quem ad obe-
 dientiam habent: sed non cu; voto
 solēti. Unde sine culpa peccati mor-
 talis eis licet ab obedientia crea-
 tura talis discedere si legitimam ha-
 berent occasionem: et non ex proprio
 defectu suo procederet. Si vero di-
 scederent ex proprio defectu suo nō
 esset: hoc absq; grāni culpa non ta-
 men discessus ille proprie peccatum
 mortale importaret. Nōsi quantum
 interest inter vnum: et alium: quan-
 tum ab illo qui t̄: sit alienum ad il-
 lum qui primo dedit aliquid: et po-
 stea reperit quod ex amore donauit
 rat eum intentione non repetendi
 licet ex illo non fuerit aliquid in-
 strumentum publice confectum: nā
 alius donauit: et confectum est pu-
 blicum instrumentum: unde renun-
 ciavit in manu prelati sibi metip̄. p̄
 mittens obedientiam continentia; et
 paupertatem voluntariam. Pre-
 latus vero promittit ei vitam eter-
 nam in quantum obseruet ea que p̄-
 misit it. Ita q; proculdubio in obser-
 uantia loco: et modo perfectior est il-
 la: ista vero minus perfecta. Illa tu-
 tior est: q; si quis ibi ruat aptior est
 ad surgendum: quia cum maiori sub-
 sidio se reperit: hec autem est magis

vnbia: et valde minus tuta: quia si
 ceciderit est i maiori periculo ne re-
 trocedat: quia sentit se non esse liga-
 tū: imo solutū q; n̄ fecit i p̄fessioe vo-
 tū: prout accidit in religioso qui an-
 te professionem ab ordine discedere
 p̄t: postea vero non: meritum au-
 tem vtriq; mensuratur: vt iam dixi
 secundum mensuram amoris quaz
 habet vterq; obedienti: vt vnusquisq;
 que in quo statu fuerit valeat hēre
 perfecte meritū: quia solummodo
 positus est in amoris mensura. Ego
 differenter homines voco aliquem
 in vno statu: et alium etiam in alio
 prout apti sunt in se recipi: s; vnus
 quisq; premiatur s̄m amoris mensu-
 ra: quia si secularis amat amplius
 q̄ religiosus a me plus accipit et cō-
 uerso et ita de ceteris.

Quomodo deus non secundum
 laborem obedientie premiatur: neq; se-
 cundum longitudinem temporis: imo
 secundum magnitudinem carita-
 tatis: atq; de promptitudine verorū
 obedientium. *Capit. clxv.*

Omnēs vos p̄duri: vt labora-
 retis i vinea obedientie vincer-
 tis modis: et oibus ip̄endet p̄tū s̄m
 amoris mensurā: et nō s̄m opera: neq;
 mensurā ip̄is: v; vt amplius hēat il-
 le qui tēpestiue venit q̄ ille qui tar-
 de sicut in euāglio p̄inet vbi mea
 veritas vicit similitudinē eorū qui
 conducti fuerunt ad vineam erco l-
 lendam: et q; tantū habuit ille qui
 venit ad opus ora. r. quantum ille
 qui venit hora p̄ma siue tertia: ve-

Tractatus.

fr. Voluit igitur offendere veritas
mea: q̄ estis in celo remunerati non
iuxta tempus vel opus: s; iuxta mē
suram amoris: vñ multi vocati sunt
ad opus huius vince i pueritia qui
dam in iuuentute quidam in sene/
ctute: z aliquando senex cum tanto
amoris igne ad hanc vineam ibit: z
considerabit habere temporis bre/
uitatem q̄ attinget ad illos qui vo/
cati sunt in pueritia: q̄ negligenter
ambulauerūt. Igitur in amore obe/
dientie recipit anima premium suū
z ibi vas suū impletur in me mors
pacifico multi vero sunt qui habēt
obedientiam istam: ita promptam:
z tantum in anima sua tenent infer/
tam z incarnatam: q̄ non solummo/
do ipsi non volēt inuestigare ratio/
nem quare sic a prelato suo precepti/
tur: imo vñ expectāt q̄ verbū egre/
diatur ab ore suo: q̄ cum lumine fi/
dei vident z intelligunt intentionē
prelari quam illico iuxta posse per/
ficiunt. Unde verus obediens ani/
plius attendit: z obedire conatur
intentioni prelati sui q̄ verbo sem/
per indicando voluntatem prelati
fore secundum meam voluntatem
z q̄ per meam dispensationem: z vo/
luntatem: ita preceptat ei: z ideo dixi
tibi q̄ potius obediebat itētioni q̄
verbo. Ex hoc enim est obediēs ver/
bo: q̄ prius obediebat ei affectu sue
voluntatis: z intentionis videndo cū
lumine fidei: z iudicando volunta/
tem eius in me hoc aperte demon/
stravit ille de quo legitur in vitis
patrum: q̄ prius obediebat cum af/
fectu: qui cum ab abbate suo fuisset

vocatus: z incepisset vñm o scribere
quod est ita parua res illico pro/
ptus ad obedientiam imperfectam
dereliquit: nec tanta in dilatione
sibi dedit: vt ad perfectum adduce/
ret. Ut igitur in signum apertum
videretur quantum hoc mihi gra/
tū extiterat ipsa clementia mea me
dictatem aliam auro perfecti. Ista
gloriosa virtus intantum est mihi
grata q̄ nulla virtus est in qua tot
miraculorum signa siue testimonia
data sint a me sicut in ea. Quonia;
ipsa procedit a lumine fidei: z vt ap/
te cognoscant homines quantam ista
complacenciam habeam: Terra
obediens est isti virtuti ac etiam ani/
malia sunt illi subdita a qua subste/
tat obedientem. Terra vixi est obe/
diens obediēt: sed sicut in vitis pa/
trum aliquando legitur de abbate
qui obediēti discipulo tribuit vñm
aridum lignū iniungendo sibi per
obedientiam q̄ illud in terra plant/
taret: z iugiter adquaret: vsq; quo
fructum ex se produceret: ipse autē
obediens cum lumine fidei non he/
sitauit: nec ait quomodo possibile fo/
ret: imo perfecti obedientiam vltē/
us inuestigare declinans intantum
q̄ per virtutem obedientie pariter
z fidei lignum aridum viride factū
est: z ita fructum ex se produxit in si/
gnum q̄ illius anima demonstra/
tur: z erat priuata fecitate cufusli/
bet in obedientie: atq; viridis esse/
ta fructus obedientie germinabat
vnde fructus illi ligni vocabatur
a sanctis patribus obedientie fru/
ctus. Si attendas etiam animalis

Tractatus.

quod comedit sine bibit: Quotidie comedit agnitionem sui sicut mei. Aperte namque cognoscit et intelligit se per se non esse: et suum defectum: et me qui sum illic qui sum ac gustat et comedit meam veritatem: quam intelligit in verbo meo pro vobis incarnato. Bibit vero sanguinem in quo sanguine verbum ostendit ei meam veritatem: et amorem ineffabilem quem ad eum habeo. In ipso sanguine demonstrat obedientiam suam perfectam a me patre suo impositam ei pro vobis: et ideo se totaliter inebriat. Postquam autem est ebria sanguine simul: et obedientia verbum se perdit ex toto cum omni contentia sui possidendo me per gratiam gustando me per affectum amoris cum lumine fidei: et obedientia sancta. Omnis vita sua pacem ei dat et in morte postea recipit illud quod in sua professione fuit ei promissum a suo prelato: videlicet vitam eternam que visio pacis est: et eterna tranquillitas: atque felicissima quies bonum inextimabile: quia nullus illud estimare potest: neque comprehendere quantum est: quoniam est infinitum. Breve namque minori nullo modo comprehendere potest hoc infinitum et inestimabile bonum: nisi tanquam vas quod immensum est in mari quod non comprehendit in se universum mare: sed solum illam quantitatem quam in se continet. Solummodo mare semetipsum comprehendit. Et sic mare pacificum sum ille solus qui me comprehendit: et est mor: ita de mea comprehensione: et

estimatio solum in memetipso gaudens exulto. Quod utique gaudium atque bonum quod habeo in me participo in vobis: et vnicuique secundum suam capacitatem: et mensuram. Omnes impleo perfecta beatitudine: nec aliquam mensuram: ibi teneo vacuum: sed omnes agnoscunt: et intelligunt de bonitate mea quantum ego tribus comprehendendibus iuxta merita sua. Ergo verus obediens cum lumine fidei vere contentus in fornace caritatis humilitate perunctus precioso sanguine fuerit iam viri totaliter inebriatus cum sorore patientia: atque vilitate semetipsum vilipendendo cum fortitudine: atque longa perseverantia: et cum alijs virtutibus: hoc est fructibus aliarum virtutum habuit: et in se recepit optabilem: atque felicissimam finem eius a me creatore suo.

Hec est una repetitio in summa quasi totius libri presentis.

Capitulum clxvi.

Quod dilectissima et carissima filia satis et desiderio tuo a principio sermonis mei: usque ad ultimum finem quem feci loquens de obedientia: nam si bene recordaris petisti a me cum anxietate desiderij sicut ego te: et petere: ut ignem in te crescere facerem caritatis: tu inquam petiisti quattuor petitiones quarum una fuit pro te ipsa cui satisfecisti illuminando te lumine veritatis mee ostendendo tibi: quod mediante fidei lumine cum cognitione tui: et

mel per medium quem ego tibi de-
 claravi tu veniebas ad notitiam
 veritatis. Secunda petitio tua fuit
 q̄ ego facerem mundo misericordi-
 am. Tertia vero petitio fuit pro cor-
 poris mistico ecclesie sancte mee ro-
 gando me q̄ auferrem tenebras ab
 ea ⁊ persecutiones quas in presenti
 patitur. Et petebas q̄ ego punirem
 iniquitates malorum super te: hinc
 ego declaravi tibi q̄ nulla pena si-
 nita sine data tempore finito ex se-
 metipsa sola satisfacere potest ꝑ cul-
 pa commissā contra me qui sum in-
 finitum bonum: sed bene satis facit i-
 quantum fuerit unita cum contri-
 tione cordis ⁊ anime desiderio: mo-
 dum vero qualiter satisfactio decla-
 ravi tibi ad hoc etiam respondi tibi
 q̄ ego volo facere mundo misericor-
 diam ostendendo tibi q̄ mihi mise-
 reris proprius est. Unde propter mi-
 sericordiam: ⁊ ineffabilem amo-
 rem quem gerebam ad hominem
 nisi unigenitum filium ⁊ verbum
 meum quod ut apertius tibi demō-
 strarem assimilavi vni ponti qui at-
 tingit a celo vsq; ad terras: ⁊ hoc ex
 vniōne q̄ facta fuit in ipso: scilicet hu-
 manas ⁊ diuinam naturam. Item
 ut amplius te lumine mee verita-
 tis illustrarem ostendi tibi qualiter
 ad istum pontem ascendebatur per
 tres gradus idest cum tribus ani-
 me potentis. Itē de isto verbo pon-
 te tibi monstrando feci figuram ali-
 am in corpore suo figurando tres il-
 los gradus: vt optime nosti. Pri-
 mum scilicet in pedibus secundum
 in latere: vel in costa perforata ter-

tium in ore in quibus posui tres ani-
 me status: videlicet statum imper-
 fectum perfectum: ⁊ perfectissimum
 in quo realiter attingit: ⁊ peruenit
 ad excellentiam intimi amoris esse
 dendo tibi patēter in quolibet quid
 est illud quod auferit imperfectio-
 nem: ⁊ per quam viam tur ad eam.
 Et de occultis deceptionibus demo-
 num viri: ⁊ de proprio amore spiri-
 tualitatem tibi loquendo de repre-
 hensionibus in tribus istis statibus
 quas mea clemētia facit. Et primā
 reprehensionem posui quam facit
 hominibus in vita priusquam a cor-
 pore discedant secundam in morte
 quantum ad illos qui moriuntur i-
 peccato mortali de quibus ego po-
 sui tibi q̄ ibant sub ponte per viam
 diaboli narrando tibi miseras eo-
 rum. Tertiam vero reprehensionem
 quam facit in generali iudicio ali-
 qua tibi narrando de penis damna-
 torum: atq; de gloria beatorum: cui
 vnusquisq; dotem sui corporis acce-
 perit. Item promisi tibi: ⁊ promit-
 to: q̄ cum multa sufferentia seruo-
 rum meorum reformabo sponsam:
 ⁊ ecclesiam meam inuitando vos ad
 huiusmodi tollerantiam conquerē-
 do tecum de iniquitatibus ministrorum
 impiorum: ⁊ ostendēdo tibi pa-
 riter in quanta ipsos excellētia po-
 sui: atque reuerentia quam ego re-
 quiro ⁊ volo q̄ seculares eis exhibe-
 ant. Et ostendendo tibi quomodo ꝑ
 defectus ipsorum: vel excessus reue-
 rentia circa illos nullo modo minui
 debet ⁊ quantum habeo molestū: ⁊
 est mihi contrariū: qm̄ sit oppositū

Tractatus.

Fuit quod loquens de virtute illorum qui sicut angeli viuunt tangendo simul cum hoc aliqua de venerabili sacramenti altaris excellentia. Item quia loquendo de victis tribus statibus anime voluisti scire de statibus lachrymarum et vnde procedunt ordinate narraui tibi concordando status anime cum statibus lachrymarum. Dixi namque tibi quod vniuersale lachryme de fonte cordis egreduntur seriose tibi causas huius assignando atque de quatuor statibus lachrymarum. Insuper et de quinto statu qui generat mortem aperte tibi narraui. Et quarte petitioni tue respondi qua me rogasti quod prouiderem in quodam casu particulari quod contigerat et ego prouidi sicut optime nosti. Super his omnibus declarauit et visceri tibi de prouidentia mea tam in genere quam in specie incipiendo a principio creationis usque ad finem mundi et qualiter omnia feci et facio enim prouidentia summa et diuina dando sine permittendo vobis omnia. scilicet consolationes atque tribulationes spirituales vel temporales propter bonum vestrum ut in me sanctificati sitis et veritas mea perficiatur in vobis. Veritas namque mea fuit et est ista quia creauit vos ut haberetis vitam eternam quam vltimo veritate vobis cum sanguine verbi vniuersi filii mei patefecit. Item vltimo satis feci desiderio tuo atque promissioni quam ego feci tibi narrando videlicet de perfectione obedientie atque de imperfectione obedientie et vnde procedit et quid est illud quod vo-

bis auferit obedientiam. Nam eam exposui pro quadam clauis generali et sic est et tibi narraui de particulari. Et de perfectis atque imperfectis tam in religione quam extra religionem de quolibet aperte loquendo vultis et de pace quam exhibet obedientia et de guerra quam irrogat inobedientia et quantum inobediens recipit seipsum addendo atque declarando quod per inobedientiam Adde mors venit in mundum. Nunc ego pater eternus summa et eterna veritas concludo patenter vos ex obedientia in carnati verbi videlicet vniuersi filii mei vitam eternam obtinere. et quod sicut oes a primo veteri homine videlicet Adam contraxistis interitum atque mortem sic omnes qui volunt obedientie clauem ferre contraxerunt vitam ab homine nouo videlicet Iesu christo vultissimo filio meo de quo vobis feci pontem postquam via celi facta fuit ut transire possitis illesi per istam viam atque receptam viam: que est vna lucida et rectissima veritas cum clauis salubris obedientie et ita transitus illesi per tenebras vite presentis et vltimo cum clauis verbi mei celum inuenitis vobis apertum. Modo te cum ceteris amicis et seruis meis inuito ad festum quia cum fletu et oratione continua et humili mundo volo facere misericordiam. Curras ergo mortua per hanc viam veritatis et postea minime reprehenderis de mortu lento quia plus a te requiram nunc quam antea postquam tibi manserit sicut meipsum in veritate mea. Et

Omnino caue ne vnquā egrediarto
a cella uotitie sine cognitionis tue
sed in ipsa conserues z expēdas the
saurum a me tibi traditum: qui the
saurus est vna doctrīna veritatis
fundata super firma petra viua vī
delicet vnigenito filio meo christo
dulci iesu: que doctrīna vestita ē sul
gentissima luce per quam tenebrę
destruuntur. Ipsa igitur induaris
in veritate filia mea dulcis z aman
tissima.

Quomodo hec anima deuotissi/
ma deo valde regratiatur z oratio/
nem effundit affectuosam pro san/
cta ecclesia z vniuerso mundo z vī
tutē fidei cōmendās imponit sine
huic operi. *Capit. clxxij.*

Tunc hec anima deuotissima
postq̄ viderat cum intellect⁹
oculo z mediante lumine sanctissi/
me fidei cognouerat veritatem z ex
cellentiam virtutis obedientie ac
ipsam recto sensu percepisset z ip̄a z
affectu degustasset eū ineffabili desi
derio speculando semetipsam in vi
tina maiestate gratias referebat z
ait. Gratias tibi pater eterne quia
non desperisti me tuam facturam:
nec auertisti faciem tuam a me ne/
q̄ contempnisti desideria mea. Tu
nāq̄ lux nō attendisti tenebras me
as: tu vita non attendisti mortem
meam: neq̄ tu medice vilipendisti
grauem infirmitatem meam. Tu
puritas eterna non desperisti me lu
cōplenam atq̄ miseris infinitis. tu

infinite me infinitas. Tu sapientia
summa: me stultam: propter hec z
alia mala plurima z defectus inna
meros qui sunt in me non contem/
pnisti me: neq̄ me spreuit bonitas
tua: sapientia tua: clementia tua: bo
num tuum infinitum z inertimabi
le. Sed in lumine tuo mihi lumen
exhibuisti in sapientia tua cognoui
veritatem in clementia tua inveni
caritatem tuā atq̄ dilectionem pro
ximi. Quis ergo te cogit ad hec
Non aliqua mea virtus in mō so/
lum tua paterna caritas. Hic igit̄
tur idem amor te compellat ad illu
minandum oculum intellectus mei
lumine fidei vt intelligam z agno/
scam veritatem tuam mihi patefa
ctam. Da mihi domine vt memoria
mea inueniatur capax ad retinen
dum beneficia tua. Voluntas arde
at igne dulcissime tue caritatis qui
sanctus ignis faciat corpus meum
effundere sanguinem datum amore
sanguinis z me cum elauī salutaris
obedientie portā ecli aperire. Istud
idem ex postulo pro qualibet crea
tura rationali tam in generali q̄
in particulari z pro corpore missi
co sanete matris ecclesie. Ego fate/
or: z non nego quia tu dilexisti me
priusquam essem z q̄ amas homi
nem ita q̄ assimilaris quōddam mo
do illi q̄ ex amore nimio isatuaī.
O veritas eterna. O eterna trini
tas que per vnionem diuine natu
re fecisti tantum valere precium
sanguinis vnigeniti filij tui. Tu
trinitas eterna es quōddam ma
re profundum: in quo quanto

Tractatus.

plus quero plus inuenio: et quanto plus iuchio plus quero te. Tu quod dāmodo insatiabiliter aīam satias: quēntā in abisso tua ita facias aīam q̄ semper remanet esuriens atq; famelica te trinitas eterna peroptās desideransq; te videre lumē in lumine tuo. Sicut ceruus desiderat fontē aque viue: ita desiderat aīa mea corpus istud egredi tenebrosū et in veritate videre te sicuti es. O q̄ dū crēt abscondita facies tua ab oculis meis. O trinitas eterna ignis atq; caritatis abissus amodo dissolue nubem huius mei corporis quia cognitio quā dedisti mihi de te in tuā veritate ardet et valde me cogit optare depositionē granedinis huius corporis atq; reddat auidaz ad exhibendam vitam hanc ad laudē et gloriā nominis tui: q; gustauit et vidi cū lumine intellectus in lumine tuo abissus tuā eterna trinitas atq; pulchritudinem creature tue: propter quod intueō meīpsam in te vidi me fore tuam: imaginem: donante videlicet mihi te pater eterne de potentia tua et de sapiētia tua intellectu que sapientia vngentis tuo est appropriata. Spūs vero sanctus qui procedit a te patre et a filio tuo dedit mihi voluntatez per quā me facit aptam ad amandum. Nā tu trinitas eterna factōz es et ego factura: vnde cognoui te illuminante in recreatione quā de me fecisti per sanguinem vngenti filij tui q; p̄hi loca prius es de pulchritudine factu re tue. O abissus. o trinitas eterna o veritas: o mare profundum: et quid

maius mihi dare poteras q̄ teīpm. Tu es ignis qui semper ardes et nō consumis. tu es qui consumis colorem tuo quēcunq; proprium amores anime. Tu es iterum ignis qui relis omnem frigiditatez et illuminas mentes lumine tuo cum quo lumine fecisti me cognoscere veritatē tuā: tu es illud lumen super oē lumē quōdas intellectus oculo supernaturale lumen in tanta perfectioe et habundantia quod etiam lumē fidei per ipsū magis clarificatur in qua fide video meaz animā habere vitam et in isto lumine recipit in se te lumen. Nā in lumine hīdei acquirō sapientia in sapientia verbi filij tui in lumine efficitōz fortis et constans atq; persequens in lumine fidei acquirō spem q; nō per mittes me in via desicere. Itē istud lumen docet me viam per quam ambulem et sine isto lumine in tenebris ambulare. Et ideo petiui pater eterne q; tu illuminares me lumine sanctissime hīdei. Vere lumē istud est vnum mare quod nutrit animam quousq; tota fit in te. O mare pacificum trinitas eterna huius maris aqua non est turbida et ideo non exhibet aliquē timorem: imo dat notitiam veritatis: hec est aqua clarissima et res oculis aperte manifestat. vnde vbi habundat lucidissimum lumen fidei tue anima quasi clarificatur de eo quod credit. Hec est speculum scēduz q; tu trinitas eterna me cognoscere facis: q̄ dū amoris manu tenetur corā oculis anime mee representat me in te que sum creatura tua.

In huius lumine speculi represen-
 ta: ut mihi atq; cognosco te summi
 bonum: bonum super omne bonuz:
 bonum felix: bonum incomprensibi-
 bile: bonum inestimabile: p̄ christum
 dñem super omnem pulchritudi-
 nem: sapientiam super omnem sapi-
 entiam: quia tu es ipsa sapientia: tu
 cibus angelorum cum igne carita-
 tis te dedisti hominibus. Tu vesti-
 mentum cooperiens nuditatē me-
 am pascis nos famelicos tua dulce
 dine quia dulcis es absq; amaritu-
 dinē quacūq;. O trinitas eterna in
 tuo lumine quod mihi dedisti ⁊ re-
 cepti mediante lumine fidei san-
 ctissime cognoui te declarante per
 multas ⁊ admirabiles declaratio-
 nes vias magne perfectionis vt cū
 lumine ⁊ non cum tenebris amodo
 tibi seruias atq; sim speculum vite
 sancte: ⁊ ita resurgam a miserabili
 vita mea qua semp̄ in tenebris huc
 usq; tibi seruiui. Non enim agnoui
 veritatem tuam ⁊ ideo non amavi
 eā: sed quare te non agnoui: quia
 te nō vidi. Quare vero te non vidi
 cum lumine sanctissime atq; glorio-
 se fidei: quia nebule prop̄ amoris
 obfuscant oculum intellectus mei.
 Sed tu veritas eterna dissoluisti eā
 lumine tuo tenebras meas. Et quis
 poterit altitudinē tuam attingere
 ⁊ tibi referre gratias de tam immē-
 so dono ⁊ de tam amplis beneficiis
 que mihi concessisti: atq; de doctri-
 na veritatis quam mihi nunc exhi-
 buisti: Que quippe doctrina ē vna
 gratia particularis ultra gratiam
 generalem quam das alijs creatu-

ris. Voluisti namq; condescendere ne-
 cessitati mee ac aliarum creatura-
 rum que in futurum tanq̄ in specu-
 lo in ea respiciendo speculari desi-
 derabunt. Tu ergo domine pro me
 tibi mecum si respondeas. Tu qui de-
 disti satis facias atq; respondeas pro
 vatis infundendo videlicet in me
 lumen vnum gratie vt cum ipso lu-
 mine tibi gratias referas vestit me
 ⁊ fac vt induam te veritatem eter-
 nam vt ego curam hanc vitam vtiq;
 mortalem cum vera obedientia ⁊
 cum lumine scissime fidei de quo lu-
 mine videtur qd animam meam
 de nouo nunc inebries.

Deo gratias Amen.

Hic incipiunt quedā orationes
 de multis per beatā Caterinam de
 senis sorozoris ordinis fratru predi-
 catorum solēniter canonizata per
 summū pōstlicē Idum secūdiū: vñ
 ipsa esset in abstractione a sensibus
 facte. Et a quibusdam de verbo ad
 verbuz prout in suo vulgari ab ipsa
 virgine sacra proferebantur in lati-
 num collecte. Quarū orationū ipsa
 plures fecit cum esset in auinione.
 de quibus hic in principio dicit ha-
 bent. Plures fecit i Janua de qui-
 bus pñr hētur hic vna. Quāplures
 Et fecit in Roma ab anno domini.
 Mccc. lxxv. vsq; ad annū domini.
 M. ecc. lxxx. in quo anno ibidē mi-
 grant ad celū die penultima men-
 sis aprilis. De quibz orationibz Ro-
 me factis consequēter hic habētur
 aliqne vs; numero. xvij. De oratio-
 nibz aut suis quasi inumeris quas
 fecit in Senis: in Florentia: in Vi-
 tis: et in multis alijs italie locis mō
 cōsimili nulla hic habetur.

Oratio ipsius beatissime virgins
 facta Auinioni pro statu ecclesie tē-
 pore rebellionis terrarum dicte ec-
 clesie.

Deitas deitas: inef-
 fabilis deitas. O sū-
 ma bonitas: q̄ solo
 amore fecisti nos ad
 imaginē et similitudi-
 nē tuā: dīcedo fiat

qñ creasti hoīez sicut cū fecisti cete-

ras creaturas: s; dīcedo faciam? H
 minē ad imaginē et similitudinē no-
 strā amor ineffabilis: vt in hoc tota
 trinitas p̄sentiret: et dedisti ei formā
 ipsius trinitatis in potētis anime.
 Et memoriā in formā tui pater eterne
 qui sicut oīa cōseruas i te: ita ipsa re-
 tinet et cōseruat quicquid intellectus
 videt et intelligit de te: et vñ id cogno-
 scit participat sapiētiam vniuersā
 tui. Dedisti ēt homini volūtātē spi-
 ritus sancti: q̄ quasi manū plena tuo
 amore leuans se capit quicquid in-
 tellectus noscit de tua ineffabili bo-
 nitate: et implet memoriā et affectū de
 te de quo gratias ago tibi ppter in-
 finitū amorē huius mūdi quē cōstēdi-
 sti: donādo nobis intellectum pro cō-
 gnoscēdo te: memoriā pro cōseruan-
 do te in se: et volūtātē et amorem pro
 diligēdo te sup oīa sicut rōnabile ē
 et tāte p̄tatis: vt amorē hūc neq; de-
 mon: nec alia creatura in se rōnē ha-
 bens possit nobis auferre inuitis.
 Hūdeat itaq; hominē vidēdo tan-
 tū se a te vlligē nō amare factore su-
 um cū vīuere semper in te est. O
 eterna bonitas in te video q̄ pōstq̄
 pp nostrā fragilitatē cecidim? in pa-
 tredinē peccatorum in obediētē tui
 bi primo patre constrinxit te amor
 ap̄re oculū pietatis tue mittēdo no-
 bis miseris filiū tuū verbū incarna-
 tum velatū nostra misera carne: no-
 stra mortalitate vestitū: deū verum
 et vñm iesū xp̄m reconciliatorem et
 informatorem: et redēptorē nostrū.
 Et q̄ tu dulce verbū iesus amor pa-
 tris mediator factus es: gūerre nō
 stre cum creatore nostro faciēs ma-

gnā pacem puliens inobedientia z:
z iniquitates nostras super sanctissi
mū corpus tuū factus obediēs vsq;
ad opprobriolosā mortē crucis.

Satisfaciens simul iniurie patris
tui z culpe nostre vindicādo cā sup
femetipso. Peccanti dñe miserere
mei quocūq; cōsiderādo me p̄to re/
perio amorē icōprehensibilem ex te do
ne iesu de^o me^o ad creaturam for^{me}
tue: vñ creātibilis nō ē si te nō dili/
gāt. Nā tu de^o z hō absq; hoc vt te
diligere cū nō essem amasti z fecisti
me capacem notitē z infinite potē/
tē z bonitatis tue. Et quicquid vo/
lo diligere q̄s hēt in se cē repleo in
te. peccatū autē q̄s nō hēt sed p̄inat
cē nō cadit in te. Et id dignū ē odio
nō amore: si velim^o deū diligere vt
tenemur. Uiderem^o in te tuā inest/
mabilem deitatem: q̄ si hominē: tu ho/
mo es indicibilis puritatis: z si veli
mus ad deū dirigere zelū. Tu solui
sti p̄p̄riū sanguinem redēptōis no
stre festinabile p̄ctū eripiedo nos
de fuitute peccati. Tu es itaq; dñs
fuiti pater: frater: magister: amicus
z socius noster: cōuersādo nobiscū
ex benignitate z insuperabili carita
te tua. O eterna deitas quid tibi ex
his gratū ego misera creatura retri
buā: cū summe sapientie z infinite
potētē z bonitatis eristas. Tu pul
chritudo purissima: ego putridissi
ma creatura. Ego mors: tu vita phē
nis. Tu lux: ego tenebre. Tu sapien
tia ego stultitia. Tu infinitus ego ca
lucacq; omni die fini proximo. Tu
medicus ego infirma z fragilis pec
catrix que perdēdo me z tēpus mei

decursum inuultiter ex tra te nunquā
dixerisse te videor qui traxisti nos
ad te z semp ad te per gratiā retrā/
his si pmittimus z nostra voluntas
tue maiestati sanctissime non rebel
let. Deu me peccatū dñe misere
mei: ne respicias eterna bonitas ad
nras miseras q̄s ex nobisipsis p̄tra
rim^o recedēdo ab infinita bonitate
tua z aīas nostras a suo obiecto pro
prio remouēdo: sed oro p̄ tuā miseri
cordiā q̄ sine fine ē: api oculū tue sū
me clemētē z pietatis z respice ad
unicū sponfam tuā aperis oculum
vicarij tui in terris vt non amet te
propter se: nec se pp̄ se: sed potē^o te z
se pp̄ te diligat: q̄ dñs amat te vel se
pp̄ se pimus q̄ ipse vita z mors nra
mors. Inquātū sollicitus nō ē recu
perare nos ones p̄ditas. Sz si amet
te z se pp̄ te vniū^o vñ a bono pasto
re creplū vite recipim^o. o summa z
ineffabilis deitas peccatū z nō sum
digna orare ad te: sed tu potes face
re me dignam. P̄dunia itaq; vo/
mine deus meus peccata mea z ne
respicias miseriam meam vnū^o cor
pus a te habeo quod tibi reddo z
offero. Ecce carnem: ecce sanguinez
dissimatur: destruat. Scindan
tur etiam z triturentur ossa eaz me
dullis meis: pro vicario ipso sponso
unico sponse tue: z alijs pro quibus
oro si fuerit in voluntate tua: pro
quo vicario humiliter deprecor exau
diri: vt tuam voluntatem aspiciat:
amet z faciat ne peream^o. Da ei cor
nouum deus vt semper crescat i gra
tia tua: z sit fortis in erigendo verū
lū scissime crucis faciēdo nos gratie

participes ⁊ fideles sicut participa-
mus ⁊ nos fructus salutiferi passio-
nis ⁊ sparsus sanguis tui unigeniti agni
sine macula. Deceamur dñe eterna
deitas miserere mei Amen.

Oro eiusdē pro ministris ecclesie.

ij

Quoniam creator eterna deitas te ma-
re tranquillū es in quo velut pi-
scis nutritur aie ex tempore: qz v3 re/
quiescūt in te p affectū ⁊ unionem
amoris pfirmādo velle altissime ⁊
eterne voluntatis tue q̄ a nobis vult
tū sanctificationē n̄faz. ⁊ iō anima
hoc respiciēs ⁊ suā se expoliās tuam
tū induit voluntatē. Et hoc videtur
ē optimū signū in te manētium si
erunt voluntate p̄pria ⁊ creaturari
peccatiū velle tuū: tuo nō ipsoꝝ mō
sequant ⁊ ex p̄sp̄eris mūdī nō gan-
deāt: s; poti⁹ in aduersis que l̄ter te
⁊ ipsoꝝ media sunt: vt sicut ignis au-
rū ita ip̄a p̄bet an indicēt ip̄i fm
voluntatē tuā more amātū cātūmō.
Et iō aduersa huiusmōdi amāda sūt
sicut cetera a te creata que oia ho-
na sunt ⁊ vllat digna excepto pec-
cato qd̄ a te nō ē: sed ego misera vili
gēdo peccatiū semp̄ p̄didi tēpus vi-
uini obsequij. Deceamur dñe misere-
re mei. Purifica dñe peccata mea ⁊
iniquitates meas auerte. Purifica
me eterna ⁊ ineffabilis deitas ⁊ exau-
di suā tuā oratē ad te vt dirigas in
te corda ⁊ voluntates ministrōꝝ scē
matris ecclesie sp̄de tue vt sequant
agnū saginatū: pauperē māfactum
⁊ humilē p̄ viā sanctissime crucis:
tuo celesti non ipsoꝝ more caduco.

Sint itaq; creature angelice ⁊ terre-
stres angeli in hac vita qz conficere
⁊ ministrare hnt corpus ⁊ sanguinē
unigeniti filij tui agni imaculati
ne sint sicut aialia rōne carentia ad
hec indigna: sed vnias diuina pietas
te auroꝝ pacis ⁊ balnea eos in tran-
quillo mari bonitatis tue: ita qz non
expectent vltra perdēdo tēpus viti-
le qd̄ tā hnt pro inutile qd̄ nō habēt.
Deceamur dñe miserere mei. Audi
dñe vocē meā ⁊ exaudi miserā suā
tuā clamātē ad te patrē p̄p̄simuz ⁊
pro oibus filiis quos tradidisti mi-
hi vt eos singulariter dirigā p̄pter
tuā caritatē imensam: summe eter-
ne ⁊ ineffabilis verus deus. Amen.

Oratio eiusdē facta Janne ad re-
monēdū papā gregoriū de p̄posito
retrocedēdi terminato in cōcistorio
pp̄ cōtrarietates accessus ad vrbē
in qua r̄ndetur objectib⁹ cōtrariis:
⁊ q̄sro quōd officiales curie possint
officia gerere sine offensa dī ⁊ p̄xim.
ij

O Pater omnipotēs eterne de⁹: o
inertissima ⁊ vnicissima ca-
ritas in te video ⁊ cordi t̄neo qd̄ tu
es via veritas ⁊ vita pp̄ quam opoz
tet accedere oēs hoies vēturū ad te
quā tua ineffabilis dilectio d̄rigis
⁊ format de p̄a notitia sapiētie vni-
geniti filij tui dñi n̄i iesu xpi. Tu
es ille etern⁹ ⁊ incōprehēbilis de⁹
qui mortua humana generatōe pp̄
sue fragilitatis miserā solo amore ⁊
clementissima pietate motus mis-
isti nobis ipsum verū deū ⁊ v̄m no-
strū iesum xpm̄ filium tuum nostra

mortali carne vestitū & voluisti q̄
 nō veniret cū delectatione & p̄p̄is
 huius caduci seculi: sed cū angustia
 penuria & tormentis: & ipsam tuam
 sciens & faciens voluntatem pro no
 stra redemptione sp̄etis mūdi peri
 culis & inimici obstaculis vt mortē
 morte vinceret fact⁹ obediens vsq̄
 ad mortem acerbissimā crucis. Nūc
 quoq̄ o amor incōprehensibilis tu
 idē es qui mittēdo vicariū tuū ad
 recuperandū filios mortuos per re
 cessum ab inobedientia sancte ma
 tris ecclesie vnice sp̄nsie tue mittis
 eum cū angustia & periculis quē ad
 modū misisti dilectū filiū tuū redē
 prore nostrū ad liberandū ipsos fill
 os mortuos a pena inobedientie &
 morte pec casti & fragiles hoies crea
 ture tue iudicat̄ prauo & p̄sumptuo
 so iudicio ex affectu carnis in p̄tra
 riam partē vt volūtate tuā & fructū
 salutis eozū ab inimico recepti im
 pediat: & ipsū tuū in terris vicariū
 a tā salutifera tua legatōe diuertāt
O amor eterne isti nō timēt mortē
 aīe s; corpis & iudicat̄ s̄m sensum &
 amore p̄p̄itū nō s̄m verū iudicium
 tuū & pfunditate sapiētie manifesta
 tis tue. Tu positus es pro regula no
 stra & porta per quā oportet nos trā
 s̄ire: id in laborib⁹ & angustijs gau
 dere debemus sicut tu viristi q; ad
 hoc nati sumus & mūdus & caro no
 stra miserima nō nisi amaritudis
 fructus producent ex tua admira
 bili prouidētia vt de eis nō gaudē
 mus nec in eis speremus: sed de fru
 ctū salutis & tuis donis celestibus
 gloriemur. bene itaq; debet gaude

re vicariū tuus dū sequitur vel
 tuum & iustitiam iesu christi qui dis
 nenauit aperuit & dissoluit sanctissi
 mū corpus suum pp̄ nos & dedit su
 um sanguinem vt lauaret peccata
 nostra: & vt salurē nobis sua ineffabi
 li pietate captaret: & ipi vicario tuo
 dedit clauē ligandi & soltendi an
 mas nostras vt voluntate tuā & et⁹
 vestigia sequeretur. Pro quo san
 ctissimā tuam clementiam suppliciter
 oro vt purifices eum: ita vt cor
 suum ardeat sancto desiderio recu
 peradi membra deperdita ita vt ea
 recuperet per aurissimū excelsē po
 tētē tue. & si tarditas sit tibi amor
 eterne displiceat punitas propter eaz
 corpus meuz quod tibi offero & red
 do vt illud flagellis afflictas & de
 struas prout fuerit in volūtate tua
Peccani domine miserere mei. Tu
 deus eterne tu es philocaptus de
 factura tua cum ineffabili gratia &
 clementia tua: & ideo tuum vicariū
 mittis vt eam pereuntem recupe
 ret de quo ego indigna & misa pec
 catric gratias ago tibi oīlinita bo
 nitas & inestimabilis caritas verus
 deus pudeat hominem filium. Ide
 quē solo amore a morte tui vnigeni
 ti redimisti non sequi voluntatem
 tuam qui non vis nisi sanctificatio
 nem nostram vā deus eterne qui ex
 caritate diuina homo factus es & ex
 amore vnitus es nobis & mittis itaq;
 nobis vicariū tuum ad ministrā
 dum nobis spir̄ituales gratias san
 ctificationis nostre & perditionum si
 liozum recuperationis vt ipse tan
 tā modo voluntate tuam sequatur

nō accēseat p̄silijs carnis indicātio
s̄m iēsum z amorē pp̄riū nullisq;
aduerſitatibus terreat. Et qz oīa de
ficiant: nisi in te sūme deus: nō resp̄i
cias peccata mea q̄ clamo ad te: sed
craudi serua tuā pp̄ter clementiā
tue inestimabilis caritatis. Tu re/
cedendo ā nobis: nō dimisiſti nos or
phanos: sed dimisiſti nobis vicariū
tuū qui dat nobis baptisimū spiritū
sanctū: z nō tū semel sicut baptisimo
aque loit semel sumus: sed semp la/
uat nos p̄ sanctā penitentiā: z pecca
ta nostra astringit. Tu cū improp̄e
rijs venisti ad nos: z nos recedendo
a te indicamus s̄m carnē: z amorez
pp̄rium. Tu es pallidus qz creatu
re tue semp vacuans gratias tuas.
Spoliando vnicam sponsam tuam.
Fac igit̄ esse: na pietas vt vicarius
tuus sit cōmestor animaz z tui ho/
noris sancto desiderio ardens: z ad
herens tibi soli: qz tu es alia: z eter/
na bonitas: absterge p̄ eū infirmita
tes nostras re: n̄egra sponsam tuaz
suo salatari p̄silio z opibus virtuo/
sis. Reforma ēt eterne deus vitam
istoz sernoz tuoz: astantium vt se/
quant̄ te solū deū in corde simplici:
z voluntate p̄fecta: z non respicias
mei miserā que oro p̄ ipsos: sed plā
ta eos in viridario voluntatis tue.
Benedico te pater eterne: vt benedi
cas hos famulos tuos: vt siāt despe
ctores sui ipsius pp̄ te: z sequant̄ so/
lam puritatē voluntatis tue que so/
la eterna z p̄petua est p̄ quibus oī/
bus gratias ago tibi.

Oratio eiusdem: in abstractione.

post cōmunionē facta die veneris.
xviij. febr. M. cccclxxi. liij.

O Alta z etna trinitas: z amor
inestimabilis. Et si tu vocas
me filiā ego dico te esse sūmū: z eter
num patrem. Et sicut tu tribus mi
hi temetipsam cōmunicando mihi
corpus z sanguinem vnigeniti dile
cti filij tui in quo vas mihi totuz te
deum z hominē sico amor inesti/
mabilis: peto quod cōmunicēs me
corpore mistico sancte matris eccle
sie: z vniuersali corpore christiāe re/
ligionis. In igne enim tue caritatis
nouit quod in hoc cibo vis animam
delectari. Tu inestimabilis amor vi/
disti: z cognouisti me in te: z qz i tuo
lumē me vidisti. Ideo phloca p̄
pulchritudine creature tue ex amo
re ipsam de te traxisti: z creasti illaz
ad imaginem z similitudinem tu/
am. Ego autez creatura non cogno
ſcebam propter hoc te in me: nisi in
quantum videbā imaginem ipsam
z similitudinem tuā in me. Sed vt
nam: z ego viderem z cognoscerem
te in me. Et sic vt de te omnes perfe
ctā cognitionē haberemus: vel hēre
pessēmus vnisti te nobis descenden
do a sūma altitudie deitatis tue: vt
qz ad vltimū lutūz humanitatis n̄e
qz cūz ibecillitas intellectus mei nō
poterat comprehendere: imo nec in
tueri altitudinem tuā. Ideo vt par
titate mea capere possē ipsam tu
am altitudinem paruuluz te fecisti
includendo magnitudines deitatis
tue i paritate nostre humanitatis
z sic manifestasti te nobis in verbo

vniuersi tuiscent ergo cognoui te
 i me: o abissus caritatis. In hoc igitur
 verbo: o alta z eterna trinitas i
 estimabilis amor manifestasti te: z
 veritatem tuam nobis maxime in
 effusione sanguinis sui: qz tunc vidi
 mas potentia tuam: qz potuisti nos
 in ipso sanguine lanare a culpa nra:
 z cognouimus et sapientia tuam: qz
 esca humilitatis nostre qua operu-
 isti hamis tue diuinitatis cepisti de
 monti: auferendo ab eo vniuersum qd
 habebat supra nos. Iste sa nignis osti-
 dit nobis et caritate: qz ex solo igne
 amoris nos taliter redimisti cu no
 idigeas nobis: z sic patefacta est no-
 bis veritas tua: qz v3 creasti nos: vt
 nobis vitam eternam largiretur. Ista
 quod z veritate nouit creatura tua.
 Vnde ipsum verbum vniuersitum tuum:
 an enim no poterat videri veritate
 istam quia caligauerat oculus eius
 obfuscatus velamine culpe. Erube-
 sce: erubescere creatura adeo tuo taz:
 z taliter exaltata ac honorata non
 nosse deum inestimabili amore carita-
 tis sue descendisse ab altitudine dei-
 tatis: vsqz ad infimum latuz huma-
 nitatis tue: vt cognosceres eum i te.
 Peccanti dñe miserere mei. o hami-
 rabile est quod cu cognosceres crea-
 turam tuam. In teiam qua esset: z preui-
 deres ipsam operaturam iniquitatis: z
 veritate tuam minime. Secutura ni-
 hilominus creasti ipsam. O amor i-
 estimabilis. Et cui dicis tu: o anima
 mea dico tibi: o pater eterne: Sup-
 plico clementissime pater quatenus
 edices nos: z oes suos tuos igne ca-
 ritatis tue. Et dispone omnes ad re-

ciendum orationes z doctrinam
 que ex tuo lumine z caritate fundi
 tur: aut fundi debent. Veritas tua
 dixit querite: z inuenietis. Ipedite
 z accipietis: pulsate z aperietur vo-
 bis. Ego miserima pulso ad hostia
 veritatis tue. Clamo in aspectu ma-
 iestatis tue: z pcto ad aures tue cle-
 mentie misericordiam pro mundo:
 z singulariter p sancta ecclesia: qz p
 doctrinam verbi cognoui: qz continue
 pascar de hoc cibo. Et postquam sic
 placet tibi no finas me fame perire.
 O anima mea quid facis: an igno-
 ras te pñius videri a domino deo?
 Scias te nunquam posse ab oculo
 eius abscondi tui nihil occultum e
 bene potes aliquam abscondi ab oculo
 creature: nunquam aut a suo. Vnde
 ergo sine z terminu iniquitatibus
 tuis: z excita te metipsam. Pecca-
 ni dñe miserere mei: tempus est iam
 a somno surgeri. Tu trinitas eterna
 vis quod excitentur creatur tue. Et
 si non surgimus in prosperitate mis-
 tis aduersitatem: z vt pfectus medi-
 cus cum igne tribulationum incen-
 dis vulnera quando non iuuat: nec
 prodest unctio consolatonis z pro-
 spitatis. O pater eterne. O caritas
 increata. Ego sum plena admiratio-
 ne: qz cognoui in lumine tuo q tu
 vidisti z cognouisti me: z quascunqz
 rationabiles creaturas generaliter
 ac particulariter priusqz nobis esse
 dedisses: z similiter vidisti primus
 hominem Adam. Nosti etiam cul-
 pam secutura in obedientie sue in co-
 particulari: z i alijs generalis q erat se-
 cuturi p eum. Et cognouisti: qz culpam

impediebat veritatem tuā: imo im-
pediebat creaturas rōnales: vt nō
adimpleret in eis. Non puenien-
do ad finē ad quem eas creaueras.
Vidisti et ī te penā lecturā verbo
filio tuo: vt restitueret humanū ge-
nus gratiā: et veritas tua compleret
in nobis. In quo lumie noui q̄ oīa
prouidisti. Quō ergo pater eterne
creasti: hęc creaturā. Ego de hoc stu-
pefacta sum valde vere video: q̄ in
dicas mihi qd̄ ex nulla alia cā: hoc
fecisti nisi: q̄ cū lumine tuo vidisti
te cogi ab igne caritatis tue ad cre-
andū nos nō obstantibus iniquita-
tibus quas cōmissuri eramus p̄tra
te eternū patrē. Ignis ergo carita-
tis te coegit. O amor eterne licet in
lumie tuo videres oēs iniquitates
quas factura erat creatura tua con-
tra te bonitatē infinitā tū firuisti te
nō videres: s̄ solummodo firuisti: et fir-
masti. Iesū tuū in pulchritudinem
creature de qua velud insatiatus et
ebrius philocaptus es: et ex amore ip-
saz ex te traxisti dādo ei esse ad ima-
ginē et simi studinē tuā. O veritas
eterna tu declarasti mihi idigne ser-
ue tue veritatē tuā: q̄ vsq̄ amor coe-
git te ad creādū ipsam: quāuis vide-
res: q̄ offensura erat te noluit cari-
tas tua qd̄ figeres oculū ī hac vī-
sione: imo auertisti oculos tuos ab ip-
sa offensa: et firuisti solummō in pulcri-
tudine creature si enī p̄ncipalem vi-
sionē possuisses in futuraz offensam
oblitus fuisses amoris quem hēbas
ad creādū hoīem. Non enim hoc fu-
it abconsum tibi: sed firmasti te in
amor: quia nil aliud es quā ignis

amoris. Et ego ex defectibus meis
nūquā te cognoui. Sed concede ex-
grā amor dulcissimi q̄ suat. Siquis
de corpore meo p̄ honore nominis
tui: nec vltimus manēā induta me.
Recipe et eterne pater hūc qui me
cōmunicauit. Erue eū fer: et ab ipso
met solue eū et vesti eū eterna volū-
tate tua ac ipm in te ligā eū in solu-
bili nern: vt sit odorifera planta in
viridario sancte ecclesie sarq̄re que
so clemētissime pater dulcē benedi-
ctionē tuā: et ī sanguine filij tui ab-
lue facies aīaz n̄arum. O amor: o
amor ego peto q̄ des mihi mortē.

Oratio eiusdem facta in die san-
cti Thome apostoli. v.

O Eitas veritas eterna veritas
verus amor qui p̄ vnionem
humanitatis verbi tui dñi nostri ie-
su christi cū oīpotētī veritate tua ve-
disti nobis vepditis lumen sanctissimū
me fidei q̄ est pupilla oculi intelli-
gentie nostre qua videmus: et nosci-
mus vep obiectuz aīe tuā videlicet
inestimabilē veritatē: et fecisti ipm s̄
lium tuū dñm nostrū sacrificiū tibi
imaculatum p̄ nobis ponens eū la-
pidem angularē: et colūā firmissi-
mā stabilitatis sancte matris eccle-
sie vnice sponse tue quāq̄ ab olīm dī
sposuisti renouare ipsam ecclesiā no-
uis et fructuosiorib⁹ plantis ex tūc
nullus potuit infringere tuam san-
ctissimam voluntatē: que eterna
et incōmutabilis ē. Ne respicias pec-
cata nostra quibus indignā me re-
cognoisco orare ad te ipsaz peccata

nostra tua clemētissima pietate ad/
 sterge hodie p virtutē huius sancti
 apostoli Thome et purifica aiaz me
 aq amor meus: sūme deus: et exaudi
 seruā tuā clamantē ad te: et q ignis
 p̄tinuo vrens es nūquā tū tibi gra/
 ta p̄sumēs licet p̄sumas semp quic/
 quid h3 aia extra te. Vre igne sp̄ri/
 tus tui et p̄sume ac eradica fundit̄
 oēm amorē: et affectū carnis de cor/
 dibus nouellaz plantaz quas insē/
 rere dignat̄ es corpori mistico etul/
 dem sancte matris ecclesie. Trāffer
 eas de mūdānis affectibus in v̄ri/
 dātū affectus tui: et da eis cor nouū
 cū vera notitia volūtatē tue: vt
 istī despectores mūdū: et sui ipsius ac
 pp̄ij amoris effecti. Imbutiq; p̄o/
 feruore amoris tui ac facti fidei ze/
 latores: et virtutū pp̄ te relictis sal/
 lactibus cupiditatibus: et p̄p̄is hu/
 tuis: cadnet seculi sequant̄ te solūmō
 pp̄ te: cū puritate mūdissima et ser/
 uida caritate. Itaq; director n̄re
 salutis. Sponsus hic nouus eiusde/
 ecclesie: tuo semper dirrigat p̄silio.
 Mundos et puros: tū pmoueat re/
 ceptet: et audiat et alie plante tue no/
 utissime sicut angeli tibi assistūt ī ce/
 lis ita assistāt dño n̄ro vicario tuo ī
 terris in reformationē eiusde San/
 cte matris ecclesie fm cor tuū in cor/
 de simplici: et actione p̄fecta ac repu/
 tent se p̄nt sunt īsertos nouiter cor/
 porū dñi nostri iesu christi a quo sup/
 flues: et infructuosos quosdā ramos
 tua admirabili p̄uidētia: et absq;
 misterio hoīs abscidisti. Et enī ip̄o
 iesu iam nascere et p̄ficiente virtuti/
 bus: et etate nati: et ip̄i eidē ecclesie

similiter proficiant exemplis: et mo/
 ribus virtuosis: vt sicut nona inier/
 ta flores magis odoriferos et fruct/
 amētores naturalia te tradita di/
 spositione producent: ita etiam rese/
 catis motibus omnīs carnalis affe/
 ct̄ tuo celesti dono quo sanctos apo/
 stolos rore sancti sp̄ritus perfudisti
 inserantur eis nouelle virtutes red/
 dentes tibi suauitatem odoris: et ip/
 si sancte ecclesie reddant amenitatē
 virtuosorum actuum: et operis fru/
 ctuosi: vt sit reformatā ī eis tua sp̄o
 sa. O amor eterne purifica hunc vi/
 cartum in se: vt innocens exempluz
 puritatis et innocentie alijs tribuat
 in tue conspectu gratie deseruiat po/
 pulum sibi subiectum instituat hac
 etiam infideles attrahat celestibus
 disciplinis: et fructus eterne salutis
 offerat tue incomprehensibili ma/
 iestati: p̄ quibus omnibus vt exau/
 dire digneris: ego miserabilis grati/
 as ago tibi: summa bonitas verus
 deus.

Oratio eiusde facta in die cathe/
 dre sancti Petri apostoli. VI.

Ad te o superne medice et amor/
 inestimabilis anime mee ve/
 hemēter suspiro ad te trinitas eter/
 na: et infinita: ego finita proclamō ī
 corpore mistico sancte ecclesie: vt de/
 leas omnem maculam anime mee
 per gratiam: et non tardes ulterius
 Sed per merita huius conductoris
 nauicule tue. Sancti Petri. Cum
 igne caritatis: et profunditate abis/
 sus eterne sapientie expectanti au/
 xilia tue sponie succurre. Et ne despi

elas desideria seruoꝝ tuorꝝ: sed iam
conducas nauiculam ipsaz actor pa-
cis: z ad te ordies seruos tuos: vt re-
solutis tenebris appareat auroꝝ lu-
cis plantatoꝝ in ecclesia tua ex desi-
derio puro salutis animaruz. Bene-
dictuz ligamen quod benignissime
pater nobis tribuisti quo possimus
manus iustitie tue ligare: videlicet
orationem humilem: z fidelem cum
ignito desiderio seruoꝝ tuorum
quibus mediantibus promittis mi-
sereri mundo. Regrator: tibi alta: z
eterna veritas quia pmittis cito da-
re refrigerium sponse tue: z ego no-
uiter intrabo viridarium eius: z nã
quam egrediar quousq; impleas p-
missa tua que nunquam fuerunt: ni-
si vera: dele itaq; peccata nostra ho-
die vere deus: z laua facies anima-
rum nostrarum sanguine vniuersi
filij tui disperso pro nobis: vt sic cla-
ro vultu: z integris: z animis red-
damus ei passionis vices: mortui no-
bis viuendo sibi. Exaudi etiam nos
orãtes pro custode huic tue cathe-
dre cuius festu colimus vicario tuo
vt facias cum qualem tui successore
huius vetuelli petri vis esse: z des-
ei modos necessarios ecclesie tue. cõ-
fiteor te promississe cito completurã
desideria mea igitur confidentius
oro ne tardes vterius deus meus
promissa complere. Et vos dulcissi-
mi filij cum nunc sumus ad manus
e: puz est laborandi pro ecclesia chri-
sti vera matre fidei nostre ppterca
hortor: vt vos iam plantati in ipsa
ecclesia sitis velut columne ipsius: z
cõmuniter omnes cum seruore oꝝa/

tionis z opere actionis pulsã amo-
re proprio: z omni pigritia labore/
mus in hoc viridario saluifice fidei
vt perficiamus voluntate dei eter-
ni qui nos vocauit ad hoc p nostrã
z alioꝝ salute: z pro vnitãte ipiã
ecclesie in qua salus est animaruz
nostrarum.

Oratio eiusdem facta die vomi-
nico. xx. febr. M. ccc. lxxviii. vj.

Rateor eterne deus fatcor eter-
ne de³ alta z eterna trinitas
q; tu vides z cognoscis me: z hoc in
lumine tuo vidi: confiteor eterne de-
us: z video q; vides necessitate vni-
uersi me sponse tue z bonam volunta-
tem vicarij tui: quid est ergo quod
impedit q; non prosequatur cum p-
effectum honorum operum: i lumi-
ne tuo vidi q; h noscis: q; nil abscon-
ditum est oculo tuo: in eodem lumi-
ne video q; in te preuidisti remedi-
um quod postmodum dedisti filio
tuo mortuo. s. humano generi quod
remedium fuit verbum vniuersi
tuum: preuidisti etiam pro eodem
mortuo filio tuo aliud remedium.
Scilicet seruare cecatrices in cor-
pore ipsius verbi: vt cõtinue clama-
rent p nobis misericordia corã ma-
lestare tua: in lumine tuo vidi quod
ex igne caritatis seruasti eas i cor-
pore suo: z nõ sunt ipeditæ: ipse nec
color sanguinis pp corpus glorifica-
tum: nec ipse corpus glorificatũ ip-
ditant: In temetipso igit preuidisti re-
medium opportunũ: v; seruare cõ-
carrices in corpore: z sic principale-

remedium previdisti reconciliatio
 nis creature tibi creatori per ver-
 bum similiter: et hoc vidisti. In tuo
 lumine vidi: et noui quod previdisti: hoc
 omnia quia cum ipso: et in ipso video:
 et absque illo est ambulare in tenebris.
 O dulcis amor tu vidisti in te neces-
 sitate sancte matris ecclesie: et reme-
 dium quo indiget: et ipsum remedi-
 um tribuisti: ut orationem seruorum
 tuorum de quibusuis quod fiat mu-
 rus cui a podietur murus ipsius ec-
 clesie sponse tue quibus clementia
 tua spiritus sancti ministrat ignita
 desideria reformationis eskulcz. Si-
 milititer video quod previdisti peruer-
 sam legem meam: et cuiuscunque ra-
 tionalis creature que lex semper est
 apta obtinere: et rebellare voluntari-
 tue: et vidisti quod ipsam secutari era-
 mus: vere video quod nostri fragilita-
 tem: huius nature nostre humane
 quam scilicet debilis est: quod fragilis:
 quod etiam misera. Et ideo tu sumus p-
 nitor in omnibus prouidisti tu su-
 mus remediator qui in omnibus ea
 remediasti dedisti nobis arce: et for-
 titudinem voluntatis: sociando eam
 cum hac debilitate carnis que vo-
 luntas tam fortis est: ut nec demon-
 us: neque alia aliqua creatura preua-
 leat aduersus eam: nisi per liberam
 arbitrium in cuius manibus posi-
 ta est: hoc voluntas assentiat. O eter-
 na bonitas. Et unde tanta fortitudo
 in voluntate creature tue nisi a te.
 Summa et insuperabilis fortitudines:
 Unde video quod participat de forti-
 tudine voluntatis tue: quia ex vo-
 luntate tua ipsa dedisti nobis. Quis

re-videmus quod tunc est vere fortis vo-
 luntas hominis dum sequitur volun-
 tatem tuam debilis autem quando
 viscedit ab ipsa: quod ut dictum est de
 tua voluntate creasti: ideo in tua ma-
 nens est fortis: hec omnia in lumine tuo
 noui in voluntate nostra. Et sic eter-
 ne pater indicas et demonstras forti-
 tudines voluntatis tue. Si enim in
 paruulo membro tanta est fortitudo
 quantum estimabimus esse tuam qui
 creator et gubernator es omnium: Tunc
 video in lumine tuo. Videlicet quod
 ista voluntas tua: quam dedisti nobis
 libera positam in manu liberi arbitrii.
 Videtur quod roboratur a lumine
 fidei: quod cum ipso lumine noscit ho-
 mo in lumine tuo eternam volun-
 tatem tuam quam videt non velle
 nisi sanctificationem nostram: ita quod
 lumen facit crescere et roborare vo-
 luntatem que nutrita a lumine sanctus
 sine fidei viuificat opera hominum
 unde patet quod nec voluntas vera: ne-
 que viuia fides potest esse absque opere:
 hoc lumen alit et auget lumen in ani-
 ma: quia non potest gustare ignem
 caritatis tue nisi lumen ostendat ei
 dilectionem tuam erga nos. Tu ergo
 lumen es materia ignis quia nutris
 et facis crescere ipsum in anima: ut
 ligna augmentant: et faciunt cresce-
 re ignem materiales. Tu lumen au-
 ges caritatem in anima: quia osten-
 dis ei diuinam bonitatem: et ipsa ca-
 ritas nutrit te in ipsa: quia optat co-
 gnoscere deum suum: et tu vis satis-
 facere ei. O prouisor optime tu
 noluisti quod homo iret in tenebris:
 nec maneret in guerra. Et ideo

puisti ei de lumine fidei qd pate/
facit iter: et tribuit sumam pacem. non fi-
nit aiaz perire fame: nec manere nu-
da: aut esse pauperem: qz pascit ea de
cibo gratie: et faciendo gustare sibi in
affectu caritatis tue: cibum aiaz. idu-
it ipsam veste nuptiali. scilicet caritatis et
eterna voluntate tua: et tribuit ei vi-
uitas eternas. **P**ropterea dicit dñe misere-
re mei: qz p tenebras puerse le-
gis mee quā sūz semp secuta caliga-
uit oculus intellectus mei. Ideo
non cognoui te lumen vey tñ pla-
cuit igni caritatis tue illuminare me
tuo lumine vero. In lumine tuo ostē-
disti mihi qd puidisti culpā: quam p-
petraturus erat homo: et remedium
culpe. i. redemptionem quā postmo-
dum fecisti p verbum: et qd puidisti
fragilitatē hoīs: et remediū cōtra ip-
sam. scilicet excellentiam voluntatis date
nobis a te summa altitudie. S; quid
est qd vincit et alit eam: lumen sanctis-
sime fidei. hoc lumen est principis
medium et finis cuiuscunqz pfectio-
nis. Ipsum lumen est quod pseruat
et auget perfectionem in anima: hoc
ē lumen pfectit caritatē in ipsa: et ip-
sa euz augmentat: et conseruat: vt di-
ctum est. **D**eus eterne. o amor in-
estimabilis caritatis tota est impa-
stata tecum creatura tua: et tu cum
ipsa per creationem per fortitudinē
voluntatis per ignem ex quo creasti
eam per lumen naturale quod vediti
sti ei quō videt te verus lumen exer-
cendo illud cum fame realium vir-
tutum propter gloriam et laudē no-
minis tui. **D**e lumen super omne lu-
men. **D**e bonitas que omnem supe-

ras bonitatē. **D**e sapientia superans
oem sapientiā. **D**e ignis qui omnem
ignem excedit. Et hec oia es qz tu solus
es ille qui es: et nihil aliud ē aliquid
a se nisi in quantum a te habet esse.
De cetera et miserabilis aia mea nō vi-
gna qz de te vna cū aliis seruis dei si-
at murus in subsidium sancte matris
ecclesie: sed potius plantari in ven-
tre cuiusdā aialis buntis: qz semp ope-
ra aialius operata es. **G**ratias gra-
tias ago tibi eterne deus qui nō ob-
stātibz iniquitatibus meis digna-
ris me ad supradicta eligere. **S**up-
plicio igitur: qz ex quo tu spiras i cor-
dibus seruoꝝ tuoz aīria: et ignita
desideria p reformatione sponse tue
et facis eos pro ipsa ineffabili voce
clamare: qz eraudias clamorem tu-
um. **C**onserua etiam et auge bonam
voluntatē vicarij tui: et concede: vt
in eo impleatur vera perfectio: et si-
militer supplicor: et oratio pro omni-
bus ratiōabilibus creaturis: s; ma-
xime p illis quos posuisti supra vo-
lum meuz quos: vt debilis: et insuffi-
ciens reddo tibi. **N**olo qz pctā mea
impediant eos que semper sum secū-
ta peruersam legem affectum: vide-
licet carnis: sed opto et oro qz facias
ipsoz sequi te euz perfectione: vt me-
reantur assequi iustas peccos quas
fundunt: et fundere debent pro salu-
te totius mundi: et reformatione ec-
clesie tue. **P**ropterea: peccanti vomi-
ne miserere mei: parce domine par-
ce mihi miserabili: et in grate gratias
tuz. **F**ateor eterne deus qz bonitas
tua conseruauit me sponsam tuam:
quannō infidelis semper fuerim: et

bi ex defectibus meis. Peccauit
 mine miserere mei.

O ratio eiusdē, scā rome dic mar/
 tis. xxiij. febr. M. ccc. lxxix. viij.

O deus eterne: o de⁹ eterne: sis
 supplico pius nobis: et si tu
 dicis: o alta et eterna trinitas et pie
 tas que germinat misericordiam est tibi
 propria cum ipsa misericordia propria
 tibi sit que non est absque pietate et pie
 tate enim misereris nostri. Ego con
 fiteor et cedo: video enim quod ex sola
 pietate dedisti verbum tuum pro redem
 ptione nostra que pietas sumpsit exor
 ditum a fonte amoris cum quo create
 ras creaturam tuam. Et quod valde pla
 cebat tibi. Ideo postquam perdidit at
 vestem innocentie: motus fuisti in
 duere ipsam gratia tua reducendo
 eam ad pristinum statum: non tamen
 abstulisti ab ea libertatem offendere
 di: sed conseruasti ei libertatem arbitri
 um: et legem peruersam que semper
 pugnat contra spiritum quam imitam
 do apta est ad cadendum in culpam
 peccati. Postquam ergo tu pius es de
 us eterne: vnde hoc: quod homo est tam
 crudelis sibi metipsum: Materem et enim
 crudelitatem non potest contra se
 exercere que cum culpa occidere semet
 ipsum: ipse est pius sensualitati cum
 qua pietate maximam crudelitatem
 contra animam vitur: et etiam con
 tra corpus: quia corpora damnato
 rum: simul cum anima puniuntur.
 Hoc video quod a nullo alio procedit:
 nisi priuatione luminis: quod non co
 gnouit pietatem tuam in nobis. Un

de et propter hoc offendis tu quod nihil
 prodesse homini pietas tua absque
 pietate sua. Et hoc autem patet: quod
 creasti hominem absque eo: sed sine eo
 non vis saluare ipsum: vis ergo pie
 et misericors pater: quod homo respiciat
 at immensam pietatem tuam: ut ut
 sciat primo esse pius sibi metipsum: et
 postmodum similiter proximo suo
 iuxta illud. Caritas incipit a seipso.
 Itaque vis quod anima respiciat pieta
 tem: ut auferatur ab ea crudelitas
 sua: et quod capiat cibum quod habet alere
 eam: et tribuere ei vitam. O deus eter
 ne. O ignis et abissus caritatis oculo
 tus tuus respicit super nos. Ut autem
 creatura tua videat quod sic est: vide
 licet quod firisti super nos oculos
 misericordie: et pietatis aut iustitie
 et hoc secundum opera vniuersi
 dedisti ei ut videret oculum intel
 lectus. Unde manifeste patet quod om
 ne malum procedit a priuatione lu
 minis: et omne bonum pronouit no
 bis a lumine: vnde enim potest vili
 gi quod non videtur: et videre quicquam
 absque lumine nemo potest. O deus
 eterne. O pie et misericors pater sis
 pius nobis et miserere nostri. Sum⁹
 et enim cecus: et absque lumine precipue
 ego misera miserabilis propter quod fui
 semper sibi metipsum crudelis. Cum
 illo oculo pietatis quo nos et cuncta
 creasti respice necessitatem mundi:
 et ipsi mundo prouideas. Tu dedi
 sti nobis esse de nihilo: illustra ergo
 supplico hoc esse quod tuus est. Tu
 dedisti lucem apostolorum temporibus
 oportunis huic mundo: hoc igitur
 tempore quo maxime idigem⁹

In lumine suscita unum paulus qui
vniuersum mundum illuminet et cum
velamine misericordie tue operi et
claudere oculum iustitie et aperire ocu-
lum pietatis cum vinculo caritatis
liga te ipsum et cum eodem placa ira
indignationis tue. o dulce et suauis
lumen. o principium et fundamentum
nostre salutis quia cum lumine tuo
vidisti necessitatem nostram. ideo in
ipso lumine videmus eternam bonita-
tem tuam quam cognoscendo diligi-
mus. o vnio et ligamen tuum creatoris
in creaturam: et creature in te crea-
torum: cum fide caritatis tue liga-
sti eam: et cum tuo lumine dedisti ei
lumen. Unde si aperit oculos intel-
ligentie sue cum desiderio cognosce-
di te cognoscit. Nam lumen tuum in-
trat in omnem animam aperientem
ei ianuam voluntatis. Manet enim
ad ostium anime et mori ut aperit
sibi intrat in illam: sicut sol percuti-
ens in fenestra clausa que cum aper-
ta est illico intrat in domum et illam
illustrat: ita oportet quod creatura tua
habeat voluntatem cognoscendi te
cum qua aperiat oculum intelligenti-
e quo aperto immediate tu verus
sol intras et illustras eam: et illumina-
do: quid operaris tu lumen pietatis
intus in anima: Expellis tenebras
et infundis lucem. Extrahis humi-
dum propriam amoris calore tuo et re-
manet ei ignis caritatis tue. Facis
eum liberum quia in lumine tuo no-
uit quam nobis dederis liberta-
tem eripiendo nos a feruitute demo-
nii in qua humanum genus ex sua
crudelitate peruenerat. Unde odit

homo communem vitam crudelitatis
que est pietas erga sensualitate pro
pter quod efficitur crudelis contra
eam et pius rationi seras ponendo
potentius anime. Laudat enim me-
moriam miseris mundi et variis de-
lectationibus per oblivionem volu-
tariam se ab eis extrahendo et ape-
rit beneficiis tuis eorum memoria
solicite retinendo: laudat etiam et vo-
luntatem: ita quod te super omnia dili-
git et omnia in te secundum volun-
tatem tuam et solummodo te vult se-
qui et tunc vere pius est sibi: et sicut
est sibi pius: ita et proximo suo expo-
nendo corpus suum ad mortem pro
salute animarum in omnibus actibus
etatis cum prudentia vitatur: quia
in lumine tuo vidit cum quanta pru-
dentia in nobis operatur es omnia.
Tu lumen facis cor simplex et non
duplex: amplum et non artum intus
et omnis creatura rationalis
efficitur capax ex amore: cum cari-
tate ordinata omnium querit salu-
tem: et quia non est lumen absque pru-
dentia et sapientia exponit corpus
ad mortem pro salute anime proxi-
mi sui et non ponit animam perpe-
trando culpam. Non enim licet ho-
mini perpetrare minimam culpam
ut fieri potest saluet totum mundum:
quod pro utilitate creature finite que
nihil est ex se non debet offendi. In
finitus creator omnium qui est ois
bonum pro corpore etiam proximi po-
nit substantiam temporalem: et taliter ap-
tum est istud eorum quod nulli est fictus
quilibet potest cor tale comprehendere:
non enim offendit unum in facie et

In lingua: aliud tenedo intrinsecus:
 istud vere ostendit se esse erutum in
 veteri vestimento et indutum nouo
 voluntatis tue. Itaque pater omnipotens
 crudelitas nostra pcedit ex eo quod non
 videmus pietatem tuam qua visus es er-
 ga animas redimendo eas precioso sangui-
 ne filii tui. Verge verge misericors pa-
 ter oculos pietatis super ecclesiam et vi-
 carium tuum protege cum sub umbra ala-
 rum tuarum ne iniquitas superbe non
 ceat ei: et mihi concede ut distile san-
 guine et medullas offitii in hoc viri-
 clario tuo sancte ecclesie. Si respicio
 in te video quod oculo tuo nihil abscon-
 sum est: hoc non videt homines mundi ob-
 fuscati a nube peccati amoris. Si enim
 viderent non essent tam crudeliter peccatis
 animabus: sed ex pietate tua efficerentur
 pater pater: id necessarium est lumen quod
 toto cordis affectu supplico infun-
 das omnibus rationalibus creaturis per ver-
 bum tuum fecisti pietatem et iustitiam.
 Iustitia quidem supra corpus summi:
 pietatem pro supra nos miserimos. O
 summa bonitas quod non dissoluit in
 ritibus cordis nostri. Quod cor meum
 non erit per os certe quod nubes offusca-
 uit oculum mentis mee: et non finit te
 animam videre ac ineffabilem pietatem.
 Quis unquam pater pro suo filio ini-
 mico tradidit peccatum filii mortis. So-
 lus tu pater eterne: caro nostra qua
 induisti quibus passus fuit. nos pro con-
 secuti sumus fructum si volumus. Ita-
 vis quod sensualitas nostra pariat ut
 anima recipiat fructum vite. O doctrina
 fundata in veritate. et id dixit veritas
 tua. Ego sum via veritas et vita. Si vo-
 lumus assequi pietatem tuam oportet

nos ex te habere per illud iter accedere
 per quod gratis iuisti. O deus eterne ego
 de me conquiret tibi ut facias iustitiam
 am mihi que ipsa sum anime mee et
 pia sensualitati. peccati domine misere-
 re mei. O pia crudelitas que peris
 et calcas sensualitatem in hoc tempore bre-
 vissimo et finito ut exaltes animam
 in eternum: unde peccat patientia unde fi-
 des: spes: et caritas oriuntur. certe a pi-
 etate predicta que parit misericordiam:
 quid soluit animas a seipsa et ligat ea ti-
 bi: Hec pietas acquisita cum lumine.
 O pietas delectabilis. O pietas que es
 velut unguentum. Tu certis iniquis ira-
 et crudelitate in anima. Hec pietatem
 iterum supplico am deus eterne fundas
 omnibus creaturis rationalibus et precipue his
 quos dedisti mihi ut singulari amo-
 re diligam eos. Fac ipsos pios ut vita-
 tur perfecta crudelitate cum qua occi-
 dant peruersam voluntatem. Hanc cru-
 delitatem videris tu veritas docuit
 se que dixisti. Si quis venit ad me et
 non odit patrem et matrem et uxorem
 filios et fratres. adhuc autem et animas
 suam etc. Hec de ultimam videtur dif-
 ficile. Alia vero sepe faciunt serui
 mundi: quantum non amore virtutis.
 Sed difficilius est homini exire de
 natura sua que sequi ipsam. Nam nostra
 est rationalis: ergo rationem debemus
 sequi. O veritas eterna. tu es odor su-
 per omnem odorem. tu largitas su-
 per omnem largitatem. tu pietas
 omnem pietatem excedens. tu es ius-
 titia omnem iustitiam superans. In-
 modo es solus iustitie qui vincitque red-
 dis iuxta opera sua. Iuste enim per-
 mittis quod iniquus homo sit incom-

portabilis sibi met quia optat id quod est minus se cupiens mundanas utilitates et delectationes: omnia enim que creasti minora sunt homine et in eius obsequium creata non ut ipse feruaret eis. Solus tu es maior nobis et ideo debemus optare assidue te querere et tibi seruire. Et iniuste facis quod sustulisti gustet in hac vita pacem et quietem ante me sue quia posuit affectus in te qui es vera pax et summa quies. Et his qui per hanc vitam mortalem viriliter cucurrerunt miserit corditer tribuis vitam eternam. Tu es bonitas infinita quam nullus propter te plene capere aut comprehendere potest nisi quantum concedis et tantum concedis quantum visum nimis vas anime ad recipiendum. O dulcissime amor ego nunquam te non propter quod nec dilexi. Ego stricissime tibi commendo filios quos apposuisi verbo meo. Tu posuisti me ad excitandum eos: que semper domino. Tu excita illos benigne et pie pater ut oculus intellectus ipsorum continuo vigilet in te. Peccaui domine miserere mei. Deus in adiutorium nostrum intende: domine ad adiuuandum nos festina. Amen.

Oratio eiusdem facta Rome die in ne primo martij anni suprascripti. ix.

O Alta et eterna trinitas. O trinitas eterna dedisti nobis dulce et amabile verbum. O dulce et amabile verbum. Sicut natura nostra est debilis et proclinis ad esse malum sic natura tua est

fortis et apta ad omne bonum. Debilis est homo quia recepit debilem naturam a patre suo. Non enim potest pater aliam naturam dare filio suo quam de illa quam habet in se: et ad malum est contingibilis propter rebellionem fragilis carnis sue quam similiter recepit a patre. Itaque natura nostra est fragilis et ad omne malum flexibilis quia omnes sumus pro ducti ex genere primi patris nostri Adam et de vna eadem massa generati sumus. Qui quidem ex quo decessit a summa fortitudine tui et eterni patris debilitatus fuit: et quia fuit rebellis tibi ideo in semetipso rebellionem inuenit: unde partitus a summa bonitate et fortitudine reperit se debilem et seorsum ad omne malum. O verbum eternum fili dei. Natura tua est fortis et apta ad omne bonum quia recepisti illam ab omni potentis et eterno patre ipse dedit tibi naturam suam que nullum defectum potuit pati videlicet veritatem et ideo nihil mali in te fuit nec potuit esse. Tu ergo tu dulce verbum roborasti naturam nostram debilem per unionem quam fecisti in nobis per istam unionem fortificata est nostra natura: quia in virtute sanguinis tui auferitur ista debilitas in sacro baptismate: et postquam peruenimus ad etatem discretionis fortificamur in doctrina tua: quia homo qui sequitur illam in veritate induendo se ipsa perfecte in tantum efficitur fortis et aptus ad bene operandum quod seorsum cessat ab eo rebellio carnis contra spiritum: quia anima

illa perfecte est vnita in doctrina
 tua z corpus vnitum est in anima:
 z ideo vult sequi affectum aie: qua
 propter ea que prius cōsueuerant ipz
 delectare. scelera mundi tunc tota
 liter displicent. Similiter etiā ea q̄
 sibi difficilia z aspera videbātur vi
 delicet sequi virtutes modo dulcia
 z delectabilia sunt eidem. Bene er
 go est veritas q̄ tu verbum eternū
 delesti fragilitatem nature nostre
 cum fortitudinē nature diuine quā
 recepisti a patre: z hanc fortitudinē
 dedisti nobis vt dictum est median
 tibus sanguine z doctrina. o eterne
 sanguis: eterne dico quia vnitus es
 cum natura diuina: homo qui cum
 lumine nouit fortitudinē tuā vi
 scedit a debilitate sua quod lumen
 non adipiscitur nisi assumatur odi
 um contra propriam sensualitatem
 z potius amittitur naturale. o dul
 cissime sanguis tu fortificas animā
 tu illuminas ipsam: in te efficitur
 angelica: tu intantum obumbras
 ipsam caritate tua q̄ penitus obli
 uiscitur sui z nil aliud quā te potest
 videre propter quod fragilitas ear
 nis etiā sentit odorem virtutum
 ita q̄ simul corpus z anima clama
 re videntur ad te in quolibet exer
 citio: z hoc vnum sanctum desiderii
 permanet z auget. Si enim alias te
 p̄ferret z allectaretur desiderii su
 bito est suscitata rebellio magis vi
 ua q̄ prius. o doctrina veritatis q̄
 tantam fortitudinē prestas ani
 me indute te q̄ in nulla aduersitate
 deficit: sed de omni p̄silio obtinet
 palmam fortis est dum sequitur te:

que processisti a summa fortitudine
 nisi enim sequeretur te nil ei profi
 ceret fortitudo tua. Ne uen me misce
 ra que nunquā veram doctrinā se
 cuta sum: z ideo tam debilis sum q̄
 in omni minima tribulatione defi
 cio. Peccant domine miserere mei.

Deinde more solito orauit mater
 pro ecclesia dei pro vicario xpi z fili
 is ac etiā pro omni rationali creatu
 ra. Amen.

Oratio eiusdē facta Rome die
 mercurij. tertio martij mensis su
 pra scripti. r.

O Trinitas eterna: o alta z eter
 na deitas nos sumus arbores
 mortis z tu arbor vite. O deitas
 eterna quid est videre in lumine tuo
 arborem puram creature tue quas
 traxisti de te summa puritate cum
 pura innocentia z vnisti z plāstisti
 in humanitate quā formasti de li
 mo terre z fecisti liberam. Tu trini
 tas eterna dedisti ramos huic arbo
 ri qui sunt potētie aie. intellectus: me
 moria z voluntas: quē fructū p̄ducit
 memoria: fructū retinēdi. In intel
 lectu posuisti fructus discernēdi: z i
 voluntate fructus amoris. O arbor
 posita in tanta puritate a plasma to
 re tuo. Sed hec arbor deus eterne
 quia abiecit se ab innocentia p̄ino
 bedientiam cecidit: z de arbore vite
 effecta est arbor mortis: vnde non
 nisi mortales fructus postmodum
 perducebat propter quod tu alta z
 eterna trinitas vt ebria z insatua
 ex amore creature tue videndo hāc

arborem nullū fructū posse p̄dnee
re nisi mortis q̄ erat separata a te
v̄sta dedisti remediū codē coacta
amoz quo creaueras ipsā inserē/
do vitatē tuam in arborē mortis
nostre humanitatis. o dulce ⁊ suave
insertū. Tu de^o summa dulcedo di/
gnatus es v̄hite te cū amarū udine
nostra. Tu luctuosus ipse dor cū tene
brio. Tu sapiētia cū stultitia. Tu vi
ta cū morte. Tu infinitus nobiscū
finitis. Quis te cogit ad hāc unio
nē vt redderes nobis vitā: eūz ipsa
creatura tantā iniuriā tibi fecisset
solūmodo amor vt dictum est: vnde
per hoc insertum dissoluatur mors.
Sufficiebat tue ardentissime carita
ti fecisse cū ea hanc unionem: Non.
sed postmodū tu verbum eternum
hanc arborem proprio sanguine ir/
rigasti. h̄c sic sanguis pp̄ calozē suūz
facit ipsā arborem fructificare si
hō cū libero arbitrio se in te inserat
⁊ in te viuat: cor ⁊ affectū suūz ligā
do ⁊ fasciando hoc insertum cum fas
scia caritatis ⁊ imitando doctrinam
tuam: q̄ patrē nō possum⁹ nec de/
bemus sequi cū in eo nulla pena fue
rit ⁊ nos per penas ⁊ cruciata desi/
deria debem⁹ p̄formari tibi. Itaq̄
per te vitā productim⁹ fruct⁹ vite si
nos in te inseramur. Nam q̄ sumus
inserti in te rami quos dedisti arbo
ri nostro producant fructus suos.
Memoria tūc impletur continua
recordatione beneficiorum tuorum.
Intellectus speculatur in te vt in/
telligat eternam voluntatem tuā:
⁊ vt perfecte te noſcat: ⁊ voluntas
vult diligere id quod intellectus vt

dit ⁊ nouit. vnus ergo ram⁹ port/
git fructus alteri ramo: ⁊ q̄ anima
per agnitōnē quā h̄t de te melius
se cognoscit: nō odit semet. i. propriā
sensualitatē. ⁊ amor inestimabilis
mirabilia sunt opera tua: que opera
tus es in creatura rōnali. Et si tu de
us eterne tpe quo homo erat arbor
mortis dignatus es restituere eum
in arbore vite inserendo te vitāz in
hoīe licet quāplurimi ex defectibus
suis sint tātū mō mortis fructū pro
ductores: ⁊ hoc q̄ nō inserunt se in
te eterna vita. Ita ⁊ nō potes pul/
dere pro salute totius mūdi quē vt/
deo nō inferere se in te: imo quilibet
permanet in morte sua: ipsi hoīes
non accedunt ad fontē in quo ē san
guis vt aspergāt arbore suā. Inter
nos ē vita eterna incognita nobis
ignorantibus creaturis. o miserabi
lis: o ceca anima mea vbi ē clamor:
vbi preces quas debes effundere in
cōspectu dei tui: qui continuo te in/
uitat: vbi cordialis voboz pro arbo/
ribus manentibus in morte: vbi an
xia desideria in cōspectu diuine ple
tatis: Nō sunt in me ista q̄ nōdum
perdidisti memetipsam. Si enī hoc
fecissem ⁊ solūmodo deū quesisses. i.
gloriā ⁊ honore nominis sui cor me
um per os ereret de corpore ⁊ os
sua mea distillarēt medullas sed nū/
quā produxi nisi fructus mortis q̄
non inserui me in te. o amor meus
quātū est lumē: quāta est dignitas
quā recipit anima inserta in te veri
tate. o imēsa largitas memoria por
rigit q̄ sumus obligati diligere ⁊
sequi doctrinā ⁊ vestigia verbi vni

geniti tui: ipsum oportet nos sequi & non te patrem: quia ut dictum est nulla pena in te fuit aut esse potuit absque lumine ante fides non possumus se qui hanc doctrinam nec vestigia verbi: unde intellectus figitur & speculatur in ipso lumine ut cognoscat & subito voluntas diligit id quod intelligentia vidit: & sic unus ramus dirigit fructus vel porrigit fructus vite alteri ramo. Et unde trahis o arbor hos fructus vite: cum ex te mors tua & sterilitas sis ab arbore vite: nisi enim te inseruisses in ea nullum ex tua virtute produceres cum tu nihil sis. o veritas eterna sicut tu produxisti nobis fructus amoris luminis & obedientie propter propter que ut philocap? cucurristi ad opprobrium iam morte sanctissime crucis & hos produxisti virtute inserti quod fecisti delectatis tue in humanitate nostra & per insertum quod fecisti tui sacrati corporis in ligno crucis: ita quoque anima inserta in te ad nihil aliud attendit nisi ad honorem tuum & animam salutem: ipsa efficitur sapiens: fidelis: patiens: atque prudens. Erubescere homo: erubescere: qui ex defectibus tuis tanto bono te prius: & tanti mali efficeris dignus cum & bona opera tua nihil proficiant aut possint prodesse deo nec tua mala nocere: quamvis summa bonitas bene delectetur & factura sua producat fructus ut te ut infinitum fructus recipiat & consequatur sine propter quem deus creavit. Peccanti domine miserere mei: vni & inserte hos in te quos dedisti mihi ut singulariter diligam eos ita ut vi-

nos fructus producant video bonitas infinita quod sicut tu immittis rorem in minus supernaturalis in anima unita tibi cum pace & quiete consciencie: ita cum rore sermo tuorum aures guerram & tenebras & reddes lumem & pacem dulcissime sponte tue: & propter hoc humiliter supplico tibi. Peccanti domine miserere mei. Amen.

O ratio eiusdem facta rome in die annunciationis beate marie virginis anni superscripti. xi

O Maria maria templum trinitatis. o maria portatrix ignis. maria administratrix misericordie maria germinatrix fructus. Maria redemptrix humani generis ex eo: quia carne tua patiente in christo redemptus est mundus: christus redemit sua passione tu mentis & corporis dolore. o maria mare pacificum. o maria donatrix pacis. maria terra fructifera. maria tu es planta noua: de qua habemus florem odoriferum: verbum videlicet unigenitum dei: in te enim terra fructifera seminat: tum sicut hoc verbum. Tu es terra. tu es planta. o maria currus ignis: tu vestisti ignem absconditum & velatum sub cinere tuo: qui cinis est nostra humanitas. o maria vas humilitatis in quo vase viget & ardet lumen vere cognitionis quo lumine leuasti te supra te: & ideo placuisti eterno patri & sic ipse te rapuit & traxit ad se amore precipuo diligendo & ipso lumine: & igne tue caritatis

ae oleo tue humilitatis traxisti tu et
inclinasti humilitatem ipsius adue-
nendum in te: licet motus et tractus
iam esset ad veniendum ab ardentis/
simo igne caritatis sue. O maria quia
habuisti istud lumen: ideo non fuisti
stulta sed prudens: unde ex prudentia
voluisti inuestigare ab angelo quo
modo esset possibile quod tibi nun-
ciabat. Nonne sciebas tu hoc esse pos-
sibile omnipotentie diuine absque vl-
la dubitatione credebas. Quare er-
go dicebas: quoniam irum non co-
gnosco. Certe non ideo hoc dicebas
quia deficeres in fide: sed propter
humilitatem tuam profundam hoc
dixisti qua considerabas indignita-
tem tuam: licet non dubitares hoc
possibile esse deo. O maria fuisti tur-
bata in sermone angelico propter ti-
morem non videtur aspiciendum in
luminem dei: quia timore fueris contur-
bata: licet actum admirationis et cu-
iusdam conturbationis ostenderis.
Quid ergo admiraris? Admiraris
certe magnam bonitatem dei: quam vi-
debas et stupebas: considerando te/
ipsam et quam indigna eras ad tantam
gratiam recipiendam. In consideratione er-
go proprie indignitatis et infirmitatis
et in consideratione magne et ineffabilis
diuine gratie super infirmitate admirata stu-
pebas. Sic ergo dum prudenter interro-
gas: ostendis profundam humilitatem tuam.
Nec ut deum habuisti timorem: sed ad-
miracione de bonitate immensa dei et
consideratione puritatis: imo quam nihil-
tatis virtutis tue. Tu hodie o ma-
ria facta es liber in quo est descripta
regula nostra. In te enim hodie descri-

pta est sapientia patris eterni. In te ho-
die ostendit dignitas fortitudo et liber-
tas hominis: ostendit dico hodie dignitas
hominis: quia si aspicio te. o maria video
quod manus spiritus sancti descripsit ho-
die in te totam trinitatem formam in te
verbum incarnatum unigenitum dei filium.
Descripsit. n. in te sapientiam patris que
est ipsius unigenitum dei verbum. Descripsit
et potentiam ipsius patris quia potens fuit il-
lud facere et descripsit et clementiam
ipsiusmet spiritus sancti quia sola gratia et cle-
mentia diuina perfectum fuit tantum miserum
uius. Si ego considero magnam humilitatem tu-
am o trinitas eterna: video quod in lumi-
ne tuo vidisti dignitatem et nobilita-
tem generationis humane: vnde sicut amor
coegit te ad procedendum hominem de te.
Ita idem amor te coegit ad redimen-
dum iam uenturam et perditum hominem ostendit te
diligere homines et antequam esset cum uolul-
sti trahere ipsos de te solo ipso amo-
re te inducere: sed maximum amorem erga
eum demonstrasti cum postea teipsum de-
disti ei includendo te hodie in uili sa-
culo humanitatis ipsius. et quid plus po-
tere poteras cum teipsum. vnde se dicere
potes ei. Quid tibi debui imo quid
potui tibi facere quod non feceris? Sic
ergo video quod quicquid in illo ma-
gno tuo consilio vidit sapientia tua
eterna debere fieri pro salute huma-
ni generis hoc clementia tua ineffabi-
lis uoluit facere et potentia tua hodie
adiplent: vnde in salutem hominis in consilio
eternitatis tue misericordia tua ma-
gna nimis proponebat uelle misere-
ri hominis facture tue: et tu trinitas eterna
uolebas implere firmitatem tuam de homine. et
quod saluum faceres eum et uares ei uitam

eterna pp q̄ creaueras ip̄m pp hoc
 encreasti eū vt p̄fecte p̄ticiparet te
 z plene gauderet in te. hec ē v̄itas
 tua quā adimplere volebas: s̄ his ob
 stabat iustitia tua allegans in illo
 magno consilio q̄ sicut pp̄tū tibi ē
 miserere semp̄ z parere ita z iustus
 es z iustitia tua in eternū p̄manet
 q̄ cū iustitia tua nullam relinquat
 malū ip̄nitū: sic nullum b: nū irre
 muneratū saluari nō poterat hō cū
 nō posset p̄ se satisfaccere iustitie tue
 de culpa sua. Quid ergo fecisti: qd
 deliberasti. Sapiētia tua eterna z
 i cōp̄chēsbili: vt z v̄itatē tuā imple
 res z faceres misericordīā z tū satisfā
 ceres iustitie tue: Quale remediūz
 dedisti nobis. Ecce aptū remediūm
 disposuisti. n. dare nobis vnigenitū
 f̄bū tuū ita vt assumēdo massāz hu
 manitatis nostre que te offenderat
 ip̄a postea patīēte iude satisfāceret
 iustitie tue nō virtute hūanitatē sed
 virtute diuinitatis vnīte in ip̄a hu
 manitate z sic satisfecit iustitie ip̄se
 hō qui peccauerat z v̄itas tua imple
 tur misericordia tua dāte hōi vnige
 nitū tuū p̄ quē hō posset de culpa li
 berari tibi satisfāciēdo virtute diu
 nitatis ei⁹. O maria ego video hoc
 f̄bū datū tibi eē in te: z tū nō sepa
 ratur a p̄sēntē f̄bū mentale hōis
 qd licet p̄ferat̄ exteri⁹ z alijs cōicet
 nō tū recedit vel sepat̄ a corde. Er
 his ergo ostēdit̄ dignitas hōis pro
 quo tu de⁹ tāta z tot es opat⁹. O s̄c̄
 dī ē hodie in te Maria fortitudo
 z libertas hōis. post deliberationēz
 nāq̄ tāti cōsilij mittit̄ angelus ad te
 z annunciat tibi miserīā cōsilij dī/

uini requirēs voluntatē tuā. neq̄ enī
 ante venit aut desecndit in oterum
 dei filius s̄ p̄beres ascensum volun
 tatis tue: expectabat ad iannā tue
 voluntatis vt ap̄ires ei volenti ve
 nire in te nunquā intraturus nisi ia
 n uā aperires dīcēdo. Ecce ancilla
 dñi fiat mibi s̄m verbū tuū. Mand
 fesse ergo apparet fortitudo z liber
 tas voluntatis q̄ neq̄ bonuz neq̄
 malū pōt fieri absq̄ voluntate neq̄
 pōt dici neq̄ alia creatura pōt cogē
 re volūtātē ad perpetrādū vnū pec
 catū mortale nisi ip̄sa velit similiter
 nec ad bonū operandum quisquam
 inuitum cogere pōt. Est ergo volun
 tas hōis libera. Ip̄sūbat o maria
 ad iannā tuā deitas eterna: sed si nō
 aperuisses hostiū voluntatis tue nō
 assump̄sset deus carnē humanam.
 Erubescē o aīa mea. vides enī q̄
 deus hodie contraxit z fecit p̄ ren
 telam cum maria. Hodie ostensum
 est tibi q̄ licet facta sis sine tētamē
 sine te nō saluaberis. vnde hodie vt
 victū ē pulsat te⁹ ad iannā volūta
 tis marie: expectat q̄ aperiat tibi.
 O maria dulcissime amor meus in
 te descriptū est verbum a quo habe
 mus doctrinā vite. Tu es tabula in
 qua descriptus est z portus nobis
 illam doctrinam. Video ego sapien
 tīā ip̄sum v̄ vnigenitū dei f̄bū sta
 tim vt in te descriptū ē nō esse sine
 cruce sancti desiderij. Nā statim vt
 in te conceptum est annexum fuit si
 bi desiderij mouendi pro salute hu
 manī generis pro quo saluādo car
 nē assūmebat. vnde z magna crux
 erat ei id desiderium z voluisset sta

In ipſerſ. Ad te o maria recurro ⁊
tibi offero petitionez mea qua peto
pro dulci ſponſa pulcherrimi ſaluato/
ris nri dilecti filij tui ⁊ pro vicario
eiuſde iſta xpi vt detur ei lumē quo
cum diſcretione teneat debitos mo/
dos pro reformatiōe ſcē eccleſie ſpō
ſe ſue. Cui ē populū eius ⁊ pforma
eor populū cū eō ita q nūq ſurgat
cōtra caput ſuū. Videtur enī: q de
ſpō feceris incendē multi enim per/
cutiunt ipſuz linguat ⁊ opere quan
tū poſſunt. Similiter rogo pro dile/
ctiſſimis filiis traditis a te mihi: q
ignias eos ita q ſint carbōes nō ex/
tincti ſz igni ardētes amoris carita
tis tue ⁊ proximoz ita q aduenien
te tpe neceſſita: ſz hēant nauiculas
aliar ſuar bene munitas ⁊ ſuſcita
p ſe ipſis ⁊ pro alijs. Ego pro eis ro/
go quos dediſti mihi ſz non ſim eis
cū alicuius boni: ſed ſemp mali: qz
ſum eis non ſpeculum virtutum ſz
ignorāte ⁊ negligēte mult: ſed ho
die audacter peto qz dies grāz ē. ⁊
ſcio q tibi maria nil ab eo pōt vene
gari. O maria hodie terra tua ger
minauit nobis ſaluatorē. Peccauit
dño toto tpe vite mee. O pater mi
dulciſſime. O amor inſtimabilis
Peccauit dño miſerere mei. O ma
ria bñdicta vicaris tu inter oēs mu
lieres in ſeculū ſeculi qz hodie dedi/
ſti nobis de farina tua hodie vnita
⁊ impaſtata ē viuinitas cū humani
tate nra ita fortiter q ſeparari non
potuit nec p mortē nec p ingrati
tudinē nram vnio illa quiniſimo viu/
nitas vnita fuit ē corpori in ſepul
chro ⁊ tunc aie in limbo ⁊ poſt aie ⁊

corpore ſimul in xpo taliter ergo eſt
tracta ⁊ conglutinata eſt parentela
iſta q ſicut nunq diuiſa eſt ita in p
petuum nullatenus diſſolucitur.

O io eiufde ſcā Rome die dñico.
xxvi. Martijani ſupraſcrip. xii.

O De^o eterne alta ⁊ eterna ma
gnitudo tu es magnus ego
aut parua ⁊ ideo mea ſfirmitas nō
pōt attingere altitudinē tuā niſi in
quātum affectus ⁊ inte lectus cum
memoria ſurgant ab inſimitate hu
manitatis mee ⁊ cum lumine quod
mihi dediſti in lumine tuo cogno/
ſcant te ſed ſi reſpicio in altitudines
tuam omnis eleuatio quam anima
mea poſſit facere in te eſt vclut ob/
ſcura nox comparata ad lucem ſo/
lis ſine quantum eſt diſſerens lux
lune a rota tui ſolis. Quia ego inſi/
mitas mortalis non poſſum attinge
re ad tuam magnitudinē immor/
talem bene poſſum gustare te ex af/
ſectn amoris ſed non videre in eſſen
tia tua: ideo dixiſti q non videt
te homo viuens: hoc eſt q homo vi/
uens in propria ſenſualitate ⁊ volū
tate non poteſt etiā videre te in aſſe
ctu caritatis tue. Et ſi viuēdo ratio
nabiliter poteſt taliter te videre nō
tamen in eſſentia tua poteſt dum in
mortali corpore viuūt. Bene eſt ergo
verum quod mea inſimitas ad tuā
altitudinē non poteſt attingere
ſed ſolammedo gustare ⁊ videre
in ſpeculum tuum: ⁊ hec viſio eſt cū
perfectione caritatis quia affectus
caritatis tue pſecte poſſuz pſpicere.

Essentiam vero non vt dictum est: 2
 quando potui attingere affectu ca/
 ritatis tue que non vt veri gustat o/
 res possum capere in mortali corpo/
 re vicens: quando fuit tempus 2 ad/
 uentit plenitudo temporis sacri qd
 acceptabile tempus videtur cum
 anima mea noscat in lumine meo
 nuntiatum esse tunc quando ma/
 gnus medicus vnigenitus. Uidel/
 cet filius tuus venit, in mundum
 quando sponsus vincens est sponse
 scilicet diuinitas in verbo humani/
 tati nostro. Cuius vnionis medium
 fuit maria: que te eternum sponsum
 induit humanitatez suam. Sed hic
 amor 2 vnio tam erat occulta quod
 a paucis cognoscebantur quapro/
 pter anima nondum bene confide/
 rabat altitudinem tuam: sed vt vi/
 deat in lumine tuo in passione huius
 verbi anima venit ad perfectam
 cognitionem affectus caritatis tue
 quia tunc ignis abscondus sub cine/
 re nostro: cepit large 2 plene manife/
 stari aperiendo super lignum crucis
 sanctissimum corpus suum. Et vt af/
 fectus anime traheretur ad alta: 2
 oculus 2 intellectus specularetur in
 igne tu verbum eternum voluisti
 in altum eleuari: vnde in sanguine
 tuo ostendisti nobis amorem in san/
 guine tuo ostendisti misericordiam
 2 largitarem tuam. In hoc etiam
 sanguine demonstrasti quantum
 grauat 2 ponderat tibi culpa ho/
 minis: in ipso lauasti faciem spon/
 se tue scilicet anime cui te vnisti per
 vnionem nature diuine in nostra

natura humana in ipso induisti eaz
 dum esset exuta: 2 cum morte tua
 reddidisti ei vitam. O passio desi/
 derata: sed tu veritas eterna victis
 qd non desideratur: nec amatur a de/
 lictis se 2 induentibus te surgendo
 cum lumine in lumine tuo ad co/
 gnoscendum altitudinem tue ca/
 ritatis. O placibilis passio 2 tran/
 quilla que cum tranquillitate pa/
 cis facis animam currere super flu/
 ctus tempestuosi maris: o delecta/
 bilis passio 2 preducis: o diuinitie
 anime: o refrigerium afflictorum: o
 cibum esurientibus: o portus 2 pa/
 radisus anime: o verum gaudium
 o gloria 2 beatitudo nostra anima
 que gloriatur in te consequitur fru/
 ctum suum. Et quis est ille qui ve/
 re gloriatur in te: non ille qui in/
 men rationis submitit affectui sen/
 suali. Idicentem nil aliud videt: qd
 terram. O passio que auferes qua/
 libet infirmitatem dummodo in/
 firmus curari velit: quia donum
 tuum a nobis non abstulit liberta/
 tem. Tu etiam passio reddis vitam
 mo: tuo: si anima propter tempra/
 tiones demonum infirmatur: tu li/
 beras eam. Si a mundo persequi/
 tur: aut a propria fragilitate impu/
 gnatur: tu es refugium eius quia
 anima nouit in te non solum opera
 verbi in passione que fuerunt fini/
 ta: sed etiam gustant altitudinem
 caritatis diuine: vnde per te passio
 nem vult intendere: 2 cognoscere
 veritatem 2 inebriari: 2 consumari

in caritate dei per infirmitatem in
am que videtur infirmitas propter
humanitatem nostras que in te pas
sa fuit. Sed tu est maxima altitudo
pp miseriam quod prouenit ex ea
in virtute deitatis qua eleuat se ad
altitudinem ipsius deitatis: et sic p
uenit ad finem suum: quia alias non
posset. **Q** passio anima requiescens
in te obit ad sensualitatem qua pro
pter gustat affectum caritatis tue.
Q quod dulcis et suavis est hec dulcedo
quam gustat anima que intrat sub
hoc cortice ubi iuenit lumen et igne
caritatis: videndo vniionem mirabi
lem diuinitatis in humanitate no
stra effecta: et videt humanitate par
turi non veritatem. Respice anima mea:
et videbis verbum in humanitate no
stra effecta: ut nubes: sed non recipit
deitas lesionem propter nubes: aut
tenebras nostre humanitatis. Sed
manet intus abscondus sol et splendor
diuinus. Sicut serenitas celi quan
doq; manet abscondita sub nube. Et
quis demonstrat nobis hoc: quia fini
ta pena in corpore tibi remansit dei
tas: et post resurrectionem fecit hu
manitatem lucidam que tunc erat
opaca: et facit immortalis que prius erat
mortalis. Tu ergo passio indicas
doctrinam quam rationalis creatura se
quitur: unde fallitur ille qui manuit se
qui delectamina quam penas cum nullus
nisi per verbum pueniat ad patrem: et te
verbum non possumus sequi nisi guste
mus te in affectu penarum: et si anima
non vult sustinere penas ipsa susti
net inuita: si autem cum sole luminis
vult portare: tunc ex nullo labore

peruenitur affectus anime: sicut in
verbo veritas nullatenus passa fuit
quia voluntarie facta est portatrix labo
rum: ergo manifeste ostendit quod post
tempus acceptabile passionis ver
bi anima potest cum lumine gratie co
gnoscere tue caritatis affectum: et cum
hoc lumine in tempore finito perue
nimus ad cognoscendum essentiam
tuam in tempore infinito: unde hac
infinitate passionis cognoscimus al
titudinem tuam non quod miseria tua
sint infima: imo sublimia: sed infima
dico propter passionem infime huma
nitatis. **Q** dulcis et eterne deus sub
limitas infinita: quia ad altitudinem tu
am non poteramus eleuare affectum
qui erat infimus: nec lumen intelle
ctus propter tenebras culpe. Ideo
tu sumus medicus largitus es no
bis verbum cum eis humanitatis
et cepisti hunc: et cepisti demonem non
in virtute humanitatis. sed vni
tatis: et sic faciendo te parvulum ma
gnificasti hominem. Saturatus ob
probriis replesti eum beatitudines
esuriente te saturasti eum in affectu
caritatis tue: eruendo te vitam in
dixisti eum gratia repletus vercum
deus reddidisti ei honorem obscura
tus quam ad humanitatem reddidisti
ei lumen eternum in cruce amplexa
tus es illum: et fecisti eius cavernam in la
tere tuo in quam refugeret a facie ini
micorum: in qua caverna potest cognosce
re caritatem tuam: quia per ipsam dominus: quod
plus voluisti ei dare quam posses cum
opatione finita: illic iuenit balneum in
quo lota est facies anime sue a lepra
culpe. **Q** delectabilis amor. **O** ignis

o abyssus caritatis: o incomprehen-
 sibilis altitudo quanto magis aspi-
 cio altitudinem tuam in passione ver-
 bi tanto plus mea miserabilis aia
 erubescit qz nunq te nouit: z hoc qz
 semp fui vna affectui sensualitatis
 rōni aut mortua. S; hodie placeat
 altitudini caritatis tue illuminare
 oculū intellectus meū: z eoz quos mī
 hi dedisti in filios ac oīuz creatura
 rū rōnabiliū. O veritas amor meus
 vnū quero a te: in tpe quo mundus
 facebat infirmus tu misisti in mun-
 dū verbū vnigenitū tuum: vt medi-
 cum qd scio qz ex amore fecisti: z nō
 ex meris nostris. Nōdo video mū-
 dum tōtaliter ī morte iacentē: z in-
 tāta qz aia mea deficit ī vīdē ista.
 Qualis erit nūc modus ad suscitā-
 dū itē z mortuū istū cū tu sis impa-
 sibilis deus: nec amplius venturus
 ad redimēdū mundū: sed ad iudicā-
 dum: Quomodo ergo reddet vita
 huic mortuo non credo infinita bo-
 nitas qz deficiat tibi remedia: imo
 fateor: qz nec amor tuus deficit erga
 nos: neqz infirmata ē potentia tua:
 nec sapiētia diminuta: z ideo: z vis:
 z potes: z scis mittere remediū op-
 portunum. Quare supplico si pla-
 cet bonitati tue quatenus indices
 mihi remediū istud: vt anima mea
 sit animata viriliter assumere illud
 Respondeo veritas est: qz filius tu-
 us non amplius est venturus: nisi
 cum maiestate ad iudicandum: vt
 dicitur l. Sed vt video tu vocas ser-
 uos tuos christos: z cum hoc medio
 vis auferre mortem: z reddere vi-
 tam mundo. Et quomodo? Qd ipsi

viriliter ambulent per viam verbū
 sollicitē: z cum ignito desiderio pro-
 curantes honorem tui: z animarū
 salutē pp h sustinendo patienter pe-
 nas z tormenta obprobria: z impro-
 peria a quibuscuqz eis illatas: qui-
 bus penis que finite sunt iunctis ī
 finito desiderio eorumdez tu vis da-
 re refrigerium. Seraudire preces: z
 implere desideria ipsorum: sed si so-
 lummodo paterentur corporaliter
 absqz desiderio supradicto nō suffi-
 ceret eis: nec alqs sicut in verbo abs-
 qz virtute veritatis passio nō latisse-
 cūset saluti humani generis. O re-
 mediator optime: da ergo nobis de
 istis xpīs qui ī vigilijs: lacrimis: z
 orationibus ducunt vitā suam pro
 salute mundi. Tu vocas eos xps
 tuos: quia confirmati sunt vnigeni-
 to filio tuo. Lōcede quēo eterne pa-
 ter: vt non simus ignorātes ceci: aut
 frigidī: nec obscuri visus intantum
 qz nō videamus nisi nos. Sed da no-
 bis cognoscere voluntatem tuam.
 Peccavi dñe miserere mei. Gra-
 tias: gratias ago tibi: qz dedisti re-
 frigeriū anime mee tum per agni-
 tionem quam dedisti mihi qualiter
 possem cognoscere altitudinem ca-
 ritatis tue adhuc vigen in mortali
 corpore qz etiam propter remediū
 qd video ordinatum a te: vt libere-
 tur mundus a morte. Non ergo am-
 plius dormias miserabilis anima
 mea que toto tempore vite tue dor-
 misit: amor incestimabilis corpora-
 lis pena seruoz tuoz valebit virtu-
 te sancti desiderij aiaz eorumdez: qd
 desiderij valebit s; tute desiderij caritatis

tue. **O** aīa mea misera nō amplexa
trix lucis s; tenebrar. Surge: surge
a tenebris. Excita te ipsam a plocu/
lum intellectus z resorice i abissum ca/
ritatis diuine: q; nisi videas nō po/
tes diligere quantū videbis tantū
diligere z diligendo sequeris z indu/
es voluntatē suā. **I**peccavi domine
miserere mei.

O ratio eiusdē scā Rome die so/
nis: quito aplīs āni suprascrip. xij.

O Resurrectio nostra: o resurre/
ctio nra alta: z eterna trini/
tas cūscera aīa mīcā. **O** redēptor
z resurrectio nra: o trinitas eterna.
o ignis p; inue vrens qui nōquā ex/
tingueris: nec deficis: aut diminui
potes etiāz si totus mūdus accipiat
ignē tuū. **O** lumē qd das lumē z in
lumine tuo videm? i lumine tuo vi/
deo: z absq; ipso nō possem vidē: q;
tu es qui es: ego aut sum que nō sūz.
In eodem lumine cognosco necessi/
tatē meā: z necessitatē tue ecclesie: z
totius mūdi: z q; i lumē tuo cogno/
sko h pecto a te: q; cūsceres aīaz meā
p salure totius mūdi: nō q; ex me
aliquē fructū possem pducere. Sed
ex virtute caritatis tue q; ē opatrix
ofum bonor. **U**si sic i abisso carit/
tis tue aīa opat salūtē in se z utilita/
tē i primo suo sicut: deitas tua alta
z eterna trinitas opata ē i humani/
tate nra: v; cū in sctō humanitatis
nre q; cū ope finito in medio nostre
humanitatis opata ē. p nobis ifini/
tā utilitatē nō in virtute humanita/
tis: sed diuinitatis tue: in hac virtū

te trinitas eterna vidēt creata cū
cta q; participāt esse z oīs virtus p;
stans i hōie spūalis z spūalis erit ate:
v; ē q; voluisti q; homo laboraret
in ipis opando cū libero arbitrio:
O trinitas eterna: o trinitas eterna
i lumine tuo cognosce q; tu es illud
sūmū: z eternū viridariū quod i te
tencs clausos flores z fructus: q; tu
es ros glorie qui tibi met gloriā red/
dis tibi met fructus: v; a nullo alio
h potes recipere: si enim ab aliquo
alio recipere posses iam nō videretur
q; es eternus: z omnipotens deus: q;
ille q; i tibi redderet h non videret
pcessisse a te: Sed vt dictū ē tu tibi
met es fruct? z gloria: z fruct? quos
reddit tibi creatura tua ate sunt: z
ate recipit v; reddere possit: in vir/
dario sinus tui pater eterne clau/
sus erat homo. Tu traxisti eū d sctā
mēte tua vclat florē distinctā in trē
bus potētis aīe: z in qualibet posu/
isti plantā: vt possent fructificare i
viridario tuo redēdo in te cū fru/
ctu quē dedisti ei: z tu redibas i aīa
replendo eā beatitudine tua: i qua
aīa manet sicut piscis in mari: z ma/
re in piscē. Dedisti ei memoriam: vt
possit retinere bñficia tua: vt ex hoc
pduceret florē glorie nomini tuo: z
fructū utilitatis. Sibi dedisti eiēt
intellectū: vt itelligeret veritates: z
voluntatē tuā q; voluntas solūmo/
do querit sanctificationem nraz vt
germinaret florē glorie: z post modū
fructū virtutū: z dedisti ei vclitatē
vt possit diligere id qd intellectus v/
dit z memoria retinuit. Et si respi/
cō te lumē trinitas eterna: hō p dē,

dit istū flore. Igitur ex culpa comiſ-
 ſa: qz nō erat ap⁹ postmodū: nec va-
 lebat reddere gloriā tibi p illū mo-
 dū: z finē ad quem creasti ipm. Quā
 pp culpā tu nō introibās in gloriāz
 tuā p illū modū quē veritas tua sta-
 tuerat: viridariū tuū erat clausum
 qua pp nō poteramus recipere flores
 nec fructus tuos. Et ideo fecisti por-
 tinariū verbū v3 vni. enitū tuum
 cui vedisti clauem veritatis: z huma-
 nitas fuit manus q̄ vniū simul: vt
 apirent in annū gfe tue: qz veritas nō
 poterat aperire absqz humanitate
 que humanitas clauerat pp culpā
 pmi hoīs. Necqz humanitas simplex
 poterat aperire absqz veritate: nam
 opus suū fauisset sinuū z offēsa erat
 ptra ifinitū bonū cōmissa: z de cul-
 pa p̄tinus debebat exire pena: vñ
 nullus alius modus sufficiens erat.
 O dulcis hostiarie. o humilis agn⁹
 tu es ille ortulanus qui referatis sa-
 nuis viridarū celestis. Ipadisti porri-
 gis nobis flores z fructus veritatis
 eterne. Et nūc quidē cognosco: qz tu
 dixisti veritatē: qñ i forma peccati
 appen s duob⁹ discipulis meis i via
 dixisti qz sic oportuit pati xp̄m: z p
 viā crucis introire i gloriā suā ostē-
 dendo illis: qz sic p̄feratū fuerat per
 Moisen: Eliā: Iſaiā: David z alios
 qz si p̄phetanerāt: z si exphābas
 eis scripturas: ipsi vero: nō itelligē-
 bāt te: qz caligauerat ocul⁹ intellect⁹
 eoz: s3 tunc te ipm itelligēbas qz
 erat gloria tua dulce z amozosum
 verbū: Tu ipse nūquid: vt itares i
 temet oportebat te pati.

Oratio eiusdem facta Rome in
 die circūcisionis domini: ad in-
 stantiam domini. N. Cardinalis or-
 dīnis predicatorum ad circūcidē-
 dam duriciem induratozū contra
 ecclesiam. xiiij.

O Sime deus amor iestimabi-
 lis ignis eterne illuminans
 mentes hominūz calefacies eas spi-
 ritu amoris tuūz consumens quic-
 quid habet animā tibi obnoxiamē
 quantum in te est: in te video quod
 ille amor qui te constrinxit trahere
 nos: ex te cum noticia tua ad lau-
 dem z gloriā nominis tui: ille idē
 amor constrinxit te induere morta-
 litatem nostram: vt reduceres ve-
 nios nos ad te: z qz hodie ostendisti
 te nobis amator noster. P̄mo pas-
 sibi em ponendo te qui factor es: te
 gis obseruatorem ipsius: ad nostre
 humilitatis exemplum. P̄deat
 itaqz hominem facturam tuam in-
 durari corde z obseruatorem non
 esse legis tue. Cum tu deus noster
 obserues. Tu ostendisti nobis ho-
 die cinerem nostre mortalitatis in-
 te: vt noscāmus in cinerare nos pro-
 pter te z passibilem te ostendisti sol-
 nendo arram z chentando nos in
 amorem tue sanctissime passionis:
 vt in tuum exemplum passionē ve-
 stras equo animo tolleremus: vesti-
 ciat: vel liquecat: itaqz omnis ani-
 ma in tuo amore factor meus z ve-
 re de⁹: qz traxisti hoīes ex te: vt ipse
 te solū inde recognosceret: amaret: z
 sequeretur. Et nos i grati tāti tui be

neficij a te malestas eterna deliraf
psimimus hodie et ex tua clemen
tia subarras tibi aias nfas anulo
carnis tue desponandas tibi si tua
beneficia recognoscant ea: vj lege q
iplos eternitatis tue facias esse par
ricipes: hodie quoq; dedisti aie tue
aie mee p vicariu tuu remissionem
peccamntu manifestado mihi pote
ttam sua q tua e. Et qd qui fecisti ho
mine: sine ipso hoie non saluas eum
sine se: na qui traxisti me: ex te: z feci
sti me sine me: no saluasti me hodie
sine me: s; p instantia: z cofessionem
mea iam me peccatoru nexibus per
gratia tuu iterius vicarij liberaasti d
quo idigna tua serua gratias ago ti
bi: z sic munda p tua gratiam: hodie
elamo ad te amor meus: eterne de:
vt facias misericordia: cu hoc mudo
z des ei lume noscedi ipsum vicariu
tuum cum purita te fidei de qua obse
gro vesti eos deus meus: z des ei lu
me: vt ipm sequat mudus ipse tot
dato sibi lumie supnaturali postq;
votasti ipm tuu vicariu vando sibi
cor virile: pditu sit sancta humilista
te tua: z ideo nunq; cessabo pulsare
ad porta benignitatis tue amor me
us: vt eu exaltes manifesta itaq; vir
tute tua i ipso: vt semp virile cor su
um tuo sancto desiderio ardeat: z co
ditu sit humilitate tua: z cum beni
gnitate: caritate: puritate: z sapien
tia tua: pcedat i suis actib: z sic to
tu orbe ad se trahat ea ei noticiam
tue veritatis in se: vt noscat se in se
qualis fuerat: z te in se p gratia tua.
Illumines et aduersantes sibi qui i
circuactis cordibus spiritui sancto re

stunt: z tue omnipotentie aduersant p
sando ad portas aiaz: ipsoz: q; sal
uari no poterit sine te: z vt pueria
tur ad te deus meus in vita creata
eos amor iestimabilis z caritas tua
te copellat hac gratiaz vic: vt emo
liat eoz durities: itaq; reducantur
ad te ne peant. Et q; offenderunt te
de: sume clemetie punias peccata
ipsoz i me: ecce itaq; corpus meum
qd a te recognoscor: z tibi offero: fiat
incus p eis: vbi ipsoz culpe pteram
tur: z q; video q; dictu vicariu tuu
naturaliter de virili corde votasti
humiliter: z suplex oro: vt supra tu
rale lume ifundas i oculo intellectus
sui: e enim illiusmodi cor ad supbia
aptu nisi adijctat sibi hoc lume acq
siti ex puro affectu virtutis: icidat
et hodie ois amor pyrius ab ipis
tuis emulsi et a dicto tuo vicario:
z ab oibus nobis: vt parere possi
mus eisdem cu eoz duricie sereris p
quibus z humilient z pareant ipsi
dno nro: offero tibi vita mea etnuc
p tunc cu tibi placuerit: z ipsam po
nam p gloria tua: humiliter et obse
rans p virtute passionis tue: quate
nus emundes: z scopos de antiquis
vitijs sponam tua sicut emundasti
z scopasti ea antiquis: z ifructuosis
plantis: z no amplius differas: vere
deus beneficio: q; tamdu abscond
do pnties tortuosum lignum dur
ciei ipsoz: emuloz: tuoz: q; finaliter
dirriget: s; accelera trinitas eterna
q; tibi non est difficile facere de ali
quo aliquid cu d nihilo oia feceris
z vitia ipsa purgare tibi etiam me
os filios recomendo: z hunc tue ma

testati offero qui te mihi hodie ve-
dit: vt des te sibi vt renoues euz ho-
die intus ⁊ extra: ⁊ suos actus dirri-
gas in beneplacitis tuis pro quib⁹
vt eā exaudir digneris gratias ago
tibi qui es benedictus in secula se-
culorum. Amen.

Oratio eiusdē scā Rome. xv.

Veritas ⁊ que ego sum vt tu
des mihi veritatem: ego suz
que nō suz. Et post paululu: ergo ve-
ritas tua: ē illa que facit ⁊ loquitur
⁊ omnino operatur ex quo ego non
sum: veritas tua ē illa que dat veri-
tatem: ⁊ cum veritate tua dico ve-
ritatem. Veritas tua eterna porri-
git diuersis modis veritatem diuer-
sis creaturis: nec separatur ate veri-
tas tua: imo tu es veritas. Tu del-
tas eterna fili del adeo vēstī: vt ad-
impleres voluntatem patris eterni
nec pōt quisquā habere veritatē: nī
si ate. Si quis aut vult habere veri-
tatē tuā oportet qd nihil ei deficiat
de veritate tua: alias non posset ha-
bere veritatē q̄ nullū defectum pa-
titur: sic hnt beati qui pfecte vidēt
sine defectu veritatē tuā p eternam
tui visionem: quam quidem visionē
habent participantē visionem tu-
am qua tu teipm vides: lumen enī
quo videris a creatura tua tu es:
nec iter te: ⁊ vidētē te: ē aliquid me-
ditū qd respicentet te videntē te: dum
ergo beati vident te: participant ⁊
lumen: ⁊ mediu quo videris: ⁊ qz
tu idem semper es idēz lumen: ⁊ idē
mediu: ⁊ idem obiectum partici-

pata per eos in vnione qua vniunt
tibi causant idēmpstatem inter vs-
sionem tuā: ⁊ visionē creature tue:
nec obstat si vnus min⁹ perfecte ali-
us magis pfecte videt: qz hoc ē pp
diuersitatē recipientū visionē. Si-
cut aīa que ē in via i statu gratie re-
cipit veritatem tuaz p lumen fidei
qua videmus que predicat ecclesia
tua vera esse: ⁊ in diuerse aīe secun-
dam diuersitatem dispositionis sue
recipiunt diuersimode veritatē istā
magis ⁊ minus pfecte: nec pp h di-
uersificat fides: imo vna ē ⁊ eadem
fides omniū: sic pfecto in beatis vna
⁊ eadem ē visio q̄uis magis ⁊ min⁹
perfecte a diuersis recipiatur.

Oratio eiusdem facta Rome die
xvij. M. ccc. lxxij. xvi.

Veritas eterna dissolue vincu-
lum corporis mei: vt possim
videre veritatē: qz nūc memoria nō
pōt te capere: nec intellectus intelli-
gere: nec affectus diligerē qd deest:
o natura diuina que relescit as mor-
tuos ⁊ sola vas vitā: qm voluisti ti-
bi vnire naturā mortuā: vt eam vi-
uificares: o verbū eternūz taliter tū
bi vnisti naturā mortālē: qz nō fuit
possibile qz quocūqz mō separaret:
vñ i cruce i xpō natura mortalis pa-
tiebat: s; natura diuina viuificabat:
⁊ idco erat simul beat⁹ ⁊ dolorosus:
nec ēt in sepulchro potuit vna natu-
ra ab alia separari. O pater eterne
tu dicis: qz vēstīstī verbū tuū natu-
ra nra: vt i ea satisfaceret tibi p no-
bis: o ineffabilis misericordia voluisti

punire filii naturalē: et propter culpam filii adoptiui: et substituit non tamen penam crucis in corpore: sed cruciatum desiderium in mente. **Q**ui propter eternam quam profunder fundat: ineffabilis sunt iudicia tua stultus homo non intelligit: homo stultus homines iudicat secundum corticem facta tua: et sciam suorum inorum: et non secundum profundum abyssum caritatis in foveis seruis tuis. **I**gnoras et bestialis homo. Cum deus te fecerit hominem cur facis te ipsum bestiam: et non solum bestiam: sed nihil et bestialiter iudicas. **A**n ignoras quod bestiales deputant ad penas eternales infernales in quibus penis efficitur homo vel non: et non quod quodammodo ad naturam quam sustineat: sed quodammodo ad gratiam quam naturam perficiat: et res que est purata sua perfectio ne potest dici nihil: et subintrat. **D**ata est ergo nobis hominum eternam per manum marie: et de substantia marie idem naturam: absque peccati originalis macula: et hoc quod non homines: sed spiritus sanctus operante sancta est illa perceptio: quod quidem non sicut sic in maria: quod non processit de massa adeo operatione spiritus sancti: sed homines. **E**t quod tota illa massa erat putrida non poterat nisi in putridam naturam aia illa infundere: nec purgari poterat: nisi per gratiam spiritus sancti cuius quidem gratia non est subiectum susceptibile corporis: sed spiritus rationalis. aut intellectualis: et ideo non potuit maria a macula illa purgari nisi postquam aia infusa est corpori quod quidem sic semper est propter reuerentiam tesauri divini qui illo vase debebat reponi: nam sicut fornax consumit guttam aque in medio ipse: sic fecit spiritus sanctus de macula peccati originalis. **N**am post conceptionem eius statim fuit per gratiam

perfecti ab illo peccato mundata: et gratia magna dotata subintrat: tu scis dicitur: quod ista est veritas.

Oratio eiusdem facta Rome die xij. augusti. anni suprascrip. xvij.

Ingrate homo alia et eterna voluntas incomprensibilis: et ineffabilis amor. **T**u dicis propter eternam quod homo respiciens se invenit te in se quod creatus est ad imaginem tuam: qui habet memoriam ad retinendum te et beneficia tua participando in hoc potentiam tuam: habet intellectum ad cognoscendum te: tuam participando sapientiam. **I**nventi geniti filii tui domini nostri iesu christi: et habet voluntatem ad diligendum te participando clementiam spiritus sancti sic profecto non solum ipseus creatus ad imaginem tuam: sed in te quodammodo habens similitudinem suam: sic tu es in ipso: et ipse in te. **N**on cognovi me in te deus: et in me veritas. **I**sta est tota ignorantia hominum ignorantium qui offendunt te: quod si hoc scirent non possent non diligere deum: hoc autem nescire procedit ex privatione luminis gratie que privatio creatur a nube proprii amoris sensitivi tanta est conformitas inter hominem: et hominem quod quoniam non se diligunt recedunt a propria natura. **P**ostmodum orantem per singularibus suis: ut participaret naturam divinam: diligendo se adinvenit: et ista est vera conformitas. **R**espondit deus: dixit. **Q**uomodo maiorem gratiam possis habere: quam ut vel tam dicam semper in penis: et ipsam terminem eius martirio propter te

Alia oratio facta Rome. xvij.

Omnitas amoris veritas. Quid possis dicere de veritate tua? Tu veritas: dic de veritate. Ego ne scio de veritate dicere: sed de tenebris tuis: quia non sum secuta fructum crucis tue: sed solum secuta sum tenebras: et non cognovi tenebras: benefateor: qui cognoscit tenebras: cognoscit lucem: sed ego non feci sic in me secuta sum tenebras: nec eas perfecte cognovi. Dic ergo vnde tu veritate tua de cruce tua: et ego audiam. Tu viciis quae quidam sunt persecutores crucis tue: tu es. Quod verbum unigenitum dei qui ex imensitate amoris: et caritatis quam habuisti ad nos. Invenisti teipsum tanquam fructum duobus arboribus. Primo nature humanae: ut manifestares nobis veritatem patris tui inuisibilem quam veritas tu es. Et secundo invenisti te ipsum arbori crucis in qua arbor: non te tenerunt clavi: nec quicquam aliud: nisi amor: immensus: quem ad nos habuisti: et totum hoc fecisti: ut manifestares nobis veritatem voluntatis patris: quae volebat nostram salutem. Et ista insertio ne productus est sanguis tuus qui per unionem divinae nature dedit nobis vitam istius sanguinis virtute mundamur a peccato mediatis sacramentis tuis. Reposuisti autem hunc sanguinem in cellario ecclesiae militantis: dans claves et custodiam eius vicario tuo principali in terris. Hec autem omnia non cognoscunt: nec sciunt ab hominibus: nisi mediante lumine tuo quo tu illustras nobilioris parte aie nostre. Intellectu.

Hoc lumen est lumen fidei quod tu cuiuslibet christiano concedis quia mediante sacramento baptismi in fideis lumen fidei et gratiae tuae per quam purgatur peccatum originale quod contraximus: et datur nobis lumen sufficiens ad peccandum nos usque ad ultimum sine beatitudinis: nisi nos cum puritate amoris proprii sensivimus excecimus oculos nostros quos gratia tua illuminavit in baptismo. Excecimus vero nos ipsos inducendo cataractas super oculos nostros per frigiditatem: et humiditatem amoris: proprii super adde. Et ideo non cognoscimus te: nec aliquid vix bonum: et vicimus malum bonum: et bonum malum: et efficiuntur in gratissimum: et super gratissimum: et precius: et veterius est nobis post agnitam veritatem tuam quam perdimus lumen: quam antequam lumen recipimus. Ideo enim est christianus talis quam si fidelis: et precius est sibi: nisi in quantum facti recipit medicinam de malo suo: per aliquale lumen fidei: quod remanet ei. Isti vnde tales sunt persecutores fructus crucis tue. I sanguinis tui. non enim te ipsum crucifixum sequuntur: sed persequuntur et te et sanguinem tuum: et potissime illi qui rebellant vicario tuo: qui tunc claves cellarij: ubi est repositus sanguis tuus: et sanguis omnium martyrum: quibus sanguis martyrum: non valeat nisi in virtute sanguinis tui. Ista autem rebellio et contra peccatum accedit eis: quia perdidit lumen veritatis tuae: quod acquirunt per fidem tuam: unde philosophi quibus multas sciret veritates de creaturis: quia tamen non habuerunt fidem tuam salutem consequi non poterunt.

O ratio eiusdem facta rome die
xij. febr. M. ccc. lxxviij. xix.

O Amor inestimabilis. o vul/
cis amor ignis eterne. Tu es
ignis qui semper ardes: alta et eter/
na trinitas deus rectus es absq; vl/
la tortuositate. simplex absq; vni/
plicitate et sincerus absq; aliqua
fictioe. Dirige oculos misericordie
tue sup creaturas tuas. Noui q; mi/
sericordia tibi ppria e: imo ad gegd
me considerando puerto nil inuenio
absq; misericordia tua. Non curro et
clamo ante misericordia tua vt fact/
as misericordia cu hoc mudo. Tu vis
nos finire tibi ad modu tuu et diuer/
simode ducis suos tuos pp qd ho/
die dicas q; nullaten⁹ intrinsecu cre/
ature debem⁹: aut possum⁹ iudicare
p act⁹ exterioris sed voluntate cuncto/
ru i tua voluntate iudicare debem⁹
et hoc maxie de suis tuis: is gaudet
aia q; videt lume in lumine tuo: de
varijs et infinitis modis et vijs quos
et q; videt in ipis. q; i; p diuersos
calles pcedu: tu oes currut p igni/
tu iter caritatis tue alias no seque/
renti sitate tua in sitate. vñ alios
videm⁹ currere p via penitentie fun/
datos in mortificatione corpis. Ali/
os in hūilitate in occidēdo pueriaz
voluntate: alios in fide vna. alij qui
da p misericordia accedut et alij tota
liter dilatatū in caritate primi relin/
quēdo scipos. In his et his similib⁹
pinguescit aia q; sollicit⁹ exercens na/
turale lume: vñ acquisiuit supnatu/
rale: cum quo videt immensam lar/
gitatem tue bonitatis. O q; regall

ter progrediuntur isti. O q; aduer/
tunt fieri secundum ordinem volū/
tatis tue. et ideo in omnib⁹ que ope/
rantur creature tue considerant vo/
luntatem tuam nunquā vero volū/
tatem iudicant creature. O inerti/
mabilis caritas isti bene didicerūt
et corde tenuerunt doctrinam veri/
tatis tue vbi videlicet dixit. Nolite
iudicare secundum faciem. o veri/
tas eterna: que est doctrina tua. qd
est iter per quod oportet nos accede/
re ad patrem. Nescio aliud iter vi/
dere nisi quod tu verbum eternum
pauimentasti realibus virtutibus
ignis caritatis tue quas edificasti
precioso sanguine tuo. Nec est qui/
dem via. In nihilo ergo alio culpa
nostra consistit nisi in diligere quod
odisti et odio habere quod dilexisti.
Fateor q; semper odini qd amas: et
amant quod odio habuisti. Sed ho/
die clamo coram misericordia tua
abissus caritatis supplicans quate/
nus des mihi sequi veritatem tuam
in simplici corde. Concede queso cō/
tinuam famem patiendi pro te pe/
nurias et tormēta. Da etiam pater
eterne fontem lachrymarum ocul/
lis meis quibus inclinam super to/
tum mundum misericordiam tuam
et maxime super sponfam tuam. o in/
estimabilis et dulcissima caritas hoc e
virtutariū tuum fundatum in san/
guine tuo et aspersus sanguine mar/
tyrum tuorum qui viriliter eucar/
rerunt post odorem sanguinis tui.
custodi ergo eam. Quis enim con/
tra ciuitatem quam tu custodieris
poterit preualere. Vere clementiss

me pater corda nostra immerge ea
 in hunc sanguinem vt possimus co
 cipere famem honoris tui ⁊ salutes
 animarum. Peccauit domine mise
 rere mei. O veritas eterna quid ve
 te digne dicemus: aut quid iuste ⁊
 vere iudicando proferemus? Certe
 dicemus ⁊ firmiter iudicando cre
 demus q̄ tu es deus noster qui selū
 modo vis sanctificationem nostraz
 hoc patet euidenter in sanguine fi
 lii tui qui propter nostram salutem
 tanq̄ philocaptus incurrit ad op
 probrosam mortem sanctissime cru
 cis: pudeat homines creaturam tu
 am: tantum per superbiam caput
 extollere cum te deum altissimum
 humiliatam luto nostre videat hu
 manitatis. O quam propria ē tibi
 misericordia veritas eterna quam
 homo seruus tuus aduocat contra
 iustitiam: quam meretur mundus
 propter peccata sua. Misericordia
 tua creauit nos misericordia tua re
 demit nos a morte eterna misericor
 dia ipsa regit nos ⁊ detinet iustitiaz
 etiam: vt non p̄cipias terre q̄ ape
 riatur ⁊ deglutiat nos: neq; anima
 libus imundis quod deuorant nos:
 imo omnia seruant nobis ⁊ terra
 largitur nobis de fructibus suis.
 Hec omnia propter misericordiam
 misericordia tua regit nos. Ipsa mi
 sericordia differit mortem nostram
 tribuēdo tempus in quo possimus
 ad te reuerti ⁊ tibi reconciliari. O
 misericors ⁊ pie pater quis tenet na
 turam angelicam: vt non faciat vl
 tionem de homine qui inimicus est
 tibi: misericordia tua. Ex sola mise/

ricordia tua concedis cōsolationes
 vt coacti simus diligere te cum cor
 creature amore trahatur. Ipsa ea
 dem misericordia tribuit penas: ⁊
 afflictiones: vt nosmetipsos vltimū
 agnoscere: vt etiam habeant miseri
 aliquid sustinere: pro quo remune
 rando coronas eos cū legitime cer
 tauerint. Ex misericordia dimisisti
 cicatrices in corpore agni vni gen
 ti tui: vt cum ipsis coram maiestate
 tua pro nobis misericordiam postu
 let. Ex sola misericordia hodie vi
 gnatus es ad plenum ostendere mi
 hi miserabili: miserie plene quomo
 do nulla tenus possum: aut de beo ī
 tentiones creaturarum rationabili
 um iudicare cum per infinitas vi
 ueritates ītinēti eas ducas. Et cla
 re mihi demonstraisti etiam per exē
 pluz metimet de quo ego miserima
 gratias ago tibi. Misericordia tua
 noluit: q̄ agnus immaculatus solū
 modo vnica gutta cruoris sui redi
 meret genus humanum: nec cū pe
 na selū modo vnus membr: sed cū
 toto sanguine: ⁊ totius corporis sui
 penis: vt plēarie satis accret toto hu
 mano generi qui omnes leseramus
 te. Et hoc dupliciter: primo quia: vt
 videmus ex tuis rōnabilibus crea
 turis alie offendunt euz capite: alie
 cum manibus: alie cū pedibus: alie
 cum ceteris membris corporis te of
 fendunt: ita q̄ omnibus congrega
 tis dictum humanaz genus: totius
 membris corporis offendit te: secun
 do ⁊ vltimo: quia omnis culpa per
 petratur ex voluntate absq; ipsa: ⁊
 enim nulla esset culpa: ⁊ ipsa conti/

net in se totum corpus: quapropter totus corpus creature committit: culpam aduersus te. Et ideo cum toto corpore et sanguine filij tui voluisti quod satisfaceret: ut esset omnibus plenarie satisfactus: et hoc ex virtute deitatis infinite vnite cum natura nostra finita humanitas quippe passa fuit. Deitas vero sacrificium acceptauit. **O** verbis eterni filij dei: vnde hoc quod habuisti perfectam prouisionem culpe cum in te nunquam fuerit venenum peccati: video quod voluisti satisfacere cum corporali: et metali pena sicut corporaliter: et metali ter homo commiserat culpam. Peccanti deum miserere mei: et ne respicias peccata nostra omnipotens pater et misericors deus.

O ratio eiusdem facta die. xiiij. februarii. M. cclxxviij. xx.

O Trinitas eterna: o trinitas eterna: o ignis et abissus caritatis: o vere et amore creature tue infatuatus: o scilicet eterna: o esse ignis: o eterna sapientia deus qui dat es in nostra redemptione nunquam solummodo venit in mundum sapientia tua: non sic fuit. Non enim fuit sapientia absque potentia: necque potentia et sapientia absque clementia: non enim venisti solus: sed et tota trinitas affuit. **O** trinitas eterna: quid nam recepas ab homine nisi offensam: que utilitatis puenit tibi de nostra redemptione: Nulla non enim indignus nobis: cui ergo puenit hec utilitas: solummodo homini. **O** leximabilis caritas sicut te totus deus: et totum hominem dedisti homini: ita totum dimisisti

te in cibum creature tue rationali: ut deus in hoc itinere peregrini sumus non deificiamus laboribus fatigati: sed roboreremur hac refectione celesti. **O** meretricarie homo: quid dimisisti tibi deus tuus dimisit totum se deus: et hominem velatum sub illa albedine panis. **O** ignis amoris nunquam non sufficiebat creaturae ad imaginem et similitudinem tuam: et recreatio ad gratiam in sanguine filij tui: nisi esset: et tota trinitate tribueres nobis in cibum. Quid te coegit ad hec: certe non aliud quam caritas tua. **O** deus trinitas eterna que admodum non misisti solum verbum per redemptionem: ita non dimisisti solum id nobis in cibum: sed ut vere infatuatus amore creature tue totam te trinitatem eternam: ut dictum est. Et sicut non dimisisti te nobis solum in cibum: ita non vas te solum ante me illi que totam se reliquit amore tui: et solummodo querit et optat: gloriam et laudem nominis tui non querendo te amare sui. Sed solummodo propter te: quia scitu es forma: et eterna bonitas dignus diligit: et quod seruiatur tibi a creaturis tuis: nec proximis neque se querit anima amore sui: sed solum: ut reddat gloriam nomini tuo: videmus enim quod his talibus non manifestas te solum: imo fortificas eos potentia tua contra prelia vermonum: et contra tribulationes a creaturis illatas: et contra quascunque alias aduersitates. Videmus etiam quod illuminas oculum intellectus ipsorum sapientia filij tui: ut cognosceant se: et te lumine tuo. Trium etiam corda ipsorum in clementia spirituum

Sancti: et hec omnia facio: seruis tuis
 magis: et minus secundum mensuram amo-
 ris quam portant tibi: et prout quilibet
 vult vitam suam ereret gratias. Gra-
 tias ago tibi eterne patris: quod quod propheta
 locutus es de creatura tua: hodie
 ostendis qualiter possit ecclesia tua
 reformari. Et humiliter supplico:
 quod sicut ex vna parte prouidisti illu-
 minando oculus intellectus de hac
 veritate. Sic ex alia prouideas di-
 sponendo creaturas tuas: et maxime
 vicarium tuum: ut sequatur lumen
 quod infundisti: et usus us es. O tri-
 nitas eterna: ego peccavi toto tpe
 vite mee. O miserabilis anima mea ha-
 buisti ne vnquam memoriā dei tui: Cer-
 te nō: si enī hūisses tā eēs cōbusta in
 igne amoris sui. O pater eterne redde
 sanitatē infirmis: mortuo vitam: et va-
 ce et vocē: ut clamet ad te voce tua: pater
 mundus: et sponsa tua misericordia
 postulādo. Et audi vocem tuā qua
 clamamus ad te. Et si vniuersaliter
 oro pro toto mūdo maxime tui: et spe-
 cialiter pro vicario tuo: et eius colūnis
 necnon pro omnibus quos dedisti
 mihi: ut diligam eos amore proprio
 quod quis ex meis defectibus sum in-
 firma volo tamē videre illos sanos
 et quis sum imperfecta volo eos vidē
 perfectos: et si sum mortua volo ipsos
 videre vivos in gratia tua. O testi-
 mabilis ignis: et dilectio caritatis.
 Unde tanta humilitas: et misericor-
 dia: ut tu deus tā plene cū tua creatu-
 ra participes: tā p vniōne nature vi-
 uere: in natura nra humana quod ē pro
 sentimentum in vniōne quā facis in
 alibus diligentiā te: et seruientium

tibi in simplici corde: non hoc ex no-
 stra parte procedit: cum firmus ini-
 micus tui. Videat hominem creatu-
 ram tuam non facere mansionem
 apud te toto corde cū tu alta et eter-
 na veritas tātis modis: apud nos sa-
 cias assiduam mansionem. O mise-
 rabilis anima mea: quod nunquam habuisti
 memoriā dei tui: et ideo tunc cor in
 virtutibus minime solidasti. Peccavi
 domine miserere mei. Tu alta
 et eterna veritas es vita: et ego moris:
 tu deus sapiētia: et ego stultitia: tu lux
 et ego tenebræ: tu infinitus: et ego fini-
 ta: tu rectitudo: ego autem tortuosi-
 tas: tu quidē medicus: et ego infirma.
 Et quis ad te attingere potuit summa
 altitudo eterna veritas ad regratiā
 dū tibi de tot: et infinitis beneficiis quod
 nobis largiri dignata es: Tu ipse
 attinges cū lumine quod infundes vo-
 lentibus recipere: et cū funiculo tuo li-
 gabis qui se ligare permiserit: vix non
 obstādo voluntati tue. Ne tardes ele-
 mentissime pater querere oculos misere-
 ricordie tue super mundum: magis enim
 glorificaberis si dederis lumen quod si pro-
 mēcat in tenebris mortalis peccati:
 quis tu deus omnibus quibus accipias
 gloriā et laudē nominis tui: vix vide-
 m: quod peccatoribus lucet misericor-
 dia tua quod te ut vix nō euagines glori-
 us iustitiam: imo seruas eis ipsi in quo
 possint querti ad te similiter in ser-
 no videt gloria tua vbi puniunt dā-
 nati pro tuā iustitia: et ē mīa tua in-
 cet in eis: quod nō patitur tāta tormēta
 quāta meruerūt: pro quibus mīa: et iustitiā
 vertit gloria: et laus nomini tuo. Sed
 volo videre in creaturis tuis: quod red-

dant tibi gloriam quomodo modum
debent sequendo voluntatem tuam:
ut perveniant ad finem suum per
quem omnes creasti: volo etiam ut
de vicario tuo alium te factas: quia
multo magis indiget lumine alijs
enim cunctos alios habeat illumina-
re. **O** benignissime et clementissime
pater humiliter supplico quatenus
largiaris nobis tuam dulcem et eter-
nam benedictionem.

Alia oratio eiusdem facta Romae
die .x. februarii. an. supras. x.

O Eitas eterna: o alta et eterna
deitas incestimabilis amor i
lumine tuo vidi lumen in ipso lumi-
ne: lumen cognovi in lumine tuo co-
gnoscitur causa luminis: et causa te-
nebrarum: quia tu es causa luminis
nos autem creature tue: tenebrarum
causa sumus: et cognoscitur quid opa-
tur lumen in anima quid etiam te-
nebrarum. **O** trinitas eterna mirabilia
sunt opera tua: et lumine tuo cogno-
scuntur: quia ab ipso lumine proce-
dunt: hodie veritas tua enim admi-
rabili lumine: indicat causam tene-
brarum que est indumentum fetidum
proprie voluntatis et manifestat in-
strumentum quo cognoscitur lumen
scilicet indumentum tue dulcissime
voluntatis. Mirabile est quod vix
sumus in tenebris huius mortalis
vite cognoscimus lumen: et finiti no-
scimus infinita: existentes in morte
cognoscimus vitam: veritas tua ostē-
dit quod sicut homo eruit se vestes
vertendo interiorum partem in ex-

teriori: ita quilibet creatura debet
se erucere suam voluntatem peruer-
sam: si vult ad plenum indere tuam.
Et quomodo possumus nos taliter
erucere: cum lumine quod acquiritur
exercendo cum manu liberi ar-
bitrii: est lumen quod recipimus in
sacro baptismo: quia vidimus in lu-
mine lumen. Et unde recipit homo
hoc lumen: solum a te lumine quod
ostēdisti nobis subvelamine nostre
humanitatis. Quid recipit anima
induta huius luminis? **P**rinatur tene-
bris: fiti: fame: et morte: quia cum fame
virtutum expellit insatiabilem fa-
mem proprie voluntatis. In fiti ho-
noris: tui eradicat fitim proprii ho-
noris: et quia pervenit ad vitam volun-
tatis tue erit de morte proprie vo-
luntatis perverse. **O** fetidum indu-
mentum voluntatis nostre tu non
tegis: sed discooperis animam. **O** vo-
luntas eruta. o arra vite eterne: tu
es fidelis: usque ad mortem: non mun-
do: sed tuo dulcissimo creatori. Tu li-
gas animam esse ipso: quia se totaliter a se
soluit: o amor incestimabilis in quo
videt anima se esse erutam plenarie
semetipsa: in hoc quando non querit
locum modum: neque tempus ad mo-
dum suum. Sed huius et omnia ad bene-
placitum tuum: hoc est lucidum ve-
stimentum. Vere potest dici sol: sicut
enim sol illuminat: calefacit: et facit
germinare terras. Ita pater eterne
huius verum lumen calefacit animam
que possidet ipsum in igne caritatis
tue: et illuminat: quia cum lumine no-
scit veritatem. In lumine sapientie
tue et facit eam germinare dum est

In ista mortali terra fructum vera/
rum realium: & virtutum: hec ani/
ma efficit fortis in potentia tui eter/
ni patris: prudens in sapientia vni/
geniti filij tui & apta ad amandum
participando clementiam spiritus san/
cti. Quid est quod impedit & obstat
vt anima non se taliter cruatur: pri/
uatio luminis: qz non nouit punct/
pale lumen quod cuiuslibet creature
rationali largitur: & ideo non cret/
euit illud. Et quare non nouit: quia
obfuscauit oculum intellectus cum
culpa qua ligauit voluntatem: que
voluntas est illa que qualibet cul/
paz committit. O miserabilis anima
mea. Quomodo non sentis fetorez
culpe: & odorem virtutum & gratie?
Quia priuata es lumine. **I**decca/
ui domine miserere mei. O deus eter/
ne in lumine tuo noui quanta in co/
formitatem tui largitus es creatu/
re tue: ad quancunq; partem uerto
oculum intellectus: uideo quod po/
suisti eam quasi in quodam circulo
qz ad quancunq; partem progredi/
tur reperit se in ipso: si uerto oculus
ad cognoscendum in lumine tuo e/
quod uedisti nobis: tu uedisti nobis
conformitatem: ad imaginem & simi/
litudinem tuam: participando te tri/
nitatem eternam in tribus potenti/
is anime: si conspicio in uerbo per/
quem creati sumus ad gratiam: te
nobis uideo conformatum: & nos tibi
propter unionem quam tu deus
eternus fecisti in homine: & si conuer/
tor ad animam ill uinuatam: de te
uero lumine ipsa facit mansionem i/
te: tue ueritatis imitando doctrinam

& in comuni in particulari. i. in par/
ticularibus uirtutibus acquisitis &
probatas ex amore quem anima co/
cepit erga te: & tu es idem amor: ani/
ma ergo que ex amore sequitur do/
ctrinam tue ueritatis alter te efficit/
tur ex amore: hec crux sua propria
voluntate induta est tua intantum
qz non querit: nec optat nisi qz: tu que/
ris: & tua uoluntas appetit qz sit in
anima. Tu es philocaptus de ani/
ma tali: & anima de te e philocapta
sed tu amas eam gratis: qz eam pri/
us qz esset amasti: & ipsa diligit te ex
debito. In lumine tuo nouit qz gra/
tis non potest te diligere: quia obli/
gata est tibi: & non tu ei. Et in uideo
etiam tuo lumine uidit: qz id quod
tibi non potest reddere. i. diligere te
gratis o: qz reddat & retribuatur pro/
ximo suo diligendo euz gratis: & ex
debito simul: & ex gratia dico: quia
non querit retributionez ab eo: nec
proprie seruit ei propter utilitatem
ab ipso receptam: uel recipendam:
sed solummodo ex amore. Ex debi/
to uero diligit eum in quantum pre/
cipis ei: & ipse est obligatus obedire
tibi. Si respicio quantum conformi/
tatem facis de anima in te quando
surgit eum lumine intellectuali acqui/
sito a te uero lumine: & cum affectus
erectis in te speculando se in lumine
ueritatis tue. In tantum facis tunc
conformitatem euz ipsa: qz tu qui es
deus noster immortalis uas ei no/
secus & iustare i affectu caritatis tue
immortalia bona tua. Tu qui es lu/
men participas euz ea lumen. Tu
qui es ignis: ignem eam ipsa part

cupas: in igne tuo vnis voluntate
sua: cu tua z tua cum sua. Tu suma
sapientia sapientia largiris ei z vi/
scernere z recognoscet veritate tua.
Tu qui es eterna fortitudo fortitu
dine tribuis sibi: z efficit tam fortis
q neq creaturę possunt ipsam for/
titudine auferre ab ea nisi ipsa ve/
lit. Nunqua vero vult du portat ve/
ste voluntatis tue. Sola enim volu/
tas sua facit ipsam debilitari. Tu i/
finitus facis ipsam infinita: pp pfor/
mitates qz ex gra ca ipsa fecit: hic
du est pegrina: z in vita durabili in
eterna visce tua: vbi ta pfecte e co/
formata tibi z libez arbitriu tali/
ter e ligatum: q non pot ipsam a ta
li pformitate separari. Bene ergo
fateor q veritas tua dicit veritate:
q creatura rationalis est tibi totali
ter conformata: z tu ipsi per gratia.
Tu non vas ei partein gratie: s; to
tam: quaf vico q videt mihi q des
totat: qz nihil ei deficit ad salute: be/
ne est minus z magis pfecta fm q
ipsa in lumine tuo vult exercere lu
men quod tu a principio dedisti ei
naturaliter. Quid ergo amplius di
cam: Nihil aliud nisi q homo esse/
ctus est deus: z tu deus homo fact⁹
e. Quid fuit ca huius pformitatis:
lumē in quo lumine nouit volunta
tatem tua cognoscendo ca: exiit se
sua z ppriam q dabat ei tenebras: z
mortē z nuditate z induit se tuam.
Induta tua: Induta est te per grati
am: per lumen: z per ignez: z p vnio
nem quam tu deus fecisti in huma
nitate nostra. Itaqz tu es ca cu/
suscipit boni: z propria peruersa vo

luntas induta amore proprio est ca
cuiuscuiqz mali: z tanti mali e ca ista
voluntas: q cu tenebris facit aiām
saltat extra circulu luminis sancti
sine fidei: i quo lumine existēs ver/
tendo se ex qualibet parte inueni/
bat te. Et quam conformitatem in/
uenit: z i quo reperit se vniti postq
erit de lumine fidei: Inuenit se re
cte bestijs pformata que sunt abis
aliqua ratione imitando legem per
uersam z doctrinam demonis visi/
bilis: z inuisibilis. Quis est ca hui⁹
ipsa met. o alta z eterna deitas fate/
or: z non nego me esse illam misera
bilem q sum ca omnium malozum:
qz nunq exercui lumen in lumine
tuo ad cognoscendum qtu z tibi vi/
slicet: z mihi nocuū: malignū: z
fetidum indumentum proprie z p/
uerse voluntatis: hoc vestimentum
tu vis q quilibet eruat festinater z
totaliter sumendo ipsum a pedibus
z totum simul extrahendo: ego sum
citaz illa misera miserabilis que no
noui dulcedine voluntatis tue: qua
ex debito debes me indere. Pec/
caui: peccavi domino miserere mei.
Tu deus eternus alta z eterna dei/
tas in lumine tuo facis videt lumē.
Quare pater eterne humiliter sup/
plico quatenus ifundas: z dones il
lud omnibus creaturis tuis rōnalis
b⁹: s; pcpne illud ifunde vult ppi
nfo vicario tuo ta habidater qtu
necesse e i tantū: q tu alta: z eterna
deitas de iplo aliu te facias. Et simi
liter rogo te: q dones lumē tenebris
sis: vt cognoscat veri: atē in lumine
tuo: similiter supplico p his quos de

dixisti mihi quod eos diligam singulari amore cum propria et maxima sollicitudine. Rogo sint illuminati in lumine tuo auferat ab eis imperfectio: ut in veritate laborent in viridario tuo in quo eos posuisti ad laborandum et punias: et vidua supra me culpas et imperfectionem eorum quae ego sum causa. Peccant dñe miserere mei. **Oratio** gratias ago tibi alta et aeterna trinitas: quod in lumine tuo dedisti refrigerium aie meae pro forma infam quam noui nos tecum habere et per doctrinam quam dedisti de excellentia voluntatis tuae. Ego sum que non sum: et tu es solus ille qui es: ergo tu ipse gratias redde tibi dando mihi cum quo possim laudare te: voluntas tua: te cogat ad faciendum misericordiam cum mundo: et tuo domino adiutorio subuenire vicario tuo in terris: et spem tue. Peccant dñe miserere mei. Alta et aeterna deitas largire nobis tuam dulcem benedictionem.

Oratio eiusdem facta Rome die xvi. febr. anni supraf. xxij.

Deitas aeterna: o alta et aeterna deitas: o summe et aeternae pater **O** ignis qui semper ardes. Tu pater aeternus alta: et aeterna trinitas: tu es ignis inestimabilis caritatis. **O** deitas: deitas. Quid est quod manifestat bonitatem et magnitudinem tuam: Donum quod dedisti hominibus: et quod minus largitus es eis: Totum te deum immensam et aeternam trinitatem: et in quo loco donans te et es dignatus descendere. In stabu

lo nostre humanitatis que recte erat effusa stabulum: quia receptaculum animalium mortalium. scilicet peccatorum: et ideo tibi voluisti nasci ad demonstrandum ad quid homo perueniat propter culpam. Ita quod totum te deum dedisti nobis conformando te nostre humanitati: et in ipsa unionem faciendo. **O** deus aeternus: deus aeternus. Tu vidis quod ego respiciam in te altam: et aeternam deitatem: et aspiciendo in te cognoscam me: ut melius cognoscam infirmitatem meam per altitudinem tuam: et conuerso per magnitudinem tuam: meam paruitatem. Sed video quod nisi prius etiam me propria voluntate: non possum videre te: et ideo dedisti mihi doctrinam: ut prius etiam me voluntate mea cognoscerem me in qua cognitione agnosco te quare tunc perfecte exiit anima se propriam voluntatem et induit tuam. Et tunc vis quod surgat cum lumine ad cognoscendum se in te. **O** ignis qui continue ardes: anima que se nouit in te ad quancunque partem respiciendo se vertit: inuenit etiam in infemis magnitudinem tuam. videlicet in creaturis rationalibus: et omnibus que creasti. Nam in omnibus aduertit potentiam tuam: et sapientiam et clementiam nisi enim potuisses scitiffices: et voluiffices ex amore minime creaffices ea. Sed potuiffices scitiffices: et voluiffices: quod omni-potens es ideoque creaffices. **O** miserabilis anima mea nunquam te cognouiffices in eo quia non exuiffices te voluntatem pruersam tuam: nec tuam

Iduisti. Et quomodo vis dulcissime
amor q̄ respicias me in te: vis q̄ cō
siderem creationem qua ad imagi
nem ⁊ similitudinem tuam nos crea
sti. Vis etiam q̄ considerem ⁊ respi
ciam: q̄ te integram puritatem
vnisi luto humanitatis nostre co
actus ab igne tue inestimabilis ca
ritatis. Quo etiam igne urgente ve
disti te nobis in cibum. Et qualis ci
bus ē iste: Libus angelorum sūma
⁊ eterna puritas: ⁊ ideo tantam pu
ritatem requiris esse in anima que
recipit te in hoc dulcissimo sacrame
to: q̄ si possibile esset naturam ange
licam purificari que nulla indiget
purificatione opus esset q̄ purifica
retur ad hoc tantum miserium ac
cessura. Et quomodo purificat ant
ma: Igne caritatis tue ⁊ abluendo
faciem suam in sanguine vnigeniti
filij tui. O anima mea miseria ple
na quomodo accedis ad tantū mi
serium absq̄ purificatione solemniz
eru beate digna cum bestijs ⁊ demo
nijs habitare: q̄ opata es opera be
stiarum: ⁊ secuta voluntatem de
monum. O bonitas inmensa: tu vis
q̄ ego respiciam in te ac videam q̄
tu diligis me: ⁊ q̄ gratis me diligis
vt cognoscam q̄ quascunq̄ rationa
les creaturas diligis hoc eodē amo
re ad hoc: vt isto amore diligas pro
ximū meum amando eum gratis
i. subueniendo ei spiritaliter ⁊ cor
poraliter iuxta posse absq̄ vlla spe
premiij: imo quantum esset mihi mo
lestus: ⁊ ingratus non vis q̄ desinā
prodesse ei: ⁊ subuenire necessitati/
bus suis. Quid ergo faciam vt hoc

videam: Etiam me fetidam vestes
meam: ⁊ cum lumine sanctissime si
dei respiciam me in te: ⁊ induas me
eterna voluntate tua: ⁊ cum h̄ lumi
ne cognoscam q̄ tu trinitas eterna
es nobis mēla cibus: ⁊ seruator. Q̄
tu pater eternus es illa mensa que
das nobis cibum. Agnus videlicet
vnigenitum tuum: ipse agnus ē no
bis suavis ⁊ dulcissimus cibus tam
in doctrina sua que alit nos in volū
tate tua quam etiam in sacramen
to in sancta cōmunionē nobis tradi
to quod pascit nos atq̄ cōfortat vbi
sumus peregrini in hac vita: spiri
tus sanctus est nobis recte seruator:
quia ministrat nobis h̄c doctrinā
illuminando de ipsa oculum intelle
ctus nostri: ⁊ inspirando in cordib⁹:
vt sequamur eam. Ministrat etiam
nobis caritatem proximū: ⁊ famem
cibi animarum: ⁊ salutem totius mū
di propter honorem tui patris: vñ
de videmus q̄ anime illuminatē in
te vero lumine: non sinunt preteri
re tempus in quo non comedāt: vel
comedere velint cibum animarum
propter honorem tuum. Tu infini
ta bonitas in te patefacis necessita
tem mundi ⁊ precipue ecclesie san
cte sponse tue ⁊ amorem quem ha
bes erga ipsam: quia fundata est in
sanguine dilecti filij tui: ⁊ in ipso cō
dita est: similiter etiam manifestas
amorem erga vicarium tuum et eo
q̄ minister est huius sanguinis pre
ciosi. Ideo respicias me in te: vt effi
ciar pura: ⁊ sic purificata clamabo
coram misericordia tua: vt veritas
oculum pietatis super necessitatem

ecclesie lancie: et illuminos: et robores
 vicarium tuum: Illumina etiam cle
 mentissime pater seruos tuos: vt co
 sulat tibi recte et simpliciter atq; vi
 sponas eos: vt sequantur lumen: qd
 in ipsis infundes. Quia et eterna
 sapientia. Tu non posuisti animam
 solam: imo dotasti eam tribus pote
 tibus: v3 memoria intellectus et volun
 tate: et ta sunt vnite quod quicquid
 vult vna alie sequantur: vnde si me
 moria ponit se ad videndum bene/
 ficia tua: et bonitatem tuam. Subi
 to intellectus vult intelligere eam
 et voluntas diligere eam et sequi volu
 tatem tuam. Et quia tu non posui
 sti eam solam non vis qd maneat absq;
 societate amoris. s. tui et dilectione p
 ximi. Et quando sic est sociata tunc
 est perfecte vnita et fit vnum. s. i te:
 et vnum cum proximo suo: et tunc be
 ne verificatur verbum pauli vbi di
 xit. Multi quidem in stadio currunt
 vnus autem accipit praesidium vide
 licet caritas. Sed quando sociat se
 cum culpa tunc vere remanet sola:
 quia discedit a te qui solus es omne
 bonum et discedendo a te est separa
 ta a caritate proximi: et sociata culpe
 que nihil est: et hoc ostendit qd tunc
 remanet sola. Peccavi domine mi
 serere mei. Namq; vidisti cognosce/
 re me in te: sed lumen tuum est illud
 quod facit videre quicquid boni co
 gnoscit. In natura tua veritas eter
 na noscitur naturam meam. Et que
 est natura tua amor inestimabilis:
 et si ignis: et de hac natura vedisti ho
 mini quia creasti illum ex igne amo
 ris: et similiter de omnibus alijs crea

turis et rebus. o ingratus homo quam
 naturam dedit tibi deus tuus. na
 turam suam: et tu non erubescis au
 ferre naturam tam nobilem a te co
 mittendo peccata: o dulcis eterna
 veritas alia que videmus non appa
 rentia ignis: quomodo sunt ignis.
 Rudes video qd omnia sunt ignis
 quia vt dicitur est omnia ex igne ca
 ritatis creasti sicut planta manens
 in terra que quantum non sit terra nisi
 hilominus ab ipsa terra sustentatq;
 suscipit: vnde bene est veritas qd ni
 hil aliud es quam ignis. Tu lumen
 verum nobis lumen infunde tu sa
 pientia sapientiam tribue: tu forti
 tudo fortitudinem largire hodie que
 so dissoluatur nubes nostra: vt per
 fecte noscamus: atq; sequamur veri
 tatem tuam in veritate: recto et sim
 plici corde. Deus in adiutorium no
 strum intende: domine ad adiuuan
 dum nos festina. Amen.

tim impleri. Ad te o maria recurro et
 tibi offero petitiones meas qua peto
 pro dulci sponsa dulcissimi saluato
 ris nostri dilecti filii tui: et pro vicario
 eiusdem iesu xpi vt detur ei lumen quo
 cum discretionem teneat debitos mo
 dos pro reformatione sancte ecclesie sp
 se sue. Qui est populis eius et reforma
 tor populi cui eo ita qd nichil surgat
 contra caput suum. Videtur enim: qd de
 ipso feceris in eundem multi enim per
 euntur ipsius linguat et opere quan
 tum possunt. Similiter rogo pro dile
 ctissimis filiis traditis a te mihi: qd

beliciarum electus in multas crif-
nas datus est. Et porta regni celo-
rum clausa mors introiit in orbem
terrarum. Que nulli hominum par-
ceret. Quando filij ade ante dilu-
uium ab errauerint: et q̄ procul a di-
uina voluntate recesserint secuta vi-
tio patefecit. Que omnem carnem
aquaſum inundatione delenerat:
ca excepta que cum pio Noe in ar-
cha ſaluata est. Ceterum neq̄ in fi-
lijs eius nequitta ac perfidia defu-
it. Malignati et ipſi ſunt: et in omne
prolapſi neq̄phas. Turris babel in
contumeliam domini cepta est. et
ibi labium vniuerſe terre diuifum.
Ab his bella introducta ſunt: rapi-
ne. Tumultus. Incendia. Cedea
Adulteria. Stupra: perſuria: et ido-
lorum cultus. Et quicquid malo-
rum libido: aut ſuperbia glignit.
Pauciſſimi vſq̄ ad abraam reper-
ti ſunt diuine legis Amatores. Ille
vero vnicum certumq̄ pietatis ex-
emplum adeo voluntati dei ſeſe ſub-
miſit vt proprium filium immola-
re non dubitaret: propter quod in
ſemine eius benedictæ ſunt omnes
gentes. Ex cuius liberis non ſolum
prophete orti ſunt diuine legis pre-
dicatores. Sed ipſe quoq̄ ſaluator
christus ſecundum carnem naſci vi-
gnatus est: qui pro ſalute humani
generis cum in forma dei eſſet equa-
lis patri exinaniti ſemetipſum for-
mam ſerui accipiens. Et homo factus
carnis ſubiit tormenta: et cru-
ciatus perulit. Et extremam mor-
tem non ſecundum naturam: ſed

violentam: ſed ignominioſam. Et
acerbiffimam. Et vir homini tolle-
rabilem in ligno crucis ſuſtinuit.
In quo moriens mortem noſtram
deſtruxit: et vitam reparauit. Diſpo-
ſiuit inferos. Abduxit ſanctos pa-
tres: et victor mortis. Ac diaboli tri-
umphator celum iam longo tempo-
re clauſum aperiens. Aſcendit ad
patrem nobiſq̄ viam oſtendit: per
quam ſequi eum poſſemus euange-
lica lege tradita et baptiſmo ceteriſ
que ſacramentis apertis per que la-
pſi repararemur et ſaluaremur. Nec
tamē tot tantiq̄ſq̄ alleccta beneficijs
noſtra proteruitas ac malignitas
conquirit: nec gratiſ exhibuit anti-
mum: nec victa deſeruit homo. Sed
quo maiori preuenti ſumus munere
gratiarum: eo magis ingratiſ re-
perimur: et ad illicita procliuiores.
Nam quomodo ſublimeſ viſig-
mus: aut honoramus deum. Quo-
mō eius mandata ſeruamus. Quis
ſacroſancto euangelio pareat: Que
reuerentijs legum: Quis canonum
metus: Que ſublectio erga ſuperio-
res. Que caritas erga inferiores.
Quis equitatis. Quis iuſtitiæ cul-
tus. Que religio. Qui mores homi-
num ſunt. Qui dicunt in cordibus
ſuis. Non eſt deus. Alij impie eſſe
runt dogmata: et blaſphemias in ved
cudunt. Alij voluptatum ſeruſ. Nil
aliud cogitant: niſi quomodo libi-
dines ſuas expleant. Illi opibus in-
hiant alienis. Illi humanum ſan-
guinem ſitiant. Rara innocentia
eſt: caque parum tuta. Neque pro-

ptinuitatis iura profunt. Neq; seri
pte que sancte moribus leges viri/
bus ac fraudibus cuncta obediunt.
Ita vt neq; ab re princeps mundi
hucus appelletur diabolus: quan/
do pars orbis maior eius arbitrio
ducitur. Nam quantum est q; pseu/
do prophete maumetbis isania pos/
fidet. Q; rictis precipuaz portione
z affricc maxima regna. Et i h; spa/
nia granatenfes: Et in greca multe
poruincie sub maumetbe christum
blasphemant. Nec parua est iudeoz
natio per orbem terrarum late di/
spersa sancti euangelii: z christiane
legis inimica. Nec desunt in septen/
trione: atq; in oriente cultores ido/
lozorum. In angulis europae christia/
nitas redacta est. Naz quauis per
asiam: ac libiam christiani non pau/
ei dispersi esse serantur. Non tamen
illoznm sincera est fides. Qui pro/
cul ab apostolica sede inter infide/
les habitantes: z cum hereticis co/
municantes: improba quedam sapi/
ant: z multis erroribus scatet. Nec
christiani qui sunt i europa: tam re/
q; nomine christiani existunt. Adum/
brata quidem z ficta est multozum
religio: sicut opera ipsa manifestat.
Nam quotus est qui digna christia/
no faciat opera. A fructibus coram
cognoscetis eos. Inquit in euange/
lio dominus. Si uinimus ut christus
subet: christiani sumus. Joannes apo/
stolus eius filios esse homines asse/
rit: cuius opera faciunt. Si dei man/
data seruamus dei proculdubio si/
lij sumus. S; n; diaboli ad eum per/
tinetis dicente domino: uos ex pa

tre diabolo estis: dura sentia: z tamen
vera. Illius quisq; filius est: z ad eum
pertinet: cuius mandata seruatur.
Quantum autem ingrati christia/
ni a diuinis preceptionibus pro/
cul adierint: z quantum diabolicis
suggestionibus adhaerent: per sese q;
uis intelligit. Interroget quisq; eo
scientiam suam: z retroactam ante
oculos mentis uitam colloget. Et q;
tam ab officio ueri christiani recesserit
palam cognoscat. Que cum sit
sint maxima e sumi dei benignitas
z incredibilis misericordia: que nos
tollerat: z uiuere sint expectans: ut
aliquando conuersi redeamus i uia.
Sed inuenti sunt in omni etate non
nulli deo placentes uiri sancti qui
uiuentes in carne desideria carnis
uicerunt: z celestem in terra uitam
egerunt quozum meritis z interces/
sione subfentata est mundi machi/
na z cominatus ignis retetus: z ira
dei ultioq; suspensa. Nec dubitamus
qui hodie quoq; aliqui sint accepti
deo: quozum preces celestem nobis
regem placatum benignumq; red/
dat. Inter alios autem qui deo pla/
uerunt: z diuinam nobis clementiam
placauerunt uerbo sene inter etrus/
secos nobilitate etate nostra Bernardi/
num aluit: qui nobili loco natus in
adolescencie flore mundo renuncia/
uit: z ingressus beati francisci religio/
nem cum fratre suo ordinis procul
ab hisse ab institutis: z regula patrie
reperisset eos acriter corripit. Et cum
eos omnes in uis reducere non pos/
set sequestratis pluribus quibus re/
gulam seruare placuit cum his ce

nobis frequenter: que multis de no
uo crexit: et sanctissimis institutio
reformavit. Circūit itāliam per/
dicando vitia fulminanti: virtutes
erexit. Mira eius abſtinentia fuit.
Mira integritas: moderata graui/
tas: eloquij multa ſuauietas: multa
doctrina. Et quā verus erat pauper
tatis cultor: hoſtis pecunie: et omni
um deliciarum inimicus ſemper in
eius vultu ingens alacritas emicu
it: et in mēte ſūma quies: vt qui ſola
innocentia gauderet: nullus ſibi cō
ſcius criminis ſcādalis ſp̄ pluribus
in italia obuiant: et multa mira/
cula perpetravit: p̄pter que adhuc vi
uens ſanctus habebatur: et miro ple
būm collebatur honore. Nulq̄ ſine
populi frequentia: et ſingulari reue
rentia receptus. Qui cū apud aquī
lam marſorū urbem: huius vite cur
ſum peregreſſet. A nicholao. v. prede
ceſſore noſtro: ipſo inſubel̄i aſo. Cum
chriſtiano orbis ad purgandas vi
tiorum ſordes frequens vrbez inui
ſceret inter ſanctos chriſti conſeſſo
res relatus eſt. Fuerat et in etate ſu
periori parentum noſtroꝝ memo
ria in eadeꝝ vrbe: et in ſeru ſemineo
virgo catharina non minoris meri
tū: nec minus accepta deo. Cui⁹ pre
ces in cōſpectu preceſſe diuinitatis
humano generi admodū ſalutares
et olim fuiſſe: et nunc eſſe: et impoſte
rum fore non dubitamus. Nā ſicut
peccata malorum hominum ac bla
ſphemie. tram dei ſuper nos puocāt.
Ita et ſanctorum opera rogaminaq̄
ſucriunt. Verum caterina quāuis
angelicam vitam in terris egerit. Et

ante aſos octuaginta decedens ad
celum migraverit multiq̄ ſignis et
glorioſis miraculis claruerit: nō ta
men adhuc inter ſanctas chriſti vir
gines a militati ecc̄ eſta recepta erat.
Neq̄ enī romani pōtiſices qui an
te nos fuerunt id decreuerant. No/
luerat vrbanus. vi. hūc ei honorem
impartiri. Et poſt cum Innocenti⁹
vij. Sic deſide Gregorius. xi. qui hu
lus virginis: et ſanctę cōuerſationis
eius precipuam habuere noticiam.
Sed verati perturbatiōe ſeiſmatis:
quod eorū tempore viguit. Et mul
tis bellorum turbationibus ac moleſti
is agitatus: diuino vt credimus con
ſilio id dimiſerunt: ne ſemente diui
ſionis procella: quod ſanctum vna
obedientia decereſſet: prophānum
altera cenſuiſſet. Dilata eſt res vſq̄
ad tempora noſtra nobiſq̄ huius ſa
cerime virginis canonizatio referua
ta tanq̄ conterranee noſtre: atq̄ cō
ciuis: vt ſenēſis virginis ſāctitas et
creto ſenēſis hominis in romana ſe
de ſedentis p̄dret in luceꝝ. In qua
re non imus inſicias: affectum neq̄
aliquem ſanctum: et p̄tum traxiſſe.
Quis eſt enim qui ſue vrbiſ prece/
nia: ſue p̄ſe laudes ſui generis vir/
tutes: non libenter vulgari procu
ret: cum id poſſit: et riſe: et honeſte ſa
cere: Excellentia ſc̄ta: et illuſtres vir
tute homines: et in omni genere: et
omni parte orbis. Nemo eſt qui nō
cupidū videatur: libētius tamen et
maiori cū iocunditate ſua i patria:
et in ſua gente. Et ſi nos quidem bea
te catharine ſublimis vocis: nobi
le ingenium diuinam mentem: ſa

eratissimam voluntatem in omni
natiōe q̄ letissimi vidissemus: letis
res tamen in vrbe senensi que nos
genuit. Si quidem meritoruz eius
longe magis ⁊ magis peculiariter
esse confidimus particeps: q̄ si vir
go h̄ aut in africa: aut in scythia si/
ne in india nata fuisset. Neq; enim
fieri potest. Quin sanctorum pro/
pinq̄uitas aliquid habeat prezo-
gatiue. Nihil tamen ob hanc causam
plus minusue dicere licet: q̄ verum
est. Nec propter cognationem: aut
patrie caritatem inter sanctos quis
q̄: sine meritis: sine solito examine:
sine p̄suctis solemnitatibus referen-
dus ē. Qua pp̄ ⁊ si iocunde audiu-
imus beatā catherinā senensē esse. Cu-
sus canonizatio petebat: nō tñ i ei⁹
canonizatiōe q̄q̄ om̄issimus: ex his
q̄ tāta i solēnitare requirunt. Ade-
rūt multe p̄ces nō mō senens̄ popu-
li: vey ēt alioꝝ. Nā ⁊ carissimus in
xpo filius. Federicus Romanoz
Imperator Augustus. simulq; dilect⁹
filius nobilis vir pascalis venetiāꝝ
dux nobis supplicauit: ne hāc virgi-
nē suo i terris honore p̄tūatā vste-
rius esse sineremus in quā multoz
p̄puloꝝ deuotiō esset i cēsa. Et mul-
ta v̄ ipsa miracula vulgarētur. Nā
tuā vero petētes eū i t̄crendū apud
senens̄: alit̄p̄ diu suspēdissemus: ⁊ ea i
p̄cistorio publico: ingentia eius me-
rita: ⁊ miraculosa signa nobis cēt
exposita. velenētesq; p̄ces porrecte
vt sanctor̄ xpi honores illi decerne-
remus: haud quāq; statim anim⁹
Sed p̄ veteri p̄suetudine tribus ex
fratrib⁹ nostris sancte Romane ec/

clesie cardinalibus vni ep̄o. Alteri
ps̄bitero. Reliquo diacono v̄tue vo-
cis oraculo cōmissim⁹: vt debitis ha-
bitis p̄cessibus de vita ⁊ moribus
ipsius catherine deq; miraculis eius
sive in vita sive post mortem patra-
tis: ⁊ de reliquis ad canonizationē
necessarijs diligenter inquirerent:
nobisq; in secreto concistorio vt mo-
ris est fidelem relationem facerent.
Commissarij per annum ⁊ vltra vo-
nec ex mantua romam redissemus
rem discutientes inuentis processu-
bus antiquis: apud v̄netos ⁊ alibi
habitis examinatisq; de nouo testi-
bus ⁊ summa cum diligentia cūctis
ponderatis cum seorsum inter car-
dinales tantum omnium que inue-
nerant veracem nobis relationem
fecissent ac deum per aduocatus eā
que nobis exposuerant in publico
conclistorio denuo recitari curassent
Postremo conuocatis in aula no-
stra Romē vn̄uersis qui secc̄ erant
in curia ecclesiarum p̄sulisibus as-
sistentib⁹ nobis cardinalibus. Jteꝝ
commissarij p̄fati per organuz ve-
nerabilis fratris nostr⁹ Guilielmi
ep̄scopi portuensis natione galici
qui primus eozum erat: rursus cun-
cta que inuenerant ⁊ rite probata
videbantur coram explicauerint.
Ex quozum relatione que amplissi-
ma ⁊ ornattissima fuit hec sūmatim
acceptimus que vera cōperta cogni-
ta ⁊ explorata sunt. Virgo catheri-
na ex ciuitate senensi oriunda me/
diocribus orta parētib⁹ v̄nius deo
sele dedicauit: q̄ v̄cū possit p̄ etate
cognoscere. Sex annos nata: vt v̄sio

fernret heremū cenpiuit. Et vrbe
 egressa in canerna loco solitario ve
 licuit. Unāuis in dēte spiritu pau
 lulu; demorata domum reddierit;
 Angelicam salutationē edocta quo
 tiens paterne domus scalam ascen
 dit: totiens per singulos gradus fle
 ro geniculo beatissimam virginem
 matrem domini salutauit. Et anno
 maiori virginitate; suam consecra
 uit chrisso: quem sua in maiestate se
 dentem mirabili visione cōtempla
 ta est: et archana celestis aule vidit:
 que non potest asari lingua morta
 lis; Mūdanas delicias a se omnes
 abdicauit. Orationi totaz se dedit.
 Copusculum suum vigilis: ieiuni
 is ac verberib; assirit. Loquales
 puellas vt idem faceret et docuit et
 p̄suasit; Pudens effecta scissis cri
 nibus mortale coniugium recusa
 uit. Conuicta et maledicta hominuz
 spreuit. Beati domini habitū que
 femine gestant de penitentiā nun
 cupate extorsit potiusq; spetrauit.
 Ancillare officium in paterna do
 mo exereuit: nihil magis cupiens
 q̄ vllis apud homines: et abiecta vi
 cler; pauperibus christi. Naz id pa
 ter sibi indulserat: largā manu sub
 uenit. Egrotantibus sūma diligen
 tia ministravit: diabolicas tempta
 tiones et assiduas malignantiuz spi
 rituum pugnas: patientie clipeo et
 fidelis galea superauit; In carceratos
 et oppressos quib; valuit modis cō
 solata est. Nullum ab ea verbum nō
 religiosum non sanctū excidit. Om
 nis sermo eius de moribus fuit de
 religione: de pietate: de contemptu

mundi: de amore dei et proximi. De
 celesti patria; Nemo ad eam acces
 sit: qui nō doctoz meliorq; abierit;
 Doctrina eius infusa: non acquisi
 ta fuit; Idius magistra visa est q̄
 discipula: quippe que sacrarum lit
 terarum professoribus ipsiq; ma
 gnarum ecclesiarum episcopis disti
 cillimas de diuinitate questiones
 proponentibus prudentissime re
 spondit: et adeo satisfecit: vt tanquā
 agnos mānufactos remisit quos
 tanq̄ lupos ac leones feroces ac
 ceperat; quorum nonnulli diuinam
 in virginem sapientiam admirati
 distributis mor inter christi paupe
 res quas possidebant subsistit; ac
 cepta dñi eruce: vitā deinde euāge
 licā egerit. Sūma hui; virginis ab
 stinētia fuit: et admirabilis vite au
 steritas. Nā cū vini et carnis vsū
 sus abiecit: nec palmētāq; vllis
 vteret. Ad extremuz eo deducta ē.
 vt nec legumia ederet: nec pane ve
 sceret nisi celesti: que ver; xpian; in
 sacramēto sumit altaris; Inuēta ē
 aliq̄ a die ciner; vsq; ad p̄tecostē
 ieiuniz p̄durisse. Sola eucharistie
 cōsione contēta; Per ānos circiter
 octo mīmo herbar; succo coq; paz
 retento et cōsione sacra sustentata ē.
 Ad cibū quasi ad supplicii p̄gebat
 Ad cōsione altaris q̄ illi fere quoti
 diana fuit: quasi ad celestes nupti
 as iustata esset sūma eī alacritate
 p̄ficiebat. Cilicio s̄b veste vtebat
 quo carnem macerabat. Nulle illi
 plume nulla palmaria erant; le
 ctuz sibi ex tabulis confecerat: atq;
 in eo iacens beatissimum somnum

accipiebat. Raro enim ultra duas
horas inter diu noctinq; dormiebat
reliquum omne tempus vigilando
orando predicādo: opera misericor
dic agendo cōtriuū. Spissis cordu
lis carnem suam maceravit: doloze
captis pene assiduo torquebatur.
Estuabat febribus: nec aliozum cru
clatu carebat: iuctabatur q̄ frequē
tissime: cū demonibus: multisq; illo
rum molestis verabatur. Sed ac
bat cum apostolo. Cū infirmor: tūc
fortior sus. Nec enim in tantis labo
ribus deficiebat: nec caritatis ope
ra negligebat. Assisteat miseris in
digna ferentibus. Arguebat pecca
tores 2 blandissimis verbis ad p̄nt
tentiam reuocabat. P̄cepta salu
tis omnib; leta dabat. Quid lectā
dum: quid fugendum esset: alacri
vultu ostendebat. Dissidentes sum
mo studio componebat. Multa ex
stinxit odia: 2 mortales sedauit ini
micitias. P̄ pro pace florentinorum
qui cum ecclesia dissidebant: 2 iter
dicto suppositi erant ecclesiastico.
Appenninum 2 alpes transire: atq;
vsq; in aunionem. Ad gregorium
xl. pontificem maximum antecesso
rem nostrum proficisci non vnbita
uit. Cui votum suum. De petenda
vrbe Roma in occulto factum: 2 si
bi soli ac deo notum: sese diuinitus
cognouisse monstrauit. Fuit enim
i ea spiritus prophetic 2 multa pre
dixit: anteq; fierent: 2 occultissima
reuellauit. Rapiebat sepe a spiri
tu. Et in aere suspens 2 diuinis con
templationibus pascabatur: a deo
extra se acta: vt ex puncta percussa

q̄ nihil omnino sentiret. Idq; fre
quenter sibi contingebat cum diu
nissima reficeret eucharestia. Ma
gnum 2 sanctum erat in plebib; ca
terine nomen: 2 vñq; ad eam egro
ti: 2 malignis verari spiritibus de
ducebantur: 2 multi curabantur.
Languoribus 2 febribus in christi
nomine imperabat: 2 demones co
gebat ab obsessis abire corporibus:
propter quas res: duobus romanis
pontificibus Gregorio nomen eu
ius pauloante meminimus: 2 vrba
no. vi. acceptissima fuit: adeo vt le
gationibus eorum fungeretur: mul
tisq; 2 magnis spiritualibus grati
is ab eis donaretur. Eadem cum vi
te agonem iam peregisset anno eta
tis sue tertio circiter ac trigesimo i
vrbe Roma diem suuz clausit: de eu
lus ad hunc in celum assumptione: 2
gloriosa receptione stupende ac mi
rabiles reuelationes facte reperun
tur apud eas personas que virginē
dicerant: maxime vero apud ei
confessorem Raimunduz capuanē
sem sacre theologie magistrum qui
postea generalis totius ordinis pre
dicatorum: pater magister: 2 rector
effectus est: usq; nūq; cum Janne age
ret ea nocte qua virgo migravit ho
ra matutina itra dormitoria apud
imaginem matris domini eam con
templatus est miro splendore fulgē
tem: 2 verba ad se consolatoria dice
tem. Corpus eius aliq̄ diu seruatus
deniq; in ecclesia fratrum predica
torum que de minerva dicitur Ro
me conditum est nō sine magna po
puli deuotione ac reuerentia: cuius

factu pleniq; egroti salutem conse/
cuti sunt adeo:z nōnullis saluti fue
rit ea retigisse que sacrata virginis
membra tetigerat: postea quoq; vir
go ipsa iam celo: recepta vota suppli
cantum benigne audiuit: z vt aspō
soer vno christo suo saluatore exau/
dirētur curauit: Multi enim ex di
uersis egritudinibus curati sunt q
audita beate Caterie gloriosissima
fama cuius patrociniū supplices
petuere: propterea veneris vbi nū
q; virgo ipsa fuerat: z multis in lo
cis nomen eius euz veneratione re
ceptum est: z vota ei plurima sūt.
H z alia q; plurima euz venerabilis
frater noster episcopus portuensis i
conuentu cardinalium z presulum
exposuisset: z liquido probata cē af
firmasset rogata sigillatim tum om
nes cardinales tum presules q; plu
rimi afferunt sententiam dicere: cū
totis suffragiis: beata virgo digna
celo z astris declamāda visa ē. Nec
quisq; fuit qui nō magnopere cano
nizationem eius faciendam proba
uerit. Quibus ad longum auditis
iussimus in basilica beati petri apo
stolorum principis suggestum ma
gnum: z ornatus apparari sup quo
hodie astante populo z clero: sermo
ne de vita z miraculis huius virgi
nis per nos habito missarum solem
nibus celebratis: z cōsuetis cerimo
nijs rite pactis ad canonizationem
huius virginis sub his verbis du
rimus procedendum. Ad honores
omnipotentis: z eterni dei patris: z
filij: z spiritus sancti ad exaltationē
fidei catholice: z christiane religio:

nis augmentus. Inuictitate domi
ni nostri iesu christi: z beator: m pe
tri z pauli apostolorum eius ac no
stra caterina ienenensis: illustris z in
delebilis memorie virginem cuius
corpus i ecclesia pdicator: q; minor
ua dē rome iacet z i celesti ternsa/
lem iter beatę virginū choros qñ id
sua xp̄i diuina suffragāte gfa meru
it iā pridē fuisse repta: z eterne glo
rie coronā donatā de fratru nforuz
psilio declaram⁹ cāq; tanq; sanctaz
publice puatāq; colendā esse decer
nim⁹ z diffinim⁹: atq; i sanctaz ca
thalago virginū quas romana ve
nerat ecclesia redigi z ascribi man
dam⁹ statuētes festū ei⁹ singulis an
nis p̄ma m̄sis maij vnica die ab vni
uersali ecclesia celebrādū esse z oēs
illi honores p̄stados q; ceteris sc̄tis
virginibus puenire noscunt. Et ista
per sepulcrum eius in ipso festo vi
sitantibus. vñ. ānos z totidem qua
dragenas de infunctis eis peniten
tijs in forma ecclesie misericorditer
imppetū relaxamus. Nulli ergo
oio hoium liceat hanc paginaz no
stroz declarationis psitutiōis mā
dati statuti z relaxatiōis infringere:
vel ei ausu temerario p̄trahē: si quis
autem h̄ attemptare p̄sumpserit
indignationem omnipotentis dei:
z beatorum petri z pauli apostolo
rum eius se nonerit incursum.

Dat⁹ Rome apud sanctum pe
trū. Anno incarnationis dominice
M. cccc. lxi. tertio Kalendas Ju
lij pontificatus nostri anno tertio.
Deo Gratias Amen.

Infrascriptos versus composuit Gaudentius
mus. L. dominus Pius papa secundus ad
laudem Seraphice sponse Domini nostri Je-
su Christi beatissime Catharine de Senis or-
dinis de penitentia beati Dominici.

Quis sacra gesta canat: q̄ ligna vitra potēsq;
Efferat: eximie quibus h̄ Catharina secunda
Sponsa dei miscuit totum celebrata p̄ orbem
Non ego sum dignus tantis extollere v̄gnā
Laudibus ac breuiter q̄ sit q̄ moribus almis
Vita beata sui referam tibi charē viator
Hec fuit orta sen̄ v̄: vbi sancti veste recepta
Dominici: in voto triplici virtuteq; cuncta
Transcendit plures diuina in lege peritos.
Illa potens verbo ac ope oia corda trahens
Ad se hominum: vt magnes ferris: x̄p̄sq; veindē
Desponsauit carnis sacris proprio ore refecit
Doctrinis: multisq; h̄uit velut optima mater
Virgoq; discipulas quib; ardua regula vite
Sanctasq; dissep̄tem pietatis opuscula v̄nē
Expleuit felix: erat sublime lenamē
Omnibus: heu miseris vite in defectib; h̄nt
Illa cor a domino pet̄t renouar̄ let̄ alma
Continue meditans: compēs feliciter alti
Facta fuit voti: viditq; euellere christum.
Corpus atq; nouū flammis sibi tradet flagris
Hec letuna vin̄ nōnunq; ad sidera rapta est
Vtra dei vidit: semel autem a morte reuixit
Panc̄ refecta sacro celesti pane salutis
Illa crucē memori portans sub pectore semp
Stigmata passa fuit dictu mirabile christi
Pontifices adijt: quibus vnica gloria secus
Sistere colloquens: monumētaz sancta tulit
Ore suo tulit hec que idulta volebat ab illis
Ardua tanta sue fuerat sibi gratia lingue
Illa propheta quidem diuino flammē plena,
Et pacem ⁊ bellum secreta plurima pandit
Exhortansq; omnis miranda stupēdag; iustē
Illa sciens venisse dicit qua linguere mandq;

Expedit exclamans aliam deus optime dixit
 In manibus comendo tuus comendatq; tuq;
 Jugiter ancillam sic sponsa beatam
 Transiit ad sponsuz: tribus exornata coronis
 Fecit in hac vsta miracula plura deinde
 Claruit inumeris post mortē splendida miris
 Que si non esse velis: q̄q̄ alme semp in orbe
 Vixerit: distoriam deuotus perlege sanctam
 Hec annis triginta tribus quod xpus e apte
 Vixit: naz sponsam sponso decet esse coenam
 Millez trecentis simul octoginta sub annis
 Inclita virgo obiit rome catharina senensis.

Alij versus.

Nata senis hōgo Catharina ē stigmata passa
 Subq; pio scilicet superis ascripta secundo
 Et vnum venerata poli seruauit abunde
 Hec ternus quecumq; tubet sectarier ordo
 Dominicum sacroz coluit q̄ magna sacerdos
 Sacri Dominici letatur qua contio tota
 Cum seruauit leges ac iura beata

Epitaphiū sepulchri. S. Catharic de senis.

Virginis hoc alme Catharic corp⁹ humanū
 Marmore contegitur: frons sed luce superna
 Spiritus. hoc p̄dicit sua tot mirāda p̄ orbe;
 Celitus eloquio fuit hec afflata profundo
 Doctrinē antistes rerum mirabilis anctrix
 Virgo sacrata habitum tulit ordinis ar̄tum
 Dominici. delegit eam. sponsamq; vocauit
 Christ⁹. ob h̄ seraphin nūc ē stipata cateruis
 Multocies per eam sumpra ē cōmunio misre
 Ita sinu largo miseros consonit: egenis
 Dulce leuamen erat fuit e iustissima cunetis
 Capta vel zeld membris e sepe leuata
 Mente simul vidit que nulli prodere fas est
 Ut generi nostro requies eterna daretur
 Fleuit in humanis: optataq; stigmata passa

Vitales redijt iam mortua procius in antra
Martiꝝ varijs fuit & decorata coronis:
Deniq; demonijs mortem cruciata subliit.
Cantibus est igitur venerari & laudibꝰ aplis
Digna suis meritis hec fulgida stella per oēs
Hanc vrbs Senax completis mille trecētis
Atq; quadraginta ānis septem protulit euo
Ad superos animam decies perfudit in octo
P̄nis.

Memoria quotidiaua Sancte Catheri-
ne de senis edita a Papa Pio secundo.

Ad magnificat Antiphona.

Ad sedes regni faciat transire superni
Virgo fouens meritis nos Catharina suis

Pr. Ora pro nobis beata Catharina.

R. Ut digni efficiamur p̄missiōibus xpi.

Oratio.

Oeus qui beate Catharine v̄rginitatis
& patiente: speciali p̄uilegio deco-
rate malignantium spirituum certamina
vincere. Et in amore tui nominis inexcussē
permanere tribuisti. Concede quesumus: vt
eius imitatione calcata m̄di nequitia: & om-
nium hostium superatis infidēs ad tuam se-
cure gloriā transeamus. Per dominū n̄m.

Ad benedictus antiphona.

Det catharina fr̄ni nos vero lumine christi
Et societ̄ superis virgo beata choris

Pr. Illumina oculos meos: ne vnq̄ obdormi-
am in morte. R. Nequando dicat inimicus
meus preualui aduersus eum.

Oratio. Oratio. vt supra.

P. Roggi's

Faint, illegible text in the left column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Tabula!

Incipit tabula capitulorum: orationum et quorundam versuum contentorum in hoc volumine dialogi sancte Catharine de sentis.

Quomodo per orationem vno sit in deo: et qualiter hec anima de qua loquitur hic quatuor petrides domino porrigat. ca. i.

Quomodo huic anime desiderium exercuit dum ei mundi necessitas a domino demonstraretur. ca. ii.

Quomodo opera finita non sufficiunt ad puniendum vel ad remunerandum abique caritatis affectu. capitulum. iii.

Quomodo sanctum desiderium et contritio cordis: culpe satisfaciunt atque pene in se: et in alio: et quomodo culpe satisfaciunt aliquando sed non pene. ca. iiii.

Quomodo valde placet altissimo desiderium velle pro ipso pati. capitulum. v.

Qualiter omnis virtus: et omnis defectus sit proximo mediante. capitulum. vi.

Quomodo virtutes mediante proximo perpetrantur: quare virtutes ipse tantum in creaturis posse sunt diferentes. ca. vii.

Quomodo probantur virtutes: et fortificantur in hominibus et contrariis ipsarum. ca. viii.

Quomodo affectus poni non debet in penitentia principaliter: sed in virtutibus: et quomodo discretio vitam ad humilitate recipit et quomodo debitum suum unicuique reddat. ca. viii.

Quomodo caritas humilitas atque discretio sunt in simul vnite: cui similitudini debet anima conformari. capitulum. x.

Quomodo penitentia et alia exercitia corporalia pro instrumento debent assumi pueniendi ad virtutes et non pro principali affectu: et de similitudine discretionis in vniuersis aliis modis et operationibus. ca. xi.

Repetitio quorundam: et quomodo deus assertiue promittit seruis eius ecclesie reformationem. ca. xii.

Quomodo hec anima simul creuit atque defecit in amaritudine pro retributione diuina. et quomodo facit orationem pro ecclesia sancta et vniuerso populo. ca. xiii.

Quomodo deus conueritur de populo suo christiano et precipue de suis ministris aliquid de venerabili sacramento corporis iesu christi tangendo et de beneficiis incarnationis. capitulum. xiiii.

Quomodo culpa puniatur acriter post iesu christi passionem que ante: et quomodo deus permittit mundo sentire misericordiam ac etiam ecclesie sancte: mediante oratione atque tollerantis laborum seruorum suorum. ca. xv.

Qualiter hec anima plus de vniuersa bonitate cognoscendo non eras contenta solummodo pro christiano proprie rogare ac ecclesie sancte sed orabat etiam humillime pro vniuerso mundo. ca. xvi.

Quomodo deus conuerteretur de populo suo precipue propter amorem proprium qui regnat in eis et

Fortans ipsam animam ad orationem
 et lacrimas. ca. xvij.
 Quomodo nullus manus dei etia
 dere potest ubi sumus: vel per misse
 concordiaz vel per iusticia. ca. xvij.
 Qualiter hec anima de fiderio igni
 to successa cupiebat a se sudorem san
 guinem emanare et se redarguens
 orationem pro patre suo faciebat.
 capitulum. xvij.
 Quomodo se tribulationibus cum
 patientia portatis nemo potest deo
 placere. ca. xx.
 Quomodo fracta via per quas ad
 celum ascendere debebamus: ex tri
 obedientia ad: deus potestatem sly
 lio suo fecit per quam transire pos
 sunt cum iocunditate fideles. ca. xxi.
 Deus inducit hanc animam ad con
 siderandam dicti pontis magnitu
 dinem que tenet a terra usque ad ce
 lum. ca. xxij.
 Quomodo sumis omnes labora
 tores a deo missi ad laborandum vi
 nea in ecclesie sancte. ca. xxij.
 Qualiter deus palmis a predice
 viti vitos: vs: seruos suos putat: et
 quomodo nullus potest colere: vel
 destruere vineam suam: quin cola
 vel destruat illa primi. ca. xxij.
 Qualiter hoc anima post aliquas
 dei laudes humiliter exposcit ei de
 monstrat per pontem ambulantes
 et alios qui per ipsam ambulare vo
 luunt. ca. xxv.
 Quomodo pontis iste tres gradus
 habet: per quos apte notantur tres
 in me status: et qualiter intelligunt
 verbum christi: si exaltatus a terra
 sero. ca. xxvi.

Quibus lapidibus iste pontis est ma
 ratus: unde qui per pontem tran
 sit omnino saluus est: qui vero tran
 sit per flumini vadit ad mortem.
 capitulum. xxvij.
 Quomodo per viam dei vs: per po
 tem istum ac etiam per viam con
 trariam: vs: per flumen cum labo
 re transitur. ca. xxvij.
 Quomodo iste pontis cum ascendit
 set ad celum die ascensionis non ta
 men se a terra separavit.
 capitulum. xxvij.
 Qualiter anima stupefacta miseru
 cordia dei multa dona narrat hu
 mano generi concessa. ca. xxv.
 De indignitate transiensium per
 flumen: videlicet: sub ponte quorum
 anima vocatur a domino mortis ar
 bor: que radices habet: in quatuor
 vicis. ca. xxv.
 quomodo fructus huius arboris:
 varij sunt: veluti peccata varij
 sunt. ca. xxv.
 quomodo fructus aliquorum est au
 rista: et de malis que procedit ab il
 la. ca. xxvij.
 qualiter aliquorum qui statum ter
 rene dominationis occupant: inu
 sticie fructus. ca. xxvij.
 quomodo per her: et alia plurima
 quis incurrit in iudicium saluum.
 capitulum. xxv.
 De tribus responsionibus quarum
 vna est continua. ca. xxv.
 De secunda reprehensione in qua re
 prehenditur et de falso iudicio et in
 iusticia. ca. xxvij.
 De quatuor principalibus tormen
 tis damnatorum: que cetera sub
 e.

Tabula.

- sequuntur. ca. xxviiij. Qualiter h' anima multum amari
De tertia reprehensione que fiet in
die iudicij. ca. xxxix. cara fuit ex illorum cecitate qui in
flumine mergebantur. ca. l.
- Quomodo damnati nō possūt vel
le bonum aliquod vel optare.
Capitulum. xl. Quomodo tres gradus in ponte si
gurati: v; in silio vel significāt tres
potentias anime. ca. li.
- De gloria beatorum. ca. xli. Quomodo si antedictę tres anime
potentie non sunt vnite non potest
haberi persecrantia: sine qua nul/
lus ad suum terminum peruenire
poterit. ca. liij.
- Quomodo post iudicium generale
damnatis augetur pena.
Capitulum. xliij. Expositio illius verbi iesu christi: si
quis sitit veniat ad me et bibat.
- De utilitate temptationum et qua/
liter anima in mortis extremitate
gustat: et intelligit locum et deputa/
tum: etiam anteq̄ a corpore separe/
tur. ca. xliij. Capitulum. liij.
- Quomodo diaboli homines de/
cipit sub alicuius boni colore.
Capitulum. xliij. Quomodo tenere debent ho/
mines: vt erit de pelago possint ille
si: et transire p pontem. ca. liij.
- Quomodo post iudicium generale
damnatis augetur pena.
Capitulum. xliij. Repetitio samaritanorum tam
dictorum. ca. lv.
- De malis procedentibus ex cecita/
te intellectualis oculi: et q̄ bona fa/
cta in peccato mortali non valēt ad
vitam eternam. ca. xlv. Quomodo deus ostendit huic an/
me: q̄ tres gradus pontis in parti/
culari: signantur per tres anime sta/
tus. ca. lvi.
- Quomodo precepta seruari non
possunt nisi seruetur etiam consi/
lia: et qualiter i omni statu deus ac/
ceptat bonum hominis volunta/
tem. ca. xlvij. Quomodo deus ostendit huic an/
me: q̄ tres gradus pontis in parti/
culari: signantur per tres anime sta/
tus. ca. lvi.
- Quomodo serui mundi quāuis
multa possideant ipsi tamen futura
ri nequeunt: et de pena quam per/
uersa voluntas eis exhibet.
Capitulum. xlvij. Quomodo timor seruilis sine dilectio/
ne virtutum non sufficit vitam eter/
nam impendere. Et q̄ lex antiqua
timoris et noua lex amoris infirma
sunt vnite. ca. lvij.
- Quomodo timor seruilis non suffi/
cit ad eternam vitam obtinendam:
sed euz exercitio timoris huius per/
uenietur ad amorem virtutum.
Capitulum. xlvij. Qualiter existens in gradu timo/
ris: primo peruenire potest ad gra/
dum amoris: qui secundus est. ca. lvij.
- Quomodo timor seruilis non suffi/
cit ad eternam vitam obtinendam:
sed euz exercitio timoris huius per/
uenietur ad amorem virtutum.
Capitulum. xlvij. De imperfectiōe seruicium deo
sue diligentiam ex utilitate siue es/
solatione propria. ca. lx.
- Quomodo deus manifestat se ipse

animæ diligenti eum. Et quare christus non dixit manifestabo patrem sed meipsum.

ca. lxi.

Quare christus non dixit: ego manifestabo patrem: sed dixit meipsum.

Capitulum.

lxij.

Qualiter anima post ascensum primi gradus ipsius pontis: studet ascendere ad secundum.

ca. lxiij.

Quomodo deum imperfecte diligens etiam proximum imperfecte diligit: et signis huius imperfecti amoris.

ca. lxiij.

De modo quem anima tenere debet: ut ad amorem purum atque liberalem perveniat. Et incipit orationis tractatus.

ca. lrv.

Qualiter anima pervenire debet ab oratione vocali ad mentalem.

Recitatur etiam una visio per hanc animam habita.

ca. lrvj.

De fraude quam homines incidunt qui deum diligunt: et ei seruntur ex propria utilitate.

ca. lrvij.

De fraude qua decipiuntur etiam servi dei qui deum amant: hæc imperfecta dilectione iam dicta.

Capitulum.

lrvij.

De his qui ne perdant consolationem propriam negligunt proximum in sua necessitate.

ca. lrvix.

De deceptioe qua falluntur illi qui suum affectum posuerunt in consolationibus atque mentalibus visionibus.

ca. lrvx.

Quomodo presati qui delectantur in mentalibus visionibus aliquando decipiuntur a diabolo qui se transfigurare potest in angelum lucis. Et de signis quibus potest

agnosci quando visio procedit a deo vel a diabolo:

ca. lxxi.

Qualiter anima que seipsam agnoscit prudenter evadit presatas fraudes.

ca. lxxij.

Quomodo anima recedit ab amore imperfecto et pervenit ad amore perfectum.

ca. lxxij.

De signis quibus cognoscitur animam attigisse ad amorem perfectum.

ca. lxxij.

Qualiter imperfecti sequi cupiunt solummodo patrem: sed perfecti sequuntur filium. Et de quadam visione pulchra.

ca. lxxv.

Quomodo voluntas propria in alia mortua signum verum est: quod ipsa pervenit ad os: videlicet ad tertium gradum superscripti pontis.

ca. lxxvi.

De operibus anime post tertium gradum ascendit.

ca. lxxvij.

De quarto statu qui tamen non est a tertio separatus: et de operibus anime que ad ipsum pervenit.

Capitulum.

lxxvij.

Quomodo deus ab his perfectissimis nunquam discedit per gratias: nec per sensum.

ca. lxxix.

Quomodo mundani deo gratias reddunt velint an nolint.

ca. lxxx.

Qualiter etiam demones gloriam deo reddunt atque laudem licet in iusti.

ca. lxxxi.

Qualiter anima corpore soluta plene videt gloriam: et laudem dei in qualibet creatura: et qualiter in ea finita est pena desiderii: sed non desiderium.

ca. lxxxij.

Qualiter illi qui perveniunt ad tertium et quartum gradum: ut habe-

Tabula.

tur supra cupit a corpore dissolu-
 ut etiam apostolus paulus opta-
 bat.

ca. lxxxiij.

quibus causis cupit anima a corpo-
 re separari.

ca. lxxxiij.

quomodo melius est ire pro consi-
 lio salutis anime ad vnum humi-
 lem cum conscientia sancta q̄ ad lit-
 teratum superbum.

ca. lxxrv.

Utilis repetitio quorundam: et in-
 ducitur hec anima ad orandum p̄
 omnibus hominibus et pro sancta
 ecclesia.

ca. lxxv.

qualiter hec anima petit a deo sci-
 re de statibus lacrimarum.

ca. lxxvi.

capitulum. lxxvii.
 De differentia lacrimarum discer-
 rendo per predictos anime status.

ca. lxxvii.

quomodo quinq̄ sunt maneries la-
 crimarum.

ca. lxxviii.

Repetitio benis eorum que supra
 dicta sunt et quomodo diaboli es-
 fugatur ab his qui peruenerunt ad
 lacrimas quintas.

ca. xc.

qualiter deus a quibusdam qui ge-
 mere desiderant ex ipsorum vtili-
 tate subtrahit habere lacrimas.

ca. xc.

capitulum. xci.
 quomodo quattuor ex predictis quin-
 que statibus lacrimarum exhibet
 varietates plurimas lacrimarum
 et quomodo deus vult sibi seruire et
 re infinita et non finita.

ca. xcij.

De fructu lacrimarum mundano
 rum.

ca. xcij.

quomodo predicti mundani gemē-
 tes a quattuor ventis colliduntur.

ca. xcij.

capitulum. xcij.
 De fructibus secundarum et terti-

rum lacrimarum.

ca. xcij.

De fructu quartarum et vniuersarum
 lacrimarum.

ca. xcvi.

quomodo deo regratatur hec ani-
 ma de declaratione predictorum sta-
 tum lacrimarum et ei tres petitio-
 nes facit.

ca. xcviij.

quomodo lumen rationis est neces-
 sarium cuiuslibet anime volenti deo
 in veritate seruire. et primo de lumi-
 ne generali.

ca. xcviij.

De illis qui posuerunt affectum su-
 um potius in mortificatione: q̄ in
 occidendo propriam voluntatem: et
 hoc est plusq̄ generale lumen et est
 lumen secundum.

ca. xcviij.

De tertio et perfectissimo lumine ra-
 tionis: et de operibus que facit ani-
 ma postq̄ ad ipsum statum perue-
 nit: et de quadam pulchra visione
 quam habuit hec anima.

ca. c.

Per quem modum arram eterne
 vite recipiunt in vita presenti qui
 consistunt in isto glorioso et perfectis-
 simo tertio lumine.

ca. ci.

quomodo proximis argui debeat
 volendo vitare iudicium saluum.

ca. ci.

capitulum. ci.
 Si quis in oratione videret aliquem
 proximum esse tenebrosam: non ta-
 men debet ex hoc a seruo dei teme-
 re indicari: q̄ ille sit in peccato mor-
 tali.

ca. cii.

quomodo penitentia summi nō de-
 bet pro fundamento principali: sed
 affectus et amor virtutum.

ca. cii.

capitulum. cii.

Repetitio in summa cum quadam
 additione de reprehensione prior-
 um.

ca. cii.

- De signis ad agnoscendum quando
visitationes et visiones mentales a
deo sint vel a diabolo. ca. cvj.
- Quomodo deo valde placet ille qui
petit et pulsat eum per seuerantiam ad
sanctam suam veritatem. ca. cvij.
- Qualiter hoc anima deo regratia/
tur deinde pro toto mundo facit
orationem: et precipue pro suis in
christo filiis et pro duobus patribus
anime sue. ca. cvij.
- Quomodo deus hanc animam ad
orationem sollicitat respondendo
ad aliquam supradictarum petitionum.
ca. cvij.
- De dignitate sacerdotum atque de sa-
cramento corporis iesu christi: et de
his qui digne vel indigne suscipiunt
vel comunicant. ca. cx.
- Qualiter omnes corporei sensus in
istio sacramento decepti sunt non ani-
me sensus et eius illo debet videri gu-
stari et tangi et de visione quadam
pulchra. ca. cxl.
- De excellentia summi in statu gra-
tie sacramentum hoc admirabile.
capitulum. cxij.
- quomodo deus requirat a sacerdo-
tibus in tanta dignitate constitutis
maiozem puritatem quam in alijs crea-
turis. ca. cxij.
- quomodo sacramenta nullo modo
debent emi sue vendi: et illi qui re-
cipiunt ea debent huiusmodi tem-
poralibus voluntarie subuenire mi-
nistris. ca. cxij.
- De dignitate sacerdotum: et quia sa-
cramentorum virtus ex defectu mi-
nistrantium sine recipientium nul-
lo modo minuitur: et quis non ve-
bent a secularibus corrigi.
capitulum. cxv.
- quomodo perfectionem factam ec-
clesie sue ministris. deus imputat
sibi factam et quod est gravissima cul-
pa. ca. cxvi.
- Locutio de persecutoribus ecclesie
sancte atque de ministris: varijs mo-
dis. ca. cxvij.
- Brevis repetitio super predictis de
ecclesia et ministris eius.
capitulum. cxvij.
- De excellentia et virtutibus mini-
strorum sanctorum: et quomodo eos/
ditionem habent solis et de ipsorum
correctione circa subditos.
capitulum. cxvij.
- Repetitio in summa de reuerentia
que sacerdotibus reddi debet sine
bonis sine malis. ca. cxv.
- De defectibus et vita reproba sacer-
dotum et ministrorum iniquorum.
capitulum. cxv.
- quomodo in predictis ministris
iniquis iniusticia regnat: et preci-
pue non corrigendo subditos.
capitulum. cxv.
- De quampluribus alijs defectibus
capitulum. cxv.
- quomodo in ipsis ministris inueni-
tur esse peccatum contra naturam
et de quadam visione super hoc ha-
bita. ca. cxv.
- quomodo subditis ex predictis de-
fectibus quos in prelatibus aspici-
unt se minime corrigunt.
capitulum. cxv.
- quomodo in dictis iniquis ministris
ecclesie regnat luxuriosum peccatum.
capitulum. cxv.

Tabula:

qualiter in predictis ministris auaritia regnat etiam ad usuram procedendo.

ca. cxxvij.

quomodo superbia regnat in predictis ministris per quam sensus perditur.

ca. cxxviii.

De quampluribus alijs defectibus qui procedunt a superbia: et amozepropro.

ca. cxxix.

De multis alijs defectibus quos ini qui presati ministri committunt.

Capitulum.

cxxx.

De differentia mortis iustorum: et peccatorum: et primo de morte iustorum.

Capitulum.

cxxxi.

De morte peccatorum: et penis eorum in hora mortis.

ca. cxxxii.

Repetitio super aliquibus iam super predictis: et quomodo seculares expressse prohibet ne manus apponant in clericos.

ca. cxxxiii.

qualiter hec anima deuota laudando dominum facit orationes pro ecclesia sancta.

ca. cxxxiiii.

De prouidentia dei in generali.

Capitulum.

cxxxv.

quomodo deus prouidet exhibendo spem homini: et qui sperat amplius: gustat perfectus eius prouidentiam.

cap. cxxxvi.

quomodo deus in veteri testamento prouidit cum lege atque prophetis: et postmodum in nouo cum euangelica doctrina.

ca. cxxxvii.

quomodo quisquid deus nobis concedit est solummodo pro bono nostro: et qui illi sunt ceci qui iudicant oppositum.

ca. cxxxviii.

quomodo deus in aliquo particula rei casu prouidit saluti anime illius

cui casus occurrit.

ca. cxxxix.

Deus conquerens de creaturis: et exponens unam figuram exhibet doctrinam perutilem.

ca. cxli.

quomodo deus prouidit erga nos: ut pro salute nostra tribulemur: et de miseria illorum qui sperant in se

et non in sua prouidentia.

ca. cxlii.

quomodo deus animabus famelicis gratiose prouidit de cibo uenerandi sacramenti corporis iesu christi.

ca. cxliii.

De prouidentia dei circa manentes in peccato mortali.

ca. cxliii.

De prouidentia qua utitur deus cum illis qui sunt adhuc imperfecti: ut ad perfectionem virtuosam perueniant.

ca. cxliii.

De prouidentia qua utitur deus erga seruos eius qui sunt in caritate perfecta.

ca. cxlv.

Repetitio breuis antedictorum posita loquitur per uerbo iesu christi ad petrum mitte recte ad dexteram.

Capitulum.

cxlv.

quomodo rete predictum perfectus in mare iactat unus quod alius.

Capitulum.

cxlv.

De prouidentia dei qua utitur deus suis creaturis in uita presenti: et in alia.

ca. cxlvii.

De prouidentia qua utitur deus erga pauperes eius seruos etiam in temporalibus.

ca. cxlix.

De malis que procedunt in possidendo: uel inordinate desiderando uilitas temporales.

ca. cl.

De excellentia pauperum spirituum: et quomodo iesus christus exemplo nos docuit.

ca. cli.

Repetitio sumaria de predicta pro
videntia viuina. ca. clj.
qualiter hec anima post gratiarum
actiones dominum humiliter ero/
rat: vt ei loquatur de virtute obe/
dientie. ca. clj.
Tractatus de obedientia: 2 vbi re/
peritur 2 de signis eius. ca. clj.
qualiter obedientia est clavis qua
aperitur celum. ca. clv.
Hic loquitur de miseria inobedi/
entium 2 de excellentia obedienti/
um. ca. clvi.
De his qui tantum amant obedien/
tiam: q non sunt contenti de gene/
rali obedientia: immo sumunt obe/
dientiam particularem. ca. clvij.
Per quem modum peruenitur ab
obedientia generali ad particula/
rem. cap. clvij.
De excellentia obedientium: 2 mi/
seria inobedientium in religione co/
sistentium. cap. clx.
quomodo veri obedientes deo cen/
tuplum accipiunt: 2 qualiter hoc in/
telligitur. ca. clx.
De misera peruerfitate inobedien/
tium: 2 de defectibus procedentib⁹
ab inobedientia. ca. clxi.
De illorum perfectione qui viuunt
in religione tepide: qntis a mortali
peccato se custodiant ac de remedio
per eos habendo. ca. clxij.
De excellentia virtutis obedientie:
2 de bonis que tribuit illis qui rea/
liter eam assumunt. ca. clxij.
Diffinitio vnarum obedientiarum
vna religiosorum altera que pre/
mittitur extra religionem alicui per/
sonae. ca. clxij.

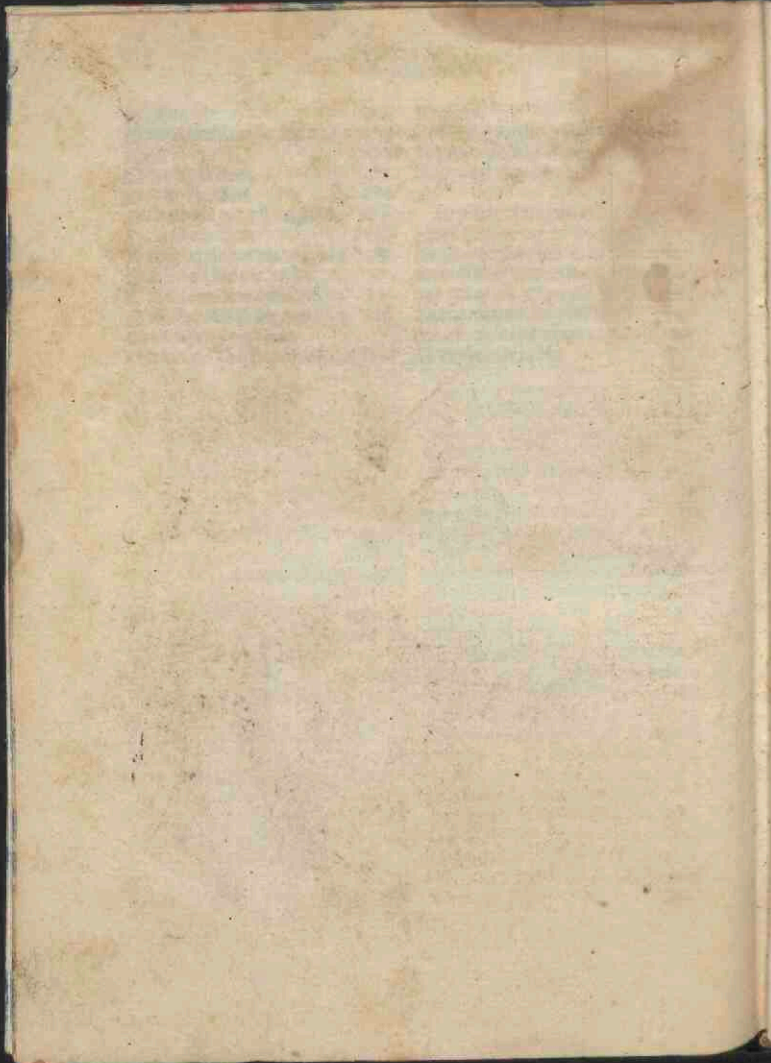
quomodo deus non secundum labo/
rem obedientie premia: neq secundum
longitudinem temporis: im/
mo secundum magnitudinem ca/
ritatis: atq de promptitudine vero/
rum obedientium. ca. clxv.
Repetitio in summa quasi totius li/
bri presentis. ca. clxvi.
quomodo hec anima deuotissime
deo valde regratatur: 2 orationem
effundit affectuosam pro sancta eccle/
sia: 2 vniuerso mundo: 2 virtutum
fidei commendans: imponit finem
huic operi. ca. clxvij.
Oratio beatissime Catherine pro
statu ecclesie. l.
Oratio eiusdem pro ministris ec/
clesie. ij.
Oratio eiusdem pro remonedo Ipa/
pam Gregorium ab accessu ad vr/
bem. iij.
Oratio eiusdem facta post comma/
nionem. liij.
Oratio eiusdem in die sancti Tho/
me. v.
Oratio eiusdem in die Cathedre san/
cti Petri. vi.
Oratio eiusdem die dominico. xx.
februarij. vij.
Oratio eiusdem die martis. xxij. fe/
bruarij. viij.
Oratio eiusdem die lune primo mar/
tij. viij.
Oratio eiusdem die mercurij. ter/
tio martij. x.
Oratio eiusdem die annunciatio/
nis virginis Marie. xi.
Oratio eiusdem die dominico. xxvi.
martij. xij.
Oratio eiusdem die iouis quinq

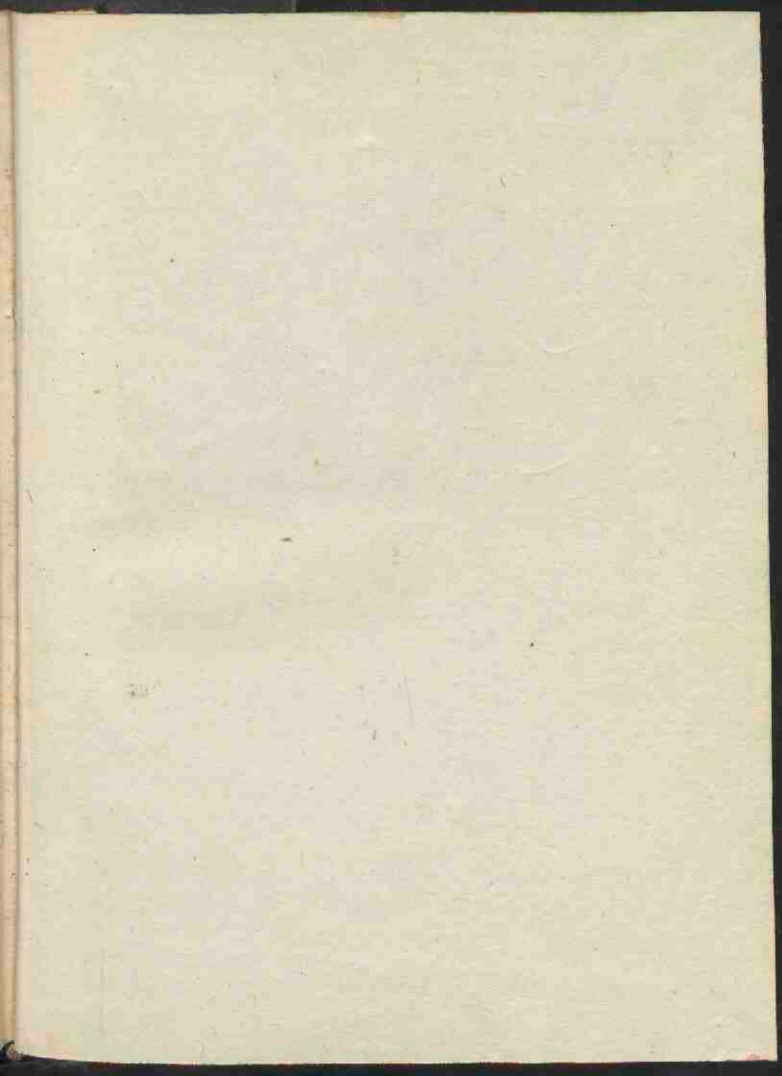
Tabula.

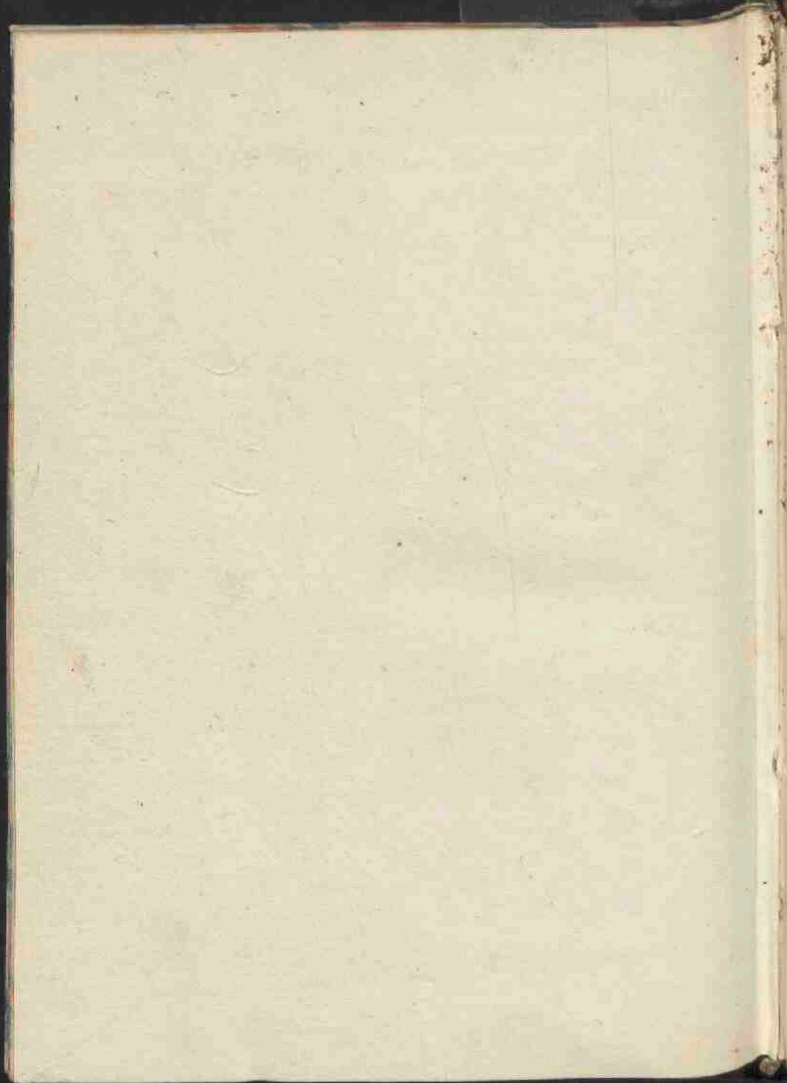
Oratio.
Oratio eiusdem in circelione do
mni.
Oratio eiusdem.
Oratio eiusdem.
Oratio eiusdem die. xij. augusti.
Oratio eiusdem.
Oratio eiusdem die. xij. febr.
Oratio eiusdem die. xij. febr.
Oratio eiusdem die. xv. febr.
Oratio eiusdem die. xvi. febr.
Canonizatio eiusdem.
Versus. v. In pape secudi in eius

xij. lapidem,
xij. Epitaphium super ipsius sepulchro.
Memoria quotidiana ad Magnum
fiat: et ad Benedictus.

Explicit dialogus. Dine ac Scra
phice Catharine de Senis cum cer
tis orationibus per eam factis: ac
curatissime Impressus ac emenda
tus In alma Civitate Brixie per
Bernardinum de missinis de Pa
psa die quintodecimo mensis Apri
lis. M. cccc. lxxxvi.

~~Handwritten text, possibly a signature or date, including the number 2100.~~

[The remainder of the page contains extremely faint, illegible handwriting.]

